

Puu-Raksila

RAKENNUSHISTORIASELVITYS

Liite 1

Tonttikohtaiset ominaispiirteiden, muutosten, nykytilan selvitykset ja säilyneisyyden arviointi

Oulu 31.1.2022 Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy

Oulun kaupunkisuunnittelu Sarja A 227

ISSN 0357-8194

Kannen kuva:

Raksilan ilmakekuva vuodelta 1964.

(Suomen ilmakekuvat)

Takakansi:

Raksilan ilmakekuva vuodelta 1939.

(Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, kuvaaja Maanmittauslaitos 21.7.1939)

PUU-RAKSILA

RAKENNUSHISTORIASELVITYS

Oulu

Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy

Oulun kaupunki / Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut / Kaavoitus

Oulu 2022

Liite 1: Tonttikohtaiset ominaispiirteiden, muutosten, nykytilan selvitykset ja säilyneisyyden arviointi..... 6

Kortteli 29

Syrjäkatu 1 (Tontti 194).....	7
Syrjäkatu 3 - 5 (Tontti 1 (aiemmin 195 ja 196)).....	13
Syrjäkatu 7 (Tontti 197).....	19
Syrjäkatu 9 (Tontti 198).....	23
Syrjäkatu 11 (Tontti 199).....	27
Puutarhakatu 12 (Tontti 200).....	33
Puutarhakatu 10 (Tontti 201).....	37
Puutarhakatu 8 (Tontti 202).....	41
Puutarhakatu 6 (Tontti 203).....	47
Puutarhakatu 4 (Tontti 204).....	51
Puutarhakatu 2 (Tontti 205).....	57

Kortteli 30

Syrjäkatu 13 (Tontti 206).....	61
Syrjäkatu 15 (Tontti 207).....	67
Syrjäkatu 17 (Tontti 208).....	71
Syrjäkatu 19 (Tontti 209).....	75
Syrjäkatu 21 (Tontti 210).....	81
Syrjäkatu 23 (Tontti 211).....	85
Syrjäkatu 25 (Tontti 212) Purettu Kainuuntien alta.....	89
Puutarhakatu 26 (Tontti 213) Purettu Kainuuntien alta.....	91
Puutarhakatu 24 (Tontti 214).....	93
Puutarhakatu 22 (Tontti 215).....	97
Puutarhakatu 20 (Tontti 216).....	101
Puutarhakatu 18 (Tontti 217).....	105
Puutarhakatu 16 (Tontti 218).....	109
Puutarhakatu 14 (Tontti 219).....	113

Kortteli 31

Puutarhakatu 15 (Tontti 220).....	119
Puutarhakatu 17 (Tontti 221).....	123
Puutarhakatu 19 (Tontti 222).....	127
Puutarhakatu 21 (Tontti 223).....	131
Puutarhakatu 23 (Tontti 224).....	135
Puutarhakatu 25 (Tontti 225).....	139
Puutarhakatu 27 (Tontti 1, entinen 226).....	145
Puutarhakatu 29 (Tontti 227) Purettu Kainuuntien alta.....	149
Karjakatu 30 (Tontti 228) Purettu Kainuuntien alta.....	151
Karjakatu 28 (Tontti 229) Purettu Kainuuntien alta.....	153
Karjakatu 26 (Tontti 230).....	155
Karjakatu 24 (Tontti 231).....	159
Karjakatu 22 (Tontti 232).....	163
Karjakatu 20 (Tontti 233).....	167
Karjakatu 18 (Tontti 234).....	171
Karjakatu 16 (Tontti 235).....	175

Kortteli 32

Puutarhakatu 1 (Tontti 236).....	179
Puutarhakatu 3 (Tontti 237).....	183
Puutarhakatu 5 (Tontti 238).....	189
Puutarhakatu 7 (Tontti 239).....	193
Puutarhakatu 9 (Tontti 240).....	197
Puutarhakatu 11 (Tontti 241).....	201
Puutarhakatu 13 (Tontti 242).....	207
Puistikkokatu 11 (Tontti 243).....	211
Karjakatu 12 (Tontti 244).....	215
Karjakatu 10 (Tontti 245).....	219
Karjakatu 8 (Tontti 246).....	223
Karjakatu 6 (Tontti 247).....	229
Karjakatu 4 (Tontti 248).....	233
Karjakatu 2 (Tontti 249).....	237

Kortteli 33

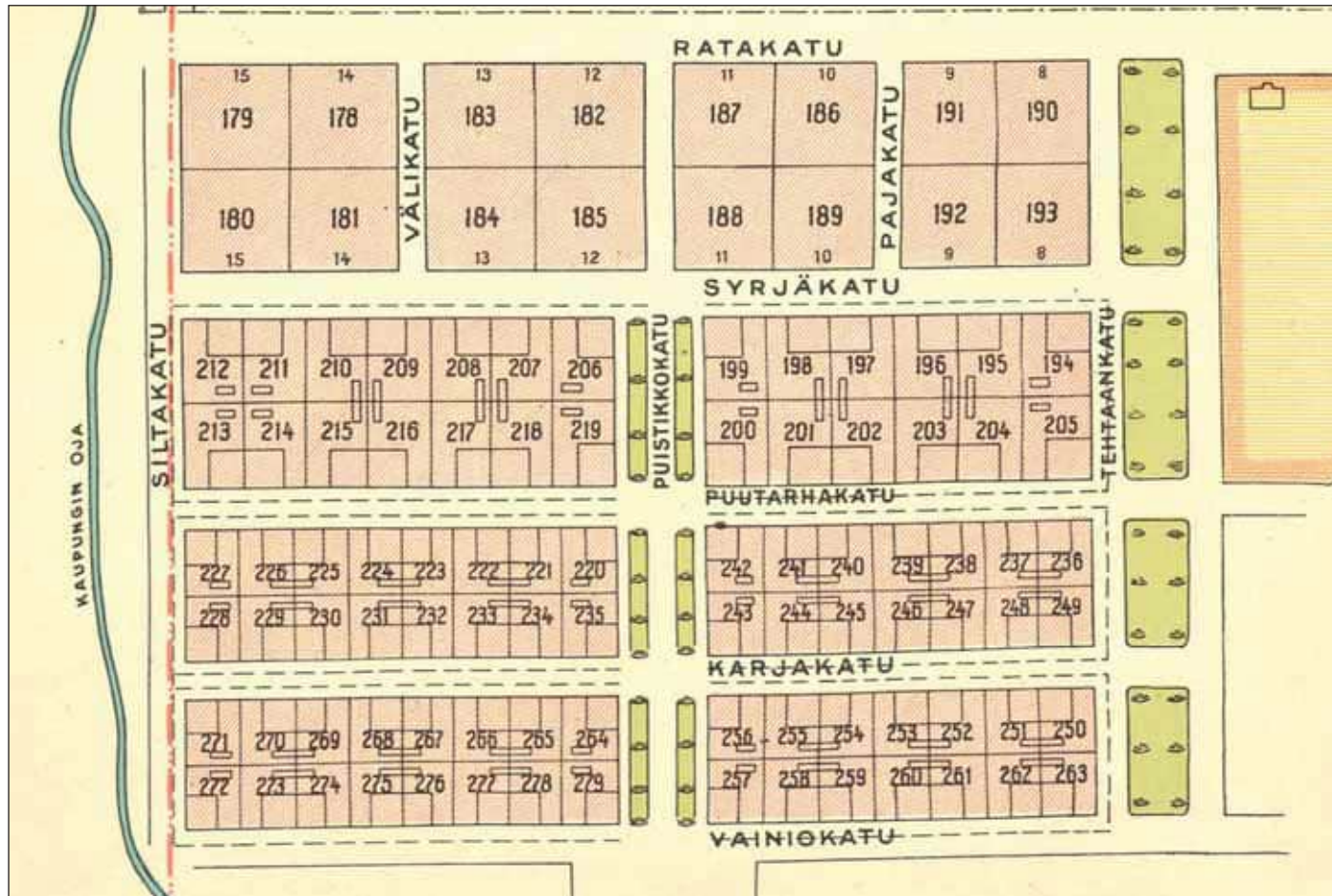
Karjakatu 1 (Tontti 250)	241
Karjakatu 3 (Tontti 251)	245
Karjakatu 5 (Tontti 252).....	249
Karjakatu 7 (Tontti 253).....	255
Karjakatu 9 (Tontti 254).....	259
Karjakatu 11 (Tontti 255).....	263
Karjakatu 13 (Tontti 256)	269
Teuvo Pakkalankatu 14 (ent. Vainiokatu 14) (Tontti 257).....	273
Teuvo Pakkalan katu 12 (ent. Vainiokatu 12) (Tontti 258).....	277
Teuvo Pakkalan katu 10 (ent. Vainiokatu 10) (Tontti 259)	283
Teuvo Pakkalan katu 8 (ent. Vainiokatu 8) (Tontti 260).....	289
Teuvo Pakkalan katu 6 (ent. Vainiokatu 6) (Tontti 261)	293
Teuvo Pakkalan katu 4 (ent. Vainiokatu 4) (Tontti 262).....	297
Teuvo Pakkalan katu 2 (ent. Vainiokatu 2) (Tontti 263).....	303

Kortteli 34

Karjakatu 15 (Tontti 264)	307
Karjakatu 17 (Tontti 265)	311
Karjakatu 19 (Tontti 266)	315
Karjakatu 21 (Tontti 267)	319
Karjakatu 23 (Tontti 268).....	325
Karjakatu 25 (Tontti 2, ent. 269).....	329
Karjakatu 27 (Tontti 270) Purettu Kainuuntien alta.....	333
Karjakatu 29 (Tontti 271) Purettu Kainuuntien alta	335
Teuvo Pakkalan katu 30 (ent. Vainiokatu 30) (Tontti 272) Purettu Kainuuntien alta	337
Teuvo Pakkalan katu 28 (ent. Vainiokatu 28) (Tontti 273) Purettu Kainuuntien alta	339
Teuvo Pakkalan katu 26 (ent. Vainiokatu 26) (Tontti 274) Purettu Kainuuntien alta	341
Teuvo Pakkalankatu 24 (ent. Vainiokatu 24) (Tontti 1, ent. 275)	343
Teuvo Pakkalan katu 22 (ent. Vainiokatu 22) (Tontti 276)	347
Teuvo Pakkalan katu 20 (ent. Vainiokatu 20) (Tontti 277)	351
Teuvo Pakkalan katu 18 (ent. Vainiokatu 18) (Tontti 278).....	355
Teuvo Pakkalan katu 16 (ent. Vainiokatu 16) (Tontti 279).....	359

LIITE 1:

TONTTIKOHTAISET OMINAISPIIRTEIDEN, MUUTOSTEN, NYKYTILAN SELVITYKSET JA SÄILYNEISYYDEN ARVIOINTI

1. Raksilan korttelien ja tonttien numerointi näkyy Oulun asemakaavakartan otteesta vuodelta 1928. (Kartta: Oulun kaupungin asemakartta 1928, Suomen Rautatiemuseon karttakokoelma)

Syrjäkatu 1 (Tontti 194)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

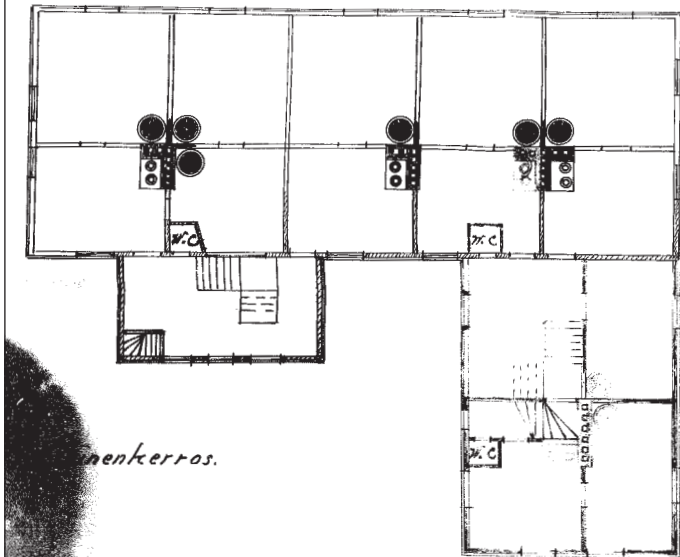
- **Rakennuslupa:** 2.9.1930 (Ensimmäinen lupa, jossa varaus L-laajennukselle, myönnetty 13.6.1929. Suunnittelijana J. W. Miesmaa. Luvasta toteutui ulkorakennus.)
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J.W. Miesmaa
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** F. A. Nyberg, kartanon omistaja
- **Asuntomäärä:** Alunperin 8-12 asuntoa
- **Kerroksia:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen, kaksi porrasta, asunnoilla omat sisäänkäynnit.
- **Tyyli:** 1920-luvun klassisimia
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, eteinen
- **Wc-tilat** aukeavat rappukäytävään eli ovat useamman asunnon käytössä.
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Vesipisteet:** ei esitetty
- **Kellarissa** talouskellarit
- **Kylmä ullakko**
- **Alkuperäinen runkorakenne:** Hirsi
- **Julkisivumateriaalit:** vaakapaneeli, nurkkalaudat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Neliruutuiset risti-ikkunat, katolla kolmionmalliset kolmiruutuiset katolyhdyt. Tehtaankadun puolella 4-ruutuinen kaari-ikkuna.
- **Katto:** harjakatto, suunnitelmassa saumattu peltikate, toteutus kolmiorimahuopakatteena
- **Eriyispiirteet:** Rakennuksen hirsirunko on tuotu Terijoelta. Taloa kutsuttiin 1930-luvun alussa "Kempaisen taloksi". (Anna-Liisa Dufvan haastattelu Raksila-lehdessä 2008)

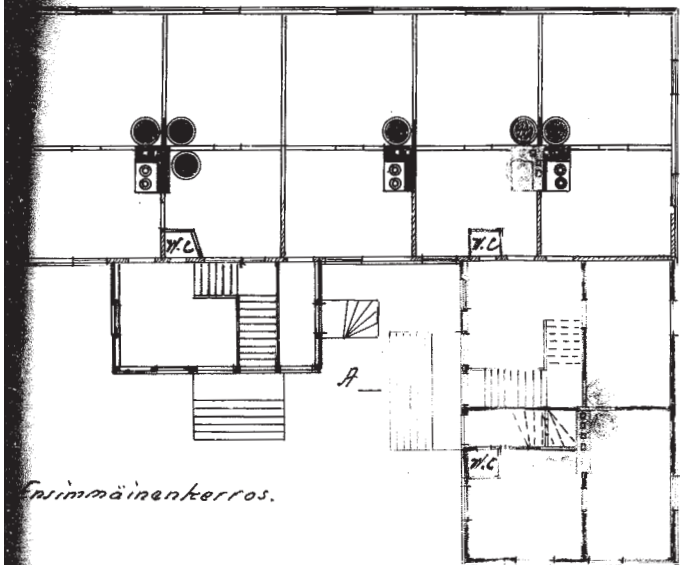
2. Syrjäkatu 1 vuonna 1964. Rakennuksen väritys on poikennut tuolloin nykyisestä ainakin sokkelin ja ikkunoiden peitelistöjen osalta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

3. Syrjäkatu 1 vuonna 2021. Koivut ovat kasvaneet, katto, ikkunat ja julkisivujen paneloinnit on uusittu. Myös ullakon päätyikkuna on uusi. Aitamalli on likipitään sama kuin 58 vuotta aiemmin. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

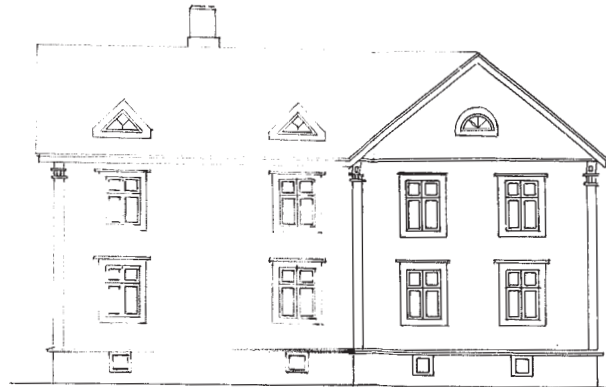

toinen kerros.

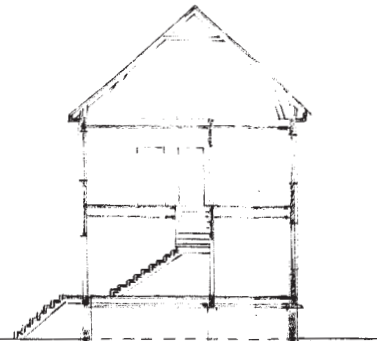

ensimmäinen kerros.

*Asuinrakennuksen laajennus ja ennemmin vaki-
vistettujen piirustuksien muutos tontilla № 194 - II:ssä
kaupunginosassa Oulun kaupunkia.*

Ulkonäkö Tehtaantadulle

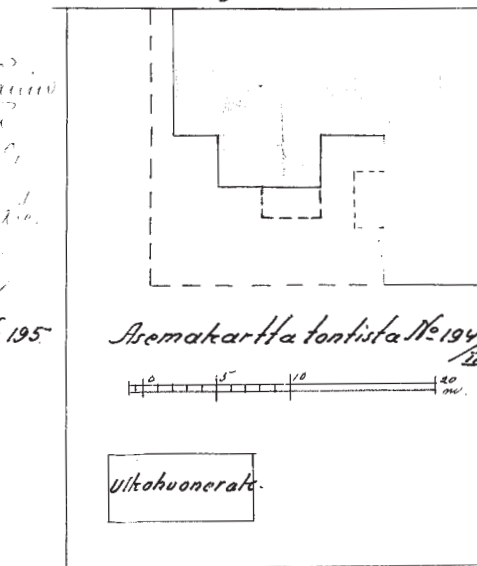
Leikkaus A - B.

*Valmistettu Oulussa Väinö
Maaherran päätoimistolla
Ryyskäkuun 2 p:nä 1935
Arkkitehti
J. W. Miesmaa*

Tod. Bm. 26.

№ 195

Syrjäkatu.

Tehtaantatu.

Asemakartta tontista № 194/II

Ulkohuonerak.

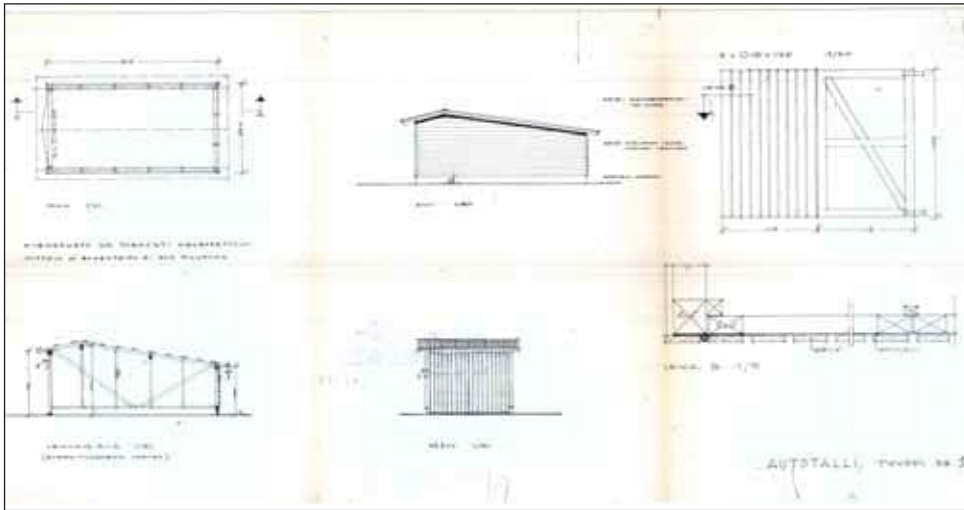
№ 205

Oulussa 19/11/30.

J. W. Miesmaa

4. Ensimmäinen toteutunut rakennuslupapiirustus tontille 194. Suunnittelijana oli rakennusmestari J. W. Miesmaa. Aiemmassa luvassa ollut ulkokuonerakennus näkyi asemapiirustuksessa toteutuneena. Rakennusta laajennettiin L-malliseksi ja aiemmassa luvassa asuntoja oli vain kuusi. Sisävessojen määrä pysyi kuutena asuntomäärän lisääntymisestä huolimatta. (Piirustus: Oulun kaupunginarkisto)

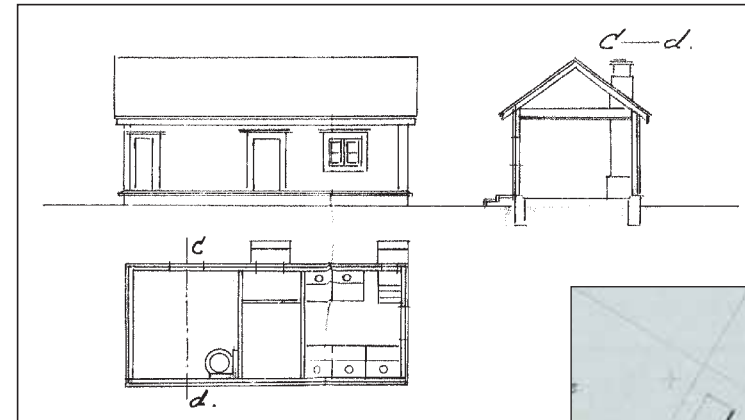
5. Autotallin n: 1 tyyppipiirustus. (Piirustus: Oulun kaupunginarkisto)

6. Autotalli tyyppi n: 1:n mukaisia autotalleja pihalle on rakennettu neljä kappaletta toisiinsa kiinni. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

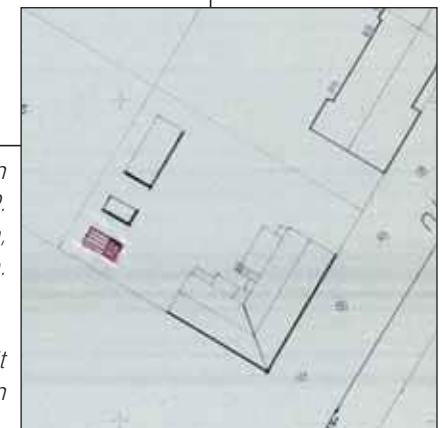
Piharakennukset

- Alun perin pihalla ollut 15.7.1929 myönnetyn rakennusluvan mukainen ulkorakennus, jossa sijaitsi pesutupa, käymälä ja halkoliiteri. Suunnittelijana oli rakennusmestari J. W. Miesmaa ja anojana Fr. Nyberg.
- Alkuperäinen piharakennus on purettu 1960-luvulla.
- **Rakennuslupa:** 4.9.1964 myönnetty rakennuslupa autotallille tyyppi n: 1. Toinen samanlainen on ilmeisesti ollut jo tehtynä. Asemapiirroksessa näkyy myös alkuperäinen ulkorakennus
- **Suunnittelija:** Jälleenrakennuskauden tyyppiautotalli n: 1
- **Kerrosluku:** 1
- **Mittasuhteet:** 2,54 m x 5,1 m
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** Vaaleankeltainen vaakapaneeli ja valkoinen vuorilauta
- **Ovet:** Autotallin pariovet ovat pystypaneloidut ja vaaleankeltaisiksi maalatut
- **Katto:** Mustaksi maalattu saumattu peltikate
- **Erityispiirteet:** neljä samanlaista autotallia rakennettu yhteen.

7. Alkuperäinen ulkokuonerakennus oli tontin ensimmäisessä rakennusluvassa vuodelta 1929. Suunnittelijana oli rakennusmestari J. W. Miesmaa, kuten vuotta myöhemässä päärakennuksen luvassa. (Piirustus: Oulun kaupunginarkisto)

8. Uuden autotallin ja olevien rakennusten sijainnit vuoden 1964 asemapiirroksessa. (Piirustus: Oulun kaupunginarkisto)

9. Syrjäkatu 1:n ulko-ovet ja ikkunat on uusittu. Myös kaiteet on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

10. Syrjäkatu 1 on rakennettu kiinni tontin rajoihin Tehtaankadun ja Syrjäkadun nurkkaukseen. Piha jakautuu nurmialueeseen ja kivituhkapintaiseen paikoitus ja kulkualueeseen. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1952:** Yhtä asuntoa laajennettu eteisen ja komeroiden verran rappukäytävän puolelle. Suunnittelija tuntematon.
- **1996:** Päädyn kolme asuntoa on yhdistetty kahdeksi asunnoksi. Molempiin on rakennettu uudet wc-tilat ja uusi keittiö. Kuvien perusteella puuhellat ovat säilyneet, mutta pönttöuunit eivät. Suunnittelijana rakennusmestari U. Valkiala
- **1996:** Edellisen luvan toiseenkin asuntoon päätetty toteuttaa sauna ja pesuhuone. Suunnittelijana arkkitehti Jorma Aho.
- **2000:** toisen kerroksen asunnossa wc-tila ja suihku yhdistetty isommaksi kylpyhuoneeksi, jossa myös pesukone. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilas Pia Krogius.
- **2007:** Uudet pyörä- ja jätekatokset. Ei toteutettu. Suunnittelijana arkkitehtitoimisto Pia Krogius.
- **2018:** Vesikatto uusittu ja haettu lupa uusille sisäänkäyntikatoksille, joita ei toteutettu. Sisäänkäyntikatokset uusittu Suunnittelijana arkkitehti Pia Krogius / Arkkitehtitoimisto Pia Krogius.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat, ulko-ovet ja ulkoseinien panelointi on uusittu. Kellarin ikkunat on vaihdettu umpinaisiksi luukuiksi. Ikkunoiden sijainnista päätellen seiiniin on asennettu lisälämmöneristys hirsirungon ulkopuolelle. Ullakon päätyikkunat ovat uudet kaari-ikkunaa lukuunottamatta.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Oletettavasti asuntomäärä on vähentynyt yhdellä.
- **Käytössä olevat kerrokset:** Ullakko ja kellari ovat säilyneet kylminä.
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus edustaa edelleen 1920-luvun klassismia, vaikka ulko-ovet ovat jälleenrakennuskauden tyyliiset.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Uunien säilyneisyydestä** ei ole tietoa.
- **Alkuperäinen hirsirunko** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Keltainen vaakapaneeli, valkoiset vuorilaudat. Betonisokkeli harmaaksi maalattu, keltaiset tuuletusluukut. Julkisivut ovat säilyneet pääosin alkuperäisen mukaisina. Väritys on joskus ollut erilainen.
- **Ikkunat:** Ikkunat on uusittu Tehtaankadun lunetti-ikkunaa lukuunottamatta. Ikkunoiden puitejako on säilytetty, mutta ikkunat ovat muutoin alkuperäisiä raskastekoisempia. Kellarin ikkunat on uusittu umpiluukkuina. Päätyjen ikkunoiden ruutujako on poistunut.
- **Katto:** Huopakatto on uusittu alkuperäisen suunnitelman mukaisena saumatuna peltikatteena ja varustettu kattoturvatuottein. Piiput on pellitetty.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu.
- **Nykyinen piharakennus** on säilynyt lähes muuttumattomana.
- **Aita** on saman tyylinen kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Pihalla sijaitsee pari vanhaa puuta, joiden iästä ei ole tarkempaa tietoa.

Muuta:

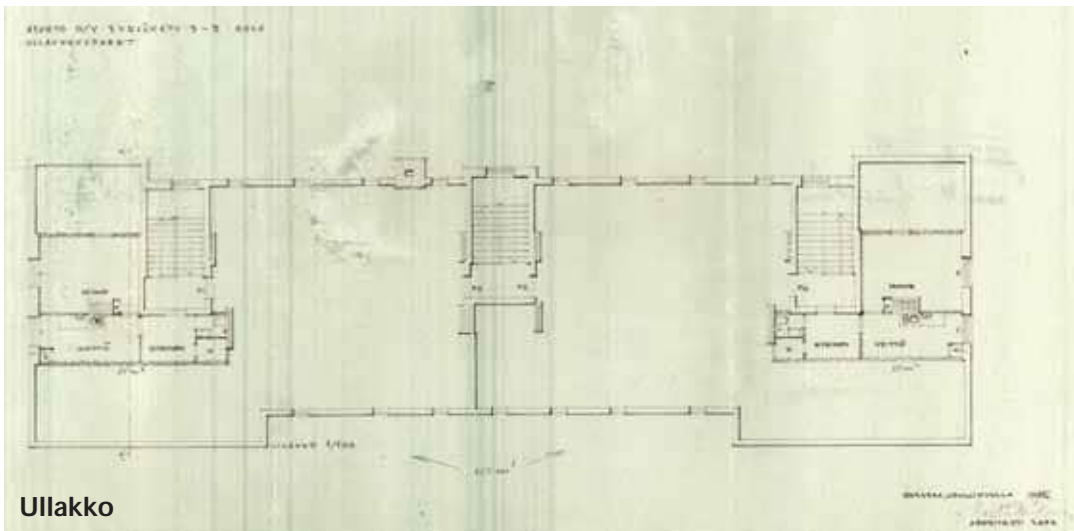
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

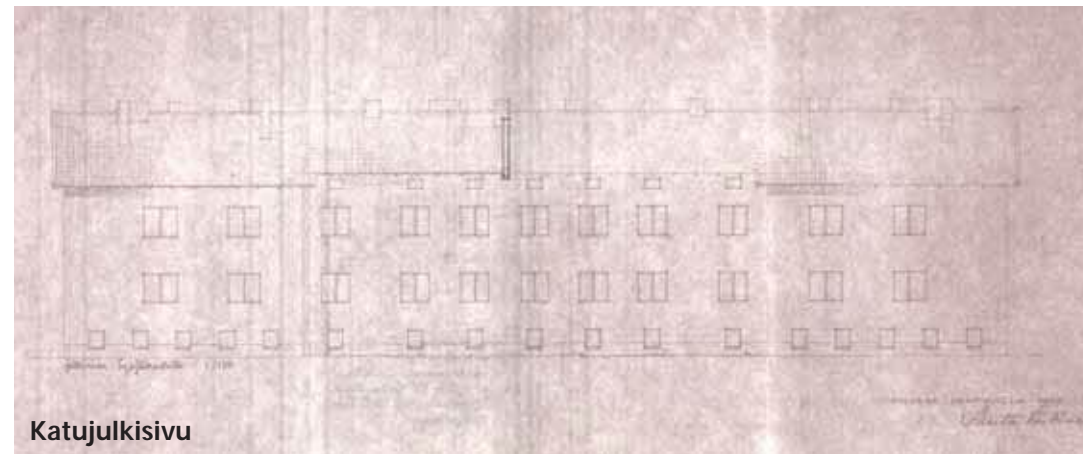
11. Syrjäkatu 1:n piha on luonteeltaan avoin. Saumatun peltikate on uusittu ja vielä maalaamaton. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

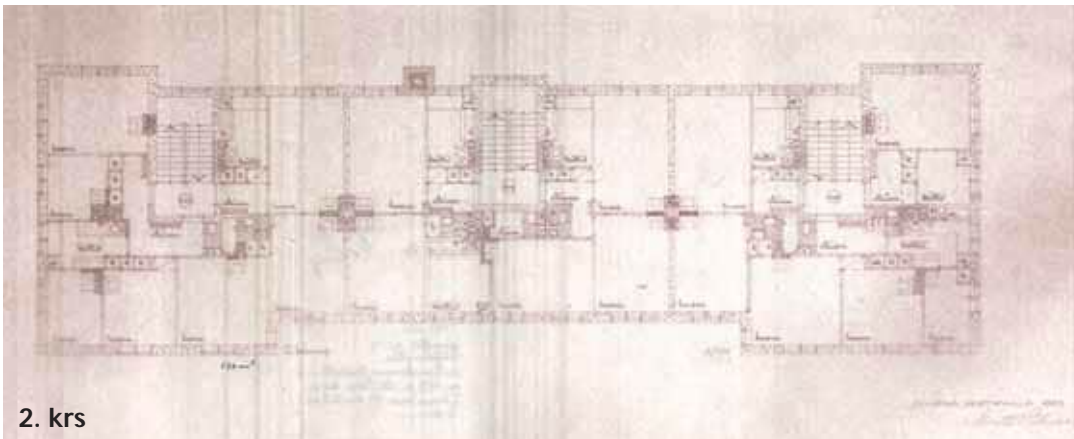
12. Syrjäkatu 1:n Kuvattuna Tehtaankadulta. Rakennus edustaa 1920-luvun klassismia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

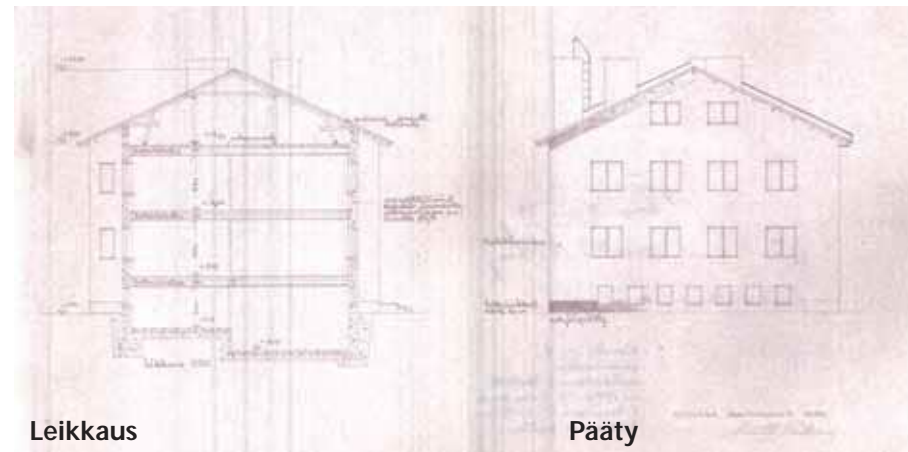
Ullakko

Katuulkisivu

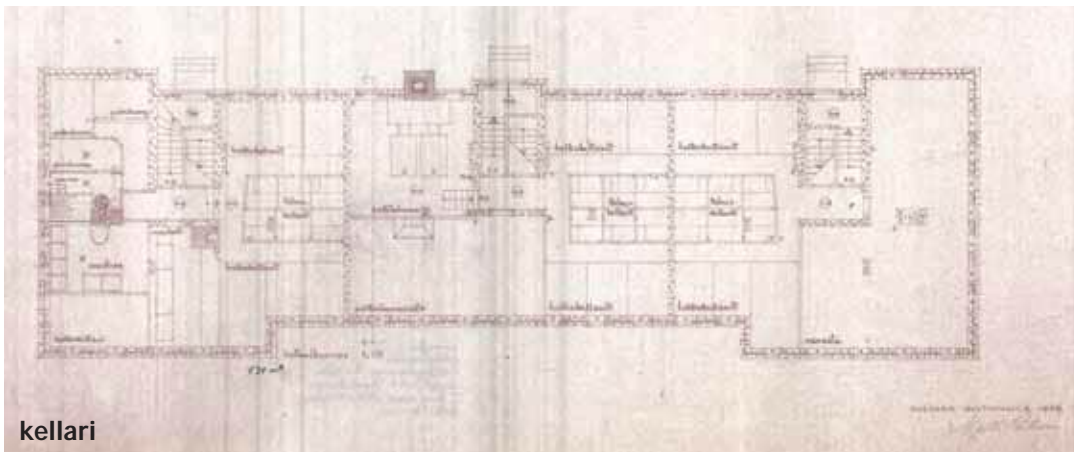

2. krs

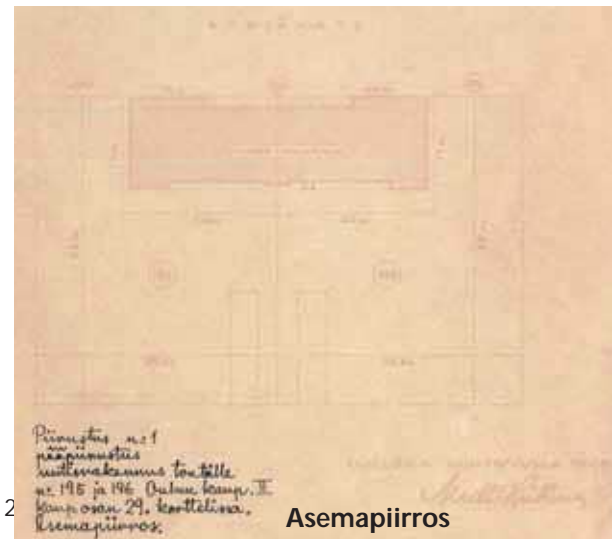

Leikkaus

Pääty

kellari

Asemapiirros

13. Ensimmäinen toteutunut rakennuslupapiirustus tontille 195 ja 196. Suunnittelijana oli arkkitehti Martti Heikura. Rapattu asuinrakennus sai rakennusluvan vuonna 1945. Kaksikerroksinen lamellitalo oli vuonna 1924 kaavoitettulla alueella ainoa, joka sijoittui kahdelle tontille. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Syrjäkatu 3 - 5 (Tontti 1 (aiemmin 195 ja 196))

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Palanut asuinrakennus

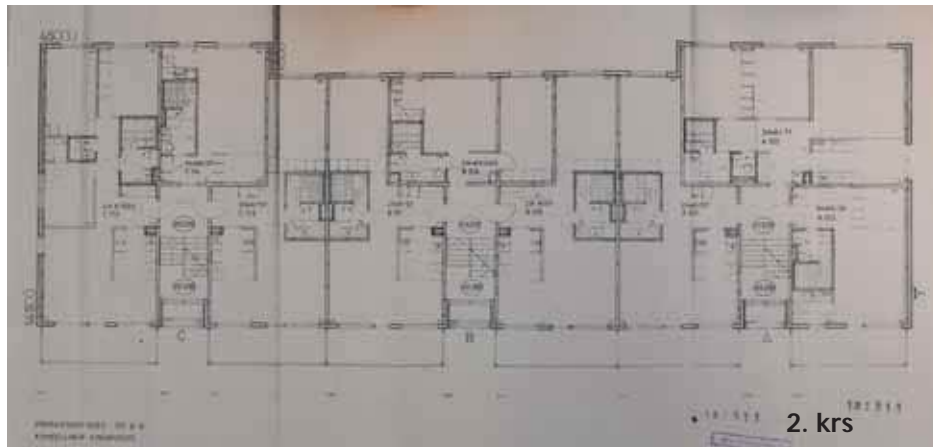
- **Rakennuslupa:** 25.6.1946 ja muutos 28.12.1946, jossa kaksi asuntoa ullakolle
- **Suunnittelija:** arkkitehti Martti Heikura
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** Alunperin 19 asuntoa
- **Kerroksia:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** Lamellitalo, jossa päädyissä rakennusrunko keskiosaa syvempi. Tämä rytmittää pitkiä julkisivuja. Kolme porrasta.
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden rapattu kerrostalo
- **Asunnoissa** 1-5 huonetta, keittiö, wc (isoissa asunnoissa kylpyhuone), eteinen
- **Lämmitys:** keskuslämmitys, mutta asunnoissa puuhellat ja uunit joka huoneessa
- **Kellarissa** talouskellarit, halkokellarit, kattilahuone, polttoainevarasto, varasto, mankeli, pesutupa, halkokellari, sauna, pukuhuoneet ja pesuhuone
- **Ullakolla** kaksi asuntoa ja kuivausullakko
- **Rakenne:** Sementtitiiliseinä kahdella ilmaraolla, ulkopuolisessa palamaton täyte. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset, kutterinlastutäytteellä. Kellarissa betoninen alapohja ja kattopinta, ullakolla palopermanto.
- **Julkisivut:** kalkkirappaus ja betonisokkeli, sisäänkäyntien päällä katokset
- **Ikkunat:** Jälleenrakennuskauden kaksiosaiset ja pystyjaolliset ikkunat. Kellarin ja ullakon pienet ikkunat jaottomat.
- **Ovet** pystypaneloidut, pystysuuntainen lasiaukko.
- **Katto:** suunnitelmassa punainen sementtitiilikatto, toteutettu kolmiorimahuopakatteena
- **Erytispiirteet:** Alkuperäisen Puu-Raksilan suurin rakennus. Ainoa, joka on sijoittunut kahdelle tontille.
- **Muutos 1967:** Kellarin päädyn varastotilaan tehty työhuone ja wc-tila. Suunnittelijana S. Väyrynen.
- **Muuta:** Rakennus paloi keskitalvella 1980. Palo sai alkunsa asunnosta. Koska palopostit olivat jäässä, sammutusta ei saatu tehtyä. (Suojeluatlas / Oulun Raksila, 2017 s. 61)

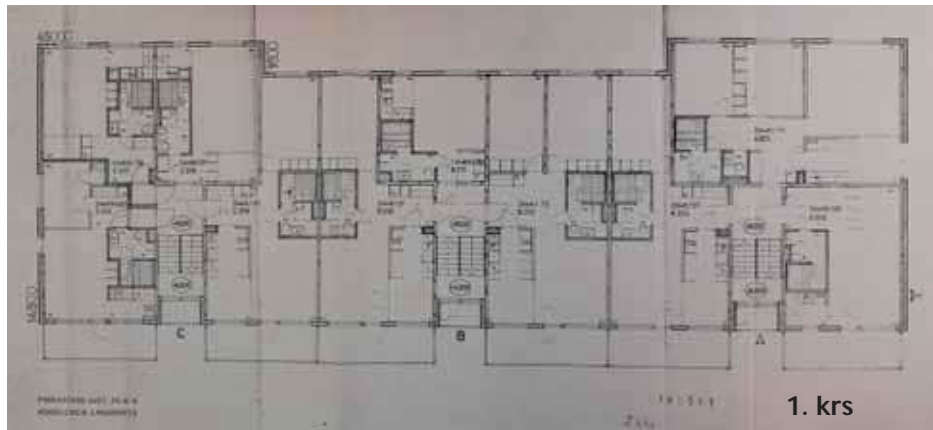
14. Syrjäkatu 3:ssa alunperin sijainnut pitkä lamellitalo. Rapattu rakennus oli tyypillinen jälleenrakennuskauden kerrostalo. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

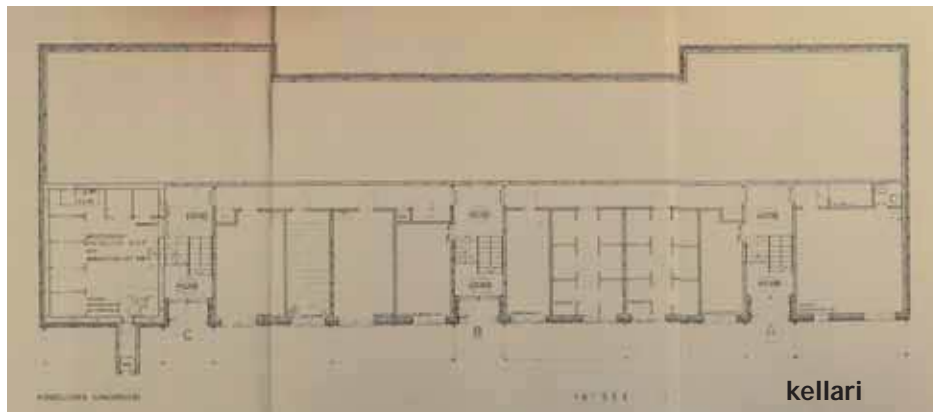
15. Vuonna 1981 palaneen rakennuksen paikalle valmistui uusi lamellitalo. Syrjäkadun varrelta ovat poistuneet sähkö- ja puhelintolpat johtoineen. Myös mukulakivipinta on vaihtunut asfalttiin. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

2. krs

1. krs

kellari

Katujulkisivu

Pihajulkisivu

Pädyt

Leikkaus

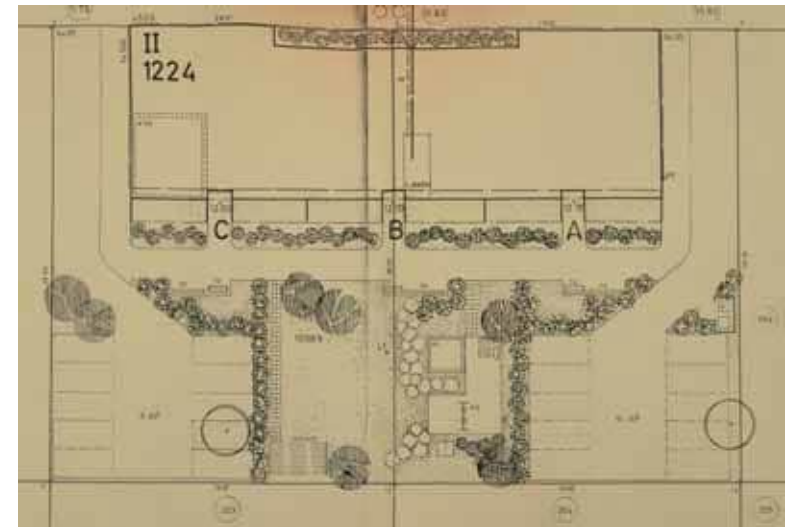
16. 1980-luvulla rakennetun uuden kaksikerroksisen lamellitalon lupapiirustukset, jotka on päivätty 27.2.1981. Massaltaan arkkitehti Martti Väisänen suunnitelmalla mukaillee aiempaa palanutta rakennusta, mutta tyyli ja rakennustapa ovat 1970-1980-luvun taitteelle ominaiset. Uuden asuintalon ulkoarkkitehtuurissa näkyvänä piirteinä ovat julkisivujen palokatkot. 1980-luvulla asuntoihin rakennettiin jo omat saunat, eikä taloyhtiön yhteistä saunatilaa. Myös jääkaappi oli tullut keittiöiden vakiovarustukseksi. (Piirustukset: Oulun kaupungin-arkisto)

Vuonna 1981 valmistunut uusi asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 27.2.1981 (ei piharakennusta)
- **Suunnittelija:** arkkitehti Martti Väisänen
- **Rakennuttaja:** Oulun Osuuspankki
- **Asuntomäärä:** 20
- **Kerroksia:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** lamellitalo, pohja-ala 14,5 x 58 m, kolme porraskäytävää.
- **Tyyli:** ”puurationalismi” Ajanhengen mukaista tehokasta asuinrakentamista.
- **Asunnoissa** 1 - 4 huonetta, keittiö tai keittokomero, eteinen, kylpyhuone, sauna ja isoimmissa asunnoissa erillinen wc. Keittiöissä sähköliedet ja jääkaapit. Pihan puoleisissa asunnoissa on parvekkeet.
- **1. kerros** nousee puolikerrosta maantasosta.
- **Lämmitys:** kaukolämpö
- **Kellari:** Puolen kerroksen syvyinen käyttökellari, jossa irtainvarasot, kerho-huone ja wc, ulkoiluvälinevarastot, väestönsuoja, varastotiloja, kuivaushuone ja lämmönjakuhuone.
- **Ullakko:** ei ole
- **Rakenne:** Kantavat, paikallavaletut betoniväliseinät. Märkätilojen seinät ovat puurakenteiset. Välipohjat paikallavalettua betonia. Ulkoseinät ovat puurakenteiset, ja kerrosten välillä on palokatkot, jotka näkyvät ulkoverhouksessa valkoisina peltikaistoina.
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli maalattu Pikateholla vaaleankeltaiseksi (2627), betonisokkeli maalattu Yki 493. Valkoiset peltilistat palokatkojen kohdalla. Parvekkeissa ruskea vaakalauta Pikateho 2816.
- **Ikkunat** ovat kolmiosisaiset, epäsymmetrisellä jaolla. Alaruutu toimii tuuletusikkunana.
- **Ovet:** Sisäänkäyntien ovet ovat valkoiset metalli-lasiovet. Tuuletusparvekkeiden ovet ovat ruskeat paneelipintaiset puu-lasiovet.
- **Katto:** aumakatto, jossa muovipinnoitettu peltikate, sävy RR Oy 5 sepia.
- **Erityispiirteet:** Puu-Rakilan suurin rakennus, joka poikkeaa tyyllillisesti ja ajallisesti muusta rakennuskannasta. Tontin edellisen rakennuksen palon vuoksi palokatkoihin kiinnitettiin erityistä huomiota, ja ne näkyvät selvästi myös julkisivussa.

17. Syrjäkatu 3 - 5 kuvattuna pihan puolelta. Parvekkeisiin on lisätty lasitukset 1990-luvulla. Tontille on ajoyhteys rakennuksen molemmista päistä. Pihan molemmilla laidoilla sijaitsee paikoitusalue. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

18. Asemapiirros vuoden 1981 rakennusluvasta. Pihan jäsentely ja toiminnot ovat säilyneet lähes ennallaan. Lasten leikkivälit on korvattu puutarhakeinulla. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

19. Syrjäkatu 3 - 5 päätyjulkisivu. Julkisivuihin on kiinnitetty joitain laitteita, kuten satelliittiantenni ja pihaa valaisevat valonheittimet. Muutoin päätyjulkisivuissa ei ole muutoksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

21. Syrjäkatu 3 - 5 sisäänkäynti. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennukseen ei ole tehty luvanvaraisia muutoksia.

Piha ja piharakennukset:

- **1962:** Haettu lupa kevytrakenteiselle autotallille tyyppi nro 3. Jälleenrakennuskauden tyyppiautotalli, jossa pystypaneloidut ovet. Ei varmuutta, onko ollut rakennettuna.
- **1993:** Lisätty parvekelasitukset. ((Suojeluatlas / Oulun Raksila, 2017 s. 61)
- **2007:** Pihalle lisätty jätteiden syväkeräysastiat.

Muut havaitut muutokset:

- Ei muita havaittuja muutoksia.

20. Syrjäkatu 3 -5 pihajärjestelyt ovat säilyneet pääpiirteittäin sellaisina, kuin ne olivat 1980-luvulla. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä tai -jakaumassa ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti parvekelasituksia lukuunottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivujen väri ja materiaalit ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Ainoastaan parvekelasitukset on lisätty reilu 10 vuotta rakennuksen valmistumisen jälkeen.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ovet ovat alkuperäiset.
- **Katto:** Kattopinnan loivuuden vuoksi katon säilyneisyyttä ei voida arvioida.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nykyään.
- **Aita** on saman tyylinen kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Keskiosa on ollut viheraluetta, mutta 1980-luvulla rakennetun uuden asuinrakennuksen myötä molemmista päistä on otettu aiempaa suuremmat alueet autojen pysäköintiä varten. Pihalle ei ole tapahtunut suuria muutoksia 1980-luvun jälkeen.
- Tontilla on pieniä puita, kuten pihlajia, ja pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

22. Syrjäkadun puolella rakennuksen keskiosassa on sisäänveto. Ikkunat ovat alkuperäiset. Myös väri on alkuperäinen tai lähellä sitä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021)

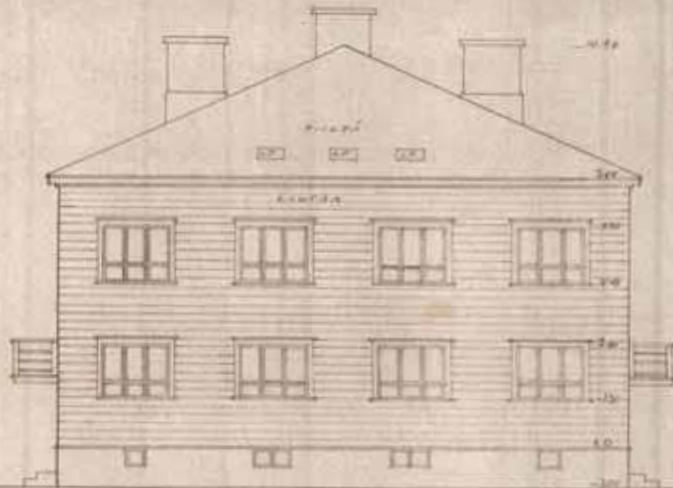
23. Syrjäkatu 3 -5 pihalla on vihreä nurmialue ja pieniä puita kuten pihlajia sekä pensaita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021)

PIIRUSTUS ASUINRAKENNUKSEN RAKENTAMISTA VARTEN ASUNTOTONTILLE N^o197 OULUN KAUPUNGIN 2-OSAN KORTTELISSA N^o29.

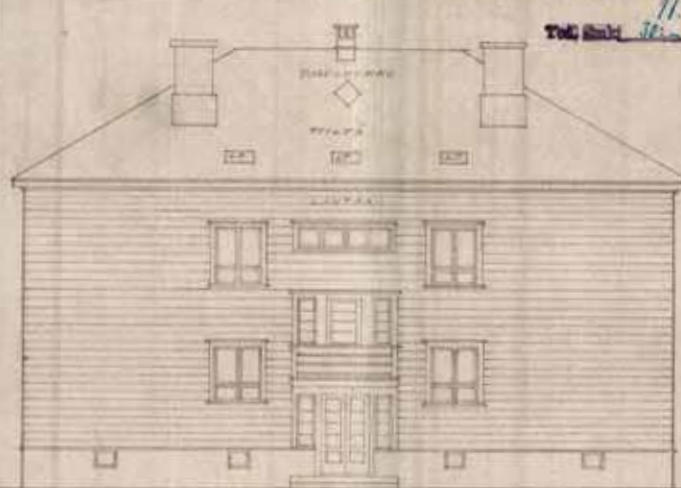
1:100.

Tarkastettu ja vahvistettu
 Oulun kaupungin Maalaisl^öra
 Oulu, kunn. 7 päivänä 1921
 Toinen puolesta:
 H. P. Kinnunen

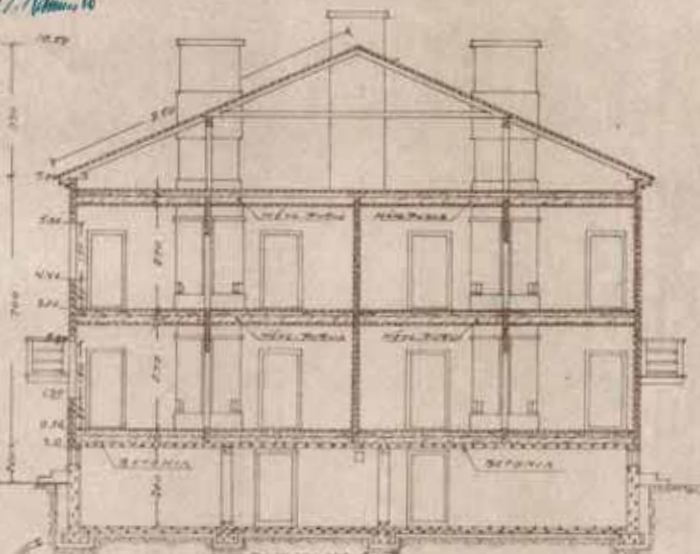
Tek. Sisko J. Kinnunen

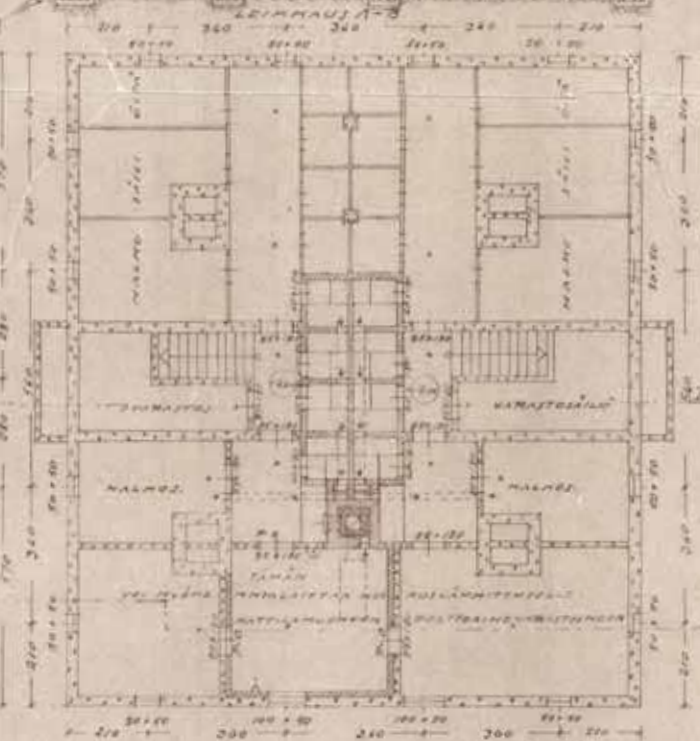
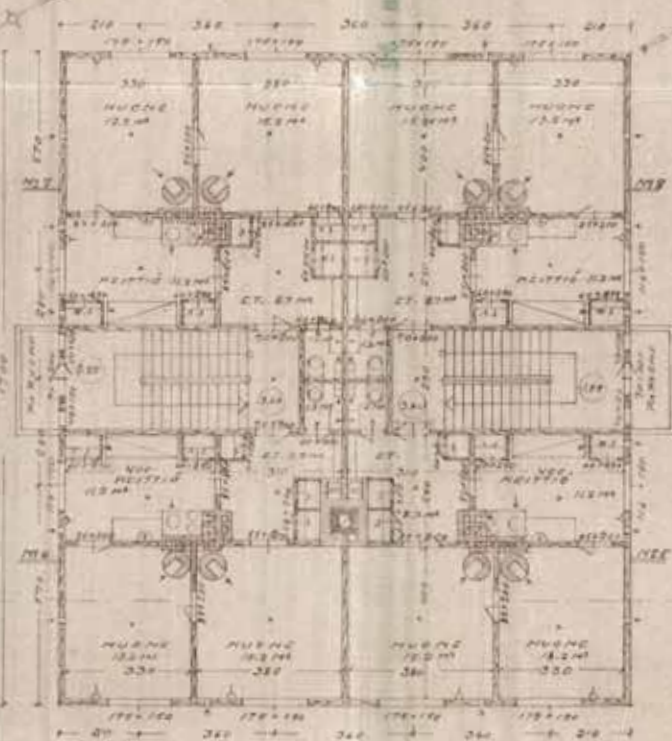
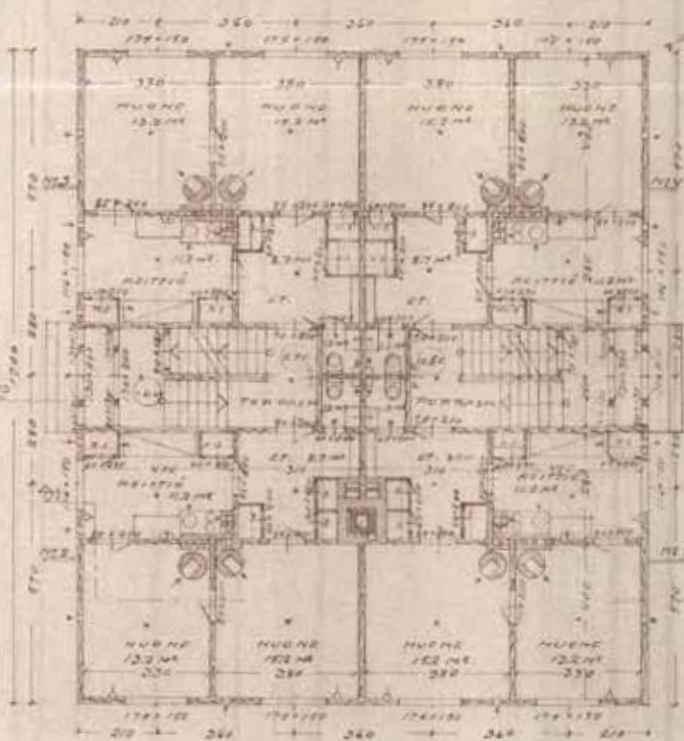
JULKINEN SUURJÄRVÄN PUOLELLE

JULKINEN KEMIN PUOLELLE

LEIKKAUS A-B

ENNENKÄYTTÖ

1500

TOINEN KERROS

ENSIMMÄINEN

J. KINNUNEN
 Oulun ja Kemissä
 Maalaisl^öra
 Oulu

27-42 J. Kinnunen

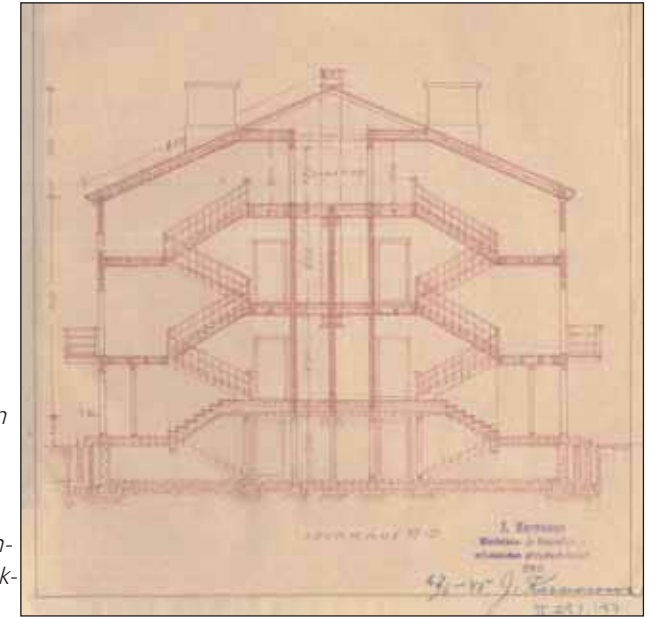
Syrjäkatu 7 (Tontti 197)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 9.2.1945 (ei piharakennusta)
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. Karvonen, J. Karvosen Maatalous- Kunnallisten rakennusten piiritoimisto Oulu
- **Rakennuttaja:** livari Salminen (lähde: Pentti Impolan haastattelu)
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Noppatalo, jonka pohja-ala 17,0 m x 15,0 m.
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puukerrostalo, jossa on sekä klassismin että jälleenrakennuskauden funktionalismin piirteitä.
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa. Katossa **sähkölamput**.
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat.
- **Kellarissa** halkosäiliöt, kellarikopit ja ruokakellarit kaikille asunnoille. Lisäksi varastosäiliöt sekä varaus keskuslämmitykselle ja polttoainevarastolle.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko ja kellarin seinät betonista. Puurakenteisissa välipohjissa höyläpuruu eristeenä. Kellarin välipohjan alaosa betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, jonka alaosassa vesilista, nurkkalaudat, betonisokkeli.
- **Ikkunat:** kuusi- tai neljäruutuiset ikkunat, joissa alemmat ruudut pienempiä.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä, joiden yläpuolella tuuletusparvekkeet. Lasiaukollisten ulko-ovien vieressä pystysuuntaiset kapeat ruutuikkunat. Rappukäytävän yläosassa neliruutuinen vaakakaikkuna. Ei varmuutta, ovatko ulko-ovet toteutetut suunnitelmien mukaisina.
- **Katto:** Suunnitelmissa tiilikatto, mutta toteutettu valokuvien perusteella saumattuna peltikatteena.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilaan on rakennettu neljä samanlaista J. Karvosen noppataloa.

25. Viereisellä sivulla: J. Karvosen tyyppiratkaisua hyödyntävät lupapiirustukset vuodelta 1945. Noppatalon julkisivut ovat symmetriset ja vastakkaiset julkisivut keskenään identtiset. Kahden huoneen ja keittiön asunnoissa oli puuhellat ja pönttöuunit. Toiletit sijaitsivat ryppäänä rappukäytävien välissä. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

26. Leikkauspiirustus J. Karvosen tyyppiratkaisusta. Samaa piirustusta eri päivämäärällä käytettiin muissakin Raksilan J. Karvosen noppataloissa. Leikkauksessa on esitetty hirsirunko ja betoninen kellarin seinä sekä lattia. Välipohjat ovat puurakenteiset. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

24. Syrjäkatu 7 Syrjäkadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

27. Syrjäkatu 7 julkisivut ovat säilyneet pitkälti alkuperäisen mukaisina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

28. sisäänkäyntien päällä on tuuletusparvekkeet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1985:** Oulun kaupungin rakennusviraston talosuunnitteluosastolla on tehty muutossuunnitelmat vuonna 1984 saunan, pesu- ja pukuhuoneen sijoittamiseksi kellarisiin. Suunnitelmien mukaan kellarissa on ennestään lämmönjakohuone.
- **1985:** Asuntojen peruskorjaus. Uunit ja puuhellatpurettu, keittiöihin sähköhelat. Suunnittelijana Arkins suunnittelu oy.
- **2012:** Ensimmäisen kerroksen yhteen asuntoon on lisätty viereisestä asunnosta yksi huone, jolloin on syntynyt yksi kolmio ja yksi yksiö. Suunnittelijana Anna-Maija Anttila, Arkkitehtitoimisto Amazon.
- **2012:** Yhteen asuntoon tehty laajennettu suihkullinen kylpyhuone eteistä pienentämällä. Suunnittelijana Pia Krogius, Arkkitehtitoimisto Pia Krogius.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen mahdollisesti vuoden 1985 perusparannuksen yhteydessä.
- Katto uusittu.

29. Syrjäkatu 7 on aina ollut verrattain avoin. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kellariin on lisätty saunatilat.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina porraskäytävien ja kellarin ikkunoita lukuunottamatta, jotka ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovien alkuperäisyydestä ei ole varmuutta.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nykyään.
- **Aita** on saman tyylinen kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Pihalla ei ole ollut ilmakuviin perusteella juurikaan puita tai istutuksia.
- Nykyisin tontilla on pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

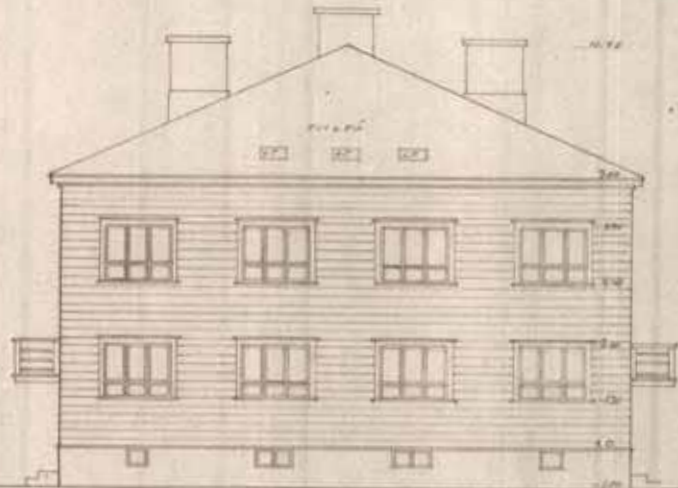
30. Syrjäkatun puolella rakennuksen keskiosassa on sisäänveto. Ikkunat ovat alkuperäiset. Myös värit on alkuperäinen tai lähellä sitä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

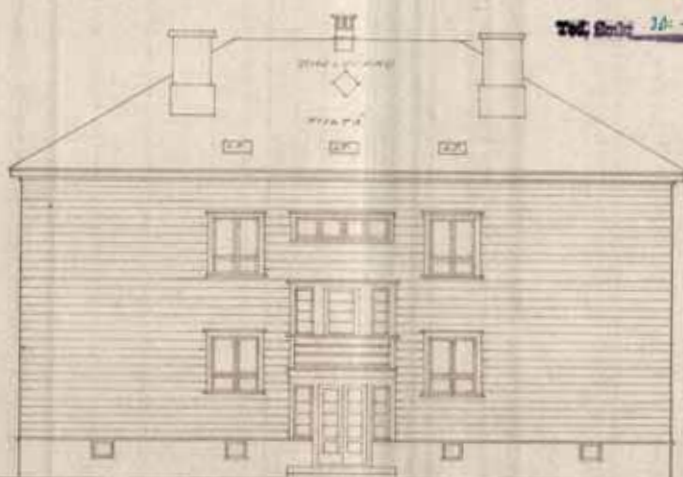
31. Syrjäkatu 3 -5 pihalla on vihreä nurmialue ja pieniä puita kuten pihlajia sekä pensaita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

PIIRUSTUS ASUINRAKENNUKSEN RAKENTAMISTA VARTEN ASUNTOTITELLE N^o198 OULUN KAUPUNGIN 2-OSAN KORTTELISSA N^o29.
1:100

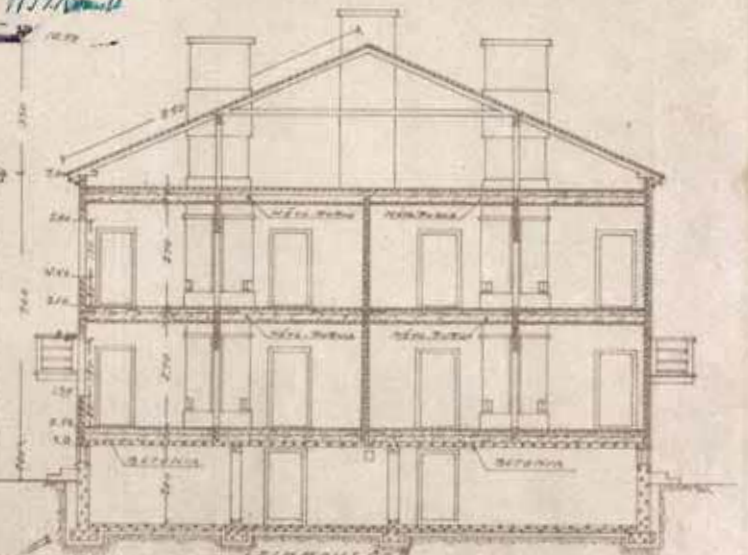
2. koulutus ja valvottu
Oulun kaupungin Maastalon 200
koulutus- ja valvottu 10.10.
Ytjän postin
11.11.1900
TAC. Saks. 30.-

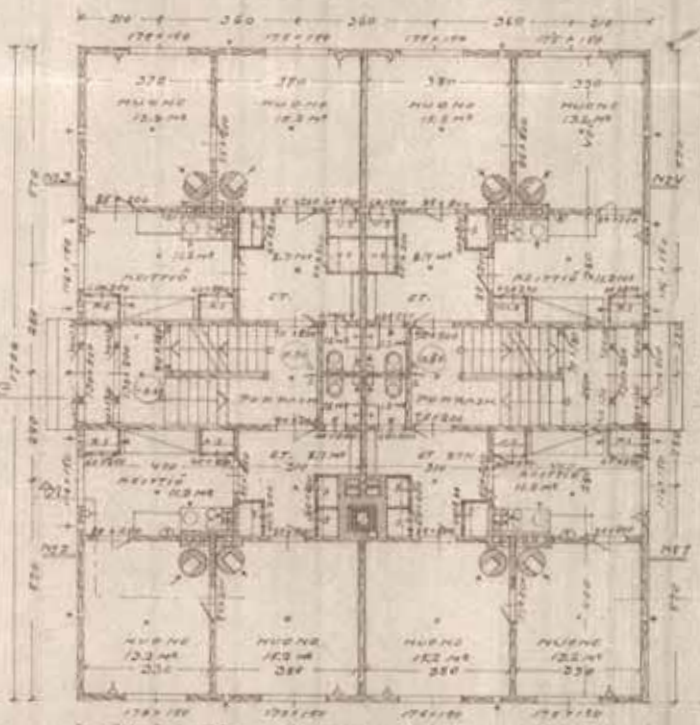
SULKEUTTU JÄRJÄHDYLLE

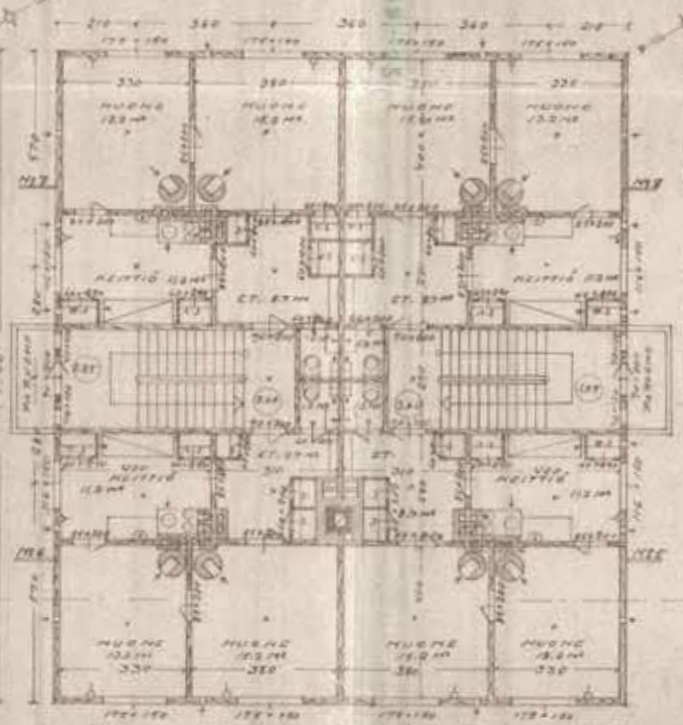
SULKEUTTU TIIRIKKÖLLE

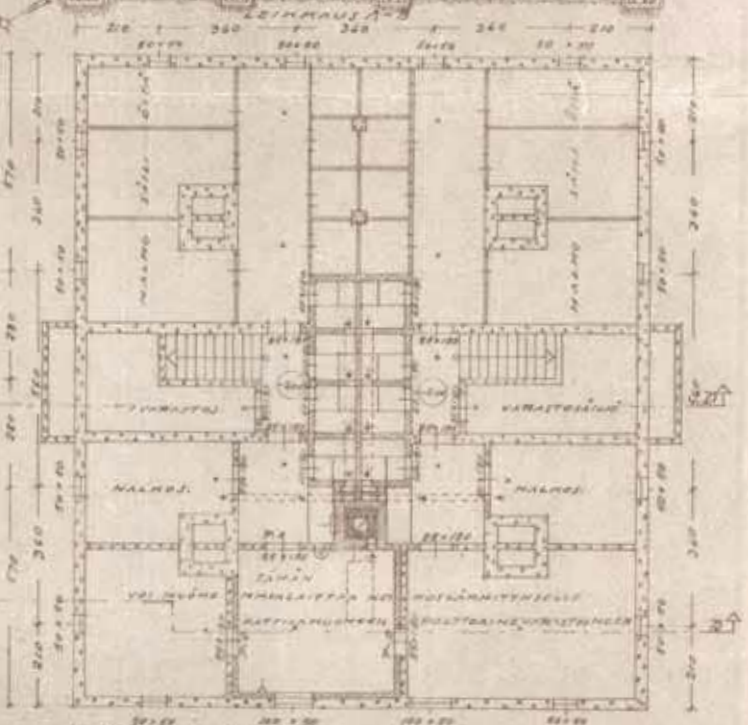
LÄHDEKÄSI

DOORIKERROS

TOINEN KERROS

KELLERIKERROS

PINTA-ALA 888M² TILAVUUS 2708M³ - KELLARITILAT

J. Karvonen
Maastalon 200
koulutus- ja valvottu
10.10.
11.11.1900
TAC. Saks. 30.-

Syrjäkatu 9 (Tontti 198)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 2.2.1945 (ei piharakennusta)
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. Karvonen, J. Karvosen Maatalous- Kunnallisten rakennusten piiritoimisto Oulu
- **Rakennuttaja:** livari Salminen (lähde: Pentti Impolan haastattelu)
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Noppatalo, jonka pohja-ala 17,0 m x 15,0 m.
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puukerrostalo, jossa on sekä klassismin että jälleenrakennuskauden funktionalismin piirteitä.
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa. Katossa **sähkölamput**.
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat.
- **Kellarissa** halkosäiliöt, kellarikopit ja ruokakellarit kaikille asunnoille. Lisäksi varastosäiliöt sekä varaus keskuslämmitykselle ja polttoainevarastolle.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko ja kellarin seinät betonista. Puurakenteisissa välipohjissa höyläpuru eristeenä. Kellarin välipohjan alaosa betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, nurkkalaudat ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** kuusi- tai neljäruutuiset ikkunat, joissa alemmat ruudut pienempiä.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä, joiden yläpuolella tuuletusparvekkeet. Lasiaukollisten ulko-ovien vieressä pystysuuntaiset kapeat ruutuikkunat. Rappukäytävän yläosassa neliruutuinen vaakakaikkuna. Ei varmuutta, ovatko ulko-ovet toteutetut suunnitelmien mukaisina.
- **Katto:** Suunnitelmissa tiilikatto, mutta toteutettu valokuvien perusteella kolmiorimahuopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilaan on rakennettu neljä samanlaista J. Karvosen noppataloa.

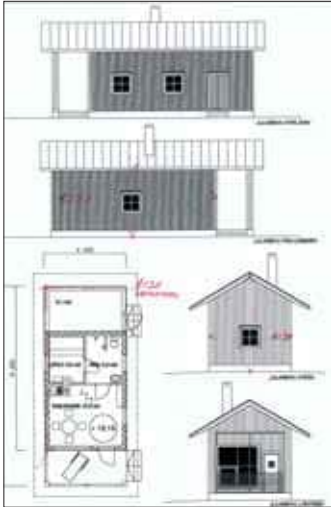
34. Viereisellä sivulla: J. Karvosen tyyppiratkaisua hyödyntävät lupapiirustukset vuodelta 1945. Noppatalon julkisivut ovat symmetriset ja vastakkaiset julkisivut keskenään identtiset. Kahden huoneen ja keittiön asunnoissa oli puuhellat ja pönttöuunit. Huonekorkeus oli 2,7 metriä. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

32. Syrjäkatu 7 ja 9 ovat keskenään identtiset. Ilmakuvien perusteella Syrjäkatu 7:n katto on ollut vaalea ja Syrjäkatu 9:n tummempi. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

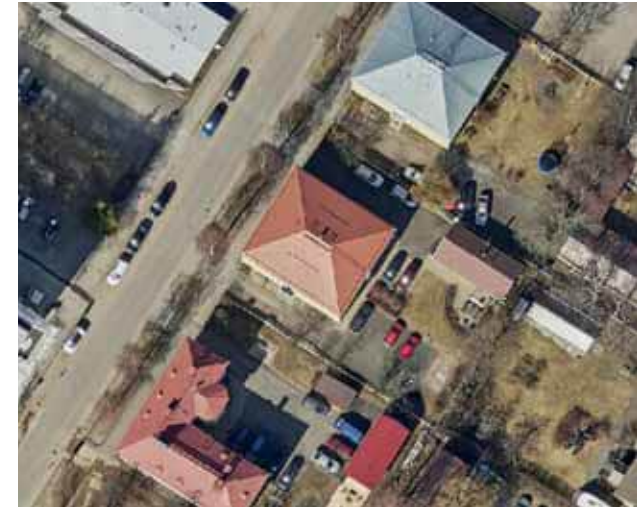
33. Nykyisinkin Syrjäkatu 7 ja 9 ovat lähes samanlaiset, mutta kattojen väritys eroaa edelleen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

37. Arkkitehti Jukka Takamaan suunnittelema piharakennus mukaillee mittasuhteiltaan ja julkisivumateriaaleiltaan Puu-Raksilan alkuperäisiä piharakennuksia. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkisto)

35. Syrjäkatu 9:n piharakennuksessa on huopakate ja pystypanelointi. Mittasuhteiltaan rakennus on likipitään Puu-Raksilan piharakennusten mukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

36. Syrjäkatu 9:n pihamaan merkittävin muutos on uusi piharakennus. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Alun perin pihalla ei ollut piharakennusta. Uusi pihasauna tehty 2010-luvulla.
- **Rakennuslupa:** 19.7.2002
- **Suunnittelija:** arkkitehti Jukka A. Takamaa, Arkkitehtitoiminta A4 architectural works
- **Kerros-luku:** 1
- **Mittasuhteet:** 4,6 m x 9,25 m
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** Keltainen rimalaudoitus ja valkoiset listat
- **Ikkunat:** Ei aidot ruutuikkunat.
- **Ovet:** tummanpunainen pystypanelointi. Pääovessa lasi.
- **Katto:** Punainen kolmiorimahuopakate.
- **Erityispiirteet:** Päädyssä katettu terassi.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1977:** Kellariin lisätty sauna ja pesuhuone.
- **1985:** 6 asuntoon uudet suihkulliset kylpyhuoneet laajentamalla wc-tilaa eteisen puolelle. Kahteen asuntoon ei esitetty tätä muutosta.
- **1999:** Yhdestä asunnosta poistettu kantava väliseinä keittiön ja olohuoneen väliltä. Suunnittelijana Insinööritoimisto Heikki Kojo Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen samanlaisina kuin viereisessä Syrjäkatu 7:ssä.
- Rakennuksen ikkunat ovat syvemmällä kuin viereisessä rakennuksessa, mikä viittaa ulkopuoliseen lisälämmöneristykseen.
- Katto uusittu saumattuna peltikatteenä.

38. Syrjäkatu 9 Syrjäkadulta kuvattuna. Taustalla Syrjäkatu 11. Ainakin ikkunat ja vesikatto on uusittu, mutta rakennuksen muoto ja aukotukset ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

39. Syrjäkatu 9:n piha on avoin. Pintamateriaalit vaihtelevat asfaltin, betonikivien ja nurmen välillä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarit
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyylit:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa ja ulkoseinien lisälämmöneristystä lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavio:** Asunnoissa on tapahtunut pieniä muutoksia, kuten kylpyhuoneiden lisääminen ja joitain väliseiniä muutoksia. Kellariin on lisätty saunatilat.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina, mutta lisälämmöneristämisen myötä ikkunat ovat jääneet syvennykseen. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat on uusittu. Asuintilojen ikkunat on vaihdettu paksu-puitteisina puuikkunoina.
- **Ovet:** Ulko-ovien alkuperäisyydestä ei ole varmuutta.
- **Katto:** Kolmiorimahuopakatto on uusittu konesaumattuna peltikatteena. Katolle on lisätty kattoturvarusteita.

Piha:

- **Piharakennukset:** Pihalle on rakennettu uusi piharakennus, jossa ei tiettävästi ole rakentamisen jälkeisiä muutoksia.
- **Aita** on saman tyylinen kuin 1960-luvulla.
- **Piha** on ollut nykyistä avoimempi.
- Nykyisin tontilla on pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

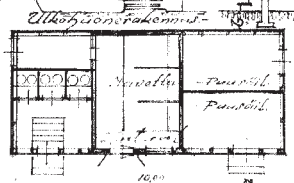
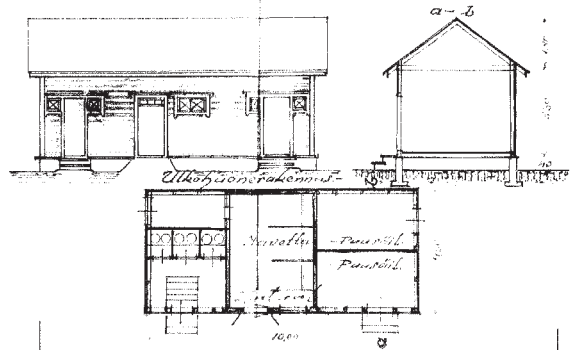
*Maailman Oulun kaupun maahanrakentamiskomitea
 Nappikatu 12 päivänä 1925.*

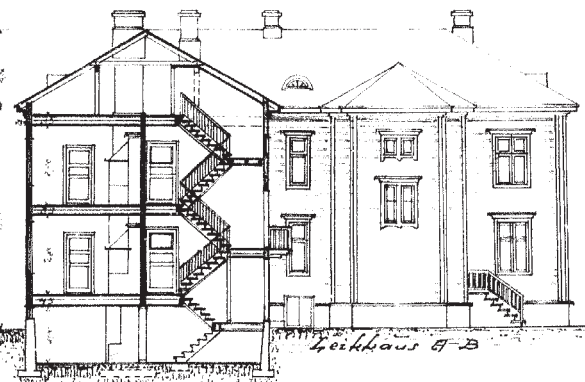
Sivu Paistikkokadulle

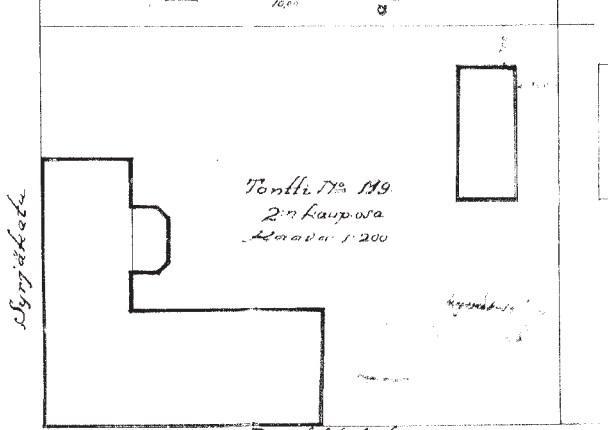
Sivu Syyjäkadulle

Pihasisu

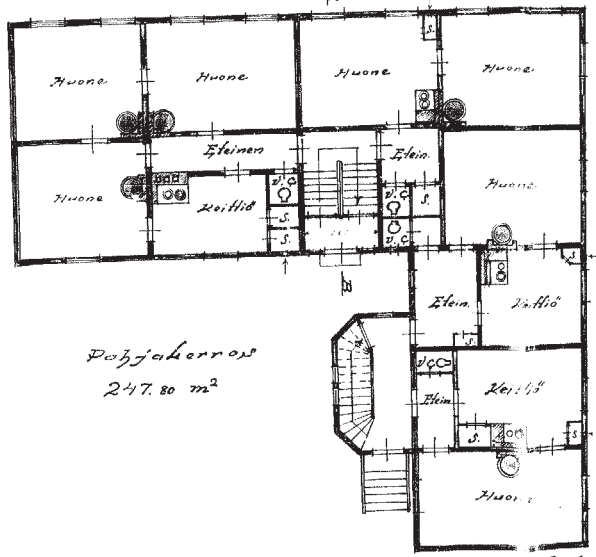
Leikkaus B-B

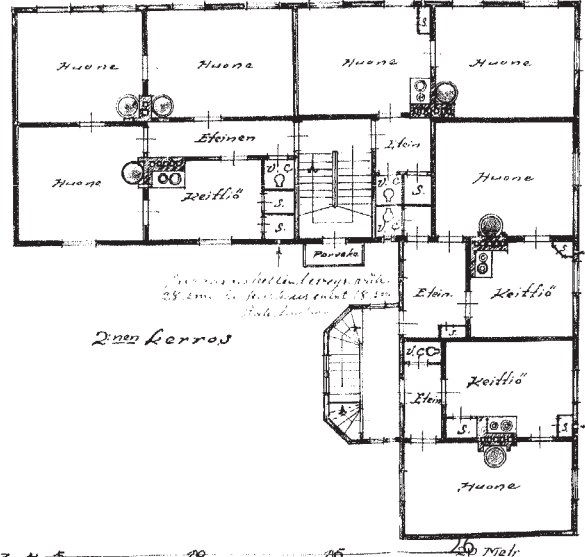
*Tontti N:o 119
 2^{ns} kaupunki
 Alue n:o 1:200*

Syyjäkatu

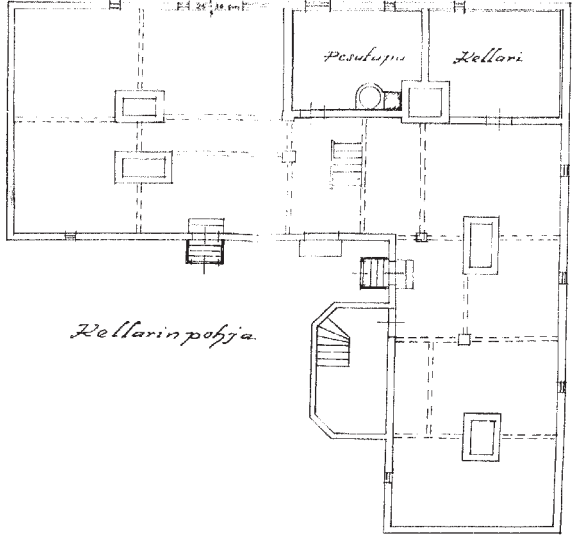
Paistikkokatu

*Pohjakerros
 247,80 m²*

2^{ns} kerros

Kellarin pohja

Syrjäkatu 11 (Tontti 199)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 12.9.1928
- **Suunnittelija:** rakennusmestari K. Kunnas
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Edvard Koivikko, talon omistaja
- **Asuntomäärä:** Alunperin 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen, kaksi porrasta, joista toinen ulkonee mas-sasta mutterin muotoisena.
- **Tyyli:** 1920-luvun klassisimia
- **Asunnoissa** 1-3 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Vesipisteet:** ei esitetty
- **Kellarissa** pesutupa ja talouskellarit
- **Kylmä ullakko**
- **Alkuperäinen runkorakenne:** Hirsi, kellarin seinät kivirakenteiset ja kellarissa maalattia.
- **Julkisivumateriaalit:** vaakapaneeli, leveät nurkkalaudoitukset, vesilista ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** Neliruutuiset risti-ikkunat, katolla puolikaaren muotoiset neliruutuiset kattolyhdyt.
- **Ovet:** Kolmipeiliset pariovet, joiden keskimmäiset peilit pienemmät
- **Katto:** harjakatto, saumattu peltikate
- **Erityispiirteet:** Rakennuksen hirsirunko on tuotu Terijoelta. Mutteriporrassiipi on ollut Terijoella apteekikäytössä. Rakennusvuodesta on ristiriitaisia tie-toja, mutta luotettavana voidaan pitää, että rakennusta tai edes työmaata ei näy vielä vuoden 1927 ilmakuvasa. Vuoden 1931 ilmakuvasa rakennus on omalla paikallaan.

40. Rakennusmestari Kunnaksen suunnittelema Syrjäkatu 11 edustaa 1920-luvun klassismia. Rakennuslupa on myönnetty vuonna 1928. Joka asunnossa oli jo tuolloin sisävesi. Molemmissa kerroksissa oli yksi verrattain suuri kolmen huoneen asunto. Samassa luvassa oli myös toteutunut talousrakennus, jossa käymälöiden lisäksi sijaitsi navetta ja puusäilöjä. (Piirustus: Oulun kaupunginarkisto)

41. Syrjäkatu 11 vuonna 1964. Rakennuksen ulkoasussa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Syrjäkatu oli tuolloin mukulakivin päällystetty. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

42. Syrjäkatu 11 vuonna 2021. Puusto on kasvanut ja rakennuksen eteen on tullut rivi sähkökaappeja. Puistikkokatu on suljettu autoliikenteeltä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

43. Navetta muutettiin 1960-luvun lopulla kahdeksi autotalliksi ja halkovarasto pyörävarastoksi. Katon uusimiseen on saatu lupa vuonna 2010. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

44. Pihalla sijaitsee yksi autotalli tyyppi n: 1:n mukainen autotalli, jonka rakentamisaika ei ole tiedossa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- **Alkuperäinen piharakennus** on asuinrakennuksen kanssa samassa luvassa. Se on ollut paikalla ainakin vuoden 1939 ilmakuvasa.
 - **Rakennuslupa:** 12.9.1928
 - **Suunnittelija:** rakennusmestari K. Kunnas
 - **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
 - **Alkuperäiset toiminnot:** käymälä, navetta ja puusäiliöt
 - **Runkorakenne:** rankarunko
 - **Julkisivu:** keltainen vaakapaneeli ja valkoinen vuorilauta
 - **Ovet:** Vaakapaneloidut ja vaaleankeltaisiksi maalatut. Ovien päällä kaksiruutuiset yläikkunat.
 - **Katto:** huopakate
-
- **Autotalli**
 - Pihalle on jossain kohti vuosien 1967 - 2010 välissä lisätty jälleenrakennuskauden tyyppiautotalli n:1.
 - **Kerrosluvu:** 1
 - **Alkuperäiset toiminnot:** autotalli
 - **Runkorakenne:** Rankarunko
 - **Julkisivu:** keltainen vaakapaneeli
 - **Ovet:** Pystypaneloidut ja keltaisiksi maalatut.
 - **Katto:** Punainen huopakate.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1929:** Ensimmäisen kerroksen isoon asuntoon on lisätty keittiöön ulko-ovi. Suunnittelijana rakennusmestari Adam Kohola.
- **1967:** Piharakennuksen navetasta on tehty kahden auton autovaja ja puusäiliöistä pyörävaja. Käymälä ilmeisesti muutettu varastoksi jo aiemmassa vaiheessa. Autotallien pariovet pystypaneloidut. Suunnittelijana M. Marttila.
- **1992:** 1. kerroksen asuntoon tehty sauna vanhan kakluunin ja vaatehuoneen tilalle. Kuvista näkee, että aiemmin pitkistä eteisestä on lohkaistu kylpyhuone, vanha vessa on purettu ja keittiötä laajennettu. Olevat uunit on muutettu sähkövastuksilla lämpiäviksi. Samassa yhteydessä ainakin tähän asuntoon tehty koko asunnon kattava sähköremontti. Suunnittelijana rakennusinsinööri Viljo Murtomäki.
- **2010:** Sisäänkäyntien päälle ja varaston päätyyn asennetaan tehdasvalmisteiset kevyet kaarikatokset. Muutoksen suunnittelijana Satu Lehtikangas.
- **2015:** Piharakennuksen huopakate on muutettu punaiseksi konesaumapelliksi. Muutoksen suunnittelijana Satu Lehtikangas.
- **2017:** Kylpyhuonemuutos yhdessä asunnossa. Suunnittelijana Matti Sarajärvi.
- **2019:** Muutos yhden asunnon wc- / pesuhuonetiloissa. Suunnittelijana rakennusinsinööri Harri Haataja.
- **2019:** Pihan kuivatusta parannettu. Pihalle järjestetty kahdeksan autopaikkaa ja pinnat ja istutuksia uusittu. Suunnittelijana Timo Korhonen, Propra Oy.
- **2020:** Yhden asunnon tiivistäminen. Asunnon kaikissa huoneissa on tulisijat. Suunnittelijana rakennusinsinööri Paavo Vielma, Talotuki Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Osa ikkunoista on alkuperäisiä ja osa uusittu puuikkunoina puitejakosäilyttään. Ulko-ovet on uusittu alkuperäisen mukaisina puuovina.
- Katto on uusittu katemateriaali säilyttäen.
- Tuuletusparvekkeen kaiteet on uusittu.
- **2009** yhdessä asunnossa ollut tulipalo. Palon korjaustöissä paljastunut keittiöstä kaareva katto. (asukashaastattelu)
- Rakennus on muutettu osakeyhtiöksi vuonna 1945.

45. Syrjäkatu 11:n sisäänkäynteihin on lisätty kaarevat katokset ja kaiteet on uusittu puuleikkauksin koristeltuina. Muutoin rakennuksen piirteet ovat säilyneet lähes alkuperäisinä. Parkkipaikat on asfaltoitu ja pihan pinnat uusittu vuonna 2019. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

46. Syrjäkatu 11:n mutterin muotoinen portaikko on Puu-Raksilassa ainoa laatuaan. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

47. Syrjäkatu 11 Puistikkokadulta kuvattuna. Myös naapurirakennukset ovat keltaisiksi maalatut. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

48. Syrjäkatu 11 kuvattuna Syrjäkadulta. Rakennuksen katujulkisivut eivät ole juurikaan muuttuneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** Ullakko ja kellari ovat todennäköisesti säilyneet kylminä.
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen 1920-luvun klassismille ominaiset piirteet ovat säilyneet, vaikka sisäänkäyntien yhteyteen on lisätty modernit katokset.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Uunit:** yksittäisten asuntojen pohjapiirrosten perusteella ainakin osa uuneista on säilynyt.
- **Alkuperäinen hirsirunko** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Keltainen vaakapaneeli, valkoiset vuorilaudat. Ruskeaksi maalattu betonisokkeli. Julkisivut ovat säilyneet pääosin alkuperäisen mukaisina.
- **Ikkunat:** Osa ikkunoista on alkuperäisiä ja osa on uusittu puuikkunoina puitejakosäilyttäen.
- **Katto:** Vesikatto on uusittu alkuperäisen mukaisena saumattuna peltikatteena ja varustettu kattoturvatuottein. Piiput on pellitetty.

Piha:

- **Piharakennuksen** muoto ja materiaalit ovat säilyneet. Kattomateriaali on vaihtunut huopakatteesta saumatuksi peltikatteeksi. Alkuperäiset käyttötarkoitukset ovat muuttuneet.
- **Aita** on vuoden 1955 valokuvassa nykyisen tyylinen puusäleaita.
- **Pihalle** on lisätty yksi autotalli alkuperäisten rakennusten lisäksi. Autopaikat ja liittymä on asfaltoitu. Pihalla on joitain pienehköjä puita ja pensasistutuksia. Pihan luonne on aina ollut verrattain avoin.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

50. Syrjäkatu 11:sta puiset portaat johtavat toiseen kerrokseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

51. Syrjäkatu 11:sta porraskäytävässä on todennäköisesti alkuperäinen peiliovi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

52. Alkuperäinen puuikkuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

53. Ulko-ovet on uusittu alkuperäisen mukaisina puuovina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

49. Syrjäkatu 11 on rakennettu kiinni tontin rajoihin Puistikkokadun ja Syrjäkadun nurkkaukseen. Piha jakautuu nurmialueisiin ja asfalttipintaiseen paikoitus- ja kulkualueeseen. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

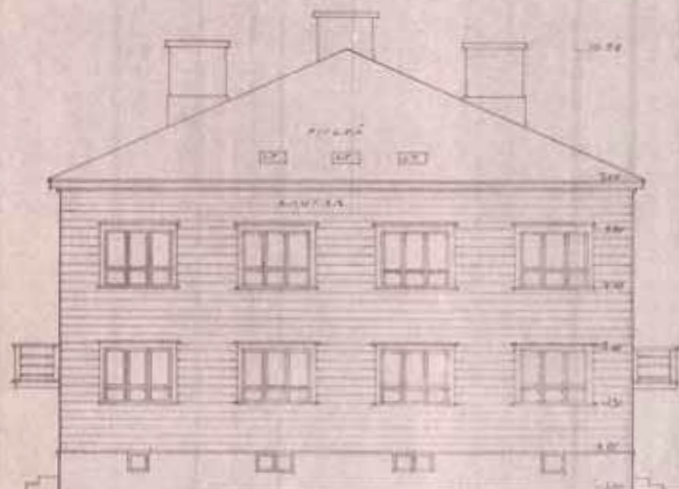
PIIRUSTUS ASUINRAKENNUKSEN RAKENTAMISTA VARTEN ASUNTOTONTILLE N° 200, OULUN KAUPUNGIN 2-OSAN KORTTELISSA N° 29.

1:100.

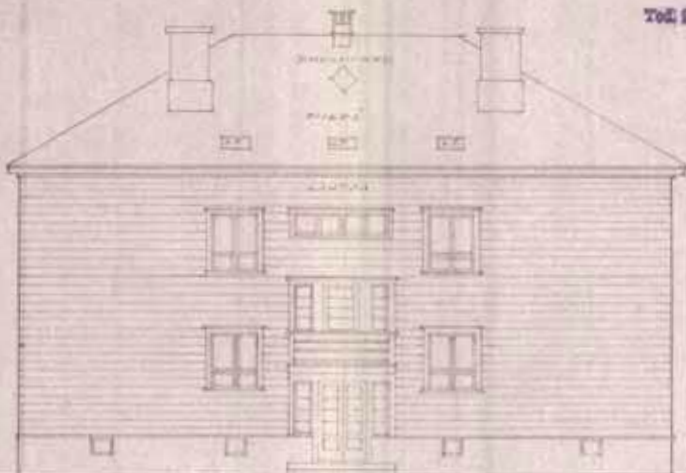
Tarkastettu ja vahvistettu
Oulun kaupungin Maistraatissa
vuonna 17 pöytäkirja 1945
tässä postissa:

E. K. H. H. H.
y. t.

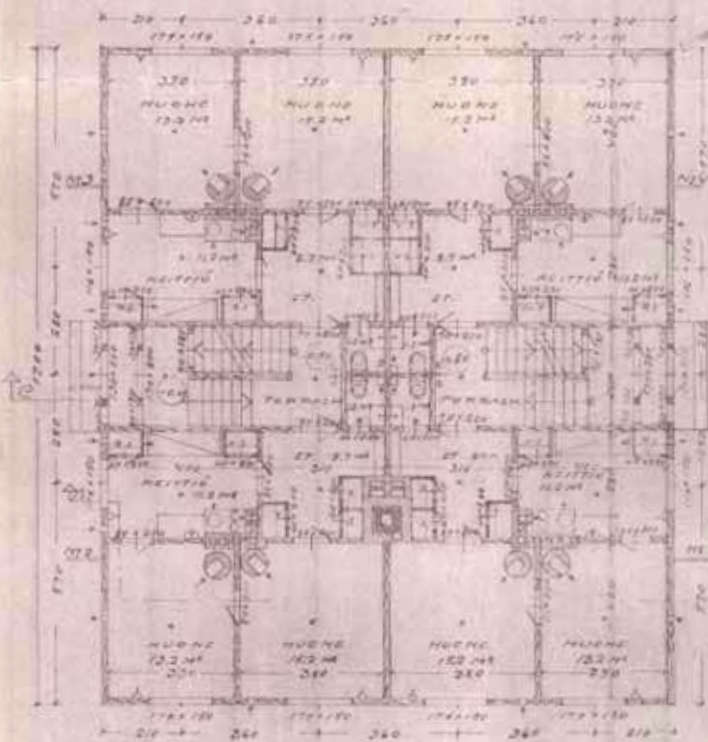
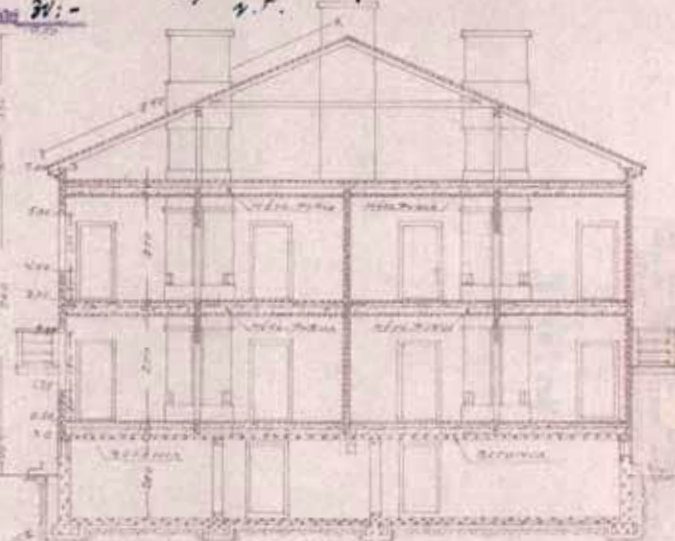
Toll. maksu 24:-

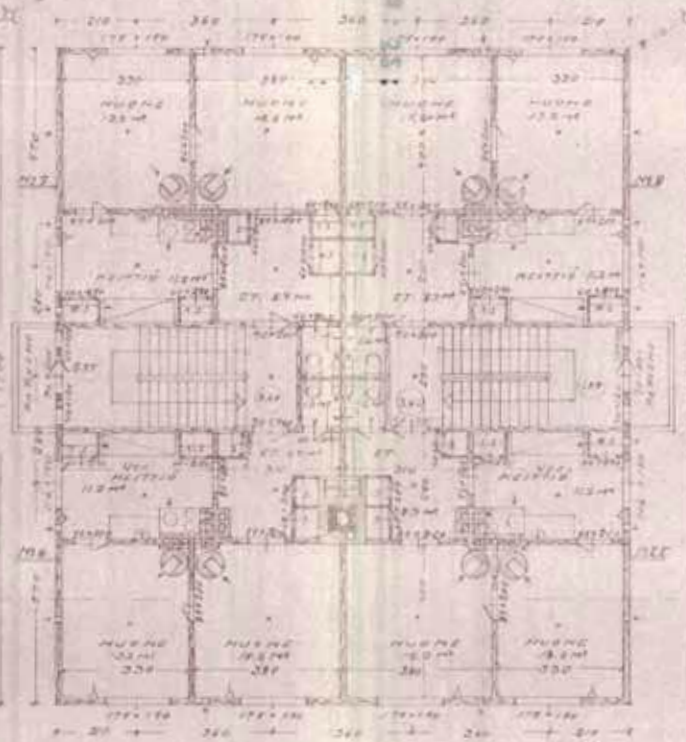
JULKISTIN RUIHTARINKADULLE

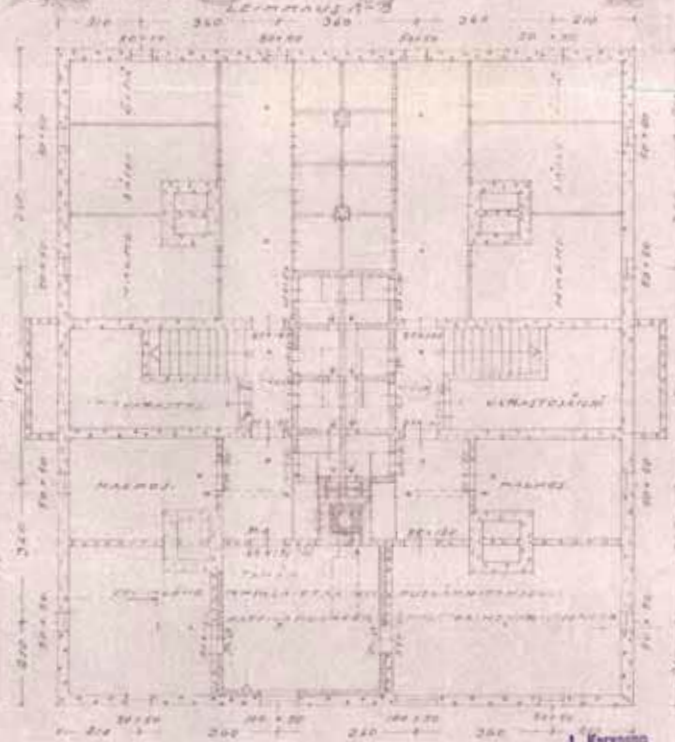
JULKISTIN RUIHTARINKADULLE

POHJAKORTTI

TOINEN HUONE

KESKIKORTTI

PIIRITÄÄ 1800⁰ TILAVUUS 1700⁰ KELLARIKORTTI

J. Karvonen
Maalitus- ja Koneurakointi
rakennuspiirustustalon
OULU

J. Karvonen

Puutarhakatu 12 (Tontti 200)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 4.4.1945 (ei piharakennusta)
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. Karvonen, J. Karvosen Maatalous- Kunnallisten rakennusten piiritoimisto Oulu
- **Rakennuttaja:** livari Salminen (lähde: Pentti Impolan haastattelu)
- **Anoja / tontin vuokraaja:** rakennusaikainen tontin vuokraaja ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Noppatalo, jonka pohja-ala 17,0 m x 15,0 m.
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puukerrostalo, jossa on sekä klassismin että jälleenrakennuskauden funktionalismin piirteitä.
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa. Katossa **sähkölamput**.
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat.
- **Kellarissa** halkosäiliöt, kellarikopit ja ruokakellarit kaikille asunnoille. Lisäksi varastosäiliöt sekä varaus keskuslämmitykselle ja polttoainevarastolle.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko ja kellarin seinät betonista. Puurakenteisissa välipohjissa höyläpurua eristeenä. Kellarin välipohjan alaosa betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, nurkkalaudat ja betonisokkeli.
- **Ikkunat:** kuusi- tai neljäruutuiset ikkunat, joissa alemmat ruudut pienempiä.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä, joiden yläpuolella tuuletusparvekkeet. Lasiukollisen ulko-ovien vieressä pystysuuntaiset kapeat ruutuikkunat. Rappukäytävän yläosassa neliruutuinen vaakakaikkuna. Ovet eivät todennäköisesti ole toteutuneet suunnitelmien mukaisina. Ainakin 1960-luvun alun valokuvissa ne ovat pystypaneloidut puuovet.
- **Katto:** Suunnitelmissa tiilikatto, mutta toteutettu valokuvien perusteella kolmiorimahuopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilaan on rakennettu neljä samanlaista J. Karvosen noppataloa. Puutarhakatu 12 on näistä ulkoisesti parhaiten säilynyt.

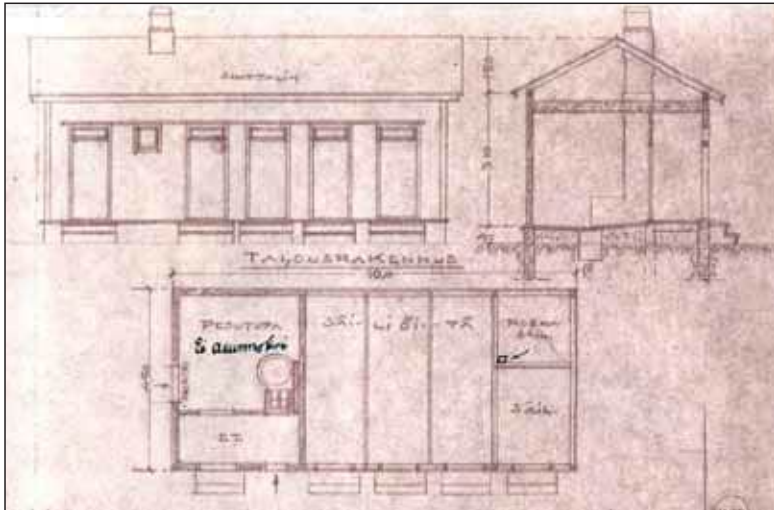
54. Viereisellä sivulla: J. Karvosen tyyppiratkaisua hyödyntävät lupapiirustukset vuodelta 1945. Ulko-ovet ovat todennäköisesti toteutuneet pystypaneloituina. Kahden huoneen ja keittiön asunnoissa oli puuhellat ja pönttöuunit, vaikka kellarin oli tehty tilavaraus keskuslämmitykselle. 33 (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

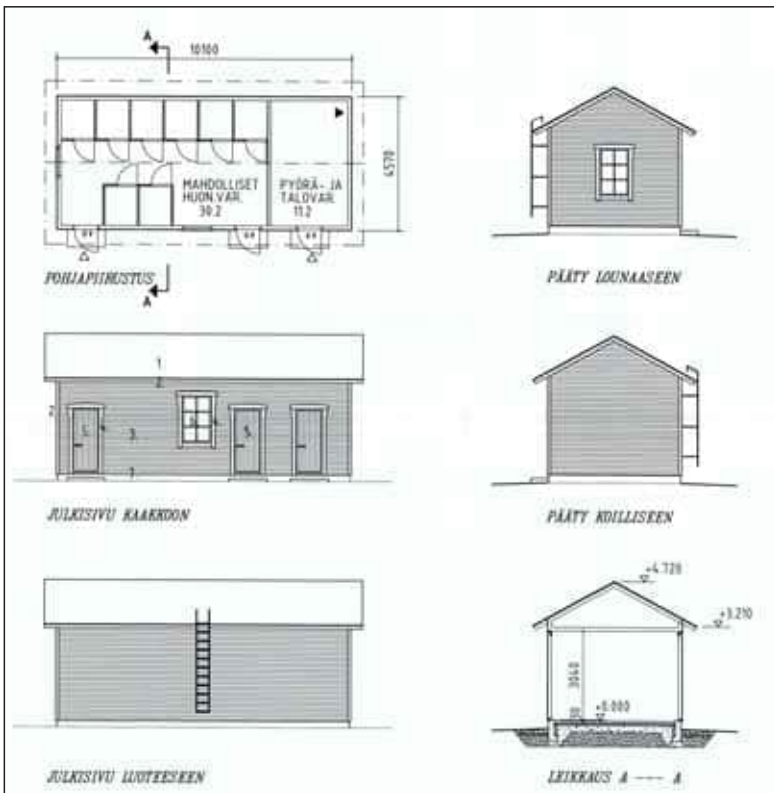
55. Puutarhakatu 12 taustalla näkyy uusi tornitalo. Kuvasta näkee, että katto ei ole ollut suunnitelmien mukainen tiilikatto. Tuuletusparvekkeessa on funktionalismille tyypilliset pinnakaiteet. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1974.)

56. Puutarhakatu 12 katto ja ikkunat on uusittu. Ulko-ovet näyttävät alkuperäisiltä samoin kuin rappukäytävien ikkunat ja parvekekaiteet. Aita on uusittu. Pihan ja kadun puusto on kasvanut. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

57. Rakennusmestari Kunnas suunnitteli tontille L-mallisen asuinrakennuksen ja piharakennuksen vuonna 1937. Vuonna 1939 myönnetystä luvasta toteutui ainoastaan piharakennus. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

58. Alkuperäinen talousrakennus purettiin ja tilalle rakennettiin entisen kokoinen uusi piharakennus. Varastorakennuksen suunnitteli rakennusmestari Jouko Paju. Rakennuslupa on myönnetty vuonna 2008. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

59. Puutarhakatu 12 piharakennus on valmistunut vuonna 2008. Rakennus on mittasuhteiltaan ja materiaileiltaan alkuperäisen piharakennuksen mukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- Alun perin pihalla ollut 8.8.1939 myönnetyn rakennusluvan mukainen ulkorakennus, jossa sijaitsi pesutupa ja varastoja. Suunnittelijana oli rakennusmestari K. Kunnas.
- Alkuperäinen piharakennus on purettu vuonna 2008, jolloin tilalle on rakennettu uusi alkuperäisen kaltainen kylmä varastorakennus.
- **Rakennuslupa:** 13.6.2008
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Jouko Paju.
- **Kerrosluke:** 1
- **Mittasuhteet:** 4,57 m x 10,1 m
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** Vaaleankeltainen vaakapaneeli ja valkoinen vuorilauta
- **Ovet:** Ovet ovat pystypaneloidut ja punamullan värillä maalatut.
- **Katto:** Punainen kolmiorimahuopakate.
- **Erityispiirteet:** Noudattaa Raksilalle tyypillisten piharakennusten suunnitteluperiaatteita.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1987:** Yhden asunnon wc-tilaa laajennettu ammeelliseksi kylpyhuoneeksi. Uunit ilmeisesti purettu koko rakennuksesta joskus aiemmin. Asunnon muutostyöt on suunnitellut Leena Olsbo Oulun kaupungin kiinteistöviraston asuntoasiain osastolla.
- **2020:** Rakennuksen vesikate on uusittu entisen kaltaisena kolmiorimahuopakatteena ja lisätty kattovarusteet. Puurakenteiset iv-hormit on vaihdettu teräsrakenteisiin. Yläpohjan lämmöneriste on vaihdettu kutteripuruista selluvillaan.

Muut havaitut muutokset:

- Asuntojen ikkunat vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- 1960-luvulla ollut teräsverkkoaita on purettu ja nykyisin pihaa ympäröi puuaita.

60. Syrjäkatu 9:n piharakennuksessa on huopakate ja pystypanelointi. Mittasuhteiltaan rakennus on likipitään Puu-Raksilan piharakennusten mukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarin
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu porraskäytävien ja kellarin ikkunoita lukuunottamatta, jotka ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat todennäköisesti alkuperäiset tai alkuperäisen kaltaiset.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena kolmiorimahuopakatteena. Katolle on lisätty kattoturvarusteita.

61. Puutarhakatu 12 vesikaton uusiminen on työnalla. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piha:

- **Piharakennukset:** Alkuperäinen piharakennus on purettu. Tilalle on rakennettu uusi materiaaleiltaan ja kooltaan alkuperäisen mukainen piharakennus, jossa ei tietävästi ole rakentamisen jälkeisiä muutoksia.
- **Aita** on uusittu saman tyyllisenä, jota on käytetty muualla Raksilassa.
- **Piha** on ollut 1950-luvulla hyvin avoin. Nykyisin pihalla on joitain puita ja pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

Puutarhakatu 10 (Tontti 201)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 29.3.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Tontin vuokraaja:** 1936 Ilmari Okkonen
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 1
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, pohja-ala 20,0 x 9,5 m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismia
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc, eteinen ja kylmäkuisti
- **Vesipisteitä** ei esitetty pohjassa.
- **Lämmitys:** keskuslämmitys ja keittiöissä puuhellat
- **Kellarissa** talouskellarit joka asunnolle ja kerroskattilahuone
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Puurakenteinen, välipohjissa kutterilastu, kellarin katossa tulen kestävä materiaalia, sisäkatot paneloidut. Kerroskattilahuoneen lattia betonia, muutoin kellarissa maapohja.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista, nurkkalaudat ja betonisokkeli. Ikkunat sijoittuvat symmetrisesti julkisivuun.
- **Ikkunat:** Pääkerroksen ikkunat ovat klassismille tyypilliset neliruutuiset ristiikkunat. Kuisteissa isot ikkunat, joiden puitejako poikkeaa klassismista. Ullakon haukkaikkunat ovat kaksiruutuiset. Ikkunoissa yläruudussa "terveysikkunat" tuuletusta varten.
- **Ovet:** Nelipeiliset puuovet.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Pitkä rakennuksen runko, sisävessat ja keskuslämmitys.

62. Viereisellä sivulla: Koskipaasin suunnittelema asuinrakennus sai luvan vuonna 1936. Asuinrakennuksessa oli kolme sisävessoin varustettua asuntoa. Tontin perällä sijaitsi pesutuvallinen talousrakennus. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

64. Puutarhakatu 10 ullakko on otettu käyttöön. Alkuperäiseen kattoon on lisätty lapeikkunoita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

63. Ikkunat ja ulko-ovet on uusittu. Piha on kasvillisuudeltaan perinteinen marjapensaineen ja pihan perällä sijaitsevina kasvimaineen. Kulku kellariin on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

65. Puutarhakatu 10 pihamaa on säilyttänyt Raksilan perinteisen pientalon pihan luonteen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

66. Puutarhakatu 10 piharakennuksen katolle on lisätty aurinkopaneelit vuonna 2018. Ulko-ovet ja katemateriaali on uusittu. Ikkunoista ainakin osa on alkuperäisiä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

67. Puutarhakatu 10 piha-alue on säilynyt perinteisenä. Alkuperäinen piharakennus ja kasvimaat sijaitsevat tontin peränurkissa. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

68. Ullakko on otettu kokonaisuutena käyttöön, ja toiseen pätyyn on lisätty pieni parveke. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- Alkuperäinen asuinrakennuksen kanssa samassa luvassa ollut piharakennus on säilynyt.
- **Rakennuslupa:** 29.3.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Kerrosluvu:** 1
- **Mittasuhteet:** harjakattoinen, pohja-ala noin 4,5 m x 10,0 m
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** Vaaleankeltainen vaakapaneeli ja valkoinen vuorilauta
- **Ovet:** Ovien yläpuolella kolmiruutuiset ylälasit.
- **Ikkunat:** Pesutuvassa ikkuna
- **Katto:** Harjakatto, katemateriaalia ei määritetty
- **Erityispiirteet:** Todennäköisesti rakennettu peilikuvana. Noudattaa Raksilalle tyypillisten piharakennusten suunnitteluperiaatteita.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1945:** Rakennuksen molempiin päätyihin on haettu lupa ullakkohuoneelle. J. Karvosen suunnittelemassa muutoksessa asuntojen määrä on kasvanut kolmesta viiteen. Ullakon asunnoissa oli molemmissa kaksi huonetta, joista toinen toimi keittiönä, sekä wc-tilat. Toisessa asunnossa oli puuhella ja toisessa sähköhella. Ullakkojen molempiin päätyihin lisättiin kaksi suurta ikkunaa.
- **1948:** Piharakennuksen pesutupa on sisustettu saunaksi J. Karvosen suunnittelemana. Kuvista näkee, että rakennuksen toisessa päässä on ollut tässä vaiheessa 1-reikäinen käymälä.
- **1980:** Rakennus on muutettu paritaloksi, jossa molemmissa päissä asunnot. Molemmissa asunnoissa on ullakolla kaksi huonetta. Ullakkohuoneiden seinälinjoja muutettu. Asuntoihin on lisätty ajalle tyypillisiä mukavuuksia, kuten saunatilat, erilliset kylpyhuoneet ja kodinhoitohuoneet. Rakennukseen tehty myös sisäpuolinen lisälämmöneristys sekä seiiniin että lattiaan. Suunnittelijana arkkitehti Jouni Salokannel.
- **1996:** Lounaispäädyn asuntoa on laajennettu ottamalla kylmä ullakko käyttöön. Päätyyn on lisätty pieni parveke ja katolle lapeikkunoita. Suunnittelijana Juha Paavo Mikkonen, Arkkitehtitoimisto Heikki&Paavo.
- **2018:** Piharakennuksen katolle on asennettu aurinkopaneelit ja lumiesteet. Suunnittelijana arkkitehti Jouni Salokannel.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Ulko-ovet on vaihdettu. Käynti kellariin on suojattu katolla.

69. Puutarhakatu 10 pihan puolelta kuvattuna vuonna 1955. (Kuva: Uno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uno Laukan kuvakokoelmat.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on ensin kasvanut viiteen 1940-luvun puolivälissä ja sitten vähentynyt kahteen 1980-luvulla.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus edustaa selkeästi 1920-luvun klassisismia, vaikka rakennusosia, kuten ulko-ovet ja ikkunat, on vaihdettu ja päätyyn lisätty parveke.
- **Pohjakaavio:** Ensimmäisen kerroksen seinälinjoissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia, vaikka asunnot on yhdistetty ja toiminnot osin muuttuneet. Kylmä ullakko on muutettu suurelta osin lämpimäksi asuintilaksi.
- **Alkuperäinen rakenne** on oletettavasti säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivujen suurimmat muutokset ovat syvennykseen siirtyneet uudet ikkunat, kuistien aukkomuutokset ja uudet ulko-ovet, lounaispäädyn parveke ja aukkomuutokset sekä ullakon lapeikkunat. Muutoksista huolimatta julkisivut ovat pääosiltaan alkuperäisen henkiset ja osin alkuperäiset.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejakosäilyttään. Ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu pystypaneellovina.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen, mutta siihen on lisätty lapeikkunoita.

Piha:

- **Piharakennukset:** Alkuperäinen piharakennus on säilynyt. Piharakennuksen katemateriaali on vaihdettu metallipoimulevyyn ja ovet on uusittu pystypaneelipuuovina. Ikkunoista ainakin osa on alkuperäisiä. Katolle on lisätty aurinkopaneelit ja lumiesteet.
- **Aita** on saman tyylinen puuaita, jota on käytetty muualla Raksilassa.
- **Pihan** luonne on säilynyt ja istutukset ovat verrattain perinteisiä. 1950-luvun ilmakuvaan mukaan pihan perällä on jo tuolloin sijainnut kasvimaata ja marjapensaat. Vastaavia pihvoja on menneinä vuosikymmeninä ollut Raksilassa enemmänkin.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

Puutarhakatu 8 (Tontti 202)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

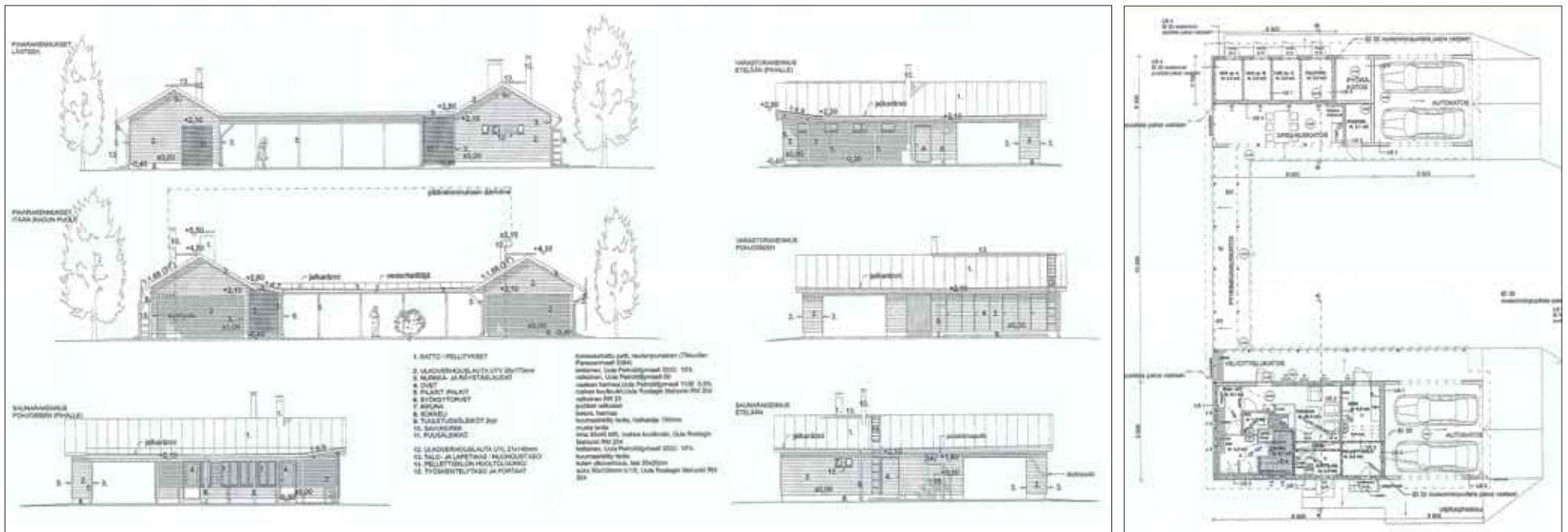
- **Rakennuslupa:** 21.7.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1936 Kaarlo Lindholm
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 1
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, pohja-ala 18,5 m x 9,8 m
- **Tyyli:** 1930-luvun puutaloklassismi
- **Asunnoissa** 1-3 huonetta, keittiö, eteinen ja kylmä kuisti
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** huoneissa uunit ja keittiöissä puuhellat
- **Kellarissa** talouskellarit uunien perustuksissa. Kulku kellariin pihan puolelta luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Ulkoseinien rakenteeksi on esitetty: 1" ulkovuorilaudat, vuoraus-huopa, 1" vinolaudoitus, runko 2"x5" ja täytteenä kutterilastut. Seinien sisä-laudoitus on pontattu ja höylätty vaakalauta. Kellarin seinät ovat betonia ja kellari on maapohjainen. Välipohjat ovat puurakenteiset ja täytetty kutterilas-tuilla. Sisätiloissa on paneelikatto.
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus, kerros- ja vesilista, nurkkalaudat ja betonisokkeli. Ikkunat sijoittuvat symmetrisesti julkisivuun.
- **Ikkunat:** kadun puolella on kuusi ruutua ja pihapuolella neljä ruutua. Yläruu-dut kaikissa ikkunoissa pienemmät. Kuisteissa neliruutuiset pystyikkunat. Ullakon haukkaikkunat ovat kaksiruutuiset.
- **Ovet:** nelipeiliset ylälasilliset ovet
- **Katto:** galvanoitupelti eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:**

72. Puutarhakatu 8 katujulkisivu ja päädyt eivät ole juurikaan muuttuneet. Katolle on lisätty lapeikkunoita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

71. Pihan puolella kuisteja ja niiden välistä tilaa on korotettu. Kuistien yläosien suuri lasipinta-ala poikkeaa alkuperäisestä arkkitehtuurista, vaikka ikkunat on toteutettu perinteisinä puuikkunoina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

73. Puutarhakatu 8 piharakennukset ovat saaneet rakennusluvan vuonna 2005. Arkkitehti Jussi Tervaojan suunnittelemissa rakennuksissa sijaitsevat autokatokset, saunatilat, kesäkeittiö, kodinhoitohuone, kattilahuone ja varastoja. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

74. Puutarhakatu 8 piha-alue on muuttunut merkittävästi uusien piharakennusten myötä. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Alun perin pihalla ollut 8.8.1939 myönnetyn rakennusluvan mukainen ulko-rakennus, jossa sijaitsi pesutupa, puusäiliöitä ja käymälä. Suunnittelijana oli rakennusmestari K. Kunnas.
- Alkuperäinen piharakennus on purettu vuonna 2000-luvun puolivälissä, jolloin tilalle on rakennettu kaksi uutta piharakennusta.
- **Rakennuslupa:** 19.8.2005
- **Suunnittelija:** arkkitehti Jussi Tervaoja, Arkkitehtitoimisto Jussi Tervaoja Oy
- **Kerros-luku:** 1
- **Mittasuhteet:** 4,57 m x 10,1 m
- **Toiminnot:** Tontin nurkissa sijaitsevilla piharakennuksissa on varasto, grillikatos, sauna, kattilahuone ja kaksi kahden auton autokatosta.
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** Vaaleankeltainen vaakapaneeli ja valkoiset nurkkalaudat
- **Ovet:** Ovet ovat valkoiset puuovet, joista osassa lasiaukko
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat jaottomat.
- **Katto:** Punainen saumattu peltikate.
- **Erityispiirteet:** Tontin laiduille sijoittuvat suurehkot rakennusmassat on yhdistetty pyykin kuivatuskatoksella. Harjakattoisen rakennuksen detaljointi on moderni.

75. Uudet autokatokset ja piharakennukset rajaavat piha-alueetta. Tontin rajoilla kasvaa suuria koivuja. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

76. Tontin laiduille sijoittuvat suurehkot piharakennukset on yhdistetty pyykin kuivatuskatoksella. Pihan keskellä sijaitsee kaivo. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

77. Ulko-ovet ovat alkuperäisten suunnitelmien mukaiset. Alakerran ikkunat ovat alkuperäiset. Korotetussa osassa on uudet perinteiset puuikkunat. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1936:** Rakennuksen molempiin päätyihin on lisätty yhdet ullakkohuoneet, joissa pönttöuunit ja vesipisteet. Ullakolle lisätty molempiin rappuihin myös pikapalopostit. Päätyjen ikkunoita suurennettu. Käynti ullakkohuoneisiin kylmien kuistien kautta. Suunnittelijana K. Kunnas.
- **1990:** Pienemmän päätyasunnon ullakolle tehty saunamuutos. Suunnittelijana Taloinssi Oy. Lupapiirustuksen perusteella asuntoon on aiemmin tehty seuraavat muutokset: Lisätty wc ja sisäeteinen, jotka on lohkaistu keittiöstä. Alkuperäinen ullakkohuone on purettu ja tilalle on rakennettu isommat kylpyhuoneelliset tilat. Ullakkon lämpimät tilat on yhdistetty alla olevaan asuntoon ja rakennettu sisäportaati. Myös kaikki uunit ja hella on purettu.
- **2005:** Haettu purkulupa vanhalle autotallille ja pihasaunalle. Rakennettu tilalle uudet piharakennukset. Muutettu asuinrakennuksen ensimmäinen kerros kaksiasuntoiseksi ja rakennettu ullakolle kolmas asunto. Koko rakennukseen lisätty selluvillaa ulkoseinien sisäpuolelle. Alapohjan rakenteita on tuettu. Kuistit on rakennettu uudestaan ja niitä on korotettu. Kuistien yläosassa ruutuikkunoin lasitetut parvekkeet. Kuisteihin on palautettu vanhat ikkunat ja ovet, nykyisten ovien peilijako on eri kuin suunnitelmissa. Kadun puolelle katolle on lisätty lapeikkunat. Pihan puolen katon lapetta on korotettu. Pihan puolelle on lisätty suuremmat ikkunat. Lämmitysmuotona on pellettilämmitys. Lisätty suuret kylpyhuoneet asuntoihin ja muutettu ullakolle johtavan portaan sijaintia. Ainakin osa tulisijoista on purettu. Suunnittelijana arkkitehti Jussi Tervaoja, Arkkitehtitoimisto Jussi Tervaoja Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Yläkerran korotetun osan ikkunat ovat uusia saman mallisia puuikkunoita kuin alkuperäiset. Ulko-ovet on todennäköisesti uusittu alkuperäisen mukaisina puuvovina.
- Katto on uusittu.
- Pihan puolella ilmalämpöpumppuja.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Rakennuksessa on todennäköisesti ollut viisi asuntoa heti rakennuksen valmistuttua. Sillä ullakkohuoneille on haettu rakennuslupa jo samana vuonna, kuin varsinaiselle rakennukselle. Vuodesta 2005 lähtien asuntoja on ollut kolme.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennusta on korotettu pihan puolelta kuistien kohdalta ja niiden välistä. Korotus ei näy kadulle eikä päätyihin.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt. Kuistien yläkerrokset ovat alkuperäistä arkkitehtuuria lasisemmat suurine ikkunapintoineen.
- **Pohjakaavio:** Ensimmäisen kerroksen seinälinjoissa on tapahtunut jonkin verran muutoksia, kun asunnot on yhdistetty ja modernit peseytymistilat on lisätty. Myös portaiden paikka on vaihtunut. Tilojen käyttötarkoitukset ovat osin muuttuneet. Kylmä ullakko on muutettu kokonaisuudessaan lämpimäksi asuintilaksi.
- **Alkuperäiseen rakenteeseen** on kauttaaltaan lisätty lämmöneristettä. Osa rakenteista on säilynyt ja osa uusittu tai muutettu.
- **Julkisivut:** Julkisivujen suurimmat muutokset ovat korotetut kuistit ja niiden yläosan suuret ikkunat sekä kuistien välinen ullakon korotus. Muutoin julkisivut ovat säilyneet hyvin alkuperäisen mukaisina.
- **Ikkunat:** Suurin osa ikkunoista on alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisia. Kuistien ja korotetun ullakon osalla on uusia ikkunoita, jotka ovat perinteisiä puuikkunoita aidoilla puitteilla.
- **Ovet:** Ovet ovat alkuperäisten suunnitelmien mukaiset kokopuiset peiliovet.
- **Katto:** Katto on uusittu.

Piha:

- **Piharakennukset:** Piharakennukset ovat 2000-luvulta, eikä niihin tiettävästi ole tehty muutoksia.
- **Pihalla on kaivo.**
- **Aita** on saman tyylinen puuaita, jota on käytetty muualla Raksilassa.
- **Pihalla** on 1960-luvun ilmakuvasa ollut suuri kasvima. Pihan nykyinen luonne poikkeaa merkittävästi alkuperäisestä. Pihalla on vahva identiteetti. Se poikkeaa muusta Raksilasta kahden katoksella yhdistetyn piharakennuksen muodostaman tiukasti rajatun pihan vuoksi.

Muuta:

- Voimassa 26.07.2005 hyväksytty asemakaava ak1886.

78. Katujulkisivun ikkunat ovat alkuperäiset. Vaakapanelointi ja betonisokkeli ovat Raksilalle tyypilliset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Puutarhakatu 6 (Tontti 203)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 25.9.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Kaarlo A. Loiske
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, pohja-ala 19,75 m x 9,0 m
- **Tyyli:** Raksilalle tyypillistä 1930-luvun klassismin ja funktionalismin murrosvaiheen arkkitehtuuria.
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, kylpyhuone tai wc, eteinen ja kylmä kuisti
- **Vesipisteet** keittiöissä ja wc- tai kylpyhuonetoissa
- **Lämmitys:** Narakki-keskuslämmitys, ei uuneja, mutta keittiöissä puuhellat
- **Kellarissa** talouskellarit uunien perustuksissa ja keskuslämmityshuone sekä pottoainevarasto. Kulku kellariin pihan puolelta luukkujen kautta.
- **Ullakolle** suunniteltu ullakkohuoneet ilman liettä, mutta näitä ei toteutettu vielä tässä vaiheessa.
- **Rakenne:** Ulkoseinien rakenteena 6" hirsiseinä. Kellarin seinät ovat betonia ja kellari on maapohjainen. Välipohjat ovat puurakenteiset ja täytetty kutterilas-tuilla. Sisätiloissa on paneelikatto.
- **Julkisivut:** julkisivujen materiaalia ei ole määritelty. Ikkunat sijoittuvat symmetrisesti julkisivuun. Kerros- ja vesilistat.
- **Ikkunat:** kadun puolella on kuusi ruutua ja pihapuolella neljä ruutua. Alaruu- dut kaikissa ikkunoissa pienemmät. Keskimmäiset ruudut ovat reunimmais- ia ruutuja isommat. Kuisteissa on neliruutuiset pystyikkunat. Ullakon haukkaik- kunat ovat kaksiruutuiset.
- **Ovet:** nelipeiliset ylälasilliset ovet
- **Katto:** alkuperäisissä suunnitelmissa sementtikattotiili
- **Erityispiirteet:** keskuslämmitys, isoissa asunnoissa kylpyhuoneet ja pienissä wc:t. **Ajallisesti ensimmäinen jossa alajaolliset ikkunat?**

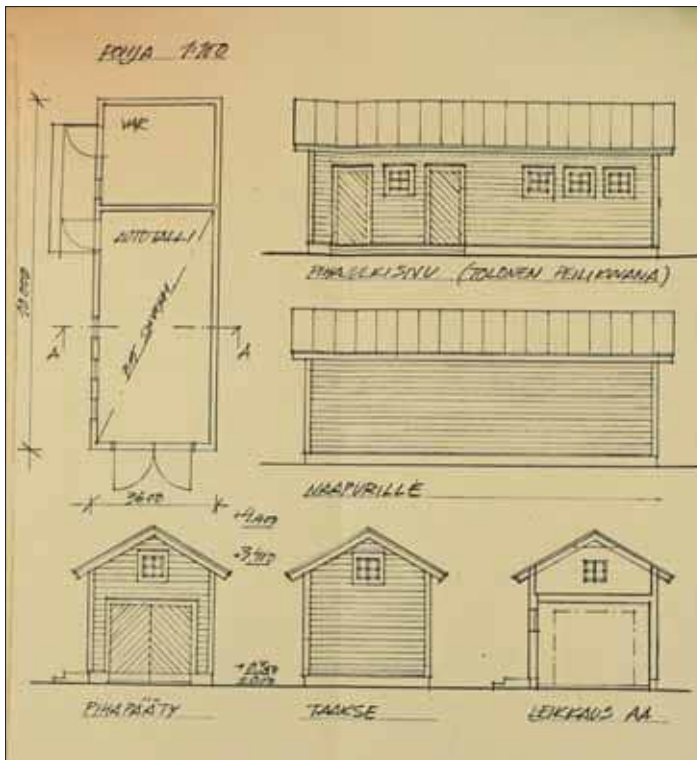
79. Viereinen sivu: Kunnaksen vuonna 1936 suunnittelemassa asuinrakennuksessa on neljä asuntoa, joissa sisävässat tai kylpyhuoneet. asuinhuoneet ovat isoja. Ullakkohuoneet toteutettiin vasta sotien jälkeen. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

81. Puutarhakatu 6:n katujulkisivu ja päädyt eivät ole juurikaan muuttuneet. Kattomateriaali on todennäköisesti vaihtunut 1980-luvulla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

80. Pihan puolella on tapahtunut huomattavia muutoksia. Kuisteja on korotettu ja niiden aukotusta on muutettu. Kattoon on lisätty suurehkot kattolyhdyt tuomaan valoa ullakon keskiosiin. Uudet ikkunat ja ovet on uusittu alkuperäisen mukaisina puuikkunoina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

82. Puutarhakatu 6:n piharakennus on suunniteltu vuonna 1987. Se on 1980-luvun tulkinta Raksilalle tyypillisestä piharakennuksesta. Tontille symmetrisesti suunnitelluista rakennuksista toteutui vain toinen. (Piiustukset: Oulun kaupunginarkisto)

83. Puutarhakatu 6:n piha-alue on vihreä. Piharakennus tontille tuli vasta 1980-luvulla. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

84. 1980-luvun piharakennus toistaa Raksilan talousrakennusten muoto ja materiaalimaailmaa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- Alkuperäisessä luvassa ollutta talousrakennusta ei ilmeisesti ole koskaan rakennettu. 25.9.1936 myönnetyn rakennusluvan mukaiseen talousrakennukseen oli sijoitettu roskasäiliö ja halkovarastoja. Suunnittelijana oli rakennusmestari K. Kunnas.
- Pihalle on rakennettu uusi alkuperäistä suunnitelmaa hieman kapeampi piharakennus 1980-luvun lopulla.
- **Rakennuslupa:** 9.11.1987
- **Suunnittelija:** Kirsti ja Juhani Junttila
- **Kerrosluku:** 1
- **Mittasuhteet:** 3,6 m x 10,0 m
- **Toiminnot:** autotalli ja varasto
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** vaakapaneeli
- **Ovet:** Ovet ovat vinopaneloidut.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat pienet ja neliruutuiset.
- **Katto:** on toteutunut punaisena kolmiorimahuopakatteena.
- **Eriyispiirteet:** Tontille suunniteltiin kaksi symmetristä piharakennusta, joista vain toinen on toteutunut. Lisäksi pihalla sijaitsee kuusikulmainen leikkimökki.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1945:** Molempiin päätyihin lisättiin yksi ullakkohuone lähes alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Käynti huoneisiin oli asuntojen eteisistä, eikä niissä ollut liettä tai vesipistettä, mikä viittaa siihen, että ne olisivat voineet olla olevien asuntojen laajennuksia. Suunnittelijana tai jäljennöksen piirtäjänä G. Urajoki.
- **1987:** Rakennus muutettiin paritaloksi. Ylimääräiset sisäänkäynnit ja ullakkohuoneet purettiin. Ullakko otettiin kokonaisuudessaan käyttöön, kuten kellariin. Ensimmäinen kerros on symmetrinen ja siellä on pieniä tilamuutoksia lähinnä keittiöiden, eteisten ja saniteettitilojen kohdalla. Hirsiseinien sisäpintaan on lisätty lämmöneristystä ja portaikoiksi muutetuista kuisteista on tehty lämpimät. Kellariin on tehty muun muassa sauna toiselle asunnolle sekä askartelu- ja varastotiloja. Ullakolla on asuintiloja ja toisen asunnon saunaosasto. Valoa ullakolle on saatu lisää pihanpuolelle lisätyillä suurilla kattolyhdyillä. Kuisteihin on tehty aukkomuutoksia, mutta vanhat ulko-ovet säilytetty tai uusittu entisen kaltaisina. Samassa luvassa on myös uudet piharakennukset tontin nurkkiin. Suunnittelijoina Kirsti ja Juhani Junttila.
- Samana vuonna on haettu lupa vesikaton uusimiselle ruskeana konesaumapeltikattona. Tämä viittaa siihen, että kattomateriaali on muuttunut.

Muut havaitut muutokset:

- Pihalla on myös kuusikulmainen leikkimökki.

85. Pihan kasvillisuus ei ole kovin vanhaa. Puiden ja pensaideen määrä on lisääntynyt vanhoihin ilmakuviin verrattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Vuodesta 1987 lähtien asuntoja on ollut kaksi.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kellari, pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Kuisteja on korotettu ja niiden väliin katolle on tehty uudet kattolyhdyt. Muutokset eivät näy kadulle.
- **Tyyli:** Kadun puolella rakennuksen tyyli on säilynyt. Pihan puolella tyyli on muuttunut huvikumpumaiseksi.
- **Pohjakaavio:** Kellari ja ullakko ovat muuttuneet huomattavasti, kun ne on muutettu lämpimiksi. Ensimmäisen kerroksen pohjakaavion suurin muutos on kuistin muuttaminen portaikoksi. Tilojen käyttötarkoitukset ovat osin muuttuneet.
- **Alkuperäiseen rakenteeseen** on kauttaaltaan lisätty lämmöneristettä ja ainakin kellarin alapohja on uusittu. Kantavat rakenteet ovat todennäköisesti pääosin säilyneet kuisteja lukuunottamatta.
- **Julkisivut:** Julkisivujen suurimmat muutokset ovat korotetut kuistit ja niiden uusi aukotus sekä kuistien väliset suurehkot kattolyhdyt. Pihan puolen haukkaikkunat on poistettu. Kerroslista poistettu. Muutoin julkisivut ovat säilyneet erittäin lähellä alkuperäistä.
- **Ikkunat:** Suurin osa ikkunoista on alkuperäisiä. Kuistien ja kattolyhtyjen uudet ikkunat ovat perinteisiä puuikkunoita aidoilla puitteilla.
- **Ovet:** Ovet ovat alkuperäisten suunnitelmien mukaiset kokopuiset peiliovet.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumapeltikatteenä.

Piha:

- **Piharakennukset:** Autotalli on 1980-luvulta ja leikkimökki tätä uudempi - oletettavasti 2000 - 2010 -luvulta. Niihin ei tiettävästi ole tehty muutoksia.
- **Aita** on saman tyylinen puuaita, jota on käytetty muualla Raksilassa.
- **Pihan** keskellä on 1950-luvun ilmakuvassa suuri koivu, jota ei enää ole. Pihan perällä on ollut myös kasvimaata. Pihan kasvillisuus on hieman lisääntynyt.

Muuta:

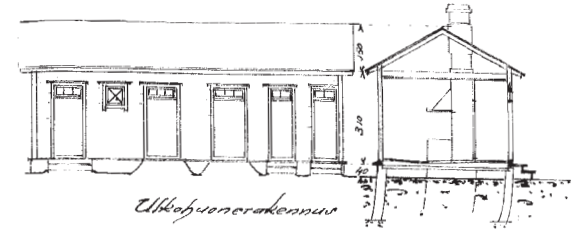
- Voimassa 12.10.1987 hyväksytty asemakaava ak1218.

Däruntur avuin-ja ulkokuonerakennuksia varten tonfille N:204 Oulun kaupungin 2:lla kaupungin osassa

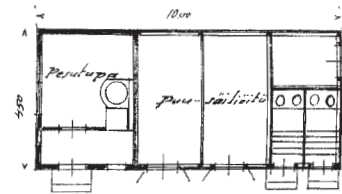
Sivu Puutarhakadulta

Pääty

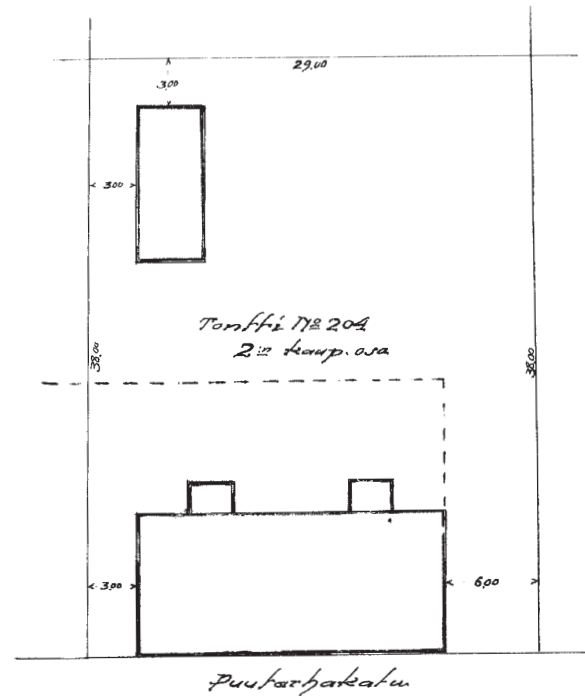
Ulkokuonerakennus

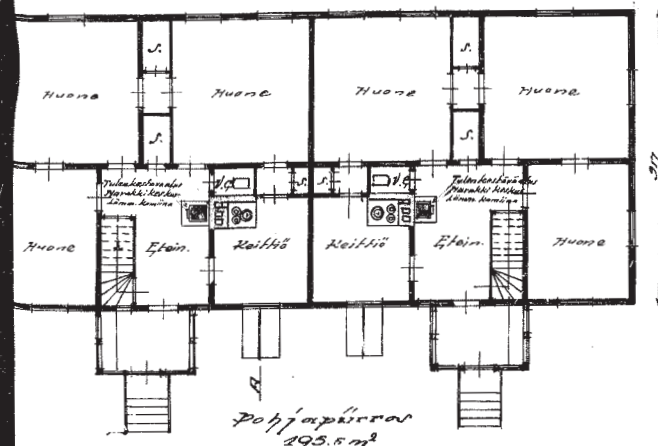
Pihaväli

Leikkaukset A-B

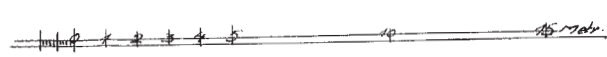

B

Pohjapinta-ala 295.5 m²

*Kesä 1902
A. H. Kinnunen
30.11.02*

A. H. Kinnunen

Puutarhakatu 4 (Tontti 204)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 7.6.1932, muuttovalmis 1933
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Rakennuttajat / ensimmäiset asukkaat:** veturinkuljettajat Emil Honkavuori ja Väinö Koskipaasi
- **Tontin vuokraajat:** veturinkuljettajat E. V. Honkavuori ja V.A. Koskipaasi
- **Asuntomäärä:** 2 asuntoa
- **Kerroksia:** 1
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, pohja-ala 20,0 m x 9,17 m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 3 huonetta, keittiö, wc, eteinen ja kylmä kuisti
- **Vesipistettä** ei esitetty.
- **Lämmitys:** Molemmissa asunnoissa on eteisissä erilliset Narakki-keskuslämmityslaitteet. Asunnoissa ei ole uuneja, mutta keittiöissä on puuhellat.
- **Kellari:** Puolen rakennuksen syvyinen kellari, jossa talouskellarit uunien perustuksissa. Kulku kellariin pihan puolelta luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko,** jonne kulku eteisistä.
- **Rakenne:** Rakennus on puurakenteinen. Kellarin seinät ovat betonia ja kellari on pääosin maapohjainen. Välipohjat ovat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** Vaakalaudoitus, alun perin kerroslistan jakama yläosa valkoinen, alaosa vihreänharmaa ja nurkkalaudat tummemman vihreänharmaat. Ikkunat sijoittuvat symmetrisesti julkisivuun. Vesilista.
- **Ikkunat:** Neliruutuiset risti-ikkunat. Kuisteissa ja talon päädyissa kolmiruutuiset pystyikkunat, joiden ylimmässä ruudussa diagonaalit vinopuitteet. Ullakon haukkaikkunat ovat kaksiruutuiset.
- **Ovet:** Kolmipeiliset ylälasilliset ovet
- **Katto:** Ei määritelty, toteutunut saumattuna palapeltikattona
- **Erityispiirteet:** Paritalo, jonka rakennuttivat veturinkuljettajat. Isoissa asunnoissa asuntokohtainen keskuslämmitys ja sisävesat.

88. Puutarhakatu 4 vastamaalattuna vuonna 1934. (Kuva: Anna-Liisa Dufva / Raksilalehti 2008)

87. Puutarhakatu 4:n katujulkisivu ja päädyt eivät ole juurikaan muuttuneet. Vesikatto on uusittu ja lounaispäättyyn lisätty kaksi ikkunaa 1940-luvun puolivälissä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

86. Viereinen sivu: Kunnaksen vuonna 1932 suunnittelemissa asuinrakennuksissa on kaksi suurta sisävevessä varustettua asuntoa. Talusrakennuksessa on pesutupa, puusäiliöt ja asuntokohtaiset käymälät. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

89. Piha on vehreä. Nurmikon peittämällä pihamaalla on puu- ja pensasistutuksia. Päärakennuksen kattolyhdyt on lisätty 1980-luvulla. Piharakennus on alkuperäinen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

91. Piharakennus näyttää ulkoisesti säilyneen täysin alkuperäisen mukaisena. Ainostaan pesutuvan eteisen suunnitelmien mukaista pystyikkunaa ei ole. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

90. Puutarhakatu 4:n piha-alue on vehreä. Pihaa reunustavat edelleen puut ja pensat, mutta vanhat tonttia reunustaneet koivut on pääosin kaadettu. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Piharakennus on alkuperäinen ja tehty päärakennuksen kanssa samaan aikaan.
- **Rakennuslupa:** 7.6.1932
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerros-luku:** 1
- **Mittasuhteet:** 4,5 m x 10,0 m
- **Toiminnot:** pesutupa, puusäiliöt ja kaksi käymälää
- **Runkorakenne:** Rankarunko
- **Julkisivu:** vaakapaneeli
- **Ovet:** Ovet ovat vinopaneloidut. Ovien ylälasit ovat kolmi- tai kaksiruutuiset.
- **Ikkunat:** Päädyssä pieni neliruutuinen ikkuna.
- **Katto:** on toteutunut punaisena kolmiorimahuopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Rakennus näyttää ulkoisesti säilyneen täysin alkuperäisenä.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin ja Raksila-lehti 2008, s. 8-10) :

- **1943:** Molempia asuntoja laajennettu ullakolle ullakkohuoneilla. Toiseen asuntoon rakennettu kaksi huonetta ja toiseen yksi iso. Lounaispäättyyn lisätty kaksi pienempää ikkunaa päätyjulkisivuun. Suunnittelijana K. Kunnas. Myös sisävässat rakennettiin samoihin aikoihin.
- **1946:** Ulkorakennukseen valmistui sauna.
- **1950-luku:** Talon yläosan valkoisesta värityksestä luovuttiin. Nurkkalaudat, ikkuna-, ja ovipielet valkoiset.
- **1964:** Narag-lämmitys vaihtui kellariin sijoitettuun öljylämmityskattilaan.
- **1980:** Uusittiin vesi- ja viemärijohdot
- **1984:** Sauna uudistettiin.
- **n. 1985:** Toisen asunnon wc-tila kunnostettiin ja ullakolle rakennettiin suihku.
- **1986:** Toisen asunnon yläpuolinen ullakko muutettu kokonaan lämpimäksi asuintilaksi. Ullakolle tehty myös sauna ja pesutilat. Valoa ullakolle on saatu pihan puolelle lisätyillä neljällä kattolyhdyllä. Alakerran keittiö on uudistettu puuhella säilyttäen. Vesiputket ja sähköt uusittiin. Suunnittelijana Ilpo Okkonen, Arkkitehtuuritoimisto Ritva ja Ilpo Okkonen. Kuvista näkee, että toisen asunnon ullakolle on aiemmin lisätty yksi asuinhuone ja pesutilat. Ullakon päättyyn on puhkaistu kaksi ikkunaa huoneen lisäämisen yhteydessä.
- **1980-luku:** Katon kunnostus ja piippujen pellitys
- **2005-2006:** Talon maalattiin nykyiseen ulkoasuun.
- **2018:** Paritalon molemmat asunnot on liitetty kaukolämpöön.
- **2018:** Pienempää asuntoa laajennettu ullakolla sauna-, pesu-, ja varastotiloilla. Suunnittelijana Arkkitehtitoimisto Juhani Junttila.

Muut havaitut muutokset:

- Ritiilat päädyissä ja räystään alla yläpohjan tuulettamiseksi.

92. Puutarhakatu 4:n kadun puolen pääikkunat ovat alkuperäiset. Muut ikkunat ovat alkuperäisen mukaisia. Räystään tuulettusta on parannettu poistamalla yksi lauta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

93. Päärakennuksen ikkunat ovat alkuperäiset ja ovet alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset puupeiliovet. Rakennuksessa on vielä jäljellä alkuperäisen mukaiset kellariin pihalta johtavat puuluukut. Myös porraskaiteet on uusittu alkuperäistä mukaillen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntoja on aina ollut kaksi.
- **Käytössä olevat kerrokset:** Pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Katolle on tehty uudet kattolyhdyt. Muutokset eivät näy kadulle.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavio:** Esimmäisen kerroksen pohjakaaviossa vain pieniä muutoksia. Kylmä ullakko on otettu lähes kokonaisuudessaan käyttöön.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes muuttumattomina. Suurin muutos ovat katolle lisätyt kattolyhdyt ja alkuperäinen väri on vaihtunut. Ullakko-huoneiden päätyikkunalisäyksiä voidaan pitää alueelle tyypillisinä. Perinteisinä puuikkunoina ne eivät muuta rakennuksen ulkoasua olennaisesti.
- **Ikkunat:** Suurin osa ikkunoista on alkuperäisiä. Ullakolle ja kattolyhtyihin on lisätty perinteiset puuikkunat. Uusien ikkunoiden puitejako on alkuperäiselle rakennukselle uskollinen.
- **Ovet:** Ovet ovat alkuperäisten suunnitelmien mukaiset kokopuiset peiliovet. Keskipeilissä on suunnitelmista poiketen pystyjako.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen tai uusittu alkuperäisen kaltaisena. Katolle on lisätty pihan puolelle kattolyhdyt ja piiput on pellitetty.

Piha:

- **Piharakennukset:** Piharakennus on alkuperäinen ja näyttää säilyneen ulkoisesti täysin alkuperäisenä. Suunnitelmien mukainen pesutuvan eteisen pystyikkuna puuttuu.
- **Pihalla** on jo vuonna 1939 ollut poikkeuksellisen paljon istutuksia. Puu- ja pensasistutukset ovat kiertäneet tonttia ja pihan perällä on ollut kasvimaata. Myös tontin keskellä on ollut istutuksia. Piha on edelleen vehreän nurmen peitoissa ja pensaat ja puut kiertävät tonttia. Alkuperäiset tontin rajoilla olleet koivut on lähes kokonaan poistettu, mutta uutta kasvillisuutta on istutettu tilalle.
- **Aita** on saman tyylinen puuaita, jota on käytetty muualla Raksilassa.

Muuta:

- Voimassa 22.04.1985 hyväksytty asemakaava ak1103.

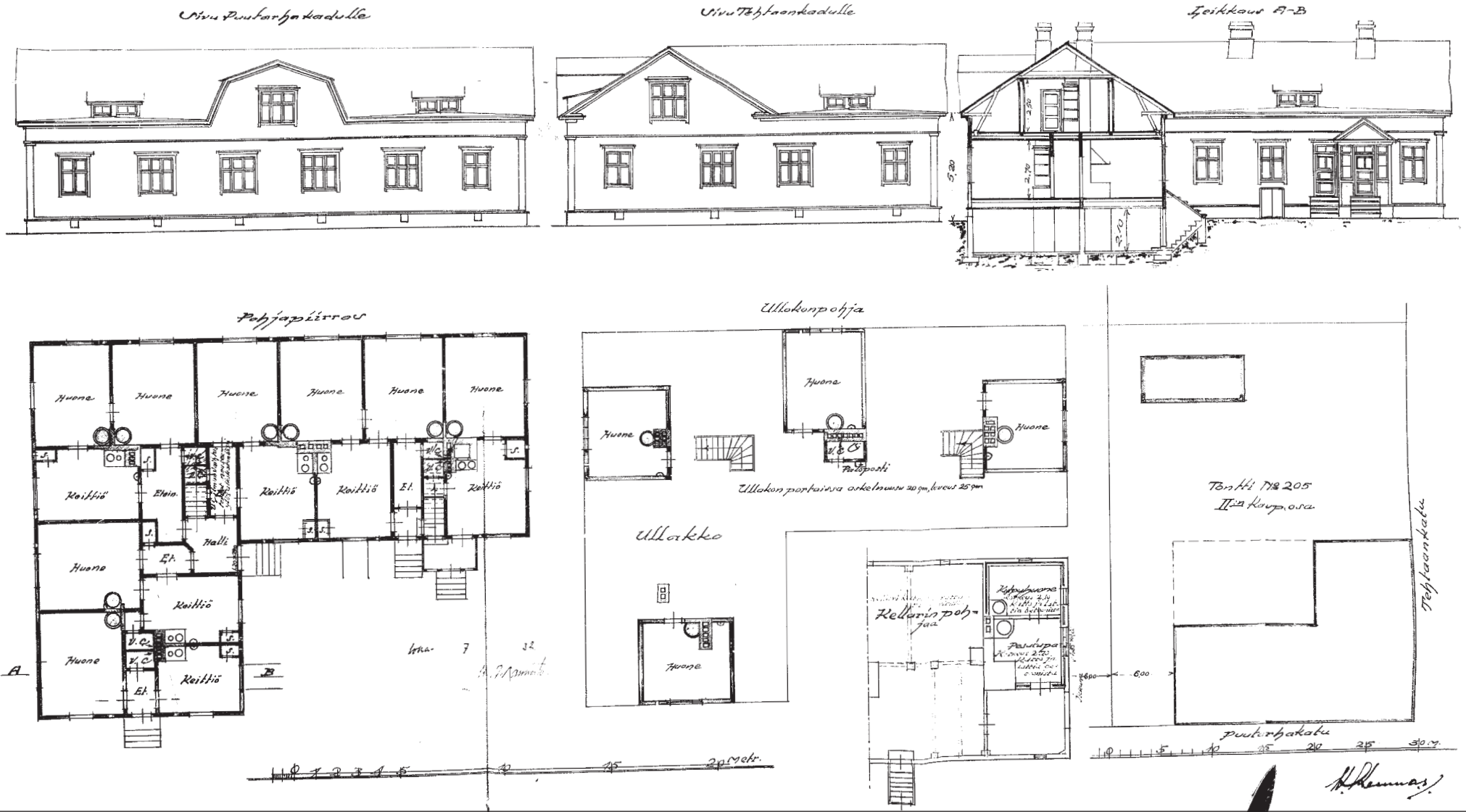

94. Päädyn alkuperäinen ikkuna on poistettu ja uudet ikkunat lisätty ennen vuotta 1986. Yläpohjan tuuletusta on parannettu päädyistä ja räystäään alta. Tonttia ympäröivä aitamalli on alueelle tyypillinen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

95. Puutarhakatu 4 Puutarhakadulta kuvattuna. Kuvasta näkee hyvin alkuperäisen Raksilan talojen rytmin sekä rakennusten välistä pilkistävät pihat ulkorakennuksineen. Taustalla kohoaa 1960-luvun kerrostalo. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piirustus asuinrakennusta varten tonfille N:o 205. 2^{nsä} kaupungin osassa Oulun kaupunkia.

96. Kunnaksen vuonna 1932 suunnittelemissa asuinrakennuksessa on yhteensä kymmenen asuntoa. Puutarhakadun puoleinen mansardi-muotoinen nosto keskellä julkisivua erottaa rakennuksen yksilöi rakennuksen muusta Puu-Raksilan rakennuskannasta. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 2 (Tontti 205)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- Vuonna 1930 myönnettiin puuseppä F. A. Nybergille rakennuslupa asuin- ja ulkorakennuksille. Rakennusmestari J. W. Miesmaan suunnittelema L-mallinen päärakennus koostui neljästä asunnosta. Toisessa ulkorakennuksessa sijaitsi leivintupa ja käymälät, toisessa kellarilla varustettu puusepän työhuone. Vuoden 1931 ilmakuvassa tontilla on jo työmaa, mutta ensimmäisen luvan rakennuksista toteutui ilmeisesti ainoastaan leivintuparakennus.
- **Rakennuslupa:** 7.10.1932 aiempaa suuremmalle asuinrakennukselle.
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Maanviljelijä Aappo Kaiponen tai Kaipainen
- **Asuntomäärä:** 10 asuntoa, joista neljä ullakon hellahuoneita
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen L-mallinen asuintalo, jossa yksi kuisti. Rakennuksen pisin Puutarhakadun suuntainen sivu on 24 metriä.
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen. Ullakon asunnot ovat hellahuoneita. Ullakkohuoneilla on yksi yhteinen wc.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja ullakkohuoneissa. Ullakolla paloposti.
- **Lämmitys:** Uunilämmitys ja keittiöissä puuhellat.
- **Kellarissa** Kylpyhuone, pesutupa ja talouskellarit.
- **Ullakkolla** neljä ullakkohuonetta ja wc-tila.
- **Rakenne:** Puurakenteinen. Kellarin seinät ovat betonia, jota ovat pesutiloissa myös katto ja lattia. Kellarin katto on vuorattu metallipellillä. Välipohjat ovat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** Harjakattoisessa rakennuksessa on päädyssä vastaharja. Pitkällä sivulla nousee mansardimuotoinen "harja" keskeisesti julkisivussa. Ullakolle on tuotu valoa kattolyhdyillä. Julkisivussa ei ole haukkaikkunoita. Kerros- ja vesilistat, nurkkalaudoitus.
- **Ikkunat:** Kadunpuolella on kuusiruutuiset ikkunat, joiden yläruudut ovat pienemmät. Pihan puolella ja kadun puolella on 4-ruutuiset ristikkikunat. Ullakolle valoa tuovat matalat vaakasuuntaiset kattolyhdyt.
- **Ovet:** 3-peiliset ovet, joissa ylin peili kahtia jaettu ja lasia. Ovissa on ylälasit.
- **Katto:** Ei määritelty 1960-luvulla ollut saumattu peltikate.
- **Erityispiirteet:** Mansardi-muotoinen nosto Puutarhakadun puoleisessa julkisivussa. Sisävässat. Kellarissa pesutilat.

98. Puutarhakatu Tehtaankadun takaa kuvattuna. Koivurivit tekevät kadusta puistomaisen. Puhelin- ja sähköpylväät kuuluvat katukuvaan. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

97. Puutarhakatu 2:n katto on uusittu ja syöksytorvet poistettu kadun puolelta. Muutoin rakennuksessa ei ole tapahtunut muutoksia katujulkisivussa. Talon editse kulkeva katu on säilyttänyt puistomaisen luonteensa, vaikka autot ovatkin valloittaneet toisen kadun puolen. Puhelin ja sähköpylväät ovat poistuneet katukuvasta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

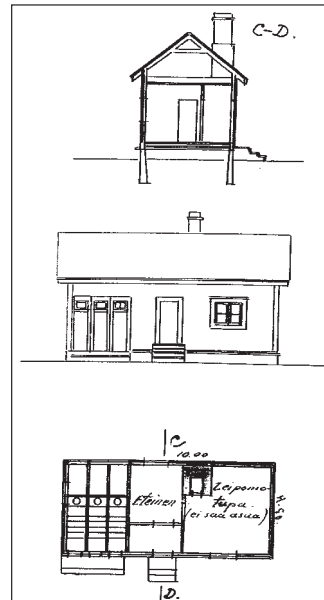
101. Tehtaankadun katujulkisivussa on vastaharja, jonka alle sijoittuu yksi ullakon asunnoista. Julkisivussa ei ole tapahtunut näkyviä muutoksia katon vaihdon lisäksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

100. Piha on vehreä ja siellä on pensasistutuksia. Pihan puolen päätyyn on lisätty uusi kuisti. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

99. Puutarhakatu 4:n piha-alue on vehreä. Kasvimaa sijaitsee paikalla jossa taannoin oli piharakennus. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

102. Rakennusmestari Miesmaan vuonna 1930 suunnittelema ulkorakennus. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkisto)

Piharakennukset

- Pihalla on sijainnut piharakennus, joka on esitetty olevana rakennuksena toteutuneen päärakennuksen asemapiirroksessa. Piharakennus näkyy vuoden 1939 ilmakuvassa, mutta ei enää 1950-luvun ilmakuvassa.
- **Rakennuslupa:** 24.11.1930
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari J. W. Miesmaa
- **Kerros-luku:** 1
- **Mittasuhteet:** 4,5 m x 10,0 m
- **Toiminnot:** Leipomotupa ja kolme käymälää
- **Runkorakenne:** Puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** materiaaleja ei määritely
- **Ovet ja ikkunat:** Ovet ylälasilliset ja leipomotuvassa neliruutuinen ikkuna.
- **Katto:** harjakatto
- **Erytyspiirteet:** -

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1986:** Ullakon huoneet laajennettu alkovin verran. Kuvien perusteella ullakon huoneet liittyvät kaikki johonkin alla olevaan asuntoon, jotka ovat näin saaneet lisähuoneen käyttöönsä. Kulku ullakkohuoneisiin pääosin asunnon sisäisten portaiden kautta. Asuntojen määrä vähentynyt kuuteen. Suunnittelijana Arkins suunnittelu Oy.
- **2006:** Kasvatettu yhden asunnon wc-tila suihkulliseksi ja lisätty pesukone. Suunnittelijana Matti Kortelainen, Insinööritoimisto Refectio Oy.
- **2012:** Yhteen asuntoon muurattu uusi kaakeliuuni. Suunnittelijana Pentti Väänänen, Insinööritoimisto Refectio Oy.
- **2017:** Päädyn kaksi asuntoa yhdistetty tekemällä asuntoja jakavaan hirsiseinään pariovi. Asunnot vähentyneet viiteen. Suunnittelijana Reijo Kekäläinen.
- **2020:** Kylpyhuonemuutos yhdessä asunnossa. Suunnittelijana rakennusinsinööri Matti Peltola, MPK-Suunnittelu Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Katto uusittu konesaumattuna peltikattona. Ikkunat on uusittu puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Pihan puoleiseen päätyyn on lisätty alkuperäisen kuistin mukainen kuisti, joka näkyy jo 1950-luvun ilmakuvasa.

103. Puutarhakatu
2:n ulko-ovet
ovat alkuperäiset
tai alkuperäisen
mukaiset. Ikkunat on
uusittu alkuperäistä
raskastekoisempina.
Myös vesikatto on
uusittu saumattuna
peltikatteenä. (Kuva:
Riitta Kosonen,
Arkkitehtitoimisto
Jorma Teppo Oy,
5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä** on vähentynyt 1980-luvulla kuuteen ja vuonna 2017 viiteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** Pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt luoteispään kuistin lisäystä lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavio:** Esimmäisen kerroksen pohjakaaviossa ei suuria muutoksia. Kulut ullakkohuoneisiin ovat siirtyneet asuntojen sisälle. Ullakkohuoneet ovat kasvaneet, mutta ovat yhä toisistaan irralliset ja kylmän ullakon ympäröimät.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes muuttumattomina. Suurimmat muutokset ovat ikkunoiden vaihdot. Vesilista ei enää korostu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu uusiksi puuikkunoiksi puitejako säilyttäen. Kattolyhtyjen ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ovet ovat alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset.
- **Katto:** Vesikate on uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Piiput on pellitetty.

Piha:

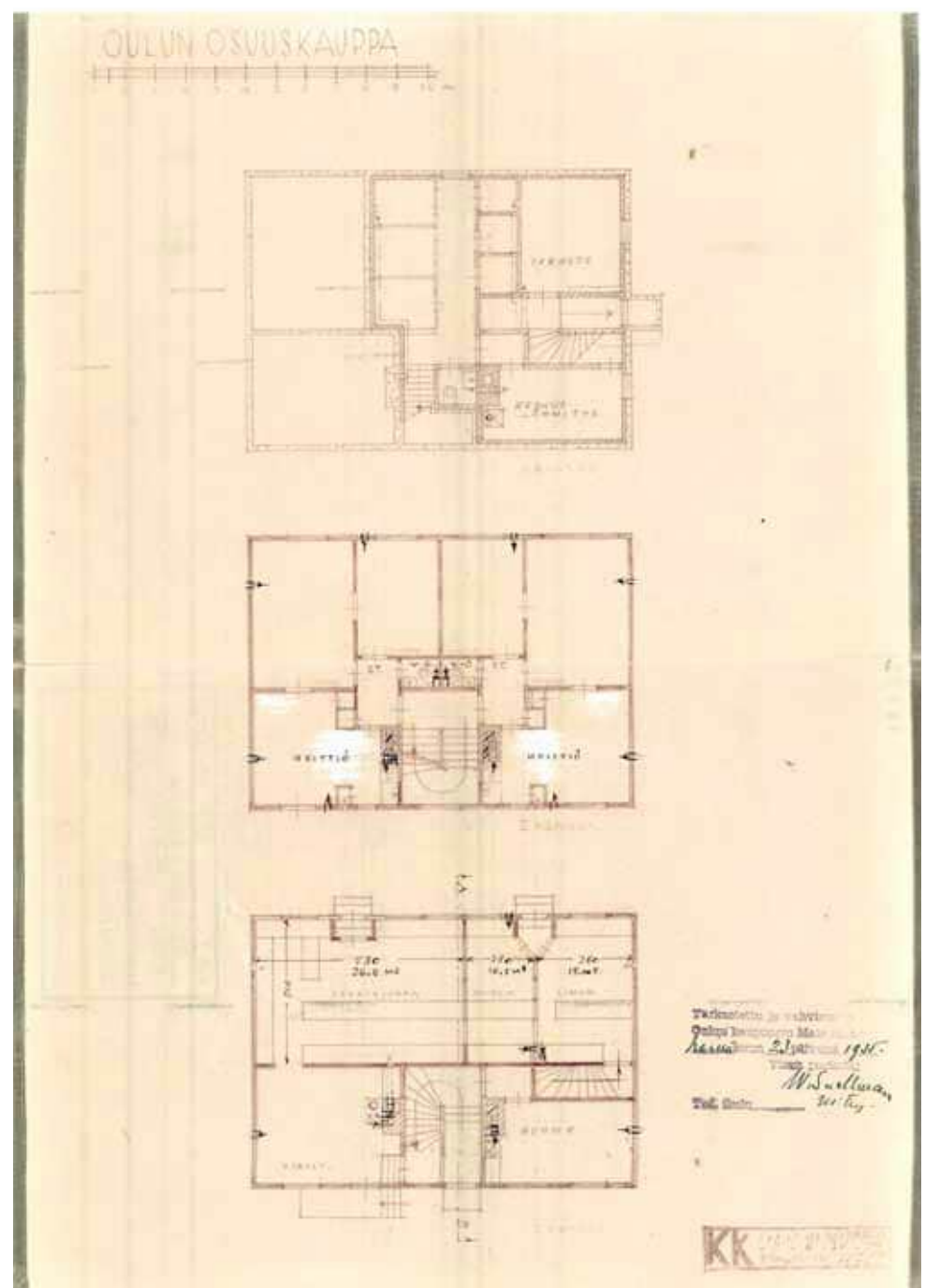
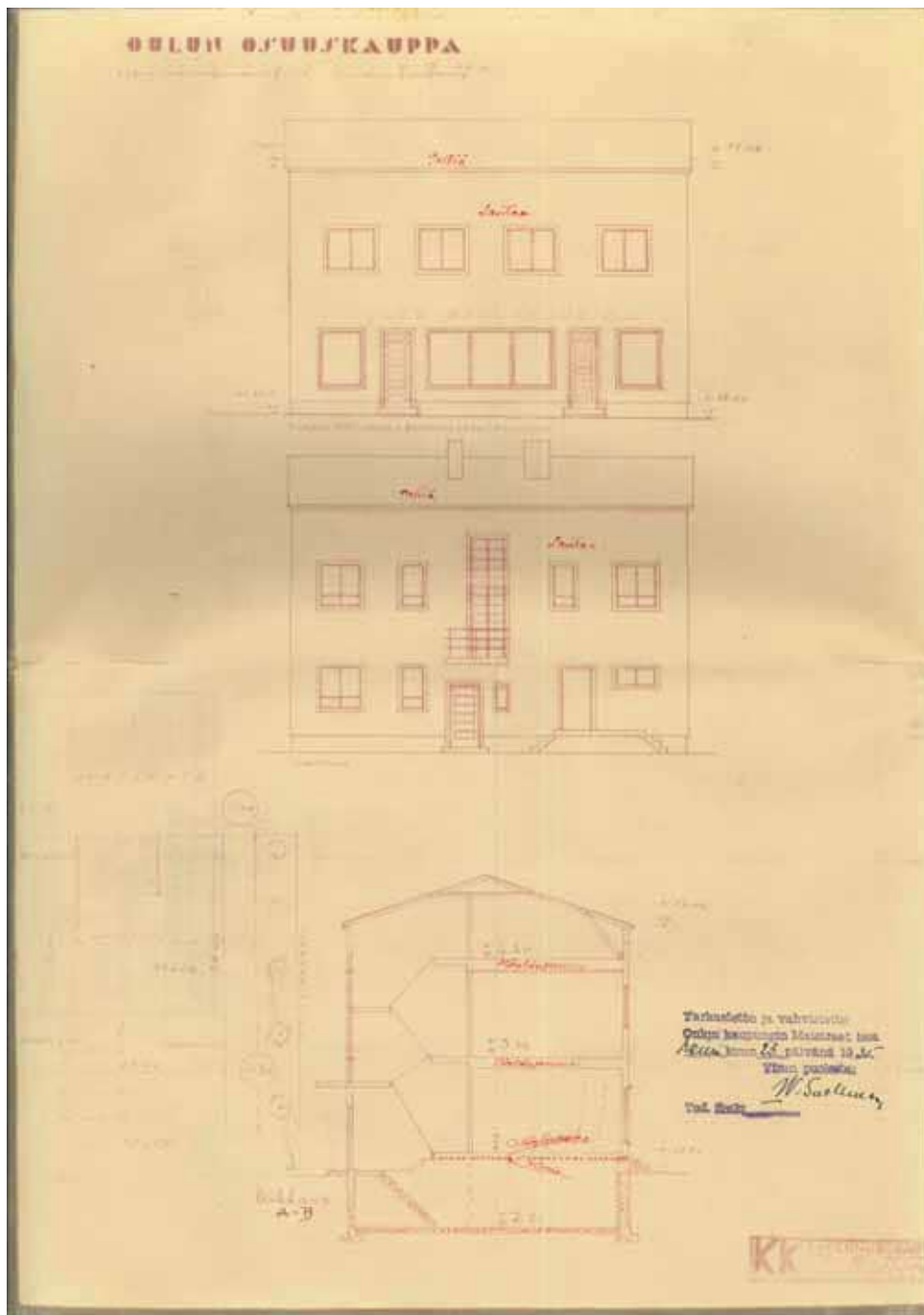
- **Piharakennukset:** Piharakennus on purettu.
- **Piha** on alunpitäen ollut hyvin avoin, eikä siinä vielä 1960-luvun ilmakuvasa näy juurikaan pensas- tai puustutuksia. Nykyisin piha on vehreä Tehtaankadun viereistä paikoitusaluetta lukuun ottamatta. Kasvimaa on pihan perällä. **Aita** on saman tyylinen puuaita, jota on käytetty koko korttelissa.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

104. Mansardimuotoi-
nen katon nosto tekee
Puutarhakadun puo-
leisesta julkisivusta
tunnistettavan. (Kuva:
Riitta Kosonen, Ark-
kitehtitoimisto Jorma
Teppo Oy, 5/2021.)

105. Syrjäkatu 13 lupapiirustukset vuodelta 1935 on laadittu KK:n rakennusosastolla. Alun perin tontille rakennettiin suorakaiteen muotoinen rakennus. Kulkue ensimmäisen kerroksen tiskimyymälöihin oli Syrjäkadulta. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Syrjäkatu 13 (Tontti 206)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 23.7.1935
- **Suunnittelija:** KK rakennusosasto
- **Anoja / tontin vuokraaja:** Karhin Säätiö
- **Asuntomäärä:** Kaksi asuntoa ja liiketila
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Suorakaiteen muotinen, harjakattoinen rakennus
- **Tyyli:** Funktionalismi
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö ja wc
- **Vesipisteet** keittiöissä ja wc-tiloissa
- **Lämmitys:** Keskuslämmitys
- **Kellarissa** keskuslämmitys, varasto, ruokakellarit ja muita varastotiloja.
- **Kylmäkäyttöullakko**, pohjia ei esitetty
- **Rakenne:** Seinät rankarakenteisia ja muhaeristettyjä (myös 1940-luvulla rakennettu osa), välipohjat höyläpuuta ja kellarin välipohja betonia
- **Julkisivut:** Öljymaalattua lautaa. Katujulkisivussa myymälöiden mainokset.
- **Ikkunat:** Kadun puolella suuret jaottomat näyteikkunat sekä keskijakoiset asuntojen ikkunat. Pihan puolella käänteisiä risti-ikkunoita sekä alajaollisia ikkunoita. Porraskäytävässä on funktionalismille tyypillinen korkea pieniruutuinen lasiseinä.
- **Ovet:** Puu-lasiovet, joiden suuret lasiosat on jaettu vaakavälipuittein pienempiin ruutuihin.
- **Katto:** Peltikatto
- **Erityispiirteet:** Ensimmäisessä kerroksessa toiminut Oulun Osuuskaupan tiskimyyvälät. Tarkemmin sekatavara-, maito- ja lihamyyvälät. 1940-luvulla rakennusta laajennettu L-muotoiseksi. Rakennuksessa on asunut myös kansanedustaja ja Oulun Osuuskaupan pitkäaikainen toimitusjohtaja Otto Karhi. 1980-luvun loppupuolella rakennus muutettiin Oulun kaupungin ylläpitämäksi Karhin palvelukodiksi, jolloin 1. kerroksen entisissä myymälätiloissa oli palvelukeittiö ja suuri ravintolasali.

107. Syrjäkatu oli 1960-luvulla kivetty. Osuuskaupan sisäänkäynnit olivat suoraan kadulta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

106. Syrjäkatu 13 julkisivusta ovat poistuneet myymälöiden sisäänkäynnit ja aukotukseen on tullut muutoksia. Ullakon päädysä on säilynyt alkuperäinen pikkuruutuinen ikkuna. Rakennus on selvästi tunnistettavissa kasvaneiden koivujen takaa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **1940-luku:** Rakennus on laajennettu L-malliseksi ennen vuotta 1947. (Maanmittauslaitoksen historialliennet ilmakuva 1947) Muutostöiden yhteydessä rakenteista löytynyt vuosilukuja, jotka viittaavat vuosiin 1945 ja 1947.
- **1967:** 1. kerroksen myymälätilat muutettu tiskimyymälästä valintamyymäläksi. Syrjäkadun sisäänkäynnit poistettu ja ikkunoita suurennettu. Puistikkokadun puolelle lisätty uusi sisäänkäynti myymälään. Suunnittelijana OOK:n rakennusosasto: rakennusmestari J. Oja.
- **1988:** Rakennuksessa toteutettu kattava saneeraus. Todennäköisesti samassa yhteydessä rakennus muutettiin Oulun kaupungin ylläpitämäksi Karhin palvelukodiksi, jossa oli 7 pientä huoneistoa. Asunnot on muutettiin solu-asunnoiksi, ja niistä poistettiin olohuoneet. Kaikkiin asuntoihin suunniteltiin suihkulliset wc-tilat ja uudistettu keittiö sekä tehtiin parannuksia eteistiloihin. Kellarissa sijaitsi yhteistiloja, kuten askarteluhuone, sosiaalitilat ja vaatehuolto. Kaikki pinnat ja rakennusosat uusittiin. Suunnittelijana Oulun kaupungin rakennusvirasto, Talosuunnitteluosasto, EP.
- **2012–2014:** Oulun kaupunki myi rakennuksen, minkä seurauksena se muutettiin taloyhtiöksi. Rakennuksessa toteutettiin suuret muutos- ja korjaustyöt. Rakennukseen toteutettiin 6 kpl uniikkeja asuinhuoneistoja. Porraskäytävät ja ulkoverhouksen vaakaponttilaudoitus on säilytetty alkuperäisenä. Julkisivujen aukotuksiin tuli muutoksia, mutta alkuperäiset ikkunat ja ovet säilytettiin. Sisäpinnat uusittiin. Suunnittelijana arkkitehtien yhteenliittymä, nimettynä suunnittelijana arkkitehti Ville-Pekka Ikola.

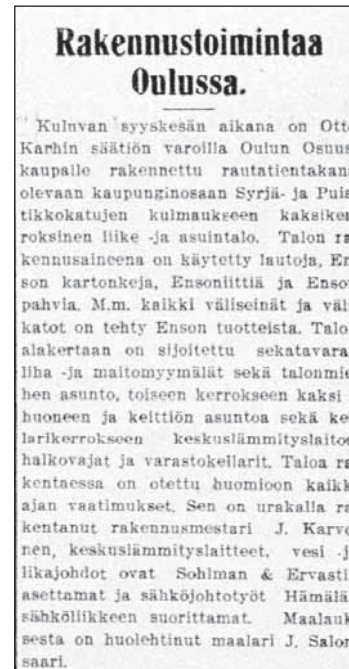
Muut havaitut muutokset:

- Katto uusittu saumattuna peltikattona ja katolle on lisätty kattoturvatuotteita.
- Ikkunoiden sijainti syvällä julkisivussa viittaa ulkopuoliseen lisälämmöneristykseen.
- Julkisivun värit muuttui hieman harmaammaksi kesällä 2021, kun se huoltomaalattiin.

111. Lokakuun 1935 Kalevassa kerrotaan, että kuluvan syyskesän aikana on Otto Karhin säätiön varoilla Oulun osuuskaupalle rakennettu rautatien takana olevaan kaupunginosaan Syrjä- ja Puistikkokatuojen kulmaukseen kaksikerroksinen liike- ja asuintalo. (Kuva: Kaleva 20.10.1935, s. 3)

113. 2010-luvulla lisättiin uusia lasipariviovia ranskalaisen parvekkeen tai terassin oviksi. Vaakajakoiset ovet ovat alkuperäisiä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021)

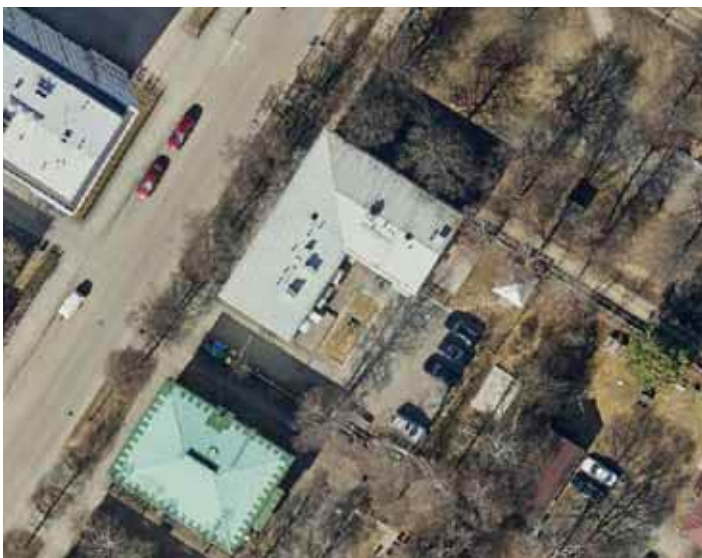
112. Eteläpäädyn ullakkoikkuna on 1930-luvulta. Korkea pystyikkuna on 2010-luvun kerrostumaa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021)

116. Nykyinen pihavarasto / jätekatos. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

115. 2010-luvun taloyhtiöksi muuttumisen jälkeen pihaa on rakennettu ja sinne on lisätty istutuksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

114. Syrjäkatu 13 piha on rakennetumpi, kuin aiemmissa ilmakuvissa. Vielä 1960-luvulla piha oli hyvin avoin, vaikka kutakuinkin nykyisen piharakennuksen paikalla sijaitsikin autotalli. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Alun perin tontilla ei ollut piharakennusta. Vuoden 1955 ilmakuvassa pihalla sijaitsee matala autotalli. Vuonna 1960 on haettu lupa toiselle vastaavalle pulpettikattoiselle autotallille, joka on rakennettu ensimmäisen kylkeen. Suunnittelijana oli P. Vartiainen. Molemmat autotallit on purettu.
- Nykyisin tontilla sijaitsee aumakattoinen vaakapaneloitu jätekatos, joka on ilmakuvien mukaan rakennettu 2000-luvulla. Rakennuksesta ei ole löytynyt piirustuksia.

- **Kerrosluku:** 1
- **Toiminnot:** Jätekatos
- **Runkorakenne:** Puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi ja vinoristikko puusta.
- **Katto:** aumakatto

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennuksen käyttötarkoitus on muuttunut myymälä- ja asuinrakennuksesta palvelukodiksi ja edelleen asunto-osakeyhtiöksi.
- **Asuntomäärä** on lisääntynyt 1940-luvulla kahdesta todennäköisesti noin kahdeksaan, minkä jälkeen vähentynyt 1980-luvulla seitsemään ja edelleen 2010-luvulla kuuteen asuntoon.
- **Käytössä olevat kerrokset:** 2 kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muodossa ei ole tapahtunut muutoksia 1940-luvun L-laajennuksen jälkeen.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavio:** Pohjatasolla muutokset ovat merkittäviä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** 1940-luvun L-laajennuksen jälkeen julkisivuihin on tehty lähinnä aukkomuutoksia. Merkittävimmät muutokset ovat sisäänkäyntien muuttumiset, uudet aukotukset sekä jukisivujen ulkopuolinen lisälämmöneristys.
- **Ikkunat:** Suuri osa ikkunoista on alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisia. Uudet ikkunat ovat moderneja puuikkunoita 2010-luvulta.
- **Ovet:** Sisäänkäyntien ovet ovat alkuperäiset.
- **Katto:** Vesikate on uusittu saumattuna peltikatteena. Piiput on pellitetty ja katolle lisätty kattoturvatuotteita.

Piha:

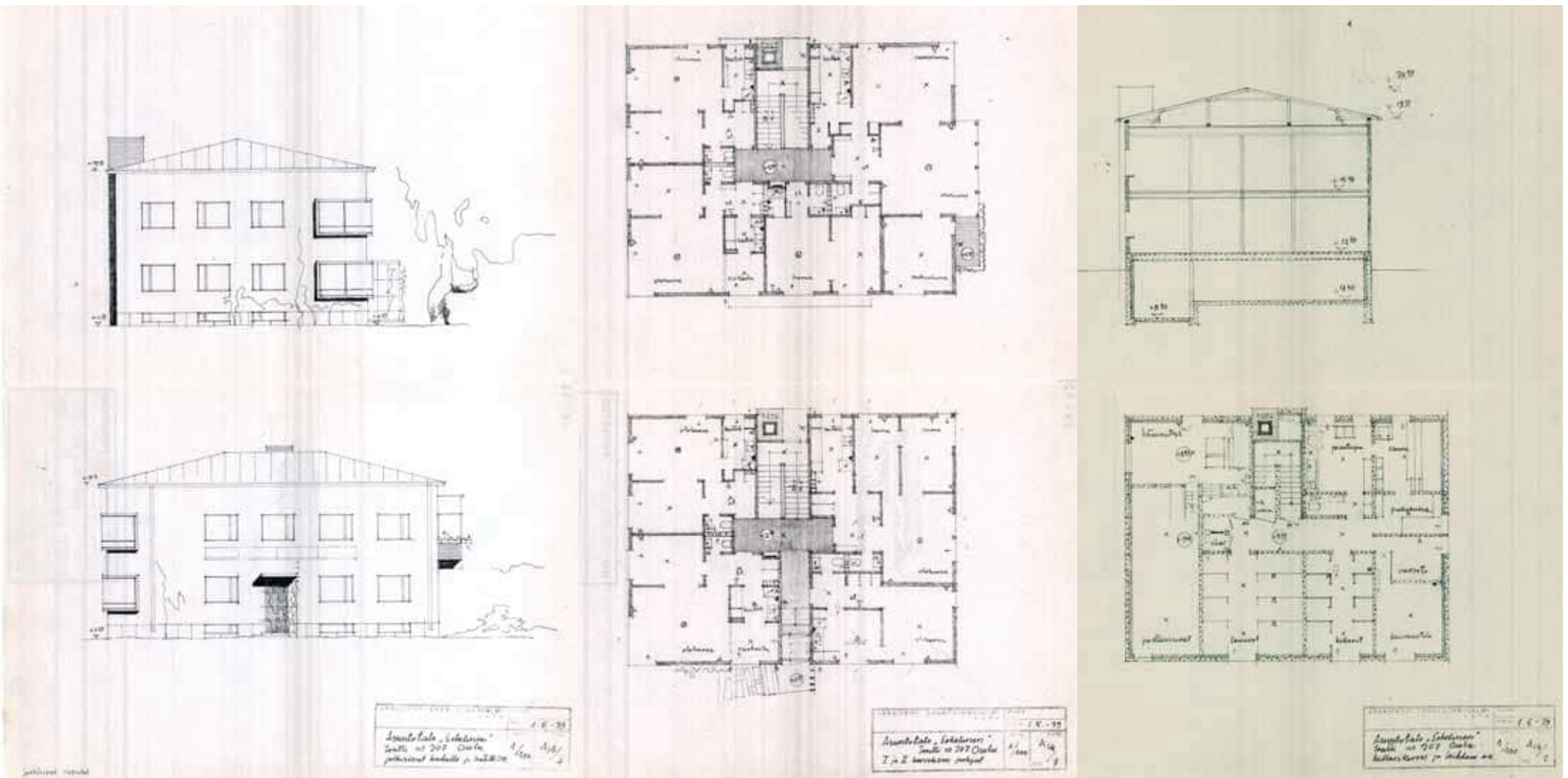
- **Piharakennukset:** nykyisessä jätekatoksessa ei tiedossa olevia muutoksia.
- **Pihalla** on alun pitäen ollut hyvin avoin, eikä siinä vielä 1960-luvun ilmakuvasa näy juurikaan pensas- tai puuistutuksia. Nykyisin pihaa rajaa jonkin verran puustoa, josta iso osa on naapuritonttien puolella. Pihalla on terassirakennelmia, kattamaton kesäkeittiö sekä asfaltoitu paikoitusalue ja nurmipintainen oleskelualue.
- **Aita** on saman tyylinen puusäleaita, jota on käytetty isossa osassa Puu-Raksilaa.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

117. Toukokuussa 2021 rakennuksessa suoritettiin huoltomaalaus. Kuvassa tuore maalipinta. Ovet, ikkunat ja parvekkeiteet ovat alkuperäiset tai alkuperäisen suunnitelman mukaiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

118. Asuintalo Eskelisen lupapiirustukset vuodelta 1939. Noppatalon julkisivut ovat epäsymmetriset. Nurkkaikkunoita ei ilmeisesti toteutettu. Osoitteeseen Syrjäkatu 17 toteutettiin vastaava rakennus, joka oli pohjakerroksen liikehuoneistoa lukuun ottamatta lähes identtinen naapurinsa kanssa. Pohjapiirroksiin on merkitty sähkövalot ja pistorasiat. Asunnoissa oli lisäksi wc-tilat ja sähköliedet. Ensimmäisen kerroksen asunnot ovat puolikerrosta ylempänä, kuin maantaso. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Syrjäkatu 15 (Tontti 207)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 1.5.1939
- **Suunnittelija:** arkkitehti Erkki Linnasalmi.
- **Tontin vuokraaja:** Juho Eskelinen
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** aumakattoinen noppatalo, pohja-ala 13x17 metriä
- **Tyyli:** funktionalismi
- **Asunnot:** ensimmäisessä kerroksessa huoneistoissa 1-3 huonetta, keittiö/keitto-
tokomero, wc ja eteinen. Toisessa kerroksessa huoneistoissa 1-3 huonetta,
keittiö / keittokomero, eteinen ja wc.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja wc-tiloissa, katossa **sähkölamput** ja seinillä **pistorasiat**
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kellarissa** pesutupa, sauna, pukuhuone, lämmityshuone, polttoainevarasto,
varastokomerot, kellarit, sähkökeskus, vesimittari, varasto ja kuivaustila
- **Ei ullakkoa**
- **Rakenne:** rankarunko ja kellarin seinät betonista, puurakenteiset välipohjat
- **Julkisivut:** rapattu, julkisivusommitelma on epäsymmetrinen
- **Ikkunat:** Sivujaolliset ikkunat tuuletusikkunoilla. Suunnitelmiin piirrettynä
funktionalismin mukanaan tuomat nurkkatolpattomat nurkkaikkunat, jotka
eivät ilmeisesti toteutuneet.
- **Ovet:** Pihanpuolella on pystyrimoitettu ovi.
- **Katto:** saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Vastaava kuin Syrjäkatu 17, mutta liiketilan sijasta alakerrassa
ainoastaan asuntoja. Räystäskorkeus on pidetty samana molemmissa raken-
nuksissa. Funktionalismille tyypillisellä tavalla on luontoyhteyttä korostettu
istutuksin ja sisäpuolisilla diagonaaleilla näkymälinjoilla. Näkymälinjat avarta-
vat samalla visuaalisesti tilaa.

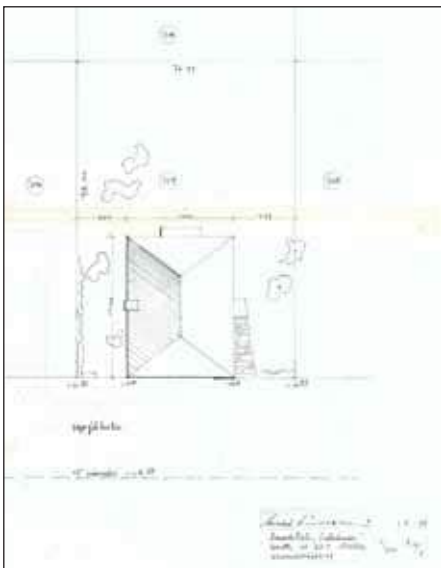
120. Syrjäkatu 15 ja 17 eli "Eskelisen talot" Syrjäkadulta kuvattuna. Suunnitelmissa olleita katujulkisivun nurkkaerkkeri-ikkunoita ei toteutettu. Rakennukset näyttäytyvät kadulle tasokattoisina. Syrjäkatu 17 pohjakerroksessa sijaitsi myymälätiloja. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

119. Syrjäkatu 15 räystäät ovat pidentyneet hiukan ja syökystorven paikka vaihtunut. Myös aidan malli on muuttunut. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

121. Pihan perällä on nurmea ja kivetty oleskelualue. Autopaikat vievät suurimman osan piha-alueesta. Suuret koivut ja pihan perällä kuuset reunustavat tonttia. Osa koivuista on naapuritonttien puolella. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

122. Asemapiirroksesta näkyy pihan alkuperäinen jäsentyminen. Piharakennusta ei kokonaisuuteen kuulunut. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto) Sisäänkäyntien päällä on tuuletusparvekkeet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1982:** Yhteen yläkerran asuntoon tehty väliseinämuutoksia.
- **1985:** Ulkoseiniin lisätty sisäpuolinen lisälämmöneristys kauttaaltaan. Myös yläpohjan lämmöneristystä parannettu. Ikkunat uusittu, julkisivujen maalaus. Suunnittelijana arkkitehti Martti Väisänen, Arkkitehtitoimisto Martti Väisänen.
- **2000:** Katto, vesikourut ja syöksytorvet uusittu. Suunnittelijana JM, Arkkitehtuuritoimisto Ylipahkala Oy.
- **2011:** Julkisivujen kunnostus. Vanha rappaus, tervapaperi ja kutterinpurut poistettu. Tilalle mineraalivillaa ja eristerappaus. Kellarinseinä ja sokkeli myös eristerapattu. Erkkeri, parveke, kaide ja portaat kunnostettu. Sisäänkäyntikatos ja toinen ulkovi- sekä syöksytorvet ja hätäpoistumistikkaat uusittu. Suunnittelijana arkkitehti Jukka Piispanen, Palola ja Piispanen Insinööri- ja arkkitehtitoimisto Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Teräsputkiaita uusittu jossain vaiheessa puusäleidaksi.

123. Tontin 207 piha-alue on säilynyt periaatteiltaan lähes samankaltaisena suhteessa rakennusaikaan. Vuoden 1961 ilmakuvasa näkyy kaavan mukaisella paikalla piharakennus, jota ei näy vuoden 1947 ilmakuvasa eikä sitä voida erottaa myöhemmissä ilmakuvasa. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt, mutta eristeet on uusittu ainakin seinistä.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisina, vaikka lähes kaikki rakennusosat on uusittu. Suurin muutos on, että lisälämmöneriste jättää ikkunat syvennykseen.
- **Ikkunat:** Ikkunat on uusittu alkuperäinen puitejako säilyttäen. Lukuunottamatta porraskäytävän pohjoisen puolen pieniruutuisia ovenpieli-ikkunoita, jotka ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Eteläpuolen ulko-ovi on uusittu. Pohjoisen puolen ulko-ovet ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena. Räystäitä on pidennetty, ja syöksytorvien paikkoja muutettu.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nytkään. 1960-luvulla pihalla on sijainnut kaavan mukaisella paikalla oletettavasti autotalli.
- **Aita** on uusittu jossain vaiheessa teräsputkiaidasta puusäleaidaksi.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuvienv perusteella on aina ollut. Pihaa 1960-luvulla rajanneet puurivit ovat säilyneet.
- Nykyisin tontilla on myös oleskeluryhmä.

Muuta:

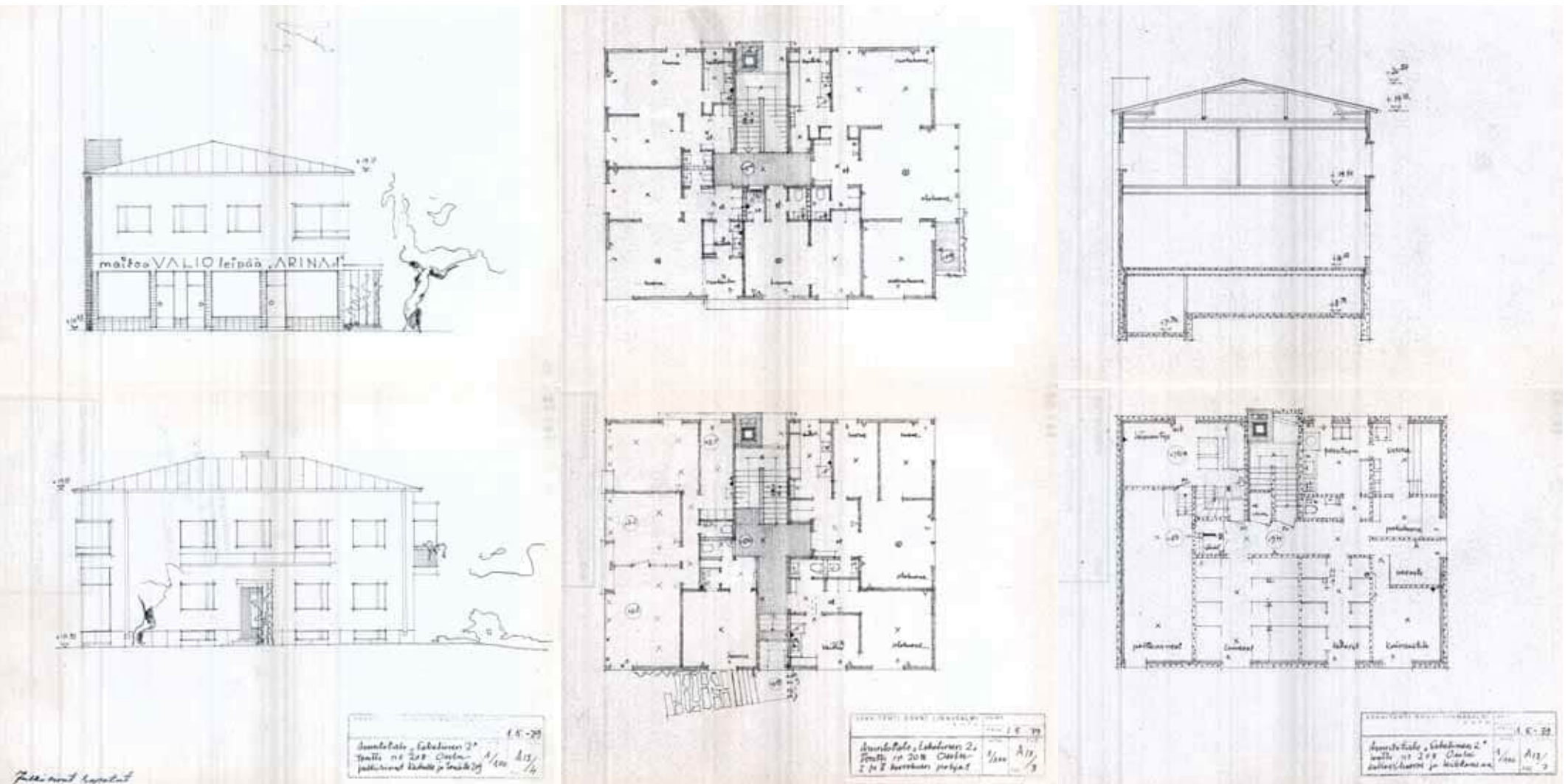
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

124. Syrjäkatu 15 pihalta kuvattuna. Olohuoneen erkkeri ja siihen liittyvä parveke luovat keskeisen aiheen julkisivuun. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

125. Syrjäkatu 15 kuvattuna pohjoisesta. Sisäänkäynti on sisäänvedettynä. Häätäpoistumistietikkaita on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

128. Asuintalo Eskelinen 2:n lupapiirustukset vuodelta 1939. Noppatalon julkisivut ovat epäsymmetriset, eikä tähänkään Eskelisen taloon toteutettu nurkkaikkunoita. Alakerrassa oleva liiketila erottaa rakennuksen muutoin lähes identtisestä Syrjäkatu 15:stä. Vanhojen valokuvien perusteella voidaan päätellä, että liiketila toteuttiin peilikuvana. (kts. kuva 120 s. 67) (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkiteksti)

Syrjäkatu 17 (Tontti 208)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 1.5.1939
- **Suunnittelija:** arkkitehti Erkki Linnasalmi
- **Tontin vuokraaja:** Juho Eskelinen
- **Asuntomäärä:** 7 asuntoa ja myymälä
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Aumakattoinen noppatalo, 13x17 metriä
- **Tyyli:** Funktionalismi
- **Asunnoissa** Ensimmäisessä kerroksessa huoneistoissa 1 tai 3 huonetta, keittiö/keittokomero, wc ja eteinen. Toisessa kerroksessa huoneistoissa 1-3 huonetta, keittiö / keittokomero, eteinen ja wc.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa. Katossa **sähkölamput** ja seinillä **pistorasiat**
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kellarissa** pesutupa, sauna, pukuhuone, lämmityshuone, polttoainevarasto, varastokomerot, kellarit, sähkökeskus, vesimittari, varasto ja kuivaustila.
- **Ei ullakkoa**
- **Rakenne:** Rankarunko ja kellarin seinät betonista, välipohjat puurakenteiset
- **Julkisivut:** rapattu, julkisivusommittelmä epäsymmetrinen
- **Ikkunat:** Sivujaolliset ikkunat tuuletusikkunoilla. Suunnitelmiin piirrettynä funktionalismille ominaiset nurkkatolpattomat nurkkaikkunat, joita ei ilmeisesti toteutettu.
- **Ovet:** Suunnitelmissa pihanpuolella pystyrimoitettu ovi, jossa epäsymmetrisesti oven reunaan sommiteltu lasiaukko. Liiketiloihin lasiaukolliset ovet pyöreillä kahvoilla.
- **Katto:** Saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Vastaavankaltainen kuin Syrjäkatu 15, mutta alakerrassa on Valion liiketila. Ensimmäisen kerroksen kerroskorkeus on 1,1 m korkeampi, mutta räystäskorkeus on pidetty samana molemmissa rakennuksissa. Funktionalismille tyypillisellä tavalla on luontoyhteyttä korostettu istutuksin ja sisäpuolisilla diagonaaleilla näkymälinjoilla. Näkymälinjat avartavat samalla visuaalisesti tilaa.

129. Syrjäkatu 15 ja 17 nopat Vainionkadun varrelta kuvattuna 1960-luvulla. Pihan puolen erkkerit ja loivat peltikatteiset aumakatot erottuvat selvästi. Etualalla Karjakadun leipomo. Taustalla radan takana erottuvat Hallituskadun uudet rakennukset. (Kuva: Raksilan asukas yhdistys.)

130. Syrjäkatu 17 ensimmäisen kerroksen katujulkisivu on muuttunut sisäänkäyntimuutosten ja ikkunoiden pienentämisen takia. Teräsputkiaidan vinopienat on poistettu. Vrt. kuva 119 tontti 207. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

133. Pihan perällä on nurmea, pensasistutuksia ja kivetty oleskelualue. Kivituikkapintaiset autopaikat vievät suurimman osan piha-alueesta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

131. Syrjäkatu 17 ensimmäisen kerroksen katujulkisivun aukotus ja pihan puolen sisäänkäyntikatus ovat peräisin 1980-luvulta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1982:** Ensimmäisen kerroksen liiketilat muutettu toimistoiksi. Näyteikkunat pienennetty ja kaksi sisäänkäyntiä poistettu kadun puolelta. Samassa yhteydessä toteutettu ulkopuolinen lisälämmöneristys ainakin katujulkisivuun. Suunnittelijana rakennussuunnittelutoimisto Erkki Jokiniemi Ky.
- **1998:** Ensimmäisen kerroksen liiketila, joka tässä välissä toiminut taidegalleriana, muutettiin asunnoksi. Sisäänkäyntiä siirretty ja tilaan rakennettu kylpyhuone ja keittokomero. Suunnittelijana rakennusmestari Pentti Hintsala.
- **2000:** Entisen liiketilan sisäisiä muutoksia. Myös Syrjäkadun puoleinen sisäänkäynti esitetty poistettavaksi.
- **2006:** Peltikate muutettu mustaksi huopakatteeksi. Räystäitä pidennetty ja syöksytorvet vaihdettu. Suunnittelijana rakennusinsinööri Jari Muikku.
- **2010:** Osa ikkunoista uusittu, ulko-ovia uusittu, parvekekaiteet uusittu profiilipeltinä. Sisäänkäyntikatos korjattu. Suunnittelijana Aki Karppinen, Instaro Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puitejako säilyttäen mahdollisesti vuoden 1982 perusrakennuksen yhteydessä.

132. Tontti 208 on säilynyt periaatteiltaan lähes samankaltaisena suhteessa rakennusaikaan. Pihan pintamateriaalit ovat muuttuneet autopaikkatarpeiden myötä. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä. Liiketilassa on tapahtunut muutoksia. Mainosten perusteella tila on nyt toimitilana.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä on voinut tapahtua lisäystä liiketilan muutosten myötä.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on muuttunut hieman lähinnä katujulkisivun muutosten ja alkuperäisten yksityiskohtien muuttumisen johdosta. Esimerkiksi parvekekaiteet on muutettu vaakasuuntaiseksi profiilipelliksi ja alun perin pyöreänurkkainen sisäänkäyntikatos on muutettu terävänurkkaiseksi ja otsapinnaltaan pellitetyksi.
- **Pohjakaaviossa** tiedetään tapahtuneen muutoksia ensimmäisen kerroksen liiketilan osalla. Muista muutoksista ei ole tietoa.
- **Alkuperäinen** rakenne on todennäköisesti pääosin säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivuissa on jonkin verran muutoksia. Esimerkiksi parvekekaiteet on muutettu vaakasuuntaiseksi profiilipelliksi ja alun perin pyöreänurkkainen sisäänkäyntikatos on muutettu terävänurkkaiseksi ja otsapinnaltaan pellitetyksi.
- **Ikkunat:** Ikkunat on uusittu alkuperäinen puitejakosäilyttäen, lukuun ottamatta liiketilan ikkunoita, joissa ikkunoiden kokoa on pienennetty.
- **Ovet:** Todennäköisesti kaikki ulko-ovet on uusittu.
- **Katto:** Peltikate on vaihdettu mustaksi huopakatteeksi.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nytkään. 1960-luvulla pihalla on ollut autotalli tai vastaava.
- **Aita** on saman tyylinen kuin 1960-luvulla, mutta teräsputkiaidan vinopienat on poistettu.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Pihalla ei ole ollut ilmakuviin perusteella juurikaan puita tai istutuksia.
- Nykyisin tontilla on pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

135. Syrjäkatu 17 katujulkisivun ensimmäisen kerroksen aukotuksessa ja sisäänkäynneissä on tapahtunut huomattavia muutoksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

134. Pihan puolella suurimmat muutokset ovat parvekekaiteiden vaihtaminen vaakasuuntaiseksi profiilipelliksi sekä ulkopuolinen lisälämmöneristys. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

*Arkkitehti
 Oskari Heikkinen
 Oskari Heikkinen
 Tek. Sivu 3. 1929*

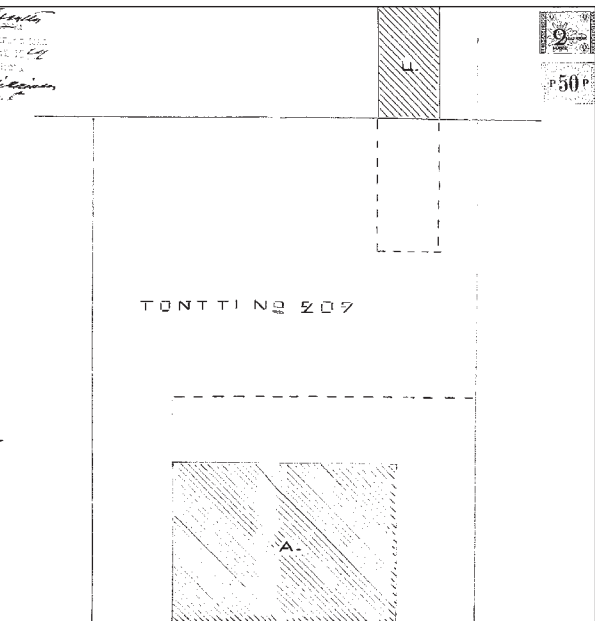
2
 P 50 P

PIIRUSTUS UUTISRAKENNUS-
 TA VARTEN TONTILLE N:2
 209 IISSA KAUPUNGINOSAN-
 NA OULUNNA.

*Palovakuutus Oulun läänin Maaliviran
 päätöksen n:o 4 p. n:o 1929,
 Takistat viran puolesta:
 L. Heikkinen*

PÄÄTYPUOLI

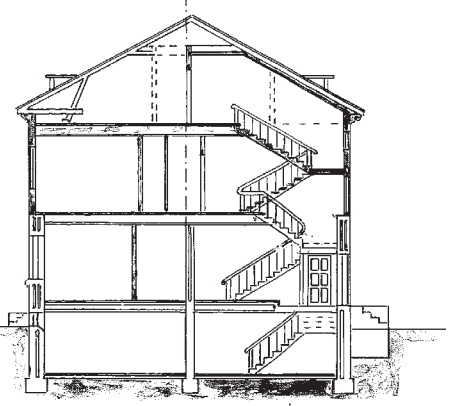

TONTTI N:2 209

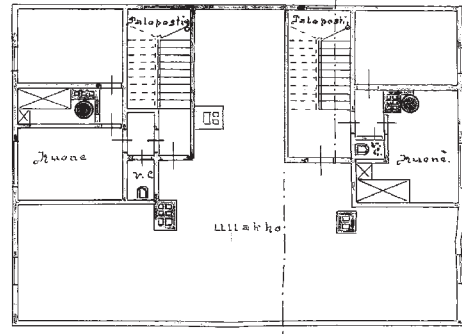

LEIKKAUS A-B

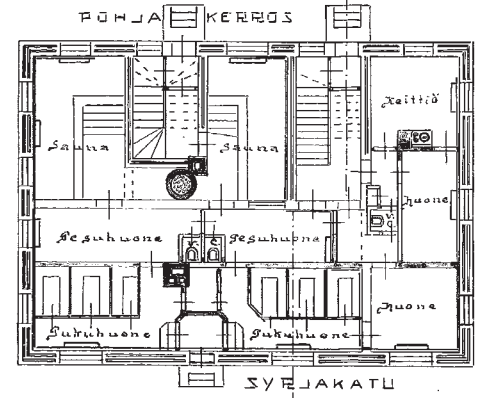
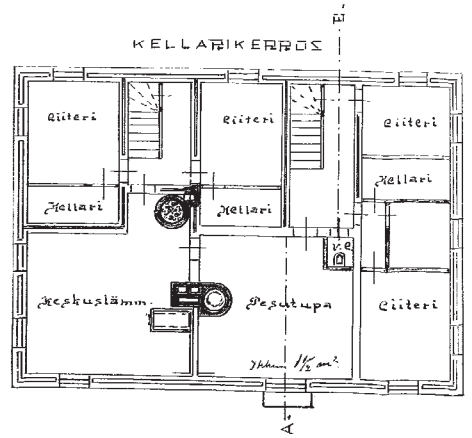
JULKIPUOLI

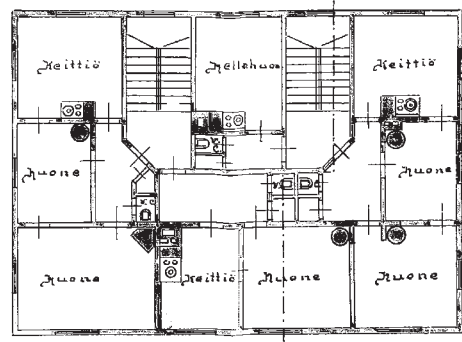
SYRJÄKATU
 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 15 20 25 30 M.

ULLAKKOKERROS
 ASUINKERROS

SYRJÄKATU

10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 15 20 25 30 M.

Oulu 18.6.29. Oskari Heikkinen

136. Lupapiirustukset vuodelta 1929. Maantasokerroksessa on toiminut yleinen sauna. Julkisivuaiheiden voimakkaat profiloinnit, nurkkien doorilais-tyyppiset pylväät ja ensimmäisen kerroksen poikkeavat julkisivuratkaisut sisältävät viitteitä renessanssijan Italian kiviarkkitehtuuriin. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Syrjäkatu 19 (Tontti 209)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 18.6.1929
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Antti Tjäder
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Faktori Hiltunen K.A.
- **Asuntomäärä:** 7
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen pienkerrostalo, pohja-ala 17,4m x 12,3m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismia
- **Pohjakerroksessa yleinen sauna** ja yksi asunto. Saunassa miesten ja naisten pukuhuoneet, pesuhuoneet ja saunat. Lisäksi yksi huone.
- **Toiseessa kerroksessa** asuntoja.
- **Ullakolla** asuntoja, osaksi kylmäullakko.
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta ja keittiö TAI hellahuone, wc ja eteinen
- **Lämmitys:** keskuslämmitys, uunit ja puuhellat
- **Vesipisteet:** ei esitetty
- **Kellarissa** halkoliiterit, kellarit, pesutupa ja keskuslämmityshuone
- **Rakenne:** Hirsirunko, kellarin ja pohjakerroksen seinät muuratut tai valettu betonista. Kivirakenteisissa seinissä lämmöneristystä parannettu ilmaonkaloilla. Kellarin ja ensimmäisen kerroksen välipohjan alaosa betonia.
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli ja betonisokkeli. Ensimmäisessä kerroksessa piirustuksista poiketen sileärappaus ilman koristeaiheita. Kerroslista.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset ikkunat. Kapeat vuorilaudat on tasattu samaan tasoon. Päälistoissa on koverat profiilit. Ensimmäisessä kerroksessa kruunu-aiheet ikkunoiden yläpuolella ja voimakkaasti artikuloituvat tippalitat. Nämä koristeaiheet eivät toteutuneet. Katolla ja päätyjulkisivuissa on lunetti-ikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Katujulkisivun ovesa on koristeelliset neliöpeilit. Ylin vaakapeili on lasia. Oven yläpuolella on neliruutuinen ikkuna. Sisätilojen välioveen on piiretty symmetrisellä jaolla kuusi peiliä.
- **Katto:** Saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Rakennuksessa on toiminut yleinen sauna. Ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa on käytetty toisistaan poikkeavia runko- ja julkisivumateriaaleja.

138. Syrjäkatu 19 tunnettiin yleisenä saunana. Paloturvallisuuden vuoksi ensimmäinen kerros on kivirakenteinen. Toteutusvaiheessa julkisivun runsaat koristeaiheet karsiutuivat. Ullakon asuinuonetta on laajennettu ja lisätty uusi ikkuna vuosien 1952 ja 1964 välillä. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

137. Syrjäkatu 19 ensimmäisen kerroksen julkisivumateriaali on muutettu vaakapaneeliksi. ja julkisivut on lisälämmöneristetty. Betonisokkeli on levytetty ja sokkelista nousevat ilmanvaihtoputket. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

139. Syrjäkatu 19 vesikatto on uusittu rivipeltikatteena. Pihajulkisivujen aukotus on palautettu alkuperäisen mukaiseksi, kun kellarin sisäänkäynnit on poistettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

140. Ensimmäisen kerroksen paneloiminen oli suuri muutos katukuvassa. Entisen saunan sisäänkäynnin portaat on käännetty kadun suuntaiseksi. Ulko-ovi poikkeaa tyyliltään alkuperäisestä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

141. Vasemmalla: Ikkunat ovat jääneet voimakkaasti syvennykseen seinien lisälämmöneristämisen myötä. Kivirakenteisessa ensimmäisessä kerroksessa syvennys on muuta rakennusta suurempi. Sokkeli on levytetty. Kellarin ilmanvaihtoputket nousevat päätyjulkisivussa.. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1952:** O. Kinnusen laatima inventointipiirustuksen näköiset pohjapiirustukset, joiden perusteella pönttöuunit on purettu ennen piirustuksen laatimista. Joitain väliseinämuitoksia verrattuna alkuperäiseen piirustukseen. Ullakolle rakennettu kolmaskin asunto / toimisto. Osa huoneistoista piirustuksen mukaan toimitiloina.
- **1961:** Muutoksia kellarikerroksessa. Liiteri ja kellari muutettu autotalliksi, jonne rakennettu luiska pihan puolelle. Pesutuvasta tehty sauna ja askarteluhuone. Toisen päädyn halkovarastot ja kellari muutettu avoimeksi varastotilaksi. Suunnittelijana T. Lammasaari.
- **1971:** Pohjakerroksessa yleinen sauna purettu. Päädyn asuntoon liitetty saunaosastoon kuulunut huone siirtämällä wc-tiloja. Suunnittelijana insinööri Martti Heikkinen.
- **1971:** Muutoksia kellarissa. Kellarin autotalli muutettu metallivarastoksi. Tähän liitetty myös polttoainevarasto. Kellarin toisen päädyn varastoon tehty verhoon ja saunatila muutettu verhoon työhöoneeksi.
- **1976:** Entisestä pesutuvasta tehty sauna ja pesuhuone. Suunnittelijana V. Kovalainen.
- **1985:** Lisättiin ulkopuolinen lisälämmöneristys koko rakennukseen. Koko julkisivu ja ikkunat uusittiin. Kivirakenteiseen ensimmäiseen kerrokseen lisättiin lämmöneriste ja vaakapanelointi. Myös sokkelin kohdalle lisättiin lämmöneriste ja mineriittilevy. Suunnittelijana arkkitehti Martti Väisänen, Arkkitehti-toimisto Martti Väisänen ky.
- **1995:** Pihalle suunniteltu kylmävarastorakennus, jota ei ilmeisesti koskaan toteutettu. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilas Markku Malila.
- **1997:** Kellarikerroksen metallivarasto muutettu jälleen autotalliksi. Piirustuksista nähdään, että ensimmäiseen kerrokseen on tehty muutoksia jo aiemmin. Keittiöiden paikkoja on muutettu ja asuntojen wc-tiloihin lisätty suihkut. Ullakolla laajennettu kahta huoneistoa lisäämällä niihin huone tai alkovi. Sisäänkäyntien päälle lisätty kevyet katokset. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilas Markku Malila.
- **1998:** Toisen kerroksen asunnossa suurennettu wc-tila suihkulliseksi. Avattu seinää keittiön ja makuuhuoneen välillä. Detaljien perusteella alkuperäiset väliseinät ovat hirttä. Suunnittelijana Pekka Pesonen, Insinööritoimisto Pekka Pesonen.
- **2005:** Rakennettu sisäpihalle sisäänkäyntikatokset ja kellarien ovien eteen lapekatot suojaamaan syvennöstä. Suunnittelijana Veli Kulusjärvi.
- **2011:** Asunossa tilamuutos sekä sähköjen ja pintojen uusiminen koko huoneistossa. Suunnittelijana arkkitehti Tiina Toratti.
- **2014:** Huoneiston ja liiketilan yhdistäminen asuinhuoneistoksi pohjakerroksessa. Suunnittelijana suunnitteluassistentti S. Kellokumpu.
- **2016–2018:**
 - Vesikate uusittu entisen kaltaisena saumattuna rivipeltikatteenä. Vesikattovarusteet uusittu ja yläpohjan lämmöneristystä parannettu. Pihan puolella katon lunetti-ikkunat uusittu alkuperäisen mukaisina siroina puukunoina. Ullakon käyttöosan yläpohja on lisälämmöneristetty puhallettavalla puukuitueristeellä.
 - Kellarin keveät väliseinät, lattiat luiskat ja vanhat pariovet purettu. Kellarin kadun puolen ikkunat poistettu.
 - Alapohja uusittu: lattioiden alustäytöt uusittu, uudet lattiat valettu, perustukset salaojitettu, sokkelit vesieristetty, sadevesiviemärointi rakennettu, sadevesien ohjausta parannettu ja paloturvallisuutta parannettu muuttamalla ovia palo-oviksi. Kellariin rakennettu saunaosasto ja varastot, jotka varustettu koneellisella ilmastointijärjestelmällä.
 - Sokkeli on eristetty ulkopuolelta, routaeristetty ja salaojitettu. Syrjäkadun puoleiset liiketilan portaat purettu ja rakennettu uudet tilalle.
- Suunnittelijana arkkitehti Jukka Piispanen, Insinööri- ja arkkitehtitoimisto Oy Palola & Piispanen.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu.
- Pihan pinnat uusittu 2010-luvun lopulla kellari ja alapohjajakorjauksen jälkeen.

142. Päätyjulkisivun lunetti-ikkunat saattavat olla alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYT

- **Käyttötarkoitus:** Rakennuksen käyttötarkoitus yleisenä saunana päättyi 1970-luvulla. Huoneistoissa on ollut sekä asuin- että toimitilakäyttöä. Kellarissa on aikanaan toiminut verhoomo. Pohjakerroksessa on yleisen saunan jälkeen ilmeisesti ollut sekä asuinkäyttöä että liiketilaa.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on kasvanut ullakolla yhdellä asunnolla ja pohjakerrokseenkin on lisätty huoneisto saunan tilalle. Asuntoja noin 8 kappaletta.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta, ullakko ja kellarari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia sisäänkäyntikatoksia lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on muuttunut merkittävästi kellarikerroksen julkisivumateriaalin vaihtumisen myötä. Myös ikkunoiden jääminen voimakkaasti syvennykseen ja ikkunoiden ja ovien uusimiset ovat muuttaneet rakennuksen tyyllisiä piirteitä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut merkittäviä muutoksia ensimmäisessä kerroksessa, ullakolla ja kellarissa. Toisessa kerroksessa ei ilmeisesti ole suuria muutoksia tehty. Suurin muutos on yleisen saunan poistuminen 1970-luvulla. Ullakolle on lisätty yksi asunto ja alkuperäisiä asuntoja on laajennettu.
- **Alkuperäinen** kantavarunke on säilynyt. Alapohja on uusittu. Lämmöneristeet on ainakin osittain uusittu ja niitä on lisätty.
- **Julkisivut:** Julkisivuissa on merkittäviä muutoksia. Huomattavimmat muutokset ovat pohjakerroksen rappauksen vaihtuminen puuverhoukseen. Ikkunoiden jääminen voimakkaasti syvennykseen lisälämmöneristyksen myötä sekä sisäänkäyntikatokset.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejakosäilyttäen. Kylmän ullakon lunetti-ikkunat ovat todennäköisesti alkuperäiset. Lämpimän ullakon lunetti-ikkunat on uusittu alkuperäisen mukaisina siroina puuikkunoina.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu. Ovien tyyli poikkeaa alkuperäisestä.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna rivipeltikatteenä. Myös jalkaränni on uusi. Syöksytorvet on uusittu.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nykyään.
- **Aita** on uusittu saman tyyliiseksi puusäleaidaksi kuin yleisesti Puu-Raksilassa on käytetty.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuvien perusteella on aina ollut. Pihan pinnat on uusittu noin vuonna 2020. Myös mahdolliset puu- ja pensasistutukset on uusittu tuolloin muutamaa raja-aidan tuntumassa olevaa pihlajaa lukuun ottamatta.
- Suuri osa pihasta on kivituhkapintaista paikoitusalueetta.

Muuta:

- Voimassa 17.3.1995 hyväksytty asemakaava ak1493.

144. Syrjäkatu 19 piha on vastikään uudistettu. Kuvassa näkyvät myös uusi katto sekä 1990-luvulla lisätyt sisäänkäyntikatokset. Vuonna 1980-luvulla uusittiin ikkunat puitejako säilyttäen. Sen ajan uudet puuikkunat ovat huomattavasti raskastekoisemmat kuin alkuperäiset sirot ikkunat olivat. Ulko-ovien tyyli on muuttunut. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

143. Tontti 209 on säilynyt periaatteiltaan lähes samankaltaisena suhteessa rakennusaikaan. Pihan pintamateriaalit ovat muuttuneet ja edustavat ratkaisuiltaan vapaamuotoista pihasommittelua. 1960-luvulla pihan eteläreunalla oli hyötypuutarha ja koillisnurkassa joitan rakennelmia. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Syrjäkatu 21 (Tontti 210)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 19.12.1944
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. Karvonen, J. Karvosen Maatalous- Kunnallisten rakennusten piiritoimisto Oulu
- **Tontin vuokraaja:** 1941 Toivo Impola, rakentamisen aikaisesta tontinvuokraajasta ei varmuutta.
- **Rakennuttaja:** livari Salminen (Pentti Impolan haastattelu)
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Noppatalo, jonka pohja-ala 17,0 m x 15,0 m.
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puukerrostalo, jossa on sekä klassismin että jälleenrakennuskauden funktionalismin piirteitä.
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa. Katossa **sähkölamput**.
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat.
- **Kellarissa** halkosäiliöt, kellarikopit ja ruokakellarit kaikille asunnoille. Lisäksi varastosäiliöt sekä varaus keskuslämmitykselle ja polttoainevarastolle.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko ja kellarin seinät betonista. Puurakenteisissa välipohjissa höyläpurua eristeenä. Kellarin välipohjan alaosa betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista, kapeat nurkkalaudat ja betonisokkeli.
- **Ikkunat:** kuusi- tai neliruutuiset käänteiset risti-ikkunat, joissa alemmat ruudut pienempiä.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä, joiden yläpuolella tuuletusparvekkeet. Lasiaukollisten ulko-ovien vieressä on pystysuuntaiset kapeat ruutuikkunat. Rappukäytävän yläosassa on neliruutuinen vaakaikkuna.
- **Katto:** Suunnitelmassa on tiilikatto, mutta toteutettu ilmakuvien perusteella saumattuna peltikatteena.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilaan on rakennettu neljä samanlaista J. Karvosen noppataloa. Syrjäkatu 21 on näistä ensimmäinen, mutta ulkoisesti eniten muuttunut.

146. Viereisellä sivulla: J. Karvosen tyypipiratkaisua hyödyntävät lupapirustukset vuodelta 1944. Noppatalon julkisivut ovat symmetriset. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

147. Syrjäkatu 21 on Karvosen noppataloista ainoa, jossa on varmuudella ollut suunnitelmien mukaiset ulko-ovet. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

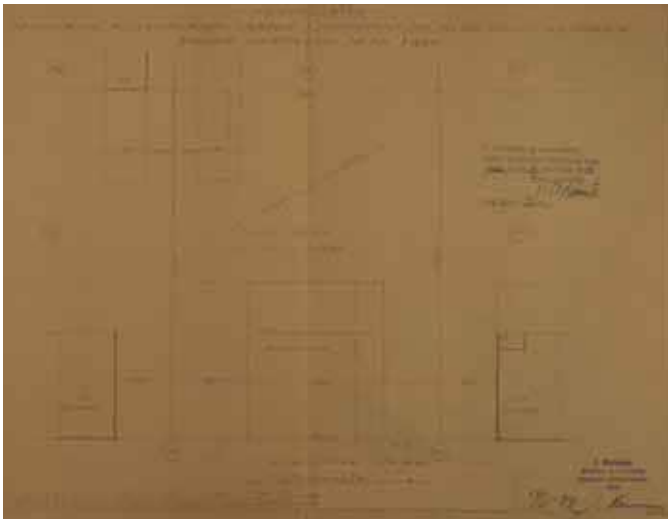
145. Syrjäkatu 21 ulko-asu on muuttunut merkittävästi ikkunoiden uusimisen myötä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

148. Syrjäkatu 21 ilme on muuttunut ikkunoiden uusimisen myötä merkittävästi. Ikkunat on uusittu 1980-luvulla ajalle tyypillisinä jaottomina ikkunoina, joissa on pystysuuntainen tuuletusikkuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

149. Sisäänkäyntien yhteydessä olevat pystyikkunat ovat alkuperäiset. Ulko-ovet on vaihdettu tyylliltään muusta rakennuksesta poikkeaviin. Myös parvekkeiden pinnakaiteet ovat alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

150. J. Karvosen alkuperäinen asemapiirros. Piirros vastaa sisällöltään muidenkin noppatalojen asemapiirroksia. Rakennuksen etäisyys tontista on esitetty. Syrjäkadulle on merkitty viemäri linja. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1969:** Kellariin tehty sauna, pesu-, ja pukuhuone. Suunnittelijana rakennusmestari P. Ahonen.
- **1985:** Peruskorjaus, jossa julkisivut uusittu, ikkunat vaihdettu puitejakoa muuttaen, katto uusittu peltikatteenä ja yläpohjaan lisätty lämmöneristettä. Julkisivut suunnitelmissa valkoiset. Suunnittelijana arkkitehti Martti Väisänen, Arkkitehtitoimisto Martti Väisänen ky.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu tyylliltään muusta rakennuksesta poikkeavina

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen ulkoasu on muuttunut merkittävästi alkuperäisestä tyylistä poikkeavien ikkuna- ja ovivaihdojen myötä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kellariin on lisätty saunatilat.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat muuttuneet ikkuna- ja ovivaihdojen myötä.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu porraskäytävien pystyikkunoita lukuunottamatta, jotka ovat alkuperäiset. Vaihdetut ikkunat poikkeavat tyyliltään alkuperäisestä.
- **Ovet:** Uusitut ulko-ovet poikkeavat tyyliltään alkuperäisestä.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nykyään.
- **Aita** on saman tyylinen kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on säilynyt, mutta rakentamisen jälkeen istutettu puusto on kasvanut ja rehevöittänyt piha-alueita.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

153. Pihan luonne on säilynyt, mutta istutukset ovat kasvaneet. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

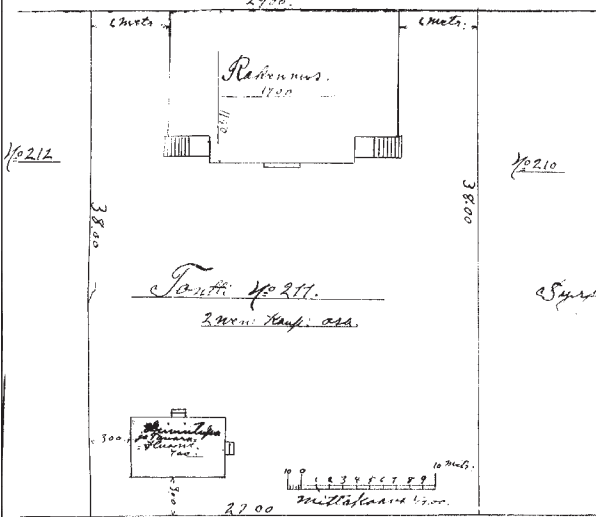
151. Syrjäkatu 21 pihan koivut näkyvät jo 1950-luvun ilmakuvasa. Tontille on kaksi ajoliittymää. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

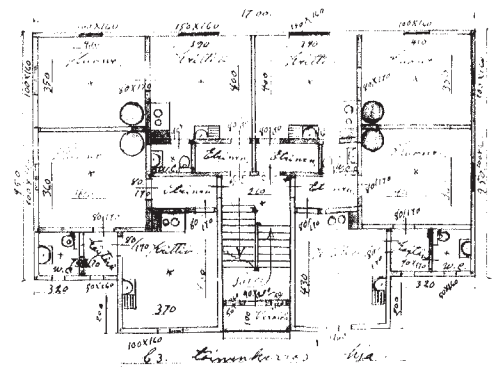
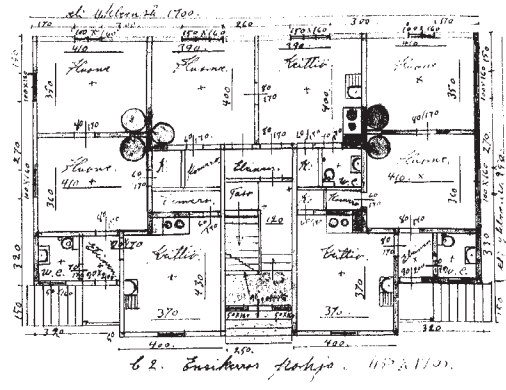
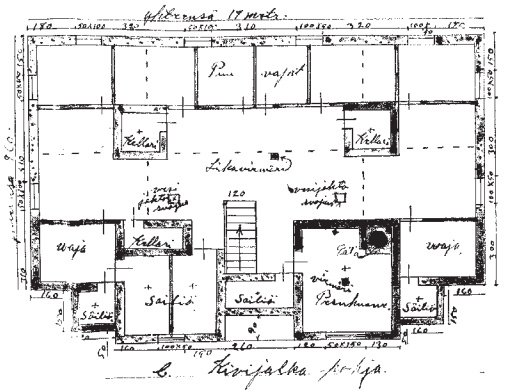
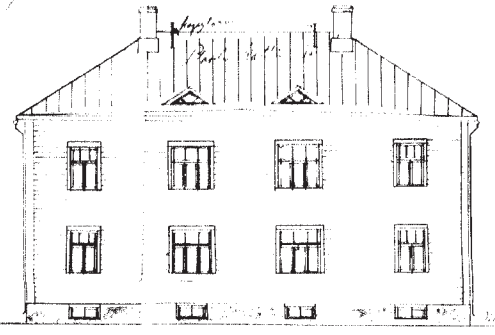
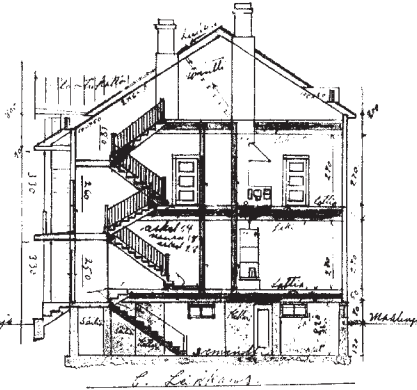
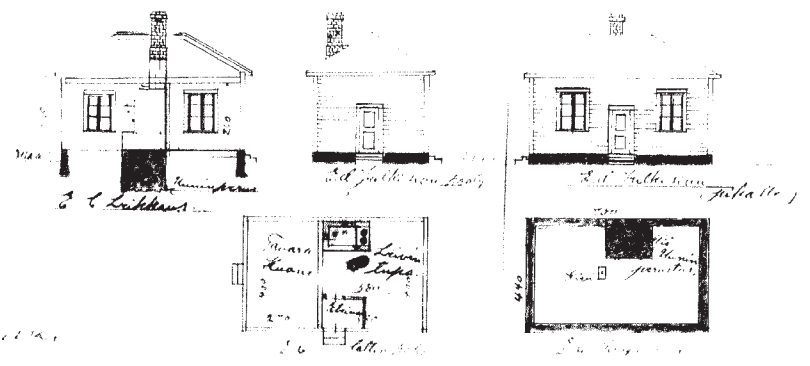
152. Nurmialueella on pensasistutuksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Syrjäkallio

№ 50 p. n. 2 u.

Puustas - U. l. s. ...
 Syrjäkallio
 Fontille № 211
 Toimissa kaupunkia ...

Syrjäkatu 23 (Tontti 211)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 10.10.1928
- **Suunnittelija:** Kirvesmies Tapio Henry
- **Anoja / tontin vuokraaja:** Tapio Henry / tontin vuokraaja 1928 Heikki Tapio
- **Asuntomäärä:** 7 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Aumakattoinen pienkerrostalo, jonka pohja-ala 19,0 m x 11,5 m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** Uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** halkovajat, säiliöt ja pesuhuone
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko, kellarin seinät betonista
- **Julkisivut:** Vaakapanelointi, vesilista, nurkkalaudat ja betonisokkeli. Pihanpuolella keittiöt työntyvät tornimaisina kokonaisuuksina ulos muusta rakennusmassasta.
- **Ikkunat:** Kuusi-, viisi- tai kolmiruutuiset T-ikkunat. Ei alavuorilautoja tai päällistoja. Leveät ylävuorilaudat. Kolmionmuotoiset kattolyhdyt.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Ovissa on kaksi peiliä. Ylempi peili on lasia neliöruutujaolla. Keittiötornien väliin jäävän sisäänkäynnin yläpuolella on tuuletusparveke.
- **Katto:** Saumattu palapeltikate ("ploodukatto")
- **Erityispiirteet:** Rakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet ovat hyvin säilyneet rakennusosien uusimisesta huolimatta.

156. Syrjäkatu 23 julkisivu on säilynyt lähes entisellään, vaikka rakennusta on kunnostettu ja korjattu. Piiput olivat pellitetyt jo 1960-luvulla. Katolla on ukkosenjohdattimia. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

154. Syrjäkatu 23 Syrjäkadulta kuvattuna. Peltikatto on uusittu alkuperäisen mukaisena. Aita on uusittu Raksilalle tyypillisenä puusäleaitana. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

155. Viereisellä sivulla: Pienkerrostalon lupapiirustukset vuodelta 1928. Kaksi ulospäin työntyvää tornimaista massaa ja niiden väliin jäävä porraskäytävä ovat tunnusomaiset rakennuksen pihan puolelle. Kaikki asunnot on varustettu vesivessoin. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

157. Syrjäkatu 23:n piharakennuksessa sijaitsi alunperin leivintupa. Rakennuksessa oli huopakatto ja suunnitelmista poiketen lasiaukollinen ulko-ovi. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

159. Syrjäkatu 23 Syrjäkadulta kuvattuna. Peltikatto on uusittu alkuperäisen mukaisena. Aita on uusittu Raksilalle tyypillisenä puusäleaitana. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

158. Syrjäkatu 23:n piha on säilynyt nurmivaltaisena. Pihalla keskeisesti oleva pensasistutus erottuu jo 1960-luvun ilmakuvaista. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Piharakennuksessa on ollut leivintupa. Rakennus on purettu.
- **Rakennuslupa:** 10.10.1928
- **Suunnittelija:** kirvesmies Tapio Henry
- **Kerros-luku:** 1
- **Mittasuhteet:** 4,4 m x 7,0 m
- **Toiminnot:** Tavarahuone ja leivintupa.
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneeli
- **Ovet ja ikkunat:** Ovet ovat kaksipeiliset ja ikkunat perinteiset kuusiruutuiset.
- **Katto:** aumakatto
- **Erityispiirteet:** Arkkitehtuuriltaan Raksilan muista piharakennuksista poikkeava. Alueen ainoa aumakattoinen piharakennus.
- Muutettu kokonaisuudessaan asunnoksi jossain vaiheessa. Vuoden 1986 rakennusluvassa rakennuksessa asunto ja kuisti. Tällöin tehty asuntoon uusi wc-tila.

160. Sisäänkäyntikuisteja ei ole alkuperäisissä lupapiirustuksissa. Muutoin julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1987:** Tontilla oli yhteensä 8 asuntoa, joista yksi ulkorakennuksessa. Aiemmin on tehty kuistit sisäänkäyntien yhteyteen ja osa puuhelloista purettu. Kellariin entisen pesuhuoneen tilalle on tehty sauna, pukuhuone ja pesuhuone. Viimeistään tässä vaiheessa kaikkiin ensimmäisen kerroksen asuntoihin suurennettiin wc-tilat suihkullisiksi. Toisessa kerroksessa vain yksi wc muutettiin suihkulliseksi. Ulko-ovet on uusittu alkuperäistä ovimallia mukaillen ja asuntoihin lisätty sisäpuolelle lisäovi. Sähköt on uusittu. Sokkelissa saunan kohdalla on pieni ikkunamuutos. Suunnittelijana Raija-Liisa Nuutilainen.
- **1995:** Kaksi asuinhuoneistoa yhdistetty huoneiden välisellä ovelta. Puuhella purettu toisesta keittiöstä. Toinen wc muutettu kylpyhuoneeksi.

Muut havaitut muutokset:

- Pihan puolelle lisätty ensimmäiseen kerrokseen sisäänkäyntikuistit, joiden tarkka rakentamisaika ei ole tiedossa.
- Katto uusittu saumattuna peltikatteena.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä 6, vähentynyt yhdellä
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarin
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on pääosin säilynyt. Pihan puolelle on lisätty oletettavasti varhaisessa vaiheessa kaksi lapekatteista sisääntulokuistia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on täysin säilynyt.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina pihan puolen kuistilaajennuksia lukuun ottamatta.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset tai täysin alkuperäisen mukaiset sirot puuikkunat.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäistä mukaillen.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena. Jalkarännit on säilyneet. Syöksytorvet on uusittu.

Piha:

- **Piharakennus** on purettu. Uutta piharakennusta ei ole rakennettu.
- **Aita** on uusittu Puu-Raksilalle tyypillisenä puusäleaitana.
- **Piha** on pääosin nurmea. Autopaikat eivät hallitse pihaa. Pihan reunoilla ja keskellä on pensasistutuksia. Muutama korkea koivu reunustaa tonttia.
- Pihan keskellä oleva pensasistutus on jo 1960-luvun ilmakuvasa.

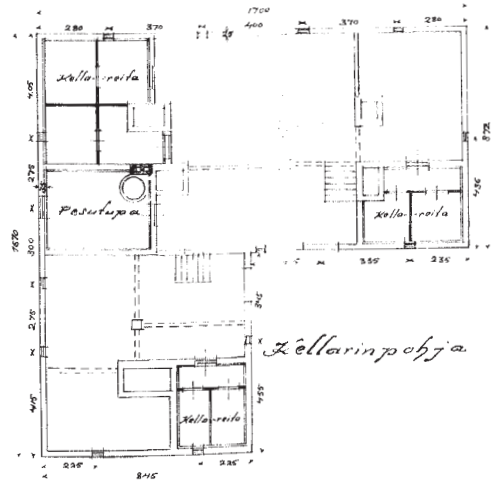
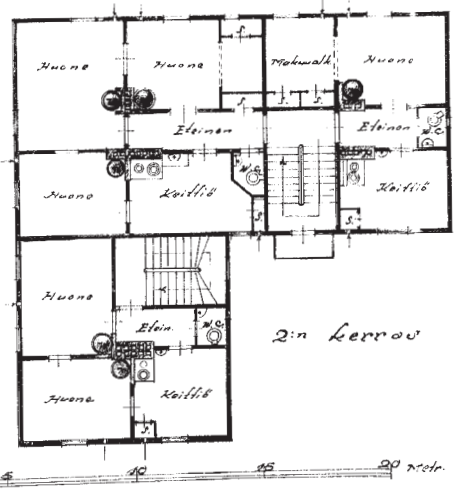
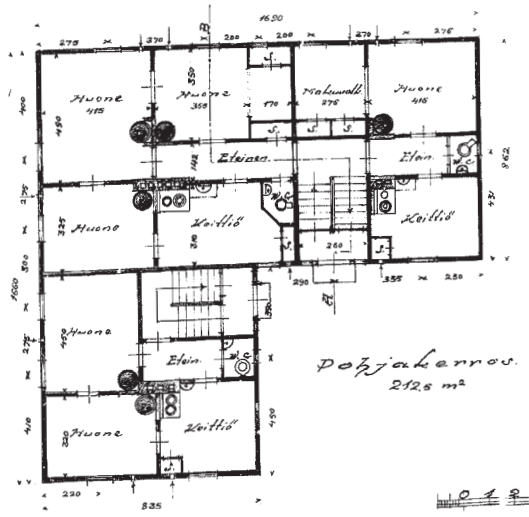
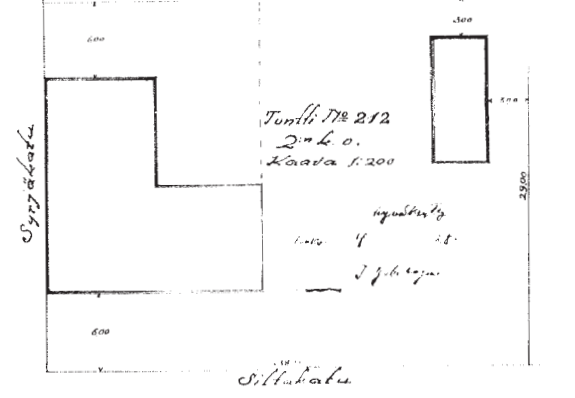
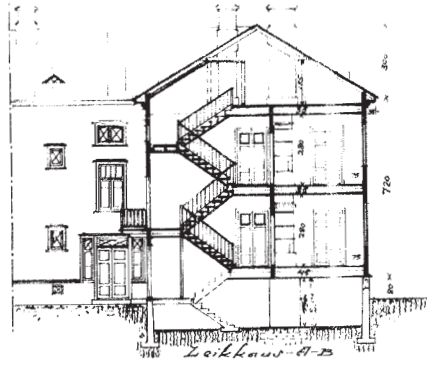
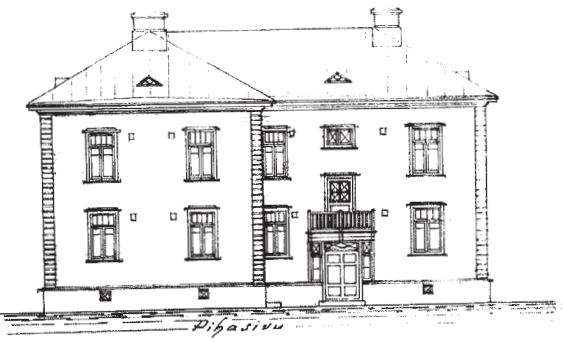
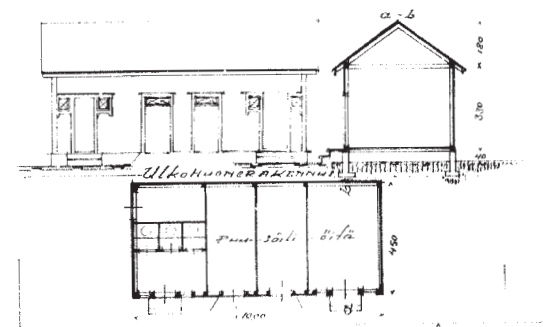
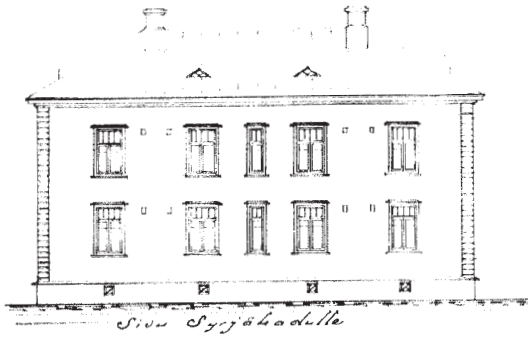
Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

DİRNETUS BULIN-JA ULKOHOTELERAKENNYKSIÄ VARTEN TOITILLE N:o 212. OULUN KAUPUNGIN 2:LLÄ KAUPUNGIN OSASTON

länestettu Oulun läänin maaherran päätöksellä
 luvattuna Syyjäväen 78 kalliota
 vuokratuilla
 Syyjäväen

12
 150

Oulun läänin maaherran päätöksellä 1928.
 K. Kuusmas

Syrjäkatu 25 (Tontti 212) Purettu Kainuuntien alta

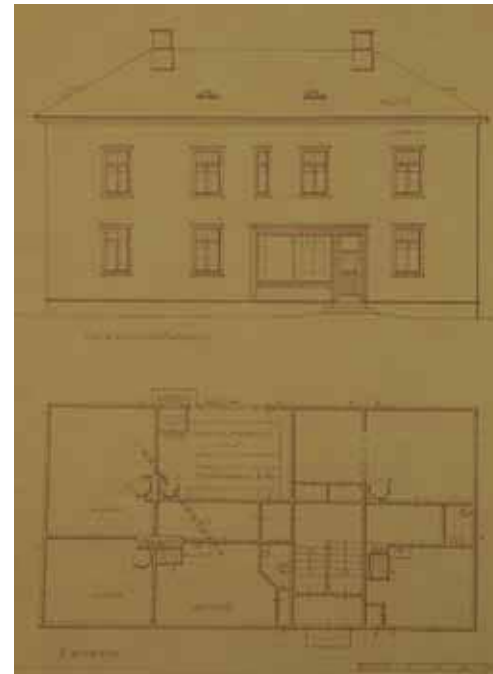
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 23.5.1928
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Jaakko Leskelä
- **Asuntomäärä:** 6 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Aumakattoinen L-mallinen asuinrakennus
- **Tyyl:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 2-3 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** pesutupa ja kellareita
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** oletettavasti hirsirakenteinen ja kellari betonia, mutta rakenteista ei riittäviä yksityiskohtia
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli, vesilista ja betonisokkeli, nurkkalaudoitukset jäljittelevät kivirakennetta
- **Ikkunat:** T-ikkunat ja ullakolla pienet kolmionmalliset kattoikkunat. Ikkunoiden yläpielilautojen päällä on hatut. T-ikkunoiden puitejako jakaa ikkunat pienempiin ruutuihin. Kellarin ja wc:n ikkunoissa sekä pihanpuolen porraskäytävien ikkunoissa x-puitejako jakaa ikkunat kolmioihin.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä. Ovissa on kolme peiliä ja ovien yläpuolella on tuuletusparvekkeet.
- **Katto:** Saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Rakennuksessa on toiminut tekstiilimyymälä/lyhyttavara kauppa ja uskonnollinen kokoontumistila.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen on kuulunut myös samaan aikaan suunniteltu piharakennus, jossa on ollut puusäiliöt ja käymälä.

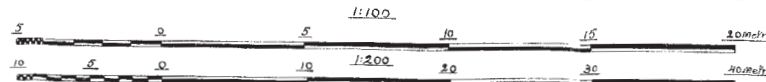
163. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1928. Ikkunoiden viereen on piirretty ilmanotto-akot. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

161. Syrjäkatu 25:ssä sijaitsi vuonna 1964 kukkakauppa ja uskonnollinen kokoontumistila. 1950-luvun julkisivumuutos toteutui, mutta paneloinnin sijasta käytettiin levytystä myymälätilaa korostamaan. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

162. Vasemmalla vuonna 1952 rakennuslupan saaneen myymälätilamuutoksen lupapohja ja katujulkisivu. Oikealla ylhäällä vuoden 1962 muutoslupa, jossa päätyasunto muutettiin kokoushuoneeksi. Alkuperäiset uunit purettiin ja tilalle tuli yksi "Termolux"-lämmitin. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

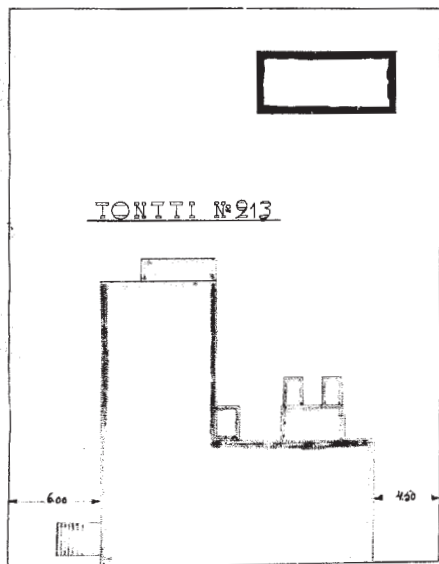
RAKENNUS TONTILLE N° 913 OULUN KAUPUNGIN II^{OS}A OSASSA.

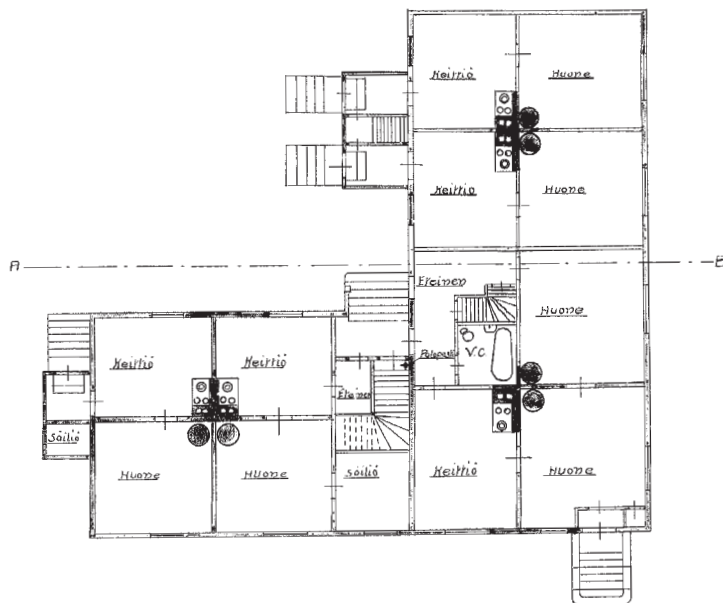
Ulkonäkö Siltakodulle.

H.-B.

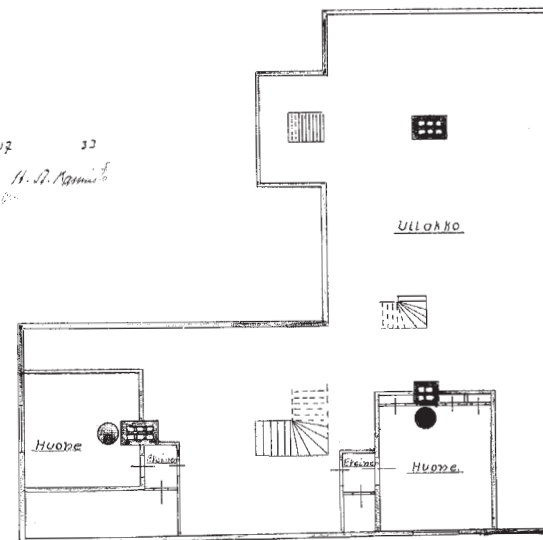
Ulkonäkö puutarhakadulle.

Puutarhakatu.

maali 17 22
H. A. Kinnunen
30

Oulu 3/23 J. Kinnunen

Puutarhakatu 26 (Tontti 213) Purettu Kainuuntien alta

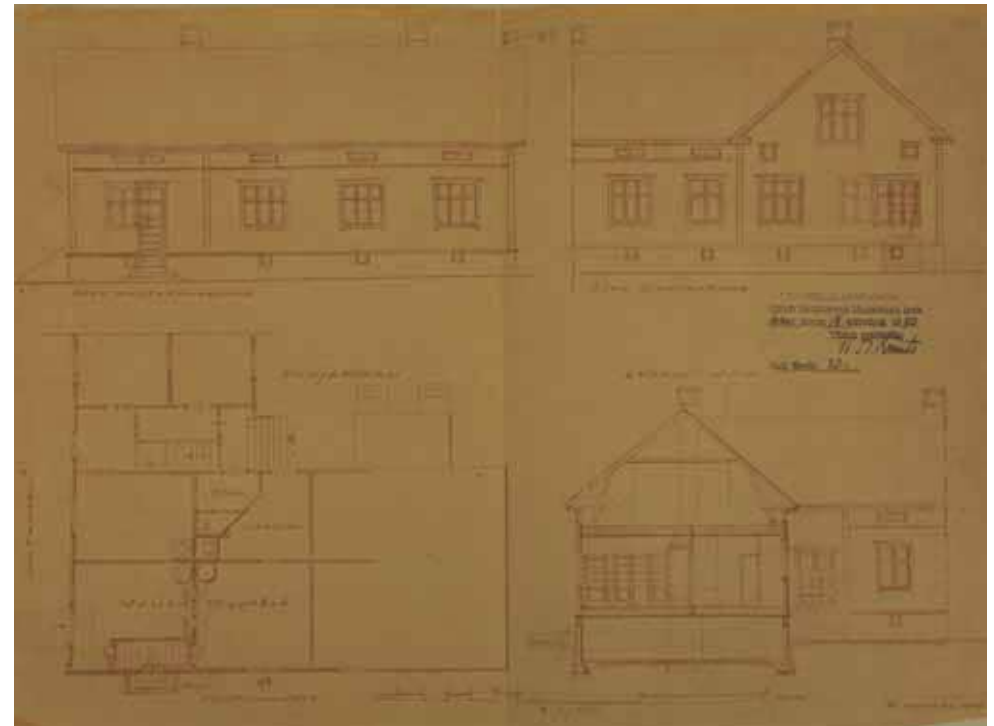
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 3.2.1933
- **Suunnittelija:** rakennusmestari T. Kaarela
- **Anoja / tontin vuokraaja:** Kirvesmies Eero Murto, vuokraoikeus siirretty 1935 Aune Klaavulle
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen asuintalo, jossa yksi kuisti.
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja kuisti tai 2 huonetta, keittiö, pesuhuone ja eteinen.
- **Vesipiste** wc-tiloissa, jotka lisättiin muutosluvassa 1933.
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarista** ei pohjapiirustuksia.
- **Ullakkolla** käyttöullakko ja kaksi ullakkohuonetta, joita ei luultavimmin toteutettu. Vuonna 1945 haettu lupa kolmelle ullakkohuoneelle.
- **Rakenne:** Puurakenteinen ja kellarin seinät ovat betonista.
- **Julkisivut:** Todennäköisesti puupaneloidut. Kerros- ja vesilista jakavat julkisivua vaakasuuntaisesti. Nurkkalaudat.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Sivuvuorilaudat ulotettu ohi alavuorilaudasta. Yläpielilistana on yksinkertainen lauta. Ullakkolla on haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovissa on piirustusten mukaan neljä tai kaksi peiliä. Kaksipeillisissä ovissa on symmetrinen peilijako ja piirettynä oven rakenteessa erillinen ikkunaosa. Yhden sisäänkäynnin yllä kaareva katos.
- **Katto:** Harjakatto, johon toteutettiin saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Rakennuksessa on toiminut Valion myymälä.
- **Muutokset:** 1940 muutoksia Valion myymälätiloissa. 1945 ullakkohuoneiden lisäys. 1956 Siltakadun puoleisen päätyhuoneiston kellariin lisätty yhden auton autotalli.

166. Puutarhakatu 26 kuvassa lähimpänä kaupunginojaa. L-mallinen päärakennus ja punamullattu piharakennus näkyvät kuvassa. Kuvassa myös tonttien 214 ja 215 päärakennukset. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

165. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1933. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

164. Tontilla 213 sijaitsi myymälä jo vuoden 1939 piirustuksissa. Vuonna 1944 K. Kunnaksen laatimissa muutospiirustuksissa Valion myymälän sisäänkäynti muutettiin Siltakadulta Puutarhakadulle. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 24 (Tontti 214)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 10.10.1928
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari J. W. Lillqvist
- **Anoja:** Työmies Verronen Kaarlo Kaleb
- **Tontin vuokraaja:** M. Kauppila ja K. Verronen
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen ja kaksikuistinen pientalo
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi.
- **Asunnoissa** 1-3 huonetta, keittiö, kylpyhuone ja eteinen. Jokaiseen asuntoon kuuluu yksi ullakkohuone.
- **Kellari** ei ole koko rakennuksen alalla, vaan ainoastaan pieni ruokakellari rakennuksen keskiosalla.
- **Vesipisteet** kylpyhuoneissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Rakenne:** hirsirunko ja betonisokkeli
- **Julkisivut:** Kenttälaudoitus ja betonisokkeli. Kerros- ja vesilistat sekä nurkkalaudat jakavat julkisivua. Ullakkohuoneiden osalla on käännetty harja kohti Puutarhakatua.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai yhdeksänruutuiset ikkunat symmetrisellä ruutujaolla. Vuorilaudat tasattu ja päälilistassa yksinkertainen profilointi. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Toinen kuisteista on jaettu seinällä kahdeksi erilliseksi käynniksi asuntoihin. Väliovet piiretty nelipeilisinä; kaksi vaakapeiliä, joiden välissä kaksi pystypeiliä.
- **Katto:** saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Suunnitelmista poiketen kaksi pihan puolen kuistia on toteutettu heti rakennusvaiheessa. Rakennuksessa on toiminut Nuorten ystävät ry.

170. Puutarhakatu 24 päädyn parveke on 1950-luvun kerrostumaa. Julkisivuihin lisätty myös päätykolmioihin yläpohjan tuuletusritilät. Muutoin katujulkisivu on säilynyt alkuperäisten suunnitelmien mukaisena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

168. Puutarhakatu 24 pihan puolen kuistit näkyvät jo vuoden 1939 ilmakuvassa. Voidaankin olettaa, että ne on lisätty suunnitelmista poiketen jo rakentamisvaiheessa. Kuistit ovat täten osa alkuperäistä arkkitehtuuria. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

169. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1928. Keskellä rakennusta sijaitsevat ullakkohuoneet erottuvat julkisivussa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

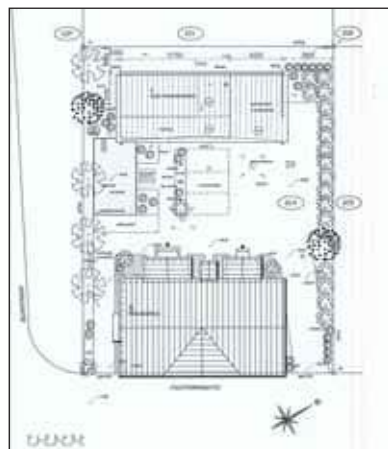
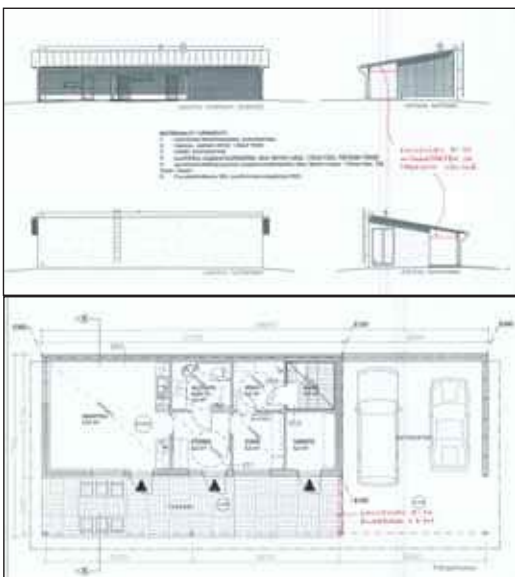

172. Puutarhakatu 24 piharakennus edustaa 2000-luvun modernia arkkitehtuuria. Nuorten ystävien käyttöön rakennettu rapattu rakennus poikkeaa muista alueen ulkorakennuksista. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alkuperäisessä luvassa olleessa piharakennuksessa oli kolme halkovajaa ja jätesäiliö. Tätä ei ilmeisesti koskaan rakennettu. 1950-luvun lopulla nykyisen piharakennuksen kohdalle rakennettiin pulpettikattoinen ja kivirakenteinen autotalli ja sauna. Rakennus purettiin ja tilalle rakennettiin uusi piharakennus vuonna 2008.

- **Rakennuslupa:** 22.7.2008
- **Suunnittelija:** arkkitehti Jorma Teppo, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
- **Kerroksia:** 1
- **Mittasuhteet:** 5,15 m x 18,9 m
- **Toiminnot:** Askartelutila, eteinen, pukuhuone, wc/vaatehuolto, pesuhuone, sauna, varasto, autokatos ja terassi
- **Runkorakenne:** kivirakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaalea rappaus ja autokatoksen osalla puurimoitus. Puuosat kuultokäsittely punertavan ruskeaksi "seetri"
- **Ovet ja ikkunat:** Alumiinivahvisteisia puuovia ja puualumiini-ikkunat.
- **Katto:** pulpettikatto.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilan ainoa rapattu piharakennus. Myös kooltaan kookkaampi kuin suurin osa alueen ulkorakennuksista.

173. Lupapiirustukset vuodelta 2008. Asemapiirustuksessa näkyy toteutunut pihasuunnitelma. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

171. Tontin 214 pihalue jää kookkaan ulkorakennuksen vuoksi pienemmäksi, kuin vastaavilla muilla tonteilla. Paikoitusalue on laajasti kivetty. Kasvillisuus on vähentynyt verrattuna 1960-lukuun. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1953:** Toiseen päätyasuntoon lisättiin kaksi ullakkohuonetta ja päätyyn parveke. Suunnittelijana A. Rönköharju.
- **1984:** Asuntojaossa tapahtui muutoksia. Suurempaan asuntoon yhdistettiin pieni yksiö ja ullakon huoneet. Lisäksi asuntoon tehtiin sauna ja pesuhuone. Erillinen kaksio säilyi. Piirustuksista nähdään, että pönttöuunit ovat säilyneet, mutta puuhellat on purettu jo aiemmin. Suunnittelijana rakennusmestari Kosti Korolainen.
- **2001–2005:** Rakennus peruskorjattiin Nuorten ystävät ry:n käyttöön toimitaloiksi. Ullakko muutettiin kokonaan lämpimäksi tilaksi ja rakennukseen lisättiin koneellinen ilmanvaihto. Sekä ullakon että pohjakerroksen pohjakäävioissa tapahtui muoksia. Käynti ullakolle muuttui yhden huoneiston sisäisen portaan kautta. Pohjakerroksessa säilyi päätyasunto. Kellarin yhteyteen tehtiin tekninentila. Julkisivut kunnostettiin, mutta niihin ei tehty muutoksia parvekkeen oven uusimista ja raitisilmasäleikköä lukuun ottamatta. Suunnittelijana arkkitehti Jorma Teppo, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy.
- **2009:** Pohjakerroksen asunto muutettu toimistoksi. Suunnittelijana arkkitehti Jorma Teppo, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Päätykolmioihin lisätty yläpohjan tuuletusritilät.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennuksen käyttötarkoitus on muuttunut toimitilaksi, mutta inventointihetkellä rakennus oli jälleen asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt oletettavasti yhteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on täysin säilynyt.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia etenkin ullakon osalta. Ensimmäisessä kerroksessa huonejako on osin säilynyt.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä päädyn parveketta ja yläpohjan tuuletusritilöitä lukuun ottamatta.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat alkuperäiset parvekkeen ovea lukuun ottamatta.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen palapeltikate. Syöksytorvet on uusittu ja kattoturvatuotteet lisätty.

Piha:

- **Piharakennus** on uusi ja poikkeaa alueen muista ulkorakennuksista kokonsa, lapekaton ja rapatun julkisivunsa vuoksi.
- **Aita** on uusi korkea puuaita, joka toimii melusuojana. Aita poikkeaa rakennuksen ja alueen aitojen tyylistä.
- **Pihan** luonne on hieman muuttunut betonikiveyksen sekä autopaikkojen ja suuren piharakennuksen vuoksi. Istutusten ja toimintojen sijoittuminen on kuitenkin säilynyt pääpiirteittäin vastaavana kuin 1960-luvulla. (vrt. vanha ilmakeku 166 s. 91) Pihan kannalta merkittävänä muutoksina voidaan pitää Kainuuntien alta poistettuja puita ja korkeaa aitaa sekä kookasta piharakennusta.

Muuta:

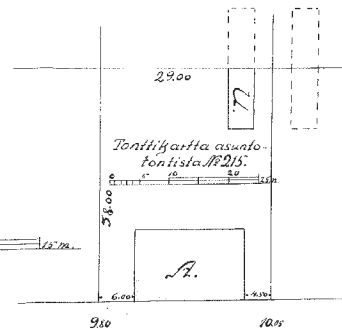
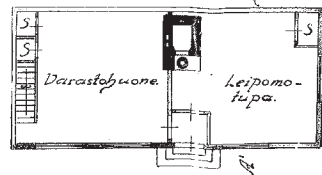
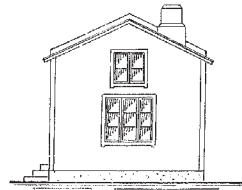
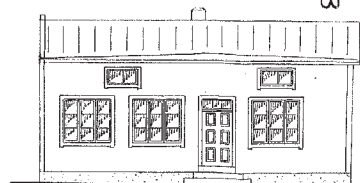
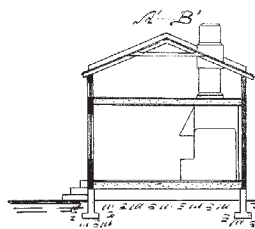
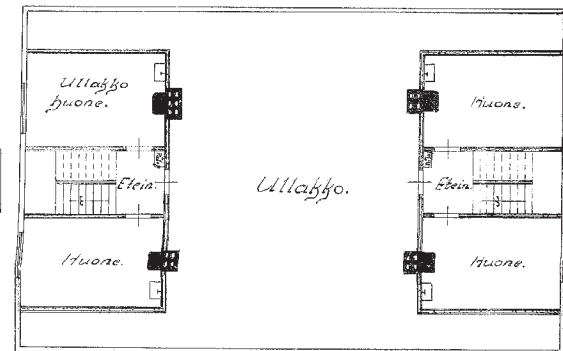
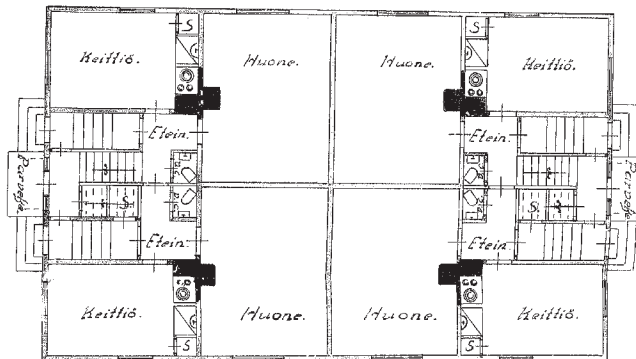
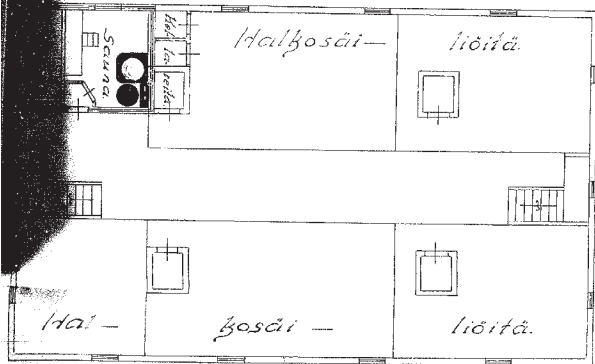
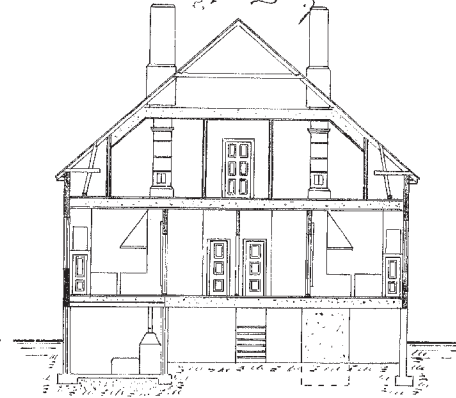
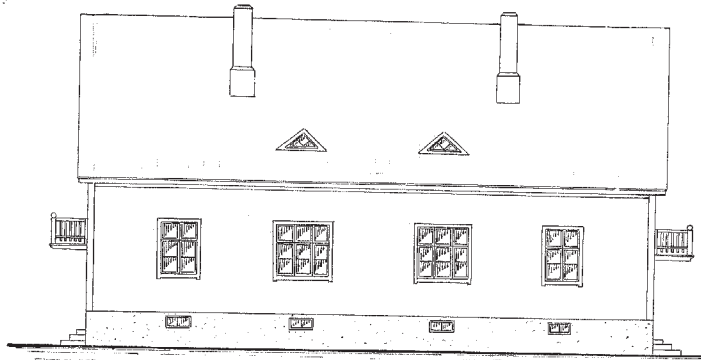
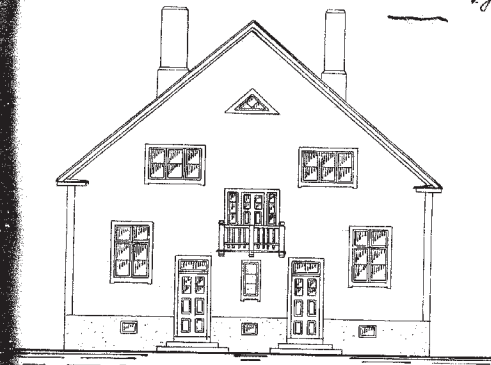
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

174. Puutarhakatu 24 pihajulkisivu on säilynyt käytännössä alkuperäisenä muutamia lisäyksiä, kuten ulkovalaisimia tai tikkaita lukuunottamatta. Kainuuntien melulta suojaava korkea aita näkyy taustalla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piirustus asuin- ja ulkokuoneraennuksille
 asuntontilla N° 215 II:ssa kaup. osassa Oulun
 kaupungissa.

Tehostettu Oulun läänin Maaherran
 päätöksellä huhtikuun 24 p:nä 1930 t. alusta
 nimen puolesta:
 L. Penttilä

Asuntontilla
 nro 215 II:ssa
 2 jalk. laajuus
 m²

Puutarhakatu 22 (Tontti 215)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 24.4.1930
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kaarlo Emil Tjäder
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** muurari J. Raappana
- **Asuntomäärä:** 4-8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** jyrkkä harjakatto, pinetalon pohja-ala 18,5 m x 11,6 m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen TAI ullakkohuoneet omia asuntojaan
- **Vesipisteet** keittiöissä, vessoissa ja ullakkokerroksen huoneissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** sauna, halkosäiliöitä ja varastokellareita
- **Korkea ullakkotila**, jossa neljä ullakkohuonetta päädyissä ja välissä kylmäullakko
- **Rakenne:** hirsirunko ja kellarin seinät betonista
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista, nurkkalaudat ja betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai yhdeksänruutuiset ikkunat symmetrisellä neliöruutujaolla. Sivuvuorilaudat on ulotettu alavuorilaudan ohitse. Ei päällilistoja. Kolmionmuotoiset kattolyhdyt. Ikkunoissa on tilakohtaista variaatiota, jolloin tilojen toimintoja voidaan tulkita julkisivuista.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ulko-ovet ovat kuusipeilisiä symmetrisellä jaolla. Kaksi rinnakkaista yläpeiliä on lasitettu. Ovien yläpuolella on samojen vuorilautojen kehystämänä yläikkunat. Ovien edessä pyramidiportaat.
- **Katto:** Alueelle poikkeuksellisen korkea ja jyrkkäkulmainen harjakatto, jossa saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Alueen keskivertoa korkeampi harja ja syvempi runkosyvyys sekä poikkeuksellisen korkeat piiput. Julkisivusommitelmassa kansallisromanttinen häivähdys.

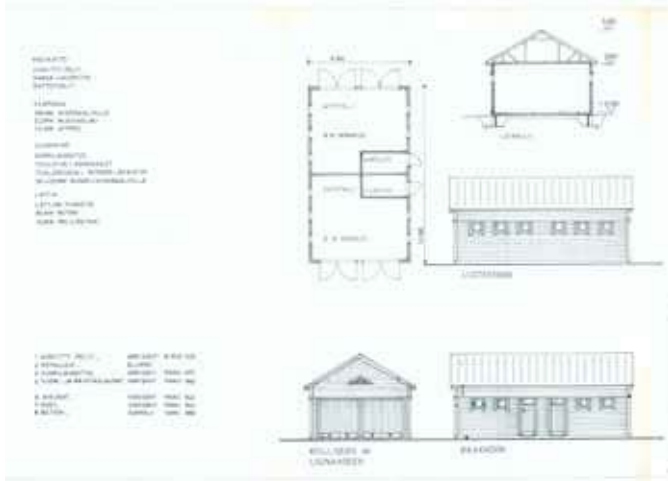
177. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1930. Rakennus on voimakkaan symmetrinen. Ulkorakennusta, johon oli suunniteltu varastohuone ja leivintupa, ei koskaan toteutettu. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

176. Puutarhakatu 22 Puutarhakadulta kuvattuna. Päädyn kuisti on lisätty 1980-luvulla, kun rakennus on muutettu paritaloksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

178. Puutarhakatu 22 piha on jaettu pensasaidalla kahtia. Kuvassa avoimempi piha ja etualalla autotalli. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

179. Autotallin rakennuslupapiirustukset vuodelta 1986. Rakennus on symmetrinen. Päädyn kolmioikkunaa ei toteutettu. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

180. Autotalli ja piha-alueita. Pensasaita rajaa asuntopiha erilleen. Pensaiden takana kasvihuone. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

181. Rehevästi istutetulla pihalla sijaitsee kasvihuone. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

182. Vuonna 2020 lisätty ikkunan paikalle uusi lasiulko-ovi. Kuvassa myös 1980-luvulla korotetut kattolyhdyt. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

183. Tontille 215 rakennettiin piharakennus keskeisesti päärakennukseen nähden 1980-luvulla. Piha jaettiin tuolloin pensasaidalla erillisiksi asuntopihoiksi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alkuperäisessä luvassa ollut piharakennusta ei koskaan toteutettu. Pihalle on rakennettu uusi autotalli vuonna 1986. Lisäksi pihalla on pieni kasvihuone.

- **Rakennuslupa:** 25.6.1986
- **Suunnittelija:** arkkitehti Martti Väisänen, Arkkitehtitoimisto Martti Väisänen ky
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 6,36m x 11,0m
- **Mittasuhteet:** 6,36 m x 11,0 m
- **Toiminnot:** kaksi autotallia ja ulkoiluvälinevarastoa
- **Runkorakenne:** rankarunko ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Paneloidut ovet. Ovien yllä yläikkunat. Päädyissä autotallien nosto-ovet. Pieniä neliöikkunoita. Ovien ja ikkunoiden yläreunat on tasattu yhtenäiseen läpi julkisivujen kulkevaan vesilautaan.
- **Katto:** harjakatto, katemateriaalina on sinkitty pelti
- **Erityispiirteet:** Rakennus on peilisyymetrinen.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1986:** Päärakennus muutettiin 8 asunnon talosta kahden asunnon taloksi. Talo jaettiin keskeltä kahtia. Ulakko otettiin lähes kokonaan käyttöön, ja sinne rakennettiin molempiin asuntoihin sauna- ja pesutilat. Huoneistoissa tehtiin väliseinämuutoksia. Suurin osa uuneista säilytettiin. Molempiin päätyihin on rakennettiin laajennuksena sisäänkäyntikuistit tai eteiset. Pihan puolella olevia kattolyhtyjä korotettiin. Suunnittelijana arkkitehti Martti Väisänen, Arkkitehtitoimisto Martti Väisänen ky.
- **1999:** Kellarin perustuksia vahvistettiin ja lisättiin salaojitukset ja parannettiin kellarin tuuletusta. Mahdollisesti myös vesikaton tuuletusta parannettiin. Suunnittelijana Matti Kortelainen.
- **2020:** Yksi pihan puolen ikkuna-aukoista muutettu lasiparioveksi. Oven eteen rakennettu uusi ulkoporras. Kellarin portaan suojakuisti uusittu. Suunnittelijana Juha Pekka Mikkonen, Arkkitehtitoimisto Juha Pekka Mikkonen.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu.

184. Pohjois-päädyn laajennuksessa ei ole muusta rakennuksesta poiketen jalkarännejä. Laajennukset eivät muutoinkaan ole identtiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** 2
- **Käytössä olevat kerrokset:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt päätyihin lisättyjä kuistiteja lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen päätyihin lisätyt kuistit ovat muuttaneet alkuperäistä arkkitehtuuria, mutta muutoin tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavioon** on tehty muutoksia erityisesti ullakon osalle. Myös ensimmäisessä kerroksessa on tilamuutoksia.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt alkuperäisenä. Päätyjulkisivut ovat muuttaneet kuistilaajennusten myötä. Pihan puolella pieniä muutoksia, kuten kattolyhtyjien korottaminen ja yhden ikkuna-aukon muuttaminen oveksi.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat pääosin alkuperäiset. Laajennuksissa ja korotetuissa kattolyhtyissä on uudemmat puuikkunat.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen tai alkuperäisen mukaisena saumattuna palapeltikatteenä uusittu. Kuistilaajennuksissa on toisistaan poikkeavat saumatut peltikatteen.

Piha:

- **Piharakennus** on peräisin 1980-luvulta ja sijaitsee kaavasta poikkeavasti symmetrisesti tontin keskellä. Materiaaleiltaan harjakattoinen piharakennus mukailee Puu-Raksilalle tyypillistä piharakennusta, vaikka aukotus on moderni. Toisen asunnon pihalla lisäksi lasinen kasvihuone.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puu-säleaita.
- **Pihan** on jaettu keskeltä kahtia kahden asunnon kesken. Toinen puoli on avoin ja nurmettu, toinen puoli on rehevästi istutettu. 1960-luvulla pihaa reunistivat puu- ja pensasistutukset, joista osa on säilynyt. (vrt. ilmakuva 166 s. 91 vuodelta 1955) Piha oli jo tuolloin jaettu polulla keskeltä kahtia. Keskeinen piha-alue oli nurmettu ja avoin. Pihan luonne on muuttunut symmetrisestä avoimesta pihasta selkeästi kahtiajaetuksi, asuntojen omiksi pihiksi.

Muuta:

- Voimassa 12.05.1986 hyväksytty asemakaava ak1157.

lok 18 28
A. N. N. N.

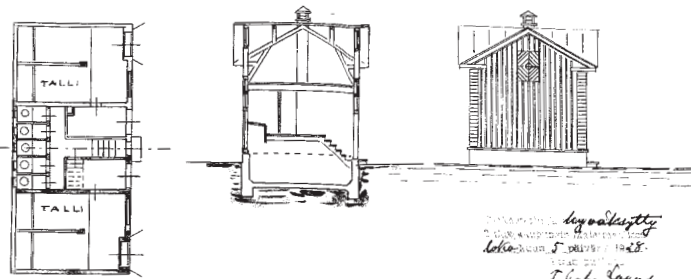
PIIRUSTUS UUTISRAKENNUK-
SIA VARTEN TONTILLE N° 216
II:SSA KAUPUNGINOJASSA OU-
LUSSA

TONTTI N° 216

PUUTARHAKATU

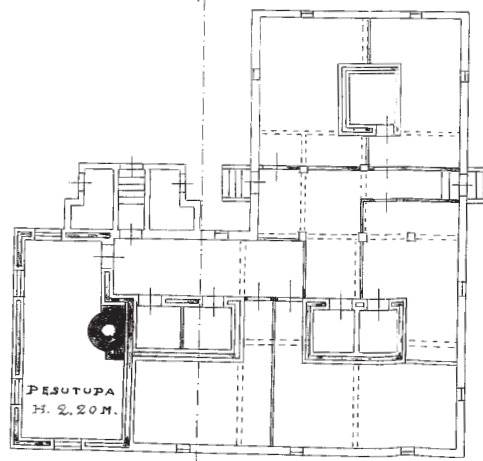
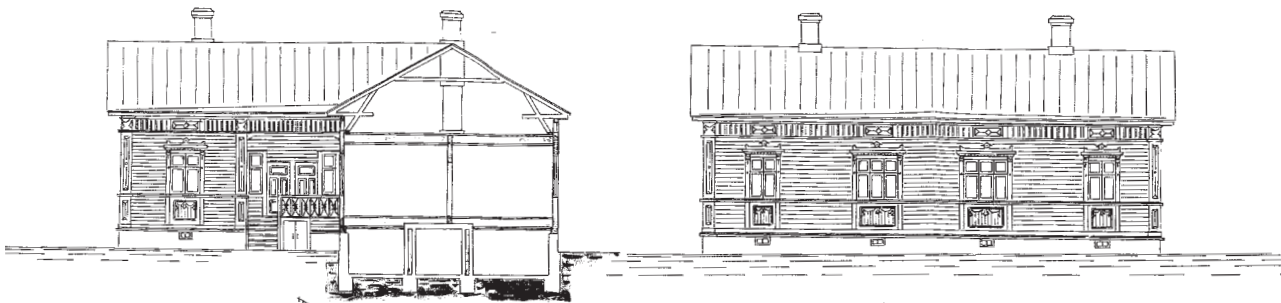
ULKORUONERAKENNUS

lupa-
luokan 7. pöytäkirja 1928.
T. Fabr. Lager

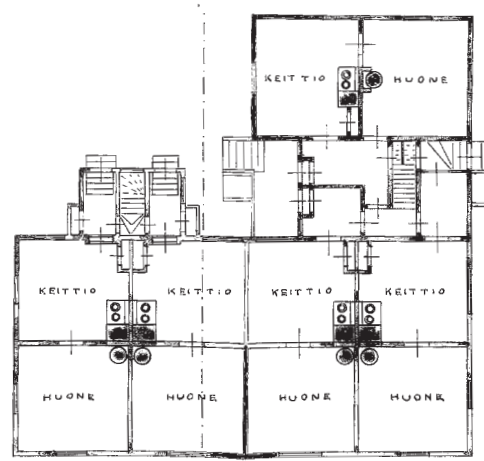
JULKINIVU PUUTARHA-
KADULLE

LEIKKAUS A-B.

KELLARIKERROS

PESUTUPA
H. 2.20 M.

ASUINKERROS

10 0 5 10 15 20 25 M.

100
Oulu 2 p:n 28 Antti Tjäder

187. Puutarhakatu 20 pihan puolen päätyyn on lisätty rakennuksen tyylistä poikkeava ikkuna. Vasemmallä näkyy portaikkolaajennus ja harjan oikealla puolella lappeen nosto. Alkuperäisen kuistin sisäänkäyntien päälle on lisätty katos. Alkuperäistä luonnonkivisokkella on osin vahvistettu betonilla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

186. Antti Tjäderin suunnittelemassa pientalossa on paitsi klassisia myös nikkarityylin piirteitä. Se on Puu-Rakilan säilyneistä rakennuksista runsaimmin koristeltu. Myös piharakennus poikkeaa valtavirrasta koristeellisuudellaan. Pohjaratkaisu on uniikki, ja sisälsi piiltuut neljälle hevoselle. Piiltuiden välissä oli jokaiselle asunnolle oma käymäläkoppi. Lupapiirustukset vuodelta 1928. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 20 (Tontti 216)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 2.10.1928
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Antti Tjäder
- **Anojat ja tontin vuokraajat:** K. Nyman ja A. Lauru
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen harjakattoinen pientalo, jossa yksi umpikuisti.
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi ja nikkarityyliin viittaavia piirteitä
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteitä** ei esitetty
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** pesutupa, 5 ruokakellaria uunien perustuksissa ja varastoja
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko ja kellarin seinät kivirakenteiset, puurakenteiset välipohjat
- **Julkisivut:** Kenttälaudoitus, kerros- ja vesilistat jakavatu julkisivua. Luonnonkivisokkeli ja paljon koristeaiheita.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Vuorilaudat ovat koristeelliset ja suunnitelmissa konsolien kannattamien päälilistojen päällä uusrenessanssityyppiset kruunukoristeaiheet. Ullakon haukkaikkunat suunnitelmista poiketen neliruutuiset.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovet nelipeiliset; kaksi vaakapeiliä ja välissä kaksi pystypeiliä. Ylinpeili on lasia. Kaksi kuistia; sisäänvedetty avokuisti ja rakennusmassasta ulkoneva umpikuisti.
- **Katto:** saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Rakennuksen runko tuotu ilmeisesti Terijoelta. Hirret ovat pääosin käsin veistettyjä ja niihin on merkitty vuosiluku 1860. Raksilan säilyneistä puutaloista koristeellisin. Talon rakentajat Lauru ja Nylander toimivat hevosmiehinä ja vossikka-ajajina aina 1950-luvulle saakka. Rakennuksessa toimi Parturiliike A. Pellikainen 1948–1982.

189. Puutarhakatu 20 on Raksilan runsaimmin koristeltuja taloja, vaikka suunnitelluista koristeista toteutuikin vain osa. 1970-luvulla rakennuksessa sijaitsi parturi. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1974.)

188. Puutarhakatu 20 katujulkisivu on säilynyt lähes muuttumattomana. ainoastaan liiketilan sisäänkäynti on poistunut ja laudoitettu umpeen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

192. Puutarhakatu 20 pihan puolella on toteutettu muutoksia. Kattolapteen nostolla, sisääkäyntikatoksella ja ikkunoiden sekä ovien vaihdolla on kaikilla vaikutusta rakennuksen tyyliin. Katto on pääosin säilynyt alkuperäisenä tai alkuperäisen mukaisena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

191. Puutarhakatu 20 piharakennuksen pystyrimalauidoitus (alakuvasa ote päädyn pystyrimalauidoituksesta) on vaihtunut vaakapaneeliin ja vesikate profiilipeltiin. Vesikaton ristiharja on poistettu. Ikkunat ja peilirakenteiset lauta-ovet ovat todennäköisesti alkuperäisiä, mutta oukotusta on muutettu ainakin paneloidun oven osalta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

190. Tontin 216 piha-alue on säilynyt samankaltaisena rakennusajasta saakka. Pihan perällä on aiemmin ollut hyötypuutarha. Päärakennukseen tehty laajennus jakaa piha-alueita alkuperäisratkaisusta poikkeavasti pienempiin osiin. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- **Rakennuslupa:** 2.10.1928
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Antti Tjäder
- **Kerrosluvu:** 1
- **Runkorakenne:** puurakenteinen
- **Julkisivut:** Pystyrimalauidoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Alkuperäisissä suunnitelmissa päädyssä vinopaneloitu luukku. Muista ovista ja ikkunoista ei dokumenttia. Nykyiset peilirakenteiset lauta-ovet ja pieniruutuiset ikkunat ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Katto:** ristiharjakatto
- **Erityispiirteet:** Ei noudata tyyppiratkaisuja. Alun perin piharakennuksessa on ollut käymälä ja kaksi tallia.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1939:** Ullakolle rakennettiin kolme uunilla varustettua ullakkohuonetta. Julkisivuun lisättiin yksi kolmijakoinen päätyikkuna. Kaikkiin keittiöihin ja ullakko-huoneisiin lisättiin vesipisteet. Nurkkahuoneiston Maitomyymälään tuli uusi sisäänkäynti Puutarhakadulta. Suunnittelijana rakennusmestari J. Karvonen.
- **2000:** Ensimmäisen kerroksen asunnot laajennettiin kellariin, kun kellari muutettiin kokonaisuudessaan lämpimäksi tilaksi. Kellarissa saunaosastot. Ullakon asuntoja laajennettiin ja ullakko otettiin kokonaisuudessaan käyttöön. Kaikkiin asuntoihin on viimeistään tässä vaiheessa lisätty suihkulliset wc-tilat. Pihan puolella ullakolle tehtiin suuremmat ikkunat ja osin pihan puolen kattolapetta on osin nostettu. Lisättiin sisäpuolinen lisälämmöneristys. Suunnittelijana rakennusmestari Juha Pellikainen.
- **2004:** Lisättiin rakennuksen pohjoisvulle uusi kuistinmallinen lämmin portaikko. Rakennus muutettiin takaisin 8-asuntoiseksi. Laajennus mukaillee olevaa arkkitehtuuria. Suunnittelijana arkkitehti Henry Metsi.

Muut havaitut muutokset:

- Pihan puolen ikkunat ja yhdet katujulkisivun ikkunat vaihdettu puu-alumiini-ikkunoiksi. Puitejako on säilytetty. Katujulkisivun muut ikkunat ovat alkuperäiset.
- Ulko-ovet uusittu.
- Lisätty sisäänkäyntikatos.

193. Puutarhakatu 20 kuvassa keskellä. Näkyvissä päärakennus ennen laajennuksia ja piharakennus ennen muutoksia. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

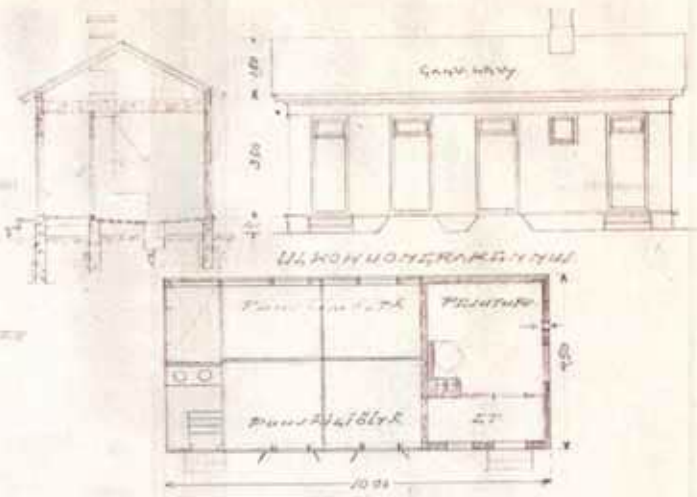
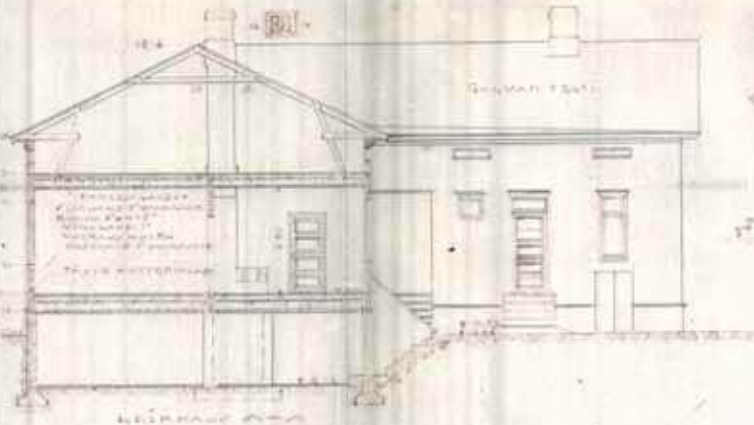
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä noussut kahdeksaan asuntoon
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on kadulle päin säilynyt. Pihan puolella on uusi porraslaajennus, sisäänkäyntikatos sekä kattolapteen nosto muuttaneet ulkonäköä.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt kadulle päin alkuperäisen mukaisena päätyasunnon ikkunavaihdosta lukuun ottamatta. Pihan puolella laajennukset ja ikkunoiden sekä ulko-ovien vaihdot ovat muuttaneet tyyliä.
- **Pohjatasolla** on tapahtunut tilallisia muutoksia. Ullakko ja kellari on otettu kokonaisuudessaan käyttöön ja portaikko on laajennettu alkuperäisen rakennusmassan ulkopuolelle.
- **Alkuperäinen** rakenne on pääosin säilynyt
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt lähes alkuperäisenä, mutta pihan puolen julkisivuissa on tapahtunut muutoksia, joista merkittävimmät ovat kattolapteen nosto, uusi porraskuisti sekä ikkunoiden ja ovien vaihtamiset.
- **Ikkunat:** Kadun puolella pääosa ikkunoista on alkuperäisiä. Muut ikkunat on vaihdettu puu-alumiini-ikkunoiksi.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeaviksi.
- **Katto:** Katto on pääosin todennäköisesti alkuperäinen saumattu palapeltikate, mutta laajennusten kohdalla on konesaumattu peltikate ja räystäskourut.

Piha:

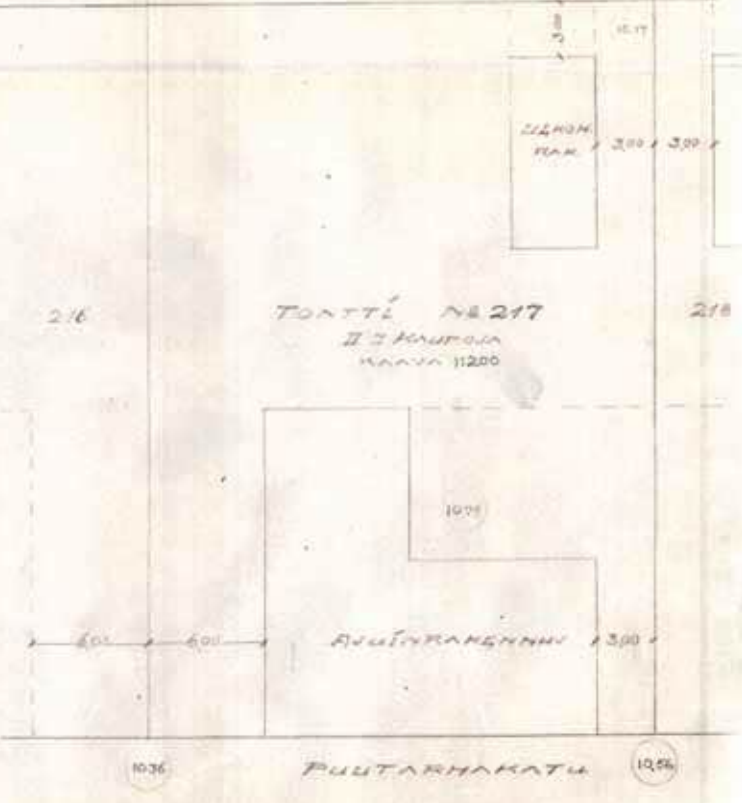
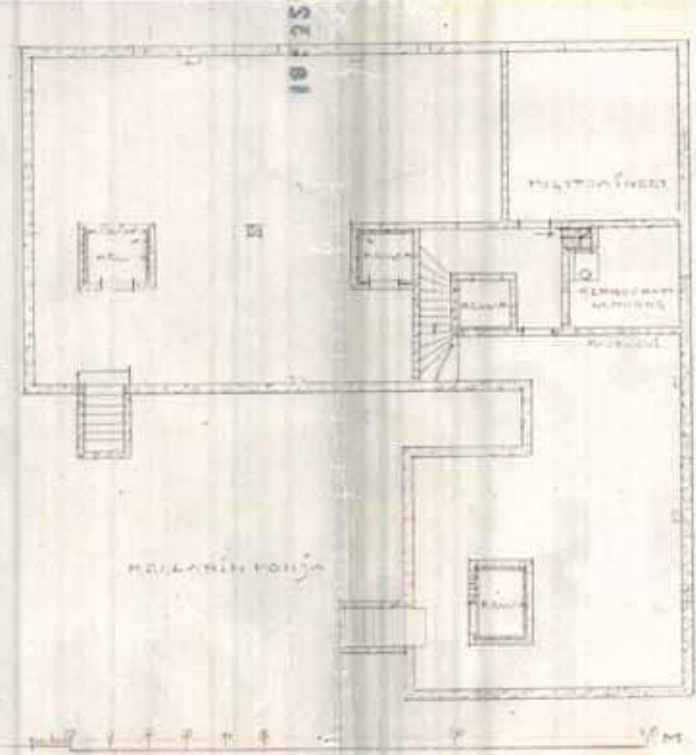
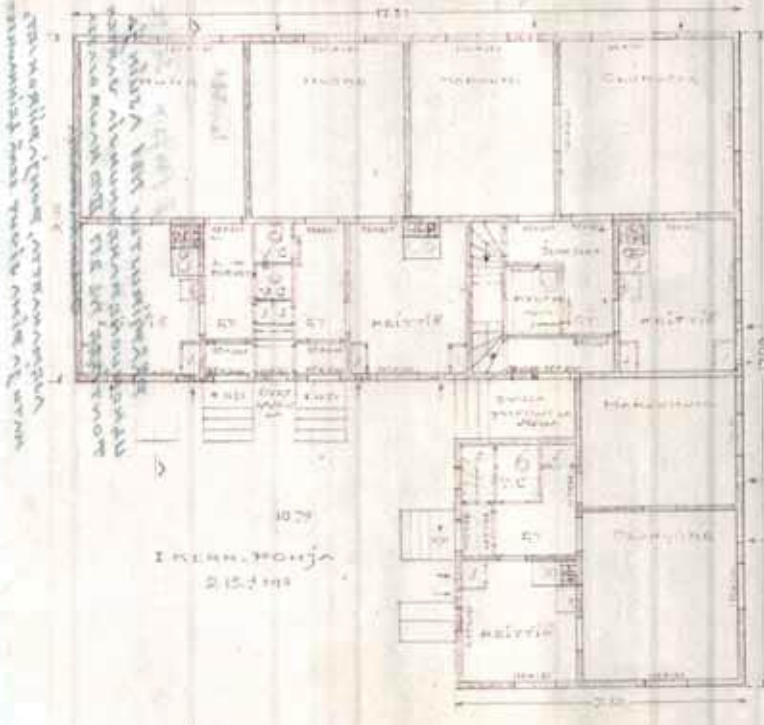
- **Alkuperäinen piharakennus** on säilynyt, mutta siihen on tehty muutoksia. Katto on uusittu profiilipeltikatteena ja ristiharja on poistettu. Pihan puolen julkisivut on vaakapaneloitu. alkuperäistä pystyrimalauoitusta on enää vain tontin rajalla olevassa päätyjulkisivussa. Osa ovista ja ikkunoista on alkuperäisiä, mutta aukoitusta on muutettu ainakin vaakapaneloidun oven osalta.
- **Aita** on saman tyylinen puusäleaita kuin 1960-luvulla.
- **Pihaa** on reunustaneet puurivit tontin sivuilla. Keskiosa pihasta on ollut avoin. Ilmakuvien perusteella piharakennusta vastapäätä on 1950-luvulla ollut hyöttypuutarha. Piha on säilynyt avoimena.

Muuta:

- Voimassa 09.01.2001 hyväksytty asemakaava ak1675

Tarjouslasku ja vahvistettu
 Puutarhakaupungin Maistraatti
 kuitilla numero 16 päivänä 1937
 Yhden ruokailijan
 Tehtävä: *M. Sallan*

Puutarhakatu 18 (Tontti 217)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.4.1937
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Antero Aavarinne
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen harjakattoinen pientalo, pohja-ala 17,3 x 17,0 x 9,0 x 7,5 m, ei kuistia
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja wc-tiloissa
- **Lämmitys:** keskuslämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** ruokakellarit, kerroskattilahuone ja polttoainevarasto
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Seinissä sisälaudat vaakasuoraan, hirsirunko 2"x4-5", vinolaudat, vuoraushuopa, ulkolaudat vaakasuoraan. Ylä- ja alapohja puurakenteinen. Kellari betonia. Eristeenä kutterinlastu.
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- ja neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päälistan profilointi on yksinkertainen. Ullakolla on haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Viisipeiliset ovet symmetrisillä vaakapeileillä. Ylinpeili on lasia. Ovien yläpuolella on yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu peltikate eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Antero Aavarinne on itse leimannut rakennuksessa käytetyt jämerän kokoiset hirret Pudasjärvellä. Hirret uitettiin li-jokea pitkin ja sahattiin ja höylättiin Patelassa. (Asukas haastattelu.)

194. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1937. Kunnaksen suunnittelema rakennus on tyypillinen L-mallin asuintalo Raksilassa. Rakennuslämpeni kellarissa olevan keskuslämmityskattilan kautta. Jokaisessa asunnossa oli wc-tilat ja piharakennuksessa oli pesutupa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

196. Puutarhakatu 18 kuvassa keskellä. Näkyvissä pihan puolen alkuperäinen julkisivu sekä piha-alue. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

195. Puutarhakatu 18 pihan puolella rakennuksen tyyli on muuttunut. Katon nosto, massiiviset kaiteet ja alkuperäisestä tyylistä poikkeavat ovet sekä syvennykseen jäävät uudet ikkunat muuttava ulkonäköä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

198. Puutarhakatu 18 piharakennus on kunnostettu alkuperäiset ominaispiirteet säilyttäen. Julkisivun aukotus ja materiaalit vastaavat alkuperäistä suunnitelmaa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

199. Pihan etelälaidalla kasvaa edelleen marjapensaita. Ilmakuvien perusteella näin on ollut jo 1940-luvulla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

197. Tontin 217 piha-alue on aiemmin ollut jakautunut nurmi- ja hyötypuutarha-alueisiin. Eteläreunalla on ollut ja on edelleen marjapensaita. Tonttia reunustanut koivurivi on poistettu. Nykyisin iso osa pihaa on sepelöity paikoitusalueeksi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Alun perin piharakennuksessa on ollut pesutupa, eteinen, käymälä ja puusäiliöitä.
- **Rakennuslupa:** 16.4.1937
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerrosluke:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5 x 10 m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitetut
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yläpuolella on kaksiruutuiset yläikkunat
- **Katto:** Harjakattoisen rakennuksen suunnitelmissa katemateriaalina on galvanoitu levy, mutta katto on voinut alun perin olla huopakatteinen.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilalle ja ajalle tyypillinen piharakennus

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Ullakolle tehty kolme Porin Matilla varustettua ullakkohuonetta. Suunnittelija K. H. Kunnas.
- **1987:** Rakennukseen tehtiin kattava perusparannus. Rakennus lisälämmön-eristettiin. Koko ullakko otettiin asuinkäyttöön. Kaikkiin asuntoihin rakennettiin sauna ja pesuhuone. Jokaiseen asuntoon lisättiin huoneiston sisäiset portaat. Ullakkokerroksen keskiosiin tuotiin lisävaloa pihan puolen kattoikkunoilla ja kattoon tehdyllä nostolla. Kellariin ei tehty muutoksia. Ulko-ovet ja ikkunat uusittiin. Pihan puolelle lisättiin myös rakennuksen alkuperäisestä arkkitehtuurista poikkeavat kaiteet sisäänkäyntien yhteyteen. Suunnittelijana arkkitehti Ilpo Väisänen, Arkkitehtitoimisto Ilpo Väisänen Oy.
- **2008:** Piha kunnostettiin ja rakennettiin uusi jätekatos. Suunnittelijoina suunnitteluhortonomi Satu Mörsäri ja rakennusinsinööri Tatu Raitalo.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen mahdollisesti vuoden 1985 perusparannuksen yhteydessä.
- Katto uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteenä.

200. Puutarhakatu 18 katujulkisivun suurin muutos on uusittujen ikkunoiden jääminen voimakkaasti syvennykseen. Peltikate on uusittu entisen kaltaisena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muotoon on tullut pihan puolelle jonkin verran muutoksia. Katon nosto ja massiiviset portaiden kaiteet muuttavat hieman muotoa.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt kadun puolella syvennykseen jääviä uusittuja ikkunoita lukuun ottamatta. Pihan puolella uudet ovet, ikkunat, katon nosto, porraskaiteet ja ikkunoiden jääminen voimakkaasti syvennykseen kaikki muuttavat rakennuksen tyyliä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia etenkin ullakolla, kun se on muutettu kokonaan asuintiloiksi. Ensimmäisessä kerroksessa suurimmat muutokset ovat asuntojen sisäiset portaat, muutoin tilamuutokset ovat maltillisia.
- **Alkuperäinen** hirsirakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivuissa on tapahtunut muutoksia. Lisälämmön-eristys jättää ikkunat voimakkaasti syvennykseen. Uudet kaiteet ja katon nosto muuttavat pihan puolen ulkonäköä.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitejako säilytteän, mutta raskastekoisimpina kuin alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poiketen.
- **Katto:** Katto on uusittu alkuperäisen mukaisena saumattuna peltikatteenä.

Piha:

- **Piharakenus** on kunnostettu alkuperäisen mukaisena. Ja sen ominaispiirteet ovat säilyneet. Tontilla on uusi päärakennuksen materiaalimaailmaan sovitettu jätekatos.
- **Aita** on puusäleaita. Aiemmasta aidasta ei ole tietoa.
- **Pihan** jako avoimeen ja istutettuun alueeseen on säilynyt. Tontin eteläreunan marjapensasrivit ovat säilyneet ainakin 1940-luvulta saakka. Tonttia rajaava puusto on vähentynyt. Pihan pinnat on uusittu kulkuväylien ja paikoitusalueiden osalta. Tontilla on pensasistutuksia ja kivetty oleskelualue.

Muuta:

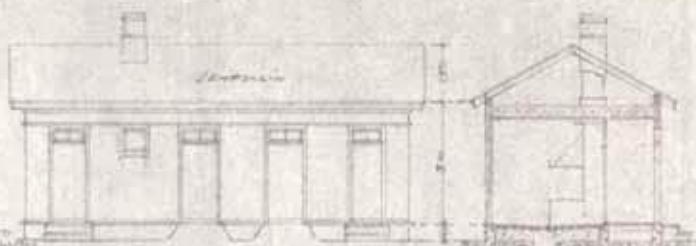
- Voimassa 09.01.2001 hyväksytty asemakaava ak1675.

1. KÄSIVÄN OULUN OULUN

2. KÄSIVÄN OULUN OULUN

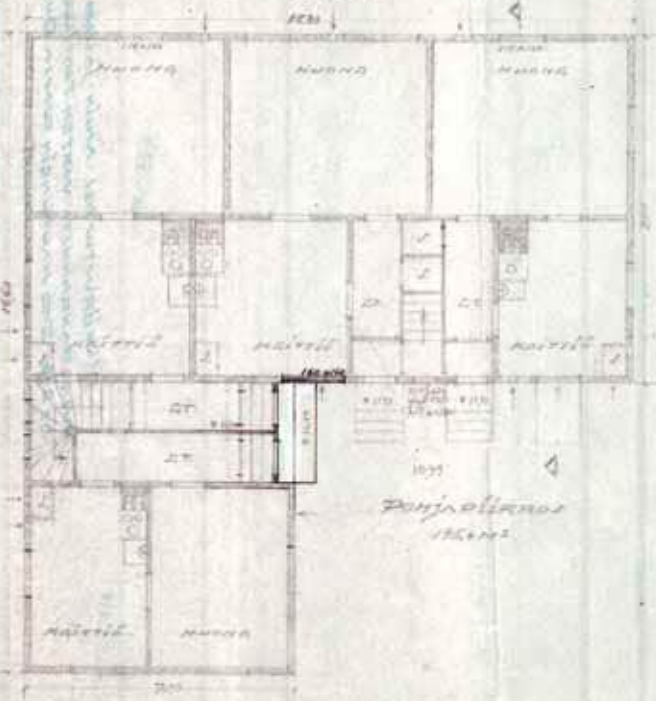
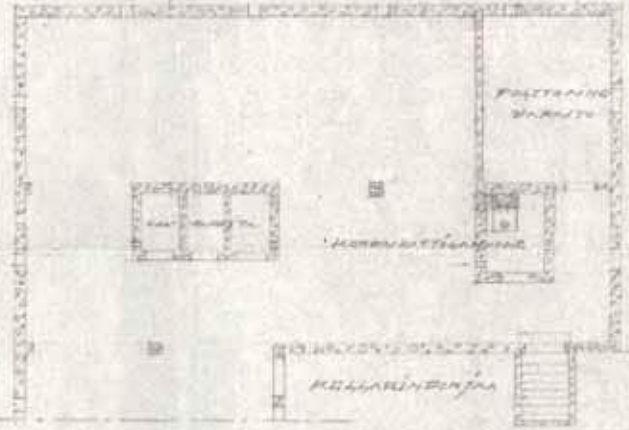
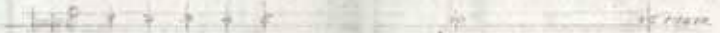

3. KÄSIVÄN OULUN OULUN

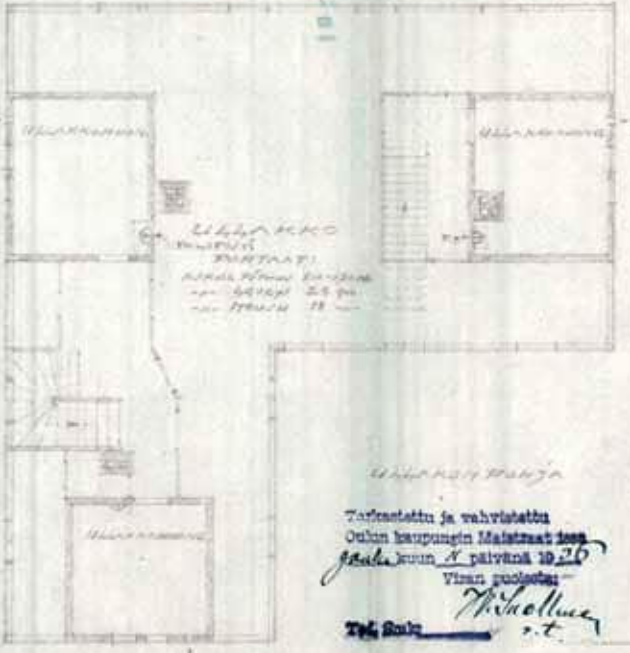

4. KÄSIVÄN OULUN OULUN

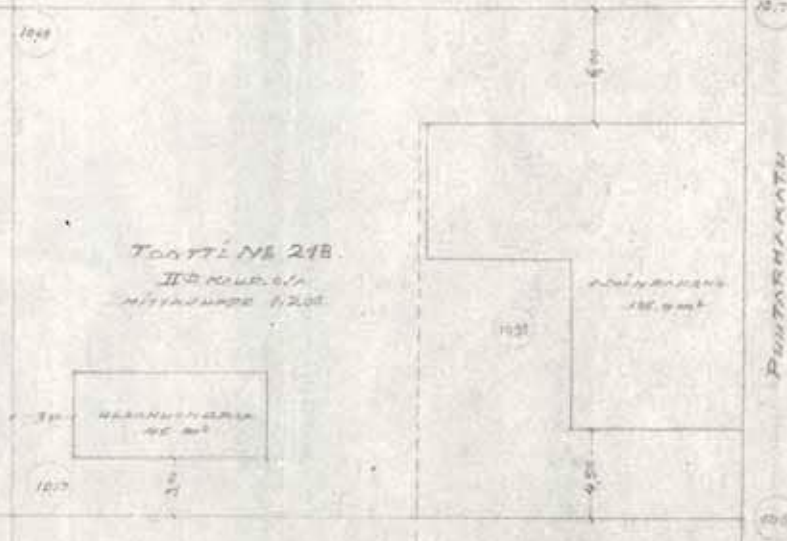
KÄSIVÄN OULUN OULUN

5. KÄSIVÄN OULUN OULUN

6. KÄSIVÄN OULUN OULUN

7. KÄSIVÄN OULUN OULUN

Tarkastettu ja vahvistettu
Oulun kaupungin Maistraatin toimesta
vuonna 1920 ja päivänä 10.10.20
Vieras rakentaja
W. Holm
T. & S. S. S. S.

PONTTILIN KATU

1920

Puutarhakatu 16 (Tontti 218)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 11.12.1936
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Urho Koskipaasi
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa (+ 3 ullakkohuonetta)
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen harjakattoinen pientalo, ei kuistia, 16,6 x 15,8 x 9,0 x 7,0 m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja ullakkohuoneissa
- **Lämmitys:** keskuslämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** ruokakellarit, kerroskattilahuone ja polttoainevarasto
- **Rakenne:** Seinissä "sisälaudat tasapontti 1", välilaudat vino 1", hirsirunko 2"x5", ulkolaudat 1" holkki, täytteet kutterilastu". Kellarin seinät ja katto betonia.
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat ja betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Neliruutuiset risti-ikkunat. Ullakolla on haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Kolmipeiliset ovet. Ovien yläpuolella on kaksi- tai neliruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erytispiirteet:** Rakennus on tyypillinen Puu-Raksilan 1930-luvun pientalo.

202. Puutarhakatu 16 kuvassa keskellä. Näkyvissä alkuperäiset ikkunat ja piharakennus piippuineen ja ovineen. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

204. Ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäiset. Päätyjulkisivuun on lisätty uusi ikkuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

203. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1936. Rakennus eroaa tontin 217 rakennuksesta erityisesti katujulkisivun risti-ikkunoiden perinteisemmällä ruutujaolla. Myös pohjakaaviossa on eroja. Tähän rakennukseen ei tehty sisävessoja. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

206. Taaempi piharakennus on alkuperäisellä paikalla ja mittasuhteiltaan alkuperäisen mukainen. Julkisivuissa ei kuitenkaan enää ole havaittavissa alkuperäisiä ominaispiirteitä, vaan ulkoisesti rakennus näyttää kokonaan uudelta. Etualalla toinen ulkorakennus, jonka rakentamisajasta ei ole tietoa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

207. Pihan puolella näkyvät muutokset ovat uusitut ulko-ovet ja ikkunat, kellarien uudet sisäänkäynnit, sisäänkäyntikatos, korotetut tai uudet haukkaikkunat ja katon lapeikkunat. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

205. Tontin 218 piha-alue jakautuu edelleen kasvillisuuspainotteiseen luoteisnurkkaan ja avoimeen keskipihaan. Toinen piharakennus rajaa tontin takaosaa. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Alun perin piharakennuksessa puusäiliöitä, pesutupa ja kaksi käymälää. Piharakennus on joko purettu ja rakennettu uusi tilalle 2020-luvun alussa tai kunnostettu kokonaan uusien. Pihalla on lisäksi toinen pienempi ulkorakennus.
- **Rakennuslupa:** 11.12.1936
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- 4,5 x 10 m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniset perustukset
- **Julkisivut:** vaakalautoitus
- **Ovet ja ikkunat:** alun perin ovien yläpuolella on yläikkunat, nykyisin uusitut ovet ja pikkuruutuiset uudet ikkunat.
- **Katto:** Harjakattoisen rakennuksen alkuperäisenä katemateriaalina on todennäköisesti ollut Semptalin kattohuopa. Nykyisin rakennuksessa on profiilipeltikate.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1967:** Kellarin entinen polttoainevarasto on muutettu sauna- ja pesutiloiksi. Suunnittelijana M. Marttila.
- **1985:** Ullakolle lisätty saunaosasto. Jo aiemmin laajennettu ullakon asuintiloja ainakin kyseisen asunnon kohdalla. Suunnittelijana Arkkitehtitoimisto Juha Paldanius.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina, mutta alkuperäinen puitejako on muuttunut.
- Rakennus on lisälämmöneristetty.
- Ullakkotiloja on todennäköisesti otettu käyttöön, sillä ullakolle on lisätty korkeampia haukkaikkunoita pihan puolelle ja lapeikkunoita sekä kadun että pihan puolelle.
- Ulko-ovet on uusittu.
- Piiput on pellitetty. Rakennukseen on lisätty katos sisäänkäyntien ylle.
- Kellariluukut on vaihdettu harjakattoisiin kellarin sisäänkäynteihin.

208. Puutarhakatu 16 Puutarhakadulta kuvattuna. Katujulkisivussa huomion herättävät uusitut ikkunat, jotka poikkeavat rakennuksen tyylistä. Todennäköisesti alkuperäiselle peltikatolle on lisätty lapeikkunat. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

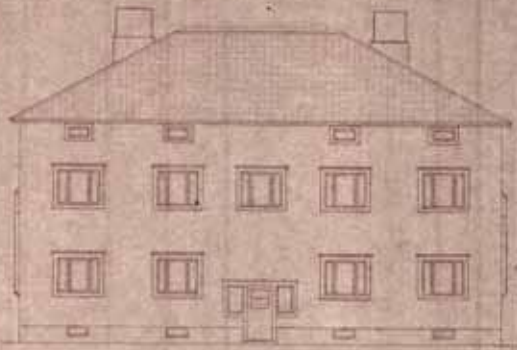
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** oletettavasti pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia sisäänkäyntikatosta lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on tapahtunut muutoksia, kun ulko-ovet ja ikkunat ovat vaihtuneet rakennuksen alkuperäisestä arkkitehtuurista voimakkaasti poikkeaviksi. Lisäksi lisälämmöneristys vaikuttaa siten, että ikkunat jäävät syvennykseen.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrostä ei ole ollut käytössä. Kellariin on lisätty saunatilat. Ullakkoa on otettu asuinkäyttöön.
- **Alkuperäinen** rakenne on oletettavasti säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivuissa on tapahtunut jonkin verran aukkomuutoksia pihan puolella lähinnä ullakkokerroksen osalla. Myös sisäänkäyntikatos ja uusitut kellarin sisäänkäynnit muuttavat hieman pihajulkisivua.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina, mutta puitejako on muuttunut alkuperäiselle tyyliin vieraaksi.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu alkuperäisestä tyylistä poikkeaviksi.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen. Piiput on pellitetty.

Piha:

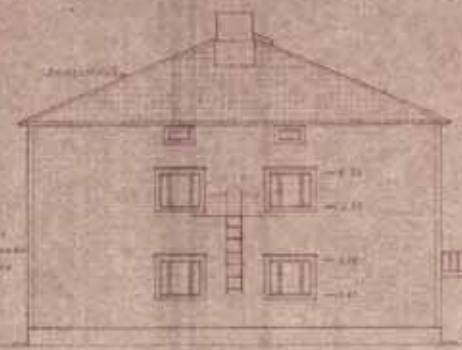
- **Piharakennus** on joko täysin uudistettu 2020-luvun alussa tai rakennettu kokonaan uudestaan. Alkuperäisiä ominaispiirteitä ei mittasuhteita lukuun ottamatta ole havaittavissa. Pihalla on lisäksi toinenkin ulkorakennus, jonka rakentamisajankohdasta ei ole tietoa.
- **Aidat** ovat tontin joka sivulla erilaiset vaihdellen puuaidasta metalliverkkoaitaan. Portti on jälleenrakennuskaudelle tyyppiilinen aurinkoaiheinen teräsputkiportti. n saman tyylinen kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on säilynyt. Se on edelleen jakautunut kasvillisuus painoitteeseen luoteisnurkkaan ja avoimeen keskipihaan, mitä se ilmakuviin perusteella on ollut 1950-luvulta lähtien.

Muuta:

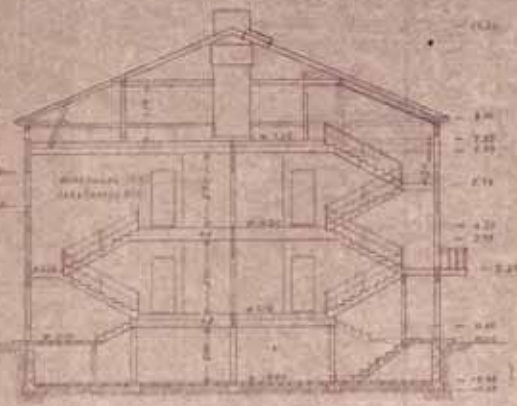
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

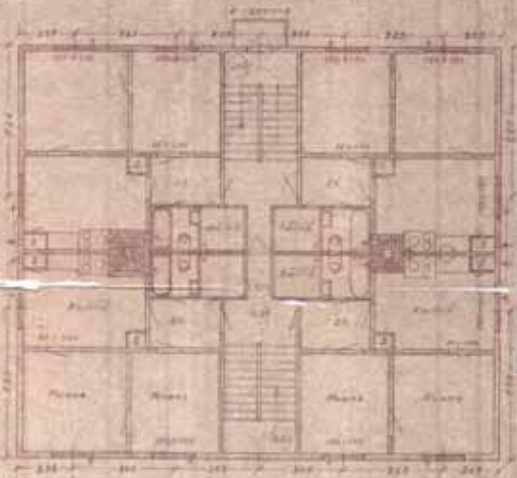
Julkisivu Puutarhakadulle

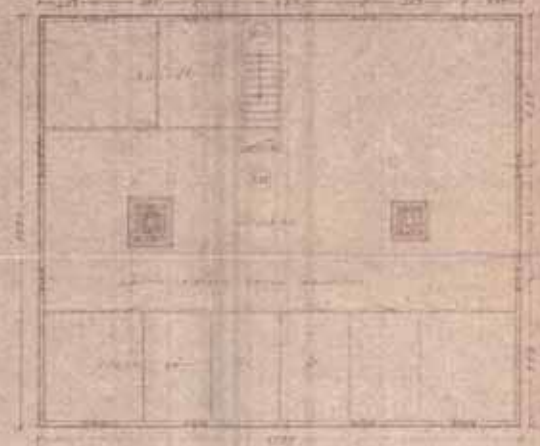
Uusi Puutarhakadulle

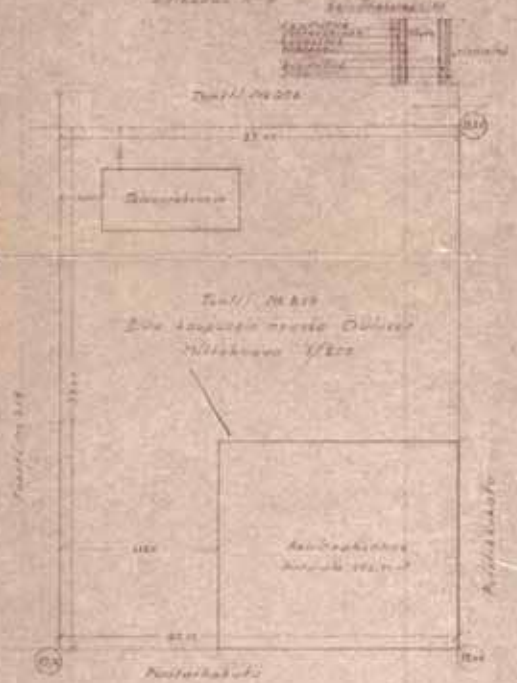
21/1000 1-2

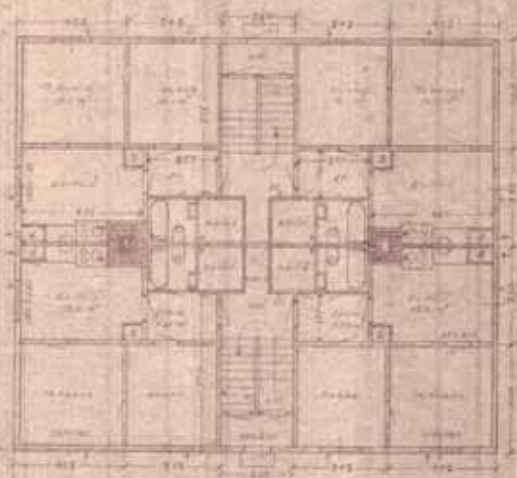
21/1000 1-1

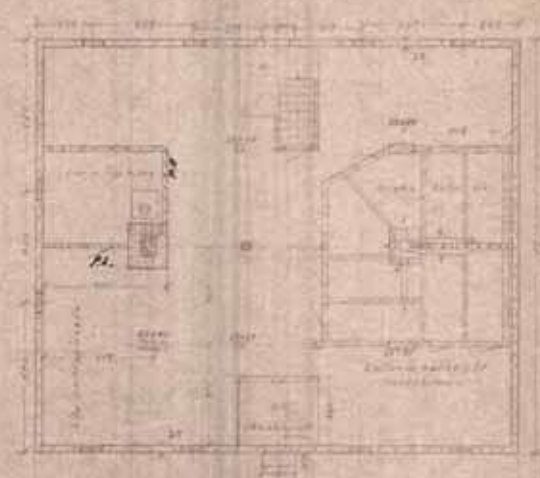
21/1000 1-3

Puutarhakadulle

21/1000 1-4

Keskikadulle puutarhakadulle

*Rakennustus uutarakennusta
varten tontilla 21/219. Esiin suun-
nuntia osasto Oulussa
Rakennus tekijä J. Karvonen
Pääpiirustus 1/100
Asemakaava 1/200
Oulussa 10.8.1945
J. Karvonen*

209. Tontille 219 haettiin ensimmäinen rakennus lupa L-malliselle pienkerrostalolle vuonna 1945. Tämä K. Kunnaksen suunnitelma ei toteutunut. Vuonna 1945 luvan saanut ja E. Meriluoman suunnitelma noppatalo muistuttaa J. Karvosen noppataloja, mutta on ulkoasultaan jo lähempänä funktionalismia. Porraskäytävät on yhdistetty ovella, jolloin rakennuksen läpi pääsee kulkemaan. Lupapiirustukset vuodelta 1945. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 14 (Tontti 219)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

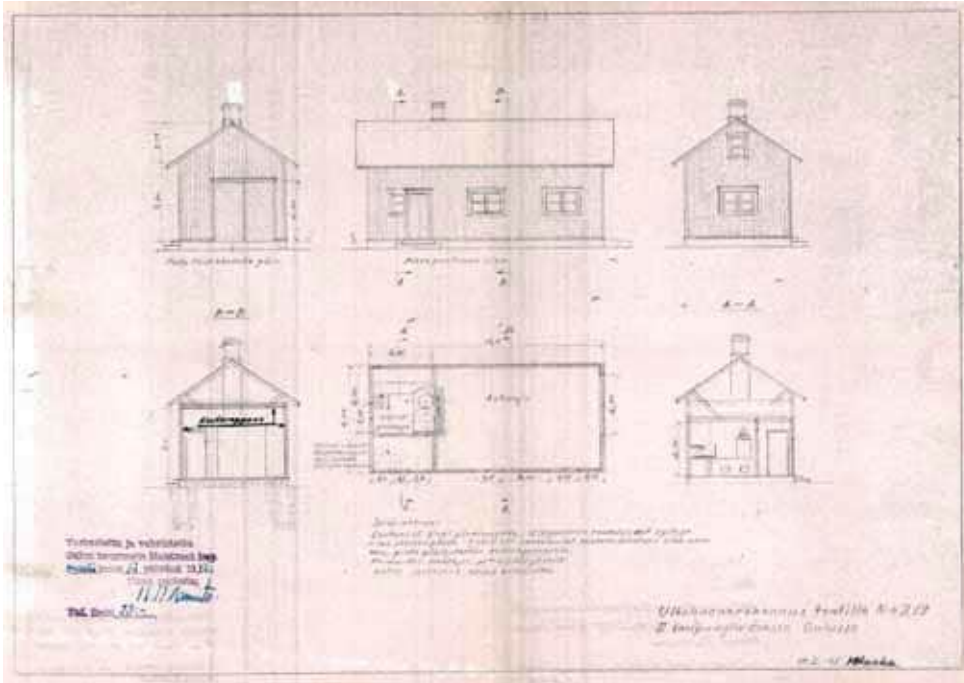
- **Rakennuslupa:** 11.9.1945
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Eino Meriluoma
- **Asunto Osakeyhtiö Puutarhakadun perustaja osakkaat:** tekniikko Matti H. Honka, työmies Vilho Kukkohovi, rakennusmestari Eino Meriluoma, puuseppä Leevi I. Nissilä, varastomies Niilo Mustonen, leipuri Armas J. Kinnunen ja tekniikko Toivo Viitanen
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** noppatalo, jonka pohja-ala 17,5 m x 15,0 m
- **Tyyli:** funktionalismi (viittauksia klassismiin)
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc, eteinen ja varasto
- **Vesipisteet** keittiöissä ja kylpyhuoneissa
- **Lämmitys:** puuhellat ja keskuslämmitys
- **Kellarissa** lämmityshuone, tila polttoaineelle ja ruokakellarit
- **Ullakkolla** säiliöt eli huoneistovarastot
- **Rakenne:** Seinissä "insuliitti, laudoitus, pinkopahvi, täyte, runko, pinkopahvi, laudoitus, vuoraushuopa ja laudoitus. Puurakenteiset välipohjat kellarin seinät betonista.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli ja betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Suunnitelmissa esitetty mittasuhteiltaan lähes tasasivuiset kolmijakoiset ikkunat pystyjaoin. Ikkunat ovat toteutuneet kuitenkin kaksijakoisina.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä. Ovilla on jaolliset lasiaukot. Ei näkyvää peilijakoa; oven rakenne on jätetty viitteelliseksi. Sisätiloissa ovet sijoitettu epäsymmetrisesti tilaan, jolloin tilojen välillä on voimakkaita ulos johtavia diagonaaleja näkymälinjoja.
- **Katto:** suunnitelmissa sementtitiili, mutta toteutettu ilmakuviin perusteella huopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Hyvin samankaltainen kuin J. Karvosen tyyppi-asuinkerrostalot Syrjäkatu 7 ja 9 sekä Puutarhakatu 12. Kaksi toisiinsa läpirakennuksen kytkeytyvää porrashuonetta. Julkisivusommittelu ja pohjaratkaisu ovat molemmat symmetrisiä.

211. Keskellä kuvassa vaaleaksi maalattu Puutarhakatu 14 tummine huopakattoineen. Puutarhakatu 15 ja Teuvo Pakkalan katu 16 eivät ole vielä rakenteilla, mutta Karjakatu 15 on jo valmistunut, joten kuva on otettu 1951–1953. Taustalla Teuvo Pakkalan koulu. (Kuva: Raksilan perinneyhdistys.)

210. Puutarhakatu 14 Puistikkokadulta kuvattuna. Ulko-ovi on uusittu, muutoin julkisivut ovat lähes alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

213. Matti Hongan suunnittelema piharakennus. Pesutupa jätettiin joko toteuttamatta tai se on myöhemmin muutettu kahdeksi autosuojaksi. Suunnitelmista poiketen rakennus on vaakapaneloitu. Lupapiirustukset vuodelta 1945. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

214. Puutarhakuu 14 piharakennus ei todennäköisesti toteutunut täysin suunnitelmien mukaisesti. Ainakin panelointi on ollut vaakasuuntainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

212. Tontin 219 pihalue on säilynyt lähes alkuperäisratkaisujen mukaisena. Nurmi-alueet ovat kasvaneet. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

216. Puutarhakatu 14 piha-alue on avoin. Päärakennus ja autosuoja sijaitsevat tontin vastakkaisilla nurkilla. Päärakennuksen ympärille on vastikään kaivettu salaojat ja asennettu routaeristeet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

215. Puutarhakatu 14 kuvassa keskellä. Näkyvässä alkuperäinen piharatkaisu ja ilmeisesti paneloidut ulko-ovet, joissa on ollut lasi yläosassa. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

Piharakennukset

Alun perin ulkorakennuksessa autovaja ja sauna-pesutupa

- **Rakennuslupa:** 13.3.1945
- **Suunnittelija:** tekniikko Matti Honka
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustu, sisäseinissä ja -katoissa on kestorappaus
- **Julkisivut:** suunnitelmassa pystyrimalaudoitus, mutta toteutunut vaakanelointina
- **Ovet ja ikkunat:** Ovilla on vinopanelointi, joka toteutui vaakanelointina. Ikkunat ovat neli- tai kaksiruutuisia.
- **Katto:** harjakatto "Saatavilla olevaa kateainetta", toteutunut huopakatteena
- **Erityispiirteet:** -
- **Muutokset:** Pesutupa poistettu tai jätetty rakentamatta. Tilalle tehty kaksi autosuojaa.

217. Puutarhakatu 14 pihan puolen jukisivu on identtinen katujulkisivun kanssa. Ulko-ovet erottuvat selkeästi tyylistä poikkeavina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

218. Puutarhakatu 14 Puustikkokadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1986:** Yhdessä asunnossa muutettu varasto saunaksi. Suunnittelijana Rakennus-Jääli.
- **1986:** Julkisivujen kunnostus ja katon uusiminen punaisena huopakatteena. Ikkunoita ei uusittu. Suunnittelijana arkkitehti Martti Väisänen, Arkkitehtitoimisto Martti Väisänen Oy.
- **2004:** Wc-tilojen, kylpyhuoneiden ja keittiöiden uusiminen. Ilmeisesti linjasaneeraus. Suunnittelijana rakennusmestari Pekka Kemppainen.
- **2006:** Yhden asunnon wc ja vaatehuone muutettu kylpyhuoneeksi ja saunaksi. Suunnittelijana Jukka Ilvesluoto, Holzherz.
- **2020:** Rakennuksen ympärille asennettu salaojitus ja sadevesiviemärointi. Perusmuuri lämmön- ja routaeristetty. Suunnittelijana rakennusinsinööri Mikael Vääräniemi, Invera.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- Räystäskourut ja syöksytorvet uusitu ja piiput pellitetty

219. Puutarhakatu 14 Puutarhakadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta, kellari ja kylmäullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ulko-ovien vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet ulko-ovien vaihtoa lukuun ottamatta alkuperäisinä.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena kolmiorimahuopakatteena. Räystäskourut ja syöksytorvet on uusittu.

Piha:

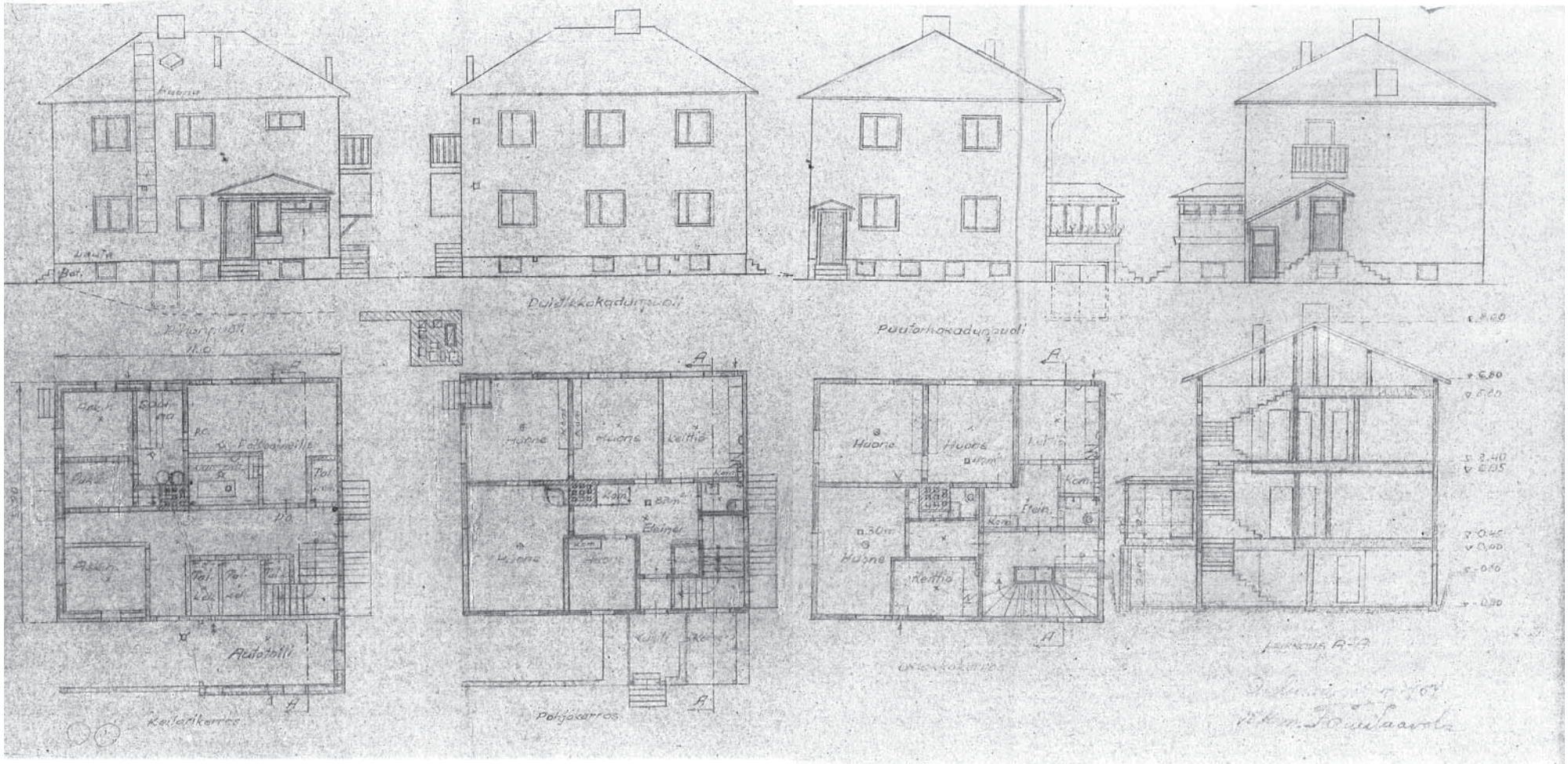
- **Piharakennus** on säilynyt ulkoisesti alkuperäisen henkisenä, mutta mikäli rakennuksessa on ollut pesutupa, se on muutettu autosuojaksi tai varastoksi.
- **Aita** on kadunpuolella Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita ja pensasaita. Tonttien rajoilla on metalliverkkoaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, eikä sen toiminnoissa tai jäsentelyssä ole tapahtunut juurikaan muutoksia. 1960-luvun ilmakuvasa näkyvä eteläreunan hyötynuutarha on poistunut.
- Nykyisin tontin rajalla on pensasistutuksia ja pihalla kookas mäntykasvi.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

220. Puutarhakatu 14:n ikkunat ovat alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

221. Lupapiirustukset vuodelta 1954. Kolmen asunnon talo on Puu-Raksilan uusi ja edustaa selkeästi 1950-luvulle tyypillistä arkkitehtuuria. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 15 (Tontti 220)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

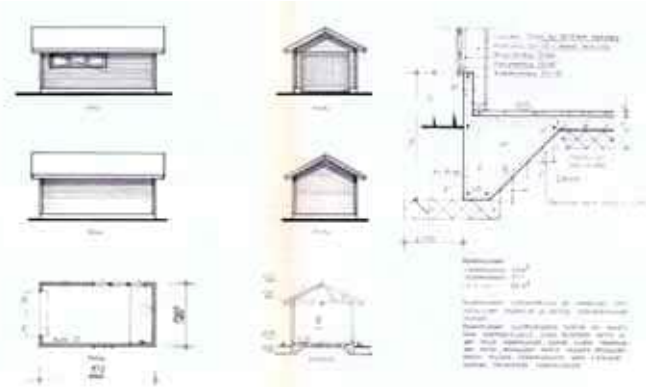
- **Rakennuslupa:** 11.8.1954
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Pauli Paavola
- **Anoja:** Pauli Paavola
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** aumakattoinen noppatalo, jossa kuisti
- **Tyyli:** funktionalismi
- **Asunnoissa** 1-4 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa, katossa sähkövalot
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kellarissa** autotalli, kattilahuone, polttoainevarasto, sauna, pukuhuone, kaksi askarteluhuonetta ja neljä talouskellaria
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** ei tiedossa
- **Julkisivut:** Alun perin suunnitelmissa "lauta", mutta toteutettu rapattuna. Betonisokkeli. Epäsymmetrinen julkisivusommittelu.
- **Ikkunat:** Mittasuhteiltaan lähes tasasivuiset pelkistetyt sivujaolliset ikkunat tuuletusikkunoilla. Kapeat karmilistat. Kuistissa nauhaikkunat.
- **Ovet:** Neljä katettua sisäänkäyntiä. Ovissa on pystyrimoitus. Kahdessa ovessa on lasiaukot. Ovien edessä on suorat porrasjuoksut.
- **Katto:** huopakate
- **Erityispiirteet:** Kohteessa on umpikuisti, jonka alapuolella on autotalli. Nuorin Puu-Raksilan rakennuksista.

223. Puutarhakatu 15 pihan puolella on tapahtunut muutoksia. Itäisivulle on rakennettu vaakarimoitettu parveke. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

222. Puutarhakatu 15. Kuva on otettu Puutarhakatu 17 pihalta. Kuvausajankohta ei tiedossa, mutta itäisivulle on jo tehty pieni laajennus alkuperäisen sisäänkäyntikatokse alle, mutta ei vielä uutta parvekettä. (Kuva: Raksilan perinneyhdistys.)

225. Autosuojan lupapiirustukset vuodelta 1985. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

226. Puutarhakatu 15 autosuoja. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- **Rakennuslupa:** 19.8.1985
- **Suunnittelija:** Oulun kaupungin rakennusvirasto
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankorakenne ja reunavahvistettu betonilaatta
- **Julkisivut:** piirustuksissa vaakalaudoitus, toteutunut pystypanelointina.
- **Ovet ja ikkunat:** Pystypanelointi
- **Katto:** loiva harjakatto
- **Erytyspiirteet:** Nykyinen rakennus poikkeaa hieman vuoden 1985 piirustuksista.

227. Puutarhakatu 15 Puutarhakadulta kuvattuna. Julkisivusta onpoistunut Puistikkokadun puoleisen ikkunan kohdalta sisäänkäynti. Myös kuistissa on muutoksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

224. Tontin 220 piha-alueelle on rakentunut autosuoja. eteläsvun hyötynuutarha on poistunut. Pihalla on muutamia puita ja pensasistutuksia. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- -

Muut havaitut muutokset:

- Sisäänkäyntikuistia muutettu.
- Itäjulkisivun sisäänkäynnit muutettu, tehty laajennus, jonka päälle rakennettu suuri parveke.
- Puutarhakadun puolelta poistettu yksi sisäänkäynti.
- 1980-luvulla rappaus uusittu ja todennäköisesti lisätty lämmöneristettä. Rappauksessa elementtisaumoja jäljittelevät saumat ikkunoiden linjassa. Myös ikkunat vaihdettu 1980-luvulla puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ikkunat pienenevät karmien verran.
- Katto uusittu kolmiorimahuopakatteena.

228. Puutarhakatu 15 Puistikkokadun puoleinen julkisivu on säilynyt alkuperäisen mukaisena pihan puolelle tehtyä laajennusta lukuun ottamatta. Myös ikkunat on vaihdettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

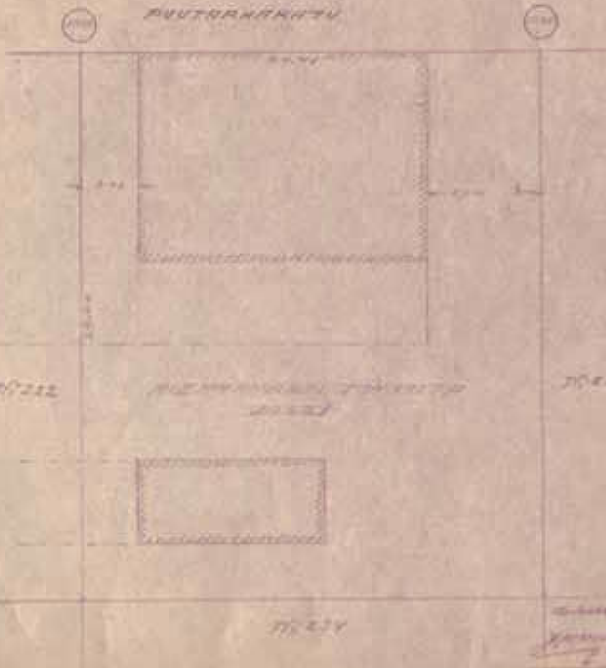
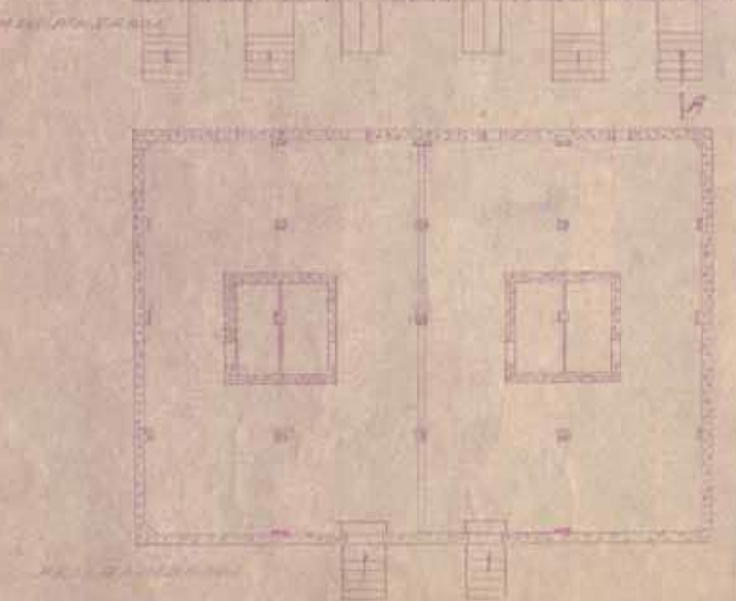
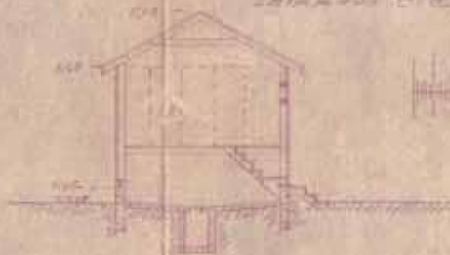
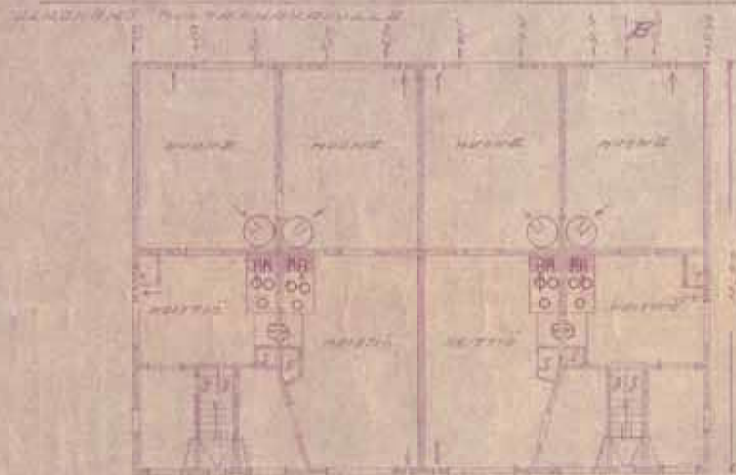
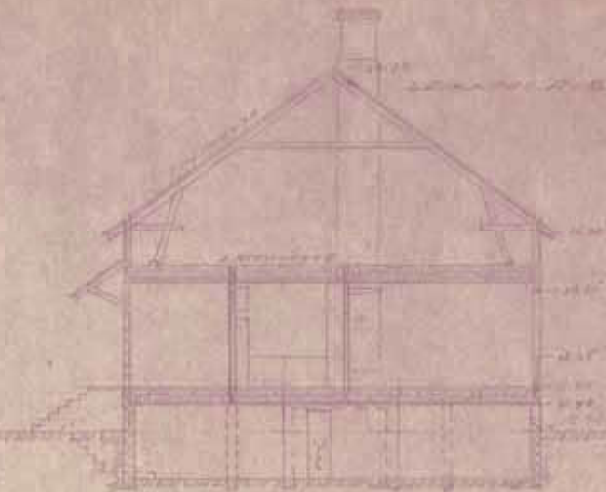
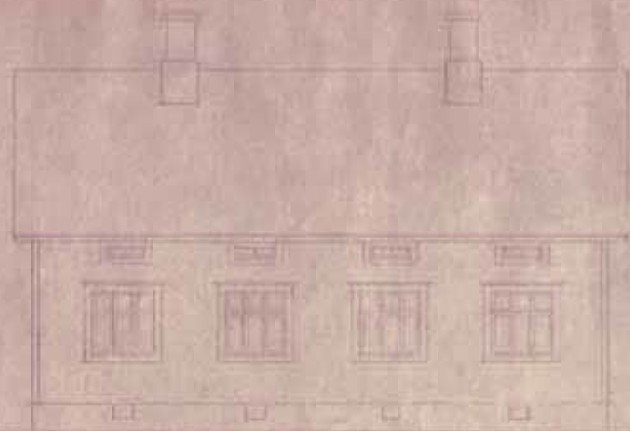
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt yhteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarin
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muotoon on tullut muutoksia pihan puolelle. Itäisivun parveke ja laajennus ovat muuttaneet alkuperäistä arkkitehtuuria.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt kadunpuolella täysin tunnistettavissa, mutta pihan puolella tyyli on muuttunut laajennuksen ja muutamien uudempien yksityiskohtien vuoksi.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen** rakenne ei ole tiedossa. On oletettavaa, että se on pääosin säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivut ovat säilyneet pitkälti alkuperäisen mukaisina, mutta pihan puolella on tapahtunut muutoksia erityisesti entisen kylmän kuistin ja uuden parvekkeen osalla.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu 1980-luvulla puitejako säilyttäen. Ikkunoiden koko on pienentynyt karmien verran.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena kolmiorimahuopakatteena.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, mutta 1980-luvulla pihalle rakennettiin autosuoja, joka on säilynyt alkuperäisessä asussa. Autotalli on rakennettu kaavasta poiketen kesemmälle tonttia.
- **Aita:** tonttia rajaavat Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleitä Puistikkokadun puolella, pensasaita Puutarhakadun puolella ja moderni metalliportti.
- **Pihan** kasvillisuus on lisääntynyt ja eteläreunan hyötypuutarha on poistunut autotallin alta. Muutoin pihan säilyneisyyttä on vaikea arvioida, koska 1961 tontti oli vielä verrattain vastikään rakennettu.
- Nykyisin tontilla on nurmea ja pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

Tarkennus ja selitys
 Oulun kaupungin rakennusvirasto
 Oulu, Suomessa, 1921
 W. Mellin
 Tekijä

1921

Puutarhakatu 17 (Tontti 221)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 3.12.1937
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan W. Miesmaa
- **Tontin vuokraaja:** 1937 Eero Murto, vuokraoikeus siirretty 1938 J. Ahola ja V. Pehkonen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kuistiton pientalo, pohja-ala 15,4 x 11,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi.
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** ruokakellarit tulisijojen perustuksissa
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Puurunko ja kellarin seinät betonista. Puurakenteisissa välipohjissa lastutäyte eristeenä.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi-, neli- tai kaksiruutuiset risti-ikkunat. Leveät vuorilaudat, päällistana yksinkertainen lauta. Ullakolla on haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Kellariin on omat erilliset sisäänkäynnit ulkoa. Ovien projektioita ei ole piirettynä kuviin.
- **Katto:** Suunnitelmassa on tiilikatto, toteutunut huopakatteena
- **Erityispiirteet:** -

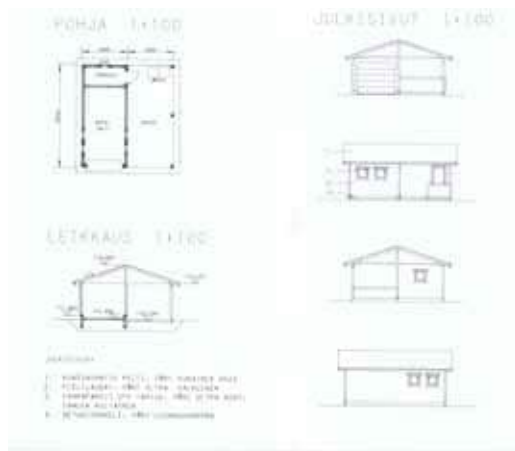

231. Puutarhakatu 17 kuvassa keskellä. Oikealla puolella Puutarhakatu 19. Näkyvissä katujulkisivut ja piharakennuksen pääty. Piha on aidattu, mutta istutuksia ei näy. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

229. Puutarhakatu 17 päätyyn on lisätty ikkunoita. Ikkunoiden ja vesikatteen vaihtoa lukuun ottamatta katujulkisivu on säilynyt muuttumattomana. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

230. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1937. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

233. Autokatokset ovat lähes identtiset. Ote lupa-
piirustuksesta vuodelta 1996. (Piirustukset: Oulun
kaupunginarkisto)

235. Kuvassa autotallit. Piha on jaettu keskeltä istutuksilla kahdeksi
erilliseksi asuntopihaksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto
Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin vuonna 1937 luvan saaneessa piharakennuksessa
liiteteitä ja neljä käymälää. Rakennus on purettu.

Uudemmat kaksi ulkorakennusta sisältävät autotallin, ulkova-
raston ja autokatoksen. Toinen katos on myöhempi lisäys:

- **Rakennuslupa:** 1996
- **Suunnittelija:** Inspis Oy
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Ovet pystypaneloituja lukuun ottamatta toisen autotallin nosto-ovea. Ikkunat jaottomat.
- **Katto:** harjakatto, jossa katteena konesaumattu pelti
- **Erytyspiirteet:** Piharakennuksia on kaksi.
- **Muutokset:** Myös toiseen autotalliin on lisätty autokatos vuonna 2010.

234. Puutarhakatu 17 pihan puolelle on lisätty kaksi kuistia, jotka poikkeavat
tyyliltään toisistaan. Piha on kahtia jakautunut. (Kuva: Riitta Kosonen,
Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

236. Puutarhakatu 17 korkeampaa kuistia on laajennettu
valokatteisella ja lasitetulla osalla. Pihan puolella on lisäksi lisätty
ilmalämpöpumppu ja lautasantenni. (Kuva: Riitta Kosonen,
Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

232. Tontin 221 pihan luonnetta on muuttanut kaksi alkuperäistä suurempaa talousra-
kennusta ja pihan jakaminen kahtia asuntopi-
hoiksi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec
Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1951:** Rakennuksen toiseen päätyyn on lisätty uunilämmitteinen ja alkovillinen ullakkohuone, jossa vesipiste.
- **1967:** Ullakon toiseenkin päätyyn lisätty vesipisteellä varustettu asuinhuone, alkovi ja wc-tila. Suunnittelijana Veikko Lippo.
- **1983:** Toisen asunnon kellari on muutettu koko puolen talon alueelta lämpimäksi ja sinne on sijoitettu mm. sauna ja askartelutiloja. Suunnittelijana Jukka Sorva.
- **1996:** Tässä vaiheessa rakennuksessa kaksi asuntoa. Nyt myös toisen asunnon kellari muutettu lämpimäksi ja sinne sijoitettu pesu- ja askartelutiloja. Ullakko muutettu lähes kokonaan lämpimiksi asuintiloiksi. Uunit pääosin purettu. Lisätty pihan puolelle kuisti ja terassi sekä lapeikkunat. Suunitelmassa kadun puolelle kattolyhdyt, mutta nämä eivät toteutuneet. Lisätty uusi ikkuna päätyyn. Suunnittelijana Inspis Oy.
- **2000:** Myös rakennuksen toiseen päätyyn tehty kuistilaajennus. Tämä kuisti yksikerroksinen. Asunnon sisällä pieniä muutoksia. Suunnittelijana Arkkitehtuuritoimisto Leo Tervaluoto.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu raskastekoisiiin puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikattona.
- Ulko-ovet uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina,
- Ullakolle ja päätyjulkisivuun lisätty ikkunoita. Pihan puolelle lisätty lapeikkunat.
- Lisätty kaksi kuistia, joista toinen matala ja lämmin - toinen korkea ja kylmä. Korkean kuistin yläosassa parveke. Kuistia on laajennettu valokatteisena ja lasitettuna vielä myöhemmässä vaiheessa.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

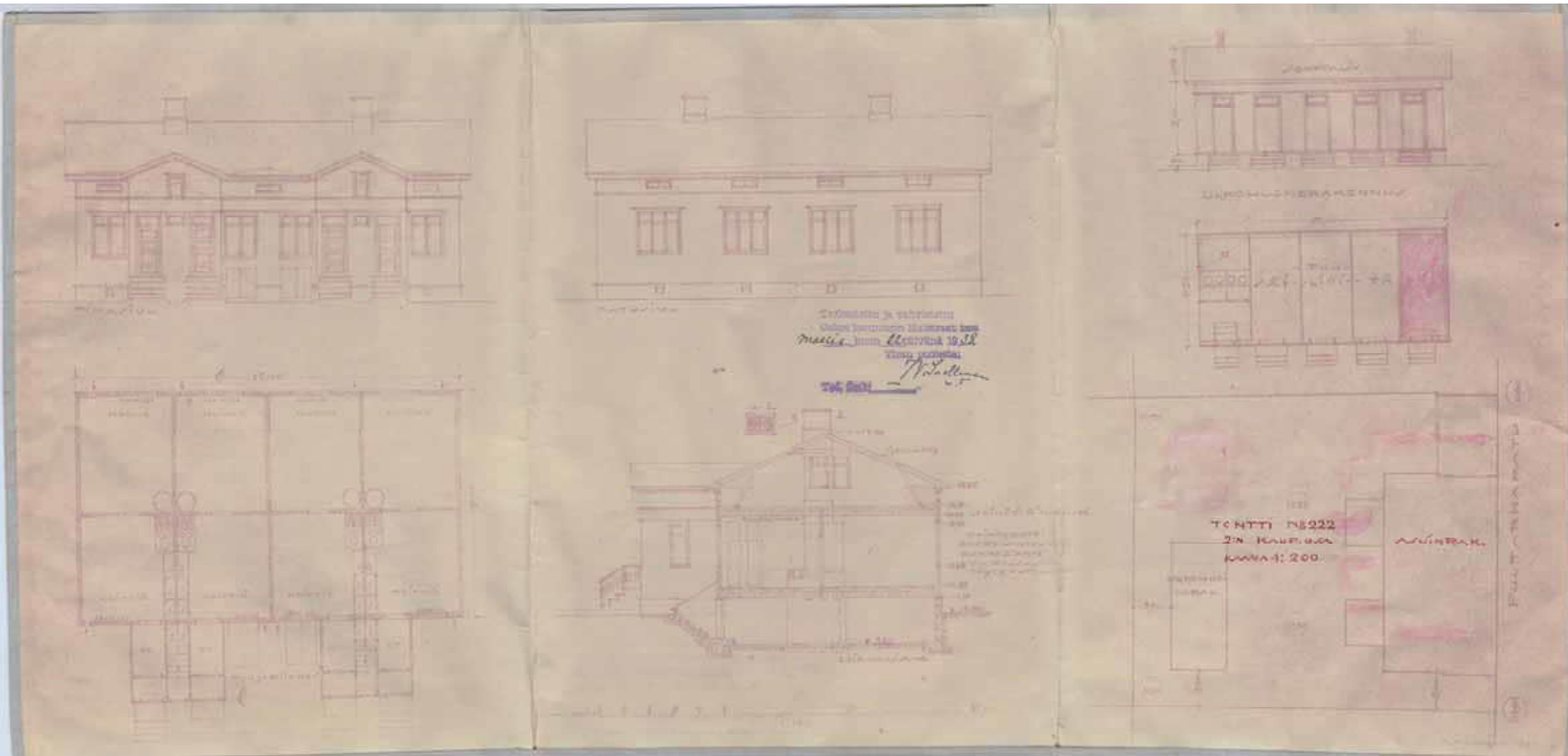
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on muuttunut pihan puolelta kahden erikokoisen kuistin lisäämisen myötä.
- **Tyyli:** Kadun puolella tyyli on säilynyt, mutta pihan puolella tyyli on muuttunut kuistien lisäämisen ja ovien uusimisen myötä. Myös ikkunoiden ja katon uusimisella on pientä vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut suuria muutoksia ullakon ja kellarin osalla. Pohjakerroksessa muutokset ovat viimeisimpien pohjakuvien mukaan maltillisempia ja alkuperäinen tilarakenne on vielä tunnistettavissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on todennäköisesti säilynyt
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt alkuperäisenmukaisena. Päädyissä on aukkomuutoksia. Pihan puolella julkisivut ovat muuttuneet huomattavasti kuistilaajennusten myötä.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Joitakin uusia ikkunoita on lisätty.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu kolmiorimahuopakatteesta konesaumattuksi peltikatteeksi.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu. Tilalle on rakennettu kaksi uutta autotallia, joihin kuuluu myös katokset. Uudet uklorakennukset ovat alkuperäistä rakennusta kookkaampia ja edustavat tyyliiltään 1990-luvun tavanomaista puurakenteista autosuojaa. Lisäksi pihalla sijaitsee 2010-luvun-tyylinen vaakarimoitettu grillikatot.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita tai puurakenteinen verkkoaita.
- **Pihan** luonnetta on muuttanut kaksi alkuperäistä suurempaa talousrakennusta ja pihan jakaminen kahtia asuntopihoiksi.
- Molemmilla asuntopihoilla on istutuksia tontin keskialueella.

Muuta:

- Voimassa 17.10.1983 hyväksytty asemakaava ak1033.

237. Puutarhakatu 19 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö ja yksi huone. Asunnoissa ei ole sisävesoja, vaan nelireikäinen käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös puusäiliöt kaikille neljälle asunnolle. Tässä rakennuksessa on korkean malliset umpikuistit sekä Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 19 (Tontti 222)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 22.3.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1938 livari Salminen, vuokraoikeussiirretty 1940 Armas Leinonen ja Aarne Lahtinen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 15.4 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** 6" hirsi tai kolminkertainen lautaseinä, runko 2"x4-5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa. Kellarin seinissä betoni ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros, ja vesilistat, betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päälistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Ovet ovat nelipeiliset symmetrisellä peilijaolla. Sisäänkäyntiovien yllä on jaottomat yläikkunat. Ovien edessä on suorat rappuset.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".

238. Puutarhakatu 19 katujulkisivu on säilynyt pääpiirteittäin alkuperäisen mukaisena. Huomiota herättävät katujulkisivuun lisätyt ilmalämpöpumput. Myös pohjakerroksen ja toisen asunnon ullakon ikkunat on vaihdettu puitejakosäilyttäen. Päädyn ikkuna on suurennettu ullakon käyttöön oton myötä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

239. Puutarhakatu 19 pihan puolella alkuperäinen arkkitehtuuri on vielä selvästi havaittavissa. Kuvassa etualalla olevassa kuistissa on vielä alkuperäiset ikkunat. Suurin muutos on ulko-ovien vaihtaminen tyylistä poiekkaviksi. Puutarhakadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

241. Puutarhakatu 19 piharakennus on kunnostettu 1980-luvun lopulla. Pääty on muutettu autotalliksi. Ulko-ovet ja ikkunat ovat alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisia. Katto on uusittu entisen mukaisena. Piha on jaettu matalla aidalla asuntopihoiksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

242. Puutarhakatu 19 isompi piha on edelleen saman henkinen kuin 1960-luvulla. Myös rakennuksen alkuperäinen luonne on säilynyt, vaikka ikkunat on pääosin uusittu, yksi sisäänkäynti on poistettu ja ulko-ovet sekä vesikate on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

243. Yksi asuntopiha on rakennettu 2010-luvun pihasuunnittelulle tyypillisellä tavalla. Valokate ja uudet ulko-ovet poikkeavat rakennuksen tyylistä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

240. Tontin 222 piha-alueella on tapahtunut muutoksia pihan jakautumisen myötä. Eteläosa on vielä pitkälti alkuperäisen mukainen, mutta pohjoispuoli on rakennettu 2000-luvun tyyliin. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa puusäiliöitä ja käymälä, jossa kaksi kappaletta.

- **Rakennuslupa:** 22.3.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus.
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea ja ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa kolmiorimahuopakate. Suunnitelmiin merkitty Semptalin-kattohuopa.
- **Erityispiirteet:** Tyypillinen aikakauden ja Puu-Rakasilan moduuliratkaisuun perustuva talousrakennus.
- **Muutokset:** 1988 vanha liiterirakennus kunnostettiin entisöiden. Käymälä poistettiin ja toiseen pätyyn tehtiin autotalli. Alkuperäiset ikkunat säilytetty. Ulkoasu pyritty säilyttämään alkuperäisenä. Suunnittelijana Aulis Hakala.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1985:** Päätyasunnosta purettiin puuhella ja tilalle tehtiin suihkullinen wc. Keittiötä modernisoitiin. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilas Tarmo Mustonen.
- **2001:** Päätyasunto laajennettiin ullakolle ja suurennettiin päädyn ikkunaa. Kaksi keskimmäistä asuntoa on yhdistetty aiemmin. Saunat rakennettu kuis-tiin ja ullakolle. Pohjakerroksessa ei suuria tilallisia muutoksia.
- **2006:** Tontille tehtiin toinen liittymä Puutarhakadulta.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen. Kuisteissa ja ullakon haukkaikkunoissa vielä jäljellä alkuperäisiä ikkunoita.
- Kaikki ulko-ovet uusittu.
- Lisätty ilmalämpöpumput katujulkisivuun.
- Vesikatto uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uudet.
- Toiseen päätyyn lisätty valokatteinen katos ja tehty uusi sisäänkäynti kellariin katoksen alle.
- Rakennus on lisälämmöneristetty, mikä on jättänyt ikkunat lievästi syvennykseen.

244. Myös pohjoispäätyyn on lisätty ikkunoita. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uudet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

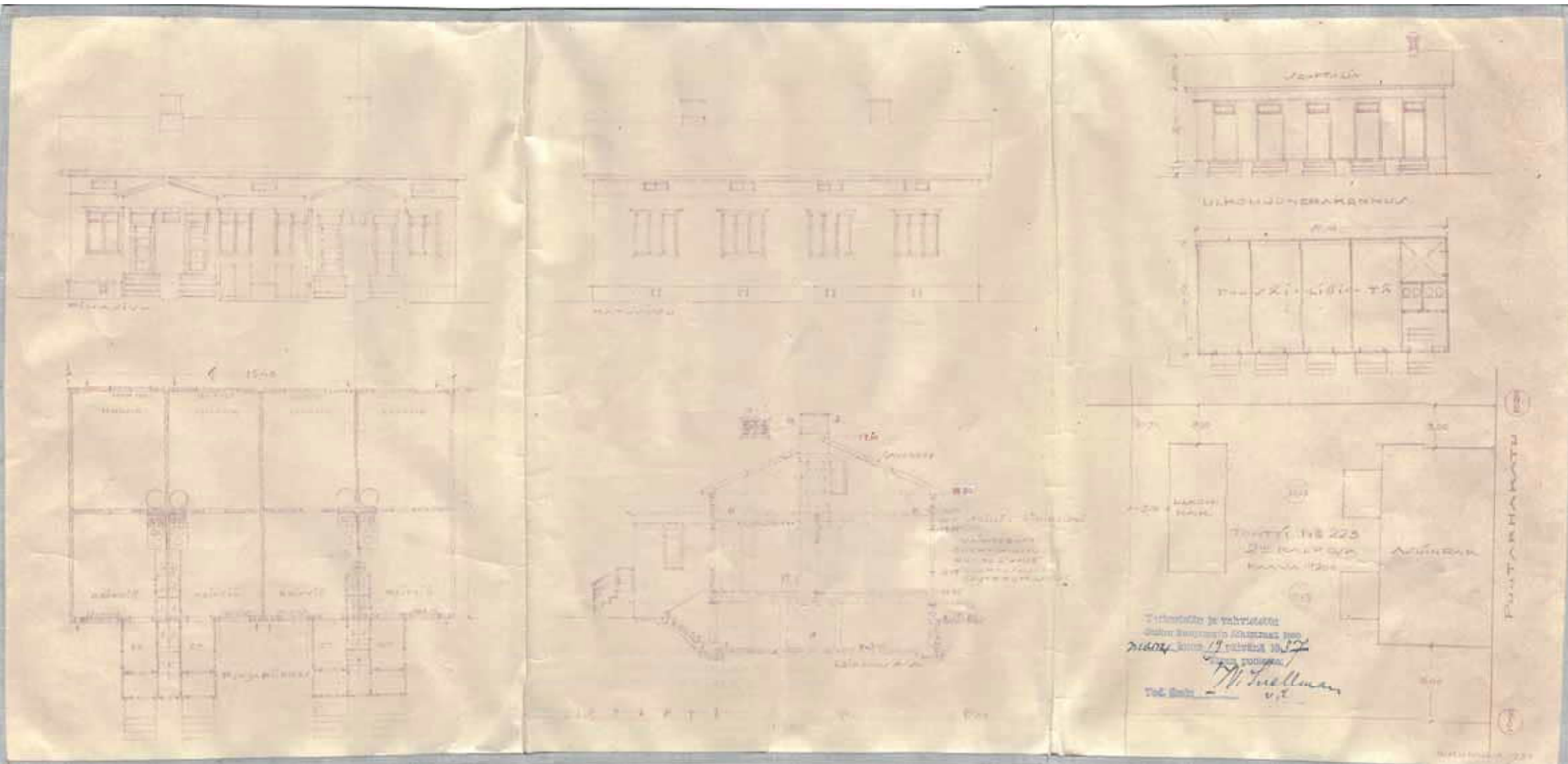
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kolmeen
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia. Yhtä katosta lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt sekä kadun että pihan puolella, vaikka rakennusosia, kuten ulko-ovia ja ikkunoita sekä katto on vaihdettu.
- **Pohjakaavion** voidaan arvioida pohjakerroksen osalta säilyneen pääpiirteittäin alkuperäisen kaltaisena. Ullakolla on tapahtunut runsaasti muutoksia.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu alkuperäisistä poikkeaviksi. Uusia elementtejä ovat katujulkisivun ilmalämpöpumput ja pihan puolen uusi katos. Lisälämmöneristys on jättänyt ikkunat lievästi syvennykseen.
- **Ikkunat:** Ikkunat on pääosin vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Alkuperäisiä ikkunoita on vielä jäljellä kuisteissa ja ullakolla.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia.

Piha:

- **Piharakennus** on entisöity. Toiseen päähän on tehty alkuperäisen tyylin mukainen autotalli.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Piha-alueella** on tapahtunut muutoksia pihan jakautumisen myötä. Eteläosa on vielä pitkälti 1960-luvun mukainen, mutta pohjoispuoli on rakennettu 2000-luvun tyyliin.

Muuta:

- Voimassa 28.04.2000 hyväksytty asemakaava ak1647.

245. Puutarhakatu 21 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö ja yksi huone. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan nelireikäinen käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös puusäiliöt kaikille neljälle asunnolle. Tässä rakennuksessa on matalat umpikuistit sekä Puu-Rakilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhaku 21 (Tontti 223)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 19.11.1937
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 15.4 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** 6" hirsi tai kolminkertainen lautaseinä, runko 2"x4-5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa. Kellarin seinissä betoni ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Pääliistana yksinkertainen lauta. Ullakollla haukkaikkunat. Kuistien yläosassa suunnitelmista poiketen lunetti-ikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Ovet ovat nelipeiliset symmetrisellä peilijaolla. Sisäänkäyntiovien yllä on jaottomat yläikkunat.
- **Katto:** Suunnitelmassa galvanoitu levy, mutta toteutunut huopakatteena
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".

246. Puutarhaku 21 eteläpää on säilynyt lisälämmöneristystä ja piipun pellitystä lukuun ottamatta alkuperäisenä. Myös pohjoispää on kadulle päin alkuperäisen mukainen, vaikka ikkunat ja katemateriaali on vaihdettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

247. Puutarhaku 21 eteläpää on myös pihan puolella lähempänä alkuperäistä. Kuistiin on lisätty kolmas ovi ja poistettu yläikkuna, mutta muutoin eteläpää on alkuperäisen mukainen. Pohjoispäättyyn on tehty 2000-luvun tyylinen vaakarimoitettu sisäänkäyntikatos ja ulko-ovet, ikkunat sekä vesikate on vaihdettu. (Kuva: R. Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

249. Puutarhakatu 21 alkuperäinen piharakennus on säilynyt, mutta sitä on lyhennetty yhden oven verran. Uusi autotalli ja katos ovat tontin toisessa nurkassa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

250. Puutarhakatu 21 eteläpää on varsin alkuperäisen henkinen, vaikka kuistiin on tehty muutoksia ja ulko-ovet on vaihdettu. Pohjoispäätyyn on tehty 2000-luvun tyylinen vaakarimoitettu sisäänkäyntikatos ja ulko-ovet, ikkunat sekä vesikate on vaihdettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Pihalla on kaksi piharakennusta. Vuoden 1937 piharakennuksessa on ollut puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 19.11.1937
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** Alun perin viisi yläikkunallista ovea
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle ja ajalle tyypillistä moduuliperiaatetta hyödyntävää talousrakennusta.

Vuonna 2009 rakennettu autotalli ja avokatos.

- **Rakennuslupa:** 4.9.2009
- **Suunnittelija:** Jussi Mattila.
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Autotallissa nosto-ovi
- **Katto:** harjakatto, jonka katteen apoimutettu pelti
- **Erityispiirteet:** -

248. Tontin 223 piha-alueella on nykyisin kaksi piharakennusta, mikä on pienentänyt piha-alueita ja muuttanut yhdessä kiveyksen kanssa sen luonnetta verrattuna 1960-lukuun. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1956:** Rakennuksen molempiin päätyihin lisättiin ullakkohuoneet, joissa sähkölämmitys ja vesipisteet. Kulku huoneisiin oli kierreportaalla keittiöstä. Tässä vaiheessa kulku kylmälle ullakolle toteutettiin ainoastaan eteläpään kiu-
stin kautta, jonne rakennettiin kolmas ovi. Ulko-ovet uusitiin todennäköisesti tässä yhteydessä.
- **2009:** Huoneistot yhdistettiin kahdeksi asunnoksi. Ulko-ovet ja ikkunat sekä todennäköisesti katto uusittiin pohjoispäädyssä. Pohjois-päätyyn lisättiin kiu-
stin eteen sisäänkäyntikatos, joka osin vaakarimoitettiin. Suunnittelijana Jussi Mattila.

Muut havaitut muutokset:

- Rakennukseen on lisätty ulkopuolinen lisälämmöneristys.
- Räystäskourut ja syöksytorvet uusittu, piiput pellitetty.
- Katto uusittu puoliksi palahuopakatteella.

251. Puutarhakatu 21 eteläpäätyjen ikkunoita on suurennettu, kun ullakkohuoneet rakennettiin.
(Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

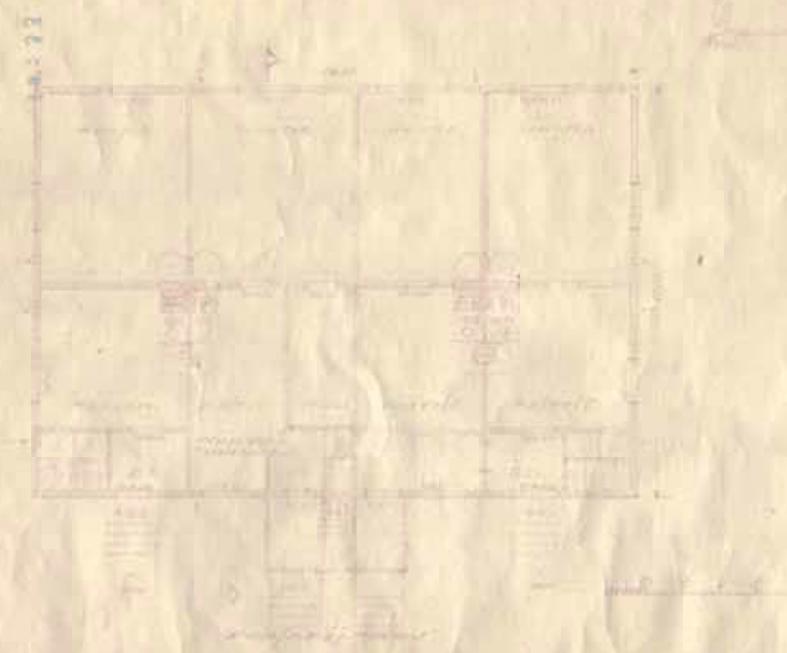
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarin
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kellariin on lisätty saunatilat.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Vesilista on poistettu todennäköisesti lisälämmöneristykseen asentamisen yhteydessä. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina porraskäytävien ja kellarin ikkunoita lukuunottamatta, jotka ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovien alkuperäisyydestä ei ole varmuutta.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on säilynyt lähes alkuperäisenä, mutta sitä on lyhennetty. Pihalle on rakennettu uusi 2000-luvun tyylinen autotalli ja -katos sekä lisäkatos. Lisäksi pihalla on jätekatos.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan luonne** on eteläpään osalta säilynyt ja pohjoispään osalta muuttunut, kun tontille on rakennettu uusi autotalli sekä pihan pinta on betonikivetty.
- Kasvillisuus on tontilla vähentynyt.

Muuta:

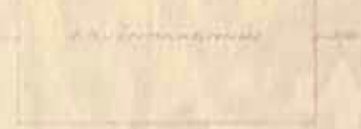
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

Kuvassa on esitetty...
 Koko...
 Suunnitelmassa...

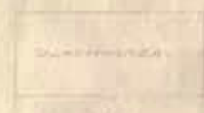

PUUTARHAKATU

Toukokuu 1922

Suunniteltu ja valvottu
 Oskari Mannerin toimistossa
 Lohi, Kasperi, 16. joulukuuta 1920.
 Oskari Manner
 W. Suolahti

KUUSIKATU

Puutarhakatu 23 (Tontti 224)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.10.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Tontin vuokraaja:** 1936 Eero Murto, vuokraoikeus siirretty 1940 Greeta ja Maria Pieti
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen pientalo keskeisesti sijoitetulla ulkonevalla umpikuistilla. 16,0 m x 11,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** talouskellarit tulisijojen perustuksissa. Pohjia ei esitetty. Käynti rakennuksen ulkopuolella sijaitsevien luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** 1" holkkilaudoitus, vuoraushuopa, vinolaudoitus, runko 2"x5, täyteenä kutterilastu, sisälaudoitus 1"ponttilauta. Kellarin seinissä betoni, väli- ja yläpohja puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päälistana on yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Nelipeiliset ovet. Päätyhuoneistoihin johtavissa ovissa ylinpeili on lasia. Ovien yllä on kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto.
- **Erityispiirteet:** Piharakennuksessa on asunut Eero Murto, joka rakensi talon. Päärakennuksessa on asunut myöhemmin mestariampuja Jussi Pälve

252. Puutarhakatu 23 katujulkisivu on säilynyt käytännössä muuttumattomana. Päätyyn on lisätty ikkunoita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

254. Pihan puolelle on 1980-luvulla tehty runsaasti muutoksia. Alkuperäinen kuisti on purettu ja tilalle rakennettu kaksi uutta. Ullakko on otettu asuinkäyttöön, ja sitä on valaistu kattolyhdyin. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

253. Viereisellä sivulla: Tyypillisen Puu-Raksilan 1930-luvun pientalon lupapiirustukset vuodelta 1936. Rakennuksessa on yksi matala kuisti. Talusrakennukseen on suunniteltu sekä leipomo, että pesutupa. Lisäksi käymälä ja pieni puusäiliö. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

256. Alkuperäiseen piharakennukseen on lisätty valokate ja puusäleikkö. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

257. Pihan puolella kaksi kuistia ja kattolyhdyt ovat selkeitä muutoksia alkuperäiseen ja edustavat tyypillistä 1980-luvun kerrostumaa Puu-Raksilassa. Laajennusten ikkunat ja ovet ovat kuitenkin vanhoja ja tuotu Tuiran puretuista puutaloista. Katto on uusittu saumattuna peltikatteenä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

255. Tontin 224 pihan luonne on säilynyt vastaavana kuin 1960-luvulla. Nykyään tontti on todennäköisesti alkuperäistä vihreämpi ja istutetumpi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa pesutupa, leipomohuone, puusäiliö ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 16.10.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniset perustukset.
- **Julkisivut:** vaakalaudoitetut
- **Ovet ja ikkunat:** Kolme yläikkunallista ovea. Pieniruutuisia pystyikkunoita, joiden ruuduissa x-jaot.
- **Katto:** harjakatto, jossa kolmiorimahuopakate.
- **Erityispiirteet:** suunnitelmista poiketen x-jaollisia pystyikkunoita.
- **Muutokset:** Alkuperäinen sauna on uusittu kokonaan vuosina 1988-1989. Piharakennuksen eteen on lisätty valokate ja puusäleikkö.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin ja asukashaastatteluun) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Ullakolle haettiin lupa kahden huoneen ja keittiön ullakkohuoneistoihin. Ilmeisesti vain toinen rakennettiin. Kuisti purettiin ja sisäänkäynnit muutettiin joka asunnossa. Ullakon ikkuna suurennettiin.
- **1985-1987:** Rakennus muutettiin paritaloksi. Pihan puolelle lisättiin kaksi kuistia, joiden yläosassa on parvekkeet. Pihan puolelle lisättiin kattolyhdyt, koska ullakko otettiin asuinkäyttöön. Pihan puolella jonkin verran aukkomuutoksia. Ikkunat kunnostettiin. Uudet ikkunat ja ovet tuotiin Tuiran puretuista taloista. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilas Ilpo Okkonen.
- **1997:** Ulkovuoraus uusittiin samanlaisena, kuin alkuperäinen vuoraus oli.
- **2012:** Katto uusittiin saumattuna peltikatteena.
- **2013:** Haettiin lupa toiselle liittymälle tontille. Suunnittelijana arkkitehti Ritva Okkonen.

Muut havaitut muutokset:

- Rakennus on ilmeisesti lisälämmöneristetty.
- Rakennuksen kellari on kunnostettu osittain.

258. Puutarhakatu 23 katujulkisivu on säilynyt lähes alkuperäisenä. Pohjoispäädyn ikkunoita ei ole suurennettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on muuttunut pihan puolella. Alkuperäinen kuisti on purettu ja tilalle rakennettu kaksi uutta kuistia. Lisäksi katolle on lisätty kattolyhdyt.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt kadun puolelta alkuperäisenä lisälämmöneristystä lukuun ottamatta. Pihan puolella on tyyli on muuttunut.
- **Pohjakaavio** on muuttunut etenkin ullakon, mutta myös ensimmäisen kerroksen osalta.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt lähes alkuperäisenä. Päädyissä on pieniä muutoksia. Pihan puolella muutokset ovat huomattavia.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset. Uudet ikkunat on tuotu Tuiran puretuista puutaloista.
- **Ovet:** Ulko-ovet on tuotu Tuiran puretuista puutaloista. Ne ovat todennäköisesti vanhempia kuin muu rakennus.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

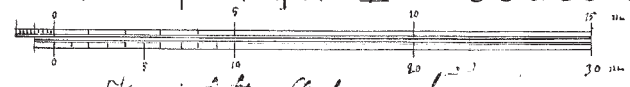
Piha:

- **Piharakenus** on ilmeisesti alkuperäinen. Siihen on lisätty valokate ja puusäleikkö.
- **Aita** on Puu-Raksilalle ominainen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt. Se on nykyisin todennäköisesti vehreämpi ja istutettumpi kuin aiemmin.

Muuta:

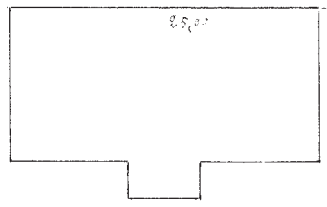
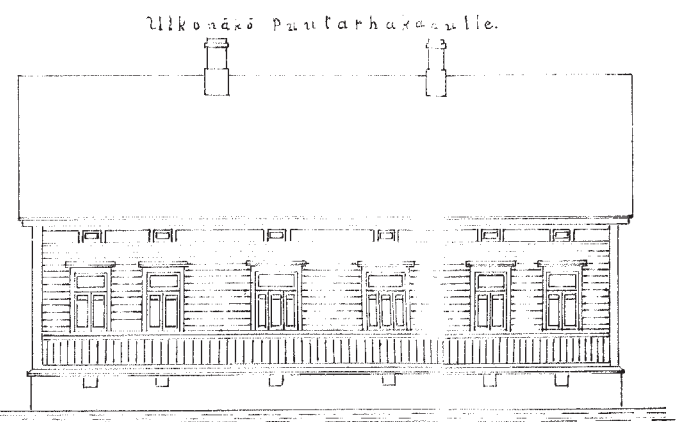
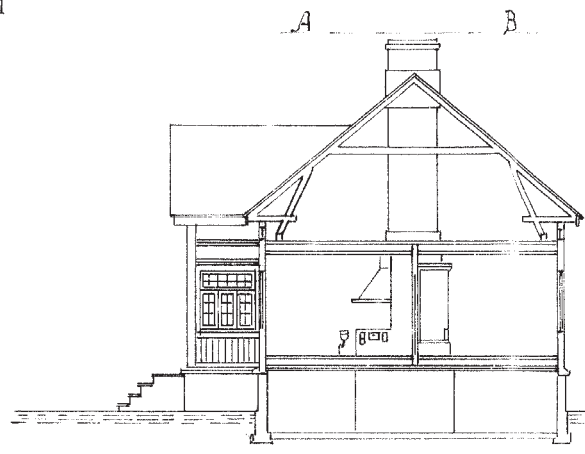
- Voimassa 26.08.1985 hyväksytty asemakaava ak1114.

Piirustus asuin ja ulkokuonera
kennusta varlen Tontilla N: 945
Oulunkaupungin II osassa.

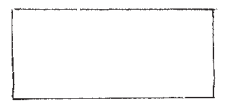

*Vakorakennus Oulun läänin
maahan päätöksellä myyjäisenä
17 päivänä 1928. Kirjasto
n:o 1111/1928
K. P. ...*

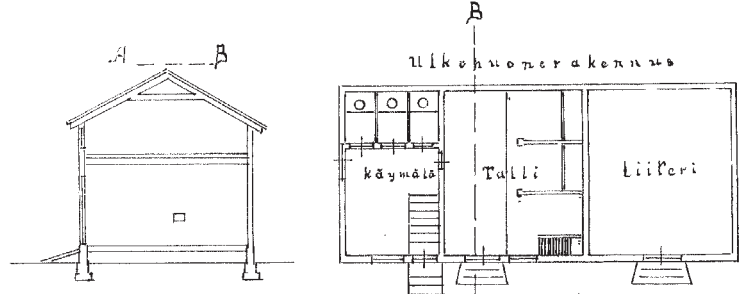
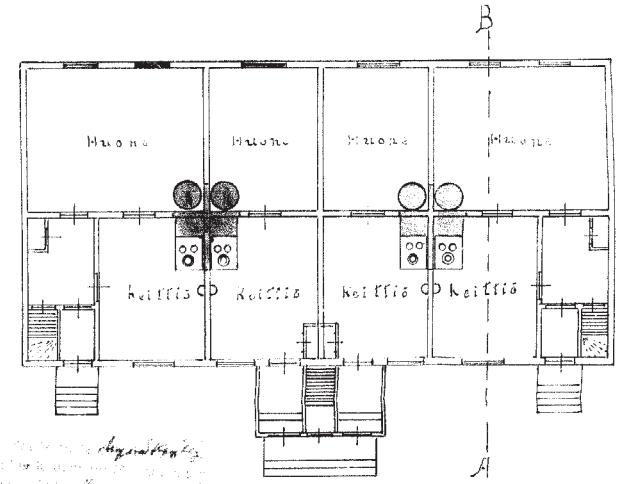
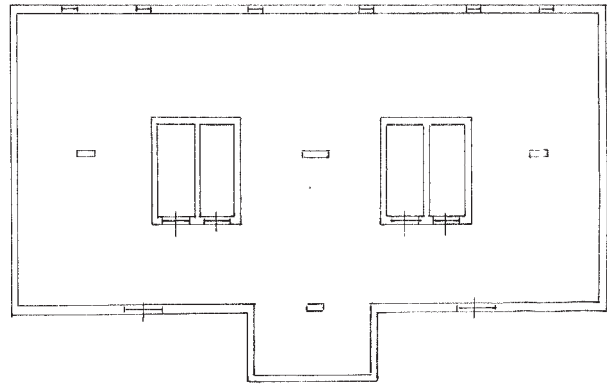
Puutarhakaalu

Tontti N: 945

8.7.00

138

Oulun elokuulla 1927. Ropijala.

Puutarhakatu 25 (Tontti 225)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 17.9.1928
- **Suunnittelija:** kirvesmies Juho Roppola
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** 1928 ajuri Juho Erkki Oja, 1929 neiti Vieno Rajala
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen, päätyasunnoissa lisäksi välikko
- **Vesipisteet** keittiöissä ainakin lavuaarit
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** talouskellarit tulisijojen perustuksissa.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Hirsirunko ja kellarin seinät betonista
- **Julkisivut:** Kenttälaudoitus, kerroslista ja betonisokkeli. Sokkelin päällä voimakkaasti ulkoneva tippalista
- **Ikkunat:** kolmi tai neliruutuiset T-ikkunat. Leveät vuorilaudat. Päälistista voimakkaasti artikuloitu. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovista ei projektioita.
- **Katto:** Suunnitelmassa materiaali jätetty viitteelliseksi, valokuvien perusteella toteutettu saumattuna peltikatteena.
- **Erytispiirteet:** Aiempien asukkaiden kertoman mukaan rakennuksen hirret tuotu Terijoelta.

261. Puutarhakatu 25 katujulkisivu on säilynyt pääpiirteittäin alkuperäisen mukaisena, vaikka ikkunajako on muuttunut viimeksi 1960-luvulla. Ulkopuolinen lisälämmöneristys jättää alkuperäiset ikkunat voimakkaasti syvennykseen. Yhdessä ikkunassa on tuuletusta varten fortuska. Katto on uusittu saumattuna palapeltikatteena, mutta ilman jalkarännejä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

259. Puutarhakatu 25 pihan puolella suurin muutos on vuoden 1948 L-laajennus. Sisäänkäynnit ovat säilyneet 1940-luvun mukaisina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

260. Viereisellä sivulla: J. Roppolan suunnittelemat lupapiirustukset vuodelta 1928. Rakennuksessa oli neljä asuntoa ja yksi kuisti. Kaikille asunnoille oli ajan tyylin mukaan oma sisäänkäynti. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

263. Puutarhakatu 25 piharakennukseen on tehty hienovarainen autotallimuutos. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

264. 1960-luvun ilmakuvasa on näkyvissä kuistin kolmioikkuna, joka ei esiinny vuoden 1946 muutosluvussa. L-laajennuksen yläkerrassa on ullakkohuone. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

262. Tontin 225 piha-alue on perusratkaisuiltaan vastaava kuin 1950-luvulla. Tätä ennen tontti on ollut avarampi, koska L-laajennus tehtiin 1940-luvun lopussa. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa liiteri, kahden pilttuun talli sekä käymälä.

- **Rakennuslupa:** 17.9.1928
- **Suunnittelija:** kirvesmies Juho Roppola
- **Kerroksia:** 1-2
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoni perustus.
- **Julkisivut:** kenttäläudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** paneloidut ovet ja päädyssä viisikulmainen ruutuikkuna.
- **Katto:** harjakatto, jossa todennäköisesti huopakate
- **Erityispiirteet:** Rakennuksessa ollut talli. Rakennus on tyypillistä Raksilan piha-rakennusta korkeampi.
- **Muutokset:** Puolet rakennusta on muutettu autotalliksi.

MUUTOKSET

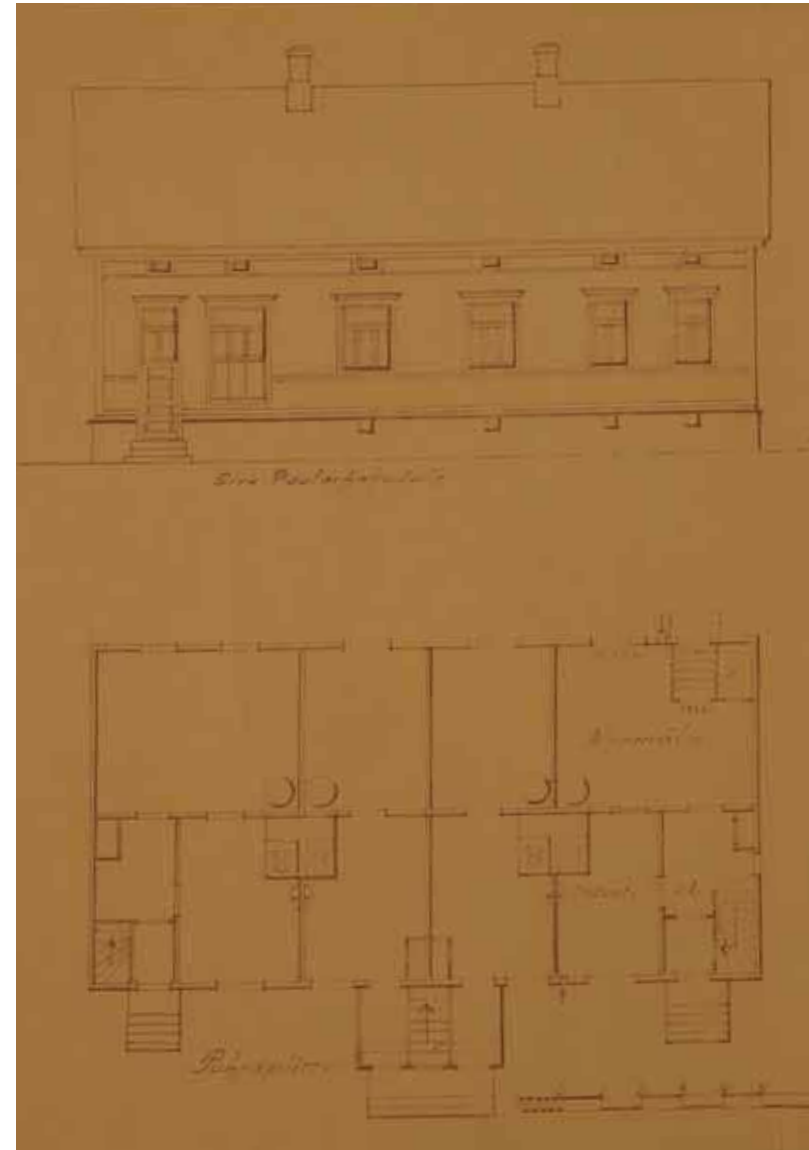
Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1946:** Pohjoispäädyn asunto muutettiin myymäläksi. Kadun puolelle lisättiin sisäänkäynti myymälähuoneeseen korvaamalla yksi ikkuna-aukko ovella ja lisäämällä myymälätilaan suuri ikkuna. Saman asunnon kohdalle rakennettiin uunilämmitteinen ullakkokamari, joka varustettiin vesipisteellä. Suunnittelijana K.H. Kunnas.
- **1948:** Myymälätila laajennettiin koko asunnon kokoiseksi tiskimyyväläksi. Samassa yhteydessä tehtiin L-laajennus, jossa oli yksi asunto ja kellarissa saunatilat. Laajennus tehtiin samaan tyyliin kuin alkuperäinen rakennus. Suunnittelijana Arvo Koskipaasi.
- **1952:** Laajennuksen ullakolle lisättiin ullakkohuone. Ullakon päätyikkuna suurennettiin ajalle tyypillisenä kolmijakoisena ikkunana. Suunnittelijana O. Kinnunen.
- **1962:** Myymälätila muutettiin huoneiksi. Samalla poistettiin Puutarhakadun sisäänkäynti. Myymälän suuri ikkuna pienennettiin, mutta julkisivun symmetria ei palautunut. Suunnittelijana rakennusmestari S. Väyrynen.
- **1986:** Kellariin lisättiin sisäpuolinen lämmöneristys ja tehtiin painaumia maavaraiseen lattiaan. Julkisivut todennäköisesti kunnostettiin ja väritystä muutettiin. Rakennus mahdollisesti lisälämmöneristetty tässä vaiheessa. Suunnittelijana Raija-Liisa Nuutilainen.
- **2009:** Yhden asunon yläkertaan tehty suihkullinen wc-tila.
- **2012:** Kaksi keskimmäistä asuntoa yhdistetty yhdeksi suuremmaksi asunnoksi. Tämän jälkeen rakennuksessa kolme asuntoa. Suunnittelijana Mikko Kämäräinen.

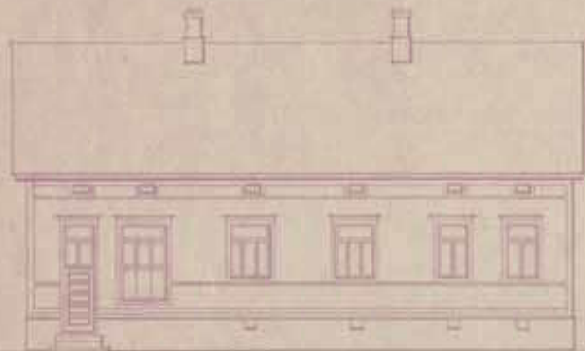
Muut havaitut muutokset:

- Katto uusittu saumattuna palapeltikatteena, mutta ilman jalkarännejä. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia.
- Ulko-ovet uusittu todennäköisesti L-laajennuksen yhteydessä tai uusittu myöhemmin 1940-luvun tyyllisinä sormipaneloituina ovina, joissa lasiaukko oven yläosassa.
- Keskimmäisen kuistin kolmioikkunan alkuperäisyydestä ei ole varmuutta. Se näkyy 1960-luvun valokuvassa, mutta sitä ei ole esitetty vuoden 1948 piirustuksissa.

265. Muutospiirustus vuodelta 1946 myymälätilan lisäämisestä nurkka-asuntoon. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

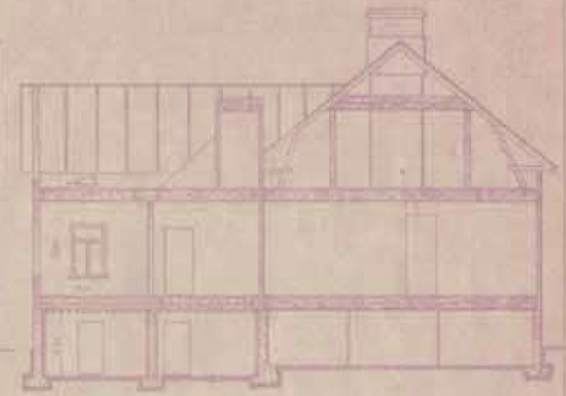
Muutos- ja lisärakennuspilvenus kautille Nr 225. Oulun kaupungin kirkon kaupungin osassa Puutarhankadun vierellä

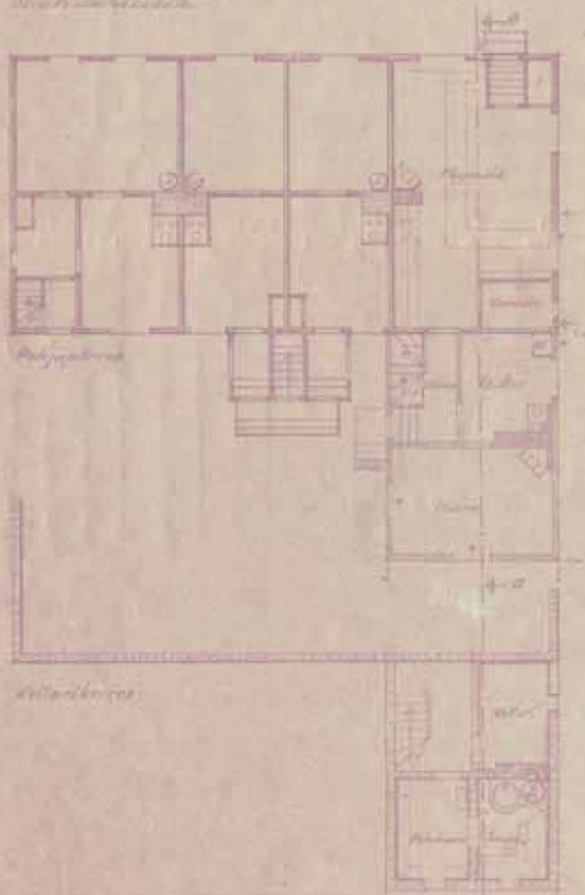
Eteläpuolelta

Pohjoispuolelta

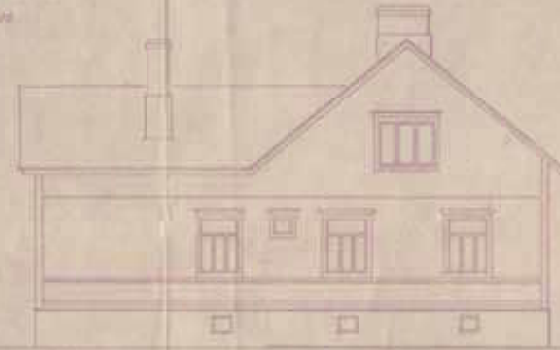
Leikkimies

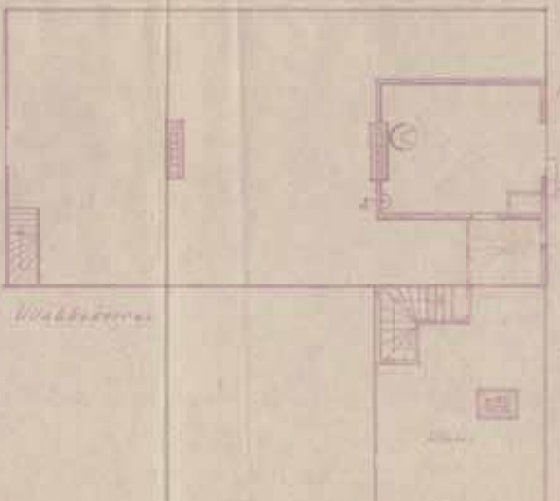
Pohjoispuolelta

Eteläpuolelta

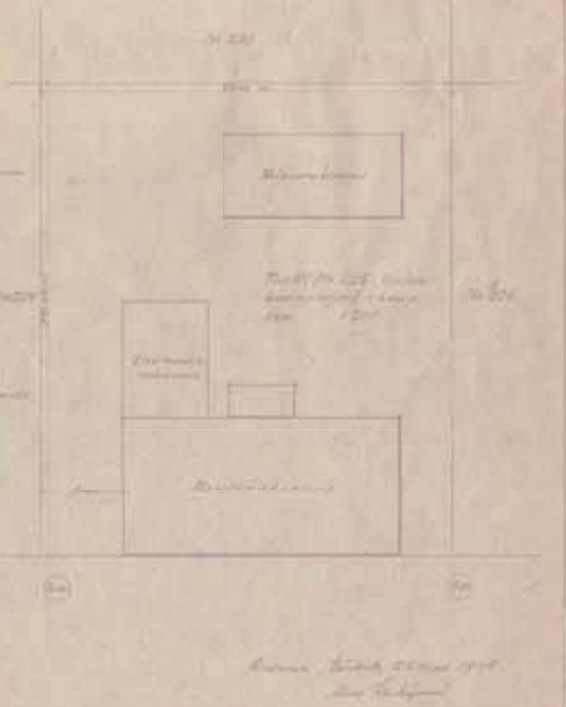
Pohjoispuolelta

Pohjoispuolelta

Eteläpuolelta

Maanala

Maanala 225 Oulun kaupungin kirkon kaupungin osassa Puutarhankadun vierellä

Maanala

Maanala

Arkkitehti: ...

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kolmeen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja ullakkohuoneet
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on muuttunut 1940-luvun L-laajennuksen myötä.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä. L-laajennusta lukuun ottamatta, joka on myös säilynyt hyvin alkuperäisessä asussa. Suurin muutos on suhteellisen paksu ulkopuolinen lisälämmöneristys, joka jättää alkuperäiset ikkunat voimakkaasti syvennykseen.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Tiloissa on tapahtunut jonkin verran muutoksia.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet pääosin alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Katujulkisivun symmetria hävisi myymälämuutoksien myötä. L-laajennus on muuttanut rakennuksen pihan puolta ja alkuperäiseen kuistiin on jossain vaiheessa lisätty erikoinen kolmioikkuna.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset kuistin päätyikkunaa lukuun ottamatta. Ne ovat kuitenkin jääneet voimakkaasti syvennykseen.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu todennäköisesti 1940-luvun L-laajennuksen yhteydessä, mutta tästä ei ole varmuutta. Ne eivät kuitenkaan ole alkuperäisiä.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna palapeltikatteenä, mutta ilman jalkarännejä. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia.

Piha:

- **Piharakennus** on alkuperäinen ja siihen on jossain vaiheessa tehty alkuperäiseen arkkitehtuuriin sovitettu autotallimuutos.
- **Aitaa** ei ole.
- **Pihan** luonne on säilynyt vastaavana, kuin se on L-laajennuksen jälkeen ollut.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

266. Viereisellä sivulla muutospiirustus vuodelta 1948 myymälätilan laajentamisesta ja L-laajennuksesta. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

267. Puutarhakatu 25 eteläpääty. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

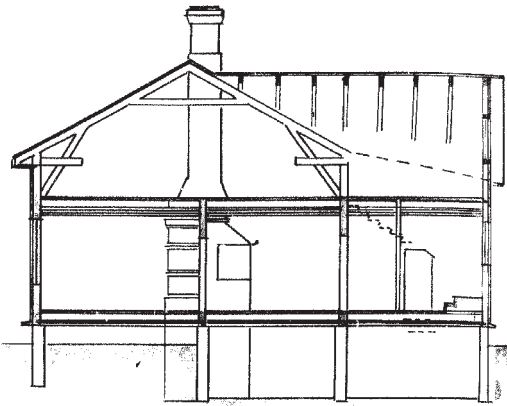
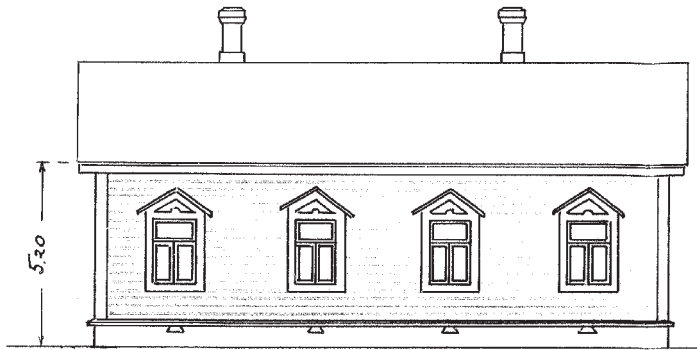

268. Puutarhakatu 25 pohjoissivu ja L-laajennus. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Uutisrakennukset tontille N° 226 - II^{ssa} kaupunginosassa Oulun kaupunkia

Seurapaino 7

M 2 N
P 50 P

Ulkonäkö Puutarhak.

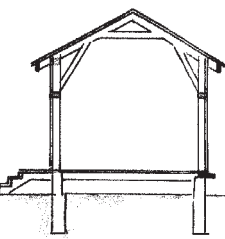
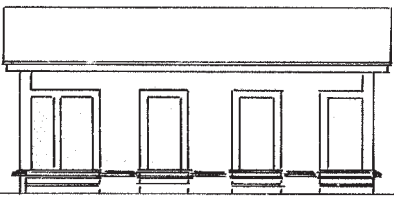
Tekijä: *Arvo Yrjö Lindegren*
 Oulun kaupungin tekninen osasto
 kulli vuor. 22, Alameda 14-15.
 Vuosi 1928.
F. Gahr kappas

Leikkaus A-B

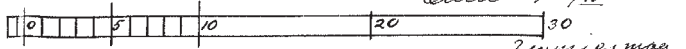
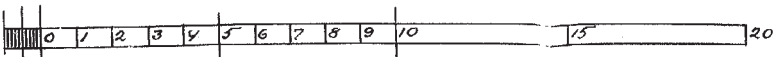
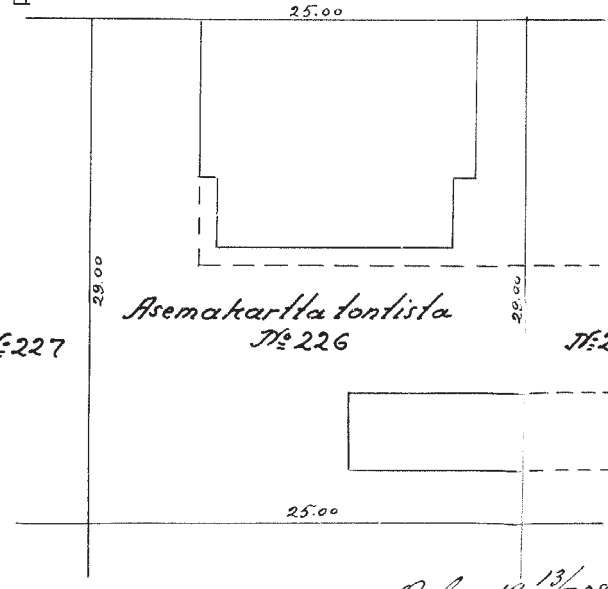
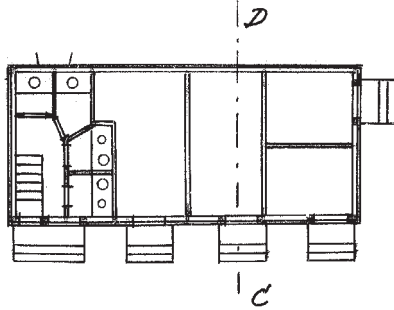
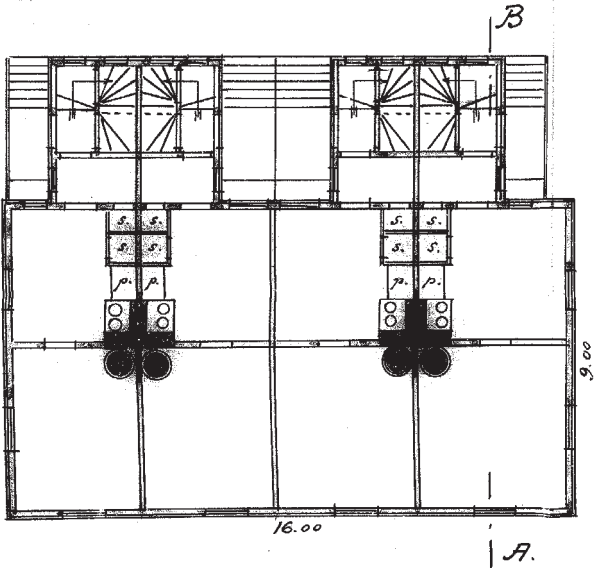
Yhdistetty: Oulun läänin
 Maaherran väätäksellä
 tonttiin 10 päivänä 1928.

Vivallisesti:
A. Kivimäki
 -1928.

Leikkaus C-D

Puutarhakatu

Oulu 19 13/12 28

J. J. J.

Puutarhakatu 27 (Tontti 1, entinen 226)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 10.5.1928
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan W. Miesmaa
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** työmies Kustu / Kustaa Kemppainen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerrosia:** 1 sekä puolen rakennuksen syvyinen kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 16,0 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismia
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen.
- **Vesipisteet** ei esitetty
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarin** pohjia ei esitetty
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Puurakenteiset seinät (hirsi) ja välipohjat. Kellarissa seinät betonia ja kellarissa maalattia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista ja betonisokkeli. Sokkelin tuuletusaukot puolisunnikkaan muotoiset. Päätyjulkisivuissa on harjalla pieni koristeaihe. Alkuperäisissä suunnitelmissa ei ullakon haukkaikkunoita.
- **Ikkunat:** T-ikkunat. Leveät vuorilaudat rajaavat ikkunoiden yläpuolelle koristeelliset päätykolmioaiheet. Vesilaudat muodostavat harjan.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä, Ovet nelipeiliset. Ovien kattamisratkaisu toistaa ikkunoiden päällistojen ja vuorilautojen rajaamaa päätykolmio-aihetta.
- **Katto:** Suunnitelmissa katemateriaali on jätetty viitteelliseksi, mutta valokuvien perusteella rakennus on toteutunut peltikatteisena.
- **Eriyispiirteet:** Toinen Miesmaan tyyppiratkaisuista, joiden erot koristeaiheiden yksityiskohdissa. Kookkaat kuistit.

270. Viereisellä sivulla: Puutarhakatu 27 on toinen - ja ainut jäljellä oleva - J. W. Miesmaan suunnittelemissa rakennuksissa, joissa on käytetty samoja piirustuksia. Neliasuntoisen pientalon kellari on vain puolen rakennuksen syvyinen. Kuistit ovat poikkeuksellisen kookkaat. Lupapiirustukset vuodelta 1928. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

269. Puutarhakatu 27 katujulkisivu poikkeaa alkuperäisestä suunnitelmasta, sillä ullakkoa on korotettu ja lisätty tyylin mukaiset haukkaikkunat. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

271. Puutarhakatu 27 päätyjulkisivuun on tehty ikkunamuutoksia ullakolle. Kainuuntien levennys on pienentänyt tonttia ja baanatyömaa ulottuu aivan rakennuksen tuntumaan. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

273. Puutarhakatu 25:n ja 27:n piharakennukset on rakennettu kaavan mukaisesti kiinni toisiinsa. Piharakennus on pitkälti alkuperäisen mukainen, mutta sen toinen pääty on muutettu autotalliksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

274. Puutarhakatu 27:n pohjoispäädyssä ei ole aukkomuutoksia, vaikkakin ullakon ikkuna on uusittu puitejako säilyttäen. Kuistit on rakennettu uudestaan, mutta alkuperäistä mukaellen. Ulko-ovi on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavana. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

272. Tontin 226 piha-alueen luonne on muuttunut merkittävästi Kainuuntien haukattua tontista palasen. Myös kasvanut autopaikkatarve on vaikuttanut pihan kasvillisuuden vähenemiseen. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa neljä halkosäiliötä ja käymälä, jossa erilliset kopit joka asunnolle.

- **Rakennuslupa:** 10.5.1928
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan W. Miesmaa
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** vinopaneloidut ovet
- **Katto:** harjakatto, alkuperäisestä katemateriaalista ei varmuutta, nykyisin huopakate.
- **Erytispiirteet:** -
- **Muutokset:** käymäläpääty muutettu autosuojaksi tuntemattomana ajankohtana

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2002:** Rakennus muutettiin kahden asunnon taloksi. Pienempi asunto on alkuperäisen päätyasunnon kokoinen. Suurempaan asuntoon liitettiin lämpimäksi asuintilaksi kokonaisuudessaan muutettu ullakko sekä kuistien alle rakennettu kellari. Kuistit rakennettiin todennäköisesti kokonaan uudestaan ja muutettiin lämpimiksi. Lämmöneristystä parannettiin, alkuperäinen hirsirunko säilyi. Ei ole varmuutta korotettiin kattoa, vai rakennettiin se jo alkujaan suunniteltua korkeampana. Valokuvien perusteella haukkaikkunoita ei ollut vielä 1950-luvulla. Haukkaikkunat ja päätyikkunat lisättiin. Kuistien väliin rakennettiin parveke, joka toimii myös katoksena. Suunnittelijana arkkitehti Pave Mikkonen, Archeus Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu
- Katto uusittu saumattuna peltikatteena
- Rakennukseen on tehty ulkopuolinen lisälämmöneristys.

275. Puutarhakatu 27:n piha on tiivis ja pintamateriaaleilla selkeästi jäsennetty. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

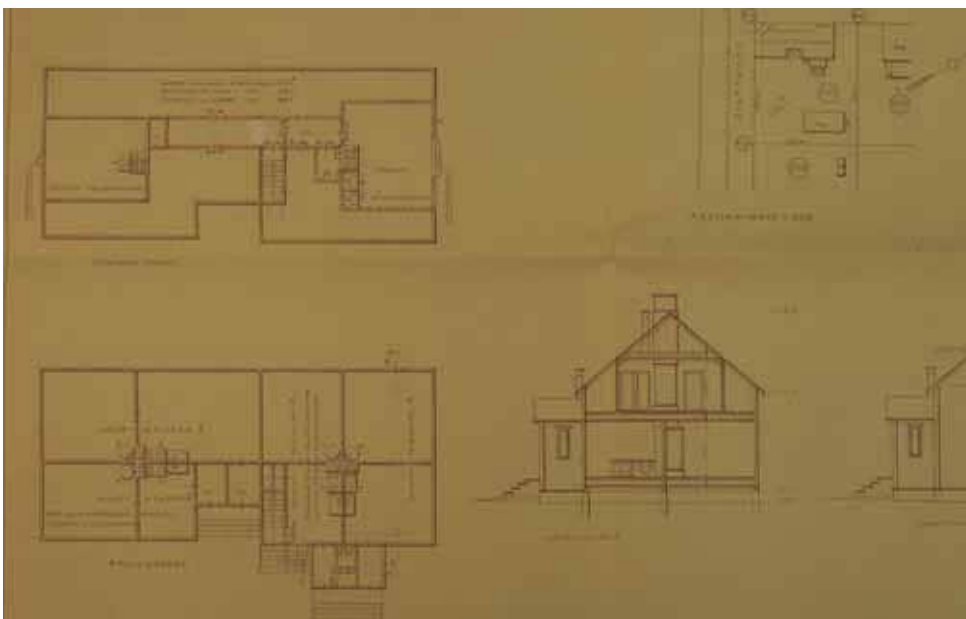
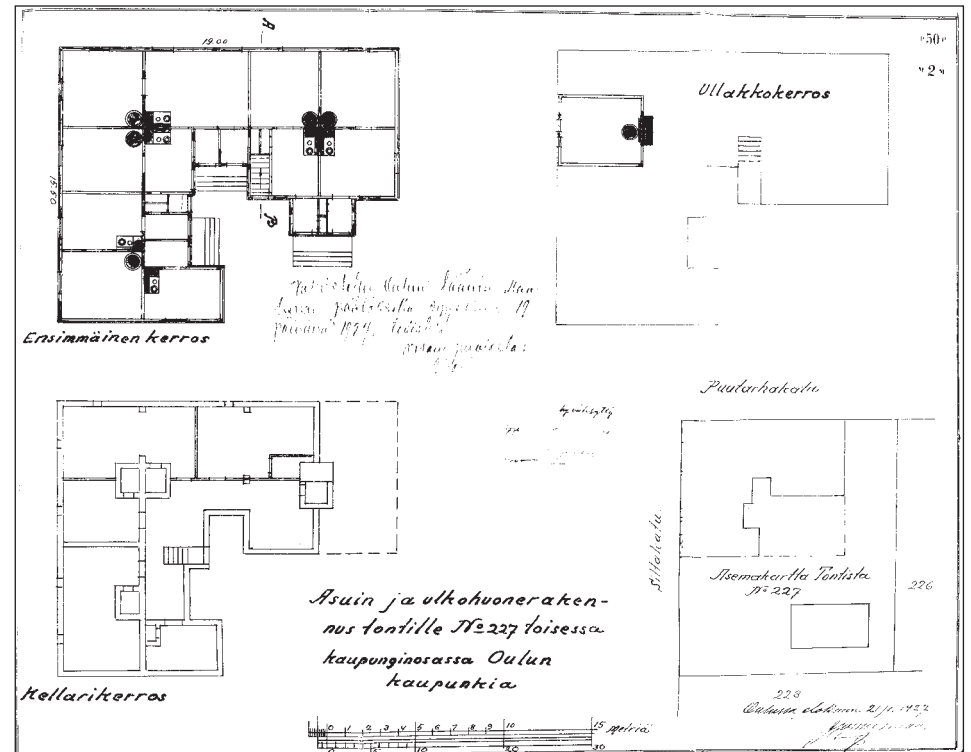
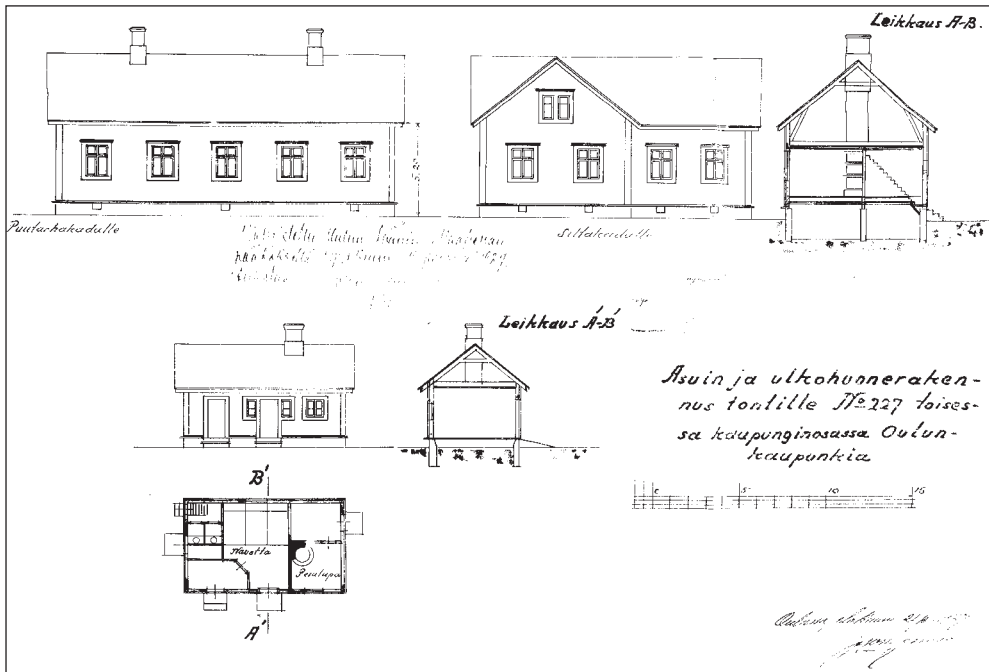
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on pääosin säilynyt. Parveke muuttaa hieman pihan puolen julkisivua.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääosin säilynyt, vaikka ullakko on otettu käyttöön ja ikkunoita sekä parveke lisätty.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut merkittäviä muutoksia kaikissa kerroksissa. Pohjakerroksen alkuperäinen huonejako on edelleen selkeästi havaittavissa.
- **Alkuperäinen** hirsirakenne on säilynyt. Oletettavasti myös muilta osin kantavaa runkoa on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivujen peruseräatteen säilyneet, vaikka useita muutoksia on tehty. Katujulkisivuun on lisätty haukkaikkunat ja kerroslista, eteläpäädyssä on ullakolle lisätty alkuperäisen mukaiset ikkunat. Koko rakennus on lisälämmöneristetty. Pihan puolella kuistit on rakennettu uudestaan, mutta oletettavasti alkuperäisiä julkisivuja on pyritty noudattamaan. Parvekkeen ja parvekeoven lisäykset ovat pihan puolen merkittävimmät muutokset.
- **Ikkunat:** Pohjakerroksen ikkunat ovat alkuperäiset. Ullakon ja kuistien ikkunat ovat uudet, alkuperäisten mukaiset kokopuiset ja sirorakenteiset ikkunat. Lisälämmöneristämisen myötä ikkunat ovat jääneet hieman syvennykseen.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu. Osa ovista on kokopuisia lasiaukollisia ovia. Kaikki ulko-ovet poikkeavat tyyliiltään alkuperäisistä.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena. Syöksytorvet on uusittu alkuperäisen mukaisiana.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt. Siihen on tehty autotallimuutos, joka on alkuperäisen tyylin mukainen.
- **Aita** on uusittu umpinaisena korkeana puuaitana. Se poikkeaa tyyliiltään rakennuksen tyylistä. Aita toimii Kainuuntien melusuojana.
- **Pihan** luonne on radikaalisti muuttunut Kainuuntien leikattua tontista palasen. Piha on pienentynyt ja kasvillisuus vähentynyt verattuna 1960-lukuun.

Muuta:

- Voimassa 04.05.2001 hyväksytty asemakaava ak1687.

276. Ylävissä alkuperäiset J.W. Miesmaan lupapiirustukset vuodelta 1927. Rakennus oli Puu-Raksilan vanhimpia.

277. Vasemmalla alhaalla ote lupapiirustuksesta, jossa haettiin rakennuslupa ullakkuhuoneen lisäämiseksi rakennukseen. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkisto)

Puutarhakatu 29 (Tontti 227) Purettu Kainuuntien alta

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 21.8.1927
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan W. Miesmaa
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Antti Ohenoja
- **Asuntomäärä:** Suunnitelmassa on kuusi asuntoa ja ullakkohuone, L-laajennus ei toteutunut, joten kaksi asuntoa jäi uupumaan.
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen asuinrakennus
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismia
- **Asunnoissa** Ensimmäisessä kerroksessa hellahuone ja eteinen tai huone, keittiö ja eteinen. Ullakolla yksi huone, jossa uuni
- **Vesipisteet** ei esitetty
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarista** viisi ruokakellaria tulisijojen perustuksissa ja varastotilaa
- **Ullakolla** yksi huone
- **Rakenne:** puurakenteiset seinät ja välipohjat, kellarissa maalattia
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** T-ikkunat, joissa on leveät vuorilaudat
- **Ovet:** Ei esitetty piirustuksissa, mutta valokuvasta voidaan nähdä, että ainakin yksi ulko-ovi oli peilillinen ja yläpeileissä oli lasit.
- **Katto:** Suunnitelmissa katemateriaali on jätetty viitteelliseksi. Ilmeisesti toteutunut huopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Voidaan pitää L-versiona Miesmaan tyyppiratkaisusta, joita oli kaksi rakennuksen naapureina.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen on kuulunut myös samaan aikaan suunniteltu piharakennus, jossa oli kolmen lehmän navetta, käymälä ja pesutupa.
- **Muutokset:** Vuonna 1951 haettiin lupa rakentaa toinen ullakkohuone, joka tehtiin hirsistä sähkölämmitteisenä. Kuistiin rakennettiin wc-tila ja keittiöissä oli vesipisteet. Suunnittelijana rakennusmestari J. Karvonen.

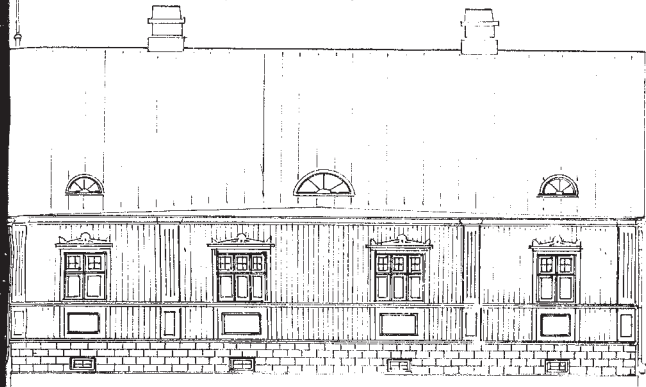
278. Puutarhakatu 29 kuvattuna Siltakadulta. L-siipi ei ilmeisesti koskaan valmistunut. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

279. Puutarhakatu 29 näkyy tummakattoisena bulevardimaisen Siltakadun varrella. Linja-auto on juuri ohittanut rakennuksen. Oikealla Kaupunginon takana näkyvät Karjasillan kerrostalot. Kuva otettu todennäköisesti 1960-luvulla. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

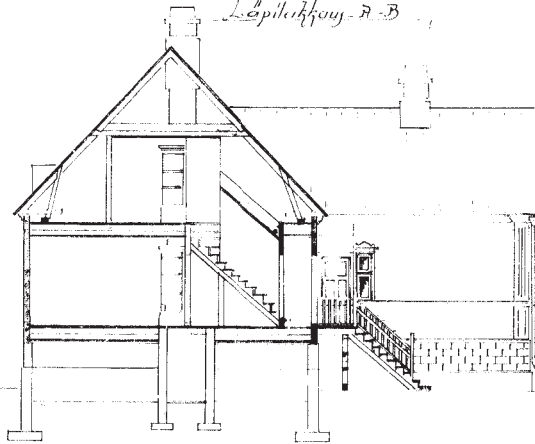
Uutis Asuinrakennus Piirustus, Asuntokontille N° 228. Siltä ja Karjakadun Waralle.

Sulkijou Karjakadulle.

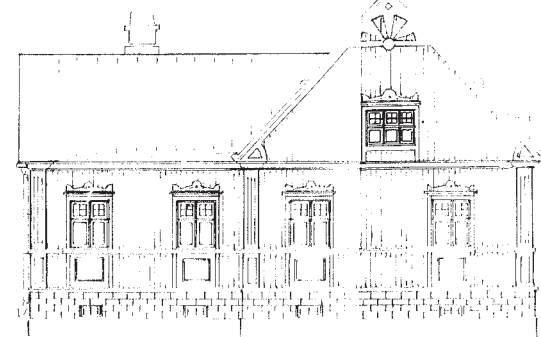

Calunhuopungin N° 350 K^o 9in C^o 35

Läpillekkyös - R-B

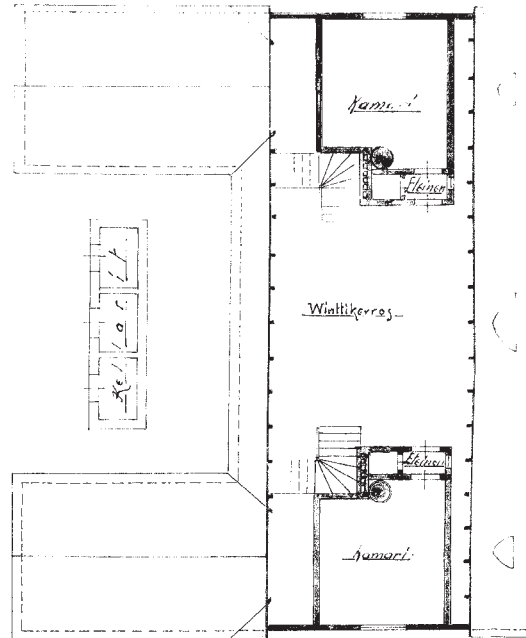
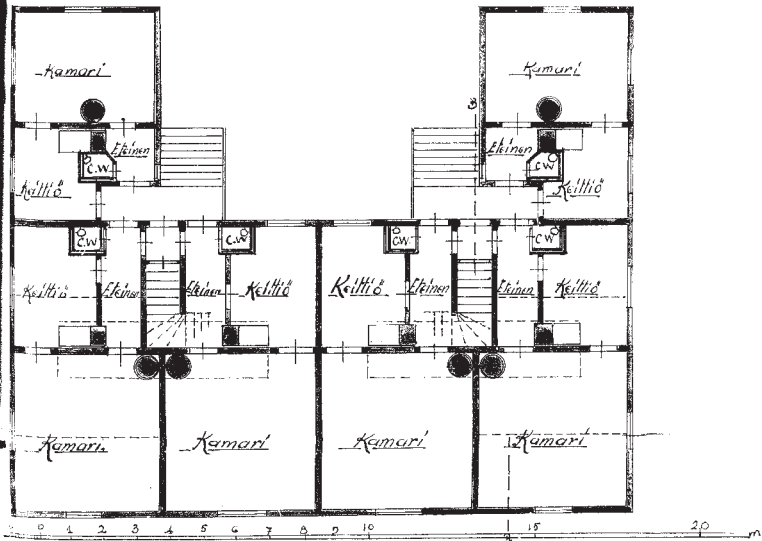

Sulkijou Siltakadulle

2 m
50"

Vahvistettu Ouluun läänin maan-
heran päätöksellä huhtikuun 2 päivänä
1928, toimittaa
sivon muotoa:
L. H. Kallio

lyydyksily
matti 20
J. J. Kallio

1110 kolu

Häyönerakennus

Toitti N° 228.

Asuinrakennus

Karjakatu

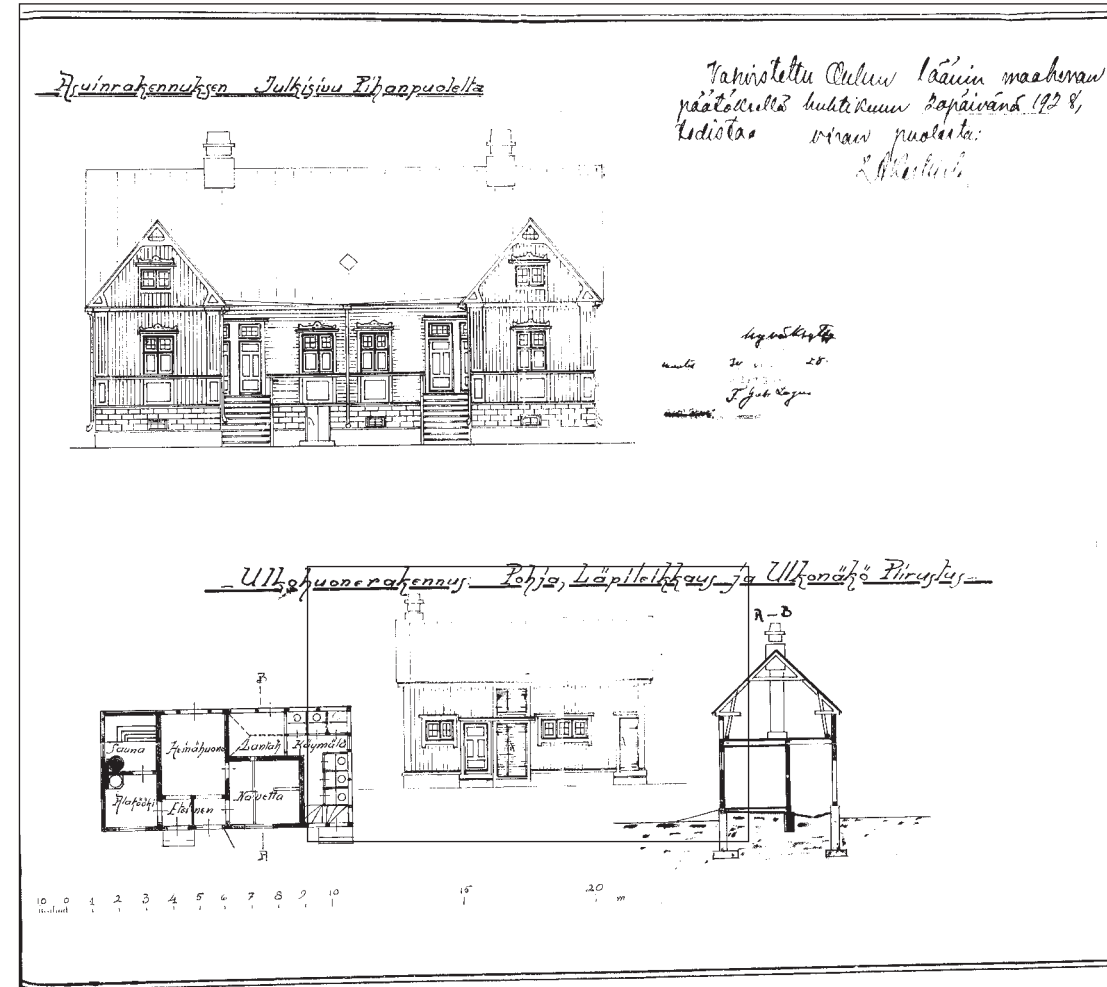
J. H. Kallio 10/1928

Karjakatu 30 (Tontti 228) Purettu Kainuuntien alta

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 20.4.1928
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan A. Mattila
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Juho Viirala tai Viitala
- **Asuntomäärä:** 6 asuntoa ja kaksi ullakkohuonetta
- **Kerroksia:** 1 ja kellari sekä ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** U-mallinen harjakattoinen ja kaksikuistinen pientalo
- **Tyyli:** koristeellinen nikkarityyli
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteitä** ei merkattuna pohjissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** 6 ruokakellaria
- **Ullakkolla** kaksi ullakkohuonetta
- **Rakenne:** Puurakenteiset seinät ja välipohjat. Betoniperustukset ja -sokkeli, jonka päällä tiilimuuraus kellarin osalla
- **Julkisivut:** Katujulkisivuilla pystylauditus ja pihajulkisivuilla vaakalauditus. Vaakasuuntaiset listat jakavat julkisivua. Paljon koristeaihteita. Doorilaistyyppi- set nurkkapilasterit.
- **Ikkunat:** Risti-ikkunat. Ikkunoiden vesilautojen päällä on kruunut. Ullakolla lunetti-ikkunat.
- **Ovet:** Nelipeiliset ovet yläikkunoilla.
- **Katto:** Saumattu peltikatto. Jyrkkä kattokulma.
- **Erytispiirteet:** Rakennus on ollut Puu-Raksilan koristeellisin ja ainoa selvästi nikkarityyliä edustava rakennus alueella.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen on suunniteltu myös piharakennus, jossa alakooki, navetta, heinähuone, käymälä, sauna ja lantahuone. Tämä ei ilmeisesti toteutunut ainakaan kokonaisena.

281. Myös Karjakatu 30 talousrakennus suunniteltiin, mutta ilmakuvissa näkyy ainoastaan pienempi piharakennus, joten ei ole varmuutta toteutuiko ainoastaan käymälä. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

280. Viereisellä sivulla: Karjakatu 30 rakennus oli todennäköisesti koristeellisen Puu-Raksilan rakennuksista. Lupapiirustukset vuodelta 1928. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 28 (Tontti 229) Purettu Kainuuntien alta

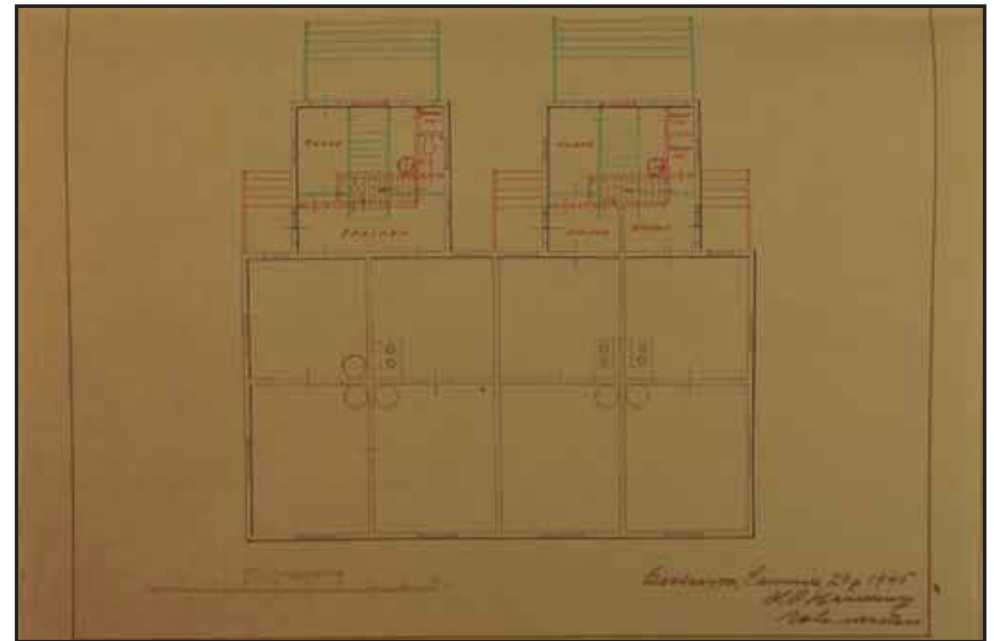
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

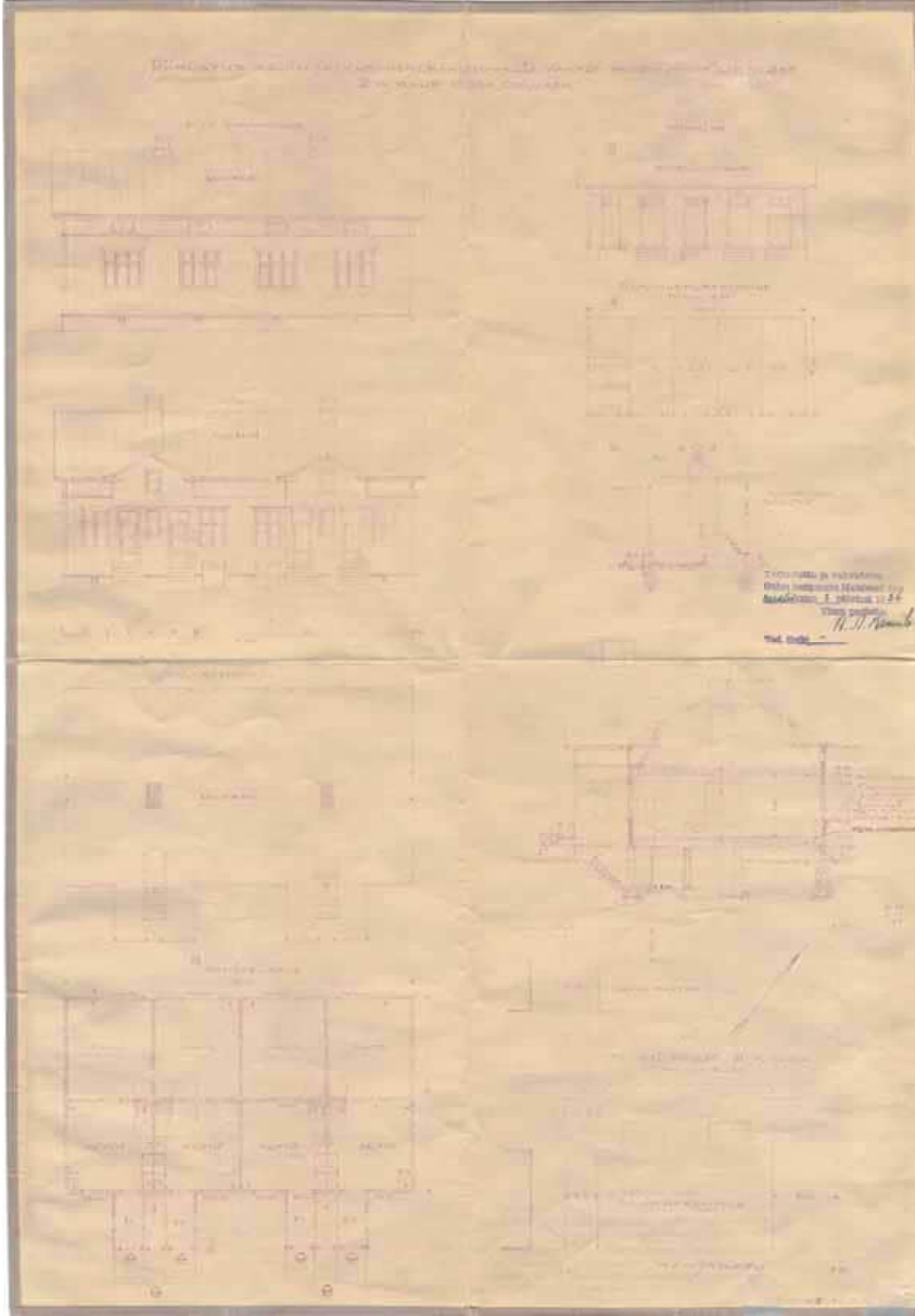
- **Rakennuslupa:** 3.10.1928
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan W. Miesmaa
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Einari Wigren, kivenhakkaaja. Vuokraoikeus siirretty 1929 Antti Ohenoja
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä puolen rakennuksen syvyinen kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala
- **Tyyli:** 1920-luvun klassismia
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen.
- **Vesipisteitä** ei esitetty
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** 4 ruokakellaria tulisijojen perustuksissa ja varastotilaa
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Puurakenteiset seinät ja välipohjat. Kellarissa seinät betonia ja kellarissa maalattia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista ja betonisokkeli. Päätyjulkisivuissa harjalla on pieni koristeaihe, jota kohti ikkunan päälilistan koristeellinen kolmio vasta-aihe kurkottaa.
- **Ikkunat:** T-ikkunat. Leveät vuorilaudat rajaavat ikkunoiden yläpuolelle koristeelliset päätykolmioaiheet. Vesilaudat muodostavat harjan.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä.
- **Katto:** Suunnitelmissa katemateriaali on jätetty viitteelliseksi, mutta valokuvien perusteella rakennus on todennäköisesti toteutunut peltikatteisena.
- **Erityispiirteet:** Toinen Miesmaan tyyppiratkaisuista, joiden erot koristeaiheiden yksityiskohdissa. Kookkaat kuistit.
- **Muutokset:** Vuonna 1945 haettiin rakennuslupa kylmien kuistien muuttamiseksi lämmitetyiksi huoneiksi. Toisen päädyn asunnot oli yhdistetty suuremmaksi asunnoksi, jonka kuistiin tehtiin myös wc-tila. Suunnittelijana L. P. Krimming
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen on kuulunut myös samaan aikaan suunniteltu piharakennus, jossa pesutupa, puusäiliöt ja käymälä.

284. Kaksikuistiset Karjakatu 26, 28 ja 30 näkyvät kuvassa pihan puolelta. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

283. Kuistien muuttamiselle lämpimiksi tiloiksi haettiin lupa vuonna 1945. Ote lupapiirustuksesta. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

286. Karjakatu 26 katujulkisivussa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Pohjakerroksen ikkunat on uusittu alkuperäistä vastaavina puuikkunoina puitejakosäilyttäen. Julkisivuun on lisätty lämmöneristettä, mikä jättää ikkunat lievästi syvennykseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

285. Karjakatu 26 on rakennusmestari K. Kunnaksen suunnittelema ja livari Salmisen rakennuttama. Rakennus on lähes identtinen tässä selvityksessä Kunnas 1 tyyppiratkaisun kanssa. Eroksi muodostuu vain puolen rakennuksen syväinen kellari ja pieni pituusero. Keittiöissä on lisäksi komerot. Tässä Kunnaksen suunnittelemassa talossa on korkean malliset kuistit sekä Puu-Rakasilan tyyppillisin ikkunamalli eli 6-ruutuiset T-ikkunat. Lupapiirustukset vuodelta 1936. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 26 (Tontti 230)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 3.3.1936
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1936 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1940 Hugo Lietzen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 16.0 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Puolen kerroksen syvyisen kellarin pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** 1" ulkovuorauslauta, vuoraushuopa, 1" vinolaudoitus, runko 2"x5", täytteenä kutterilastu, sisälaudoitus 1"tasapontti.. Kellarin seinissä betoni ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Pääliistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Kolmipeiliset ovet. Ovien yllä on kak-siruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Kellaria lukuun ottamatta identtinen Kunnaksen tyyppiratkaisu "Kunnas 1" kanssa.

288. Kaksikuistiset Karjakatu 26 identtiset kuistit erottuvat selkeästi vuoden 1955 ilmakuvaista. Pihalla ei vielä tuolloin ollut korkeaa kasvillisuutta. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

287. Karjakatu 26 Karjakadulta naapuritontilta kuvattuna. Rakennuksen muoto on säilynyt. Ullakon ikkuna on suurennettu ja uusittu kokopuisena, mutta tyylistä poikkeavan pikkuruutuisena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

290. Karjakatu 26 uusi piharakennus ja huolellisesti rakennettua puutarhaa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

291. Karjakatu 26 piharakennuksen lupapiirustus vuodelta 1998. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa oli neljä puusäiliötä ja käymälä. Alkuperäinen rakennus purettiin 1960-luvulla. Tilalle rakennettiin uusi vastaavan kokoinen talousrakennus 1990-luvun lopulla.

- **Rakennuslupa:** 3.3.1936
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniset perustukset
- **Julkisivut:** ei tietoa
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea, joiden yllä kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Alun perin ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen piharakennus.
- **Muutokset:** Vuonna 1961 haettiin lupa puusäiliöiden muuttamiseksi autotalliksi ja saunaksi. Käymälä ja yksi puusäiliö säilyivät. Suunnittelijana rakennusmestari S. Väyrynen.
- **1998:** Piharakennus rakennettiin uudelleen vastaavan kokoisena kuin alkuperäinen rakennus. Vaakapaneloituun rakennukseen sijoitettiin autotalli, jätevarasto ja varasto. Suunnittelijana Juha Paavo Mikkonen, Noon arkkitehdit.

289. Tontin 230 reunoilla oli 1960-luvun ilmakuva mukaan matalaa pensastai puuistutusta. Nykyisen piharakennuksen lisäksi tontilla on kaksi pientä kasvihuonetta. Pihasta on rakennettu pienenpuutarha. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1961:** Toisen päädyn ullakolle rakennettiin asunto, jossa huone, wc ja keittokomero. Suunnittelijana rakennusmestari S. Väyrynen.
- **1974:** Toteutettiin tiettävästi Puu-Raksilan ensimmäinen koko rakennuksen yhdistäminen yhdeksi asunnoksi. Muutokset tehtiin pohjakerroksessa. Ullakkohuoneeseen kulku poistui, eikä ullakolle tai kellariin tehty muutoksia. Ensimmäisen kerroksen ikkuna uusittiin samalla puitejaolla kuin alkuperäiset. Yksi pihan puolen ikkunoista laudoitettiin umpeen. Vanhat uunit purettiin ja siirryttiin sähkölämmitykseen. Seiniin lisättiin lisälämmöneristys. Sauna ja pesuhuone rakennettiin asuinrakennuksen sisälle, jolloin piharakennus voitiin purkaa. Suunnittelijana rakennusmestari K. Viitala.

Muut havaitut muutokset:

- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteenä.
- Kuistien väliin lisätty valokate ja sisäänkäyntien päällä sisäänkäyntikatokset. Kuistien eteen rakennettu terassi.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt oletettavasti yhteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** todennäköisesti vain pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Pihan puolella kookas terassi vaikuttaa hieman mittasuhteisiin.
- **Tyylili:** Rakennus on säilynyt kadun puolella alkuperäisen mukaisena. Pihan puolella on muutoksia lähinnä yksityiskohdissa, kuten ullakon ikkuna ja terassin valokate.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia, mutta säilyneisyyttä ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet pitkälti alkuperäisen mukaisina, vaikka joidakin muutoksia on tullut, kuten puolet sisäänkäynneistä poistunut ja pieniä ikkunamuutoksia sekä katokset pihan puolella.
- **Ikkunat:** Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ne ovat kokopuiset ja sisään-ulosaukevat. Päädyn ullakkoikkuna poikkeaa tyylistä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäisestä tyylistä poikkeavina puuvina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteenä.

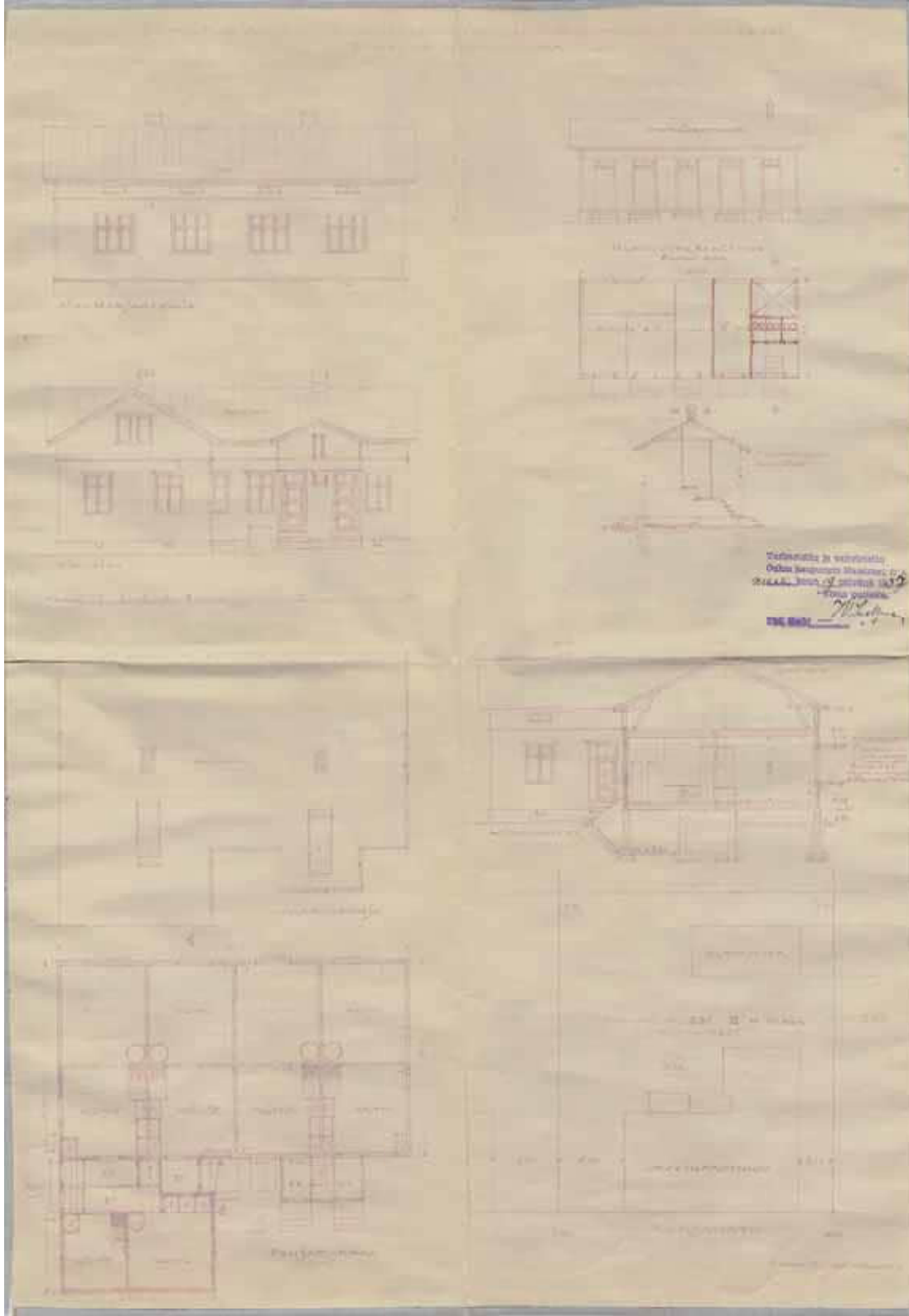
Piha:

- **Piharakennus** on purettu ja tilalle rakennettu uusi vastaavan kokoinen talousrakennus vuonna 1998.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on muuttunut avoimesta pihasta voimakkaasti rakennetuksi minipiutarhaksi.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

292. Karjakatu 26 kookasterassi ja sisäänkäyntien katokset sekä kuistien välinen valokate ovat uutta kerrostumaa. Kuistien sisäänkäyntejä on vähennetty ja yksi ikkuna on pienennetty. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

294. Kuvassa tyypillinen Kunnaksen suunnittelema Raksilalainen kuisti, jossa kaksi asuntojen sisäänkäyntiovea. Tässä keskelle on lisätty ullakon sisäänkäynti. Ulko-ovet eivät ole alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehti toimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

293. Karjakatu 24 on rakennusmestari K. Kunnaksen suunnittelema ja livari Salmisen rakennuttama. Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin tyypipiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty Kunnas 6. Tässä rakennuksessa on yksi korkean mallinen kuisti sekä Puu-Raksilan tyypillisin ikkunamalli eli 6-ruutuiset T-ikkunat. Yhden huoneen, keittiön ja eteisen sisältäviä asuntoja on viisi kappaletta. Kaikkiin asuntoihin oli ajalle tyypillisesti omat sisäänkäynnit. Lupapiirustukset vuodelta 1936. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 24 (Tontti 231)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

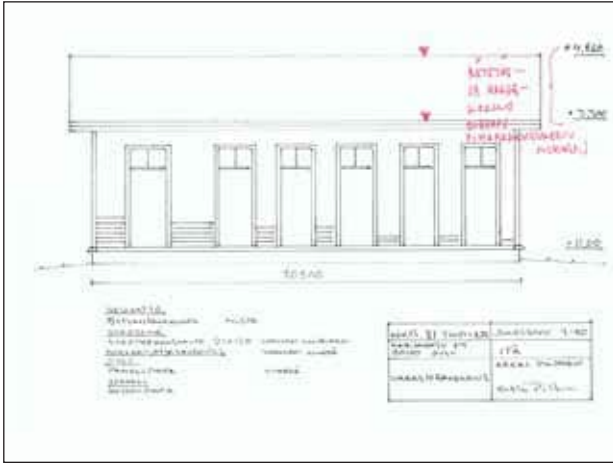
- **Rakennuslupa:** 19.3.1937
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1937 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1937 Arvo Hakala
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen L-mallinen pientalo, jonka pohja-ala on 16,0 m x 15,0 m x 9,0 m x 7,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen sekä komeroja
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellari** puolen rakennuksen syvyinen, tulisijojen perustuksissa oleviin talouskellareihin käynti oli ulkoa luukkujen kautta.
- **Kylmä käyttö ullakko**
- **Rakenne:** 1" ulkovuorauslautaa, vuoraushuopa, 1" vinolaudoitus, runko 2"x5", täytteenä kutterilastu, sisälaudoitus 1"tasapontti. Kellarissa seinät betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolmipeiliset ovet symmetrisellä vaakapeilijaolla. Ovien yllä on kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Harjakatto, jonka katemateriaalina on galvanoitu levy eli saumattu palapelti katto
- **Erityispiirteet:** Rakennus edustaa yhtä Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty "Kunnas 6". Rakennuksessa on asunut Kirjailija Paavo Rintala kouluaikanaan vuosina 1945–1953.

296. Karjakatu 24 kuvassa ensimmäinen vasemmalta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

295. Karjakatu 24 Katujulkisivu on säilynyt pohjakerroksen ikkunoiden uusimista lukuun ottamatta alkuperäisen mukaisena. Väriyksessä on tapahtunut muutoksia 1960-lukuun verrattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

298. Ote vuoden 2004 uuden piharakennuksen lupapiirustuksesta. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

299. 2000-luvun puolivälissä uusittu piharakennus mukailee vanhaa talusrakennusta, mutta on toteutettu nykyaikaisilla rakennusmenetelmillä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

297. Tontin 231 piha-alueella ei ole tapahtunut suuria muutoksia verrattuna 1960-lukuun. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

300. Karjakatu 24 pihajulkisivun muutokset ovat lähinnä rakennusosien uusimisia. Vesikatto, ulko-ovet ja asuintilojen ikkunat on uusittu. Myös räystäskourut ja syöksytorvet ovat uudet. Pihan puolelle on lisätty ilmalämpöpumppu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- Alun perin vuonna 1937 rakennetussa piharakennuksessa oli puusäiliöitä ja käymälä. Rakennus on purettu, ja tilalle rakennettu uusi piharakennus 2000-luvun puolivälissä.
- **Rakennuslupa:** 2004
- **Suunnittelija:** Erkki Piltonen
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,5m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoni perustus.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, keltainen
- **Ovet ja ikkunat:** Yläikkunattomat pystypaneloidut ovet, ruskealla kuultokäsittelyllä. Ovisa kelopuu-kahvat ja vihreät vuorilaudat.
- **Katto:** harjakatto, jossa musta bitumipalahuopa
- **Erytyspiirteet:** Mukailee alkuperäistä piharakennusta mittasuhteiltaan ja materiaaleiltaan.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Lisättiin kaksi ullakkohuonetta L-siiven päätyihin. Huoneissa oli puuliedet. Suunnittelijana E. Meriluoma.
- **1950:** Lisättiin vielä yksi uunilla varustettu ullakkohuone viimeiseen talon päätyyn. Suunnittelijana J. Karvonen.
- **1978:** Ullakon asunnoille rakennettiin sisä vessat. Suunnittelijana Pentti Hintsala.
- **1982:** Ullakolle suunniteltiin sauna.
- **2009:** Yhteen asuntoon lohkaistiin sauna keittiöstä. Suunnittelijana Erik Perälä.

Muut havaitut muutokset:

- Pohjakerroksen ikkunat, ullakon asuintilojen ikkunat ja yksi haukkaikkuna vaihdettu puitejako säilyttäen. Pihan puolelle lisätty tuuletusritilä yhden ikkunan yhteyteen.
- Ulko-ovet uusittu puupaneeliovina.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteenä.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on todennäköisesti kasvanut seitsemään.
- **Käytössä olevat kerrokset:** yksi kerros ja ullakkohuoneet.
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt, vaikka joitain rakennusosia on uusittu.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Ullakolle on rakennettu ullakkohuoneita. Oletettavasti pohjakerroksessa vain pieniä muutoksia.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä. Kerroslista on poistettu. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina ullakon haukkaikkunoita ja kuistien ikkunoita lukuun ottamatta.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu tyylistä poikkeavina puupaneeliovina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteenä.

Piha:

- **Piharakennus** on purettu ja tilalle rakennettu uusi alkuperäisen rakennuksen henkinen talousrakennus.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena. Etelänurkassa ollut mahdollisesti hyötypuutarha 1960-luvulla. Tontilla ei ole ilmakuvien perusteella ollut eikä ole nykyään merkittäviä istutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.
- Ulkoisesti parhaiten lähimpänä alkuperäistä säilynyt Kunnas 7 -tyyppiratkaisun mukainen rakennus.

301. Karjakatu 24 L-siiven julkisivu on myös säilynyt lähes muuttumattomana. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

302. Karjakatu 22 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja Ilvari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö ja yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan käymälässä jokaiselle asunnolle oma koppi. Käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä Puu-Rakslan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. Haukkaikkunoissa on varioitu perusratkaisua tekemällä niistä yläreunastaan kaarevat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 22 (Tontti 232)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

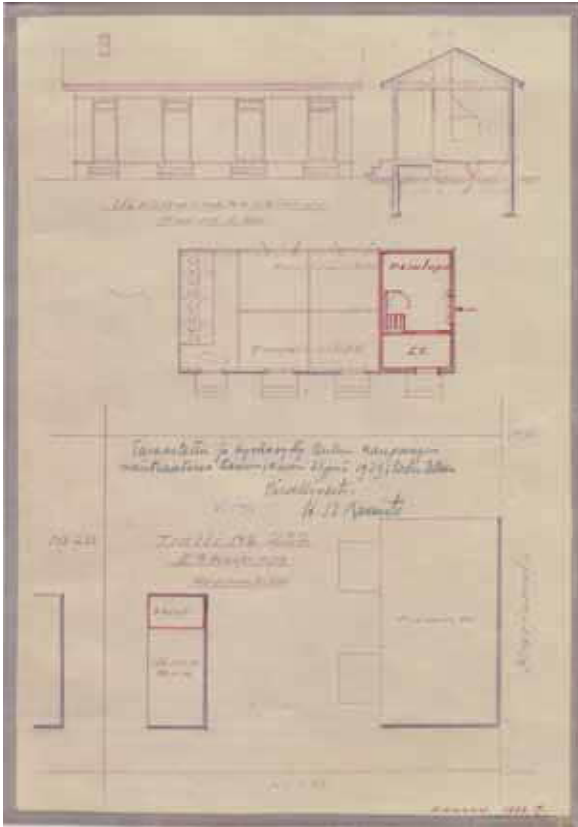
- **Rakennuslupa:** 13.12.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 15,4 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** 3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", täytteenä kutterilastu, vuoraus-huopa. Kellarin seinissä betoni ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli. Kuisteissa ovet ja ikkunat ovat tasattuna yhtenäisenä kulkevaan päälilistään.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päälilistana on yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovet ovat nelipeiliset symmetrisellä vaakapeilijalla. Ovien yllä yksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Katemateriaalina galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto.
- **Erytispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".

304. Karjakatu 24 toiseen kuistiin on lisätty kolmas ulko-ovi. Pihalla ei vielä tuolloin ollut juurikaan kasvillisuutta. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

303. Karjakatu 22 katujulkisivun suurin muutos on uusitut ikkunat, jotka jäävät julkisivussa voimakkaasti syvennykseen. Ullakon sirot kaarevat haukkaikkunat ovat alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

307. Karjakatu 22 piharakennus on säilynyt lähes alkuperäisenä. Piiput on pellitetty. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

308. Karjakatu 22 pihan kasvillisuus on lisääntynyt. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

306. Karjakatu 22 talousrakennukseen muutettiin pesutupa jo ennen rakentamista. Rakennus on erittäin tyypillinen raxsilainen talousrakennus. (Piirustukset: Oulun kaupungin-arkisto)

305. Tontin 232 pihalla kasvillisuus on lisääntynyt runsaasti verrattuna 1960-lukuun, jolloin muutoin avointa pihaa reunustivat lehtipuut tontin sivurajoilla. Rajaavia puita on kaadettu, mutta muutoin kasvillisuus on lisääntynyt. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

- Alun perin piharakennuksessa puusäiliöitä ja neljä kaksi reikäistä käymäläkoppia, mutta puusäiliöitä muutettiin pesutuvaksi jo ennen rakennuksen valmistumista.
- **Rakennuslupa:** 19.1.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari K. Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankarunko ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** vinopalenoidut yläikkunalliset ovet. Yläikkunat kaksiruutuiset. Päädyssä nelionmalliset x-jaolliset ikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa saumattu peltikate
- **Erityispiirteet:** Lähes alkuperäisenä säilynyt ajalle ja Puu-Raxsilalle tyypillinen talousrakennus.

MUUTOKSET

Muutostyöt (ei rakennuslupiin perustuvia muutostöitä) :

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu raskastekoisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ikkunat ovat jääneet uusimisen yhteydessä voimakkaasti syvennykseen.
- Ullakon päätyikkunat on uusittu jaottomina ja rakennuksen tyylistä poikkeavina. Ikkunoiden uusiminen viittaa ullakkohuoneiden rakentamiseen.
- Kuisteihin on rakennettu sisäänkäyntikatokset.
- Mahdollisesti ullakkohuoneen lisäämisen yhteydessä on toiseen kuistiin lisätty kolmasulko-ovi tai vaihtoehtoisesti se on rakennettu jo alun pitäen.
- Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- Katto uusittu saumattuna peltikatteena.

309. Kuisteihin on lisätty sisäänkäyntikatokset. Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeaviksi, mutta sisäänkäyntien paikkoja ei ole ilmeisesti muutettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** oletettavasti pohjakerros ja ullakkohuoneet
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kuistien suurehkoja sisäänkäyntikatoksia lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Tyyli on pääosin säilynyt, mutta sisäänkäyntikatoksilla ja uusittujen ikkunoiden jäämisellä voimakkaasti syvennykseen on tyyllillistä vaikutusta.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen** rakenne on oletettavasti säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet pihan puolen katoksia ja uusittuja ikkunoita syvennyksineen lukuun ottamatta lähes alkuperäisinä.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu raskastekoisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ja kuistien päätyikkunat ovat alkuperäiset. Ullakon päätyikkunat poikkeavat tyyllillisesti muusta rakennuksesta.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeaviksi.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteena.

Piha:

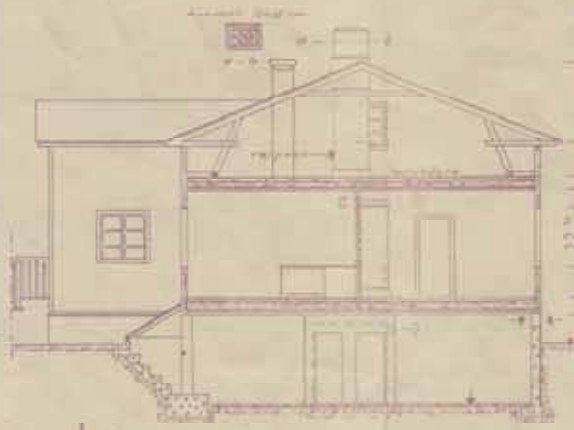
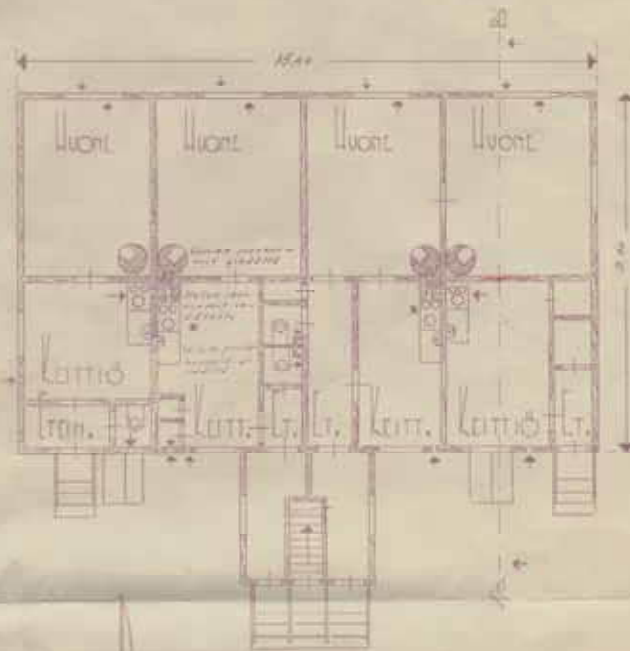
- **Piharakennus** on säilynyt lähes alkuperäisenä.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on muuttunut jonkin verran kasvillisuuden runsastuessa.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

UUDISTUS UUDISRAKENNUSTA VARTEN TONTILLE

N:o 233 III A KAUP. OMA OULUN.

1/100.

Tarkentanut ja varustanut
Oulun kaupunki Maistraatti
Joulukatu 11, Oulu 10
Talon nimi: *M. Suellinen*

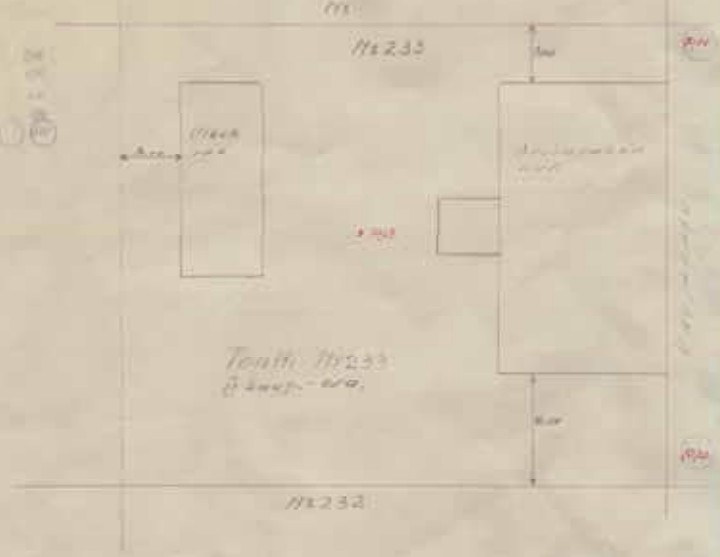
LOHJANPIIRROS

LEIKKAUS

PIIRROS

JULKISIVU

LEHJÄPIIRROS 1/200

Tontti N:o 233
3 kapp. - n:o.

Oulun kaupunki 1910
P. Suellinen

Karjakatu 20 (Tontti 233)

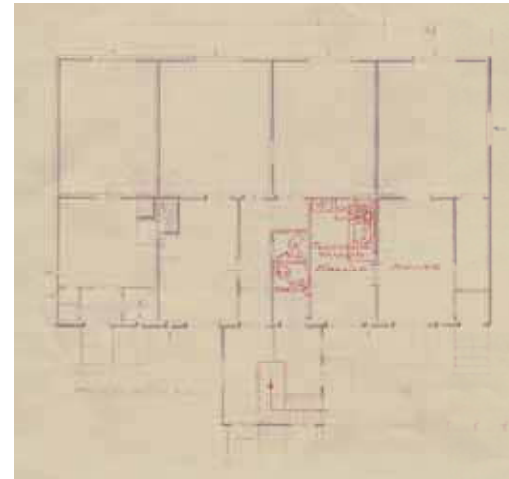
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 13.12.1938, muutoslupa 14.3.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Pentti Niemelä, muutos K. Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1938 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1940 Aino Palojärvi
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa muutettu ennen rakentamista 3 asunnoksi
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jossa yksi kuisti
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 tai 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** keskuslämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Tulisijojen perustuksissa talouskellarit. Kellarissa todennäköisesti keskuslämmityskattila.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Seinissä "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", lastutäyte, vuoraus-huopa". Kellarin seinissä betoni ja ruokakellarin alapohjassa betoni, kellariin esittetty lattiaan koolaus ja määrittelemätön pinta. Puurakenteisissa välipohjissa lastutäyttö. Kellarin välipohjan alaosa betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista ja betonisokkeli. Piirustuksissa julkisivut jätetty viitteellisiksi.
- **Ikkunat:** kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja ei päälilistoja. Ullakolla kaarevat haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** Saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Rakennus on toinen Pentti Niemelän Puu-Raksilaan suunnittele-mista pientaloista.

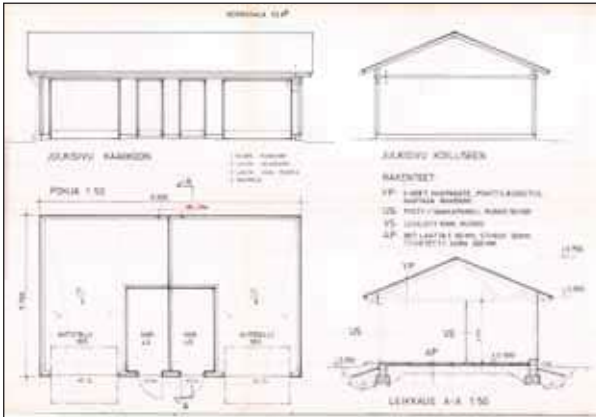

311. Karjakatu 20 Kuistissa on vain yksi ulko-ovi, kuten muutossuunnitelmassa on esitetty. Kuistissa on lisäksi pieni ikkuna. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

312. Karjakatu 20 kolme asuntoa muutettiin kahdeksi suuremmaksi vuonna 1939 ennen rakennuksen valmistumista, mikä johti sisäänkäyntimuutoksiin kuistissa sekä keittiö- ja wc-tilojen uudellen järjestelyyn. Uuneja ei ilmeisesti rakennettukaan vaan lisättiin keskuslämmityslaitte. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

310. Viereisellä sivulla: Karjakatu 20 alkuperäiset lupapiirustukset vuodelta 1938. Rakennukseen oli tarkoitus tulla neljäasuntoa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

315. Karjakatu 20 autotallin lupapiirustus vuodelta 1983. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

314. Autotallin materiaalit mukailevat alkuperäistä talousrakennusta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

313. Tontin 233 piharakennuksen koko ja asemointi poikkeavat alkuperäisratkaisusta (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

316. Karjakatu 20 pihan puolella tyyli on muuttunut selvästi. Kuisti on muotoiltu uudestaan koristeellisiksi yksityiskohdin. Sisäänkäyntikatokset ja uusitut ulko-ovet muuttavat myös rakennuksen tyyliä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin vuoden 1939 ulkorakennuksessa puuvajoja ja käymälä. Rakennus on purettu vuonna 1984.

Uudempi alkuperäistä talousrakennusta suurempi kahden auton autotalli rakennettiin vuonna 1984:

- **Rakennuslupa:** 11.7.1983.
- **Suunnittelija:** Erkki Pärssinen
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** Vaaleanruskea panelointi ja rapattu perustus.
- **Ovet ja ikkunat:** Kaksi paneloitua varaston ovea. Kaksi autotallin ovea pystypaneloinneilla.
- **Katto:** harjakatto, jossa kolmiorimahuopakate
- **Erityispiirteet:** -

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Rakennettiin puuhelloilla ja vesipisteillä varustetut ullakkohuoneet rakennuksen molempiin päätyihin. Ullakon ikkunat suurennettu jälleenkäynnäyskautelle tyypillisinä kolmijakoisina ikkunoina. Pohjakerrokseen ei muutoksia, mutta lämmityspatterit esitetty kadun puolen huoneissa. Suunnittelijana A. Ulander.
- **1983-86:** Päärakennus muutettiin peilisyymmetriseksi paritaloksi. Rakennukseen lisättiin sisäpuolinen lisälämmöneristys. Ullakko otettiin kadun puolen poskia lukuun ottamatta käyttöön, ja sinne tehtiin muun muassa saunasasto. Portaat sijoitettiin rakennuksen keskiosaan pihan puolelle. Kuistin yläosaan rakennettiin parveke. Tässä yhteydessä julkisivuihin tehtiin useita muutoksia. Ikkunat vaihdettiin puitejakosäilyttäen. Kuistin viereen tehtiin uudet sisäänkäynnit, joiden päällä on raskaat katokset. Kuistin yläosa muutettiin uudelleen. Pihajulkisivuun lisättiin koristeaiheita. Ulko-ovet vaihdettiin. Suunnittelijana Erkki Pärssinen.

Muut havaitut muutokset:

- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteena. Syöksytorvet ja räystäskourut on uusittu.

317. Karjakatu 20 katujulkisivun suurin muutos on voimakkaasti syvennykseen jäävät pohjakerroksen ikkunat. . (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

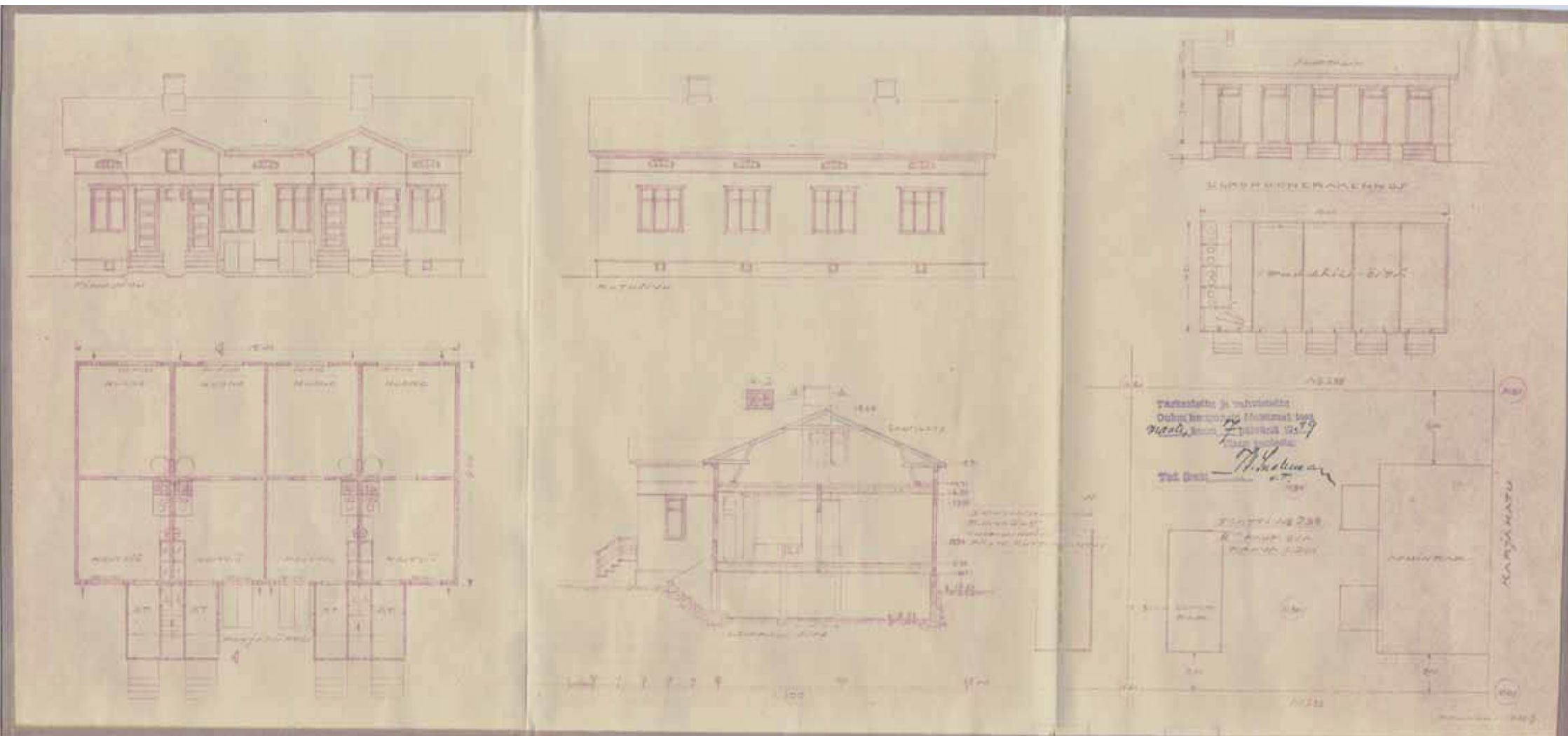
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadun puolella. Pihan puolella muotoon on tullut muutoksia kuistin muokkaamisen ja sisäänkäyntikatosten myötä.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on kadun puolella pääpiirteittäin säilynyt. Pihan puolella tyyli on muuttunut 1980-luvun muutostöiden myötä huomattavasti.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia etenkin ullakolla. Pohjakerroksen osalta alkuperäinen huonejako on vielä hahmotettavissa. Koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä, ei säilyneisyyttä voida arvioida luotettavasti.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet kadunpuolella ikkunoiden vaihtoa ja voimakasta syvennystä lukuun ottamatta lähes alkuperäisinä. Vesilista on lisätty, tai se on aina ollut. Pihan puolella julkisivuissa on huomattavia muutoksia, johtuen kuistin uudelleen muotoilusta sekä sisäänkäyntikatoksista.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu raskastekoisina puuikkunoina puitejakosäilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäiset. Päätyikkunat on suurennettu.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennus** on purettu ja tilalle rakennettu aiempaa suurempi autotallirakennus.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mutta tonttia rajanneet puuistutukset ovat vähentyneet.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

318. Karjakatu 18 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan käymälässä jokaiselle asunnolle oma koppi. Käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäillöt. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä Puu-Rakilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. Haukkaikkunoissa on varioitu perusratkaisua tekemällä niistä yläreunastaan kaarevat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 18 (Tontti 234)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

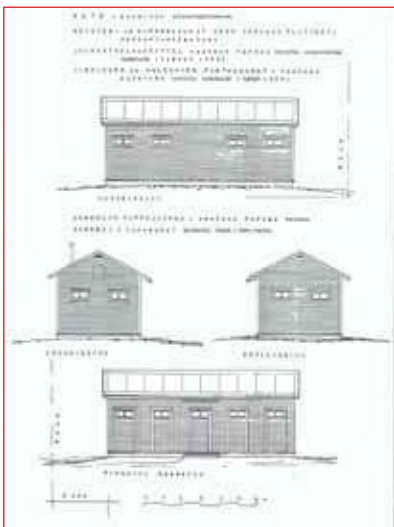
- **Rakennuslupa:** 6.2.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1939 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty Veli Artturi Alatalo ja edelleen Jenny Siltanen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 15,4 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "kolminkertainen lautaseinä, runko 2"x5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli. Kuisteissa ovet ja ikkunat ovat tasattuna yhtenäisenä kulkevaan päälilistään.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovet ovat nelipeilisiä. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** Katemateriaali galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1". Rakennuksessa on toiminut vuodesta 1989 Monasteri-säätiö.
- Ulkoisesti parhaiten lähimpänä alkuperäistä säilynyt Kunnas 1 -tyyppiratkaisuista.

320. Karjakatu 18 kaksikuistinen rakennus kuvassa keskellä. Vasemmalla näkyy Karjakatu 16 pienkerrostalon pihapiiri. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

319. Karjakatu 18 katujulkisivu on säilynyt alkuperäisen mukaisena. Sokkelia on vahvistettu ja ikkunat vaihdettu alkuperäisen mukaisina sisään-ulosaukeavina puuikkunoina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

322. Karjakatu 18 piharakennus uusittiin 1990-luvun jälkipuoliskolla lähes alkuperäisen piharakennuksen mukaisena. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

323. Karjakatu 18 alkuperäinen piharakennus on korvattu vastaavalla uudisrakennuksella. Materiaalit ja mittasuhteet ovat aiemmasta talousrakennuksesta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

321. Tontin 234 piha-alue on säilynyt lähes alkuperäisratkaisujen mukaisena. Kasvillisuus on vähentynyt jonkin verran 1960-lukuun verrattuna. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

324. Karjakatu 18 piha on pitkälti saman henkinen kuin 60-luvulla. Suuria lehtipuita tai pensaita on vähemmän. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

- Alun perin vuoden 1939 piharakennuksessa neljä puusäiliötä ja käymälä. Rakennus on purettu ja tilalle rakennettu vanhan mukainen uusi ulkorakennus, jossa terapia- ja kokoustiloja.
- **Rakennuslupa:** 19.6.1996
- **Suunnittelija:** Matti Anttonen
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja harkkoperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** vaakapaneloidut ovet, joissa kaksiruutuiset yläikkunat. Kaksiruutuisia pieniä ikkunoita päädyissä ja takajulkisivussa.
- **Katto:** harjakatto, jossa saumattu peltikate
- **Erityispiirteet:** Alkuperäistä rakennusta vahvasti mukaileva.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Rakennuksen pätyyn lisättiin ullakkohuone, joka varustettiin puuhel- lalla. Toisen päädyn ikkuna uusittiin, ja lisättiin uusi sisäänkäynti ullakolle. Suunnittelijana A. Koskipaasi.
- **1984-85:** Asuntoihin tehtiin kylpyhuoneet keittiön nurkkaan. Ulko-ovien yläla- sit vaihdettiin 3-kertaisiksi. Rakennus lisälämmöneristettiin vanhan rakenteen sisäpuolelta. Ullakon yksiötä laajennettiin alkovilla, keittiökomerolla ja kylpy- huoneella. Suunnittelijana Erkki Perttunen.
- **1991:** Rakennus muutettiin Monasteri-säätiön toimitiloiksi yhdistämällä kolme asuntoa ja ottamalla ullakko lähes koko laajuudeltaan kerhotiloiksi. Raken- nuksessa säilyi talonmiehen asunto. Asuinkerroksen ikkunat ja ovet uusit- tiin. Ullakon päätyihin vaihdettiin uudet neliruutuiset ikkunat. Kulku ullakolle muutettiin loivemmaksi. Sisäpuolelta huoneet pyrittiin entistämään 1930- luvun tyylin mukaisiksi. Rakennukseen tehtiin sisävessat ja suihkutila. Suun- nittelijana Pentti Hintsala.
- **2012:** Pihalle rakennuksen ympärille kaivettiin sadevesikaivot, salaojat ja perusmuuri routaeristettiin. Suunnittelijana Risto Laukka, Instaro Oy.

Muut havaitut muutokset:

- 1990-luvun lopulla uusittiin kivijalka.
- Katto on uusittu saumattuna peltikatteena.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYT

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on muutettu Monasteri-säätiön toimitiloiksi
- **Asuntomäärä:** Rakennuksessa 1-2 huoneistoa, lisäksi piharakennuksessa toimitiloja.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on täysin säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on täysin säilynyt, vaikka rakennusosia on uusittu.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia ullakon ja pohjakerroksen osalla. Pohjakerroksessa muutokset ovat maltillisia.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Pohjakerroksen ja ullakon päätyjen ikkunat on vaihdettu alkuperäi- sen mukaisina puuikkunoina. Ullakon haukkaikkunat ja kuistien päätyikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäisen mallin mukaan kokopuisina peilliovina.
- **Katto:** Katto on uusittu jalkarännillisenä saumattuna peltikatteena.

Piha:

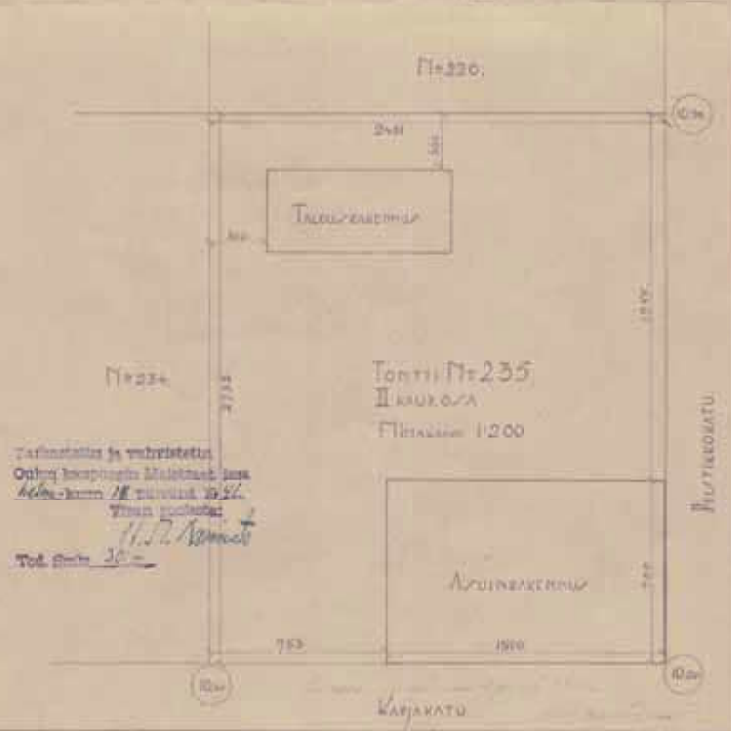
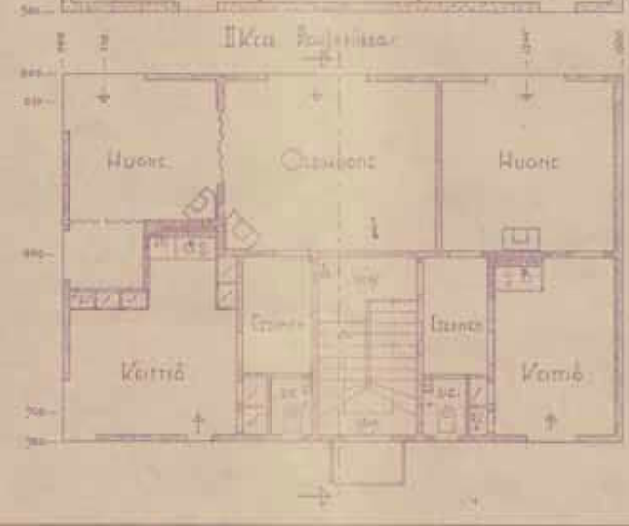
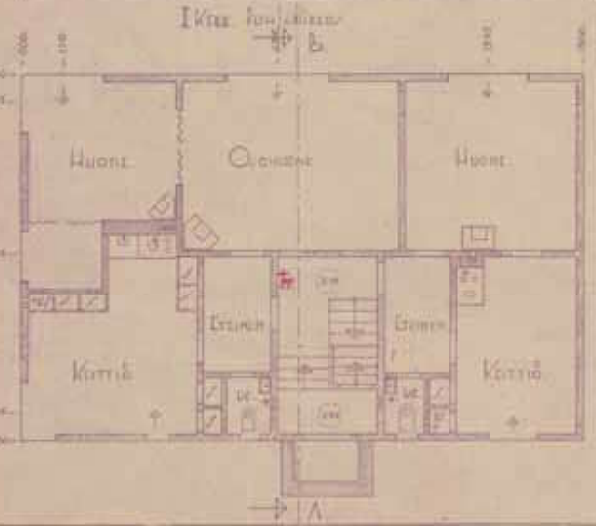
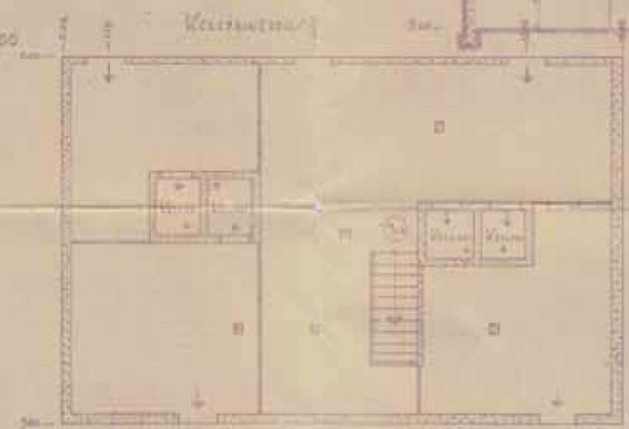
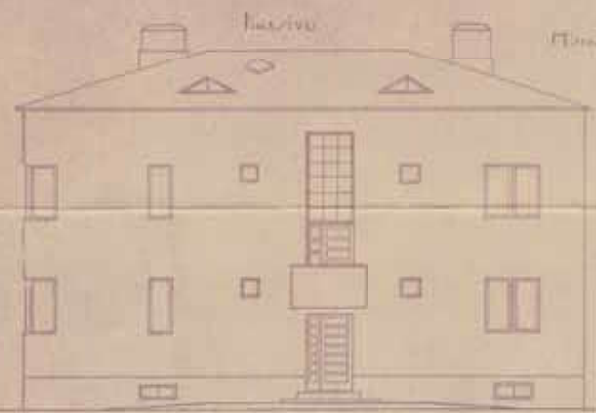
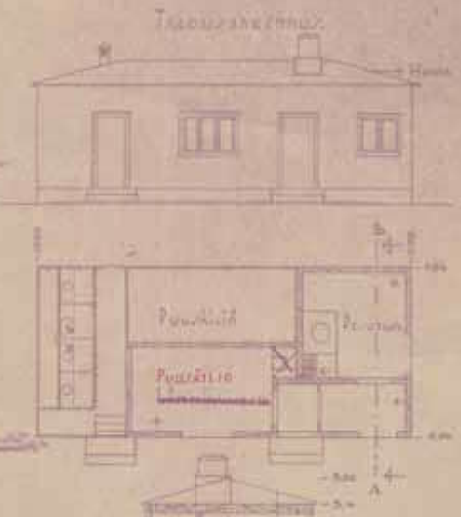
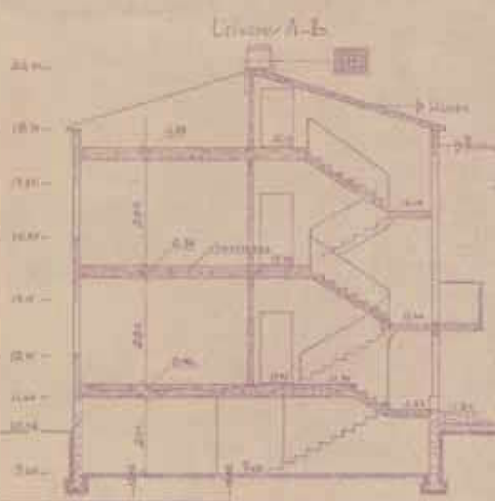
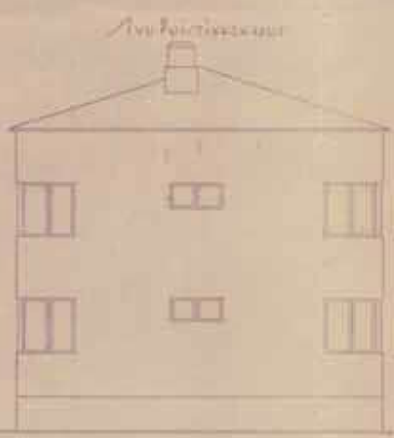
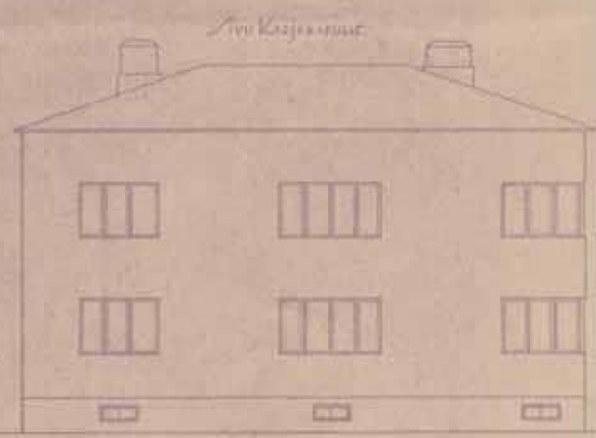
- **Piharakennus** on purettu ja rakennettu mitoiltaan ja materiaaleiltaan alkupe- räisen kaltainen piharakennus.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt, mutta puu- ja pensasistutukset ovat himan vähentyneet.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.
- Ulkoisesti parhaiten lähimpänä alkuperäistä säilynyt Kunnas 1 -tyyppiratkai- suista.

325. Karjakatu 18 on säilynyt ulkoisesti alkuperäisen mukaisena. Ulko-ovet ja pääkerroksen ikkunat on uusittu alkuperäisen mallin mukaisina ja kokopuisina peilliovia tai puu-ikkunoina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

PIIREUSTUS JA VÄLILÄ- JA TALOUSRAKENNUS TA VARTEN TOIMITILLE 235 OULUKARIN II^{II} KAPPALE/AL.

Karjakatu 16 (Tontti 235)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 18.2.1941
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Tontin vuokraaja:** Väinö A. Koskipaasi
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** aumakattoinen noppatalo, jonka pohja-ala 15,0m x 9,8m
- **Tyyli:** funktionalismi
- **Asunnoissa** 1–2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa, porraskäytävässä pikapaloposti
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** neljä ruokakellaria ja tilaa
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Puurunko ja kellarin seinät betonia. Eristemateriaalina sahanpuru.
- **Julkisivut:** Toteutunut vaakalaudoitettuna, vesilista ja betonisokkeli. Sisäänkäyntijulkisivun sommittelu on epäsymmetrinen. Funktionalismille tyypillisellä tavalla wc-tilat ovat luettavissa julkisivujen pienemmistä ruutuikkunoista.
- **Ikkunat:** Keski-, kolmi- tai nelijakoiset ikkunat pystyjaolla. Suunnitelmissa funktionalismille tyypilliset nurkkatolpattomat ulospäin avautuvat nurkkaikkunat. Porraskäytävässä korkea tasaruutujaollinen lasiseinä. Ullakolla kolmionmuotoiset kattolyhdyt.
- **Ovet:** Yksi sisäänkäynti. Kaksilehtiset siropuitteiset ovet, joissa toteutunut viisi symmetristä lasiaukkoa vaakaan. Sisäänkäynnin edessä pyramidiportaat. Yläpuolella tuuletusparveke.
- **Katto:** Huopakate
- **Eriyispiirteet:** Nurkkaikkunat ja korkealla pystysuuntaisella lasiseinällä korostettu porraskäytävä.

327. Viereisellä sivulla: Vuoden 1941 lupapiirustuksissa on esitetty nurkkatolpalliset nurkkaikkunat, jotka eivät ole toteutuneet aivan yhtä siroina kuin suunnitelmassa. Kaksikerroksisessa rakennuksessa on vain neljä asuntoa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

326. Karjakatu 16 Puistikkokadulta kuvattuna. Rakennukset ja pihapiiri ovat säilyneet lähes alkuperäisessä asussa. Ikkunat ja ovet ovat alkuperäiset, mutta julkisivu on lisälämmöneristetty, mistä johtuen ikkunat jäävät hieman syvennykseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

328. Karjakatu 16 sisäänkäyntijulkisivu. Ulko-ovet, ikkunat ja parveke ovat alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

330. Karjakatu 16 piharakennus on säilynyt lähes alkuperäisenä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

331. Karjakatu 16 julkisivussa ei ole havaittavissa muita muutoksia kuin ulkopuolinen lisälämmöneristys ja uudet räystäskourut ja syöksytorvet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

329. Tontin 235 piha-ale on säilynyt lähes alkuperäisratkaisujen mukaisena. Istutukset ovat kasvaneet ja pintamateriaalit osittain muuttuneet (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa pesutupa, puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 18.2.1941
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankarakenne ja betoniset perustukset
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Kaksi ovea, joiden rakenne jätetty viitteelliseksi. Nykyisin punaiset vinopaneloidut lautaovet jousisaranoilla. Ovet ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Katto:** loiva aumakatto, jossa katemateriaalina on huopa.
- **Erityispiirteet:** ulkoisesti lähes alkuperäisenä säilynyt

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1988:** Todennäköisesti tehty seuraavat muutokset ja korjaukset: Asuntoihin rakennettiin suihkulliset wc-tilat. Joitain väliseinämuutoksia. Makuuhuoneiden uunit ja keittiöiden puuhellat purettu. Olohuoneiden uunit säästetty joka asunnossa. Rakennukseen toteutettiin ulkopuolinen lisälämmöneristys. Suunnittelijana K. Lehtonen.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei ole tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on täysin säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Oletettavasti suuria muutoksia ei ole tehty.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä lisälämmöneristystä lukuun ottamatta.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat alkuperäisiä.
- **Katto:** Kolmiorimahuopakatto on uusittu huopakatteena.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt alkuperäisenä.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan luonne** on säilynyt. Istutukset ovat kasvaneet.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

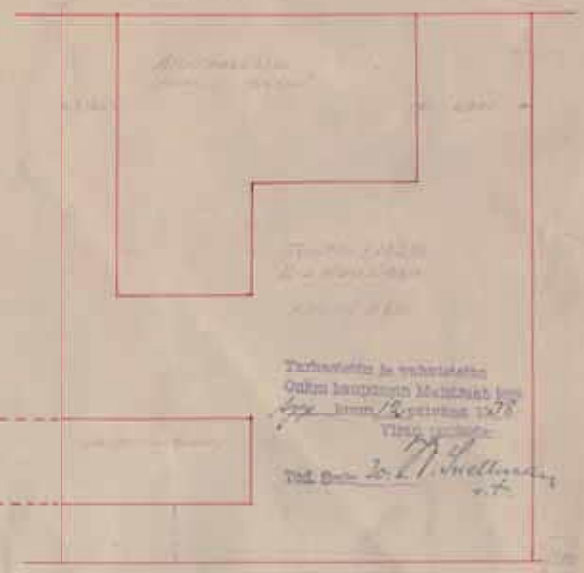
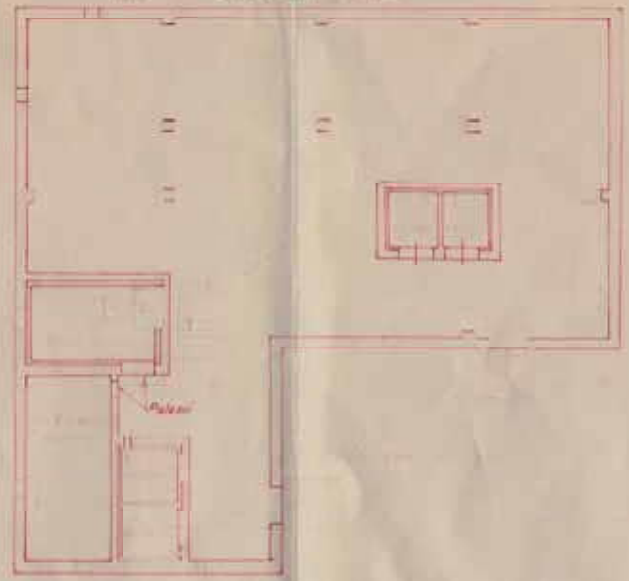
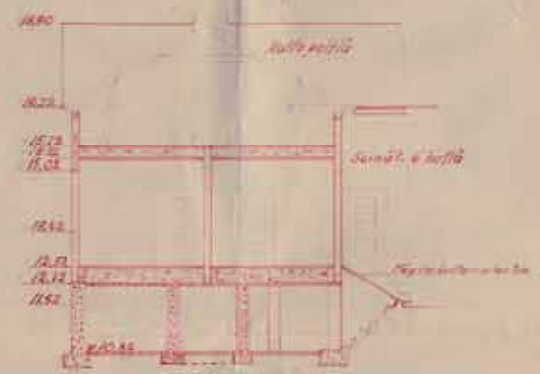
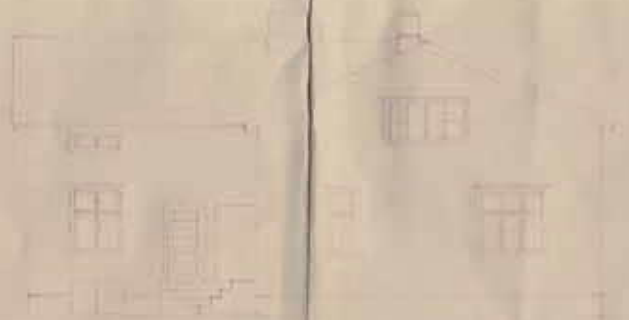
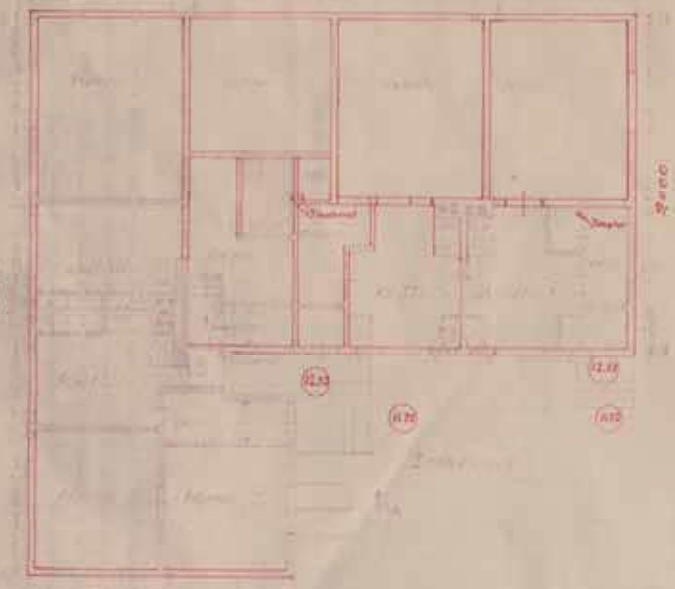
332. Ylhäällä Karjakatu 16 Karjakadulta kuvattuna. Alakuvassa nähdään avoin nurmeltu piha-alue. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Südfassade

Nordseite

Puutarhakatu 1 (Tontti 236)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 12.9.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Reino Keinänen
- **Tontin vuokraaja:** 1938 Kaarlo A. Löthman, vuokraoikeus siirretty 1940 Kusti Emil Lotvonen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 15,84 m x 15,0 m x 9,0 m x 7,0 m. Ei kuistia.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc tai kylpyhuone ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** puuhellat ja keskuslämmitys
- **Kellarissa** kattilahuone, polttoainevarasto, ruokakellarit
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti suurimman asunnon eteisestä.
- **Rakenne:** 6 " hirsirunko ja kellarin seinät betonista. Puurakenteisessa väli- ja yläpohjissa kutterinlastua eristeenä.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** Toteutuneet suunnitelmista poiketen viisiruutuisina, joissa kolmi-osainen pystyjako ja reunimmaisissa osissa alhaalla pienet tuuletusruudut. Kapeat vuorilaudat. Pääliilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kolmiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Suunnitelmissa ovissa kaksi peiliä. Ylempi peili on nelijakoinen lasi. Väliovissa neljä vaakapeiliä symmetrisellä jaolla.
- **Katto:** Saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Alkuperäiset poikkeavalla puitejaolla olevat ikkunat ovat säilyneet sijaitsevat alkuperäiselle paikallaan ulkoseinän pinnassa. Kohteessa on toiminut kuorma-autoilija Tukiaisen palvelu.

335. Puutarhakatu 1 kuvassa keskellä. Näkuvissa (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1974.)

333. Puutarhakatu 1 kuvattuna. Sisäänkäyntikatokset on lisätty ja ulko-ovet uusittu. Kulku kellarin on todennäköisesti muutettu harjakattoiseksi. Piharakennukseen on tehty autotallimuutos ja kadun varrelle lisätty jätekatos. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

334. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1938. Rakennuksessa oli sisävesstat ja keskuslämmitys. Ikkunat ovat toteutuneet suunniteltua modernimmalla funktionalismiin viittaavalla puitejaolla. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

337. Puutarhakatu 1 alkuperäisestä piharakennuksesta on poistettu ylimääräiset ovet, kun rakennus muutettiin autosuojaksi. Päädyn pari ovi on 1960-luvun alulle tyypillinen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

338. Puutarhakatu 1 piharakennuksessa on säilynyt Puu-Raksilassa tyypillisesti asuintaloissa käytetty ovimalli eli nelipeilinen puuovi, jossa kaksiruutuinen yläikkuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

336. Tontin 236 piha-alue on vastaava kuin 1960-luvulla, vaikka Tehtaankadun puolella kasvillisuus on vähentynyt sekä puuston että nurmialueen osalta. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

339. Puutarhakatu 1 eteläpääty ja L-osan julkisivu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin ulkorakennuksessa puuvajat ja jätesäiliö.

- **Rakennuslupa:** 12.9.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Reino Keinänen
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoni perustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Alunperin neljä ovea, joiden yllä yläikkunat
- **Katto:** harjakatto, jossa nykyisin kolmiorimahuopakate, alun perin ollut mahdollisesti saumattu peltikate.
- **Erityispiirteet:** -
- **Muutokset:** Piharakennuksessa ollut sauna ja vajat muutettiin vuonna 1961 autotalliksi. Piharakennuksen ylimääräiset ovet on poistettiin ja päätyyn lisättiin pystypaneloidut pariovet. Suunnittelijana P. Hintsala.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1954:** Ullakolle rakennettu yksi ullakkohuone ja kellariin tehty kattilahuoneen viereen betonirakenteinen sauna. Suunnittelijana K. Korva.
- **1986:** Kolmea pienempää asuntoa laajennettiin ullakkohuoneilla ja kahta myös kellariin tehdyillä tiloilla. Muuttuvien asuntojen märkätilat siirrettiin ullakolle ja kellariin. Rakennukseen tehtiin sisäpuolinen lisälämmöneristys. Pihan puolelta poistettiin yksi ylimääräinen sisäänkäynti. Pihan puolelle lisättiin lapeikkuna. Suunnittelijana rakennusmestari Pentti Hintasala.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu rakennuksen tyylistä poikkeaviksi.
- Lisätty sisäänkäyntikatokset ja uusittu portat. Muutettu kellarins sisäänkäynti harjakattoiseksi.

340. Puutarhakatu 1 katujulkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä. Ikkunat ovat alkuperäiset eikä niiden sijaintia julkisivun pinnassa ole muutettu. Katto on todennäköisesti alkuperäinen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros, ullakko ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt. Pihan puolella ulko-ovien vaihtamisella on pientä tyyllillistä vaikutusta.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä. Ullakon päätyikkunoita on suurennettu ullakkohuoneiden rakentamisen myötä. Pihan puolella yksi ulko-ovi on poistettu ja sisäänkäyntien ylle on lisätty kevyet katokset.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat ovat alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisia.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen saumattu palapeltikate.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on säilynyt mutta siihen on tehty aukkomuutoksia. Rakennuksessa on säilynyt Puu-Raksilan 1930-luvun lopun rakennuksille tyyppillinen ulko-ovi yläikkunoineen.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyyppillinen puusäleaita.
- **Pihan luonne** on säilynyt vastaavana kuin 1960-luvulla, mutt Tehtaankadun varren puusto on poistettu ja nurmialue pienentynyt.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

FRONT ELEVATION

FRONT ELEVATION
 1st FLOOR
 2nd FLOOR
 3rd FLOOR

REAR ELEVATION

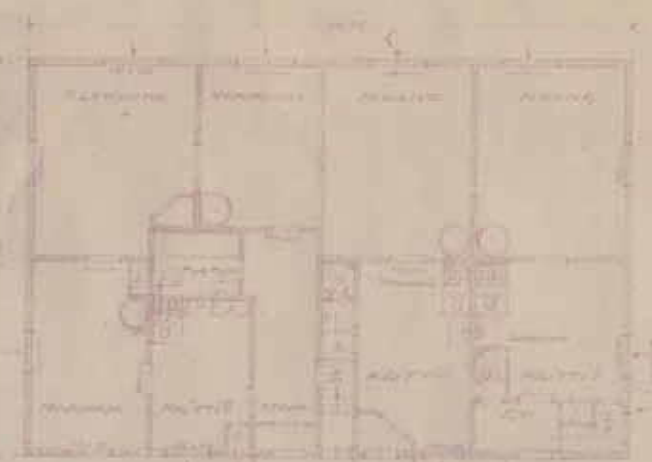
FRONT ELEVATION

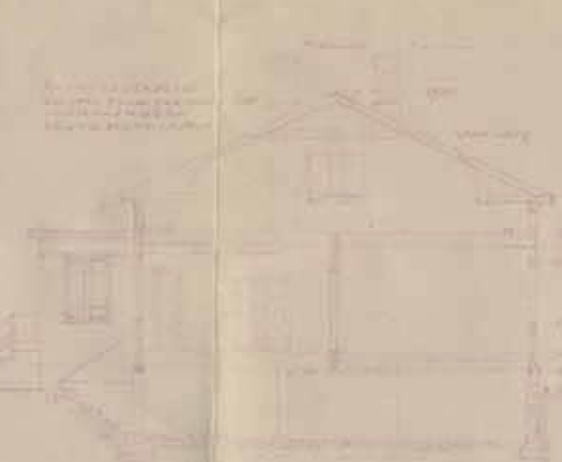
FRONT ELEVATION

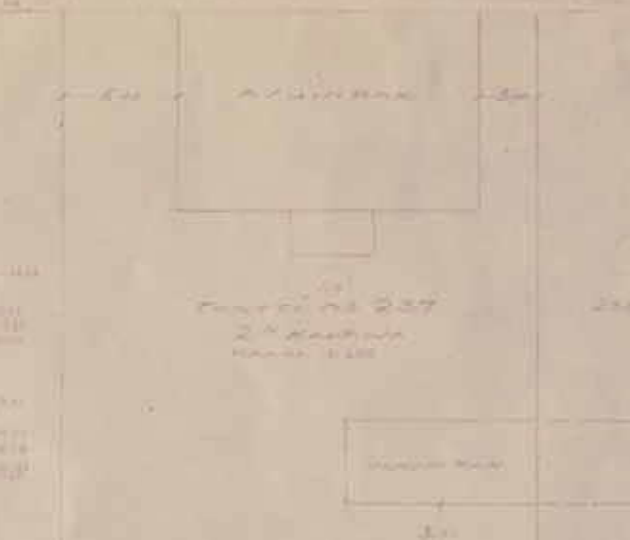
CROSS SECTION

FLOOR PLAN

FRONT ELEVATION

Architectural drawing
 1st Floor
 2nd Floor
 3rd Floor
 4th Floor
 5th Floor
 6th Floor
 7th Floor
 8th Floor
 9th Floor
 10th Floor
 11th Floor
 12th Floor
 13th Floor
 14th Floor
 15th Floor
 16th Floor
 17th Floor
 18th Floor
 19th Floor
 20th Floor
 21st Floor
 22nd Floor
 23rd Floor
 24th Floor
 25th Floor
 26th Floor
 27th Floor
 28th Floor
 29th Floor
 30th Floor
 31st Floor
 32nd Floor
 33rd Floor
 34th Floor
 35th Floor
 36th Floor
 37th Floor
 38th Floor
 39th Floor
 40th Floor
 41st Floor
 42nd Floor
 43rd Floor
 44th Floor
 45th Floor
 46th Floor
 47th Floor
 48th Floor
 49th Floor
 50th Floor
 51st Floor
 52nd Floor
 53rd Floor
 54th Floor
 55th Floor
 56th Floor
 57th Floor
 58th Floor
 59th Floor
 60th Floor
 61st Floor
 62nd Floor
 63rd Floor
 64th Floor
 65th Floor
 66th Floor
 67th Floor
 68th Floor
 69th Floor
 70th Floor
 71st Floor
 72nd Floor
 73rd Floor
 74th Floor
 75th Floor
 76th Floor
 77th Floor
 78th Floor
 79th Floor
 80th Floor
 81st Floor
 82nd Floor
 83rd Floor
 84th Floor
 85th Floor
 86th Floor
 87th Floor
 88th Floor
 89th Floor
 90th Floor
 91st Floor
 92nd Floor
 93rd Floor
 94th Floor
 95th Floor
 96th Floor
 97th Floor
 98th Floor
 99th Floor
 100th Floor

Puutarhakatu 3 (Tontti 237)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 21.6.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Yrjö Luoma
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 10,5 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi (funktionalistisia piirteitä)
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen tai 3 huonetta, keittiö, kylpyhuone ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä, vessoissa ja kylpyhuoneessa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne kulku suuren asunnon kuistin kautta.
- **Rakenne:** Seinissä: "kolminkertainen lautaseinä, runko 2"x5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa". Kellarissa betoni.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisoskeli. Pihanpuolella epäsymmetrinen julkisivusommittelu. Matala kuisti.
- **Ikkunat:** Kadun puolella 6-ruutuiset. Ikkunoissa alajako: keskimmäinen yläruutu suurin ja alanurkissa pienet tuuletusruudut. Pihan puolella pienemmät ikkunat, joissa 4-ruutua ja epäsymmetrinen ruutujako. Siroit puitteet ja vuorilaudat. Pääliistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Ovilla kaksiruutuiset yläikkunat ja neljä vaakapeiliä.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Rakennuksessa funktionalistisia piirteitä ikkunoiden puitejaossa.

342. Viereisellä sivulla: Puutarhakatu 3:n lupapaperitodistukset vuodelta 1938. Rakennuksen eteläpäädyssä oli Raksilalaisittain suuri asunto, jossa oli kolme huonetta, keittiö, kylpyhuone ja eteinen. Yksi huoneista on nimetty Herranhuoneeksi. Ikkunat ovat modernit ja tyyliltään funktionalismiin viittaavat. (Piiirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

343. Puutarhakatu 3 katujulkisivun suurin muutos on pohjakerroksen ikkunoiden uusiminen. Muutoin julkisivu on säilynyt alkuperäisenä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

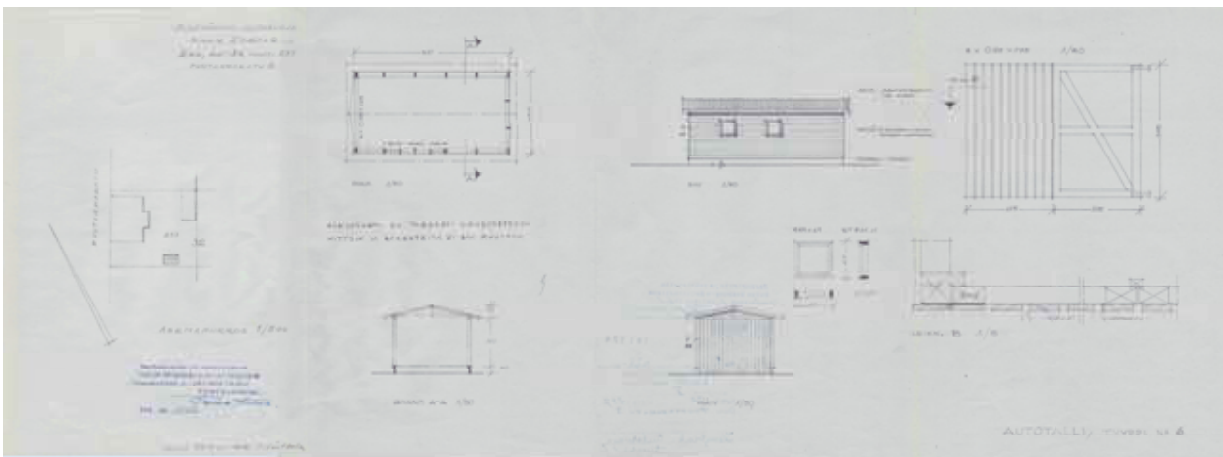
341. Puutarhakatu 3:n ulko-ovet on vaihdettu ja sisäänkäynnin päälle rakennettu katos. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

346. Puutarhakatu 3:n alkuperäisen piharakennuksen pätyyn on tehty sauna. Alkuperäiset ovet ja epäsymmetrisellä jaolla olevat ylälasit ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

345. 1960-luvun autotalli muuttaa hieman tontin 237 piha-alueen tilarakennetta verrattuna alkuperäiseen. Pihan pääperiaatteet ovat säilyneet 1960-luvun mukaisina. Tontin etelänurkassa on ollut hyötypuutarha. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

344. Autosuojan tyyppi- ja piirustukset "Autotalli tyyppi nro 6". Lupa on haettu vuonna 1961. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

347. Autosuoja on säilynyt alkuperäisessä asussaan. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Pihalla sijaitsevat alkuperäinen talousrakennus, 1960-luvun autotalli ja leikkimökki. Alun perin vuoden 1938 piharakennuksessa oli puusäiliöitä, roskasäiliö ja tavarasäiliö.

- **Rakennuslupa:** 21.6.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniset perustukset.
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Neljä ovea, joiden yllä kaksiruutuiset epäsymmetrisellä puitejaloilla olevat yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa Semptalin kattohuopa. Nykyisin kolmiorimahuopakate.
- **Erityispiirteet:** Rakennuksessa on säilynyt Puu-Raksilassa tyypillisesti asuinrakennuksissa käytetyt nelipeiliset puupeiliovet, joissa on yläikkunat. Yläikkunat ovat poikkeuksellisesti epäsymmetrisellä ruutuajolla.
- **Muutokset:** Vuonna 1957 rakennuksen pääty on muutettu sauna- ja pukuhuonetilaksi. Tällöin julkisivuun lisättiin ikkunoita. suunnittelijana rakennusmestari A. Kauppinen.

Vuoden 1961 tilapäinen autosuoja:

- **Rakennuslupa:** 28.11.1961
- **Suunnittelija:** rakennusmestari P. Hintsala.
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankakenteinen ja lankkusokkeli.
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus ja päädyssä pysty-laudoitus.
- **Ovet ja ikkunat:** Neliöikkunat ja julkisivuun uppoava laudoitettu ovi.
- **Katto:** harjakatto. Katemateriaali aaltoeterniitti tai huopa, nykyisin huopa
- **Erityispiirteet:** Autosuoja on tehty tyyppiirustuksilla "Autotalli tyyppi nro 6"

348. Puutarhakatun 3 pihalue. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

349. Piha on pääosin nurmea, kulkuväylällä on betonikiveys. tontin laidoilla on pensasistutuksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

350. Puutarhakatu 3 Puutarhakadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1987:** Suurimpaan asuntoon tehtiin muutostöitä ja laajennettiin asuntoa ullakolle ja kellariin. Ullakko muutettiin lämpimäksi matalia poskia lukuun ottamatta. Kellarissa pienempi laajennus. Ullakon pätyyn lisättiin uudet ikkunat ja harjan molemmin puolin lapeikkunat. Kaikki uunit purettiin. Suunnittelijana arkkitehti Juhani Romppainen.
- **1990:** Pienempi päätyasunto laajennettiin ullakolle koko asunnon laajuudelta. Suunnittelijana arkkitehti Juhani Romppainen.
- **2017:** Keskimmaisessä asunnossa kylpyhuonemuutos. Suunnittelijana rakennusinsinööri Pekka Hedemäki.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu raskastekoisina puitejako säilyttäen. Suurin osa ullakon haukkaikkunoista on alkuperäisiä.
- Ulko-ovet vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- Pihan puolelle on lisätty tyylistä poikkeava sisäänkäyntikatos.

351. Puutarhakatu 3 pihajulkisivu. Katto ja syöksytorvet ovat todennäköisesti alkuperäiset. Kuten myös suurin osa ullakon haukkaikkunoista. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros, ullakko ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia pientä sisäänkäyntikatosta lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden ja ovien vaihtoa sekä sisäänkäyntikatosta lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut jonkin verran muutoksia sekä pohjakerroksessa, ullakolla että kellarissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä ikkunoiden ja ovien vaihtamista sekä sisäänkäyntikatosta lukuun ottamatta.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puitejakosäilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ovat pääosin alkuperäiset. Katolle on lisätty lapeikkunat.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeaviksi.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen saumattu palapeltikate. Rakennuksessa on säilynyt oletettavasti alkuperäiset syöksytorvet.

Piha:

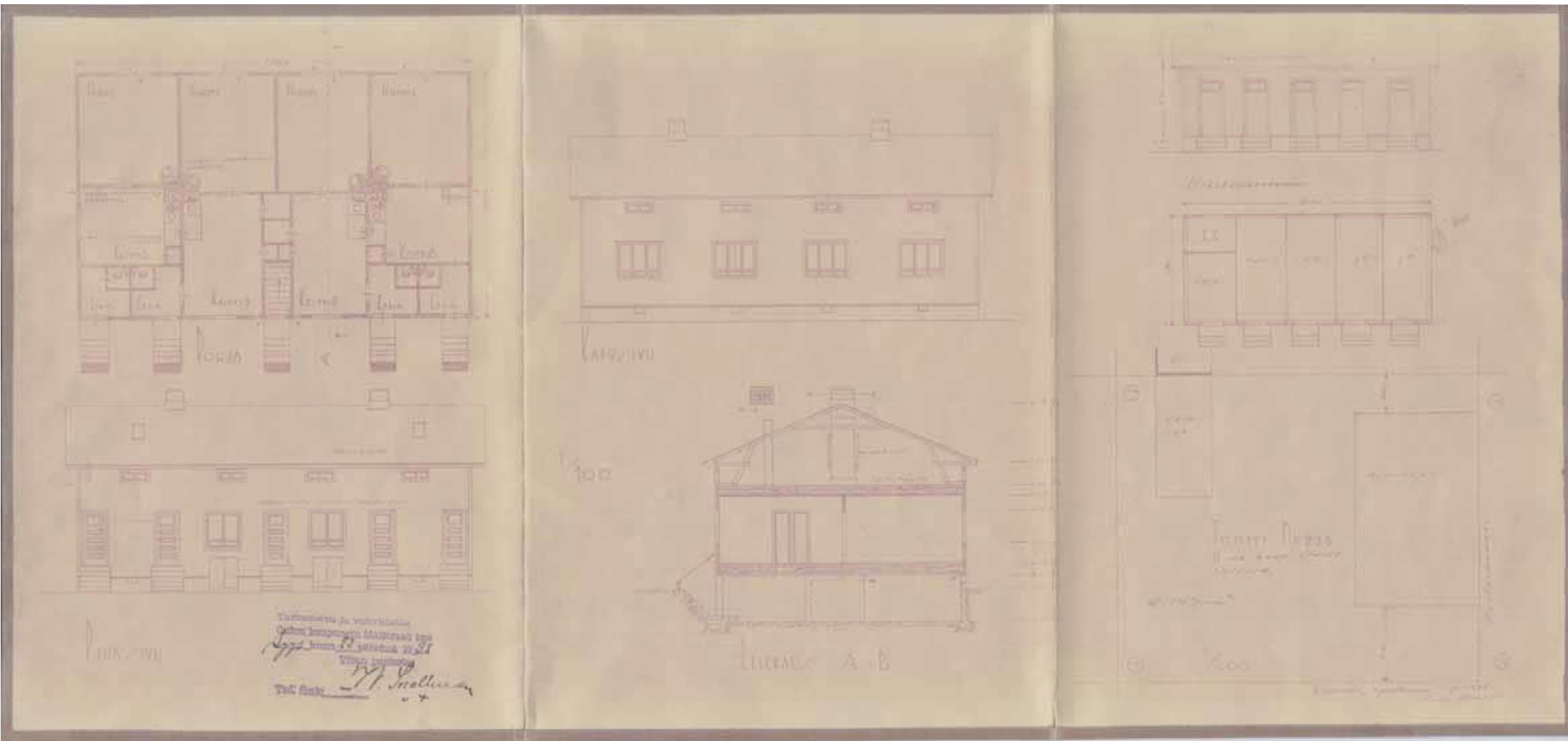
- **Piharakennus** on alkuperäinen ja sen alkuperäinen luonne on säilynyt. Rakennukseen on tehty saunamuutos 1950-luvun lopulla. Rakennuksessa on säilynyt nelipeiliset ja yläikkunalliset ulko-ovet, joita Puu-Raksilassa tyypillisesti käytettiin asuinrakennuksissa. Pihalla on myös 1960-luvun autotalli, jossa ei ole havaittavia muutoksia.
- **Aita** on osin Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita ja osin tontin rajoilla metalliverkkoaita. Portti on funktionalismille ominainen metalliputkiportti.
- **Pihan** luonne on pitkälti vastaava, kuin se on ollut 1960-luvulla. 1960-luvun autokatos muuttaa hieman pihan alkuperäistä tilarakennetta.

Muuta:

- Voimassa 12.10.1987 hyväksytty asemakaava ak1223.

352. Puutarhakuu 3 Puutarhakadulta kuvattuna. Katon lapeikkuna ei juurikaan näy katutasoon. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

353. Puutarhakatu 5:n lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, wc ja eteinen. Rakennuksen kuusi- ja neliruutuiset ikkunat toteutuivat suunnitelmista poiketen yläjaollisina. Rakennus on pohjaratkaisultaan ja julkisivuiltaan symmetrinen. Puuvajat ovat ulkorakennuksessa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhaku 5 (Tontti 238)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 23.9.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Pentti Niemelä
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 10,0 m. Suunnitelmista poiketen toteutettu kaksi kuistia. (vrt. vuoden 1939 ilmakehu)
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**, johon erillinen ulko-ovi rakennuksen keskeltä.
- **Rakenne:** Puurakenteinen, eristeenä kutterilastu ja kellarin seinissä betoni.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista ja betonisokkeli. Suunnitelmissa ei kuisteja.
- **Ikkunat:** Suunnitelmissa kuusi- tai neliruutuiset käänteiset risti-ikkunat, joissa alemmat ruudut pienempiä. Toteutunut ylemmät ruudut pieninä. Ullakolla kadun puolella kaksiruutuiset haukkaikkunat ja pihan puolella neliruutuiset kaarevat haukkaikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Viisipeiliset ovet. Yläpeilit lasia. Ovien edessä suorat porrasjuoksut. Sisäänkäyntien päällä ei katosta.
- **Katto:** Peltikatto, todennäköisesti toteutunut saumattuna palapeltikatteenä
- **Erityispiirteet:** Rakennus on toinen Pentti Niemelän suunnittelema pientaloista Puu-Raksilan alueelle.

354. Puutarhaku 5 katujulkisivu on pääosin alkuperäisen mukainen. Pohjakerroksen vesikatto ja ikkunat on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

355. Puutarhaku 5 Puutarhakadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

357. Puutarhakatu 5:n piharakennus. Ulko-ovet on todennäköisesti uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

358. Puutarhakatu 5:n pihan puolelle on tehty terässirakennelmat. Ulko-ovet poikkeavat rakennuksen tyylistä. Kiustit ikkunoineen ovat oletettavasti alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

356. Tontin 238 pihalueen suurin muutos on hyötypuutarhan poistuminen ja autopaikoituksen tuleminen tilalle. Muutoin piha on säilynyt avoimena. Kasvillisuutta on nykyisin aiempaan verrattuna niukasti. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa puuvajoja, vaja ja roskasäiliö.

- **Rakennuslupa:** 23.9.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Pentti Niemelä
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä yläikkunat, nykyisin ovissa pystypanelointi.
- **Katto:** harjakatto. Katemateriaalina on määritelty sementtohuopa.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen moduuliperiaatetta noudattava talousrakennus.
- **Muutokset:** Jätesäiliö ja vaja muutettiin saunaksi ja pukuhuoneeksi. Myös kolme puusäiliötä pienennettiin ja niiden ovia siirrettiin. Saunan sisäseinissä tikkurappaus. Suunnittelijana Erkki Järvikivi.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1944:** Rakennuksen molempiin päätyihin lisättiin ullakkohuoneet, jotka varustettiin uuneilla ja vesipisteillä. Lisäksi toisen huoneen yhteyteen tehtiin wc-tila. Asuntomäärä kasvoi kuuteen. Suunnittelijana Erkki Järvikivi.
- **2002:** Toisen päädyn asunnot yhdistettiin. Rakennettiin terassit kuistien ympärille. Ulko-ovet vaihdettiin rakennuksen tyylistä poikkeaviksi. Haettiin lupaa myös yläkerran toisen asunnon alkovilaajennukselle, mutta lupaa ei myönnetty. Suunnitelmista nähdään, että puuhellat on purettu, mutta uunit ovat säilyneet. Suunnittelijana rakennusmestari Risto Sandberg.
- **2004:** Ensimmäisen kerroksen asunto jaettiin takaisin kahdeksi asunnoksi. Pohjakerroksen kylpyhuoneita laajennettiin. Ullakon kaksi asuntoa laajennettiin ja rakennettiin kokonaan uudestaan. Suunnittelijana Arkkitehtitoimisto Sandman Oy.
- **2007:** Toinen yläkerran asunnoista liitetty alempaan asuntoon sisäporrasyhetydellä. Suunnittelijana Arkkitehtitoimisto Sandman Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Räystäskourut ja syöksytorvet uusittu.
- Ullakon oven päälle lisätty kaareva kevytrakenteinen sisäänkäyntikatoks.
- Kuistien pohjoissivuille lisätty ilmalämpöpumput.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

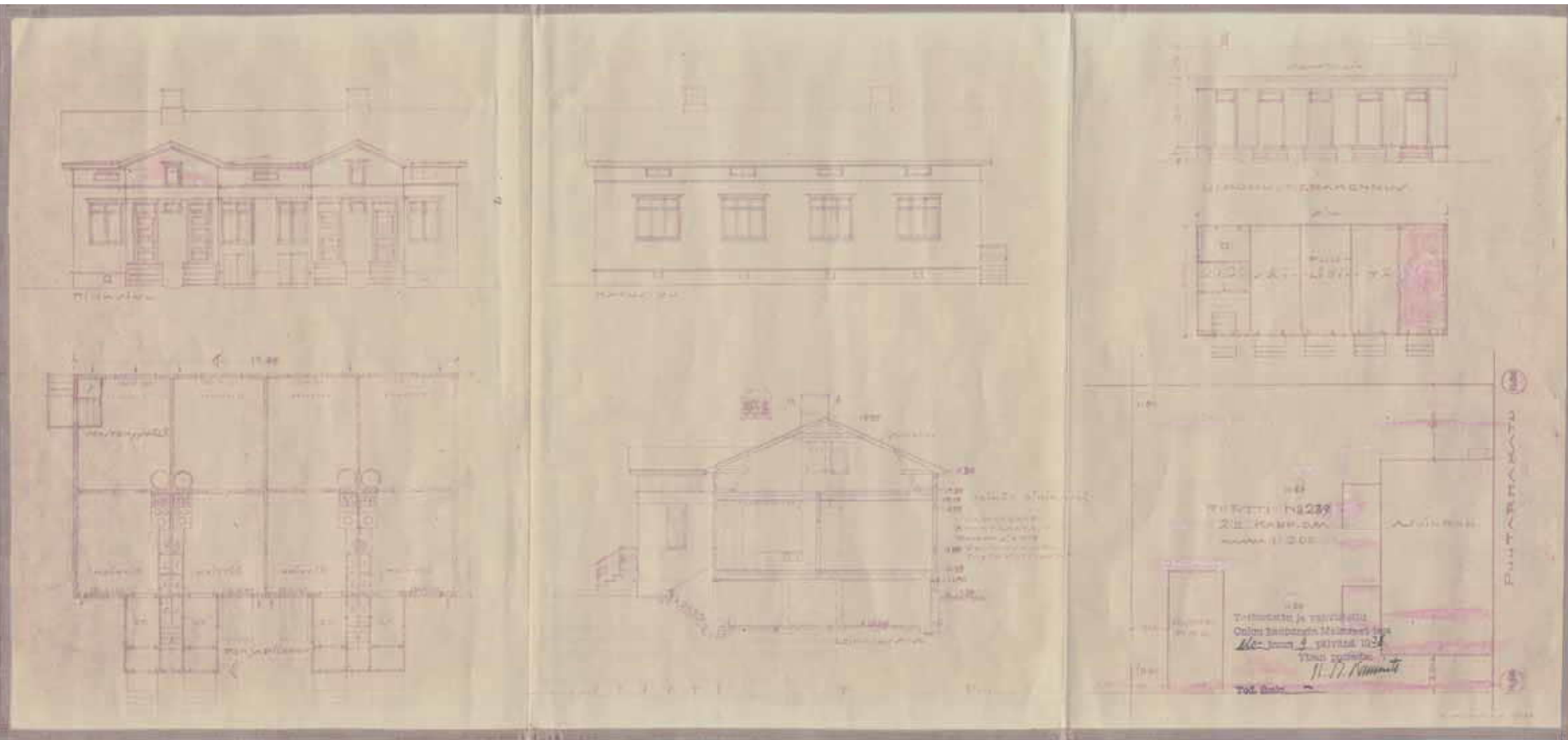
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä on todennäköisesti viisi.
- **Käytössä olevat kerrokset:** Ullakko ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Kookkaat terassit muuttavat vaikutelmaa pihan puolella.
- **Tyyli:** Rakennus on pääosin säilynyt. Pihan puolella tyylistäpoikkeavilla ulko-ovilla, kookkailla terasseilla kaiteineen ja sisäänkäyntikatoksella on tyyllistä vaikutusta. Kadun puolella asuintilojen ikkunoiden vaihtamisella on pieni tyyllinen vaikutus.
- **Pohjakaavioissa** on tapahtunut muutoksia ullakon osalla. Myös pohjakerroksessa jonkin verran muutoksia.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivut ovat säilyneet pitkälti alkuperäisen mukaisina. Kerroslista lisätty, tai se on aina ollut. Pihan puolella terassi rakennelma ja sisäänkäyntikatoksella muuttavat jonkin verran kokonaisuutta. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Lämpimien tilojen ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ja kuistin moniruutuiset ikkunat ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Syöksytorvet ja räystäskourut on uusittu.

Piha:

- **Piharakenus** on alkuperäinen, siihen on tehty saunamuutos. Ulko-ovien alkuperäisyydestä ei ole varmuutta. Muutoin rakennus on alkuperäisen mukainen.
- **Aita** on saman Puu-Raksilalle ominainen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mutta entisen hyötypuutarhan tilalle on tehty autopaikat. Tontin kasvillisuus on nykyisin vähäistä.

Muuta:

- Voimassa 09.03.2004 hyväksytty asemakaava ak1818.

359. Puutarhakatu 7 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Tässä rakennuksessa on tehty yksilöllinen ratkaisu, jossa eteläpäädyn asunnon huone on tehty maitomyymäläksi, jonne on sisäänkäynti rakennuksen päädyistä. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan ulkokäymälä. Käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäiliöt. Puutarhakatu 7:ssä on korkeat umpikuistit sekä Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. Runkorakenteelle on annettu kaksi vaihtoehtoa, jonka mukaan rakennus on voitu toteuttaa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 7 (Tontti 239)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 9.8.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1938 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1939 Johan Martin
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15.85 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen. Yhteen asuntoon piirettynä maitomyymälä.
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** Unilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "6" hirsi tai 3-kertainen lautaseinä, runko 2"x4-5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa". Ilmeisesti seinät toteutuneet ohuina hirsiseininä. Kellarin seinissä betoni ja alapohjana maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Pääliistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Ovet ovat nelipeiliset symmetrisellä peilijaolla. Sisäänkäyntiovien yllä on jaottomat yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1". Rakennuksessa on toiminut maitokauppa.

360. Puutarhakatu 7 katujulkisivua hallitsevat kattolyhdyt. Etenkin kellarin ikkunat sijaitsevat voimakkaasti syvennyksessä, vaikka rakennukseen ei ole lisätty ulkopuolista lämmöneristystä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

361. Puutarhakatu 7 kuisteihin on lisätty lapekattoiset "posket" sekä sisäänkäyntikatokset. Päätyjen aukotusta on muutettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

363. Puutarhakatu 7 kuisteihin on lisätty lapekattoiset "posket" sekä sisäänkäyntikatokset. Päätyjen aukotusta on muutettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

364. Puutarhakatu 7 sisäänkäynnit on siirretty pois kuisteista, jotka on otettu asuintiloiksi. Pihan puolen haukkaikkunoita on suurennettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

362. Tontin 239 piha-alue on pääosin kivituhkapinnalla. Piha on säilynyt avoimena, mitä se on ilmeisesti aina ollut. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 9.8.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea, joiden yllä yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** 1985 piharakennuksen käymälä muutettiin sähköpääkeskukseksi. Todennäköisesti ulko-ovet ja niiden yläpuoliset ikkunat uusittu tässä vaiheessa. Räystäskourut ja syöksytorvet lisätty.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1985:** Perusteellinen saneeraus, jossa kellari, ullakko ja kylmäkuisti muutettiin kokonaisuudessaan asuintiloiksi. Kaikkia neljää asuntoa laajennettu identtisesti ullakolle ja kellariin. Sisäänkäynnit siirrettiin pois kuisteista. Kaikkiin asuntoihin rakennettiin asunnon sisäinen porras ja saunatilat. Koko rakennus lisälämmöneristetty olevan rungon sisäpuolelta. Ullakon haukkaikkunoita suurennettu ainakin pihan puolella ja kadun puolelle lisätty kattolyhdyt joka asuntoon. Kuisteja laajennettu lapekattoisilla poskilla. Todennäköisesti kuistit rakennettu kokonaan uudelleen. Suunnittelijana Harry Sanaksenaho, Insinööritoimisto Tarmo-Rakenne Oy.
- **1999:** Sisäänkäyntiportaiden päälle lisättiin katokset, joissa kennokate. Pihan leikkipaikka poistettiin autopaikkojen tieltä. Suunnittelijana korjausneuvoja Tapio Karhu.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina todennäköisesti vuoden 1985 peruseräparannuksen yhteydessä. Puitejako toteutettu päälle liimatuin listoin. Ikkunat sijaitsevat voimakkaasti syvennyksessä.
- Ulko-ovet uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- Syöksytorvet ja räystäskourut uusittu.

365. Puutarhakatu 7 katujulkisivu on muuttunut merkittävästi. Kattolyhtyjen lisäksi ikkunat poikkeavat alkuperäisestä tyylistä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehti toimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

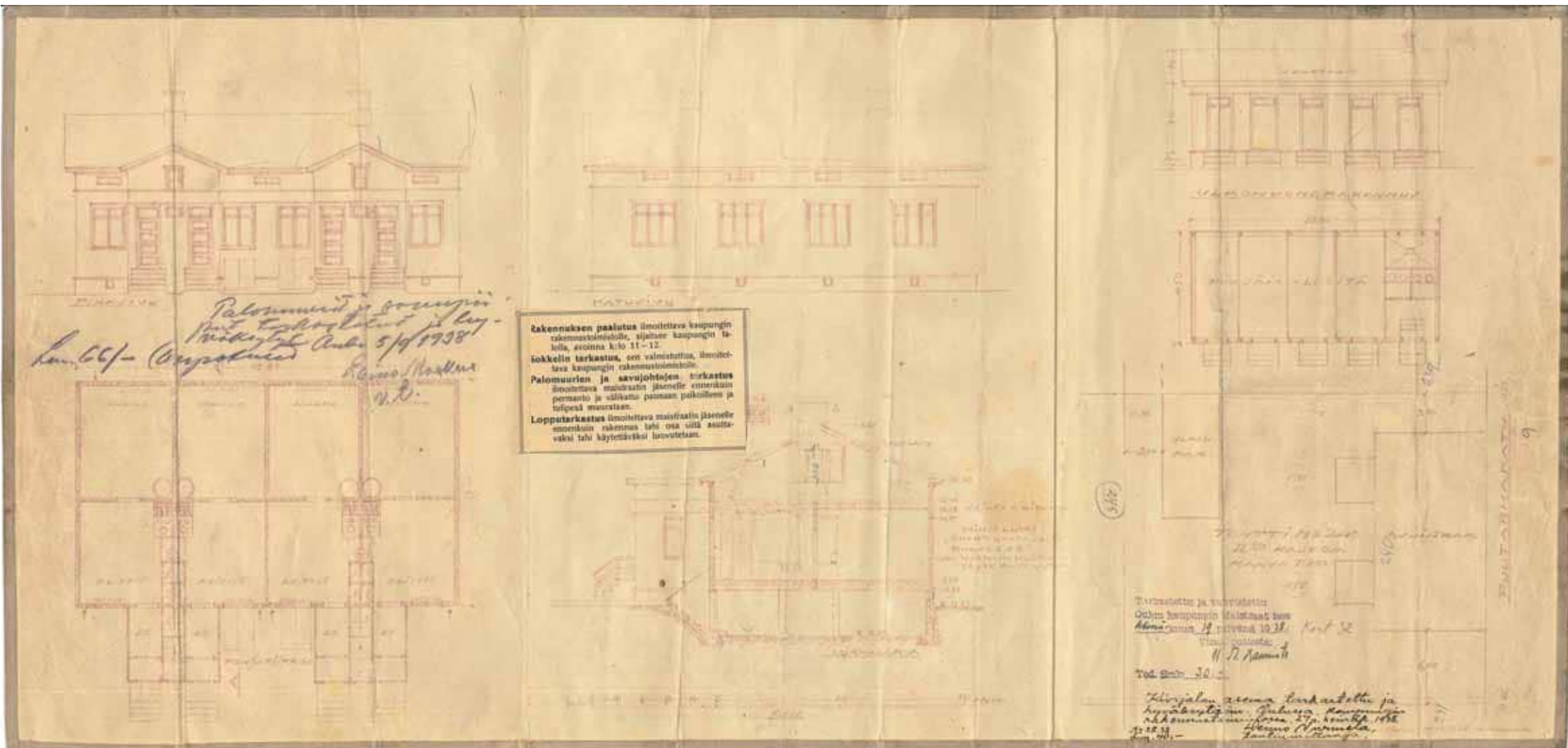
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muodossa on merkittäviä muutoksia sekä kadun, että pihan puolella. Kadun puolelle on lisätty tyylistä poikkeavat kattolyhdyt ja pihan puolella kuisteja on laajennettu leveyssuunnassa lapekattoisilla "poskilla". Lisäksi on tehty valokatteiset sisäänkäyntikatokset.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on muuttunut merkittävästi.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen** kantavarakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Kaikissa julkisivuissa on muutoksia alkuperäiseen: kattolyhdyt, kuitien laajennukset ja katokset, aukko- ja sisäänkäyntimuutokset, ikkunoiden ja ovien vaihtaminen rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeaviksi. Myös entinen maitokaupan sisäänkäynti on poistettu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina paksupuitteisina puuikkunoina. Suurissa ikkunoissa ainoastaan raskas vaakajako ikkunan yläosassa. Alkuperäinen puitejako on toteutettu päälleliimatuin listoin. Ikkunat ovat voimakkaasti syvennyksessä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on pääosin alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen saumattu palapeltikatto. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uudet. Kattoon on tehty muutoksia.

Piha:

- **Piharakennus** on alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen, mutta ainakin ovet ja yläikkunat on uusittu. Käymälä on muutettu 1980-luvulla sähköpääkeskukseksi.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuvien perusteella on aina ollut. Tontin eteläreunaa on reunustanut aiemmin lehtipuurivi. Nykyisin tontin rajalla on jäljellä pari puuta. Ja pihan pinta on pääosin kivituhkaa.

Muuta:

- Voimassa 25.02.1985 hyväksytty asemakaava ak1092.

366. Puutarhakatu 9 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan ulkokäymälä sijaitsee talusrakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 9 (Tontti 240)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 14.6.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15.8 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** Uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** 6" hirsi tai 3-kertainen lautaseinä, runko 2"x4-5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa. Toteutunut ohuena 75mm hirsiseinä. Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Pääliistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Ovet ovat nelipeiliset symmetrisellä peilijaolla. Sisäänkäyntiovien yllä jaottomat yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1". Rakennuksessa toiminut hammaslääkärin vastaanotto.

367. Puutarhakatu 9 katujulkisivussa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Merkittävimmät muutokset ovat kaikkien ikkunoiden uusimiset. Pohjakerroksen ja ullakon ikkunat on uusittu puuikkunoina puitejakosäilyttäen. Ullakon ikkunat jäivät syvennykseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

368. Puutarhakatu 9 pihan puolella on tehty runsaammin muutoksia 1980-luvulta tähän päivään. Ullakkoa on korotettu rakennuksen keskeltä ja lisätty parveke. Kuistien aukotusta ja sisäänkäyntejä on muutettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

369. Puutarhakatu 9 piharakennusta on laajennettu autotalliksi tai se on rakennettu kokonaan uudestaan. Julkisivuun on lisätty puusäleiköt. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

370. Puutarhakatu 9:ssä oli menossa peruskorjauksia inventointi hetkellä. Ulko-ovet on uusittu ja sisäänkäyntikatokset lisätty ulko-ovien päälle. Yläpohjan tuuletusta on parannettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

371. Tontin 240 pihalue oli inventointi hetkellä työmaana. Ainakin 1960-luvulle asti tontin itänurkka on ollut hyötypuutarhana, jossa on kasvanut myös puustoa ja pensaita. Tontin pohjoissivua on rajannut puurivi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa puusäiliöitä ja kaksi kaksireikäistä käymälää.

- **Rakennuslupa:** 14.6.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea, joiden yllä yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Vuonna 1987 rakennusta laajennettiin autotalliksi tai se rakennettiin kokonaan uudestaan. Uudet ovet pystypaneiloitu. Suunnittelijana arkkitehti Jarmo Similä.
- Lisätty puusäleikkö, joka toimii köynnöstukenä.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1950:** Rakennuksen molempiin päätyihin rakennettiin ullakkohuoneet. Suunnittelijana J. Karvonen.
- **1984:** Kolme asuntoa yhdistettiin yhdeksi suuremmaksi asunnoksi, ja rakennettiin sauna- ja pesutilat. Rakennuksen toiseen päätyyn jäi yksi alkuperäisen kokoinen asunto, jonne lisättiin wc-tilat. Portaat ullakolle purettiin eikä uusia esitetty tilalle, joten ullakkohuoneet jäivät todennäköisesti pois käytöstä. Lisättiin sisäpuolinen lämmöneristys. Kuisteista poistettiin ylimääräiset sisäänkäynnit. Suunnittelijana Risto Törmä.
- **1987:** Ullakko muutettiin keskiosiltaan lämpimäksi asuintilaksi ja yhdistettiin suurempaan asuntoon. Aulan kohdalla kattokannattajia purettiin ja kattoa korotettiin kuistien välistä. Ullakon ikkunoita uusittiin. Suunnittelijana arkkitehti Jarmo Similä.
- **2000:** Kellari muutettiin lämpimiksi asuintiloiksi ja liitettiin osaksi isompaa asuntoa. Ullakolle rakennettiin parveke kuistien väliin ja rakennettiin terassi pihan puolelle. Ulko-ovet uusittiin ja suuren asunnon sisäänkäynti siirrettiin kuistin sivulle. Lisättiin sisäänkäyntikatokset. Suunnittelijana arkkitehti Jouni Salokannel, Arkkitehtitoimisto Jouni Salokannel Oy.
- **2017–2020:** Rakennuksessa suoritettiin peruskorjaustoimenpiteitä. Kellari lämmöneristettiin ulkopuolelta, vahvistettiin perusmuuria ja lisättiin salaojat. Kellarin tilajärjestystä muutettiin. Kuistit rakennettiin uudestaan alkuperäisillä mittasuhteilla, mutta kuistien aukotusta ja sisäänkäyntien sijainteja muutettiin. Ikkunoita uusittiin ja lisättiin pihan kuisteihin kokopuisina ikkunoina. Ulko-ovet uusittiin kokopuisina peiliovina, osassa ovista yläosassa lasi. Lisättiin sisäänkäyntikatokset. Suunnittelijana arkkitehti Juho Teppo, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu raskaspuitteisina puuikkunoina puitejakosäilyttäen todennäköisesti vuoden 1984 perusparannuksen yhteydessä. 2010-luvun lopulla lisätyt tai uusitut ikkunat kokopuisia sirorakenteisia puuikkunoita.
- Syöksytorvet ja räystäskourut uusittu.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

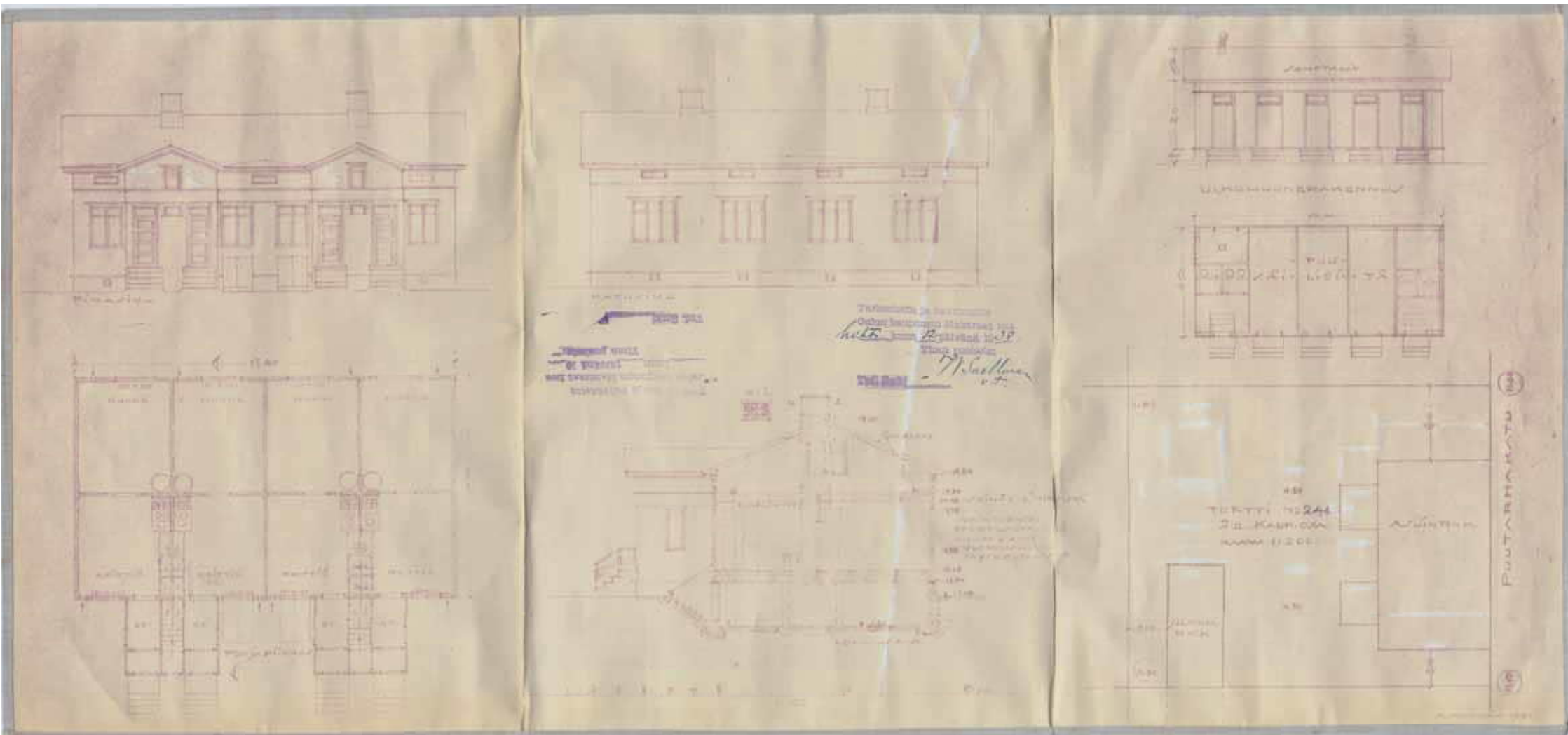
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muodossa on pihan puolella tapahtunut muutoksia, kun ullakkoa on korotettu vastaharjalla kuistien välissä ja lisätty parveke kuistien väliin.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääosin säilynyt.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen** kantavarakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivussa muutokset liittyvät ikkunoiden vaihtoon. Pihan puolella ullakon korotus ja parveke sekä kuistien sisäänkäynti ja aukkomuutokset muuttavat alkuperäistä julkisivua. Päädyn toista ikkunaa on suurennettu.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat on uusittu. Pohjakerroksen ikkunat on uusittu raskaspuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Uudemmat ikkunoiden uusimiset on tehty sirommilla puiteilla. 2020-luvun taiteen uusitut ja lisätyt kuistien ikkunat ovat kokopuisia sirorakenteisia puuikkunoita.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu kokopuisina peiliovina. Peilijako poikkeaa alkuperäisestä suunnitelmasta.
- **Katto:** Katto on pääosin alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen saumattu palapeltikatto.

Piha:

- **Piharakennus** on todennäköisesti uusittu 1980-luvulla. Se mukailee alkuperäistä piharakennusta, mittasuhteiltaan ja materiaaleiltaan, mutta on pohjaltaan alkuperäistä suurempi.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Piha** on inventointihetkellä työmaana, joten pihan säilyneisyyttä on vaikea arvioida. Tilarakenne on säilynyt. Tontin itänurkassa on ollut hyötypuutarha.

Muuta:

- Voimassa 29.07.1988 hyväksytty asemakaava ak1258.

372. Puutarhakatu 11 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyypipirkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan ulkokäymälä. Talusrakennuksessa sijaitsevat myös asuntokoh-
 taiset puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhakatu 11 (Tontti 241)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

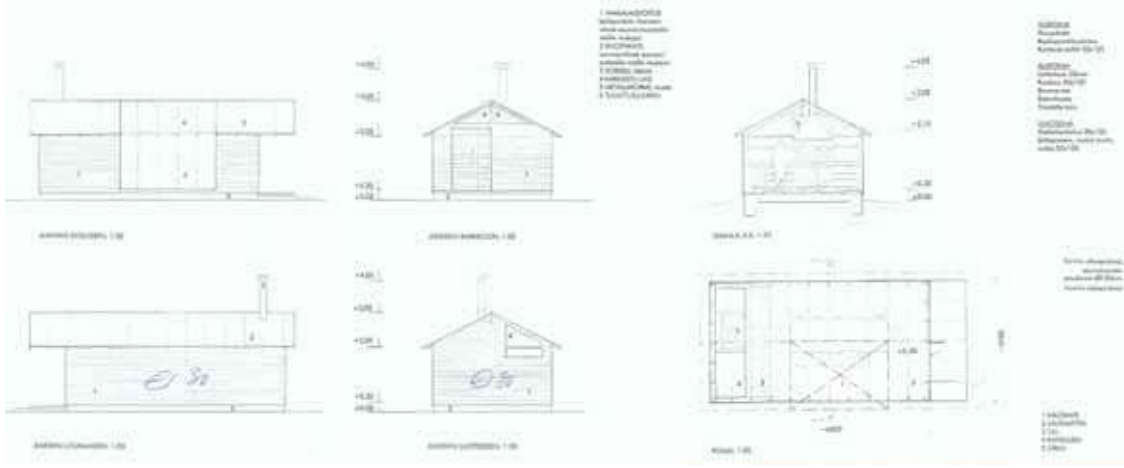
- **Rakennuslupa:** 12.4.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1938 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1938 A. E. Laurila ja edelleen Hilja Saarela
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,8 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** Unilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä 6" hirsi tai 3-kertainen lautaseinä, runko 2"x4-5", täyteenä kutterilastu, vuoraushuopa. Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päälistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä ja kaksi kuistia. Ovet ovat nelipeiliset symmetrisellä peilijaolla. Sisäänkäyntiovien yllä jaottomat yläikkunat.
- **Katto:** Katemateriaali galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".

373. Puutarhakatu 11 katujulkisivu on säilynyt likimain alkuperäisen mukaisena. Merkittävin muutos on katemateriaalin vaihtuminen. Kaikki katujulkisivun ikkunat ovat alkuperäisiä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

374. Puutarhakatu 11 pihan kulku keskittyy rakennuksen pohjoispäättyyn. Kuistien välissä näkyy uutena kerrostumana suuri lasiaukko. Sisäänkäyntien paikkaa ja kuistien ikkunoita on muutettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

376. Ote arkkitehti Jukka Laurilan suunnitteleman kesäkeittiön lupapiirustuksista vuodelta 2000. Rakennus edustaa 2000-luvun regionalistissävyytteistä modernismia. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

377. Puutarhakatu 11 kesäkeittiön materiaalit toistavat pihapiirin muiden rakennusten materiaalimaailmaa 2000-luvun alun modernilla tavalla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

378. Puutarhakatu 11 alkuperäisen piharakennuksen pääty on muutettu saunatiloiksi ja pihan puolen julkisivuun on lisätty pariovia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

375. Puutarhakatu 11 pihan kulkuväylät ovat muuttuneet tontin pohjoispäättyyn. 1960-luvulta lähtien tontin etelänurkassa on ollut toinen talousrakennus. Tätä ennen nurkalla sijaitsi hyötypuutarha. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 12.4.1938
- **Suunnittelija:** Rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniset perustukset
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** viisi sisäänkäyntiä, ovien yllä yläikkunat
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Vuonna 1962 talousrakennuksen käymälä ja puusäiliöt purettiin ja tilalle rakennettiin sauna ja varastoja. Suunnittelijana T. Lammassaari.
- Vuonna 1989 varastot muutettiin kahden auton autotalliksi ja varastoa laajennettiin tältä osin tontin reunaan päin. Suunnittelijana Ula Vahtera.

Vuonna 1962 tontin etelänurkkaan rakennettiin tilapäinen autosuoja. Harjakattoinen matala rakennus sijaitsi tontin etelänurkassa. Rakennus on purettu.

Vuonna 2001 purettiin tilapäinen autosuoja ja rakennettiin samalle paikalle uusi kesäkeittiö:

- **Rakennuslupa:** 10.11.2000
- **Suunnittelija:** Arkkitehti Jukka Laurila, Arkkitehtitoimisto Jukka Laurila.
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniset perustukset
- **Julkisivut:** vaakapanelointi, karkaistu lasi ja betonisokkeli
- **Ovet ja ikkunat:** Ovet upotettu visuaalisesti julkisivuun.
- **Katto:** harjakatto, katemateriaalina tummanvihreä kolmiorimahuopakate ja lasikate

379. Puutarhakatu 11 pihan pohjoispäättyyn on rajoitettu kivettyt tai sorastetut kulkuväylät. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

380. Puutarhakatu 11 pihan eteläpäädyssä sijaitsee puutarha. Hyötypuutarha on siirtynyt tontin keskelle rakennusten väliin. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

381. Puutarhakatu 11 uudistettu pääsisäänkäynti lasikatteineen ja uusittuine ovineen. Kuvassa näkyvä ikkuna poikkeaa rakenteeltaan muista rakennuksen jaollisista ikkunoista. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

382. Puutarhakatu 9 ja 11 väliltä puuttuu raja-aita, mikä on poikkeuksellista Puu-Raksilassa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1989:** Kaikki neljä asuntoa yhdistettiin yhdeksi suureksi asunnoksi. Ullakko otettiin kokonaisuudessaan käyttöön. Kuistit muutettiin lämpimiksi ja ylimääräiset sisäänkäynnit poistettiin. Uusi sisäänkäynti siirrettiin kuistin sivuun. Ulko-ovet uusittiin kokopuisina peiliovina, joissa lasiosia. Ullakon pätyihin lisättiin ikkunapinta-alaa lisäämällä ikkunoita ja suurentamalla alkuperäistä ikkunaa. Kuistien väliin toteutettiin suuri lasiaukko ja pieni jaoton ikkuna. Yksi alkuperäisistä pihan puolen ikkunoista on uusittu rakenteeltaan erilaisena puuikkunana. Kuistien ja päätyjen uudet ikkunat rakenteeltaan alkuperäisten mukaisia kokopuisia siroja puuikkunoita. Suunnittelijana Ula Vahtera.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen mahdollisesti vuoden 1985 perusparannuksen yhteydessä.
- Alkuperäinen saumattu palapeltikate on vaihdettu kolmiorimahuopakatteeksi.
- Pääsisäänkäynnin päälle on lisätty kevyt lasikatteinen katos.
- Rakennukseen on lisätty ulkopuolinen lisälämmöneristys.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Rakennus on muutettu yhden asunnon omakotitaloksi.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt. Pihan puolen uudella aukotuksella ja sisäänkäyntimuutoksilla on vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaaviossa** muutoksia sekä ullakon että pohjakerroksen osalta. Pohjakerroksessa alkuperäinen tilarakenne on tunnistettavissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt lähes alkuperäisenä. Suurimmat muutokset ovat ikkunoiden jääminen lievästi syvennykseen sekä katemateriaalin vaihto. Pihan puolella julkisivuissa on ikkuna- ja sisäänkäyntimuutoksia. Lisätty myös kevyt sisäänkäyntikatot. Ullakoiden päätyikkunoita on muutettu.
- **Ikkunat:** Suurin osa ikkunoista on alkuperäisiä. Pihan puolen uudet ikkunat ovat pääosin rakenteeltaan alkuperäisen mukaisia puuikkunoita. Kuistien välissä myös suuri lasiaukko ja jaoton uusi ikkuna. Lisälämmöneristys jättää alkuperäiset ikkunat lievästi syvennykseen.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu kokopuisina peili- tai lasiovina. Ovien tyyli poikkeaa alkuperäisestä.
- **Katto:** Alkuperäinen palapeltikatto on uusittu kolmiorimahuopakatteena.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on säilynyt, mutta siihen on tehty runsaasti muutoksia. Pihaan on lisätty uusi kesäkeittiö 2000-luvun alussa.
- **Aita** on metalliputkiaita, johon on lisätty tonttien rajoilla puusäleitä. Mahdollisesti aiemmin ollut metalliverkkoaita. Portti on pystyjakoinen metalliputkiportti.
- **Piha** on ollut verrattain avoin. Ennen tilapäistä autosuojaa on pihan etelänurkassa ollut hyötynuutarha. Nykyisin pihan tilarakenne on vastaava kuin 1960-luvulla, mutta kasvillisuutta on enemmän. Pääliittymä tontille on muutunut eteläreunasta pohjoisreunaan.

Muuta:

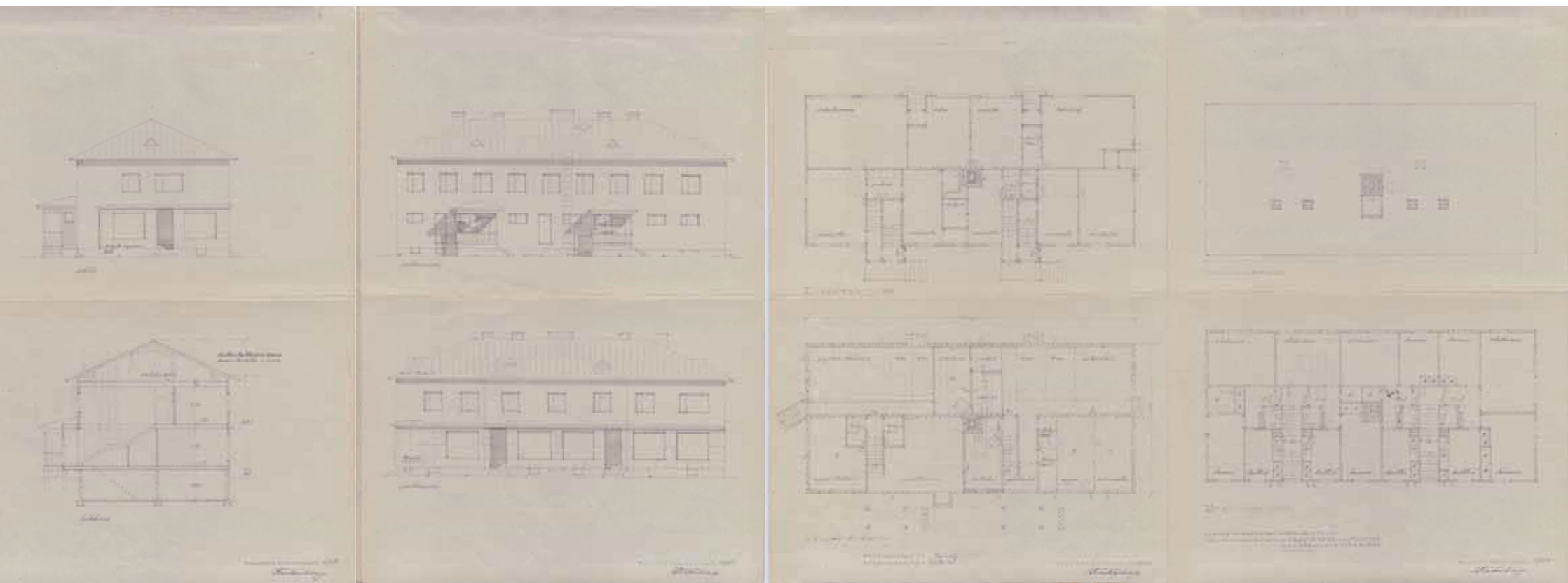
- Voimassa 27.10.1989 hyväksytty asemakaava ak1333.

383. Kuvassa näkyvät ullakon suurennetut päätyikkunat sekä metalliputkiportti. Lisälämmöneristys jättää alkuperäiset ikkunat lievästi syvennykseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

384. Pihan puolen suurimmat muutokset liittyvät kuistien uusiin ikkunoihin ja kuistien väliseen lasiaukkoon. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

385. Impolan kaupan lupapiirustukset vuodelta 1953. Tontille oli haettu kolme rakennus lupaa ennen vuoden 1953 A. Rönköharjun allekirjoittamia lupapiirustuksia. Toteutuneessa liike- ja asuinrakennuksessa on pohjakerroksessa myymälä- ja varastotiloja. Toisessa kerroksessa on neljä asuntoa, joissa 2–3 huonetta ja keittiö sekä wc-tilat. Piirustukissa puurunkoinen rakennus on esitetty rapattavaksi, mutta se on toteutettu vaakapaneloituna. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Puutarhaku 13 (Tontti 242)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 19.10.1953
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Albert August Rönköharju
- **Anoja ja tontin vuokraaja:** Kalle Heikki Impola
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa sekä ensimmäisen kerroksen liiketilat
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Aumakattoinen pienkerrostalo, jonka pohja-ala 24,0 m x 11,0 m. Rakennuksessa on kaksi avokuistia.
- **Tyyli:** Funktionalismi
- **Ensimmäisessä kerroksessa myymälätiloja:** sekatavara-, liha-, maito-, tekstiili- ja kenkämyymälät sekä näiden varasto- ja aputiloja
- **Toisen kerroksen asunnoissa** 2-3 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Kellarissa** kattilahuone, polttoaineväri, talouskellareita 4kpl, kellarikomeroit, pyykinkuivaushuone, pesutupa, pukuhuone ja sauna, sähköpäätaulut, askarteluhuone, komeroita, myymälän kellareita
- **Vesipisteet** keittiöissä, vessoissa, kylpyhuoneissa ja saunassa
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti toisesta rappukäytävästä.
- **Rakenne:** Ulkoseinät hirsirakenteiset, väliseinissä hirsi tai lautaseinä, joka päällystetään kipsoniitilla. Kellarin seinät ja alapohjabetonia, väli- ja yläpohja puurakenteiset.
- **Julkisivut:** Vaakapanelointi ja betonisokkeli. Voimakas kerroslista. Epäsymmetrinen julkisivusommittelu. Liiketilöiden sisäänkäynnit pienessä syvennyksessä.
- **Ikkunat:** Liiketilöissä suuret jaottomat näyteikkunat. Toisessa kerroksessa sivujakoiset ikkunat. Funktionalismille tyypilliset syvät kapeat karmilistat. Katolla kolmionmuotoiset kattolyhdyt.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Kaksi avokuistia. Liiketilöiden sisäänkäynnit ovat sisäänvedetyt. Ovet on esitetty suunnitelmissa viitteellisesti.
- **Katto:** Suunnitelmissa katemateriaalina punainen huopa. Toteutunut saumatunna palapeltikatteenä.
- **Erityispiirteet:** Tontille haettiin kolme rakennuslupaa vuosina 1940, 1945 ja 1950 ennen nykyisen rakennuksen vuonna 1953 myönnettyä rakennuslupaa. Rakennuksessa toimi Impolan kauppa vuosina 1954–2004. Rakennuksen hirret Oulun keskustassa sijainneesta Sampopankin ja uuden apteekin rakennuksesta.

387. Puutarhaku 13 eli Impolan kauppa kuvattuna harjannostajaisissa elokuussa 1952. (Kuva: Pentti Impola.)

386. Puutarhaku 13:n suuret näyteikkunat avautuvat Puistikkokadulle. Impolan kaupan mainosteksti on säilynyt. Vaakasuuntainen pystypaneloitu kerroslista erottaa julkisivussa myymälä- ja asuintilat toisistaan. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

389. Puutarhakatu 13 pihalla on pitkänurkkainen höylähirsistä salvottu autotalli. Kuistien kaiteiden alkuperäisyydestä ei ol varmuutta, mutta pystyauoitetut otsapinnat näkyvät jo alkuperäisissä lupapaperuistuksissa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

388. Tontin 242 nurkaan on rakennettu uusi piharakennus ja varasto. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

390. Puutarhakatu 13:n itäpäätyyn on tehty harjakattoinen lisäys yhden sisäänkäynnin yhteyteen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Pihalla on autotalli, joka on rakennettu ennen vuotta 1980. Lisäksi matala varasto sekä jätekaatos, jotka todennäköisesti autotallia uudempia.

- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** hirsi
- **Julkisivut:** maalattu höylähirsi
- **Ovet ja ikkunat:** Pariovet vinoruutukuviolla
- **Katto:** harjakatto, jossa profiilipeltikate
- **Erytyspiirteet:** Pitkänurkkainen hirsirakennus

391. Impolan kaupan harjannostajaisista oli juttu elokuun 1952 Kalevassa. (Kuva: Kaleva 8.8.1952.)

asuin- ja liiketalon
3.2.1952
harjannostajaiset eilen Oulussa

Oulun Raksilaan Puutarhakadun ja Puistikokadun kulmaukseen valmistuvan 2-kerroksisen asuin- ja liiketalon harjannostajaisia vietettiin eilen talonomistajan, liikemies Heikki Impolan kotona. Harjannostajaisissa, joissa vallitsi kotoinen, mutta silti juhlava tunnelma, nähtiin rakennustöihin osallistunut työväki sekä useita kutsuvieraita, mm. rakennuksen suunnittelija, rakennusmestari A. Rönkönharju.

— Nyt harjaansa ehtineen talon seinähirret ovat peräisin puretusta Sampo-pankin ja Uuden apteekin rakennuksesta, mainitsi herra Impola. Mainittu rakennus ostettiin kesäkuun 9 päivänä pidetyssä huutokaupassa ja sen purkamiseen ryhdyttiin välittömästi. Uuden talon pystyttämiseen Raksilaan ei kuitenkaan päästy vastuksitta, sillä asemakaavan muutos velhoi 2 kuukauden ajan. Rakennustyöt aloitettiin lokakuun 6 päivänä viime vuonna ja ne ovat edistyneet suunnitelmien mukaisesti, niin että tänä päivänä liehuu uudisrakennuksen katolla lippu merkkinä siitä, että se on ehtinyt harjannostajaisvaiheeseen. Liikemies Impola lausui lopuksi kiitokset rakennusryhmälle hyvin suoritetusta työstä, kiittäen myös talon suunnittelijas, rakennusmestari Rönkönharjua. Rakennustyöläisten puolesta kiitti kirvesmies Kalle Kosonen.

Valmistuvan rakennusta esitteli lehdellemme rakennusmestari Rönkönharju, joka mainitsi, että talon kuutiollavuus on noin 3.300 m³. Ensimmäinen kerros on varattu kokonaisuudessaan liiketilaksi. Kerrokseen tulee kaikkiaan 5 liikehuoneistoa. Toisen kerroksen valmistuu 4 asuinhuoneistoa ja kellarikerroksessa on keskuslämmitystiloihin ohella tarpeelliset varastotilat liikehuoneita varten sekä asuinhuoneistojen talouskellarit ja varasto. Rakennuksen ulkoseinä on, kuten mainittiin, hirsirakenteinen ja lisäksi tulee hirsikerroksen päälle rappaus. Talo voidaan ottaa käyttöön ensi kesänä heinä—elokuussa.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- Ei luvanvaraisia muutostöitä.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu puurakenteisina umpiovina.
- Kuistien kaitteet poikkeavat suunnitelmista, mutta voivat olla alkuperäiset.

392. Puutarhakatu 13 odottaa vielä vuonna 1955 hirsien laskeutumista, ennen rakennuksen ulkuvuoraksen laittoa. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

393. Puutarhakatu 13:n pihapiiri Puutarhakadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehti-toimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

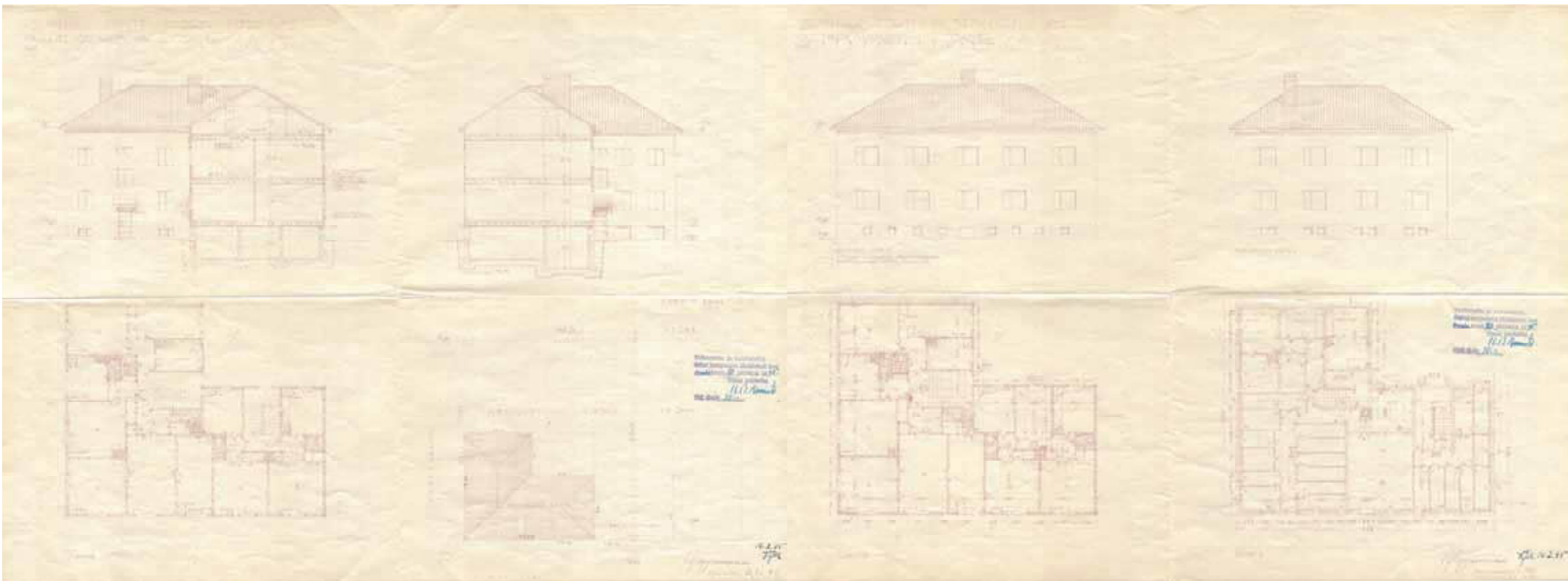
- **Käyttötarkoitus:** Myymälätoiminta rakennuksessa on loppunut, mutta pohjakerroksessa on edelleen toimitiloja sekä muun muassa kesäkahvila. Rakennuksen toinen kerros on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ulko-ovien vaihtoa ja mahdollisia värimuutoksia lukuun ottamatta täysin alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä. Ainoastaan ulko-ovet on uusittu ja katolle lisätty lumiesteet.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu puurakenteisina umpiovina.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen. Myös neliskulmaiset syöksytorvet ovat alkuperäiset.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, mutta pihalle on lisätty höylähirsistä koottu autotalli vuoden 1924 kaavan osoittamalle paikalle, mutta 90 asteen kulmassa suhteessa kaavassa esitettyyn.
- **Aita** on maalattu puuaita, jossa on vaakasuuntaiset laudat ylä ja alaosassa. Aita on umpinaisempi, kuin useimmat Puu-Raksilan aidat.
- **Piha** on aina ollut avoin. 1960-luvulla pihan itänurkassa oli jonkin verran pensaita. Kookas päärakennus ja ennen vuotta 1980 rakennettu piharakennus jättävät nykyisin tontille pienen piha-alueen, joka on nurmettu. Nykyisin tontilla on pensasistutuksia.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

394. Puistikkokatu 11 lupapiirustukset vuodelta 1945. Tontille haettiin rakennuslupaa L-malliselle puuverhoillulle rakennukselle myös vuonna 1941, mutta tätä suunnitelmaa ei toteutettu. Toteutunut asuinrakennus on rankarunkoinen ja terastirapattu. Asunnoissa on kaksi huonetta, keittiö, wc ja eteinen. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

395. Puistikkokatu 11:n asuin- ja talousrakennus näkyvät kuvassa pihan puolelta. Kuvasta voidaan päätellä, että päärakennuksen katemateriaali on vaihtunut. (Kuva: Uuno Laukka 1955, Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kuvakokoelmat.)

Puistikkokatu 11 (Tontti 243)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

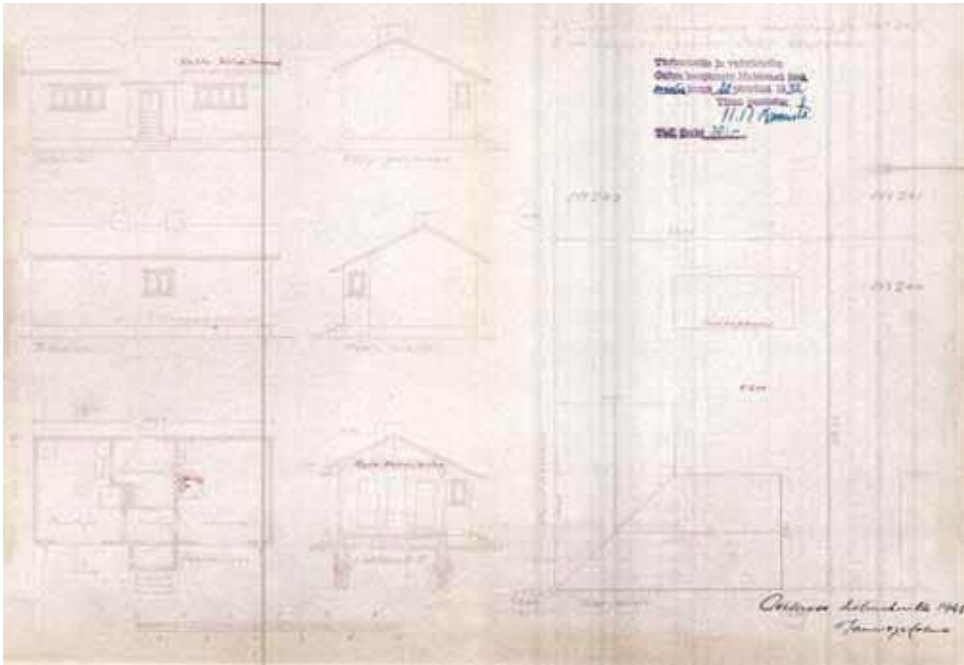
- **Rakennuslupa:** 20.3.1945, valmistui 1946
- **Suunnittelija:** V. J. Myyrinmaa
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei varmuudella tiedossa, mahdollisesti livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 10 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen mansardikattoinen pienkerrostalo
- **Tyyli:** funktionalismi
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä, vessoissa, pesutiloissa, saunassa ja pesutuvassa. Katoissa **sähkölamput.**
- **Lämmitys:** Keskuslämmitys sekä puuliedet ja uunit
- **Kellarissa** Sauna, pesuhuone, pukuhuoneet, pesutupa, puuvarasto ja kellareita
- **Kylmä käyttöullakko**
- **Rakenne:** Seinissä: "tapetti, pinkopahvi, 2 cm lauta, vuorauspahvi, ranka-runko, 10 cm täyte, vuorauspaperi, 2 cm lauta, tervapahvi, kananverkko ja terastirappaus". Kellarin seinät ja lattia sekä katto betonia. Sokkelin salaojat piirretty.
- **Julkisivut:** terastirappaus
- **Ikkunat:** Keski- tai sivujaolliset ikkunat tuuletusikkunoilla.
- **Ovet:** Kaksi lapekattoisin katoksin katettua sisäänkäyntiä. Ovien lasiaukot jaettu vaakasuuntaisesti neljään osaan.
- **Katto:** Suunnitelmissa räystäslaudoitettu tiilikatto, jollaisena ilmeisesti myös toteutunut.
- **Erityispiirteet:** Jälleenrakennuskauden terastirappattu puurakenteinen pienkerrostalo.

397. Raksilaa Teuvo Pakkalankadulta 1970-luvulla. Puistikkokatu 11 näkyy kuvassa vasemmalla takaosassa. Taustalla marketit, Åströmin, Puolivälinkan-kaan ja Intiön vesitornit sekä Koskenniskan uudet kerrostalot. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

396. Puistikkokatu 11 Puistikkokadulta kuvattuna. Julkisivut ovat säilyneet pääpiirteittäin alkuperäisen kaltaisina, vaikka ne on eristerapattu ja katemateriaali sekä ikkunat on vaihdettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

400. Puistikkokatu 11 piharakennuksen lupapiirustukset vuodelta 1945. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

398. Puistikkokatu 11 piharakennuksen ulko-ovi ja ikkunat on vaihdettu. Katto on uusittu alkuperäisen mukaisena. Rakennuksen tyyli on säilynyt. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa on ollut leipomo, kuivaushuone ja pesutupa. Ainakin vuonna 2012 rakennuksessa oli asunto.

- **Rakennuslupa:** 20.3.1945
- **Suunnittelija:** Pauli A. J. Holma
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Peiliovet lasiaukoilla. Ikkunat funktionalismille tyypilliset. Alun perin ikkunoissa yksi-, kaksi- tai neljä pystyjakoa.
- **Katto:** harjakatt, jonka katemateriaali on piirustuksissa tiiltä tai huopaa. Toteutunut kolmiorimahuopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Tyypillistä jälleenrakennuskauden arkkitehtuuria.
- **Muutokset:** Ikkunat on vaihdettu puitejakoa mukailleen ja ulko-ovi on uusittu puupaneeliovena.

399. Tontin 243 piha-alueella ajoväylien ala on kasvanut ja pintamateriaalit ovat muuttuneet. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2017:** Toteutettiin julkisivujen perusparannus. Vanha julkisivurappaus poistettiin ja asennettiin uusi lämpörappaus, vanhat runkoeristeet uusittiin. Sisäpihan katokset palautettiin alkuperäiseen ulkoasuun. Ikkunat ja ovet huoltomaalattiin. Yläpohjan lämmöneristeet uusittiin ja vesikaton räystäärakenteet uusittiin. Suunnittelijana rakennusinsinööri Riku Ansamaa, Instaro Oy.
- **2017:** Pihan kuivatusta parannettiin asentamalla sadevesikaivoja, joihin johdettiin pintavedet. Lisättiin tontille jätteiden syväkeräysastiat. Suunnittelijana Helena Ollilla ja Jari Valtanen, Instaro Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Ulko-ovet uusittu paneelipintaisina puuvovina.
- Katto uusittu. Tiilikate on vaihtunut saumatuksi peltikatteeksi 1980-luvulla. Ei jalkarännejä. Sadevesikourut ja syöksytorvet uusittu.

401. Puistikkokatu 11 sisäänkäynti katokset on palautettu alkuperäisen mukaisiksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarit
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt lähes kaikkien rakennusosien uusimisesta huolimatta.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt, mutta eristeet on uusittu ja julkisivuihin lisätty eristerappaus.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisina. Lähes kaikki rakennusosat on uusittu, mutta muita muutoksia ei ole tehty.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen. Kellarin ikkunat ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu alkuperäisestä suunnitelmasta poikkeaviksi puupaneelipintaisiksi oviksi, joissa pystyikkuna.
- **Katto:** Katemateriaali on vaihtunut tiilikatosta saumattuun peltikatteeseen.

Piha:

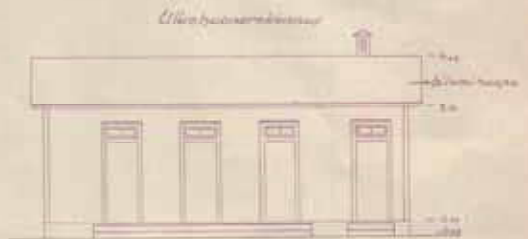
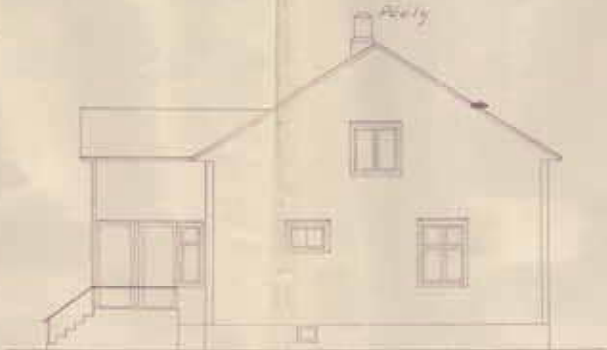
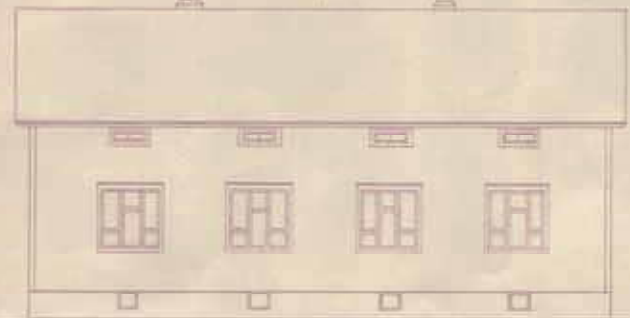
- **Piharakennus** on säilynyt ulkoisesti lähes alkuperäisenä tai alkuperäisen mukaisena. Ulko-ovi ja ikkunat on uusittu tyyli huomioiden, mutta alkuperäisistä poikkeavina.
- **Aita** on alkuperäinen teräsputkiaita, jossa on metalliverkko täyttö elementtien keskellä.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Pihalla ei ole ilmakuviin perusteella tapahtunut juurikaan muutoksia. Puusto on vähäistä.

Muuta:

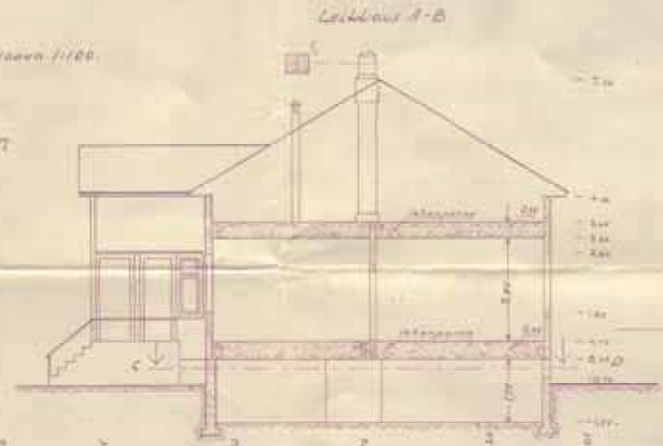
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

Piirustus auiin- ja ulkokuonerakennusta varten tontille № 244 Oulun kaupungin II kaupunginosassa

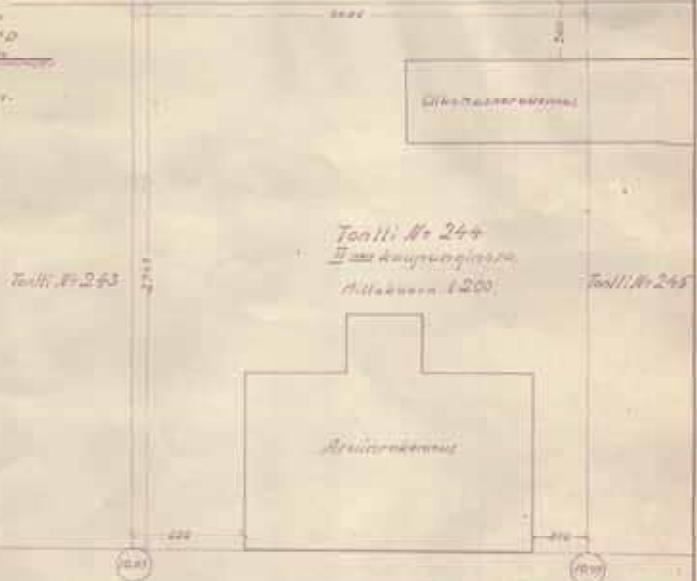
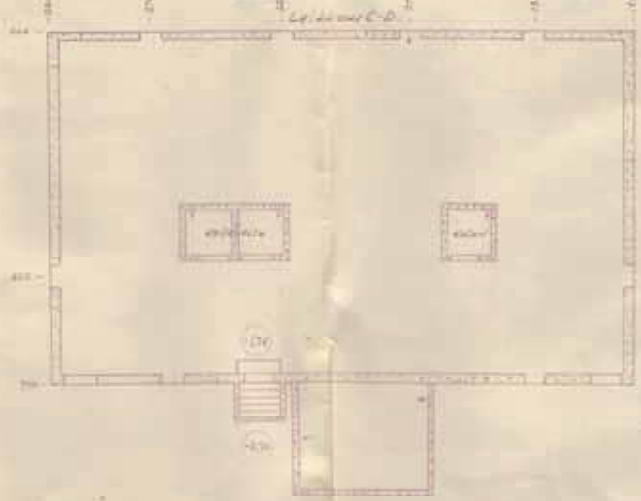
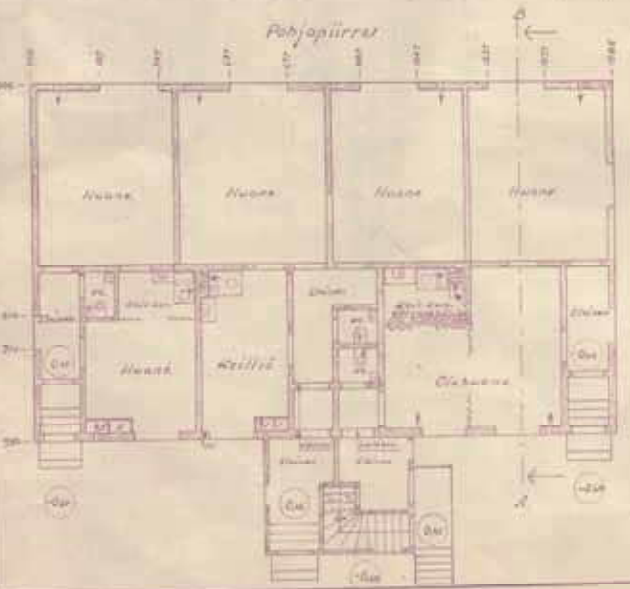
Iru Karjakadulla

Milläköön 1:100

Tontti № 244

*Tontti № 244
II kaupunginosassa,
Milläköön 1:200*

*Karjakadulla Oulun kaupunki 7 p:nä 1939.
Arkkitehti
Arto Hellgrén*

Karjakatu 12 (Tontti 244)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

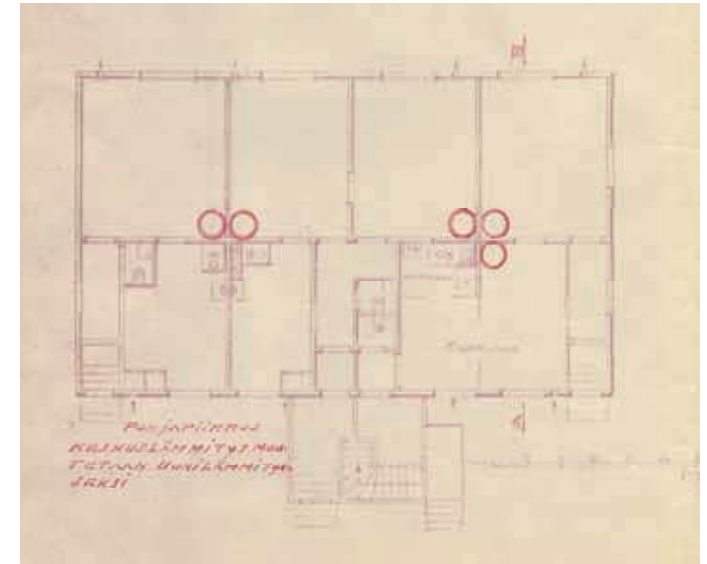
Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 2.5.1939, muutoslupa 10.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi, muutos K. Kunnas
- **Tontin vuokraajasta kahtalaista tietoa:** Heikki Nauska 1939, vuokraoikeus siirtynyt Mihail Sihvoinille 15.3.1939 rakennuksen ollessa jo rakenteilla.
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 9,5 m x 15,85 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen TAI 1 huone, keittokomero, huone, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** Alunperin suunniteltu keskuslämmitys joka muutettiin uunilämmitykseksi ennen rakennuksen valmistumista. Puuhellat.
- **Kellarissa** ruokakellarit tulisijojen perustuksissa. Käynti ulkoa erillisen luukun kautta.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistissa olevan oman sisäänkäynnin kautta.
- **Rakenne:** Puurunko, puurakenteiset välipohjat, joissa sahanpurua täytteenä. Kellarin seinät betonia. Kellarissa maalattia.
- **Julkisivut:** Holkkilauta, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli. Korkea umpikuisti.
- **Ikkunat:** Kadunpuolella kuusiruutuiset ja kolmijakoiset epäsymmetriset ikkunat, joissa pienempi tuuletusruuu reunalla alhaalla ja keskellä ylhäällä. Vuorilaudat ovat pelkistetyt ja päälilistana on yksinkertainen lauta. Pihan puolella risti-ikkunat ja ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä asuntoihin ja yksi ullakolle. Ovet jätetty suunnitelmissa viitteellisiksi. Ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat. Eteisissä lasiovia.
- **Katto:** Galvanoitu pelti, eli saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Tyypillinen Puu-Raksilan pientalo, joka on yksilöllisesti suunniteltu.

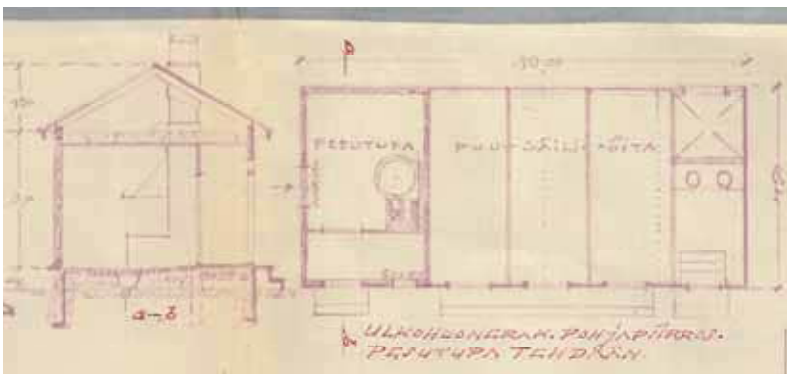
403. Viereisellä sivulla: Ensimmäisissä lupapiirustuksissa vuodelta 1939 rakennuksen lämmitys on hoidettu yhden asunnon keittiössä sijaitsevalla kerroslämmityskattilalla. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

402. Karjakatu 12 katujulkisivu on säilynyt alkuperäisessä asussaan. Ikkunat ja katto ovat alkuperäiset. Ullakon päätyikkunat on lisätty ullakon käyttöön oton myötä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

404. Rakennuksen jo ollessa rakenteilla muutettiin lämmitysmuodoksi perinteinen uunilämmitys. Ote muutosluvasta 10.5.1939. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

406. Piharakennukseen lisättiin pesutupa rakennustöiden ollessa käynnissä. Ote muutoslusta 10.5.1939. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

407. Karjakatu 12 piharakennukseen on tehty puusäleiköin varustettu avokuisti. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

405. Tontin 244 piha-alueella oli lehtipuita 1960-luvulla. Keski-alueella olleet kulkuväylät ovat poistuneet. Nykyisin tilalla on runsaasti kukkiva puutarha. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

408. Karjakatu 12 alkuperäistä kattoa käsiteltiin inventointihetkellä. Kuistia ympäröi uusi lasikuisti. Tontille on istutettu monilajinen kukkiva puutarha. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Toteutuneessa ulkokuoneessa pesutupa, puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 2.5.1939, muutoslupa 10.5.1939
- **Suunnittelija:** Arvo Koskipaasi, muutos K. Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi sisäänkäyntiä, ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat. Pesutuvassa ikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen ulkorakennus.
- **Muutokset:** Vuonna 1967 ulkokuoneen käymälä ja puusäiliöt purettiin. tilalle tehtiin kahden auton autotalli ja sauna- ja pesutilat. Suunnittelijana Alpo Parviainen.
- Pieniä muutoksia piharakennuksessa. Lisättiin puoliavonainen katos sisäänkäyntien ylle. Näkösuojaksi tehtiin puusäleikkö. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Rakennuksen molempiin päätyihin lisättiin ullakkohuoneistot, joissa oli kaksi huonetta, keittiö ja eteinen sekä huoneistojen yhteinen wc-tila. Huoneistot oli varustettu vesipisteillä, puuliesillä ja uunilämmityksellä. Molempiin päätyihin lisättiin kaksi ikkunaa tuomaan valoa ullakolle. Suunnittelijana E. Meriluoma.
 - **1983:** Asuntoihin suurennettiin suihkulliset wc-tilat. Ullakon huoneistojen väliin rakennettiin pesutupa. Ensimmäisen kerroksen uunit ovat säilyneet. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **1989:** Lisättiin sisäänkäyntien ylle katokset sekä uusittiin portaat ja kaiteet. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **1994:** Huone siirrettiin huoneistosta toiseen rakennuksen sisäisellä ovimuutoksella. Kuistissa väliseinä muutos. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **2001:** Ullakolle vieviä portaita muutettiin. Suunnittelijana arkkitehti Ritva-Liisa Pihlaja, Arkkitehtitoimisto Matti ja Ritva-Liisa Pennala.
 - **2002:** Sisäänkäyntejä ja ullakon porrasta muutettiin. Sisäänkäyntikatot laajennettiin kiertämään koko kuisti. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **2005:** Sisäänkäyntikuisti lasitettiin osittain. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **2006:** Kaksi asuntoa yhdistettiin lisäämällä oviaukko huoneistojen väliseen seinään ja kuistia lasitettiin lisää. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **2009:** Pieni asunnon sisäinen tilamuutos, jonka johdosta päätyjulkisivuun lisättiin ikkuna. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **2017:** Pienemmästä asunnosta siirrettiin huone oviaukkomuutoksella suurempaan asuntoon. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
 - **2018:** Kuisti lasitettiin kokonaan. Suunnittelijana arkkitehti Timo Takala.
- **Muut havaitut muutokset:**
 - Ainakin osa ulko-ovista uusittu paneelipintaisina puuvovina.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

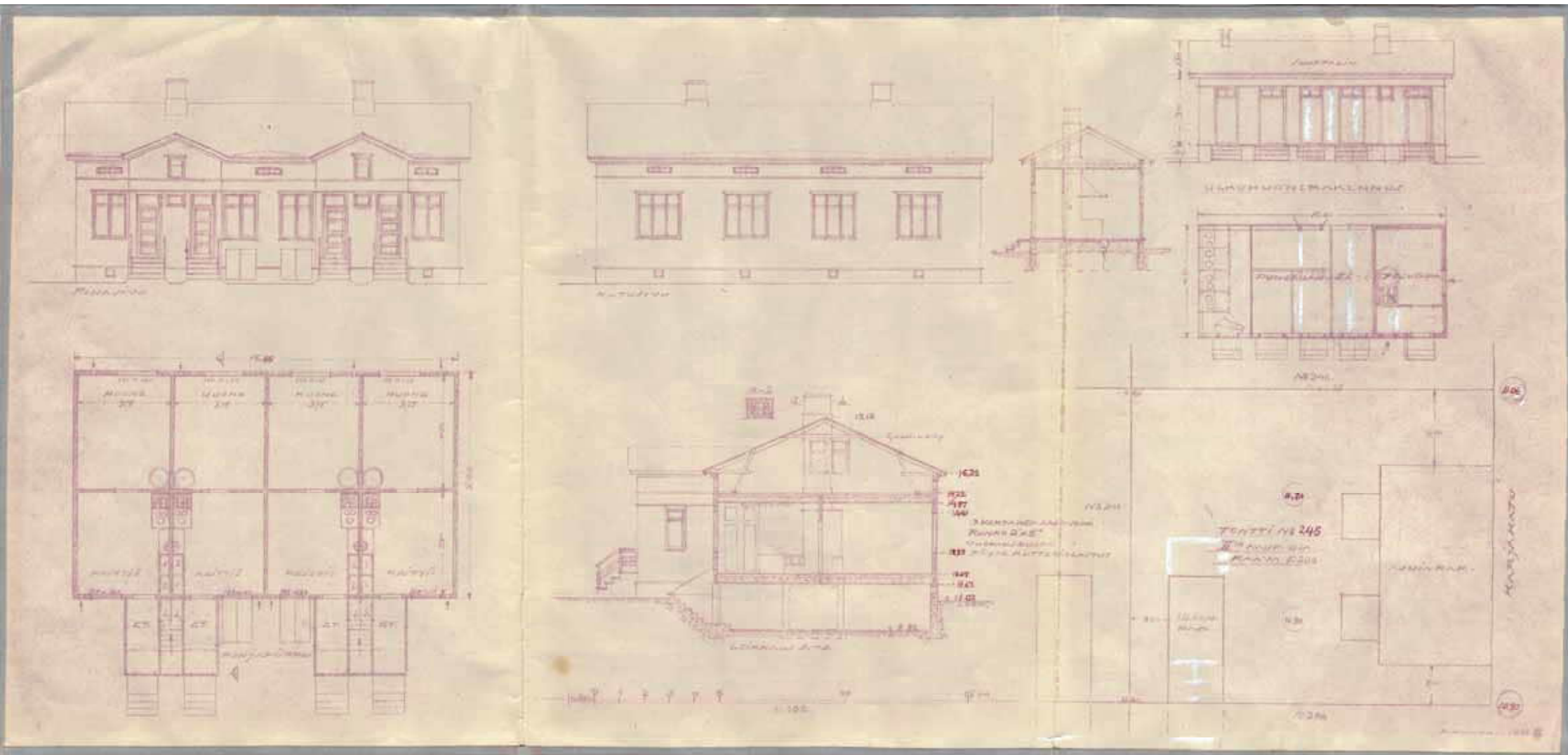
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on tiettävästi vähentynyt neljään.
- **Käytössä olevat kerrokset:** osa ullakosta ja pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Kadun puolella. Pihan puolella muoto on muuttunut kuistin ympärille rakennetun lasikuistin myötä.
- **Tyyli:** Kadun puolella rakennuksentyyli on säilynyt. Pihan puolella kuistilaajennus aiheuttaa tyyllillisen muutoksen.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia ullakolla. Pohjakerroksen muutokset ovat maltillisia.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt täysin alkuperäisen mukaisena. Julkisivulaudoitukset ja listoitukset ovat alkuperäiset. Pihan puolella alkuperäistä kuistia ympäröivä lasikuisti ja toisen asunnon sisäänkäyntikatot aiheuttavat muutokset julkisivuun. Päätyjen ullakolle on lisätty suuremmat ikkunat.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat ovat alkuperäisiä tai alkuperäisen rakenteen mukaisia kokopuisia ja sirorakenteisia.
- **Ovet:** Ainakin osa ulko-ovista on uusittu paneelipintaisina puuvovina.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen saumattu palapeltikate. Myös syöksytorvet ovat alkuperäiset.

Piha:

- **Piharakennus** on alkuperäinen, mutta siihen on tehty pääjulkisivun muuttavia muutoksia. Lisäksi pihalla on pieni kasvihuone.
- **Aita** on matala puusäleaita, jossa on päälilista.
- **Pihan** kulkuväylät ovat poistuneet ja tilalle on istutettu runsaasti kukkiva puutarha. Pihan luonne asuntojen yhteispihana on säilynyt.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

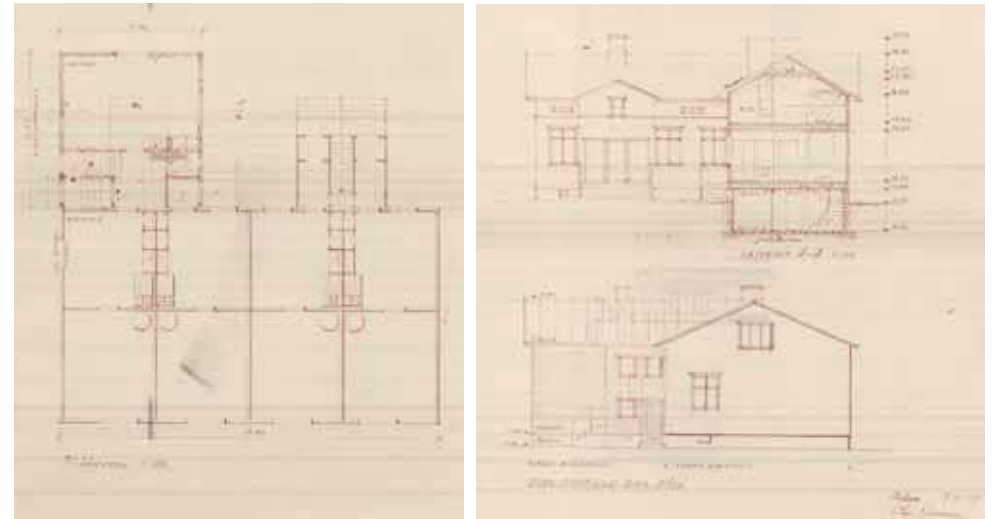
409. Karjakatu 10 ensimmäinen osa edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan ulkokäymälä. Talousrakennuksessa sijaitsevat myös asuntokohtaiset puusäiliöt ja pesutupa. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 10 (Tontti 245)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Antti Oskari Timosaari
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", vuoraushuopa ja täyte kutterinlastua". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Kaksi kuistia. Ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1". Rakennus on myöhemmin vuonna 1949 laajennettu L-malliseksi pihan puolelle rakennetulla siivellä.

411. Otteen vuoden 1949 L-laajennuksen lupapiirustuksista. Kuvissa 1. kerroksen pohjapiirros sekä leikkaus ja eteläpään julkisivu, jossa laajennusosa näkyy vaakalaudoitettuna. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

410. Karjakatu 10 kadun puolen ominaispiirteet ovat säilyneet vaikka kattoa on korotettu ja ikkunat uusittu puu-alumiini-ikkunoina. Inventointihetkellä on käynnissä julkisivujen maalaus. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

414. Karjakatu 10 piharakennukseen on tehty ikkuna- ja sisäänkäyntimuutoksia. Ne 413. Karjakatu 10 pihan puolella rakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet eivät ole tunnistettavissa. Vaikka ei ovat oletettavasti ajalta, jolloin rakennuksessa toimi peltisepän paja. Kaikki ovet ja huomioitaisi varhaista L-laajennusta, ovat kuisti-, katos, terassi ja lappeennosto kaikki tyyliä muuttavia. (Kuva: ikkunat ovat vanhoja tai vanhan mukaisia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.) Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

412. Tontin 245 piha-alueen suurin muutos on L-laajennuksen aiheuttama piha-alueen pieneneminen. Muutoin perusratkaisut ovat säilyneet. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa pesutupa, neljä puusäiliötä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat. Muissa ikkunoissa ruutujako.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus, jossa säilynyt alkuperäisiä ikkunoita ja ovia. Rakennuksessa on toiminut peltisepän paja.
- **Muutokset:** Sisäänkäynti- ja ikkunamuutoksia suhteessa suunnitelmiin.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Rakennuksen molempiin päätyihin lisättiin ullakkohuoneet, joissa puu-liesi ja vesipiste. Ullakon päätyikkunoita suurennettiin. Suunnittelijana E. Meriluoma.
- **1949:** Eteläpäädyn asuntoa laajennettiin rakentamalla L-laajennus, jossa yksi huone sekä pohjakerroksessa että ullakolla. Laajennukseen tuli myös wc-tila suuren asunnon käyttöön. Puurakenteisen laajennuksen tieltä purettiin toinen kuisteista. Uudet huoneet lämmitettiin uuneilla, ja niiden alla oli betoni-rakenteinen talouskellari. Suunnittelijana Olavi Kinnunen.
- **2001:** Rakennus muutettiin kahden asunnon taloksi, jossa alkuperäinen osa yhdeistettiin yhdeksi asunnoksi ja laajennus osa toiseksi. Koko ullakko ja kellari muutettiin lämpimiksi tiloiksi ja yhdistettiin suurempaan asuntoon. Tässä yhteydessä kuistia pihan puolen kattolapetta korotettiin kuistin ja L-laajennuksen välissä. Kuistin yläosa muutettiin parvekkeeksi ja alaosa sisäänkäynti muutettiin kuistin sivulle ja lisättiin kuistien ikkunapinta-alaa. L-osan päätyikkunoita kasvatettiin. Rakennuksen harjakorkeus nousi 15cm ja kellaria kaivettiin syvemmäksi. Kellarin alapohja uusittiin kokonaisuudessaan ja katto-rakenteet osittain, mutta seinärakenteet säilyivät. Vesikate uusittiin saumat-tuna peltikatteena, jossa jalkarännit. Pohjakerroksessa huoneita yhdistettiin oviaukoilla ja tehtiin joitain väliseinä- ja porrasmuutoksia. Vesi- ja viermä-riputket ja pönttöuunit uusittiin. Öljylämmitys vaihdettiin kaukolämpöön. Suunnittelijana Jussi Tervaoja, Arkkitehtitoimisto Jussi Tervaoja.
- **2010:** Kellariin tehtiin kauneudenhoitoalan yrityksen vastaanottohuone.
- **2014:** Kuistin ja L-laajennuksen väliin lisättiin lasitettu ja lasikattoinen terassi.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat on uusittu puu-alumiini-ikkunoina puitejako säilyttäen. Osa ikku-noista kokonaan uusia ja uuden mallisia. Ikkunat ovat syvennyksessä.
- Ulko-ovet on uusittu.
- Rakennus on todennäköisesti lisälämmöneristetty, mikä jättää ikkunat lievästi syvennykseen.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

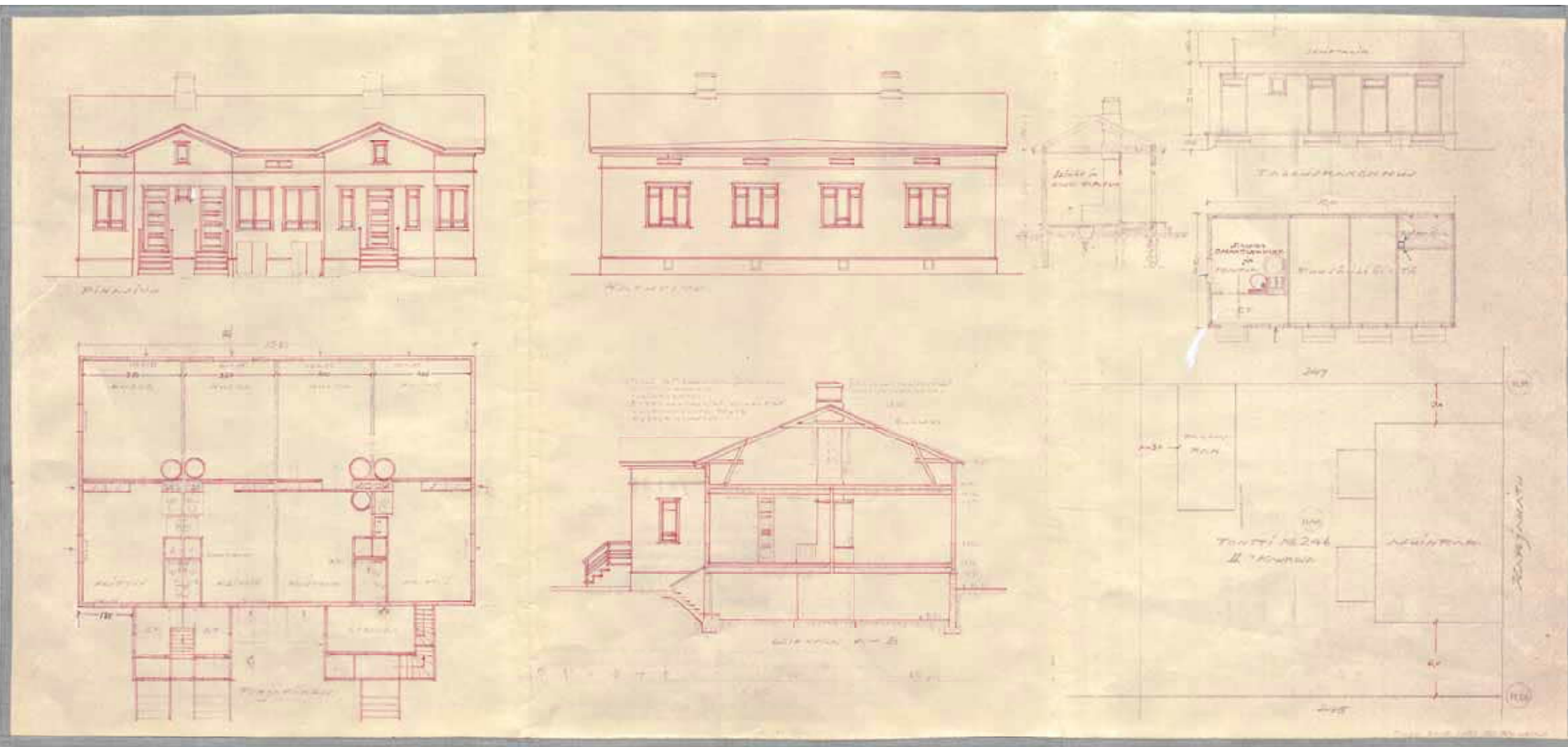
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on muuttunut. Kadun puolella muutos on maltillinen. Rakennukseen on tehty L-laajennus, harjaa on koro-tettu 15cm ja pihan puolella kattolapetta ja kuistia on korotettu. Lisäksi on lisätty sisäänkäyntikatos sekä lasitettu kuisti.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt kadun puolella. 1940-luvun lopun L-laa-jennus on tehty rakennuksen alkuperäiseen tyyliin. Pihan puolella tyyli on muuttunut kuistin muutosten, katon lappen korotuksen sekä katos ja teras-sirakennelmien vuoksi.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia etenkin ullakolla ja kellarissa. Pohja-kerroksessa alkuperäinen huonejako voidaan yhä tunnistaa.
- **Alkuperäinen** rakenne on todennäköisesti säilynyt seinissä ja välipohjissa. Ylä-pohja on uusittu osittain ja alapohja kokonaan.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt lähes alkuperäisen mukaisena. Suurimpina muutoksina katon korotus ja ikkunoidenjäätymisen syvennykseen. Pihan puo-lella julkisivussa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, kuistimuutosten, kat-tolapteen korotuksen ja katos- sekä terrassirakennelmien vuoksi.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puu-alumiini-ikkunoina puitejako säilytten. Osa ikkunoista on uusia, niissä puitejako saattaa poiketa alkuperäisestä tyylistä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennuksen** Puu-Raksilalle tyypillinen luonne on säilynyt, vaikka siihen on ilmeisesti tehty ikkuna- ja ovimuutoksia todennäköisesti koska rakennus on toiminut peltisepän pajana. Uusiin aukkoihin on kierrätetty vanhoja raken-nusosia tai uusittu vanhan mukaisina.
- **Aita:** Kadulle päin tonttia ei ole aidattu. Tontinrajoilla erilaiset puusäleaidat.
- **Pihan** luonne on pääosin säilynyt, mutta piha-alue on L-laajennuksen myötä kutistunut.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

415. Karjakatu 8 on rakennusmestari Kyösti Kunnaksen yksilönä suunnittelema pientalo, jonka perusratkaisut toistavat Puu-Raksilla tyypillisiä ominaisuuksia. Kolmen asunnon talossa on korkean malliset kuistit ja suunnitelmissa modernit polveilevalla jaolla olevat kuusiruutuiset ikkunat. Nämä toteutuivat kuitenkin perinteisempinä kuusiruutuisina risti-ikkunoina. Raksilan mittakaavassa poikkeuksellinen ratkaisu on asuntojen sisäisiä huoneita erottava kapeista komeroista muodostuva väliseinä. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 8 (Tontti 246)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Eino A. Lohi
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,8 m x 10,0 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen TAI 2 huonetta, konttori, keittiö, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien kautta erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "4" lankku ja vuoraus huovan kanssa tai 3-kertainen lauta-seinä, runko 2"x4-5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros, ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Katusivulla kuusiruutuiset ja kolmijakoiset epäsymmetriset ikkunat, joissa pienempi ruutu reunoilla ylhäällä ja keskellä alhaalla. Pihansivulla neli-ruutuiset käänteiset risti-ikkunat. Ullakolla haukkaikkunat. Ikkunat toteutuneet perinteisempinä kuusiruutuisina risti-ikkunoina.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Perusratkaisultaan tyyppilinen raxsilalainen pientalo. Raxsilassa ainutkertainen ratkaisu ovat keittiön ja huoneen väliseinän virkaa toimittavat kapeat komerot.

416. Karjakatu 8 katujulkisivun alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet. Osa ikkunoista on uusittu. Ikkunat ovat jääneet syvennykseen ilmeisesti lisälämmöneristämisen vuoksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

417. Karjakatu 8 pihan puolella rakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet ovat selvästi havaittavissa. Ulko-ovet ovat alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset, osa ikkunoista on myös alkuperäisiä. Uudet kerrokset, kuten katos, parveke ja kellarin uudet sisäänkäynnit eivät peitä alleen alkuperäistä rakennusta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

419. Karjakatu 8 piharakennuksen katto on uusittu saumattuna peltikatteena. Kuvassa näkyvä julkisivu on muutoin alkuperäisen suunnitelmanmukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

420. Karjakatu 8 piharakennus on kaavanmukaisesti rakennettu kiinni naapurin talousrakennukseen. Päädyn ikkuna on uusittu tyylistä poikkeavana. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

418. Tontin 246 piha-alueita on jaettu osiin matalalla puusäleidillä. Länsikulmalla on oleskelupiha, jolla sijaitsee huvimaja ja kattamaton terassi. Aikoinaan tontin länsinurkassa on ollut hyötypuutarha. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

421. Karjakatu 8 tontin länsinurkassa sijaitsee vanhoista ikkunoista koottu huvimaja. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa pesutupa, kolme puusäiliötä ja roskasäilö.

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Kerrosk:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat, pesutuvassa ikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus, jossa säilynyt alkuperäisiä ikkunoita ja ovia.
- **Muutokset:** Päätyikkuna vaihdettu jaottomaksi ja katto uusittu saumattuna peltikatteena.

Pihalla on ollut myös vuonna 1984 rakennettu jalak-silla oleva pulpettikattoinen autovaja, joka on sittemmin purettu. Nykyisin lähes autotallin paikalla sijaitsee vanhoista ikkunoista koottu huvimaja, jonka rakentamisajankohta ei tiedossa.

422. Pihan puolella tehdyt muutokset eivät muuta rakennuksen tyyliä. Kellariin on tehty uudet katetut sisäänkäynnit ja toiseen kuistiin lisätty sisäänkäyntikatos. Ulko-ovet ovat alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset. Myös kuistin yllisten ja eteläpäädyn asunnon ikkunat ovat alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1957:** Rakennuksen toiseen pätyyn lisättiin ullakkohuone, johon laitettiin sähkölämmitys. Kuvista käy ilmi, että ensimmäisessä kerroksessa on neljä saman suuruista asuntoa, joissa kaikissa wc-tilat. Joko rakennus on alun perin toteutettu neliasuntoisena tai suuri asunto on jaettu kahtia. Uuni ja puuhella ovat säilyneet. Pätyyn suurennettiin kuusiruutuinen risti-ikkuna. Suunnittelijana Juho Honkanen.
- **1990:** Pohjoispäädyn asunto laajennettiin ullakolle yhden huoneen verran. Käynti asunnon sisäisiä portaita pitkin keittiöstä. Suunnittelijana rakennusmestari Pentti Hintsala.
- **1994:** Eteläpäädyn oleva ullakkohuone purettiin ja alapuolinen asunto laajennettiin ullakolle koko asunnon laajuudelta. Ullakolle lisättiin pieni parveke rakennuksen pätyyn ja kuisti muutettiin kyseisen asunnon osalta lämpimäksi. yläkerrassa sinne sijoitettiin märkätilat. Pönttöuuni säilytettiin, mutta puuhella purettiin. Suunnittelijana arkkitehtiylloppilas Juha Paavo Mikkonen.
- **1997:** Eteläpäädyn asunnon laajuudelta muutettiin kellari pesu- ja oleskelutiloiksi. Lisäksi kuistin alle tehtiin lämmintä varastotilaa. Pätyyn lisättiin kokopuinen sisään-ulosaukeava risti-ikkuna. Suunnittelijana Juha Paavo Mikkonen, Noon arkkitehdit.
- **1997:** Pohjoispäädyn kaksi asuntoa yhdistettiin ja kuistiosaan tehtiin sauna ja pesuhuone. Ei julkisivumuutoksia. Suunnittelijana rakennetekniikan ylioppilas Mauri Sahi.
- **1998:** Ullakko otettiin käyttöön keskimmäisen asunnon kohdalta koko asunnon laajuudelta. Katolle lisättiin lapeikkunat ja haukkaikkunaa kasvatettiin. Suunnittelijana rakennetekniikan ylioppilas Mauri Sahi.

423. Karjakatu 8 piha-alueita. Rakennuksen päädystä on käynti päätyasunnon kellarin tehtyyn laajennukseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Muut havaitut muutokset:

- Kellariin tehty uusi katettu sisäänkäynti kuistien välistä ja pohjoiskuistin sisäänkäyntien päälle on lisätty katos.
- Lämpimien asuintilojen ikkunat uusittu puu-alumiini-ikkunoina paitsi eteläpäädyn asunnossa.
- Katto on uusittu saumattuna peltikatteena, räystäskourut ja syöksytorvet on uusittu.
- Rakennukseen on tehty lisälämmöneristys, minkä vuoksi ikkunat ovat jääneet syvennykseen.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä vähentynyt joko kolmeen tai kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros, ullakko ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa ja pieniä katoksia sekä parvekettä lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kaikissa kerroksissa on tehty muutoksia.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Kerroslista on poistettu. Rakennusosia on uusittu ja lisätty parveke, sisäänkäyntikatokas sekä uusittu kulut kellariin.
- **Ikkunat:** Ikkunat on uusittu puitejakosäilyttäen eteläpäädyn asunnon ikkunoita ja kylmien tilojen ikkunoita lukuunottamatta. Ikkunat ovat jääneet lisää lämmöneristämisen myötä voimakkaasti syvennykseen.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat todennäköisesti alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset vanhat ovet.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt lähes alkuperäisenä. Päädyn ikkuna on uusittu tyylistä poikkeavana ja katto tyylin mukaisena saumattuna peltikatteena.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt vastaavana, kuin se on vanhoissa ilmakuvissa. Piha on jaettu matalalla puu-säleaidalla, joka mataluutensa ansiosta säilyttää yhteispihavaikutelman.

Muuta:

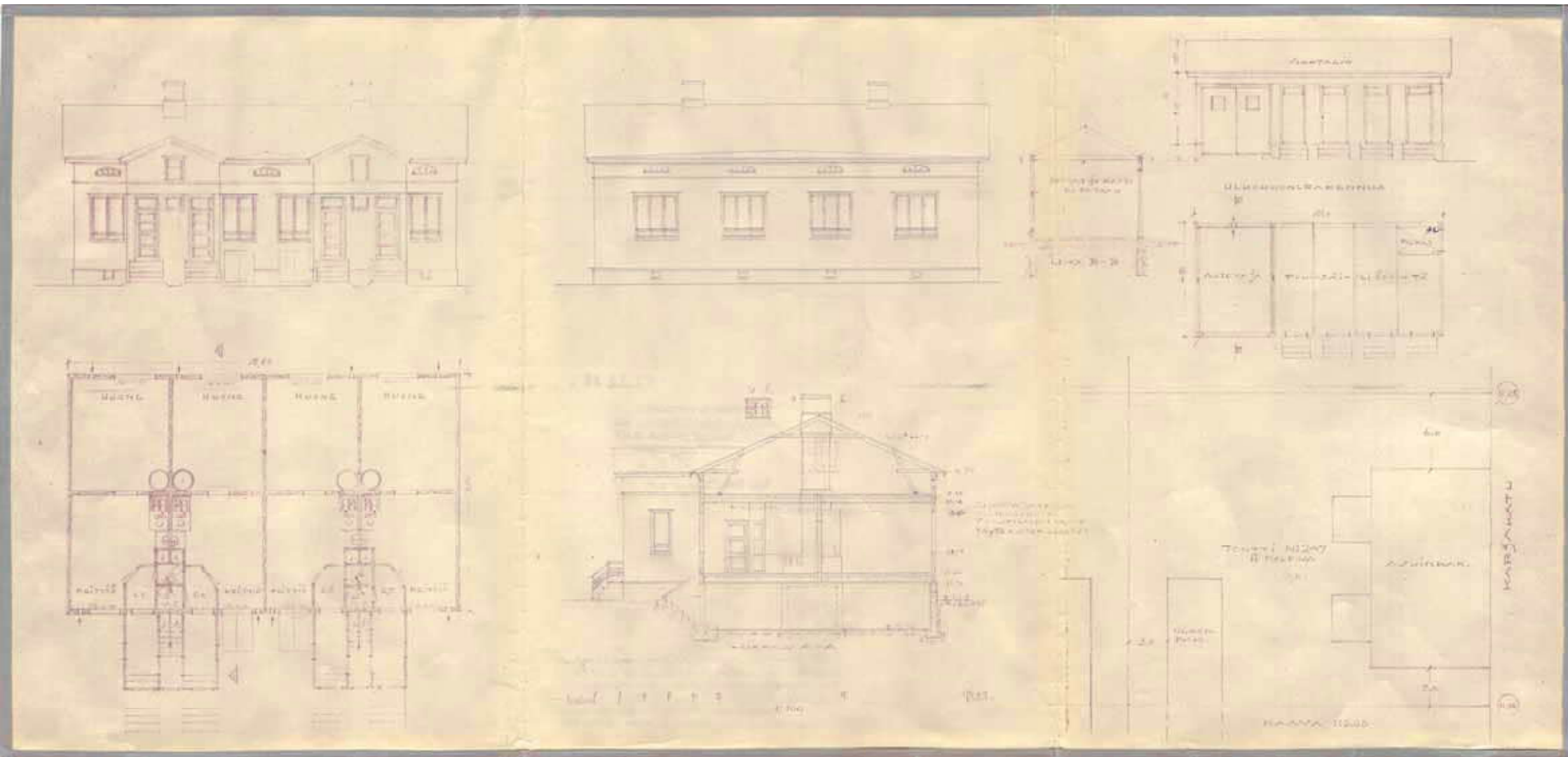
- Voimassa 29.05.1998 hyväksytty asemakaava ak1593.

424. Karjakatu 8 eteläpäädyyn on lisätty pieni parveke ja uusi ikkuna. Ikkunat ovat jääneet voimakkaasti syvennykseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

425. Pohjoispäädyn ikkunat on uusittu. Sisäänkäyntiä suojaa katos. Pihan puolelle on lisätty myös ilmalämpöpumppu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

426. Karjakatu 6:n alkuperäinen osa edustaa tässä selvityksessä Kunnas 4:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, kylmä umpikuisti, eteinen ja wc. Talousrakennuksessa sijaitsee puu- ja roskasäiliöiden lisäksi autovaja. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä 6-ruutuiset alajakaiset käännetyt risti-ikkunat. Haukkaikkunat ovat kaarevat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

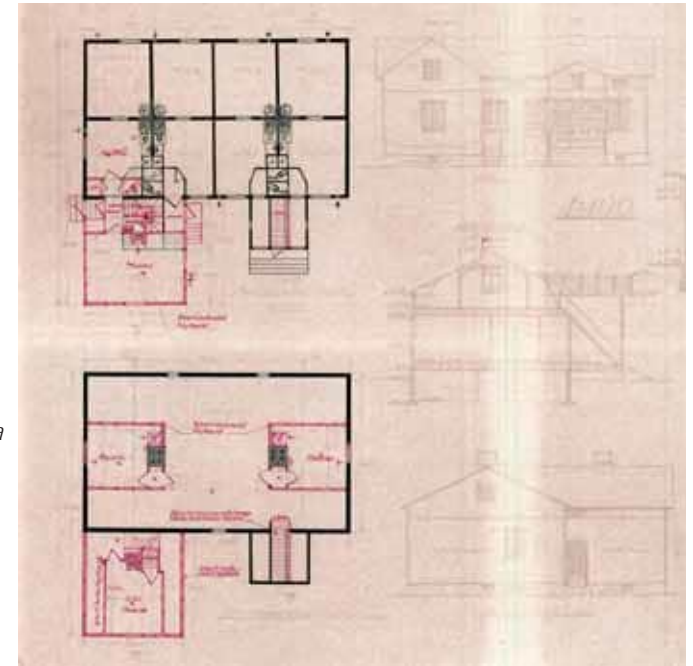
Karjakatu 6 (Tontti 247)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 18.4.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Johan Kustaa Ruonio
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,8 m x 9,5 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinässä: "4" lankuista, vuoraushuopa, 1" holkkilaudat ulkovuorauksena, täyte kutterilastu". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat sekä betonisokkeli
- **Ikkunat:** kuusi- tai neliruutuiset käänteiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla neljä symmetristä vaakapeiliä. Sisällä kolmepeilisiä välivoivia.
- **Katto:** Galvanoitu pelti, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 4". Rakennus on myöhemmin vuonna xxx laajennettu L-malliseksi pihan puolelle rakennetulla siivellä.

428. Vuonna 1945 rakennus laajennettiin L-muotoiseksi. Päädyn asunto laajeni huoneella sekä pohjakerroksessa että ullakolla. Lisäksi olevan rakennuksen ullakolle lisättiin päätyihin ullakko-huoneet. Ote laajennuksen lupapiirustuksista vuodelta 1945. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

427. Karjakatu 6:n katujulkisivu on säilynyt silmämääräisesti alkuperäisenä. Ikkunat, vesikatto ja syösytorvet ovat alkuperäiset tai alkuperäisen mukaiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

431. Piharakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

432. Etualalla L-laajennuksen pääty ja siihen liittyvä sisäänkäyntikuisti. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

429. Tontin 247 piha-alueen luonne on säilynyt pääpiirteittäin vastaavana kuin 1960-luvulla. Kasvillisuus keskittyy tontin vapaaseen pohjoisnurkkaan. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

430. Karjakatu 6:n pihan puolelle on tehty runsaasti laajennuksia ja aukkomuutoksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin piharakennuksessa autovaja, puusäiliöitä ja roskasäilö. Autotallissa pariovi, jossa pienet ikkunaruuudut.

- **Rakennuslupa:** 18.4.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus. Autovajan sisäseinät ja -katto rapataan.
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** viisi ovea ja autotallinivet. Ovissa kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilalle tyypillisessä ulkorakennuksessa sijaitsi autotalli jo valmistumisvaiheessa.
- **Muutokset:** Piharakennukseen on lisätty toinen autotalli.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1941:** Haettiin lupa rakennuksen laajentamiseksi L-muotoon. Suunnittelijana Erkki Järvikivi. Suunnitelmaa ei todennäköisesti toteutettu.
- **1945:** Rakennus laajennettiin L-muotoon. Pädyn asunto laajeni yhdellä huoneella sekä pohjakerroksessa että ullakolla. Toinen kuisti purettiin. Lisäksi olevan rakennuksen ullakolle lisättiin päätyihin ullakkohuoneet, joissa puuhellat, vesipisteet ja sähkövalo. Suuren asunnon sisäänkäynti siirtyi rakennuksen pohjoisivulle, ja päätyihin lisättiin ikkunoita. Suunnittelijana Erkki Järvikivi.
- **2003:** Rakennus peruskorjattiin paritaloksi, jossa yksi suuri asunto ja yksi pieniasunto. Runsaasti muutoksia pohjakerroksessa. Pieneen asuntoon liitettiin kuistista tehty huone ja viereen rakennettiin uusi avokuisti. Kolme muuta asuntoa yhdistettiin yhdeksi suureksi asunnoksi. Ullakolla ilmeisesti jo oli lämmintä tilaa. Nyt nostettiin pihan puolella rakennuksen keskiosan lapetta ja rakennettiin kuistin ja L-laajennuksen väliin katettu parveke sekä alapuolelle umpikuisti. Ison asunnon sisäänkäynnin yhteyteen tehtiin uusi tuuli-kaappi. Tontille haettiin lupa toiseen liittymään. Suunnittelijana Ilpo Okkonen.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovia uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.

433. Karjakatu 6 L-laajennukseen on lisätty kuisti sisäänkäynnin kohdalle. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

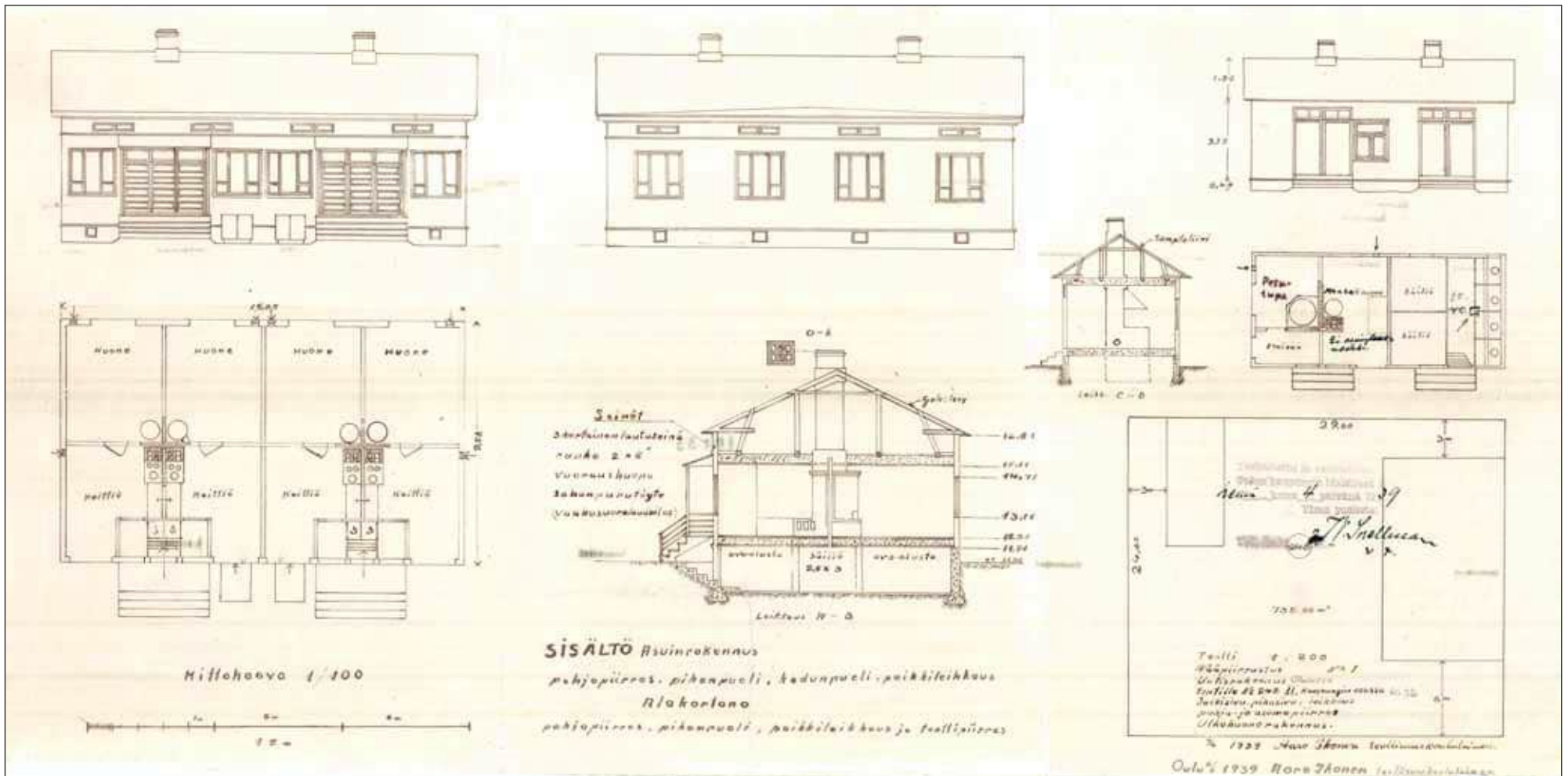
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko ja pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadunpuolella. Pihan puolella muoto on täysin muuttunut useiden laajennusten ja lappeennoston vuoksi.
- **Tyyli:** Katujulkisivu on säilynyt tyyliään täysin alkuperäisen mukaisena, mutta pihan puolella rakennuksen alkuperäinen tyyli ei ole enää tunnistettavissa.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia sekä pohjakerroksessa että ullakolla.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt alkuperäisenä, mutta pihan puolen julkisivut ovat muuttuneet runsaasti useiden laajennusten ja katonlappeen noston vuoksi. Myös alkuperäisissä päädyissä on ikkunamuutoksia.
- **Ikkunat:** Kadun puolen ikkunat ja osa muista ikkunoista ovat kaikki alkuperäisiä. Laajennusten uudet ikkunat ja ullakolle lisätyt ikkunat ovat todennäköisesti puu-alumiini-ikkunoita. Uusien ikkunoiden puitejako poikkeaa osin alkuperäisestä.
- **Ovet:** Ulko-ovia on vaihdettu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen saumattu palapeltikatto, paitsi uusituilta osilta, joissa saumattu peltikatto.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt ulkoisesti lähes alkuperäisenä. Rakennukseen on myöhemmin lisätty toinen autotalli.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan luonne** on säilynyt vastaavana kuin se on ollut 1960-luvulla.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

434. Karjakatu 4:n lupapiirustus vuodelta 1939. Kuistittomassa rakennuksessa on kuusi sisäänkäyntiä ja viisiruutuiset ikkunat polveilevalla ruutujaolla. Täysin symmetrinen neljän asunnon rakennus erottuu pihajulkisivultaan muista Puu-Raksilan rakennuksista. Myös piharakennuksen julkisivusommittelu poikkeaa tyyppillisestä, vaikka pohjaratkaisu on täysin vastaava kuin tyyppillisessä ajan talousrakennuksessa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 4 (Tontti 248)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 4.7.1939
- **Suunnittelija:** Teollisuuskoululainen Aaro Ikonen
- **Tontin vuokraaja:** Jaakko Ikonen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kuistiton pientalo, jonka pohja-ala 15,8 m x 9,5 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti sisäänkäyntien keskeltä omasta ulko-ovesta.
- **Rakenne:** Seinissä: "3 kertainen lautaseinä, runko 2x5", vuoraushuopa, sahanpurutäyte". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kolmijakoiset ikkunat, joissa reunimmaisissa puitteissa pienet tuuletusruudut alhaalla. Siroit puitteet ja vuorilaudat. Ei päälilistaa. Ullakolla leveät haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kuusi sisäänkäyntiä. Yläikkunallisissa ovissa neljä symmetristä "vaaka-peiliä" ja kapeat kehyspuut.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Eriyispiirteet:** Erottuu alkuperäiseltä pihajulkisivultaan muista Puu-Raksilan rakennuksista.

435. Karjakatu 4 katujulkisivun muutokset liittyvät pohjakerroksen uusittuihin ikkunoihin. Muutoin kadunpuolen ominaispiirteet ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

436. Karjakatu 4:n pihan puolella sen sijaan sekä rakennuksen tyyli että muoto on täysin muuttunut, eikä alkuperäisiä ominaispiirteitä ole enää juuri lainkaan näkyvissä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

438. 1990-luvun loppupuolella rakennettu varasto tai huvimaja. Pihalla on istutuksia ja oleskeluryhmiä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

439. Teleskooppimaiset kuistilaaennukset peittävät alkuperäisen rakennuksen alleen. Niiden tyylit poikkeavat runsaasti alkuperäisestä 1930-luvun klassismista. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

437. Tontilla 248 on sijainnut kaavan mukaisella paikalla Puu-Raksilalle tyypillinen talusrakennus, joka on purettu oletettavasti 1970-luvulla. Nykyisin pihalla on kaksi pientä varastoa. Kasvillisuus tontilla on lisääntynyt 1960-lukuun verrattuna. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin vuoden 1939 piharakennuksessa oli pesutupa, mankelihuone, eteinen, säiliöitä ja käymälä. Rakennus purettiin 1980-luvulla. Vuonna 1962 haettiin lupa matalalle jälleenrakennuskauden Tyypiautotalli nro 1:lle, joka on sittemmin purettiin 1990-luvulla nykyisen varaston tai huvimajan tieltä.

- Nykyisin pihalla varasto, jonka rakennusaika ei tiedossa, sekä huvimaja / varasto 1990-luvulta:
- **Rakennuslupa:** 6.9.1996
- **Suunnittelija:** Ritva Okkonen
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja pilariperustus
- **Julkisivut:** vaakalautoitus ja sisäänkäyntipäädystä kenttälautoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Kaksipeiliset ovet, joissa yläpeilissä lasit. Ikkunoihin suunniteltu ruudukko valepuitteet, toteutuneet jaottomina.
- **Katto:** harjakatto. Katemateriaalina vihreä palahuopa.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1950:** Rakennuksen molempiin päätyihin lisättiin ullakkohuoneet, joissa uuni- tai sähkölämmitys. Sisäänkäyntien eteen rakennettiin matalat kuistit, joiden kautta käynnit jokaiseen asuntoon ja kuistien keskeltä portaat ullakolle. Kuistihin tuli myös wc-tilat päätyasunoille. Kuistit ovat tyyliiltään funktionalismia. Niissä on pyöreät päätyikkunat, 1950-luvulle tyypilliset pyöristetöillä lasiaukoilla varustetut ovet ja jaottomat ikkunat. Ullakon ikkuna suurennettiin funktionalismin henkeen kolmijakoisena. Suunnittelijana J. Karvonen.
- **1969:** Kellariin tehtiin pieni sauna- ja pesutila, johon oli sisäinen porras toisesta keskiasunnosta ja käynti kylmästä kellarista. Suunnittelijana Pentti Alatalo.
- **1982:** Pohjoispäädyn asunto laajennettiin ullakolle koko puolen talon laajuudelta. Pohjoispäädyn asuntoihin rakennettiin uudet wc- ja pesutilat. Pihan puolen haukkaikkuna suurennettiin valon saamiseksi ullakolle. Päätyyn lisättiin myös kaksi jaotonta ikkunaa ullakolle ja yksi alkuperäisen mukainen ikkuna ensimmäiseen kerrokseen. Suunnittelijana Veli Koskela.
- **1988:** Talousrakennus purettiin. Eteläpäädyn asunnot yhdistettiin yhdeksi suureksi asunnoksi. Asuintiloja laajennettiin ullakolla ja kellarin saunatilat uusittiin ja laajennettiin. Myös pohjakerroksessa tapahtui tilamuutoksia. Umpikuistin eteen rakennettiin teleskooppimaisesti avokuisti. Ulko-ovi vaihdettiin. Suunnittelijana Pekka Eskelinen.
- **2005:** Toistakin kuistia jatkettiin teleskooppimaisesti katoksella ja avoimella kuistilla. Jatkos poikkeaa tyyliiltään rakennuksen muista ajallisista kerrostmista. Suunnittelijana Ilpo Okkonen.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- Ikkunat uusittu puutejako säilyttäen. Kellarin kadun puolen ikkunat ovat alkuperäisiä.
- Katto uusittu saumattuna peltikatteena.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

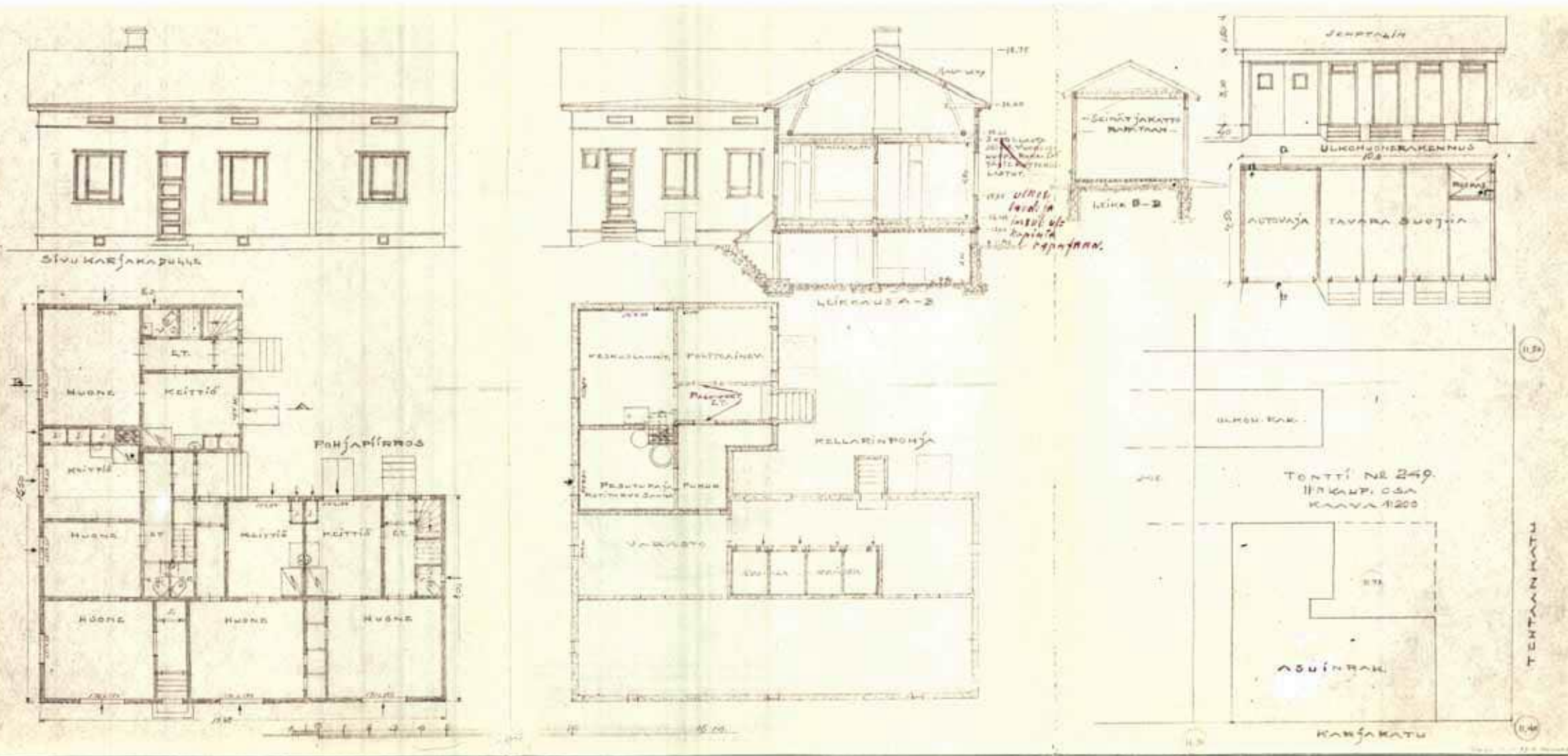
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt todennäköisesti kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko, pohjakerros ja kellari osittain
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on kadun puolella säilynyt. Pihan puolella muoto on muuttunut huomattavasti kuistilaajennusten myötä.
- **Tyyli:** Kadun puolella rakennuksen tyyli on säilynyt, mutta pihan puolella tyyli on muuttunut täysin kuistilaajennusten myötä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia kaikissa kerroksissa. Säilyneisyyttä on kuitenkin vaikea arvioida uudehkojen pohjapiirustusten puutteen vuoksi.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Lähes kaikki ikkunat on uusittu puutejako säilyttäen. Ikkunat ovat rakenteeltaan monenlaisia. Kellarin ikkuna ovat ainakin kadun puolella todennäköisesti alkupeärisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu saumattuna peltikatteena. Räystäskourut ja syöksytörvet on uusittu.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu. Nykyisin tontilla on kaksi arviolta 1990-luvulla rakennettua pientä pihavarastoa.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** tilarakenne on muuttunut piharakennusten purkamisen ja rakentamisen myötä. Piha on säilynyt avoimena piha-alueena, jonka kasvillisuus on arviolta lisääntynyt 1960-lukuun verrattuna.

Muuta:

- Voimassa 03.03.1983 hyväksytty asemakaava ak1012.

440. Karjakatu 2:n lupapiirustus vuodelta 1939. L-mallinen kuistiton asuinrakennus sisältää neljä asuntoa. Rakennuksessa on runsaasti moderneja mukavuuksia, kuten keskuislämmitys, sähköhella ja sisävesat. Myös ikkunajako on moderni ja funktionalismiin viittaava. Piharakennukseen oli suunniteltu autovaja. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 2 (Tontti 249)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 2.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Aatto Rutanen ja Aimo Paananen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen harjakattoinen pientalo. Ei kuisteja.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa, asunnoissa sähköliedet
- **Lämmitys:** Keskuslämmitys
- **Kellarissa**, jonne käynti ulkoa luukkujen kautta, sijaitsi keskuslämmityshuone, polttoainevarasto, pesutupa, sauna, pukuhuone, ruokakellarit ja varastotilaa
- **Kylmälle ullakolle** johti kolme porrasta.
- **Rakenne:** ulkoseinässä 3-kertainen lauta, vuoraushuopa, runko 2"x5" ja täyteenä kutterilastu. Suunnitelmassa lukee myös, että laudoitus ja insuliittiu-kopinta rapataan. Julkisivu toteutui ilmeisesti kuitenkin vaakaneloituuna. Kellarin seinissä, katossa ja lattiassa betoni. Sisäkatto paneloitu.
- **Julkisivut:** Ilmeisesti toteutuneet vaakaneloituina, kerros- ja vesilistat, sokkeli betonia.
- **Ikkunat:** Epäsymmetrisellä jaolla. Katujulkisivulla kolmijakoiset. Keskimmaisissä ruuduissa välipuite erottaa alareunaan pienemmän tuuletusruudun. Pihanpuolella sivujakoinen ikkuna, jossa leveämmässä osassa välipuitteella erotettu ruutu. Kapeat vuorilaudat ja yläpielilistana yksinkertainen lauta.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä yläikkunat. Sisänurkan sisäänkäynti sisäänvedetty.
- **Katto:** Rakennuksessa on toiminut taksiautoilija Tauriainen. Mikäli sähköliedet toteutuivat, olivat ne ensimmäisiä Puu-Raksilassa.

442. Tehtaankadun varsi kuvattuna Teuvo Pakkalan kadulta. Karjakatu 2 kuvassa toinen vasemmalta. Ikkunajako ja peltikatto erottuvat kuvasta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1974.)

441. Karjakatu 2 katujulkisivun alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet ikkunoiden vaihdosta huolimatta. Myös vesikatto on uusittu saumattuna peltikatteenä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

444. Karjakatu 2 Tehtaankadulta kuvattuna. Rakennukseen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia. Sisäänkäyntikatokset ovat kevyet. Pihaa ympäröi vastaava puusäleaita kuin 1970-luvulla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

443. Tontin 249 piha on säilynyt avoimena. Nykyisin osan pihasta vie paikoitusalue. Piharakennusta ei ole koskaan ollut. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

445. Haukkaikkunat ovat alkuperäiset, ulko-ovet ilmeisesti alkuperäisen mukaisina uusittu. Kellarin luukut ovat alkuperäisen mukaiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

446. Ullakon päätyikkuna on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Tontille haettiin lupa talousrakennukselle, jossa olisi ollut autovaja, puusäiliöitä ja roskasäiliö. Rakennusta ei ikuitenkaan koskaan toteutettu. Tontilla ei ole eikä ilmakuviin mukaan ole ollut piharakennuksia.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Rakennuksen kaikkiin kolmeen päätyyn lisättiin ullakkohuoneet. Huoneisiin tuli lämmityspatterit, vesipiste, sähkövalo ja osaan sähköliesi. Suunnittelijana Erkki Järvikivi.
- **1985:** Rakennuksen kellarin pesu- ja saunatilat korjattiin ja uudistettiin. Sisäänkäyntien ylle lisättiin kevyet konsolikannatteiset sisäänkäyntikatokset. Suunnittelijana ES, Oulun kaupungin talosuunnitteluosasto.
- **2011:** Rakennuksen toisen päädyn ullakkohuone uusittu ja lisätty sinne pesu- ja saunatilat. Suunnittelijana rakennusmestari Juha Porola.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu leveäjakoisina puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Rakennus on lisälämmöneristetty, minkä johdosta ikkunat ovat jääneet voimakkaasti syvennykseen. Julkisivuun on lisätty pystysuuntaiset peitelistat paneelin jatkoskohtiin.

447. Karjakatu 2 Puutarhakadulta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

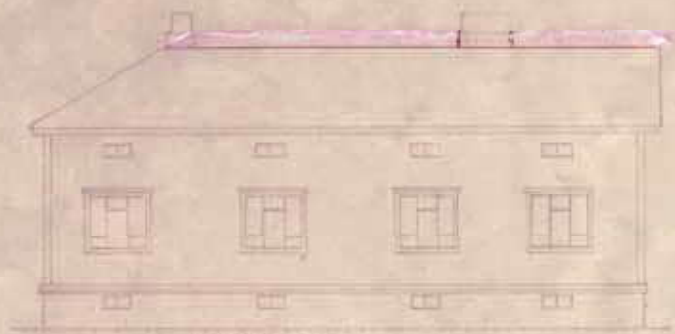
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** Pohjakerros, ullakko osittain ja pala kellaria
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa ja lisälämmöneristämistä lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä. Rakennuksen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kellariin on lisätty saunatilat ja ullakolle huoneita.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisen mukaisina. Muutoksia ovat ullakon päätyikkunoiden suurentaminen kolmijakoisena, sisäänkäyntikatokset ja katujulkisivun peitelistat. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu leveäpuutteisina puuikkunoina puitejakosäilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ja kellarin ikkunat ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on todennäköisesti uusittu alkuperäisen mukaisina kokopuisina peiliovina.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen saumattu palapeltikate.

Piha:

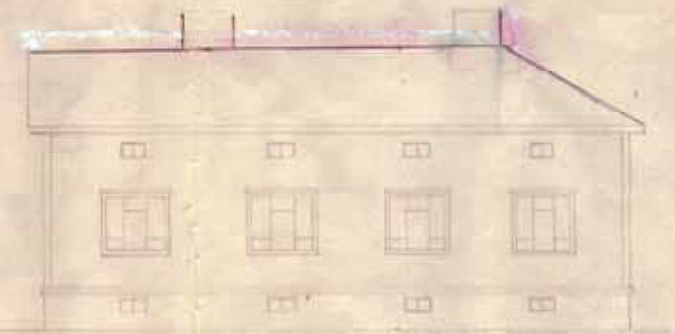
- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nytkään.
- **Aita** on vastaava kuin 1970-luvulla eli Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Kasvillisuus on aina keskittynyt tontin länsi- ja pohjoisnurkkaan. tontin eteläräjällä on sijainnut lehtipuurivi, joka on sittemmin poistettu.

Muuta:

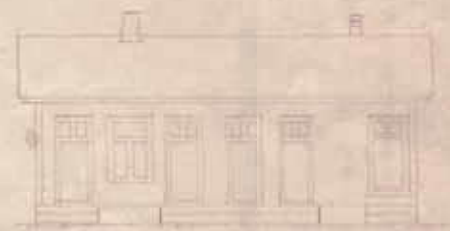
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

Siv. Keskikoulu

Siv. Keskikoulu

Ulkovuokrentus

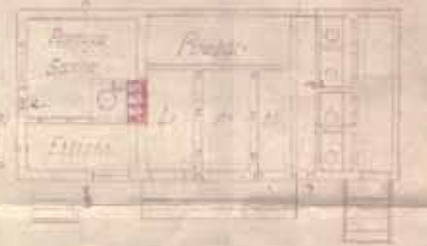
*Ulkovuokrentus...
Siv. Keskikoulu...*

Siv. Keskikoulu

Siv. Keskikoulu

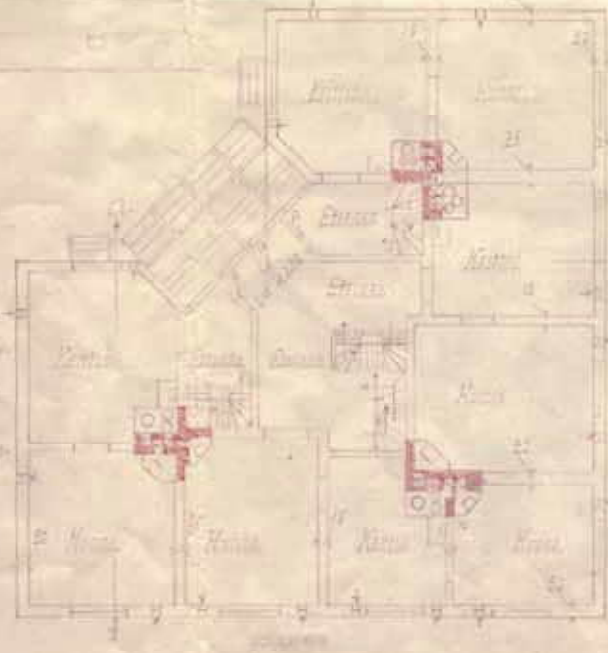

*Ulkovuokrentus...
Siv. Keskikoulu...*

Siv. Keskikoulu

*Kalastus...
14.55...
15.75...
14.35...
14.70...
15.75...
14.45...
14.45*

*Ulkovuokrentus...
Siv. Keskikoulu...
11.77...
11.77...*

Siv. Keskikoulu

*11.77...
11.77...*

Karjakatu 1 (Tontti 250)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 25.7.1939
- **Suunnittelija:** J. Niemelä
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Tauno Holappa, vuokraoikeus siirretty 1940 Viljo Kyrö
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen pientalo, nurkasta aumattu katto.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat taluskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti jokaisen asunnon eteisessä olevan portaan kautta.
- **Rakenne:** Seinissä: "runko 5"x2" lankusta, kolminkertainen laudoitus ulkoseinissä, vuoraushuopa ja sahanpurutäyte". Kellarin seinät oletettavasti betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, leveät nurkkalistat, vesilista ja betonisokkeli. Erikoinen nurkkakuisti, jossa kaikki sisäänkäynnit.
- **Ikkunat:** Kuusiruutuiset ja kolmijakoiset epäsymmetriset ikkunat, joissa pienempi tuuletusruutu reunoilla alhaalla ja keskellä ylhäällä. Vuorilaudat ovat pelkistetyt ja päällistana on yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä rakennuksen sisänurkassa olevan kuistin kautta. Ovien yläosassa kaksiruutuinen lasiaukko ja ovien yläpuolella kaksi symmetristä vaakalasiaukkoa.
- **Katto:** Suunnitelmassa galvanoitu pelti, mutta ilmeisesti toteutunut kolmiorimahuopakatteena.
- **Erytyspiirteet:** Erikoinen pohjaratkaisu: kaikkiin asuntoihin tullaan sisään rakennuksen sisänurkasta, joka johtaa isokoihin eteisiin.

449. Karjakatu 1 on ollut 1960-luvulla huopakattoinen ja alkuperäiset ikkunat ovat vielä paikallaan. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

450. Karjakatu 1:n ominaispiirteet ovat säilyneet ikkunoiden vaihtamisesta huolimatta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

448. Viereisellä sivulla: Karjakatu 1:n lupapiirustukset vuodelta 1939. Sisäänkäynnit on keskitetty sisänurkaan ja katujulkisivut ovat peilisymmetriset. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

452. Karjakatu 1:n piharakennukseen on tehty autotalli ja ovet ja ikkunat on vaihdettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

453. Karjakatu 1:n vinon nurkkakuistin sisäänkäynneistä kaksi on poistettu. Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyyllistä poikkeaviksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

451. Tontin 250 pihalue on muuttunut umpinaisemmaksi, kun Tehtaankadun varren puusto on kasvanut. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkorakennuksessa pesutupa, sauna, puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 25.7.1939
- **Suunnittelija:** J. Niemelä
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** viisi ovea, joiden yllä yläikkunat. T-ikkuna.
- **Katto:** harjakatto
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilalle ja ajalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Käymälä ja puusäiliöt muutettu kahden auton autotalliksi. Pesutuvan ovi ja ikkunat vaihdettu.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1961:** Päätyasuntoa laajennettiin ullakolle rakennetulla uunilämmitteisellä huoneella, jonka yhteydessä oli myös kylpyhuone. Ullakolle tehtiin porras keittiöstä. Ullakon päätyyn lisättiin kaksi suurta jaotonta, mutta tuuletusikkunallista ikkunaa. Asunnon lämmitysmuoto vaihdettiin keskuslämmitteiseksi. Olevat uunit ja hella purettiin ja entinen talouskellari muutettiin kattilahuoneeksi. Suunnittelijana rakennusmestari P. Hintsala.
- **2013:** Ilmesesti aiemmin rakennus muutettu kahden asunnon taloksi. Nyt muutetaan kellari kolmen alkuperäisen asunnon alta lämpimäksi tilaksi. Kellarin luukku muutetaan harjakattoiseksi uloskäynniksi. Suunnittelijana arkkitehti Jari Kuorelahti, Arkkitehtitoimisto JK Arkkitehdit Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Sisäänkäynneistä kaksi poistettu ja jäljelle jääviin vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavat ulko-ovet.
- Ikkunat on uusittu ullakon haukkaikkunoita lukuun ottamatta puu-alumiiniikkunoina puitejakosäilyttäen.

454. Tehtaankatu radalle päin. Karjakatu 1 kuvassa vasemmalla. Sähköpylväät katuvalaisimineen reunustavat katua. Taustalla näkyvät kirkon torni ja veturitalli. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on todennäköisesti vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros, ullakkohuone ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt, mutta rakennusosia kuten ovet on uusittu tyylistä poikkeavina.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kellarissa on tapahtunut muutoksia.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Pihan puolella on tehty sisäänkäyntimuutokset kuistiin ja kellariin.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puu-alumiiniikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Vesikate on uusittu entisen kaltaisena kolmiorimahuopakatteena, räystäskourut ja syöksytorvet on uusittu.

Piha:

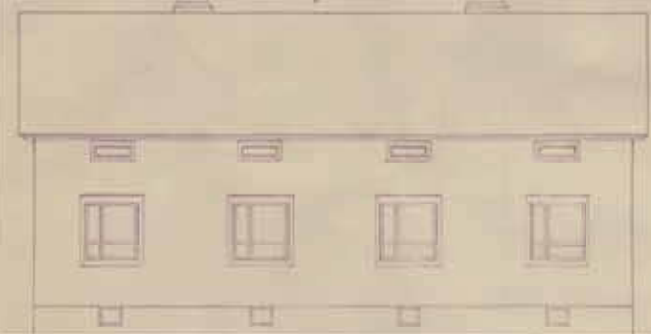
- **Piharakennus** on säilynyt. Pihalla on lisäksi matala avokatos.
- **Aita** on saman tyylinen puusäleaita kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on muuttunut avoimesta suljetuksi, kun puusto tontin rajalla on Tehtaankadun puolella kasvanut näkösuojaksi. Pihan rakenne on säilynyt.

Muuta:

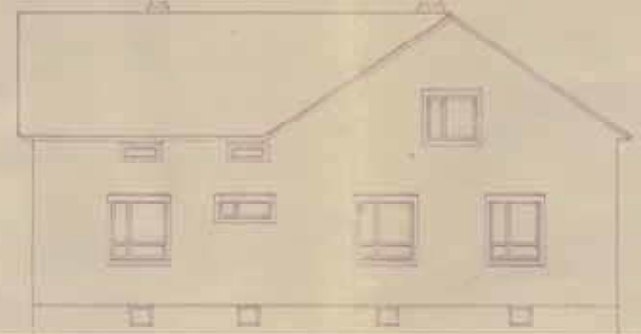
- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

PIIRUSTUS ASUIN- JA TALOUSRAKENNUSTA VARTEN TONTILLE N: 251 OULUN KAUPUNGIN II^{OS} KAUPUNGINOSASSA

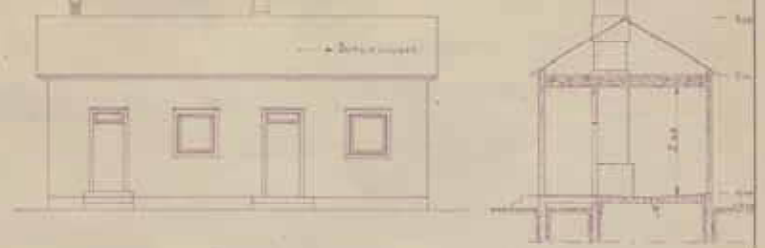
SIIVY KORJAAMINELLE

PÄÄTYSIVU

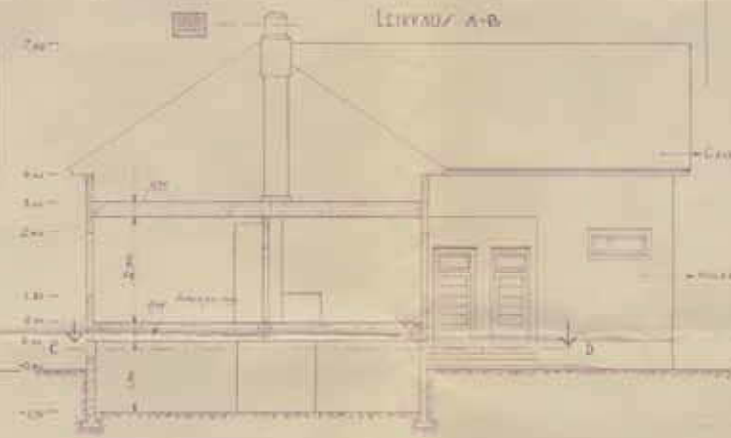
TALOUSRAKENNUS

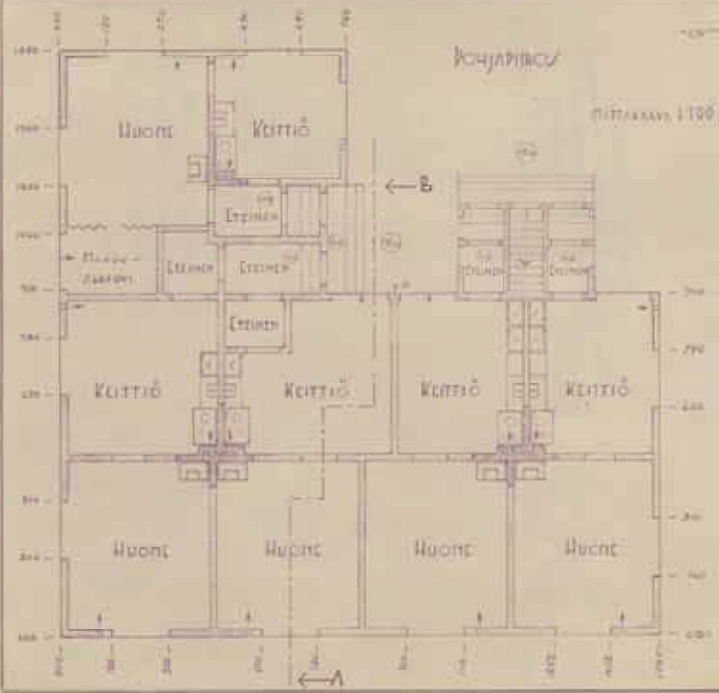
PUOLIVU

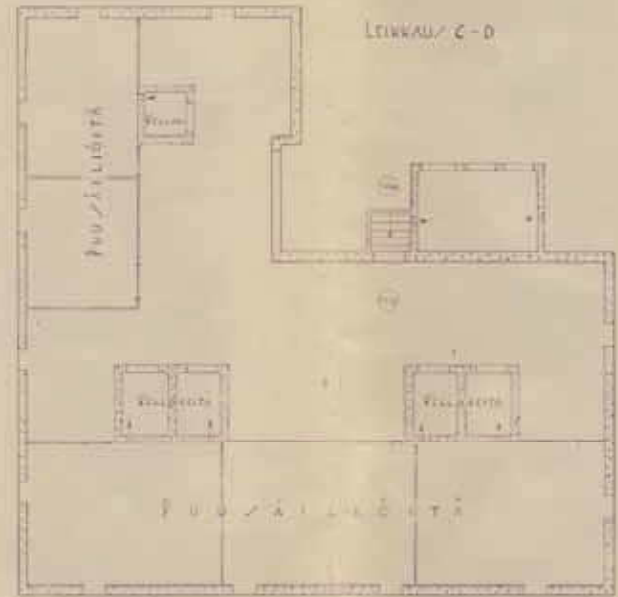
LEIKKAUS A-B

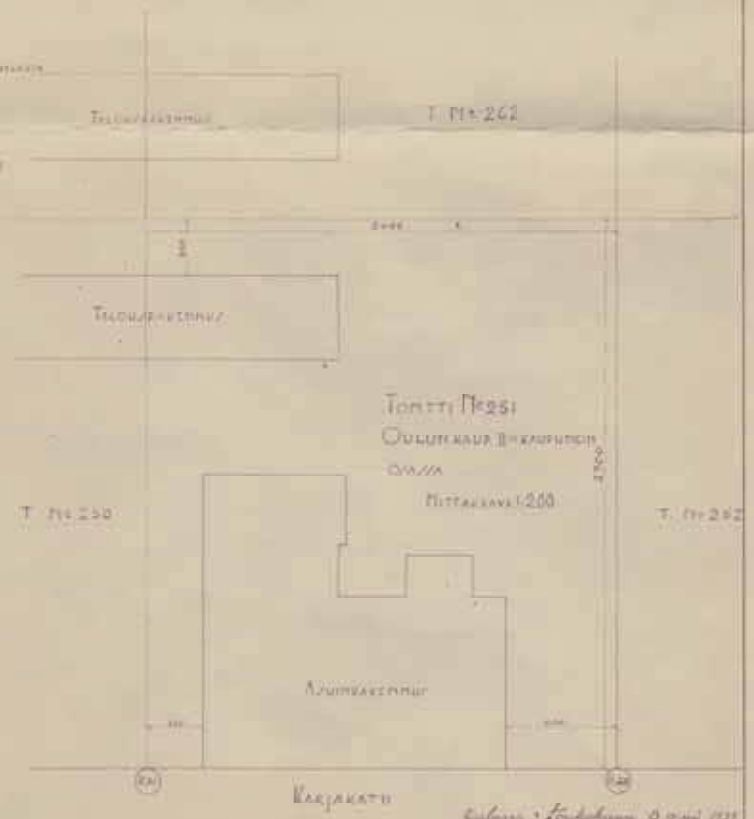
KORJAAMINEN

LEIKKAUS C-D

TALOUSRAKENNUS

Arkkitehti: Erik Heinrichson, Oulu 1923
 Suur-Architekti

Karjakatu 3 (Tontti 251)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 26.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Tontin vuokraaja:** Arvi Visuri
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** L-mallinen harjakattoinen ja yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,50 m x 15,85 m x 9,0 m x 7,6 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen. Yhdessä asunnossa taiteseinällä erotettu makuualkovi
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** puusäiliöitä ja talouskellarit tulisijojen perustuksissa. Käynti ulkoa erillisen luukun kautta.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti omalla sisäänkäynnillä kuistin keskeltä.
- **Rakenne:** Seinärakenne puurakenteinen. Kellarin seinät betonia ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset ja sahanpurutäytteiset.
- **Julkisivut:** Holkkilauta ja betonisokkeli, kerroslistaa ei esitetty, mutta todennäköisesti toteutettu.
- **Ikkunat:** Neliruutuiset funktionalismille tyypilliset ikkunat epäsymmetrisellä jaolla. Välipuitteet jakavat alareunaan pienemmät tuuletusruudut. Pelkistetyt vuorilaudat. Pääliilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovien yllä yläikkunat. Ovet esitetty vaakajakaisina peilliovina, joissa mahdollisesti lasipeilejä.
- **Katto:** Galvanoitu rautalevy eli saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Tyypillinen Puu-Raksilan L-mallin asuintalo, jossa sekä klassismin että funktionalismin piirteitä.

457. Karjakatu 3:n ikkunoiden puitejako on funktionalistinen ja tuuletusta korostava. Katolla näkyy televisioantenni. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

455. Karjakatu 3:n ikkunat on vaihdettu ja ullakon päätyikkunaa on suurennettu. Ikkunat ovat selvästi syvennyksessä verrattuna vuoteen 1964. Aitadan tyyli on säilynyt. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

456. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1939. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

459. Karjakatu 3:n piha-alue on jaettu asuntopihoiksi, joilla on paljon istutuksia sekä pergolat molemmilla pihoilla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

460. Karjakatu 3:n ullakoiden ikkuna-aukkoja on suurennettu ja ikkunat poikkeavat rakennuksen alkuperäisestä tyylistä. Kuistin kolmesta sisäänkäynnistä on jäljellä yksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

458. Tontin 251 piharakennus on purettu ja piha jaettu kahdeksi asuntopihoiksi. Nämä muutokset ovat muuttaneet pihan luonnetta. Molemmilla asuntopihoilla on nykyään bergolat ja oleskeluterassit. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

461. Karjakatu 3:n katujulkisivu, kuvassa näkyy myös uusittu katto. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Tontilla on sijainnut päärakennuksen kanssa vuonna 1939 luvitettu talousrakennus, jossa oli pesutupa, lämmitetty mankelihuone ja käymälä. Rakennus on purettu. Nykyisin piha on jaettu kahtia ja molemmilla puolilla on bergolarakennelmat terassien yllä.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1972:** Kellariin tehtiin sauna- ja pesutilat. Rakennusmestari Tapio Kurkela.
- **1985:** Asuntoja yhdistettiin suuremmiksi. Rakennukseen jäi kolmeasuntoa, joista kahta laajennettiin ullakolle. Osa ullakkoa jäi vielä kylmäksi. Toiseen asuntoon liittyvät kellarin sauna- ja pesutilat uusittiin. Myös toiseen suureen asuntoon rakennettiin sauna. Ullakon yksi ikkuna suurennettiin ja ylimääräiset sisäänkäynnit poistettiin kuistista. Piharakennus suunniteltiin muutettavaksi autotalliksi. Suunnitelmat vaikuttivat siltä, että rakennus olis tehty kokonaan uudestaan. Suunnittelijana Taina ja Tom Johansson.
- **2003:** Piha jaettiin pensasaidalla kahtia asuntopihoiksi. Tontille tehtiin toinen ajoliittymä. Suunnittelijana Tuomas Uusitalo.
- **2004:** L-päädyn pieni asunto yhdistettiin viereiseen suurempaan asuntoon. Ullakolle rakennettiin lämmintä lisätilaa molempiin asuntoihin. Pihan puolen päädyn sekä kuistin ullakon ikkunoita suurennettiin. Suunnittelijana Sanna Pääkkönen Archeus Oy.
- **2016:** Kellari muutettiin puolen rakennuksen alalta kokonaan lämpimäksi. Isomman asunnon kaikki vanhat ikkunat uusittiin puitejako säilyttäen. Suunnittelijana rakennusinsinööri Timo Korhonen Archeus Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Kaikki ikkunat on uusittu. Pohjakerroksen ikkunoissa puitejako on säilynyt, ullakon päätyikkunoissa aukotus ja puitejako on muuttunut.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteenä, räystäskourut ja syöksytorvet on uusittu.
- Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- Rakennus on lisälämmöneristetty.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia sisäänkäyntien tasolla olevaa terassia lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääosin on säilynyt, vaikka ulko-ovien ja ikkunoiden muutoksilla on vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Kadun puolella julkisivut ovat pääpiirteittäin alkuperäisen mukaiset, mutta pihan puolella on tehty aukkomuutoksia sekä sisäänkäynneissä että ikkunoissa. Runsaasti rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Kaikki ikkunat on vaihdettu leveäpuitteisina ja pohjakerroksessa puitejako säilyttäen. Osa ikkunoista on puuikkunoita ja osa puu-alumiini-ikkunoita.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia.

Piha:

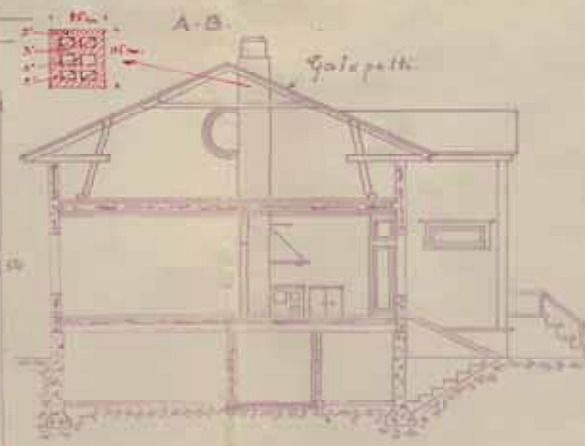
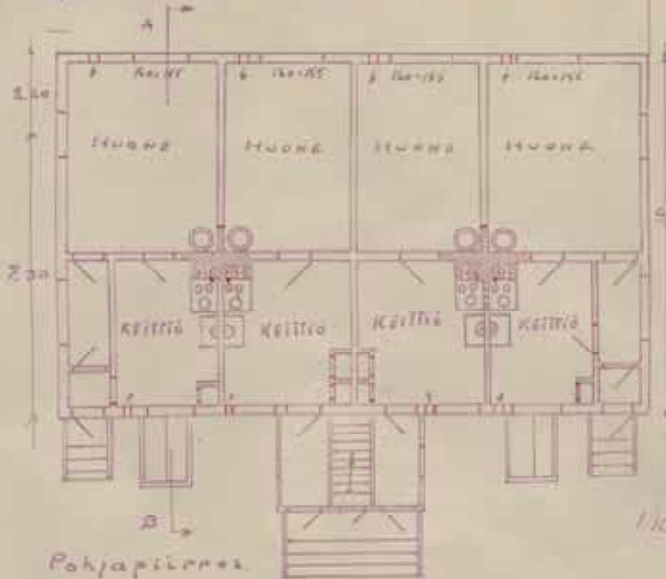
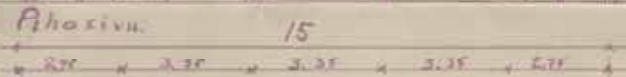
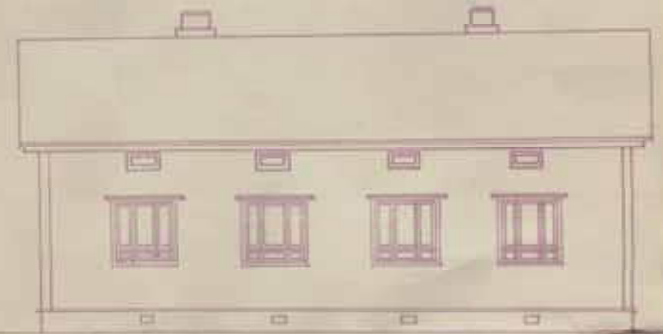
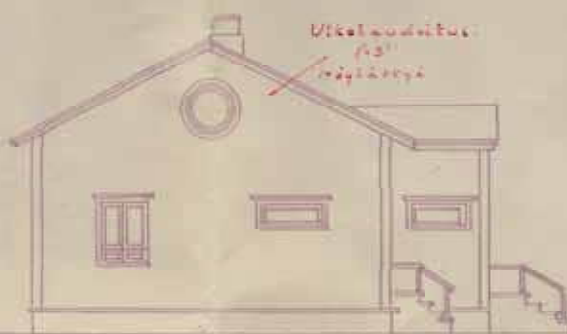
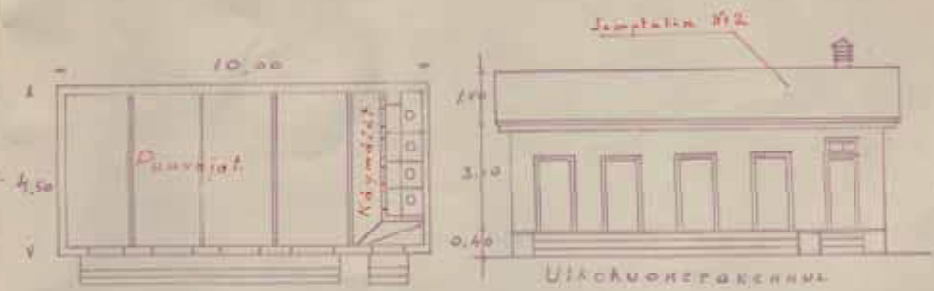
- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu. Pihalle on rakennettu bergoloita ja pieni kasvihuone.
- **Aita** on matalapuu-äleaita, jonka tyyli on hieman vaihtunut verrattuna 1960-lukuun.
- **Pihan** luonne on muuttunut piharakennuksen purkamisen ja pihan jakamisen asuntopihoiksi myötä.
- Nykyisin tontilla on paljon istutuksia sekä oleskeluterassit bergoloineen.

Muuta:

- Voimassa 04.09.1981 hyväksytty asemakaava ak946.

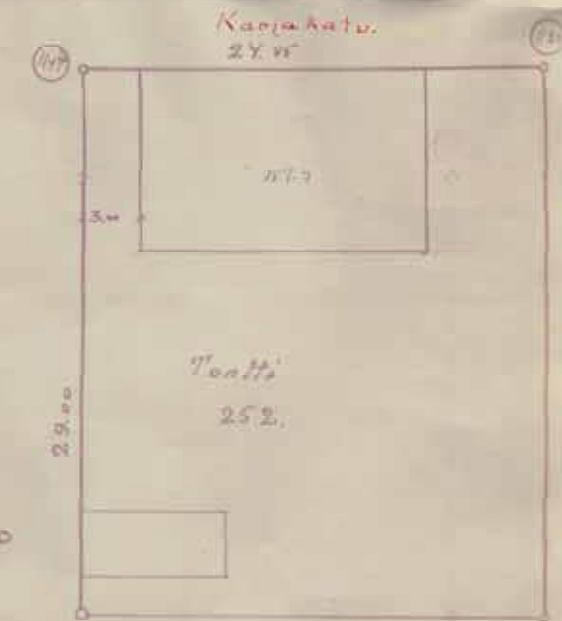
Piirustus asuin- ja ulkokuonerakennuksia varten

Toistalle № 252. II^{na} kaupungin osassa Oulussa.

- +19.82
- +15.27
- +14.82
- +14.48
- +12.41
- +11.18
- +11.00
- +8.14
- 7.00
- 6.77

Kansio-A2
 Viikkodokumentti
 Viikkodokumentti
 Viikkodokumentti
 Viikkodokumentti

Oulussa helmik. 22 p:nä 1939.
 Antti Kauranen

Karjakatu 5 (Tontti 252)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kalevi K. Kaarela
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Tauno Malmi, vuokraoikeus siirretty 1940 Ibrahim Hamidulla
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** talouskellarit tulisijojen perustuksissa. Käynti ulkoa erillisten luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti omalla sisäänkäynnillä kuistin keskeltä.
- **Rakenne:** Seinärakenne todennäköisesti rankorakenne + kutteripuru. Kellarin seinät betonia. Välipohjat puurakenteiset ja sahanpurutäytteiset.
- **Julkisivut:** Ulkolaudoitus "1"x3" höylättyä" ja vesilista. Kerroslistaa ei esitetty, mutta on ilmeisesti toteutettu. Sokkeli betonia.
- **Ikkunat:** kuusi- tai neliruutuiset käänteiset risti-ikkunat. Ullakolla haukkaikkunat. Suunnitelmissa päädyssä ullakolla iso pyöreäikkuna, toteutumisesta ei varmuutta.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä.
- **Katto:** galvanoitu pelti eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Talon ensimmäinen asukas on ollut Kirkkokadulla kangaskauppaa pitänyt Ibrahim Hamidulla perheineen. Hän teki rakennukseen laajennuksia ja rakensi muun muassa ullakolle huoneen, jonka sisustus ilmentää Hamidullan tataari-juuria.

463. Viereisellä sivulla: Tontin 252 ensimmäiset lupapiiirustukset vuodelta 1939. Yksikuistinen asuintalo ehdittiin rakentaa valmiiksi ennen laajennusluvan hakemista vuonna 1940. (Piiirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

464. Karjakatu 5:n päädyssä näkyy ullakolle rakennetun huoneen suuri ikkuna. Katolle on asennettu televisioantenni. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

462. Karjakatu 5:n julkisivuissa ei ole tapahtunut juuri lainkaanmuutosta verrattuna 1960-lukuun. Kuvassa vasemmalla näkyvä kuistilaajennus oli jo tuolloin olemassa. Haukkaikkunat ovat siirtyneet syvennykseen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin ulkorakennuksessa puuvajat ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kalevi K. Kaarela
- **Kerrosk:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea, joista yhden yllä yläikkuna.
- **Katto:** harjakatto, joka suunnitelmissa esitetty huopakatteisena. Ainakin 1960-luvulla ollut jo saumattu palapeltikate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle tyypillinen talousrakennus. Oven yläikkuna ainoastaan käymälässä.
- **Muutokset:** Käymälä muutettu autotalliksi.

468. Karjakatu 5:n alkuperäinen ulko-ovi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

465. Tontin 252 piha-alue on säilynyt pääpiirteittäin 1940-luvun laajennusten jälkeisessä perusratkaisussa. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

466. Viereisellä sivulla: Tontin 252 kolmas lupapiirustus vuodelta 1945. Piirustuksissa näkyy rakennukseen tehdyt aiemmat muutokset kellaria lukuun ottamatta. Arviolta 1940-luvulla rakennettu jälleenrakennuskauden tyylinen kuistilaajennus ei näy kuvassa. Päätyihin tuli suuret neljakoiset ikkunat tuomaan valoa ullakkohuonesiin. Rakennuksen ovet ovat erityyppiset kuin suunnitelmassa on esitetty. (Piirustukset: Oulun kaupungin-arkisto)

467. Karjakatu 5:n ulkorakennus on säilynyt lähes alkuperäisenä. Tarpeettomaksi käynyt käymälä on muutettu aikoinaan autotalliksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

469. Pihan puolella julkisivuihin on tehty runsaasti muutoksia eri aikakausina. Korkea kuisti, sisäänkäyntikatokset, kattolyhty ja julkisivujen alaosan rimalaudoitus ovat peräisin 1990-luvulta. L-laajennus ja laajennuksen kuisti taas 1940-luvulta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

470. Karjakatu 5:n katto ja ikkunat ovat alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisia. Ullakon haukkaikkunat on vaihdettu alkuperäisen mukaisina, mutta yksiruutuisina. Ullakon ikkunat ovat voimakkaasti syvennyksessä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1940:** Pohjoispäädyn asunto laajennettiin L-laajennuksella. Asuntoon tuli yksi huone ja wc-tila lisää. Laajennusosan kellariin tehtiin kattihuone, polttoainevarasto ja kylpyhuone. Pönttöuunit poistettiin, koska rakennus muutettiin keskuslämmitteiseksi. Olevan päädyn ikkunat suurennettiin ensimmäisessä kerroksessa vastaaviksi kuin katujulkisivussa. Kuistia kavennettiin, jotta saatiin ikkuna keskiasunnon keittiöön. Suunnittelijana J. Karvonen.
- **1945:** Eteläpäättyyn rakennettiin yksi ullakkohuoneisto, jossa huone ja keittiö. Hamidullien asuntoa laajennettiin ullakolle itämaisella huoneella, eteishallilla ja wc-tiloilla. Ullakon päätyikkunat suurennettiin funktionalismille tyypillisinä 3-4-osaisina ja pystyjaoisina. Ilmeisesti samoihin aikoihin on rakennettu myös laajennuspäädyn jälleenrakennuskauden tyylinen kuistiosa, sillä se näkyy vuoden 1947 ilmakuvassa. Suunnittelijana Paavo Patokoski.
- **1995:** Rakennus muutettiin paritaloksi. Keskiasunnon yhdistettiin viereisiin päätyasuntoihin. Ullakko muutettiin kokonaisuudessaan lämpimäksi asuintilaksi, jonne kulku asunnon sisäisellä portaalla. Kuisti rakennettiin uudelleen ensimmäisen kerroksen osalta lämpimänä ja sen yläosaan tehtiin parveke. Myös laajennuspäättyyn lisättiin parveke. Kellariin tehtiin sauna- ja pesutilat molempiin asuntoihin. Kellarin keskiosa jäi kylmäksi. Kellarin alapohjaa kaivettiin syvemmälle, jolloin saatiin huonekorkeus suuremmaksi. Pihan puolelle kuistin ja laajennusosan väliin lisättiin kattolyhty. Rakennus lisälämmönerritettiin sisäpuolelta. Pihan puolelle tehtiin kenttälaudoitus ja päätyihin lisättiin koristeaiheita. Rakennettiin pient sisäänkäyntikatokset. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilas Ritva Okkonen.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadun puolella. Pihan puolella alkuperäinen muoto ei ole enää havaittavissa. Myös varhaisen L-laa-jennuksen jälkeen on tehty muotoon vaikuttavia kuisti- ja katosmuutoksia.
- **Tyyli:** Kadun puolella ja rakennuksen päädyissä tyyli on säilynyt ullakon suuria päätyikkunoita lukuun ottamatta, jotka edustavat funktionalismia. Pihan puolella sen sijaan jälleenrakennuskauden kuistilaajennus ja 1990-luvun tyylinen suistin uudelleen rakennus ja kenttälauoitus muuttavat alkuperäistä tyyliä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt lähes alkuperäisenä. Päädyissä muutokset ovat ikkunoiden suurentamisia. Pihan puolella puolestaan julkisivumuutokset ovat merkittäviä. Sekä jälleenrakennuskauden että 1990-luvun kerrostumat erottuvat selkeästi.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat kaikki alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisina uusittuja. Myös 1990-luvun uudet ikkunat ovat rakenteeltaan alkuperäisen mukaisia kokopuisia ja sisään-ulosaukeavia.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat alkuperäiset. Ne poikkeavat tyyliltään muista säilyneistä Puu-Raksilan ulko-ovista, mutta tämä selittyy omistajan tataari-taustalla. Myös rakennuksen sisällä on säilynyt alkuperäisiä välivoivia.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen saumattu palapeltikatto. Syöksytorvet on uusittu.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt ulkoisesti lähes alkuperäisenä. Vain käymälä on muutettu autotalliksi.
- **Aita** on uusittu puuaitana, jonka tyyli poikkeaa hieman 1960-luvun aidasta.
- **Pihan** luonne on säilynyt vastaavana kuin 1960-luvulla. Kasvillisuus on keskitynyt tontin itänurkkaan.

Muuta:

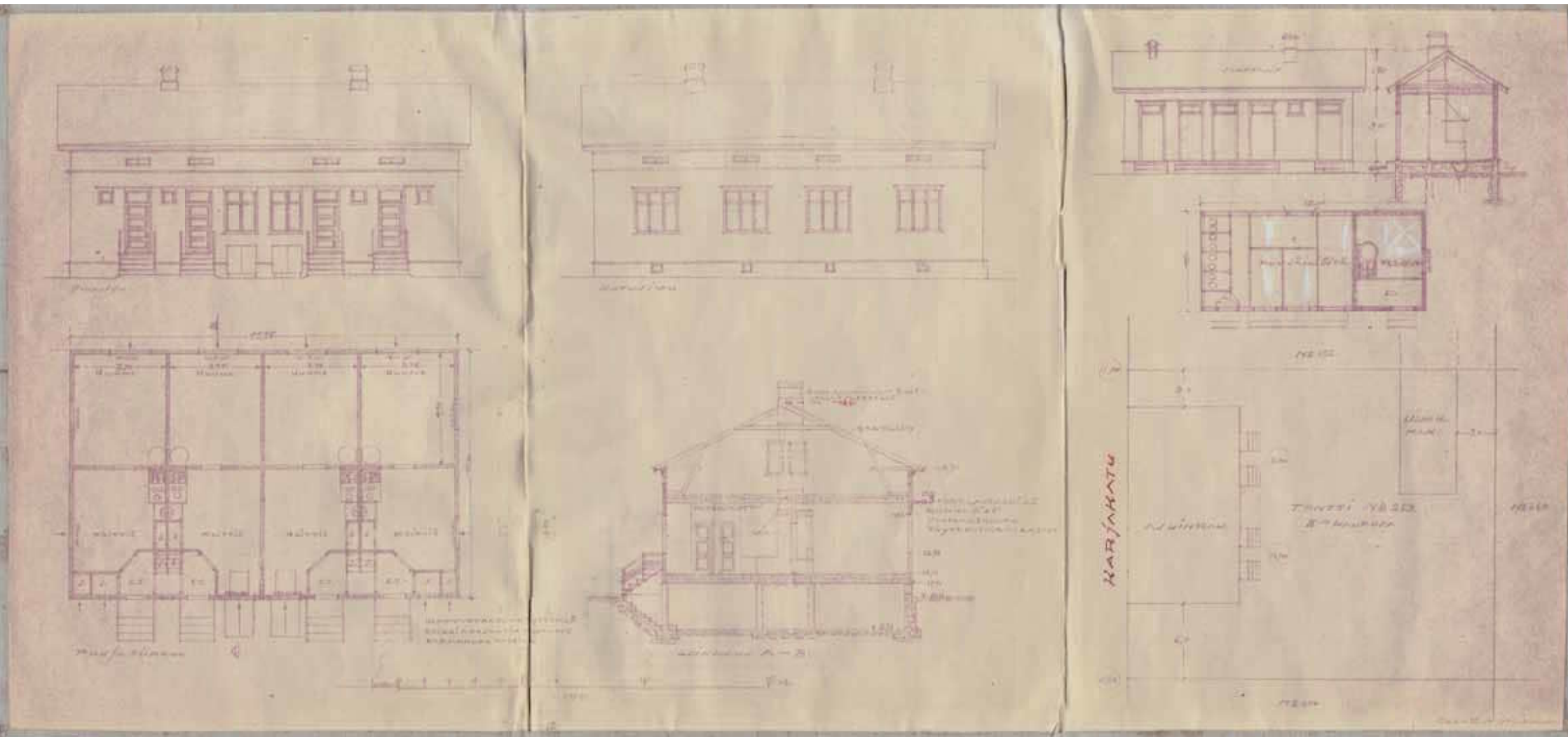
- Voimassa 16.06.1995 hyväksytty asemakaava ak1503.

471. Karjakatu 5:n Puu-Raksilalle tyyppillinen symmetrinen katujulkisivu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

472. Kuvan jälleenrakennuskauden tyylinen kuistiaihe on 1940-luvulta, mutta sen päällinen parveke ja parvekettä kantavat koristeelliset konsolit 1990-luvulta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

473. Karjakatu 7 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 5:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa kuistitonta tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, eteinen, yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan ulkokäymälä. Talousrakennuksessa sijaitsevat myös asuntokohtaiset puusäiliöt ja pesutupa. Tässä rakennuksessa on Puu-Rakstillan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 7 (Tontti 253)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Anselmi Malm, Vilho Hakala ja Anders Väisänen, vuokraoikeus siirretty 1940 Olavi K. Hakakallio
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kuistiton pientalo, jonka pohja-ala 15,8 m x 10,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat.
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti eteisten keskeltä nousevilla portaita.
- **Rakenne:** Seinä: "4" lankuista ja vuoraus huovan kanssa tai 3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", täyteenä kutterilastu ja vuoraushuopa". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla neljä symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä yläikkunat. Pihanpuolella ikkunat ja ovet tasattu yhtenäisenä kulkevaan yläpielistaan joka katkeaa ennen rakennuksen nurkkia.
- **Katto:** Galvanoitu pelti eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 5".

475. Karjakatu 7:n edustaa tyypillistä raxsilalaista rakennusta. Pihalle kuljetaan metalliputkiportin kautta. Päärakennuksessa on peltikate ja piharakennuksessa huopakatto. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

474. Päädyn julkisivussa ovat korjaustyöt käynnissä. Vinolaudoitetun seinän päälle on asennettu ohut huokoinen tuulensuojalevy ja koolaukset. Erityisesti ullakon haukkaikkunat ja kellarin ikkunat ovat syvennyksessä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

477. Karjakatu 7:n piharakennukseen on tehty tyylistä poikkeavia muutoksia. Nosto-ovet 478. Karjakatu 7:n pihan puolelle on lisätty kuistit, jotka toistavat Puu-Rakstillan kuistienmittakaavaa. Kellariin ovat uudet. Ovet on vaihdettu pystypaneelioviksi ja niiden yläikkunat on poistettu. Katto on tehty uusi valokatteinen sisäänkäynti. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.) on vaihdettu profiilipeltikatteeksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

476. Tontin 253 piha-alueen kulkuväylät on asfaltoitu. Kasvillisuus keskittyy edelleen tontin etelänurkkaan, kuten 1960-luvullakin. Tontilla on puustoa ja pensaita. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa pesutupa, puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitetut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea, joiden yllä yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Rakstillalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Käymäläpäätyyn on tehty vuonna 1986 kaksi autotallia ja uusittu kaikki ovet pystypaneelisina ja ilman yläikkunoita. Pesutupa muutettu varastoiksi, muuripurettu. Myöhemmin autotallin ovet on vaihdettu tyylistä poikkeaviksi nosto-oviksi. Myös rakennuksen vesikatto on uusittu profiilipeltikatteena.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1944:** Rakennuksen molempiin päätyihin lisättiin ullakkohuoneet, joissa uuni-lämmitys ja vesipisteet. Suunnittelijana Kyösti Kunnas.
- **1986:** Toteutettiin rakennusten perusteellinen peruskorjaus. Pohjakerroksen asunnot yhdistettiin yhdeksi suureksi asunnoksi. Ullakko muutettiin lämpimäksi koko alaltaan ja sinne tehtiin kaksi kylpyhuoneellista kaksiota. Pihan puolelle lisättiin kaksi uutta kuistia, joissa on sisäänkäynnit asuntoihin. Pönttöuunit säästettiin, mutta puuhellat on purettu. Katon pihan puolen lappeelle lisättiin lapeikkunoita. Oletettavasti kaikki pohjakerroksen ja ullakon ikkunat uusittiin tässä vaiheessa. Myös ulko-ovet uusittiin yläikkunallisina pystypaneeliovina. Suunnittelijana Harry Sanaksenaho, Tarmo-Rakenne Oy.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen todennäköisesti vuoden 1985 perusparannuksen yhteydessä.
- Sähkötöitä tehty vuonna 1977.
- Kellarin ikkunat on uusittu ja kellariin on tehty uusi valokatteinen käynti pihan puolelta.

479. Karjakatu 7:n eteläpäädyn aukotus on alkuperäisen suunnitelman mukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kolmeen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarin
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadun puolella. Pihan puolella muoto on muuttunut kuistilaajennusten myötä. Kuistit toistavat Puu-Raksilalle tyypillisten kuistien mittakaavaa.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääpiirteittäin säilynyt, vaikka kuistilaajennuksilla sekä ikkunoiden ja ovien vaihdolla on vaikutusta rakennuksen tyyliin. Myös ikkunoiden jääminen osin voimakkaasti syvennykseen aiheuttaa tyyllistä muutosta.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia ainakin pohjakerroksessa sekä ullakolla.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Pihan puolen julkisivussa on tapahtunut muutoksia kuistilaajennusten, lapeikkunoiden ja sisäänkäyntimuutosten myötä. Rakennusosia on uusittu runsaasti.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunoita on suurennettu. Sekä ullakon että kellarin ikkunat ovat voimakkaasti syvennyksessä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäisestä tyylistä poikkeavina pystypaneeliovina.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen saumattu palapeltikatto

Piha:

- **Piharakennus** on alkuperäinen, mutta siihen on tehty tyyllistä poikkeavia muutoksia. Kaikki ovet on uusittu. Nosto-ovet poikkeavat huomattavasti rakennuksen alkuperäisestä tyylistä. Katemateriaali on vaihtunut huopakatteesta metalliprofiililevykatteeksi.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita. Metalliputkiportti on poistettu.
- **Pihan** luonne on pääpiirteittäin säilynyt, kasvillisuus keskittyy edelleen pihan etelänurkkaan. Kulkuväylät ovat nykyään asfalttia.

Muuta:

- Voimassa 13.01.1986 hyväksytty asemakaava ak1143.

481. Karjakatu 9 pihan puolelle on lisätty runsaasti vaakarimoitettuja terassi- ja parvekerakennelmia, jotka erottuvat selvästi uutena kerroksena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

480. Karjakatu 9 on rakennusmesteri K. Kunnaksen suunnittelema. Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty Kunnas 6. Tässä rakennuksessa on yksi korkean mallinen kuisti sekä funktionalis-miin viittavat kuusi- tai neliruutuiset ikkunat, joissa alanurkkien pieniä tuuletusikkunoita on korostettu. Yhden huoneen, kettiön ja eteisen sisältäviä asuntoja on viisi kappaletta. Kaikkiin asuntoihin oli ajalle tyyppillisesti omat sisäänkäynnit. Lupapiirustukset vuodelta 1939. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 9 (Tontti 254)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 25.7.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen L-mallinen ja yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 15,50 m x 9,00 m x 7,00 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarin** tulisijojen perustuksissa oleviin talouskellareihin käynti oli ulkoa luukujen kautta.
- **Kylmä ullakko**, jonne kahdet portaat
- **Rakenne:** Seinä 6" hirsistä. Kellarissa seinät betonia ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Sivujakoiset kuusi tai neliruutuiset ikkunat joissa alavälipuite jakaa ikkunoiden alareunaan pienemmät tuuletusrudut.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla kolme symmetristä vaakapeiliä. Ovien yläpuolella yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erytispiirteet:** Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty "Kunnas 6".

483. Karjakatu 9 Karjakadulta kuvattuna. Ullakon ikkuna on vaihdettu suuremmaksi. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

482. Karjakatu 9 ympärille on rakennettu selvästi uutena 2000-luvun kerroksena erottuvia kuisti-parveke- ja terassirakennelmia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

485. Talousrakennus on rakennettu kaavan mukaan kiinni naapurin piharakennukseen. Talousrakennuksen ovet ja ikkunat on todennäköisesti vaihdettu, muutoin rakennus on pitkälti alkuperäisen mukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

486. Ulko-ovet ja ikkunat on uusittu. Kattolyhty tehtiin ensimmäisen kerran jo 1960-luvulla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

484. Tontin 254 piha-alue on säilynyt perusratkaisuiltaan vastaavana kuin 1960-luvulla. Suurin muutos on rakennuksen eteläisivun terässirakenteiden rakentaminen kiinni tontin rajaan. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 25.7.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä yläikkunat
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erytispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Yläikkunat ja ulko-ovet on todennäköisesti uusittu.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1944:** Haettiin lupa rakennuksen molempiin päätyihin rakennettaville ullakko-huoneille, joita ei kuitenkaan ilmeisesti rakennettu. Suunnittelijana K. Kunnas.
- **1956:** Rakennuksen toiseen päätyyn haettiin uudelleen lupa ullakkohuoneelle, joka yhdistettiin alla olevaan asuntoon asunnon sisäisellä portaalla. Suunnittelijana rakennusmestari O. Kinnunen.
- **1957:** Rakennuksen kahteen jäljellä olevaan päätyyn haettiin lupa ullakkohuoneille, joissa tehdasvalmisteiset uunit. Ilmeisesti vain toinen näistä toteutui. Suunnittelijana T. Lammassaari.
- **1961:** Toista keskiasunnoista laajennettiin ullakolle yhdellä huoneella. Rakennuksen pihan puolelle tehtiin leveähkö kattolyhty valon saamiseksi ullakkohuoneeseen.
- **1984:** L-sakaran asuntoon tehtiin sisäpuolinen lisälämmöneristys sekä uudet wc-, sauna- ja pesutilat. Suunnittelijana Teuvo Pirilä.
- **1989:** Toinen päätyasunto yhdistettiin sen päällä olevaan ullakkohuoneeseen asunnon sisäisillä portailla. Asuntoa laajennettiin saunaosaston verran myös kellariin. Kellarin ja ensimmäisen kerroksen välinen välipohja on uusittu ja ohennettiin.
- **2002-2003:** Koko kellari muutettiin lämpimiksi tiloiksi ja syvennettiin noin puoli metriä. Asunnot laajennettiin kellariin ja ullakolle. Rakennukseen tuli nyt kolme huoneistoa. Kellarista rakennettiin uudet uloskäynnit pihalle. Kattolyhtyä laajennettiin ja rakennuksen päätyihin tehtiin uudet parvekkeet. Rakennuksen eteläsivulle tuli vaakarimoitettu terassi ja sisäänkäynnit. Kuistista poistettiin ylimääräinen ovi ja siihen lisättiin ikkunoita. Kaikki kaiteet vaakari-moista. Kellariin vaihdettiin alumiini-ikkunat. Suunnittelijana arkkitehti Jukka Lahtinen.

Muut havaitut muutokset:

- Kaikki ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen. Ikkunoissa on leveät jakopuitteet.
- Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- Katto on uusittu saumattuna peltikatteena.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

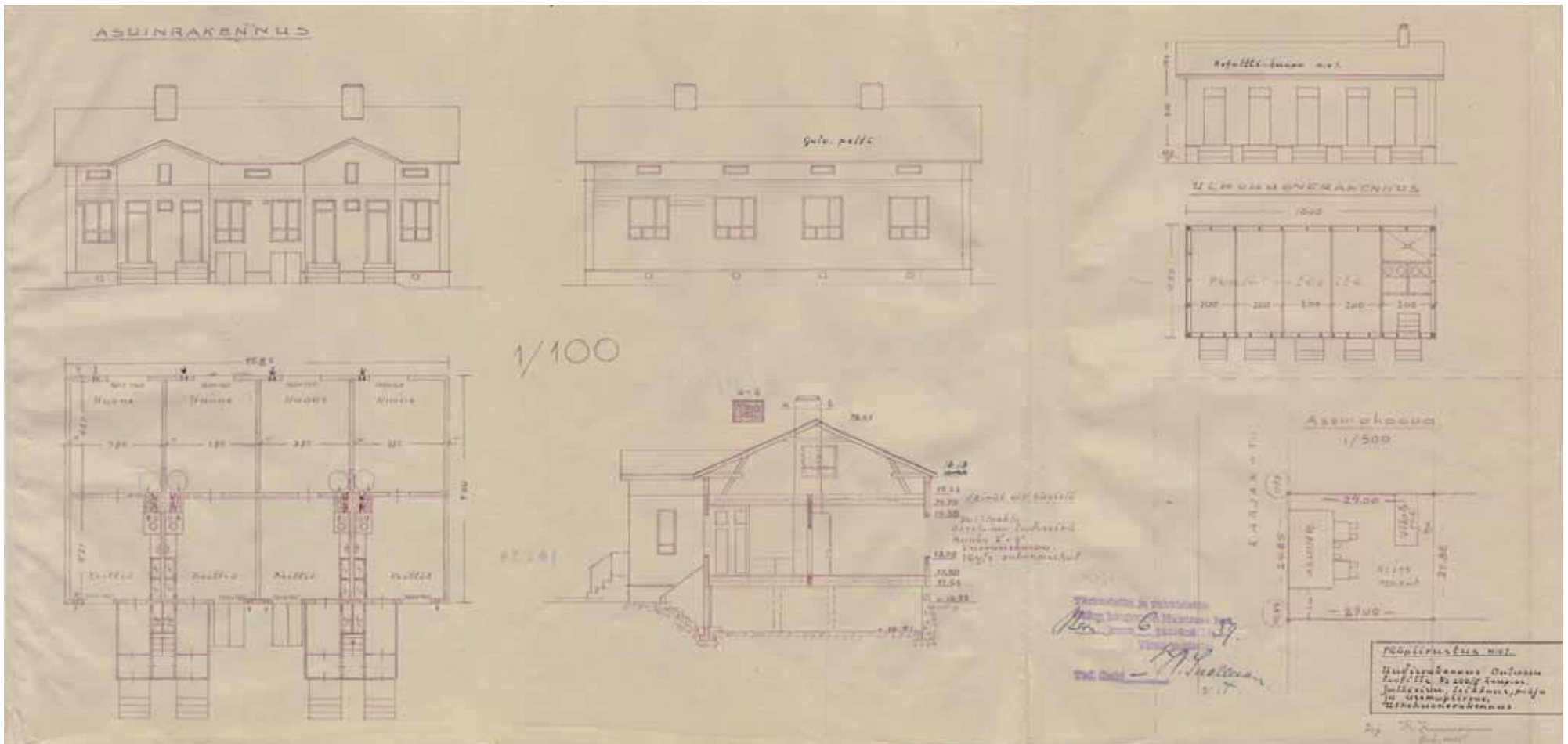
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kolmeen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko, pohjakerros ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen alkuperäinen muoto erottuu selvästi 2000-luvun alun runsaiden terassi- ja parvekelisäysten alta. Nämä lisäykset yhdessä pihan puolen kattolyhdyn kanssa vaikuttava kuitenkin rakennuksen muotoon.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt pääpiirteittäin kadun puolella, mutta pihan puolella uudet lisäykset ja ikkunoiden ja ulko-ovien vaihtaminen muuttavat tyyliä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on pääosin säilynyt. Alapohja on uusittu kokonaan ja kellarin ja ensimmäisen kerroksen välinen välipohja on uusittu ainakin osasta rakennusta.
- **Julkisivut:** Kadun puolella julkisivun ominaispiirteet ovat pääpiirteittäin säilyneet. Pihan puolella julkisivuihin on tehty runsaasti muutoksia ja rakennusosia on uusittu koko rakennuksessa.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puitejako säilyttäen. Aina-kin kellarin ikkunat ovat alumiini-ikkunoita. Kuistin uudet ikkunat poikkeavat jaottomina rakennuksen muusta tyylistä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu saumattuna peltikatteena. Räystäskourut ja syöksyt-orvet ovat uudet.

Piha:

- **Piharakennus** on alkuperäinen. Todennäköisesti ovet ja ovien yläikkunat on uusittu.
- **Aita** on saman 1960-luvun aita tiheämpi puuaita.
- **Pihan** luonne on pääpiirteittäin säilynyt. Rakennuksen eteläreunan terassin rakentaminen kiinni tontin rajaan muuttaa hieman pihan rakennetta.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

487. Karjakatu 11 suunniteltiin alkujaan tavanomaiseksi 1930-luvun lopun raxsilalaiseksi asuintaloksi. Kaksikuistisessa rakennuksessa on neljä yhden huoneen ja keittiön asuntoa. Rakennus on lähes identtinen ikkunajakoa lukuun ottamatta Kunnaksen tyyppiratkaisun numero 1 kanssa. Kuvassa tontin ensimmäiset rakennusmestari K. Kaarremaan suunnittelemat lupapiirustukset vuodelta 1939. Jo kaksikuukautta luvan myöntämisen jälkeen 8.9.1939 myönnettiin tontille muutoslupa, jossa pohjoispäädyn kolme huonetta on muutettu myymälätiloiksi. Lupapiirustus seuraavalla aukeamalla. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 11 (Tontti 255)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 6.6.1939, muutoslupa 8.9.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari K. Kaarremaa, muutos J. W. Miesmaa
- **Tontin vuokraaja:** Väinö Karinkanta
- **Rakennuttaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa, muutoksen jälkeen yksi liiketila ja kaksi asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen, **myymälässä** elintarvike- ja lihamyymälät sekä varasto ja keittiö
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä nousevilla portailla.
- **Rakenne:** Seinät: "6"x8" hirsistä tai 3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", vuoraushuopa, täyte sahanmuhat." Kellarissa seinät betonia ja väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilista, betonisokkeli, muutoksen jälkeen kadun puolella sisäänkäynti ja suuret näyteikkunat.
- **Ikkunat:** Pihanpuolella käänteiset risti-ikkunat. Kadunpuolella epäsymmetrinen ruutujako, joka toteutui ilmeisesti käänteisinä risti-ikkunoina. Ullakolla haukkaikkunat. Muutoksen jälkeen kadun puolella kaksi suurta näyteikkunaa.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovien rakenne jätetty viitteelliseksi. Ovien yllä yläikkunat. Muutoksen jälkeen sisäänkäynti myös kadun puolella.
- **Katto:** Galvanoitu pelti eli saumattu palapeltikate
- **Erytispiirteet:** Rakennuksen hirret hankittiin Varjakan sahan palossa säästyneistä hirsistä. Kohteessa toiminut Koukkarin kauppa, Valion myymälä, kuorma-autoilija Jauhiainen sekä Jauhiaisen sekatavarakauppa, kauppias Puskala, Hannu Laxin sekatavarakauppa, Marin kauppa ja lopuksi Solna-kauppa.

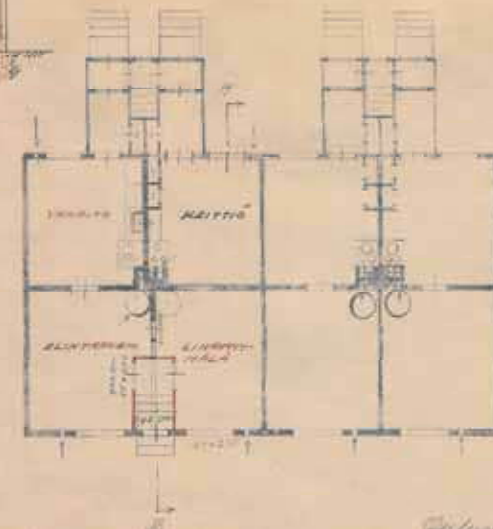
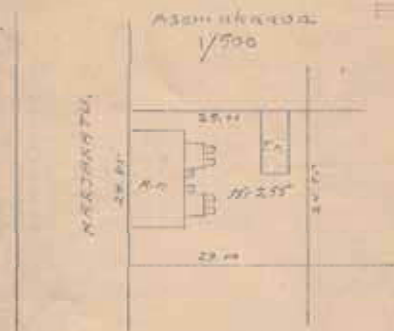
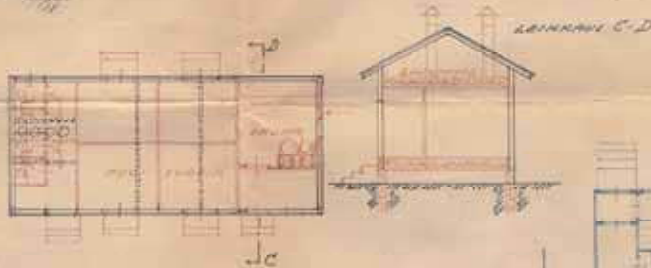
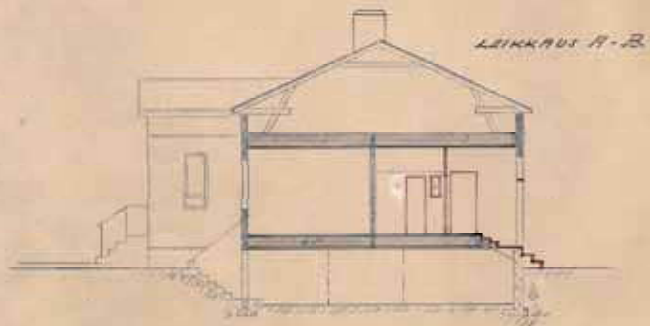

489. Osoitteessa Karjakatu 11 sijaitsi pitkään elintarvikemyymälä. Kaupan sisäänkäynnit oli korostettu ja näyteikkunat muita ikkunoita suuremmat. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

488. Karjakatu 11 katujulksivu on sittemmin muutettu lähes tontin ensimmäisen lupapiirustuksen mukaiseksi. Käynti kadulle ja näyteikkunat on poistettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

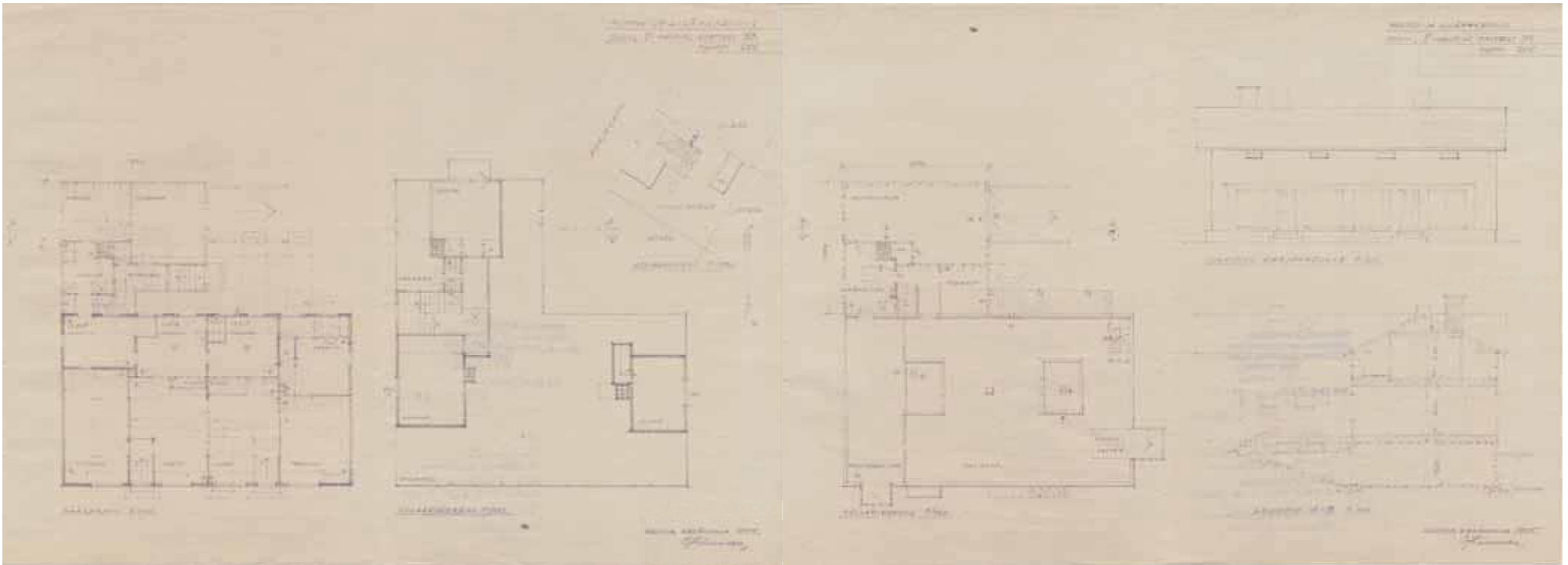
PIIRUSTUKSEN MUUTOS TONTILLA Jⁿ 255 / II K.O.

1/100

Oulu 19/10
 J. W. Miesmaa

490. 21.7.1939 päivätty ja J. W. Miesmaan piirtämä lupapiirustus myymälätilamuutoksesta rakennuksen pohjoispäättyyn. Katujulkisivuun lisättiin suuret näyteikkunat ja yksi sisäänkäynti ikkunoiden väliin. Lupapiirustukset vuodelta 1939. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

491. Vuonna 1955 laajennettiin myymälätiloja koko alkuperäisen rakennuksen pohjakerroksen alalle. Rakennuksen lisättiin L-laajennus pohjoispäättyyn, jonne tuli uusi asunto. Tähän asuntoon kuuluivat myös kaksi ullakkohuonetta. Asunnon alla kellarissa oli lämmityshuone ja autosuoja. Katujulkisivu suunniteltiin koko pituudeltaan kaupan suuriksi näyteikkunoiksi. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1953:** Myymälätiloja laajennettiin kattamaan kolme asuntoa. Nyt kaupassa oli liha-, maito-, leipä-, siirtomaatavara- ja sekataavaramyymälä. Kadun puolelle lisättiin toinen sisäänkäynti ja yksi uusi suuri näyteikkuna. Suunnitelmissa muutoksissa oli selviä funktionalismin piirteitä, mutta todellisuudessa uusi näyteikkuna lisättiin viisijakoisena, kuten aiemmatkin ikkunat olivat toteutuneet. Näyteikkunoita ja sisäänkäyntejä kehystämään suunniteltu pystypaneelialue, sen sijaan toteutui suunnitelman mukaisena. Myös ulko-ovissa oli kapea pystypaneeli. Suunnittelijana Tomi Paavolainen.
- **1955:** Myymälätilat laajenivat koko alkuperäisen asunnon alalle. Rakennusta laajennettiin myös L-muotoon lisäämällä pohjoispäättyyn yksi asunto. Asuntoon kuului ullakolla kaksi huonetta, joista toisessa oli parveke. Asunnon alapuolelle tehtiin kellarin, jonne sijoitettiin autotalli ja keskuslämmitys. Ullakolle rakennettiin myös yksi huone, jonne oli kulku myymälän tiloista.

Näyteikkunoita suunniteltiin lisättävän, mutta vuonna 1964 katujulkisivu oli vielä vuoden 1955 suunnitelman mukainen. Suunnittelijana O. Kinnunen.

- **1986:** Ensimmäisen kerroksen liiketila pienennettiin puoleen ja eteläpääty muutettiin asunnoksi. Katujulkisivuun palautettiin normikokoiset käännetyt risti-ikkunat ja toinen sisäänkäynti poistettiin. Pihan puolella kuistin sisäänkäynti muutettiin kuistin sivulle. Suunnittelijana Jorma Keinänen.
- **1998:** Nurkan liiketila muutettiin asunnoksi. Kadun puolen sisäänkäynti siirrettiin rakennuksen päätysivulle ja ikkunajako muutettiin vastaamaan tavanomaista Puu-Raksilan taloa. Lisättiin sisäänkäyntikatokas ja rakennettiin nurkka-asuntoon sauna- ja pesutilat. Suunnittelijana Jorma Keinänen.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteenä. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia.
- Osa ikkunoista uusittu puitejako säilyttäen, osa alkuperäisiä.

493. Karjakatu 11 piharakennukseen on lisätty kaksiosaisia suuria ikkunoita sekä uusi tyylistä poikkeava ulko-ovi. Oven ylle on lisätty sisäänkäyntikatos. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

494. Karjakatu 11 pihan perusratkaisut ovat säilyneet. Ajo kellarin autotalliin on poistettu. Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeaviksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

492. Tontin 255 pihalue on säilynyt lähes alkuperäisratkaisujen mukaisena. L-laajennus on muuttanut tilarakennetta, mutta 1950-luvun jälkeen pihan perusratkaisut ovat säilyneet ennallaan. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneeseen suunniteltiin puusäiliöitä ja käymälä. Rakennukselle haettiin kuitenkin muutoslupa jo ennen valmistumista, minkä mukaan talousrakennukseen toteutui sauna, puusuoja ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 8.9.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. W. Miesmaa
- **Kerroksia:** 1, **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Seitsemän sisäänkäyntiä ja ovien yllä yläikkunat
- **Katto:** harjakatto, jossa katteena asfalttihuopa.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Todennäköisesti muutettu asunnoksi. Lisätty ikkunoita ja uusi ulko-ovi sekä sisäänkäyntikatos. Saunan ovi vanha.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kolmeen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros, ullakko osittain ja osa kellaria
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennukseen on tehty L-laajennus, jonka jälkeen muoto on säilynyt ennallaan sisäänkäynti katoksia ja pientä parvekettä lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen alkuperäisen osan 1930-luvun klassismin peruspiirteet ovat säilyneet. Laajennusosa on selvästi jälleenrakennuskauden arkkitehtuuria. Ikkunoiden uusiminen rakennuksen vanhemmassa osassa ja ulko-ovien uusiminen ja katon lappeen jatkaminen sisäänkäyntikatoksesksi ovat heikentäneet tyyllistä vaikutusta. Parhaiten tyyliinsä on säilyttänyt 1950-luvun laajennus.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia. Alkuperäinen huonejako on yhä luettavissa pohjasta.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivuissa on tapahtunut runsaasti muutoksia. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Laajennusosan ikkunat ovat alkuperäisiä 1950-luvun ikkunoita. Ullakon haukkaikkunat ja kuistin yläikkuna ovat ainakin osaksi alkuperäisiä. Vanhan osan pohjakkroksen ikkunat on uusittu rakenteeltaan alkuperäisistä poikkeavina, mutta puitejako säilyttäen.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteenä.

Piha:

- **Piharakennuksessa** on useita aukko muutoksia ja rakennusosia, kuten ovia ja ikkunoita on uusittu alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Aita** on puuaita, jossa pystysuuntaiset laudat. Aidan malli on muuttunut 1960-lukuun verrattuna.
- **Pihan** luonne on säilynyt vastaavana, kuin se on ollut L-laajennuksen rakentamisen jälkeen. Kasvillisuus on keskittynyt tontin etelänurkkaan. Pihalla on suuri kuusi.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

495. Karjakatu 11 kuistin aukotus on muuttunut. L-laajennuksen nurkkaikkuna on alkuperäinen, ja funktionalismille tyypillinen. Kuistin ja laajennuksen väliin jäävä katos on rakennuksen arkkitehtuurille vieras. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

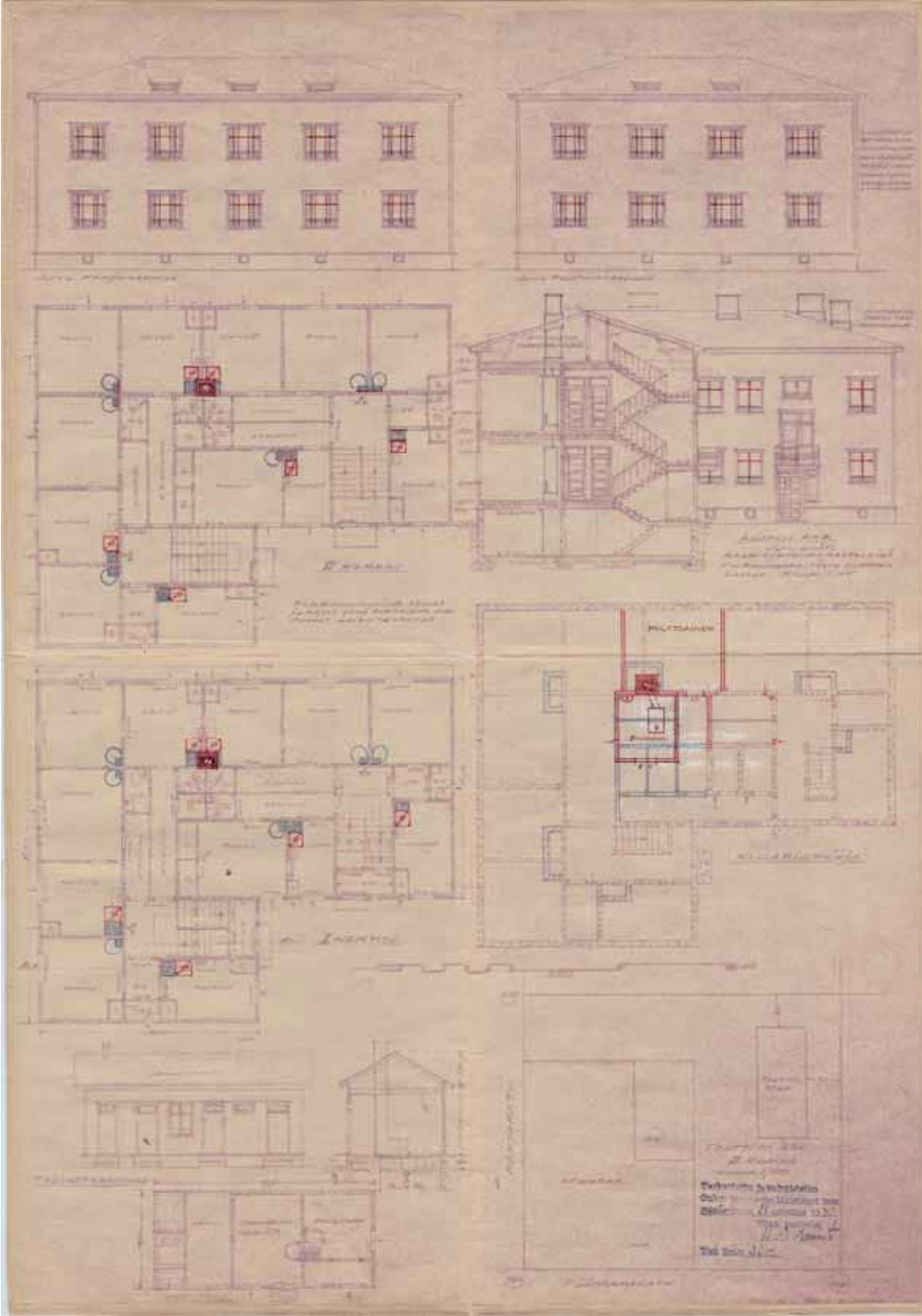

496. Karjakatu 11 eteläpäädyssä ei ole kuin ullakon ikkuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

498. Karjakatu 13 kuvassa vasemmalla ja Teuvo Pakkalan katu 14 oikealla. Kuva on otettu Puistikkokadulta. (Kuva: Raksilan perinneyhdistys, arviolta 1940-luvun alkupuolella.)

497. Karjakatu 13 on rakennusmestari K. Kunnaksen suunnittelema ja livari Salmisen rakennuttama. Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin pienkerrostalon tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty Kunnas 7. Tässä rakennuksessa on kaksitoista asuntoa, joissa oli keskuslämmitys sekä sähköhellat. Asunnoissa on pitkät käytävämaiset eteiset, jotka myöhemmin osoittautuivat käytännöllisiksi wc-tilan laajennusalueiksi. Ikkunat olivat aluksi modernimmat, joissa oli keskellä suuri näköalaruutu, mutta ne muutettiin alueelle tyypillisiksi kuusiruutuisiksi risti-ikkunoiksi, mahdollisesti siksi, että suurien lasien saatavuus oli huono. Muutospiirustukset vuodelta 1941. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 13 (Tontti 256)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 10.12.1940, johon saatu muutos 28.3.1941
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 12 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Aumakattoinen L-mallinen pienkerrostalo, jonka pohja-ala 15,5 m x 19,0 m x 10,00 m x 10,0 m
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puutalo, joka edustaa pääosin klassismia hyödettyinä ripauksella funktionalistisia piirteitä
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa, porraskäytävissä pikapalopostit
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat, muutoksen jälkeen keskuslämmitys ja sähköhellat
- **Kellarissa** ruokakellareita 9kpl ja muita määrittelemättömiä tiloja
- **Avoullakko** ilman väliseiniä, jonne käynti porraskäytävästä
- **Rakenne:** Seinät: "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", vuoraushuopa, täyte kutterinlastut". Kellarin seinissä ja lattiassa betoni, puurakenteinen välipohja, joka kellarin puolelta rapattu. Välipohjat puurakenteiset, kutteripuru ja katoissa paneelikatto, paitsi kellarin puolella rappaus
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli ja betonisokkeli, vesilista
- **Ikkunat:** Ensin kolmi- tai yksijakoinen ja kuusi- tai kaksiruutuinen ikkuna, jossa suurempi näköalaruutu keskellä ja alavälipuite rajaa alas pienemmät ruudut/ tuuletusikkunat. Vaihtoehtoisesti: "Suurempien ikkunalasien saantivaikeuden ilmetessä tehdään ikkunajaoissa lasien leveysjaotus yhtäsuureksi" (eli kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat). Muutoksen jälkeen toteutui risti-ikkunoina. Kattolyhdyt eivät ilmeisesti toteutuneet.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä, joiden yllä tuuletusparvekkeet. Pariovissa kolme symmetristä vaakapeiliä ja niiden yllä yksi peili, jossa kaksiruutuinen lasi. Kerrostaso-ovet samanlaisia, mutta ovien päällä yläikkunat.
- **Katto:** huopakate, todennäköisesti myös toteutunut sellaisena.
- **Erytispiirteet:** Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin pienkerrostaloa, joka on tässä selvityksessä nimetty "Kunnas 7".

500. Karjakatu 13 Karjakadulta kuvattuna. Tontille on käynti metalliputkiportin kautta. Aita on metalliverkoa. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

499. Karjakatu 13 alkuperäiset ikkunat ovat säilyneet samoin kuin tontille,johtava metalliputkiportti. Aita on vaihtunut puuaidaksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

502. Karjakatu 13 piha on vehreä. Suuri tuomi komeilee pihan laidalla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

504. Ikkunat ovat alkuperäiset ja ovet uusittu tyylin mukaisina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.) Oy, 5/2021.)

503. Tontin 256 nurkassa sijainnut talousrakennus on purettu. Piha on vihanta ja siellä on runsaasti erilaisia pensaita ja nuoria puita. Pihan pohjoisreunalla komeilee suuri tuomi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

505. Sisäänkäyntien päällä on tuuletusparvekkeet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.) Oy, 5/2021.)

506. Autopaikoitus ei hallitse piha-aluetta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.) Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Pihalla sijaisi päärakennuksen kanssa yhtä aikaa 1940-luvun alussa rakennettu talousrakennus, jossa oli pesutupa, uunillinen mankelihuone, säiliö ja käymälä. Rakennukseen muutettiin sauna 1960-luvulla. Rakennus on purettu 2000-luvun jälkipuoliskolla.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1997:** Yhtedessä asunnossa suurennettiin wc suihkulliseksi ja uusittiin keittiökaluasteet.
- **2001:** Toisessa kerroksessa kaksi nurkkaasuntoa yhdistettiin yhdeksi suuremmaksi asunnoksi. Suunnittelijana Henry Metsi.
- **2005:** Kaikki wc- ja kylpyhuoneet on uudistettiin suihkullisiksi. Kylpyhuoneita laajennettiin. Kaksi alakerran asuntoa on yhdistetty aiemmin yhdeksi suureksi asunnoksi. Suunnittelijana Juha Mikkonen, Arkkitehtuuritoimisto Juha Pekka Mikkonen.
- **2006:** Tontin raja-aita uusittiin. Suunnittelijana Juha Mikkonen, Arkkitehtuuritoimisto Juha Pekka Mikkonen.
- **2013:** Ensimmäisen kerroksen kaksi huoneistoa yhdistettiin. Suunnittelijana Juha Mikkonen, Arkkitehtuuritoimisto Juha Pekka Mikkonen.
- **2015:** Yhden asunnon kantavaan väliseinään tehty aukko. Suunnittelijana Marko Lapinlampi, Rakennuspalvelu MAPERAK Ky.

Muut havaitut muutokset:

- Alakerran ulko-ovet todennäköisesti vaihdettu alkuperäisen mukaisina.
- Rakennukseen on todennäköisesti lisätty lämmöneristettä, sillä ikkunat ovat syvennyksessä verrattuna 1960-lukuun.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on todennäköisesti vähentynyt yhdeksään.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on täysin säilynyt.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Ikkunat ovat syvennyksessä verrattuna 1960-lukuun.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on todennäköisesti uusittu alkuperäisen mukaisina sormipaneelipintaisina ja lasiaukollisina puuvina.
- **Katto:** Katto on kolmiorimahuopakate. Syöksytorvet ja räystäskourut ovat uusia.

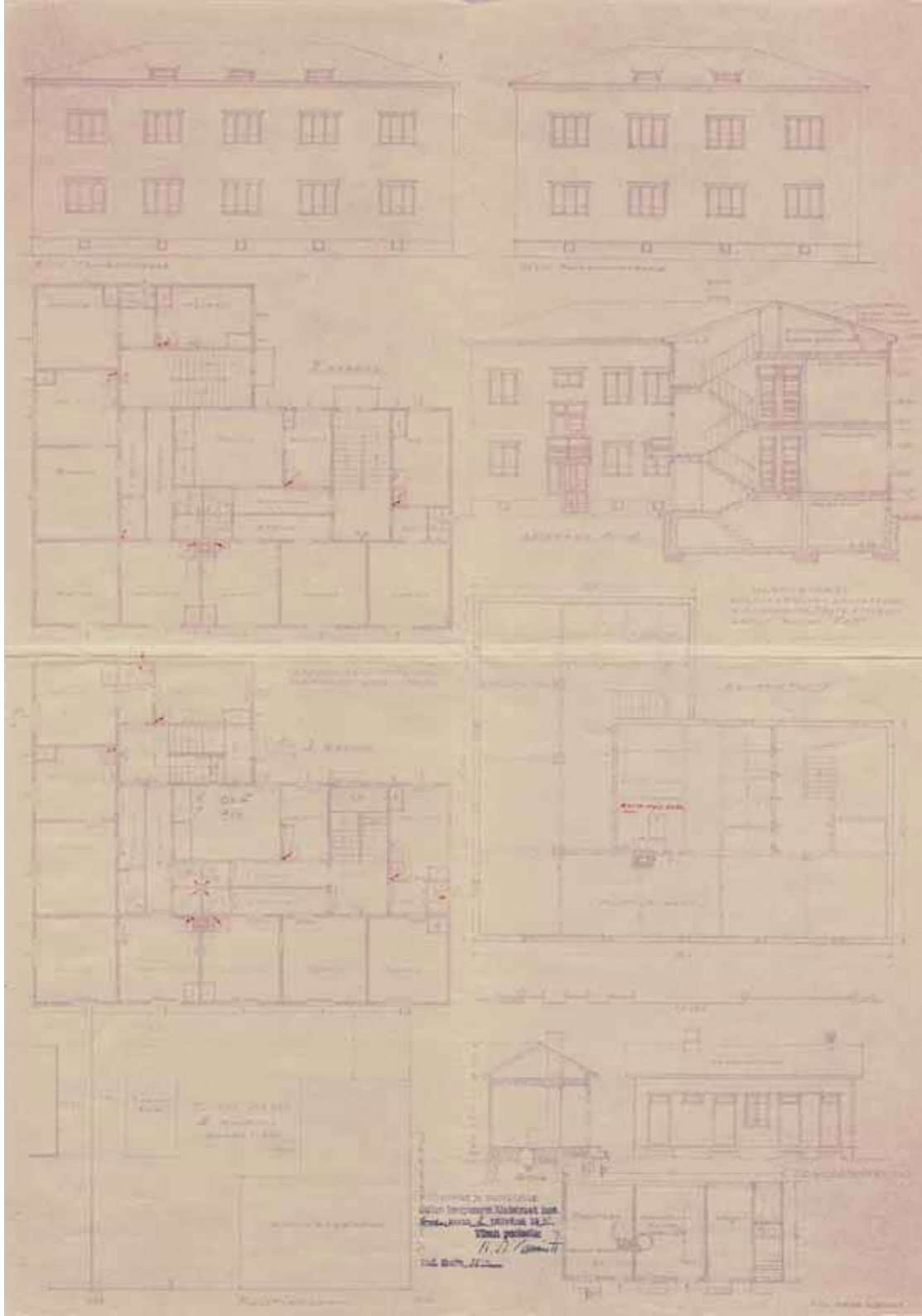
Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu. Pihalla ei ole piharakennuksia.
- **Aita** on vaihtunut metalliverkkoaidasta Puu-Raksilalle tyypilliseen puusäleaitaan. Alkuperäinen metalliputkiportti on säilynyt.
- **Pihan** luonne on muuttunut alkuperäistä vehreämmäksi ja rehevämmäksi. Piharakennuksen purkaminen on muuttanut pihan tilarakennetta.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

507. Karjakatu 13 julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä. Kuva otettu Puistikkokadulta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

508. Teuvo Pakkalankatu 14 sijaitsee kuvassa oikealla. Taustalla näkyvät 1974-75 valmistuneet ensimmäiset Intiön tornitaloista, joten kuva on otettu 1970-luvun puolivälissä. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

509. Karjakatu 13 on rakennusmestari K. Kunnaksen suunnittelema ja livari Salmisen rakennuttama. Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin pienkerrostalon tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty Kunnas 7. Rakennuksessa on kaksitoista asuntoa, joissa oli keskuslämmitys sekä sähköhella. Kaikissa asunnoissa on sisävesiat. Ikkunat ovat kuusiruutuiset käännteiset risti-ikkunat. Ullakon kattolyhdyt toteutivat toisin kuin naapuritontin rakennuksessa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalankatu 14 (ent. Vainiokatu 14) (Tontti 257)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 2.5.1941
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** alikonemestari Iivari Salminen
- **Asuntomäärä:** 12 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Aumakattoinen pienkerrostalo, L-mallinen, pohja-ala 15,5 m x 19,0 m x 10,00 m x 10,0 m
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puutalo, joka edustaa pääosin klassismia hyödettyinä ripauksella funktionalistisia piirteitä
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa, porraskäytävissä pikapalopostit, keittiöissä sähköhellat
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kellarissa** kattilahuone, polttoainevarasto, ruokakellareita 12kpl ja muita määrittelemättömiä tiloja
- **Avoullakko,** jonne käynti porraskäytävän kautta
- **Rakenne:** Seinät: "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", vuoraushuopa, täyte kutterinlastut". Kellarin seinissä ja lattiassa betoni, puurakenteinen välipohja, joka kellarin puolelta rapattu. Välipohjat puurakenteiset, kutteripuru ja katoissa paneelikatto, paitsi kellarin puolella rappaus
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli ja betonisokkeli, vesilista
- **Ikkunat:** kuusi- tai neliruutuiset käänteiset risti-ikkunat. Katolla kattolyhdyt.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä, joiden yllä tuuletusparvekkeet. Suunnitelmissa parioivissa kolme symmetristä vaakapeiliä ja niiden yllä yksi peili, jossa kaksi-ruutuinen lasi. Kerrostaso-ovet samanlaisia, mutta ovien päällä yläikkunat.
- **Katto:** huopakate
- **Eriyispiirteet:** Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin pienkerrostaloa, joka on tässä selvityksessä nimetty "Kunnas 7".

511. Kuvassa oikealla Teuvo Pakkalan katu 14 ja seuraavana Karjakatu 13. Kuva otettu Puistikko-kadun ja Teuvo Pakkalankadun kulmasta arviolta 1950–1960-luvulla. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

510. Teuvo Pakkalan katu 14:n ominaispiirteet ovat säilyneet, vaikka rakennusosia on uusittu. Ullakolle valoa tuoneet kattolyhdyt on poistettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

513. Piharakennukseen on tehty kuistilaajennus. Ulko-ovet ovat jälleenrakennuskauden tyyliset pystypaneloidut ovet, joissa on lasiaukko. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

514. Pihan puolella päärakennuksen julkisivut poikkeavat suunnitelmista, sillä tuuletusparvekkeita ei ole. Joko nämä on jätetty rakentamatta alun alkaen tai ne on poistettu rakennuksen lisälämmöneristämisen yhteydessä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

512. Tontin 257 pihalueen luonne on säilynyt. Kuvasta näkyy, että kulku ja paikoitus alueet on pinnoitettu. Tontin reunoilla on nurmea ja pari puuta sekä pensasta. Kuvassa näkyy myös piharakennuksen taakse tehty laajennus. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa oli pesutupa, uunillinen mankelihuone, säiliö ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 2.5.1941
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Yläikkunalliset ulko-ovet ja mankelihuoneessa sekä pesutuvassa ikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Rakennukseen on lisätty umpikuisti ja matalalaajennus rakennuksen taakse. Yksi sisäänkäynti on poistettu verrattun alkuperäiseen suunnitelmaan.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- Ei luvan varaisia muutostöitä.

Muut havaitut muutokset:

- Kaikki ikkunat vaihdettu puitejakosäilyttäen.
- Julkisivut lisälämmöneristetty ulkopuolelta. Sokkelieristetty ja pinnoitettu ulkopuolelta.
- Räystäskourut ja syöksytorvet uusittu.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarin
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa ja sokkelimateriaalin vaihtumista lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Ikkunat ovat jääneet selvästi syvennykseen. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen.
- **Ovet:** Ulko-ovet poikkevat suunnitelluista, mutta voivat olla alkuperäiset tai alkuperäisen mukaisina uusitut.
- **Katto:** Katto on uusittu kolmiorimahuopakatteena.

Piha:

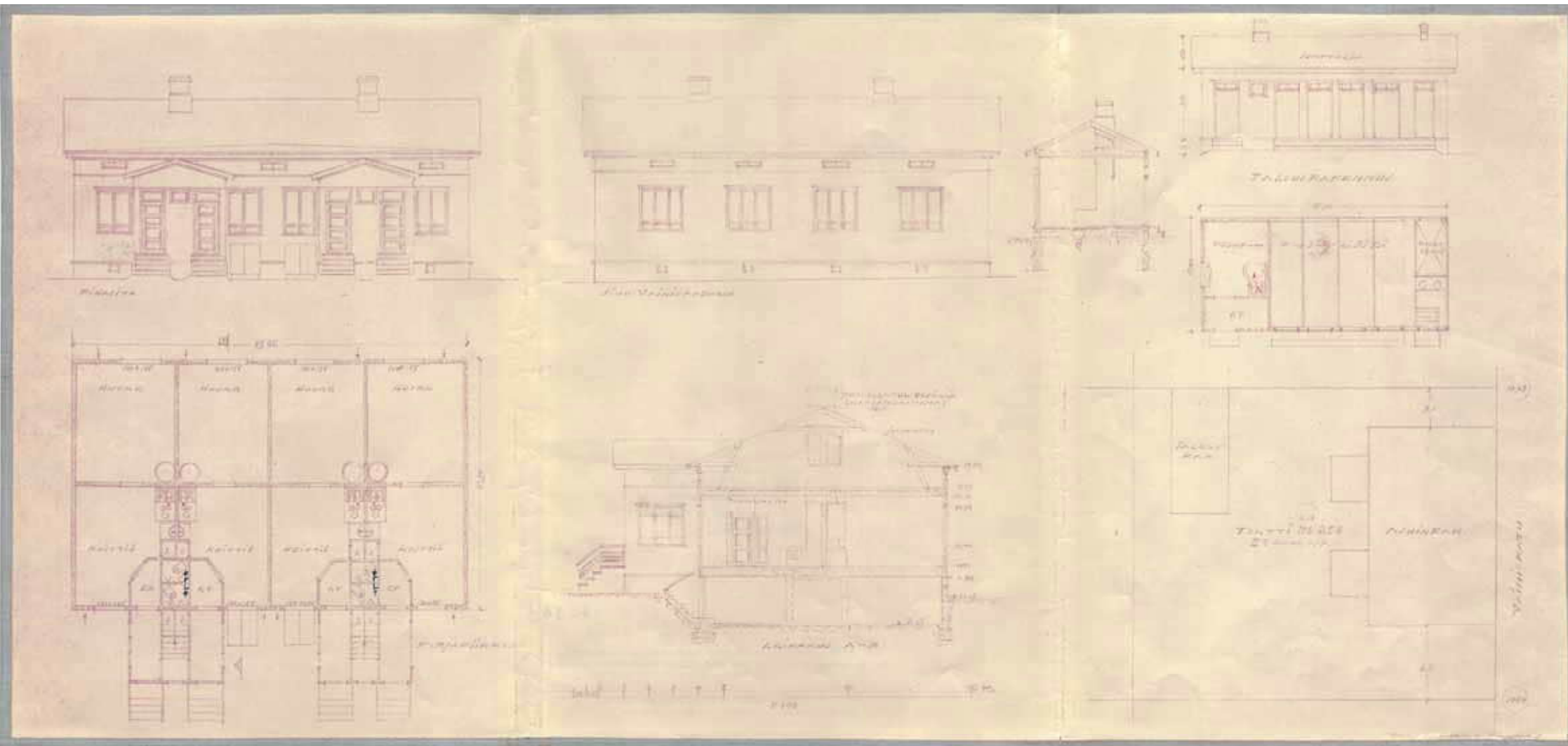
- **Piharakenne** on alkuperäinen, mutta siihen on tehty kuisti- ja varastolaajennus sekä muutettu sisäänkäyntejä.
- **Aita** on osaksi Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita ja osaksi metalliverkkoaita.
- **Pihan luonne** on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuvien perusteella on aina ollut. Kasvillisuus keskittyy tontin länsinurkkaan. Paikoitusalueet ja kulkuväylät on pinnoitettu kivituhkalla. Tontin pohjoislaitaa reunustanut puurivistö on poistettu.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

515. Sokkeli on lämmöneristetty ja rapattu. Teuvo Pakkalan kadun varrella tonttia reunustaa metalliverkkoaita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

516. Teuvo Pakkalan katu 12 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 4:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, kylmä umpikuisti, eteinen ja wc. Talousrakennuksessa sijaitsee pesutupa, käymälä sekä puu- ja roskasäiliöt. Tässä rakennuksessa on matalat umpikuistit sekä 6-ruutuiset alajakaiset käännetyt risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 12 (ent. Vainiokatu 12) (Tontti 258)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

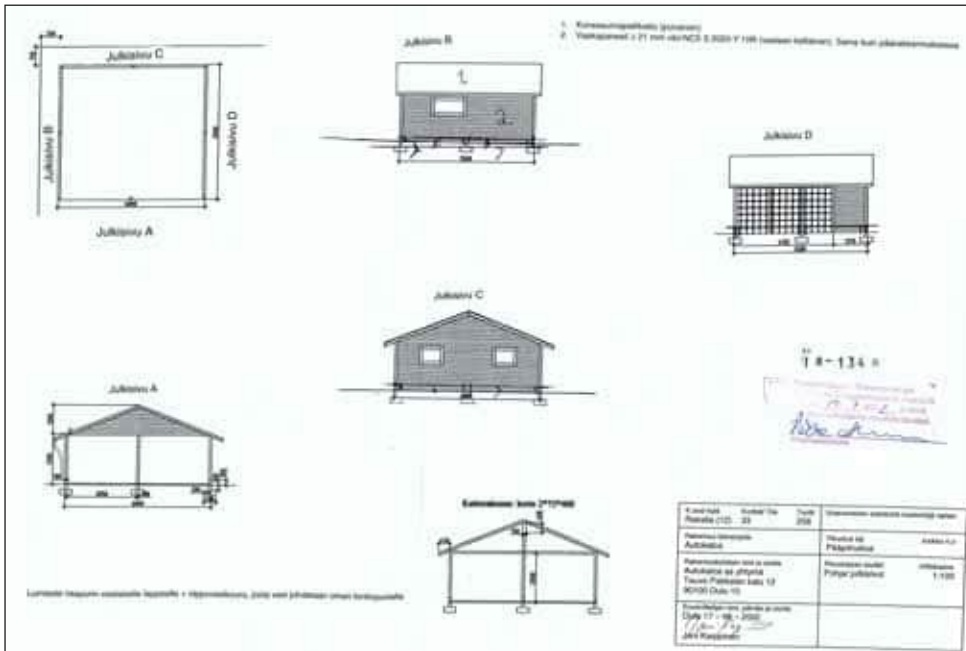
- **Rakennuslupa:** 13.6.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Väinö Kähkönen (Asunto-osuuskunta Vainio)
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala on 15,85 m x 10,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Puurakenteinen, ilmeisesti hirsirunko. Kellarin seinissä betoni, väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat sekä betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi tai neliruutuiset käänteiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja vesilautana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla neljä symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikatto, sisäkatot paneloitu
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 4".

518. Teuvo Pakkalan katu 12 kuvassa toinen vasemmalta. Ainakin kadun puolelta rakennus on toteutunut suunnitelman mukaisena. Lunta on kasattu sokkeliä vasten lämmöneristeeksi. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

517. Teuvo Pakkalan katu 12 päätyyn on rakennettu katettu käynti kellariin. Katujulkisivussa ei ole suuria muutoksia. Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

521. Vuonna 2002 luvan saaneen autokatoksen lupapiirustus. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkitehti)

522. Tontin 258 alkuperäiseen piharakennukseen on tehty autokatos ja huopakatto on uusittu saumattuna peltikatteenä. Muutoin rakennus on alkuperäisen mukainen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

520. Tontin 258 autokatos on valmistunut 2000-luvun alkupuolella. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

519. Tontin 258 piha-alue on muuttunut huomattavasti. Asuntopihojen aitaamisen myötä avoin yhteispiha on hävinnyt. Uuden piharakennuksen rakentaminen on pienentänyt käytettävissä olevaa piha-aluetta. Pihalla ei ole paljoa kasvillisuutta. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alkuperäisessä talousrakennuksessa oli pesutupa, puusäiliötä, roskasäiliö ja käymälä. Harjakatossa oli huopakate.

- **Rakennuslupa:** 13.6.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas.
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoni perustus.
- **Julkisivut:** -
- **Ovet ja ikkunat:** Ovissa kaksiruutuiset yläikkunat. Pieni ikkuna pesutuvan eteiseen.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Rakennuksen käymäläpäädyn kaksi halkovarastoa on muutettu autotalliksi, jossa on nosto-ovi. Rakennuksen runkosyvyyttä on kasvatettu autotallin kohdalla. Suunnittelijana Raimo Lönnqvist, T:mi Lönnqvist.

Uusi autokatos:

- **Rakennuslupa:** 19.7.2002
- **Suunnittelija:** Jani Karppinen
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 5,5m x 6,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** Vaakapaneeli, väri sama kuin päärakennuksessa. Avokatoksen osalla rimoitus.
- **Ovet ja ikkunat:** jaottomat suorakaiteen muotoiset ikkunat
- **Katto:** harjakatto, jossa katemateriaalina on konesaumapeltikatto
- **Muutokset:** Atuokatosta nostettiin vuonna 2012 lekaharkkoperustuksella. Lisäksi siitä erotettiin varasto-osat ja päätyyn lisättiin liukuvet, joissa vaakasuuntainen sälerimoitus.

523. Tontin 258 piha-alue on jaettu puuidalla asuntopihoihin. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

524. Tontin 258 molemmissa kuisteissa on samanlaiset teleskooppimaiset kuistilaajennukset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

525. Toinen pihoista on kokonaan kivetty. Kellariin on katettu kulku. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2003:** Pohjoispäädyn asunnon kuistiin rakennettiin sauna. Pohjoispäädyn kaksi asuntoa ollut yhdistettynä yhdeksi jo ennen tätä lupaa. Ilmeisesti myös molempien kuistien toiset ulko-ovet olleet poistettuna ja jäljelle jääneet ulko-ovet uusittu. Suunnittelijana Satu Huttunen.
- **2004:** Rakennuksen eteläpäädyn ullakko muutettiin lähes kokonaan lämpimäksi yhtenäiseksi asuintilaksi ja yhdistettiin alla olevaan asuntoon. Pohjasta näkee, että eteläpäädyn kaksi asuntoa on aiemmin yhdistetty ja rakennettu kuistiin sauna vastaavasti kuin toisessakin päädyssä. Suunnittelijana rakennusinsinööri Harri Hietajärvi, Insinööritoimisto Hietajärvi Oy.
- **2007:** Rakennuksen pohjoispäätyn tehtiin lähes samat ullakkomuutokset kuin eteläpäätyyn. Suunnittelijana Satu Keränen.
- **2010:** Rakennuksen eteläpäädyn ullakolle lisättiin wc- ja kodinhoitotilat. Suunnittelijana rakennusinsinööri Harri Hietajärvi, Insinööritoimisto Hietajärvi Oy.
- **2011:** Tehtiin teleskooppimainen kuistilaajennus eteläpäädyn kuistin eteen. Ilmeisesti myös toista kuistia laajennettiin saman suunnitelman mukaisesti peilikuvana.
- **2012:** Piha jaettiin aidalla asuntopihoiksi. Pohjoispäätyn tehtiin katettu käynti kellariin.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puitejako säilyttäen.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja ullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Kadun puolella rakennuksen muoto on säilynyt. Pihan puolella teleskooppimaiset kuistit sekä katettu käynti kellariin muuttavat rakennuksen muotoa.
- **Tyyli:** Kadun puolella rakennuksen tyyli on säilynyt, ainoastaan ikkunoita on vaihdettu. Pihan puolella sen sijaan tyyllissä on muutoksia teleskooppimaisien kuistilaajennusten sekä rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavien ulko-ovien vuoksi. Vaikkakin kuistin ikkunat ovat vastaavat kuin alkuperäisessä rakennuksessa.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia etenkin ullakolla, mutta myös pohjakerroksessa. Alkuperäinen huonejako on kuitenkin pääosin säilynyt.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Kadun puolella julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina, ainoastaan ikkunat on uusittu. Pihan puolella muutokset ovat selviä. Kuistilaajennus ja kuistien aukkomuutokset sekä katettu käynti kellariin muuttavat rakennuksen ulkonäköä.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen. Vaihdetuissa ikkunoissa on useampaa eri rakennetta. Ullakon haukkaikkunoissa on vielä alkuperäisiä jäljellä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeaviksi.
- **Katto:** Katto on todennäköisesti alkuperäinen.

Piha:

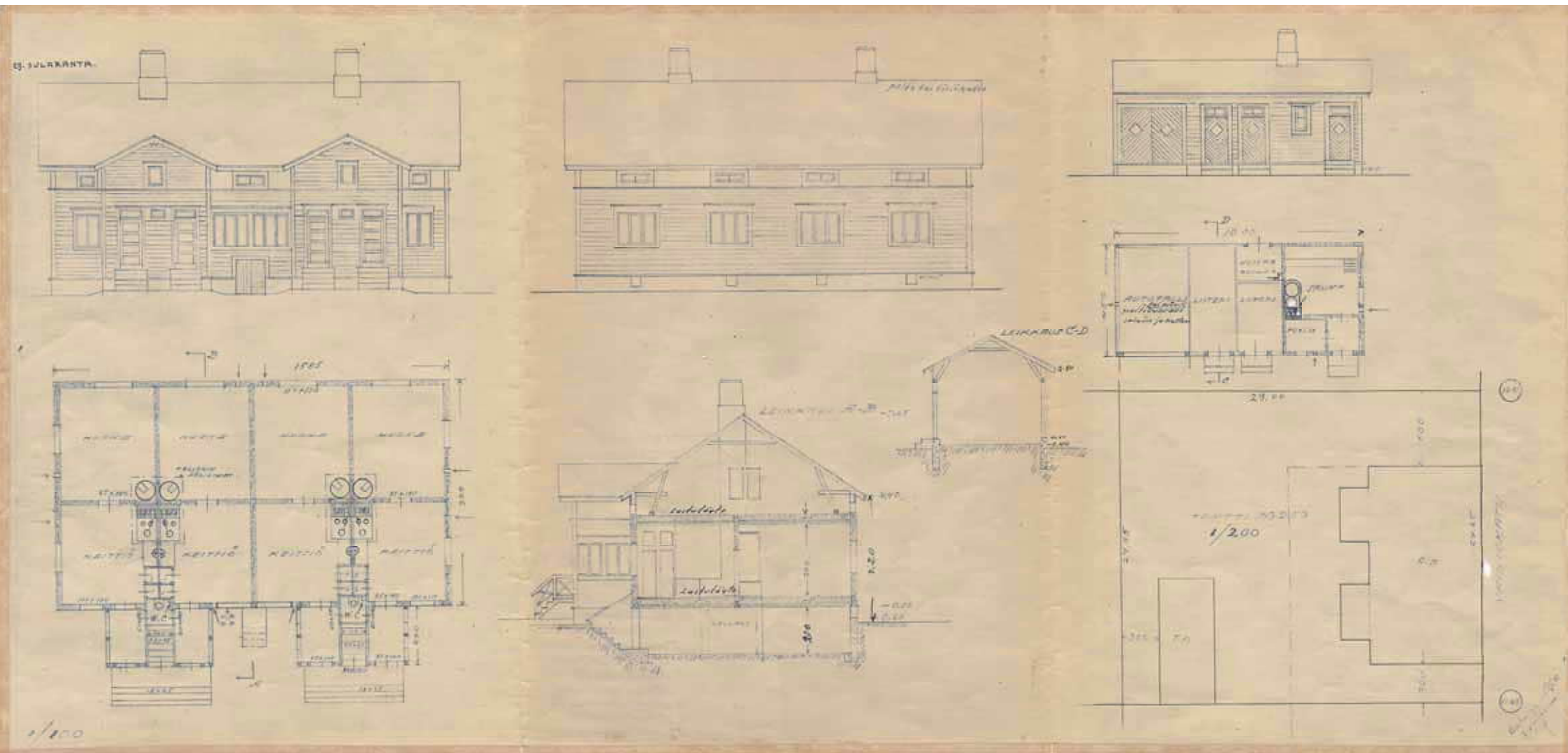
- **Alkuperäinen piharakennus** on säilynyt, mutta siihen on tehty autotallimuu-
tos. Rakennuksen katemateriaali on vaihtunut. Lisäksi pihalle on rakennettu
mittasuhteiltaan ja tyyliiltään alkuperäisestä poikkeava uusi puuverhoiltu
autokatos.
- **Aita** on puuaita, mutta poikkeaa tyyliiltään Puu-Raksilassa tyypillisesti käyte-
tyistä aidoista.
- **Pihan luonne** on muuttunut asuttopihojen selkeän erottamisen sekä uuden
autokatoksen myötä. Pihalla ei ole nykyään lankaan puustoa tai muuta koo-
kasta kasvillisuutta.

Muuta:

- Voimassa 09.03.2004 hyväksytty asemakaava ak1813.

526. Katujulkisivun ja eteläpäädyn ominaispiirteet ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

527. Teuvo Pakkalan katu 10 lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, kylmä umpikuisti, eteinen ja kahden asunnon yhteiskäytössä oleva wc. Talousrakennuksessa sijaitsee sauna, liiterit, roskavarasto ja autotalli. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä Puu-Raksilan pientaloksi poikkeukselliset kolmijakoiset ikkunat, jotka ovat tyypilliset jälleenrakennuskauden funktionalistisissa rakennuksissa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 10 (ent. Vainiokatu 10) (Tontti 259)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

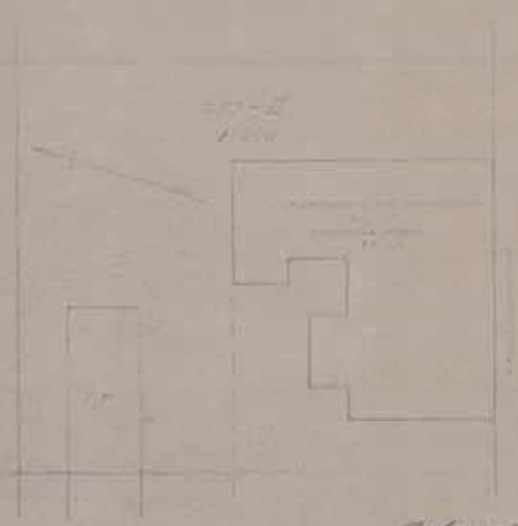
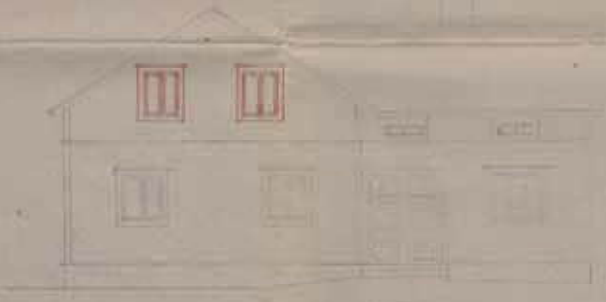
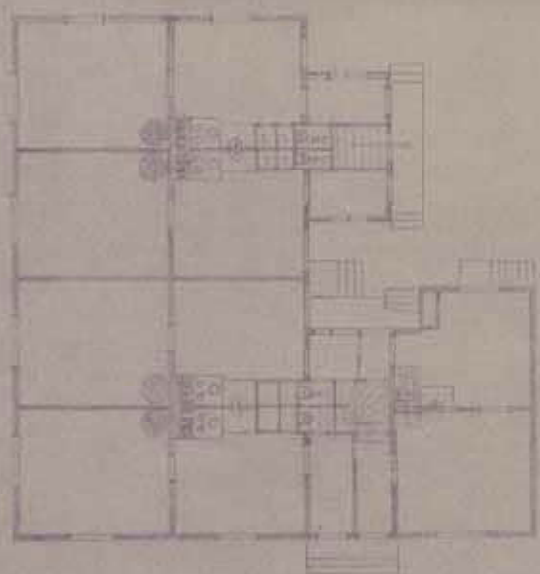
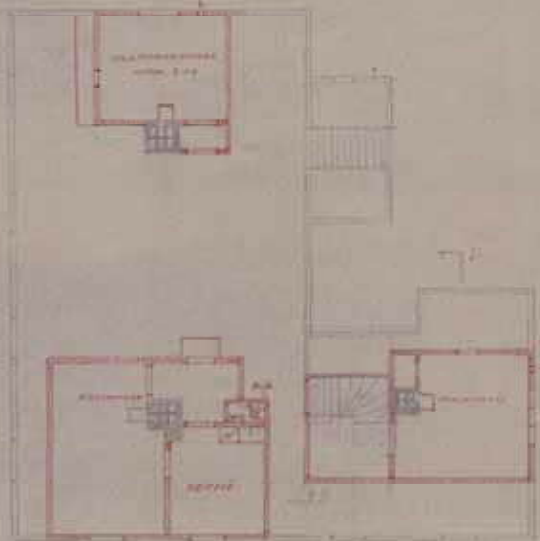
- **Rakennuslupa:** 4.9.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Johan W. Miesmaa
- **Anoja:** E. J. Sularanta
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Eero Sularanta, vuokraoikeus siirretty 1940 Heikki Iivari Hakala
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi, ja ikkunoissa funktionalismin piirteitä
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc (jaettu kahden asunnon välillä) ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiössä, vessoissa ja ulkoseinässä pikapaloposti
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** ilmeisesti rankorakenteinen, ei esitetty tarkemmin. Välipohjat puurakenteisia, joissa lastutäyte. Kellarissa betoniseinät.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kolmi- tai kaksijakoiset ikkunat pystyjaolla. Leveähköt vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Yläikkunallisissa ulko-ovissa neljä symmetristä vaakapaneelia.
- **Katto:** Suunnitelmissa pelti- tai tiilikatto, toteutunut saumattuna palapeltikattona.
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilan pientaloista ainut, jossa kolmijakoiset ikkunat ilman ristipuitetta.

529. Teuvo Pakkalan katu 10 kuvassa toinen vasemmalta. Rakennuksessa on naapureitaan korkeampi harjakorkeus ja modernimmat ikkunat. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

528. Teuvo Pakkalan katu 10 katujulkisivun ominaispiirteet ovat säilyneet. Pohjoispäädyn varhaiseen L-laajennukseen on lisätty sisäänkäyntikatos. Yläpohjan tuuletusta on parannettu, lisäämällä harjalle tuuletusrilä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Handwritten notes in blue ink, including the word 'KITCHEN' and other illegible text.

Colonia 17th 1871
J. J. J. J.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1940:** Rakennus laajenettiin yhdellä asunnolla L-malliseksi. Asunto oli keskuslämmitteinen, mutta varustettu puuhellalla. Lämmityspannus sijaitsi kellarissa talouskellarin vieressä. Piirustuksissa on myös ullakko huoneisto, jossa wc-tila, mutta tätä ei ilmeisesti toteutettu. Lisäksi kuvista voidaan nähdä, että mini-wc rakennettiin jokaiselle asunnolle. Näyttäisi siltä, kuin kuistia ei olisi purettu, vaan se olisi jäänyt kylmänä eteistilana asuntojen väliin. Suunnittelijana J. W. Miesmaa.
- **1945:** Haettiin lupa kahdelle ullakkohuoneelle ja yhdelle ullakkohuoneistolle rakennuksen pätyihin. Nurkkapätyyn lisättiin ikkuna. Yhden huoneen ja keittiön huoneistossa oli wc-tila, vesipiste ja sähköhella. Huoneissa lämmityshoidettiin Porinmatilla. Suunnittelijana J. W. Miesmaa.
- **1965:** Ensimmäisen kerroksen kolme asuntoa yhdistettiin yhdeksi suureksi. Uunit ja puuhellat purettiin ja kellariin tehtiin keskuslämmitystä varten kattilahuone sekä sauna. Suunnittelijana arkkitehtiylloppilas Risto Harju.
- **1997:** Eteläpäädyn kaksi pientä asuntoa laajennettiin kellariin, minne tehtiin pesu-, sauna- ja askartelutiloja. Piirustuksista nähdään, että ullakon kaksi huoneistoon on yhdistetty toinen ullakkohuoneista. Rakennuksen pätyihin on lisätty yläpohjan tuuletussäleiköt. Suunnittelijana rakennusmestari Raimo Keränen.
- **1998–2001:** Rakennuksen asuntajakoa muutettiin. Ullakolle tehtiin kaksi uutta asuntoa ja kellariin uusia sauna-, ja askartelutiloja. L-laajennuksen ja kuistin väliin nostettiin kattolyhty tuomaan valoa keskimmäiseen ullakkoasuntoon. Suunnittelijana PPT-Yhtiöt.

Muut havaitut muutokset:

- Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- L- laajennuksen katto on uusittu profiilipeltikatteena. Syöksytorvet ovat uudet.

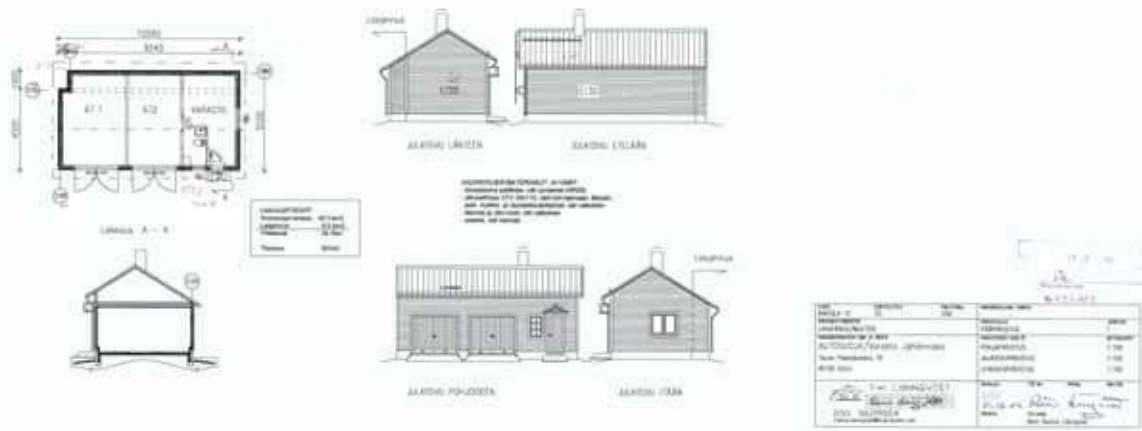
530. Viereinen sivu: Teuvo Pakkalan katu 10 muutoslupa vuodelta 1945. Rakennukseen ullakolle haettiin lupa kolmelle ullakkohuoneistolle. Piirustuksessa näkyy myös vuonna 1940 luvan saanut L-laajennus. Lupa saatettiin hakea jo ennen kuin rakennus valmistui. Joka tapauksessa laajennus on toteutunut niin pian rakennuksen valmistuttua, että sitä voidaan pitää rakennuksen alkuperäisenä osana. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

531. Pihan puolen suurin muutos on ulko-ovien uusiminen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

532. Sisäänkäynnin päälle on rakennettu katos. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

535. Nykyisen piharakennuksen lupapiirustukset vuodelta 2010. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

534. Autotallirakennus mukaillee alkuperäisen talusrakennuksen materiaaleja ja mittasuhteita. Varastoon johtava ovi poikkeaa pihapiirin tyylistä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin päärakennuksen kanssa yhtä aikaa rakennetussa ajalle tyypillisessä talusrakennuksessa oli sauna, pukuhuone, liiterit, kuivan roskan säiliö ja autotalli. Rakennus on purettu.

Uudempi piharakennus:

- **Rakennuslupa:** 19.3.2010
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Raimo Lönnqvist.
- **Kerrokset:** 1
- **Pohja-ala:** 5,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneeli
- **Ovet ja ikkunat:** Pystylaudoitettut autotallin ovet ja varaston ovi. Oven yllä harjakatos.
- **Katto:** harjakatto, jossa konesaumattu peltikate.

Nykyisin pihalla on myös pieni leikkimökkityyppinen rakennus.

533. Tontin 259 pihalueen luonne on pääosin säilynyt. Uusi piharakennus on hieman kookkaampi kuin alkuperäinen. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Kellariin on lisätty saunatilat.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina porraskäytävien ja kellarin ikkunoita lukuunottamatta, jotka ovat todennäköisesti alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on muutoin alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen, mutta L-laajennuksen katto on uusittu profiilipeltikatteena.

Piha:

- **Piharakenmus** on purettu ja tilalle rakennettu uusi hieman syvärunkoisempi autotalli, jonka materiaalit mukailevat puretun rakennuksen materiaaleja. Pihalla sijaitsee myös leikkimökki.
- **Aita:** Tonttia ympäröi puusäle- ja metalliverkkoaitoja. Portit ovat metalliputki-portteja, jotka ovat todennäköisesti alkuperäisiä.
- **Pihan** luonne on pääosin säilynyt. Pohjoisnurkan kasvillisuus on vähentynyt.

Muuta:

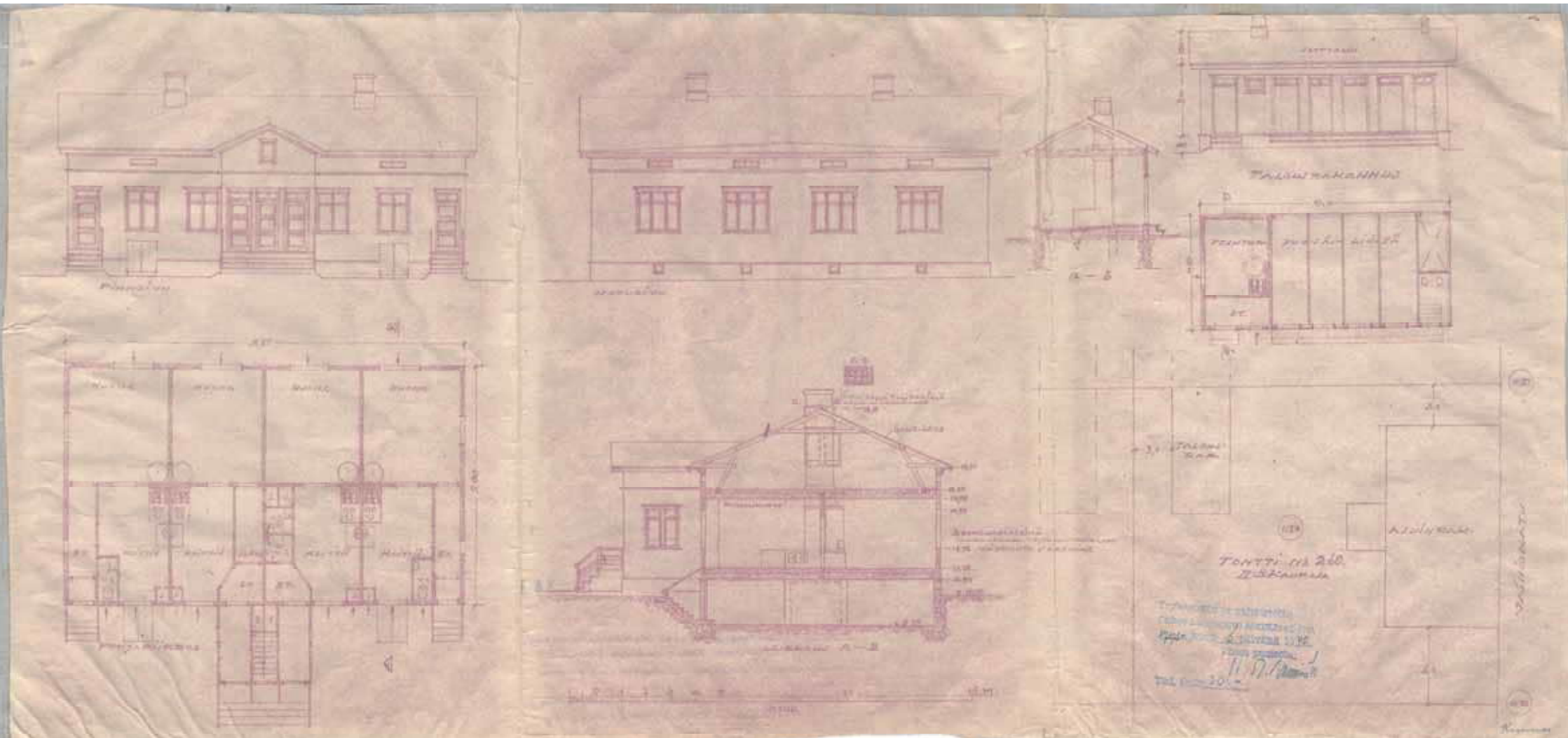
- Voimassa 24.02.1998 hyväksytty asemakaava ak1583.

536. Teuvo Pakkalan katu 10 ominaispiirteet ovat säilyneet. Kadun puolella ei ole juuri lainkaan muutoksia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

537. Pihan jäsenyminen on pitkälti alkuperäisen mukaista. L-laajennuksen katto on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

538. Teuvo Pakkalan katu 8 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 3:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1940. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, eteinen ja wc. Keskimmäisiin asuntoihin ja ullakolle on käynti korkean kuistin kautta. Talousrakennuksessa sijaitsee pesutupa, käymälä sekä puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on Puu-Raksilan yleisimmät 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 8 (ent. Vainiokatu 8) (Tontti 260)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 6.9.1940
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Juho Peltokangas
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,00 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** : Seinissä: "Kolminkertainen lautaseinä, vuoraushuopa, täytteenä kutterilastu. Vaihtoehto 6" hirsiseinä". Kellarin seinissä betoni ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa panelointi.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat sekä betonisokkeli. Kerroslistaa ei ilmeisesti toteutettu.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai nelijakoiset risti-ikkunat. Siroit vuorilaudat. Päälistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat, jotka toteutuivat suunnitelmista poiketen kaarevina ja nelijakoisina.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovissa kolme symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy, mutta toteutui kolmiorimahuopakatteena.
- **Erytyspiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 3".

540. Teuvo Pakkalan katu 8 kuvassa toinen oikealta. Suunnitelmista poiketen rakennuksen katto toteutui kolmiorimahuopakatteena ja ullakon haukkaikkunat kaarevina. Kerroslistaa ei ilmeisesti toteutettu. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

539. Verrattuna ylempään valokuvaan Teuvo Pakkalan katu 8 vesikate on uusittu profiilipeltikatteenä ja ullakon ikkunat suorina ja jaottomina. Pohjakerroksen ikkunat ovat voimakkaasti syvennyksessä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

542. Piharakennuksen katto poikkeaa alkuperäisestä huopakatteesta. Kuisti ja ikkunat on lisätty jälkikäteen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

543. Pihan pinnat ja luonne on säilynyt alkuperäisen kaltaisena. Rakennusten päätyihin on lisätty ilmalämpöpumppuja. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

541. Tontin 260 piha-alueen luonne ja tilallinen ratkaisu on säilynyt vastaavana kuin 1960-luvulla. Tontin länsinurkassa on mahdollisesti ollut hyötypuutarha ja tontin eteläreunaa on rajannut puurivi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa pesutupa, eteinen, puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 6.9.1940
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Rakennukseen on tehty umpikuisti ja rakennus on muutettu asunnoksi. Sisäänkäyntejä on yksi ja jälleerakennuskaudelle tyypillisiä ikkunoita on lisätty. Kate on vaihdettu profiilipeltikatteeksi.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Rakennettiin yksi ullakkohuone, jossa puuhella ja vesipiste. Eteläpäädyn ikunaa suurennettiin. Suunnittelijana M. Oulanne.
- **1999:** Eteläpäädyn kaksi asuntoa yhdistettiin sekä laajennettiin ullakolle ja kellariin. Lisäksi asunnon pihan puolelle rakennettiin lasinen viherhuone. Ulko-ovet uusittiin rakennuksen muusta tyylistä poikkeavina. Suunnittelijana arkkitehtiylioppilaat Johanna Laukkanen, Anna Kaisa Laurila ja Armi Patrikainen.
- **2011:** Loput rakennuksen kylmästä ullakosta muutettiin asunnoksi. Myös kylmä kuistin yläosa lämmöneristettiin. Suunnittelijana rakennusarkkitehtiylioppilas Tytti Nissi.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunat on uusittu kapeina ja jaottomina suorakaiteen muotoisina ikkunoina.
- Katto uusittu profiilipeltikatteenä.
- Ikkunat ovat voimakkaasti syvennyksessä, mikä viittaa lisälämmöneristämiseen.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on ilmeisesti säilynyt neljänä, mutta asuntojako on muuttunut. Lisäksi piharakennuksessa on yksi asunto.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko, pohjakerros ja puolet kellarista
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt muutoin, mutta pihan puolelle on lisätty lasinen viherhuone.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on tunnistettavissa, mutta siihen on tehty useita tyyliä heikentäviä muutoksia. Lasilaajennus ja rakennusosien vaihtaminen tyylistä poikkeavina muuttavat tyyliä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia sekä pohjakerroksessa että etenkin ullakolla. Pohjakerroksessa alkuperäinen huonejako on tunnistettavissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat muuttuneet, kun rakennusosia on vaihdettu tyylistä poikkeavina sekä viherhuoneen vuoksi.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitteiltaan alkuperäistä paksumpina, mutta puitejako säilyttäen. Kuistin yläikkuna ja ullakon yksi ikkuna ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu tyylistä poikkeavana profiilipeltikatteenä.

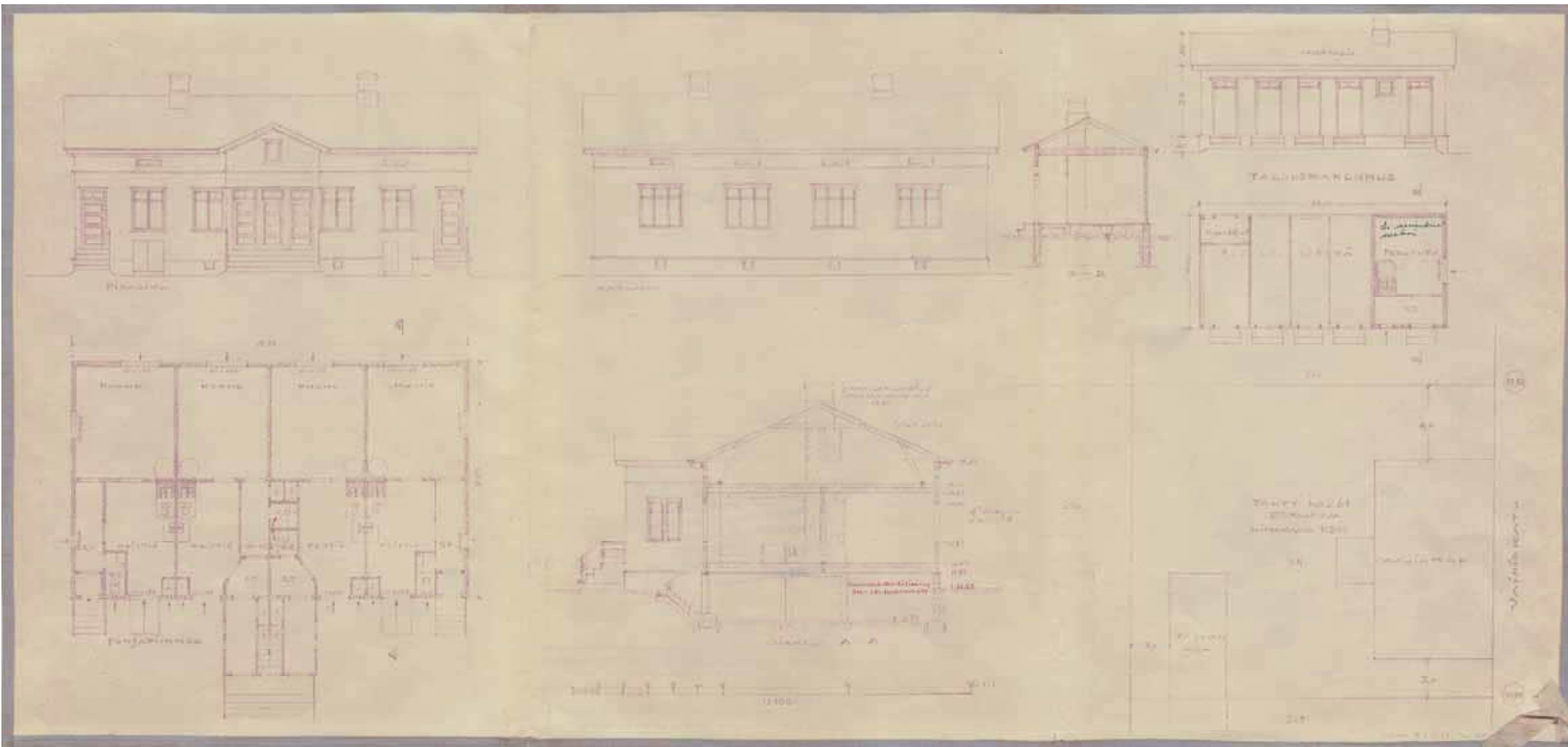
Piha:

- **Piharakennukseen** on tehty muutoksia oletettavasti jo 1950-60-luvulla. Kuis-tilaajennus, aaltopeltikate ja ikkunoiden ja ulko-oven vaihdot ovat selkeitä muutoksia. Ikkunat ovat jälleenrakennuskauden ikkunat.
- **Aita:** tontilla ei ole "omaa" aitaa, vaan tontin rajoilla on naapurien valitsemat aidat. 1960-luvulla kadun varrella olleet metalliputkiportit on poistettu.
- **Pihan** luonne ja pinnat ovat säilyneet vastaavina kuin ne ovat olleet 1960-luvulla.

Muuta:

- Voimassa 28.04.2000 hyväksytty asemakaava ak1646.

544. Rakennuksen alkuperäinen tyyli ja arkkitehtuuri on vielä aistittavissa muutoksista huolimatta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

545. Teuvo Pakkalan katu 6 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 3:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, eteinen ja wc. Keskimmäisiin asuntoihin ja ullakolle on käynti korkean kuistin kautta. Talousrakennuksessa sijaitsee pesutupa ja puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on Puu-Raksilan yleisimmät 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 6 (ent. Vainiokatu 6) (Tontti 261)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 8.9.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1939 A. Kaunismaa, vuokraoikeus siirretty 1940 Amalia Dahlmanille
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,50 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** seinärakenne: 6" hirsiseinä. Kellarin seinissä betoni ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa panelointi.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat sekä betonisokkeli. Kerroslistaa ei ilmeisesti toteutettu.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päällistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat, jotka toteutuivat suunnitelmista poiketen kaarevina ja neliruutuisina.
- **Ovet:** Yläikkunallisissa ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä.
- **Katto:** Galvanoitu levy, mutta toteutui kolmiorimahuopakatteena
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Rakсилalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 3".

548. Teuvo Pakkalan katu 6 kuvassa oikealla. Suunnitelmista poiketen rakennus toteutui huopakatteisena, kaarevilla haukkaikkunoilla sekä ilman kerroslistaa. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

546. Teuvo Pakkalan katu 6:n julkisivussa on ulkopuolinen lisälämmöneristys, minkä johdosta ikkunat ovat jääneet voimakkaasti syvennykseen. Inventointi hetkellä oli käynnissä huopakaton uusiminen. Kuvassa näkyy alushuopa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

547. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1939. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

550. Teuvo Pakkalan katu 6:n piharakennus on kokonaan uusi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

551. Teuvo Pakkalan katu 6:n tyyli on muuttunut jonkin verran pihan puolella. Tähän ovat vaikuttaneet kuistilaajennukset sekä rakennusosien uusimiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

549. Tontin 261 uudempi piharakennus mukaillee vanhaa purettua rakennusta, mutta on pari metriä alkuperäistä lyhempi. Pihan luonne ja perusratkaisu ovat vastaavat kuin 1960-luvulla. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa pesutupa, puusäiliöitä, roskasäilö. Rakennus on purettu vuonna 2017 uuden piharakennuksen tieltä.

- Nykyinen piharakennus:
- **Rakennuslupa:** 23.5.2017
- **Suunnittelija:** Paavo Vielma
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 8,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** Pystypaneloidut puuovet. Ovien yllä yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Muistuttaa alkuperäistä talousrakennusta, mutta on lyhyempi.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Ullakolle lisättiin yksi huoneisto, jossa uunilämmitys, puuhella ja vesipiste. Suunnittelijana M. Oulanne.
- **1992:** Ensimmäisen kerroksen keskimmäiset asunnot yhdistettiin. Koko ullakko lämmöneristettiin asuintiloiksi, jotka yhdistettiin asunnon sisäisellä portaalla alla oleviin asuntoihin. Kaikkiin asuntoihin rakennettiin sauna- ja pesutilat wc-tilojen lisäksi. Pönttöuunit ovat säilyneet. Pihan puolelle tehtiin kaksi kattolyhtyä valon saamiseksi ullakon uusiin tiloihin. Ylimääräinen ovi poistettiin kuistista ja kaikkien sisäänkäyntien eteen rakennettiin lapekatotiset avokuistit. Ulko-ovet esitettiin vaihdettavan. Myös piharakennukseen suunniteltiin muutoksia. Suunnittelijana K. A. Parviainen.
- **1994:** Asunnon sisäisiä muutoksia sekä kuistin yläosan muuttaminen lämpimäksi. Kattolyhyt yhdistettiin ja nostettiin kattolapetta koko keskiasunnon matkalta. Suunnittelijana Juhani Junttila, Arkkitehtitoimisto Juhani Junttila.
- **2008:** Lisättiin yksi autopaikka.
- **2015 ja 2018:** Tehtiin ensin toinen lapekattoinen kuisti ja myöhemmin samanlainen rakennuksen toiseen päätyyn. Jälkimmäisen suunnitellut arkkitehti Eveliina Beaux.

Muut havaitut muutokset:

- Rakennukseen lisätty ulkopuolinen lisälämmöneristys.
- Ikkunat vaihdettu puitejakosäilyttäen oletettavasti raskastekoisina puuikkunoina.
- Ulko-ovet uusittu alkuperäistä tyyliä mukaillen.
- Vesikatto, räystäskourut ja syöksytorvet uusittu.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

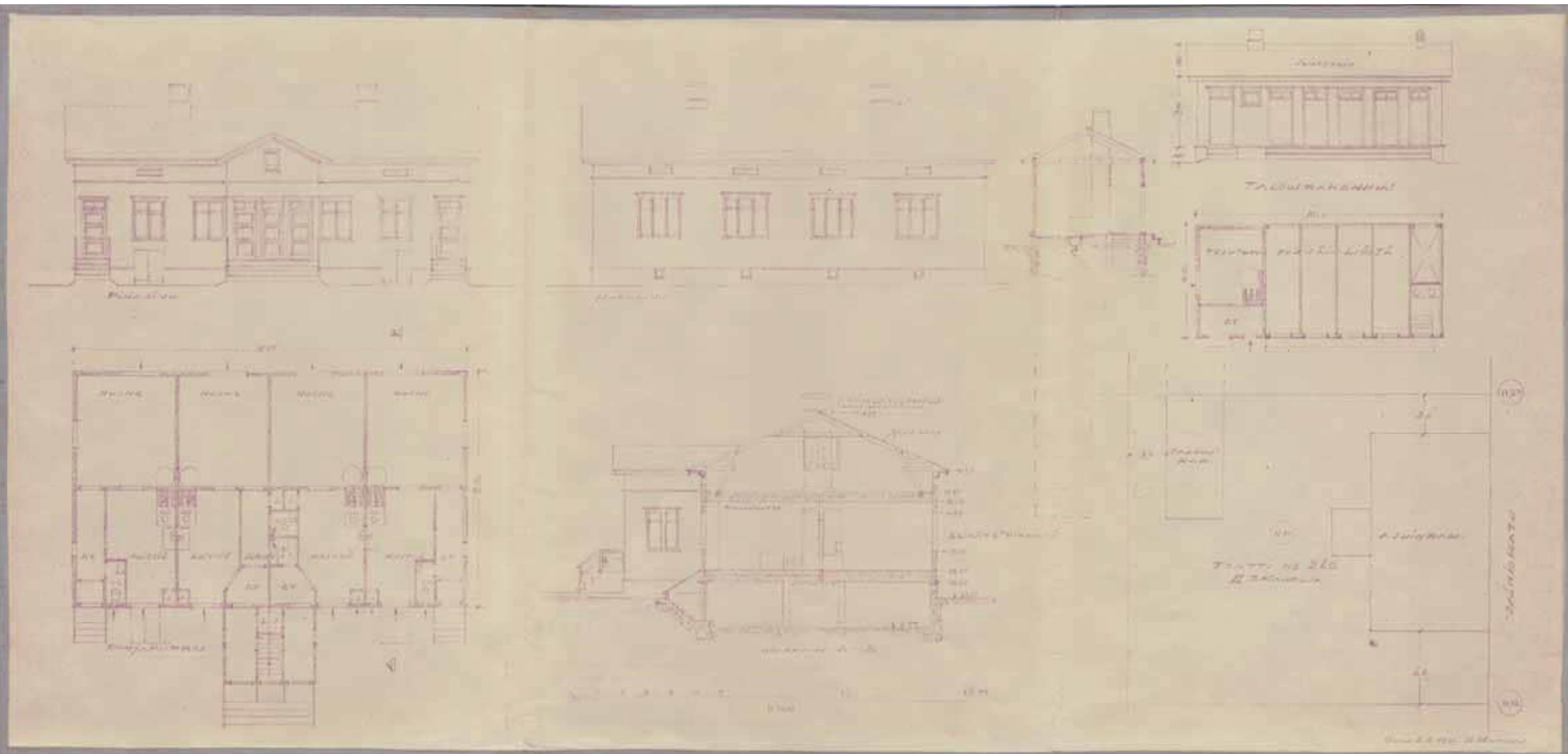
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä oletettavasti vähentynyt kolmeen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullako ja pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadun puolella, mutta pihan puolella kuistit ja kattolapteen nosto muuttavat muotoa.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääpiirteittäin säilynyt kadun puolella, mutta pihan puolella kuistit ja kattolapteen nosto muuttavat tyyliä. Myös lisälämmöneristyksellä ja rakennusosien vaihtamisella on vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia sekä pohjakerroksessa että ullakolla. Pohjakerroksessa alkuperäinen huonejako on vielä havaittavissa.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt. Yläpohjaa on osin uusittu.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on alkuperäisen mukainen. Pihan puolella julkisivuissa on kuistien ja lappeennoston aiheuttamia muutoksia. Yksi sisäänkäynti on poistettu. Ikkunat jäävät voimakkaasti syvennykseen.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen. Pääkerroksen ikkunoiden rakenne poikkeaa alkuperäisestä. Kadun puolen ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäisen mukaiset sirot puuikkunat ja uusimman kuistin ikkunat on uusittu jaottomina.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu alkuperäistä mallia mukaileviksi.
- **Katto:** Kattoa uusittiin inventointihetkellä. Siitä oli tulossa oletettavasti huopakatteinen.

Piha:

- **Aluperäinen piharakennuksia** on purettu ja tilalle rakennettu hieman lyhyempi alkuperäisen tyylinen ulkorakennus.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita tai lauta-aita, jossa vaakajuoksut ylhäällä ja alhaalla.
- **Pihan** luonne ja perusratkaisu ovat säilyneet.

Muuta:

- Voimassa 03.04.1992 hyväksytty asemakaava ak1393.

552. Teuvo Pakkalan katu 4 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 3:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone, eteinen ja wc. Keskimmäisiin asuntoihin ja ullakolle on käynti korkean kuistin kautta. Talousrakennuksessa sijaitsee pesutupa, käymälä ja puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on Puu-Raksilan yleisimmät 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 4 (ent. Vainiokatu 4) (Tontti 262)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

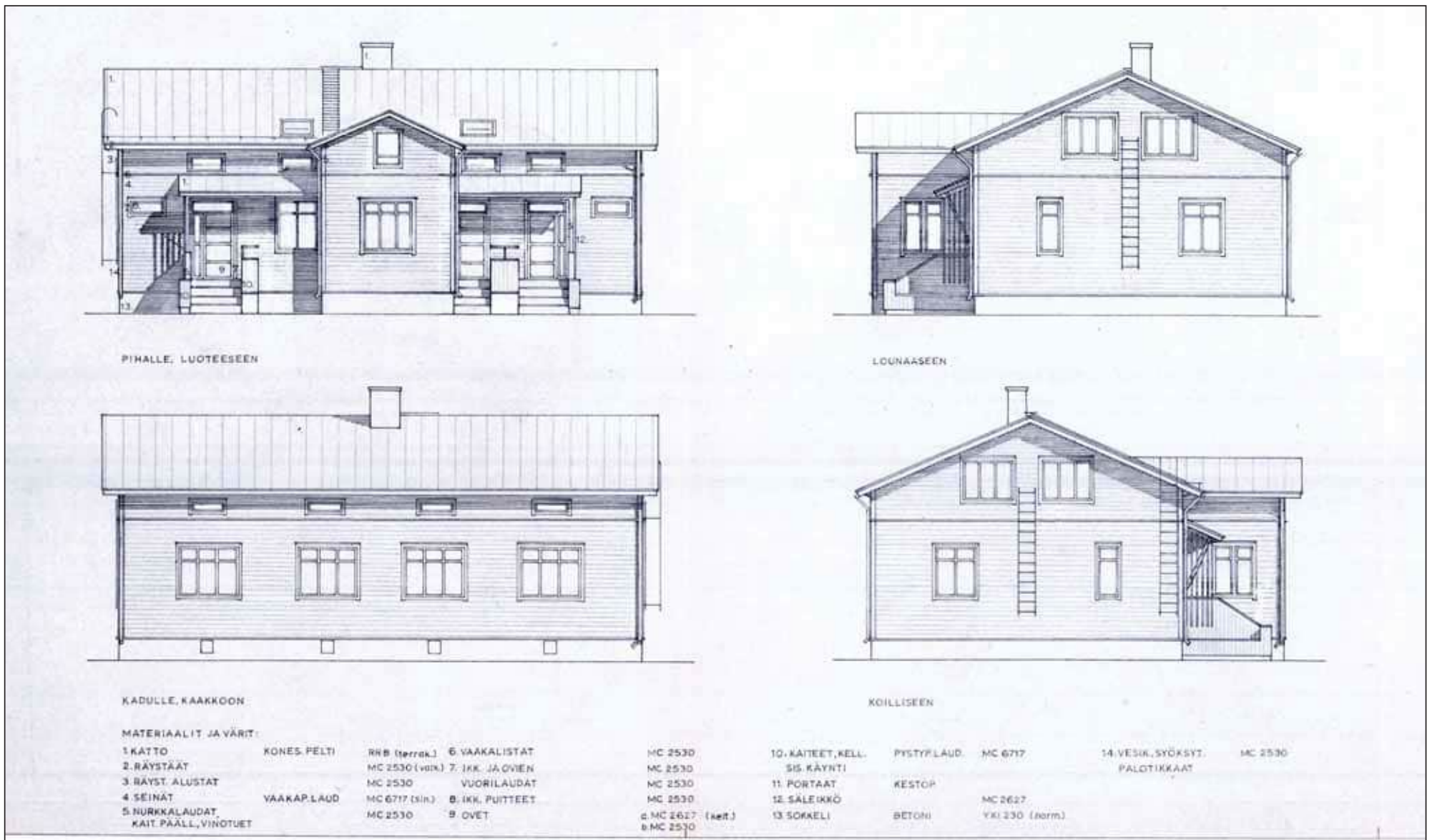
- **Rakennuslupa:** 2.6.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Erkki Nauska, vuokraoikeus siirretty 1940 Kerttu ja Alli Hirvelä
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,50 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsevat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** seinärakenne: 6" hirsiseinä. Kellarin seinät betonia. Kellarin seinissä betoni ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa panelointi.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat sekä betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päällistana yksinkertainen lauta. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Yläikkunallisissa ulko-ovissa kolme tai neljä vaakapeiliä.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 3".

554. Teuvo Pakkalan katu 4 vuonna 1947. Hirsirunkoista rakennusta ei ole vielä vuorilaudoitettu kokonaan. alkuperäinen ulko-ovi ja ikkunat erottuvat selvästi. (Kuva: Raksilan asukas yhdistys.)

553. Teuvo Pakkalan katu 4 on purettu 1990-luvun alussa ja rakennettu kokonaan uudelleen alkuperäistä rakennusta mukailleen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

555. Teuvo Pakkalan katu 4 on rakennettu kokonaan uudestaan 1990-luvun alussa. Rakennuksen katujulkisivu on lähes identtinen alkuperäisen suunnitelman kanssa. Pihan puolella on yksi alkuperäisen kokoinen kuisti. Pihan puolen ikkunat ja oviaukot poikkeavat alkuperäisestä. Myös sisäänkäynti katos on uusi lisäys. Julkisivupiirustukset vuodelta 1989. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

UDELLEEN RAKENNETUN ASUINRAKENNUKSEN OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 30.10.1989
- **Suunnittelija:** Arkkitehti Ilpo Väisänen, Arkkitehtitoimisto Ilpo Väisänen
- **Tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 3 asuntoa
- **Kerroksia:** 2
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,50 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi, 1990-luvun teknisellä toteutuksella ja yksityiskohdilla
- **Asunnoissa** 3 huonetta, keittiö, sauna, pesuhuone, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** märkätiloissa ja keittiössä
- **Lämmitys:** ei tiedossa
- **Kellaria** ei ole.
- **Ullakko** eli toinen asuinkerros on kokonaan lämmitä tilaa.
- **Rakenne:** seinät, ala-, väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sokkeli betonia.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli ja betonisokkeli (levymuotti)
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Pääliistana yksinkertainen lauta. Ullakolla jaottomat haukkaikkunat. Katossa lapeikkunat pihan puolella.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat lasiaukolliset puuovet, joissa koristeelliset kohokuviot ja lasiaukko jaettu kuuteen ruutuun listojen avulla. Ovilla yläikkunat.
- **Katto:** konesaumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Mukaillee materiaaleiltaan ja mittasuhteiltaan sekä aukotukseltaan alkuperäistä rakennusta.

556. Teuvo Pakkalan katu 4:n sokkelissa näkyy levymuottikuvio. Katto on konesaumattu peltikatto. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

557. Sisäänkäyntien päällä on katokset. Kaiteet ovat umpinaiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

560. Teuvo Pakkalan katu 4:n piharakennuksen julkisivupiirustukset vuodelta 1989. Rakennus on toteutunut suunnitelmien mukaan. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

559. Piharakennus tontilla 262 on mittasuhteiltaan ja materiaaleiltaan edeltäjänsä kaltainen, mutta ikkunat ja ovet muistuttavat enemmän asuinrakennusta kuin perinteistä talousrakennusta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

558. Tontin 262 piha-alueen perus luonne on vastaava kuin 1960-luvulla. Autoipaikoitus on entisen hyötypuutarhan paikalla. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin vuoden 1939 ulkokuoneessa oli pesutupa, puusäiliöitä, roskasäilö ja käymälä. Rakennus on purettu 1990 luvun alussa ja tilalle on tehty uusi vastaavan kokoinen piharakennus.

- Nykyinen rakennus:
- **Rakennuslupa:** 30.101989
- **Suunnittelija:** Arkkitehtitoimisto Ilpo Väisänen.
- **Kerroksia:** 1
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** Suunnitelmissa yläikkunallisissa ovissa leveä vaakalaudoitus. Ilmeisesti toteutunut yllä olevan kuvan mukaisina lasiaukollisina puu-ovina. Pääsisäänkäynnin yllä katos. Julkisivuissa risti-ikkunoita ja jaottomia ikkunoita.
- **Katto:** harjakatto, jossa konesaumattu peltikate

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Alkuperäiseen jo purettuun rakennukseen lisättiin ullakkohuoneistot molempiin päätyihin. Päätyihin lisättiin kaksi kolmeosaista ikkunaa. Suunnittelijana J. Karvonen.
- **2018:** Yhden asunnon wc-tilan peruskorjaus. Suunnittelijana rakennusmestari Marko Lapinlampi, Rakennuspalvelu Maperak Ky.

Muut havaitut muutokset:

- Ei havaittuja muutoksia.

561. Teuvo Pakkalan katu 4:n päädyn ikkunat ovat myös edeltäjänsä mukaiset. Ullakon suuret ikkunat lisättiin 1940-luvulla. Aita on hieman peittävämpi ja viimeistellympi, kuin Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

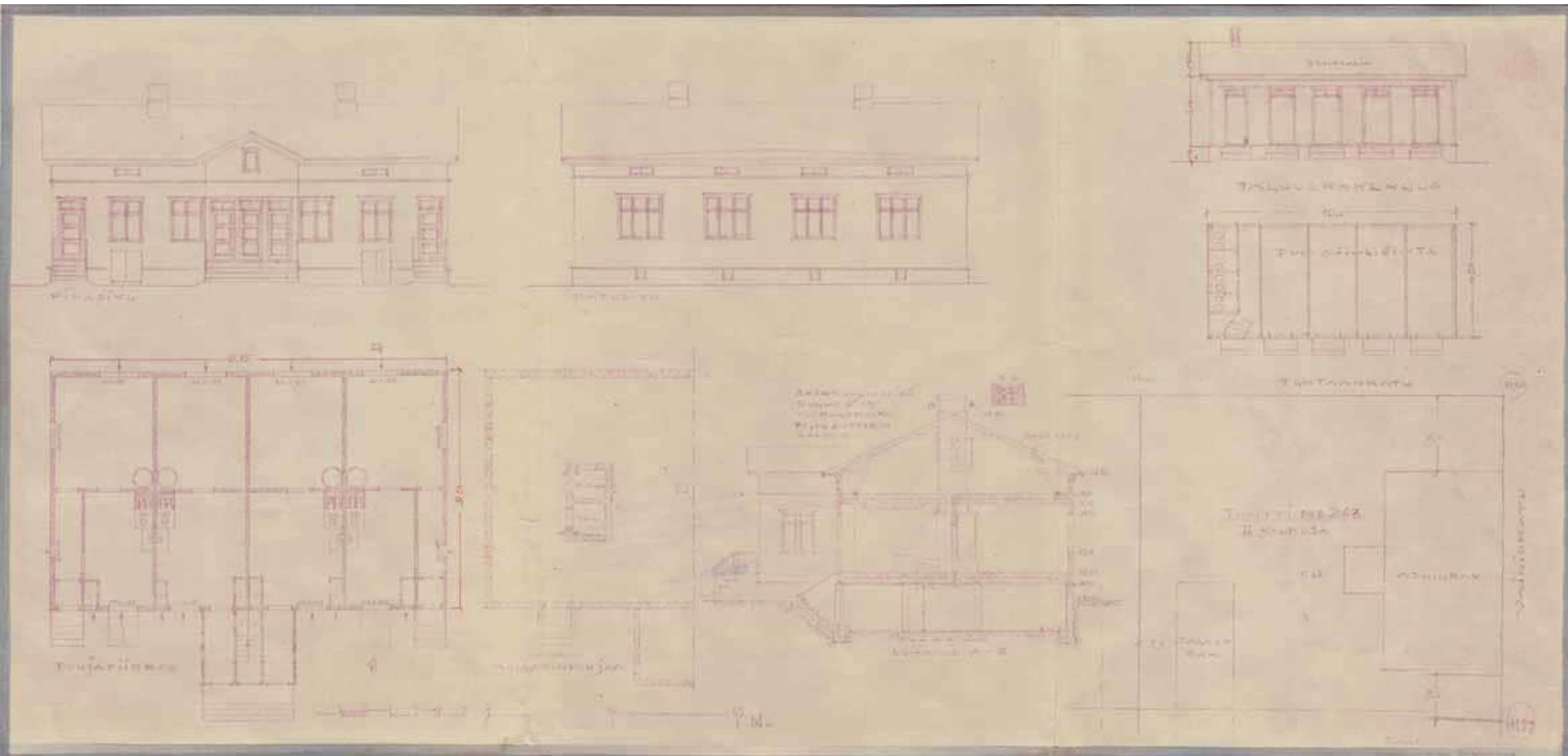
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen alkuperäinen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Oletettavasti ei suuria muutoksia.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet ovat oletettavasti alkuperäiset.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu ja uusi rakennettu tilalle. Uudessa piharakennuksessa ei ole tehty ulkoisia muutoksia.
- **Aita** on puuaita, joka poikkeaa leveämpine ja tiiviimmin aseteltuine lautoinen sekä ylä- ja alajuoksuineen tyyliiltään hieman Puu-Raksilalle tyypillisestä puusäleaidasta.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mutta autopaikoitus on vienyt tilaa kasvillisuudelta, kun pihaa verrataan 1960-luvun tilanteeseen.
- Nykyisin tontilla kasvaa pari suurta koivua.

Muuta:

- Voimassa 31.01.1989 hyväksytty asemakaava ak1286.

562. Teuvo Pakkalan katu 4 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 2:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone ja eteinen tai kuisti sekä komerot. Keskimmäisiin asuntoihin ja ullakolle on käynti korkean kuistin kautta. Talousrakennuksessa sijaitsee käymälä ja puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 2 (ent. Vainiokatu 2) (Tontti 263)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 8.9.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Hannes Seilonen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,85 m x 9,50 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "kolminkertainen lautaseinä, runko 2"x5", vuoraushuopa, täyte kutterilastu". Kellarin seinissä betoni ja lattiana maalattia, väli- ja ylä-pohjat puurakenteiset. Sisäkatossa panelointi.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat sekä betonisokkeli.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat. Päälistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat neliruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Yläikkunallisissa ovissa kolme symmetristä vaakapeiliä.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 2".

564. Teuvo Pakkalan kadun rakennuksia. Etualalla oikealla Teuvo Pakkalan katu 2. Haukkaikkunat toteutettiin suunnitelmista poiketen kaarevina ja nelijakoisina. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

563. Teuvo Pakkalan katu 2:n katujulkisivun ominaispiirteet ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

566. Teuvo Pakkalan katu 2:n piharakennus on säilynyt uloisesti ovien ja vesikaton uusimista lukuun ottamatta alkuperäisen mukaisena. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

567. Teuvo Pakkalan katu 2:n rakennusten ja piha-alueen alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet. Ja alkuperäinen arkkitehtuuri on täysin tunnistettavissa. Pohjois-päädyn uusittujen ovien ja ikkunoiden vuorilaudat ovat huomattavasti alkuperäisiä leveämmät. Kellarin luukut ovat alkuperäisenmukaiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

565. Tontin 263 piha-alue on säilynyt lähes alkuperäisratkaisujen mukaisena. Ainoastaan pohjois-nurkan hyötypuutarha on poistunut. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa puusäiliöitä ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 8.9.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerrosluku:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankarakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Viisi ovea, joiden yllä kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Eriyispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Vesikate vaihdettu konesaumatuksi peltikatoksi 2000-luvulla. Ulko-ovet uusittu pystypaneloituina.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2007:** Pohjoispäädyn asunto laajennettu ullakolle koko asunnon laajuudelta. Ensimmäisessä kerroksessa kylpyhuone ja sauna. Pädyn ikkuna uusittu. Suunnittelijana Vesa-Pekka Särkelä.
- **2020-2021:** Kellarin eli kylmän sokkelitilan ja pohjakerroksen välinen välipohja vahvistettu kertopuupalkeilla. Välipohjan eristeet vaihdettu ekovillaan. Välipohjaa kantaneet puupilarit on vaihdettu betonipilareiksi. Suunnittelijana rakennusinsinööri Tapio Mertaniemi.

Muut havaitut muutokset:

- Osa asuinkerroksen ikkunoista vaihdettu puitejako säilyttäen.
- Ulko-ovet uusittu sormipaneelipintaisina puuvovina.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteena, syöksytorvet ja räystäskourut uusia.

568. Teuvo Pakkalan katu 2:n pihaa ympäröi Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita. Nurkkatontin pohjois- ja itäpuolella ympäristö on muuttunut merkittävästi. Kuvassa näkyvät päädyn ikkunat ovat uusia. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

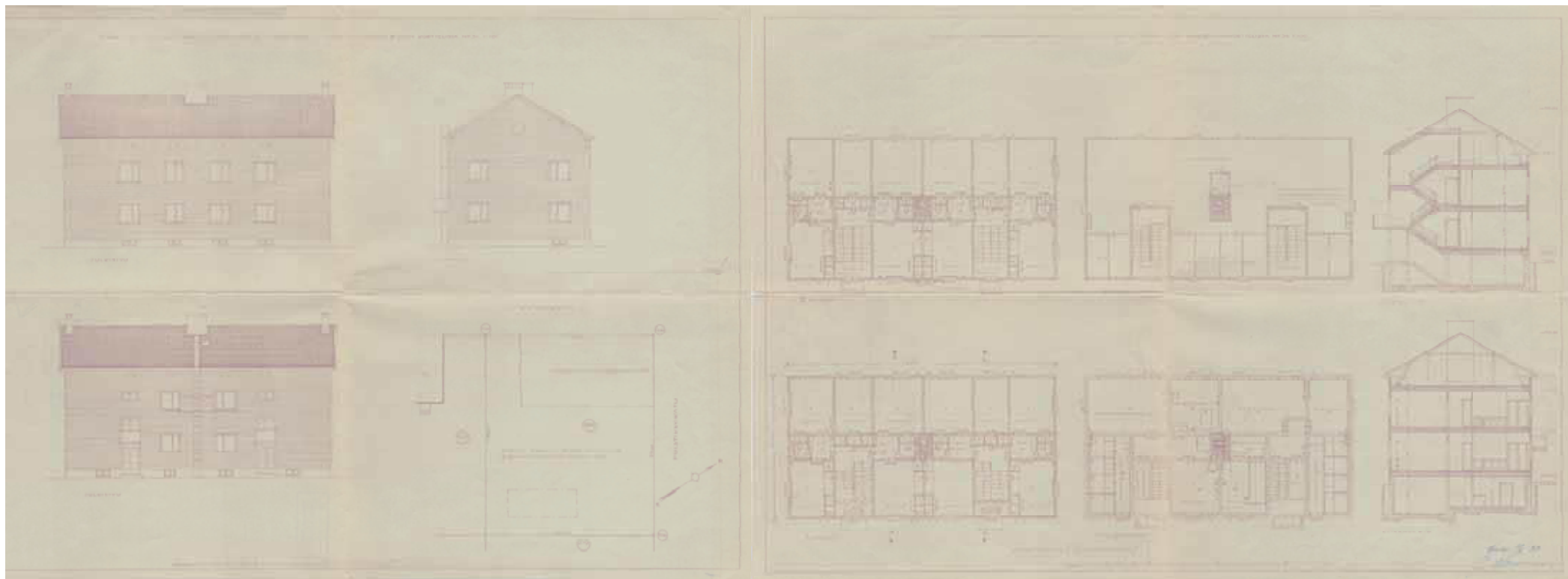
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja osa ullakkoa.
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty lainkaan ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt. Rakennusosia on vaihdettu alkuperäistä modernimmiksi, millä on hieman vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Ullakolle on rakennettu huone.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt lukuun ottamatta kellarin ja pohjakerroksen välistä alapohjaa, jota on tuettu ja uusittu.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Kolmen asunnon osalta ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen. Muut ikkunat kuten ullakon haukkaikkunat ja kuistin ikkunat ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu. Ne jäljittelevät tyyliään jälleenrakennuskauden ulko-ovia, eli rakennuksen tyyliä hieman nuorempaa käytäntöä.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteena. Syöksytorvet ja räystäskourut ovat uusia.

Piha:

- **Alkuperäisen piharakennuksen** ominaispiirteet ovat säilyneet.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuvien perusteella on aina ollut. Pihalla on muutamia suuria koivuja. Pohjoisnurkan hyötynuutarha on muutettu paikoitusalueeksi.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

570. Karjakatu 15 alkuperäiset lupapiirustukset vuodelta 1950. Piirustuksissa julkisivumateriaaliksi on esitetty kapeaa vaakapaneelia, mutta kahdeksan asunnon pienkerrostalo toteutui terastirapattuna. Myös katto toteutettiin tiilikaton sijaan kolmiorimahuopakatteena. Ensimmäisen kerroksen asunnot ovat ajalle tyypillisesti puolikerrosta katutasosta nostettuna. Tontille haettiin ensimmäisen kerran rakennuslupaa jo vuonna 1945 Pauli J. Holman suunnittelemalle L-muotoisella pienkerrostalolle. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

569. Karjakatu 15 kuvassa toinen vasemmalta. Pihan puolen valkeat tuuletusparvekkeet ja alkuperäisenä säilyneet ikkunat erottuvat selkeästi, koska tonttia rajaavaa puustoa ei ole vielä kasvanut. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

Karjakatu 15 (Tontti 264)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

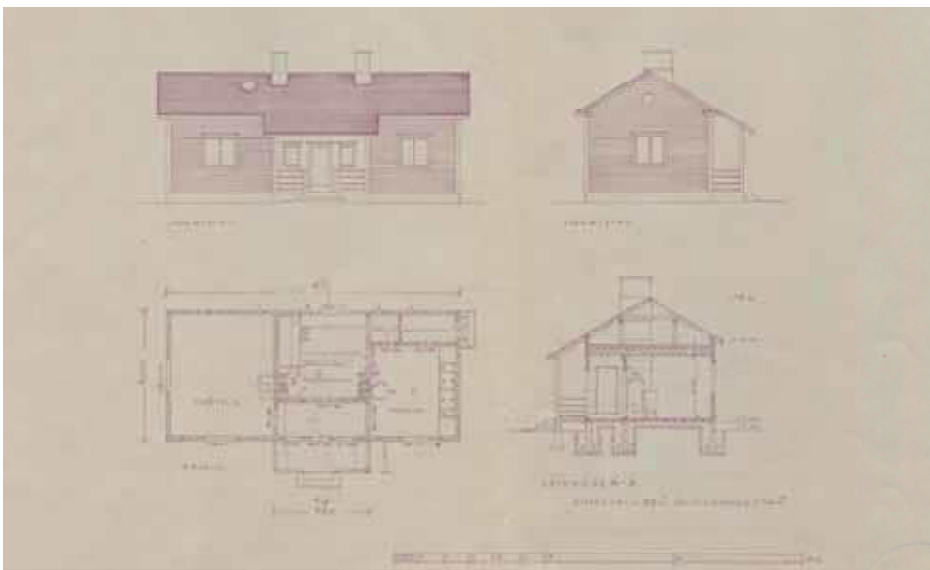
- **Rakennuslupa:** 16.5.1950 (ei piharakennusta)
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. Karvonen, J. Karvosen Maatalous- Kunnallisten rakennusten piiritoimisto Oulu
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen pienkerrostalo, jonka pohja-ala 19,40 m x 10,30 m. Pihan puolella tuuletusparvekkeet.
- **Tyyli:** Puurakenteinen pienkerrostalo, joka edustaa jälleenrakennuskauden funktionalismia.
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa. Katossa **sähkölamput**. Porrashuoneissa pikapalopostit.
- **Lämmitys:** keskulämmitys, huoneessa radiaattorit
- **Kellarissa** polttoainevarasto, kattilahuone, varastohuoneita, pesutupa, sauna, pukuhuone, talouskellareita ja sähköpääkeskus
- **Ullakolla** säiliöt eli huoneistovarastot, joiden seinät rautalankaverkkoa, lisäksi paisuntasäiliö ja kuivausullakko
- **Rakenne:** hirsirunko, kellarin seinät, lattia ja katto betonia. Välipohjat puurakenteiset, täytteenä kutteripuru. Sokkelin, kellarin ja perustusten ympäriltä vaihdettu maata soraksi, mutta ei salaojitettu.
- **Julkisivut:** suunnitelmista poiketen terastirappaus ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** Jälleenrakennuskaudelle tyypilliset sivujakoiset ikkunat tuuletusikkunoilla. Siroit vuorilaudat ja karmit. Ullakolla haukkaikkunat ja päädyssä pyöreät neliruutuiset ikkunat. Kellarin ikkunat kaksiruutuiset.
- **Ovet:** Kapeat lasipariovet. Omissa kolmijakoiset lasiaukot. Ovien yläpuolella tuuletusparvekkeet, joihin johtaa lasiovet rappukäytävästä.
- **Katto:** suunnitelmassa tiilikatto, mutta toteutunut kolmiorimahuopakatteena
- **Erityispiirteet:** Tyypillinen jälleenrakennuskauden pienkerrostalo.

572. Karjakatu 15 kuvassa vasemmalla. Huopakatto ja rapattu julkisivu erottuvat selkeästi. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

571. Karjakatu 15 julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisina, vaikka ikkunat on vaihdettu. Rakennus osien vaihto ei ole muuttanut rakennuksen tyyliä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

574. Karjakatu 15:n pihalta puretun talousrakennuksen alkuperäiset lupapiirustukset vuodelta 1951. Rakennuslupa myönnettiin 8.1.1952. Rakennuksessa sijaitsi pesutupa, sauna ja työtila sekä halkovaja. Talousrakennus muutettiin asunnoksi 1960-luvulla. Rakennus purettiin 1990-luvulla, eikä uutta enää rakennettu tilalle. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

573. Tontin 264 piha-alue on muuttunut hieman suojaisemmaksi puuston kasvettua Puistikkokadun puoleiselle tontin reunalle. Alkuperäinen talousrakennus on purettu ja tilalle tehty paikoitusalue. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2006:** Rakennuksen sisätilat peruskorjattiin ainakin märkätilojen, keittiöiden ja eteisten osalta. Wc-tilat laajennettiin suihkullisiksi. Kellariin on aiemmin tehty sauna- ja pesutilat entiseen pesutupaan. Suunnittelijana Juha Mikkonen, Arkkitehtitoimisto Juha Pekka Mikkonen.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puitejako säilyttäen puuikkunoina.
- Ulko-ovet uusittu paneelipintaisina ja lasiaukollisina puuvovina. Käyntiovea levennetty, vasikka umpinainen.
- Räystäskourut ja syöksytorvet uusittu. Vesikate on uusittu huopakatteena.

575. Karjakatu 15 pihajulkisivu on symmetrinen. Väritys on todennäköisesti alkuperäinen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt alkuperäisen mukaisena.
- **Pohjakaaviossa** ei ole tapahtunut suuria muutoksia kylpyhuoneiden rakentamisen lisäksi.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon ja kellarin ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu paneelipintaisina puu-lasiovina, jotka mukailevat osittain alkuperäisiä ovia.
- **Katto:** Katto on uusittu huopakatteena.

576. Karjakatu 15 päädyissä on ullakon alkuperäiset pyöreät ikkunat. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piha:

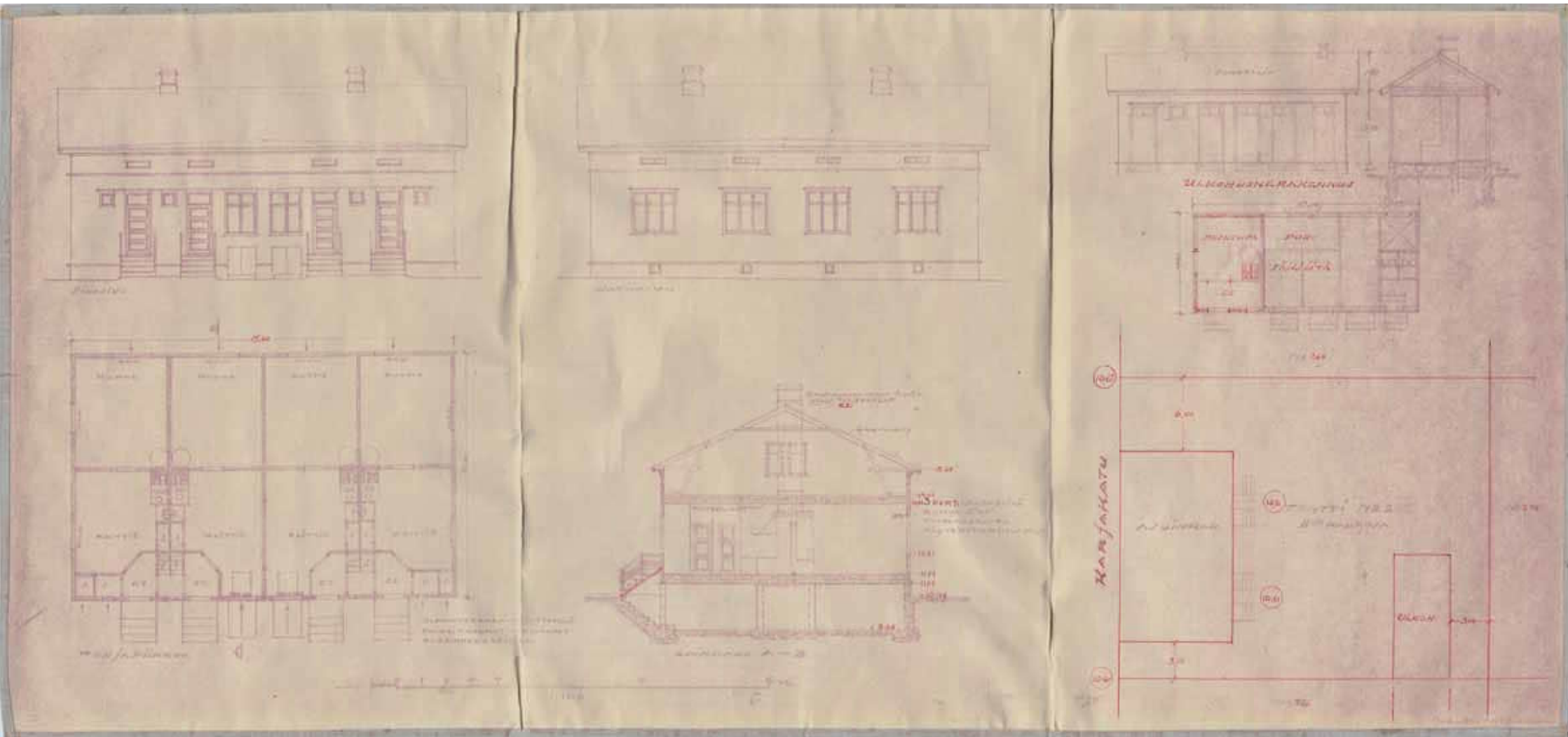
- **Alkuperäinen talousrakennus** on purettu.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on muuttunut piharakennuksen purkamisen jälkeen avaramaksi. Toisaalta tontin Puistikkokadun vierelle kasvanut puusto on muuttanut pihaa suojaisammaksi. Pihan pintamateriaalit ovat perinteiset nurmi ja kivituhka sekä pieni betonikevetty sisääkäyntiväylä. Piharakennuksen tilalle on tehty autopaikoitusta.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

577. Karjakatu 15 pihan pintamateriaalit ovat perinteiset nurmi ja kivituhka. Tikkaat sijaitsevat keskeisesti julkisivussa. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

578. Karjakatu 17 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 5:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa kuistitonta tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, eteinen, yksi huone ja komeroita. Asunnoissa ei ole sisävessoja, vaan ulkokäymälä. Talousrakennuksessa sijaitsevat myös asuntokohtaiset puusäiliöt ja pesutupa. Karjakatu 17 asuinrakennuksessa on Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 17 (Tontti 265)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Matti Kajankoski, vuokraoikeus siirretty 1940 Heikki ja lida Portaankorva
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kuistiton pientalo, jonka pohja-ala 15,40 m x 10,00 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti eteisten keskeltä nousevilla portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", vuoraushuopa, täyte kutterilastut." Kellarin seinät betonista ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset ja täyteenä kutterilastu. Sisäkatoissa paneeli.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusi tai neliruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Yläikkunallisissa ulko-ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä. Pihanpuolella ovet ja ikkunat rajattu yhtenäisenä kulkevaan päälilistään. Sisätiloissa kolmipeiliset ovet.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 5".

580. Karjakatu 17 ja 19 kuvattuna Puistikkokadun suunnasta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

579. Karjakatu 17 ikkunat julkisivut on lisälämmöneristetty ja asuintilojen ikkunat uusittu. Vesikate on vaihdettu konesaumapeltikatteeksi. Karjakadun koivaja ei ollut vielä istutettu vuonna 1964. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

583. Karjakatu 17 piharakennusta on muutettu paljon. Piippu on purettu, ulko-ovet ja vesikate uusittu, kuisti rakennettu ja purettu sekä sisäänkäyntejä muutettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

581. Tontin 265 piha-alue on säilynyt avoimena yhteispihana. Länsinurkan hyötypuutarha on muutettu paikoitusalueeksi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

582. Karjakatu 17 on kuvassa oikeassa reunassa. Ullakon kattolipan nosto on tehty ja uudet kuistit lisätty. Kuva on otettu arviolta 1970-luvulla. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

584. Kuistit ja lappeen nosto tehtiin 1950-luvulla. Sittemmin sisäänkäyntien sijainti on muutettu ja rakennettu parveke. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin talousrakennuksessa pesutupa, puusäiliöitä, roskasäiliö ja käymälä.

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä yläikkunat, joissa kaksi ruutua.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Vesikate vaihdettu metalliprofiilikatteeksi. Ulko-ovet uusittu pystypaneloituina. Piippu on purettu.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1952:** Ullakolle rakennettiin neljä uunilämmitteistä lisähuonetta, jotka todennäköisesti laajensivat alla olevia asuntoja. Rakennuksen keskiosalta pihan puolen kattolapetta nostettiin, jotta saatiin valoa ullakon keskelle tuleville huoneille. Sisäänkäyntien yhteyteen rakennettiin matalat jälleenrakennuskaudelle tyypilliset lasikuistit, joihin oli käynti molemmilta sivuilta. Suunnittelijana A. Rönköharju.
- **2013:** Pohjoispäädyn asuntoon kuuluvaa ullakkohuonetta laajennettiin alkovin verran. Suunnittelijana arkkitehti Antti Kujala, Koto arkkitehdit.
- **2013:** Eteläpäädyn ullakkohuone liitettiin sisäportaalla alla olevaan asuntoon. Myös alakerran kylpyhuone laajennettiin suihkulliseksi. Suunnittelijana rakennusinsinööri Noora Valkonen.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Ulko-ovet on uusittu lasiaukollisina ja paneloituina puuovina, jotka mukailevat 1950-luvun laajennuksen tyyliä.
- Pihan puolelle kattolapteen noston pituudelle on tehty parveke, jossa koristeellinen rakennuksen muusta tyylistä poikkeava kaide.
- Kuistien sisäänkäyntejä ja ikkunoita on muutettu.
- Katto uusittu konesaumattuna peltikatteena.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** osa ullakosta ja pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadun puolella, mutta pihan puolella kattolapteen nosto, ja matalat umpikuistit ovat muuttaneet rakennuksen muotoa.
- **Tyyli:** Kadun puolella rakennuksen alkuperäinen tyyli on pääosin säilynyt, mutta pihan puolella tyyli on täysin muuttunut.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Ullakolle on lisätty huoneita.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivun ominaispiirteet ovat säilyneet, mutta pihan puolella kuistit ja lappeen nosto sekä rakennusosien uusimiset ovat muuttaneet julkisivuja merkittävästi. Rakennus on ilmeisesti lisälämmön eristetty ulkopuolelta, mikä on jättänyt ikkunat selvästi syvennykseen.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu paksupuitteisina puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ovat yhtä lukuun ottamatta alkuperäiset.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt, mutta siihen on tehty muutoksia. Sisäänkäyntejä on muutettu, katto on vaihdettu profiilipeltikatteena ja ulko-ovet on uusittu pystypaneeliovina. Myös piippu on poistettu. Ilmakuvista nähdään, että 1960-luvulla rakennuksessa on ollut kuisti pesutuvan kohdalla.
- **Aita:** 1960-luvulla tonttia reunusti puusäleaita - nykyisiin tontti on aidattu metalliverkkoaidalla.
- **Pihan luonne** on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Länsinurkan hyötypuutarha on muutettu paikoitusalueeksi. Pihan pinnat ovat perinteiset nurmi ja kivituhka.

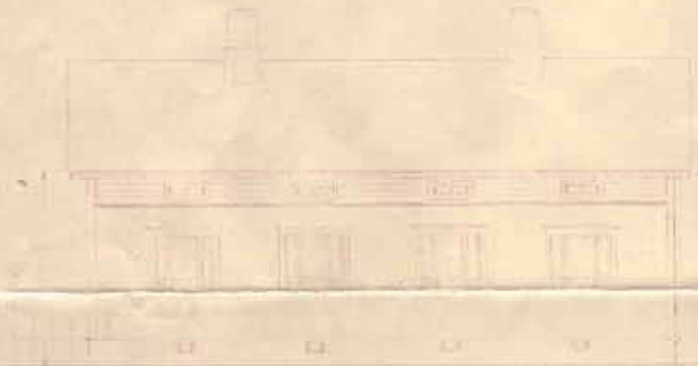
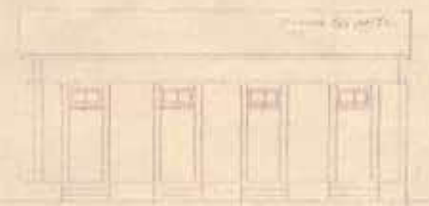
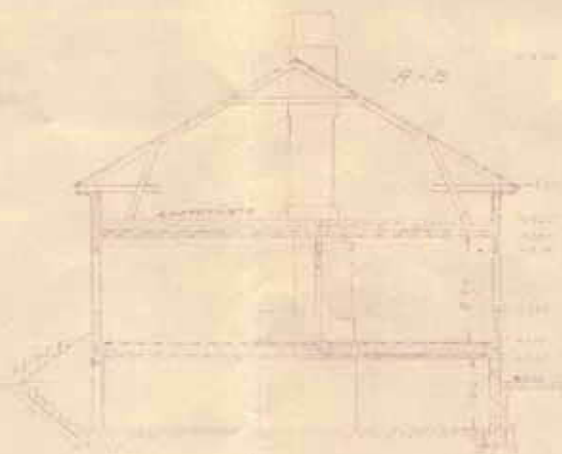
Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

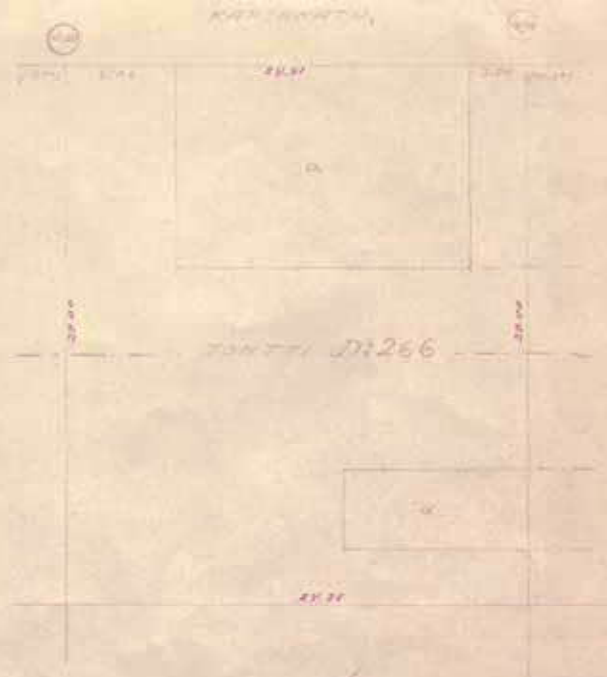
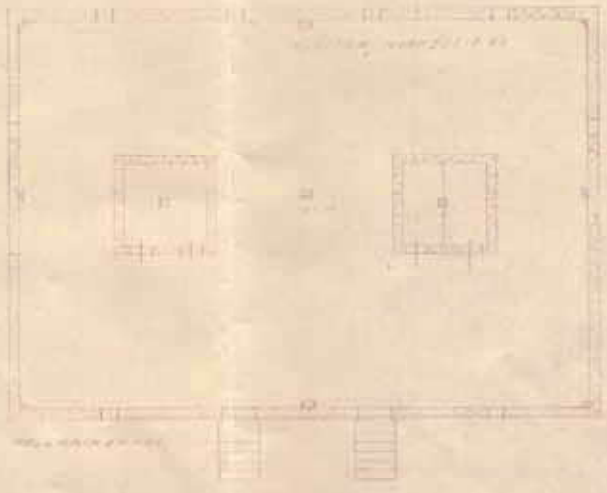
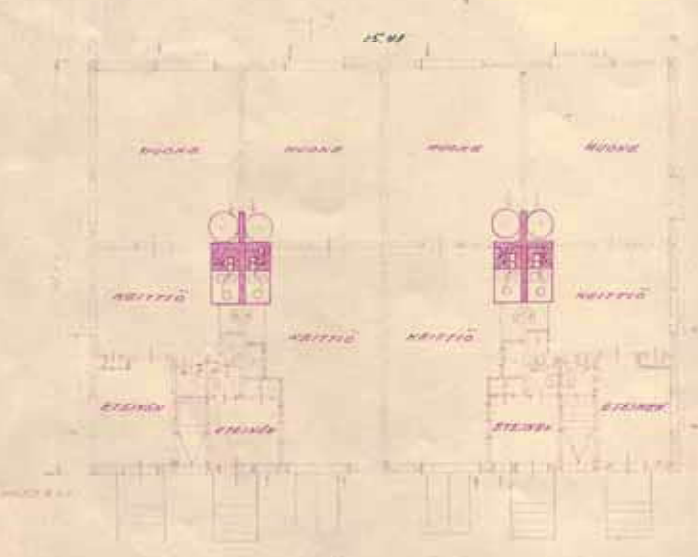
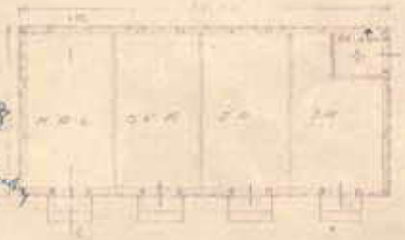
585. Karjakatu 17 piha-alueita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

LUONNOSKOHEN -

KUUSIET.

Tarkastettu ja vahvistettu
Oulun kaupungin Maistraatin toimesta
maarissa 1908
Tilaisuus
Tos. Suht. - N. Suellinen
67

Karjakatu 19 (Tontti 266)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 22.11.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J.W. Miesmaa
- **Tontin vuokraaja:** Arvi Visuri
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kuistiton pientalo, jonka pohja-ala 15,41 m x 11,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessoissa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti eteisten keskeltä nousevilla portailla.
- **Rakenne:** Puurakenteinen. Kellarin seinät betonista. Kellarissa maalattia. Väli-pohjat puurakenteiset, eristeenä lastutäyte.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli. Kerroslistaa ei ilmeisesti toteutettu
- **Ikkunat:** Kuusi- tai nelijakoiset ikkunat. Iso näköalaruutu ja pienemmät sivu-/ alaruudut. Päädyissä leveät vuorilaudat; muilla julkisivuilla vuorilaudat kapeita. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ainakin 1970-luvulla ovissa oli yläikkunat.
- **Katto:** Saumattu palapeltikatto
- **Eriyispiirteet:** Ainoa Puu-Raksilan kuistittomina rakennetuista pientaloista, joka on säilynyt kuistittomana nykypäivään.

587. Viereisellä sivulla: J. W. Miesmaan suunnitteleman kuistittoman asuinrakennuksen lupapiirustukset vuodelta 1938. Asunnoissa oli wc-tilat ja uunilämmitys. Talousrakennuksessa sijaitsivat ainoastaan halkovarastot. Ikkunat olivat modernit funktionalismille tyypilliset näköalaruudulliset ikkunat, joissa pienet tuuletusrudut sijaitsivat alanurkissa. (Piirustukset: Oulun kaupungin-arkisto)

588. Karjakatu 19 kuvassa oikealla. Kerroslistaa ei ilmeisesti toteutunut. Julkisivuiltaan yhteneväisiin rakennuksiin saatiin hieman vaihtelua ikkunoita varioimalla. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

586. Karjakatu 19 ikkunat on vaihdettu vesilista on vaihtunut vesipelliksi ja katto konesaumatuksi peltikatteeksi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

591. Karjakatu 19 piharakennuksen ulko-asu on säilynyt vesikatteen ja ulko-ovien vaihtamista lukuun ottamatta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

589. Tontin 266 piha-alue on säilynyt avoimena yhteispihana. Pihan pinnat ovat alkuperäisen kaltaiset. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

590. Karjakatu 19 on kuvassa keskellä. Väritys on vaihtunut tummaksi verrattuna vuoteen 1964. Valkoiset vuorilaudat kehystävät ikkunat ja lasiaukolliset ulko-ovet. Kuva on otettu arviolta 1970-luvulla. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

592. Karjakatu 19 on ainoa Puu-Raksilan kuistittomana pysynyt pientalo. Sisäänkäyntien päälle on kuitenkin rakennettu katokset Ulko-ovet ja asuinkerroksen ikkunat on vaihdettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

593. Pihan eteläosassa on grillikota.

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa halkovajoja ja roskasäiliö.

- **Rakennuslupa:** 22.11.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J.W. Miesmaa
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat
- **Katto:** harjakatto, jossa katteena huopa tai pelti. Todennäköisesti toteutunut huopakatteisena.
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talusrakennus.
- **Muutokset:** Vesikate vaihdettu metalliprofiilikatteeksi. Ulko-ovet uusittu pystypaneloituina.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1945:** Ullakon molempiin päätyihin rakennettiin kaksi huoneen ja keittiön sisältänyttä ullakkohuoneistoa. Ne oli varustettu uunilämmityksellä ja tilapäisellä tehdashellalla. Ullakkohuoneiden seinät on esitetty suunnitelmissa hirsisinä, mikä viittaa kokotalon osalta hirsirakenteeseen. Ullakon päätyihin lisättiin kaksi kaksijajoista ikkunaa kamareihin ja pienet jaottomat ikkunat molempien kerrosten eteisiin. Suunnittelijana rakennusmestari Leo Maunu.
- **1983:** Yhden keskiasunnon eteiseen tehtiin sauna. Suunnittelijana T. Seppälä.
- **1986:** Yhteen asuntoon lisättiin sauna ja pesuhuone keittiön nurkkaan. Suunnittelijana rakennusinsinööri Heimo Hyytiä.
- **1986:** Ulkoportaat uusittiin ja tehtiin uudet katokset sisäänkäyntien ylle. Suunnittelijana opiskelija Keijo Kaarteenaho.
- **1998:** Toinen ullakkoasunnoista laajennettiin puolen ullakon suuruiseksi. Ullakko palo-osastoitiin ja laajennettuun asuntoon rakennettiin sauna ja kylpyhuone. Mahdollisesti tässä yhteydessä uusittiin myös vesikate tai sitten hieman myöhemmin. Suunnitelmissa viitataan vesikatteen uusimiseen. Ullakon asunnon uuni ja puuhella ovat säilyneet. Suunnittelijana Unto Vuojala.
- **2001:** Ensimmäisen kerroksen eteläpäädyn asunto lisälämmöneristettiin seinien sisäpuolelta. Eristystä lisättiin myös alapohjaan. Keittiöstä lohkaistiin pesuhuone. Suunnittelijana Pentti Jäväjä.
- **2008:** Kellarin perusmuuri tuettiin ja muurin ympärille lisättiin salaojasora. Suunnittelijana rakennusinsinööri Pentti Jäväjä.
- **2011:** Pohjoispäädyn asunnossa korjattiin vesivaurio kylpyhuoneessa, joka oli jo aiemmin rakennettu keittiön ja eteisen nurkkaan. Suunnittelijana diplomi-insinööri Kari Päckilä, Talotutkimus Kairitek Oy.
- **2014:** Peltikatteen väri muutettiin harmaaksi. Oletettavasti vesikate muutettiin tässä yhteydessä konesaumatuksi peltikatteeksi.
- **2017:** Pihalle sijoitettiin 6-kulmainen tehdasvalmisteinen grillikota, joka oli tehty höylähirsistä ja katteena oli palahuopa

Muut havaitut muutokset:

- Asuintilojen ikkunat vaihdettu puu-alumiini-ikkunoina puitejako säilyttäen.
- Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina. Julkisivuon on sijoitettu ilmalämpöpumppuja.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

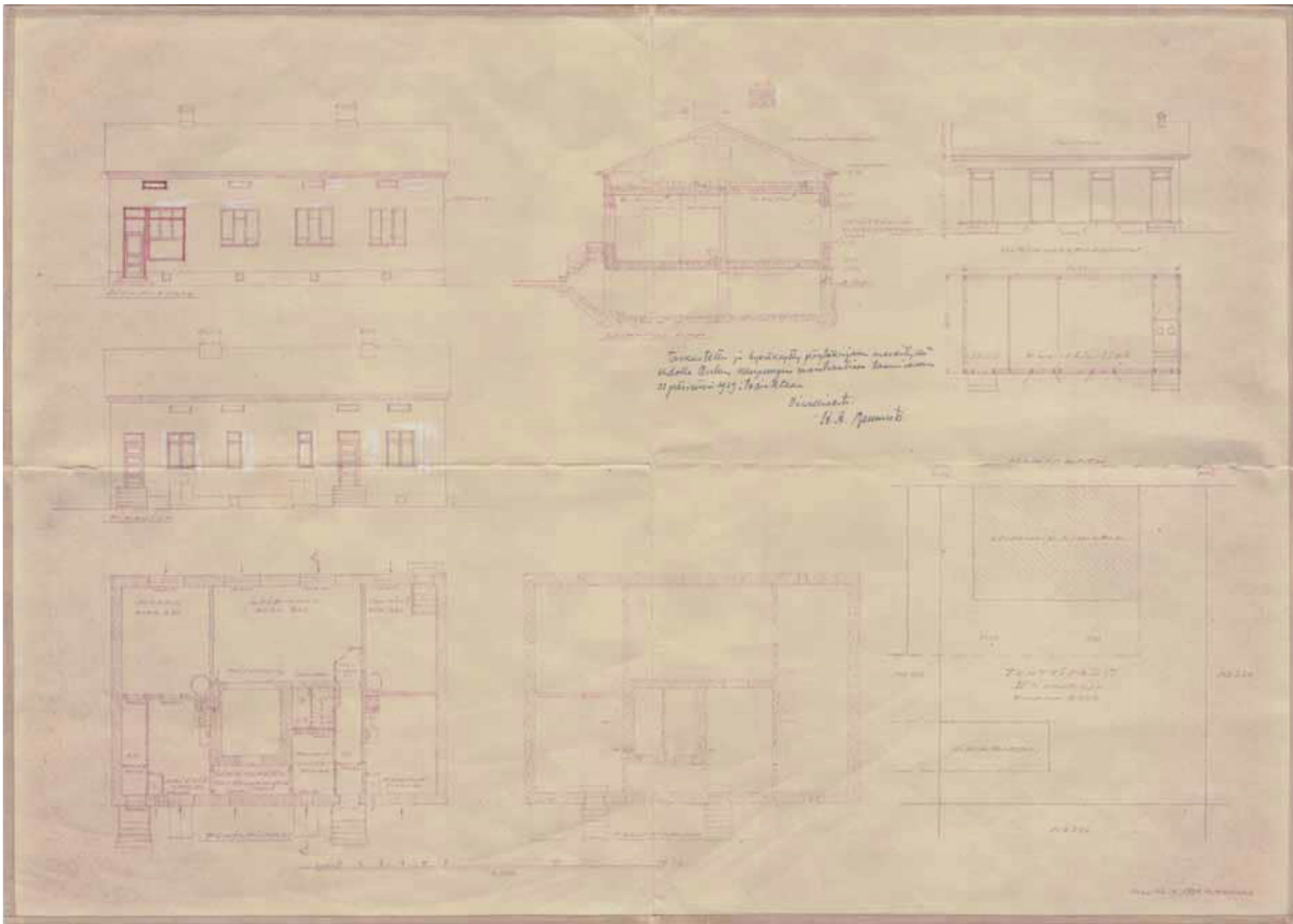
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on kasvanut oletettavasti kuuteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko ja pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia pihan puolen sisäänkäyntikatoksia lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt, vaikkakin useiden rakennusosien uusimisilla on vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Oletettavasti pohjakerroksessa on vain maltillisia muutoksia ja asuntojako on säilynyt. Ullakolle on tehty kaksi huoneistoa.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisen mukaisina. Useita rakennusosia on uusittu. Sokkeli on kasvanut ulospäin sokkelin vahvistamisen vuoksi.
- **Ikkunat:** Asuintilojen ikkunat on vaihdettu puu-alumiini-ikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäiset. Pohjakerroksen ikkunat ovat syvennyksessä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteena. Räystäskourut ja syökytorvet ovat uusia.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on säilynyt, mutta katto ja ulko-ovet on uusittu.
- **Aita** on osin metalliverkko aita kuten 1960-luvulla ja osin Puu-Raksilalle tyyppillinen puusäleaita.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena yhteispihana. Pihan pintamateriaalit ovat vastaavat kuin 1960-luvulla eli nurmi ja sora tai kivituhka.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

594. Karjakatu 21:n leipomorakennuksen lupapiirustukset vuodelta 1939. Kunnaksen suunnittelema rakennus tehtiin betonista ja tiilistä. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 21 (Tontti 267)

PURETUN RAKENNUKSEN ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 31.1.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1938 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1940 Amalia Dahlman
- **Asuntomäärä:** 1 asunto+liike
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kuistiton pientalo
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Pohjakerroksessa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen sekä hellahuone, suuri uuni, leipomo, myymälä, pesuhuone ja vaatehuone.
- **Vesipisteet** keittiössä ja vessassa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kulku kellariin** ulkokautta. Kellarissa talouskellarit uunin perustuksissa ja muita nimeämättömiä tiloja.
- **Kylmä ullakko**, jonne kulku leipomon aputiloista.
- **Rakenne:** kellarin seinät betonia, muut seinät tiilimuuratut: "*seinät tiilistä kahdella ilmakanaalilla*". Puurakenteiset väli- ja yläpohjat. Kellarin ja pohjakerroksen välisessä välipohjassa täytteenä koksikuona. Sisäkatot rapattu ja ullakolla palopermanto.
- **Julkisivut:** rapatut ja betonisokkeli.
- **Ikkunat:** kadunpuolella kuusiruutuiset ja kolmijakoiset ikkunat, joissa pienempi ruutu reunoilla alhaalla ja keskellä ylhäällä. Myymälässä kookas jaollinen näyteikkuna. Pihanpuolella neliruutuiset risti-ikkunat ja ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Kolme sisäänkäyntiä. Ovissa neljä symmetristä vaakapeiliä ja yläikkunat. Kadunpuolella myymälätilaan johtaa lasiukollinen ovi, jonka yläpuolella yläikkunat.
- **Katto:** Sementtikattotiilet, mutta toteutunut saumattuna palapeltikatteena.
- **Eriyispiirteet:** Rakennuksessa on toiminut aluksi Patrikaisen leipomo, siten Emma Rossin pitämä Talousleipomo ja lopuksi vuoteen 2001 saakka Oulun Leipä. Rakennus on paloteknisistä syistä suunniteltu kokonaan kivirakenteisena.

595. Karjakatu 21 kuvassa vasemmalla. 1960-luvulla julkisivu näyttää olevan alkuperäisen suunnitelman mukainen. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

596. Karjakatu 21 on purettu ja rakennettu uudestaan 2000-luvulla. Nykyinen asuintalo on kookkaampi kuin alkuperäinen leipomorakennus oli. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

597. Karjakatu 21:n uudisrakennuksen lupajulkisivut vuodelta 2003. Rakennus on saanut vaikutteita Puu-Raksilan vanhoista puutaloista. Rapatut tiiliseinät, peltikatto ja pohjan mittasuhteet ovat muistumiaa edeltäjästään, vaikka muutoin rakennus poikkeaaakin tontin alkuperäisestä leipomosta. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

UUDEN RAKENNUKSEN ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

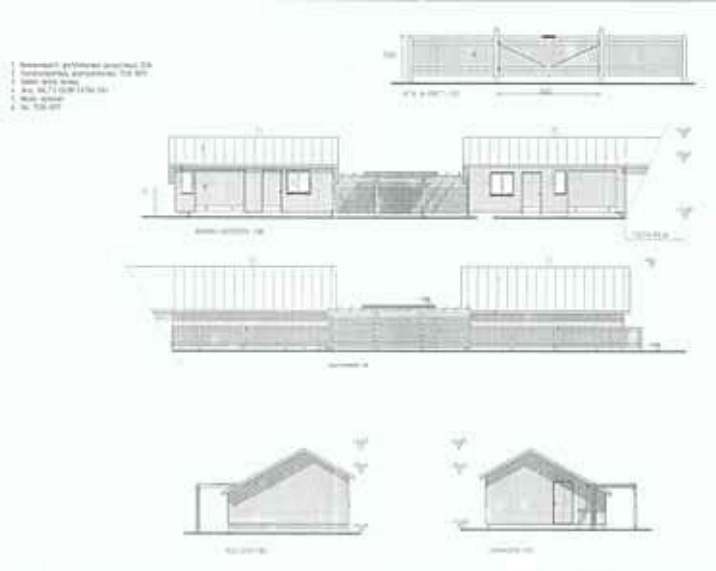
- **Rakennuslupa:** 28.2.2003
- **Suunnittelija:** arkkitehti Veli Karjalainen, Arkkitehtitoimisto Veli Karjalainen
- **Tontin vuokraaja:** As Oy Raksilan pojat
- **Asuntomäärä:** 2 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen paritalo, pohja-ala 15,65m x10,68m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismista vaikutteita saanut 2000-luvun moderni kivitalo
- **Asunnoissa on 3-4 huonetta keittiö, wc:t, pesu- ja saunatilat sekä oleskelutiloja.** Asuntoihin kuuluu kaksi kerrosta ja kellarin tilat.
- **Vesipisteet** keittiössä, wc- ja pesu- ja kodinhoitotiloissa
- **Lämmitys:** lämmitysmuoto ei käy ilmi lupapiirustuksista, kellarissa takat
- **Kulku kellarisiin** asuntojen sisäisten portaiden kautta.
- **Ei ullakkoa**
- **Rakenne:** Seinät tiili- ja betonirakenteisia. Kaikki seinät lämmöneristettyjä. Alapohjassa betonilaatta ja yläpohja puurakenteinen.
- **Julkisivut:** rapatut ja betonisokkeli
- **Ikkunat:** Puu-Raksilalle tyypilliset kuusi- ja neliruutuiset risti-ikkunat. Haukkaikkunat jaottomat ja pihan puolen kuisteissa pystyjaollisia ikkunoita.
- **Ovet:** Kaksi sisäänkäyntiä joista toisessa lasiukollinen puupaneeliovi ja toisessa valkoinen umpiovi. Sisäänkäyntien päällä katokset ja ranskalaiset parvekkeet.
- **Katto:** Saumattu peltikate ja jalkarännit. Syöksytorvien määrää kasvatettu.
- **Eriyispiirteet:** Puu-Raksilan alkuperäisistä rakennuksista vaikutteita saanut moderni kivitalo.

598. Karjakatu 21 pihan puolella ovat korkeat kuistit sisäänkäyntikatoksineen. Kuistien väliin jäävä lasikate tuo valoa kellaritiloihin. Poikkeuksellinen materiaali, korkeus, kivettypiha sekä moderni toteutus erottavat rakennuksen naapureistaan. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

599. Karjakatu 21:n leipomo erottuu kuvassa keskellä vaaleana rapattuna ja kuistittomana rakennuksena. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

601. Karjakatu 21:n piharakennusten ja aidan lupajulkisivut vuodelta 2003. Pystypaneloiduissa rakennuksissa on autotallit ja varastotilaa. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

602. Karjakatu 21 piharakennukset sijoittuvat tontin nurkkiin. Koko piha alue on kivetty noppakivillä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

600. Tontille 267 on rakennettu kaksi piharakennusta ja koko piha on kivetty. Kasvillisuutta ei ole lähes lainkaan, mutta sitä ei ilmakuviin perusteella ole ennenkään juuri ollut. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Tontilla sijaitsi alun perin Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus, jossa oli puu-säiliöt ja käymälä. Rakennus purettiin vuonna 2003 ja tilalle rakennettiin kaksi uutta autotalli- ja varastorakennusta. Uudemmat rakennukset ovat toistensa peilikuvat:

- **Rakennuslupa:** 28.2.2003
- **Suunnittelija:** arkkitehtitoimisto Veli Karjalainen ky
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 6,18m x 8,05m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** pystypanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** Käyntioivissa pystypaneelit ja potkulevyt, autotalleissa nosto-ovet. Keskijakoiset tai yksiruutuiset ikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa eripituiset lappeet. Katemateriaalina konesaumapelti.
- **Erityispiirteet:** Rakennukset ovat toistensa peilikuvat.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1946:** Alkuperäiseen rakennukseen tehtiin ullakolle uunilämmitteinen ja suunnitelmien mukaan hirsrakenteinen ullakkohuone, jossa oli myös vesipiste. Suunnittelijana rakennusmestari J. Karvonen.
- **2003:** Alkuperäinen rakennus purettiin. Ja uusi rakennettiin tilalle.
- **2010:** Uuden rakennuksen toisen asunnon ullakolle tehtiin sauna.

Muut havaitut muutokset:

- Toinen ulko-ovi on todennäköisesti vaihdettu umpioveksi.

603. Karjakatu 21 pihan puolelta kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS (Uusi RAKENNUS)

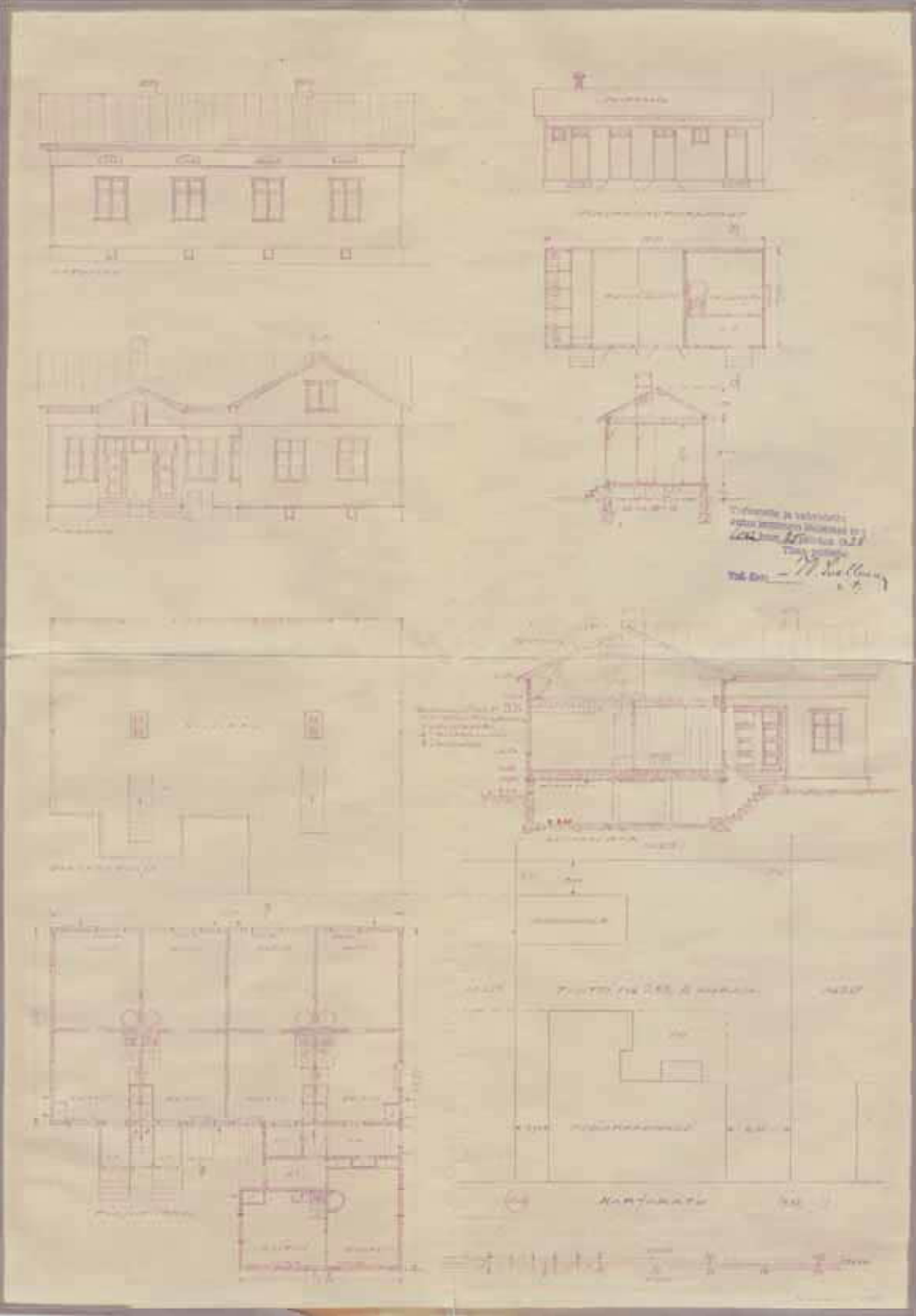
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellarit
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Toinen ulko-ovi on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat alkuperäiset.
- **Ovet:** Toinen ulko-ovi on todennäköisesti uusittu.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen.

Piha:

- **Piharakenus** on purettu ja tilalle rakennettu kaksi uutta piharakennusta, joissa ei havaittuja muutoksia.
- **Aita** on Puu-Raksilalle tyypillinen puusäle- tai lauta-aita.
- **Pihan** luonne on muuttunut uudisrakentamisen myötä. Piharakennuksia on tullut lisää ja kuistit vievät myös pihalta tilaa. Merkittävä muutos on myös koko piha-alueen kiveäminen. Piha on kuitenkin säilynyt avoimena yhteispihana.

Muuta:

- Voimassa 03.01.2003 hyväksytty asemakaava ak1760.

604. Karjakatu 23 pihan puolelta kuvattuna. Kuisti ja L-laajennus ja ikkunoiden puitejako erottuvat selvästi. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

605. Karjakatu 23 edustaa Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty Kunnas 6. Tässä rakennuksessa on yksi korkean mallinen kuisti sekä 6-ruutuiset klassisille tyypilliset ikkunat. Yhden huoneen, kettiön ja eteisen sisältäviä asuntoja on viisi kappaletta. Kaikkiin asuntoihin oli ajalle tyypillisesti omat sisäänkäynnit. Lupapiirustukset vuodelta 1938. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 23 (Tontti 268)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 25.10.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1938 Arvo Hakala, vuokraoikeus siirretty Otto ja Eeva Konola
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen L-mallinen pientalo, jonka pohja-ala 16,0 m x 15,50 m x 9,0 m x 7,50 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** sijaitsiva tulisijojen perustuksissa olevat talouskellarit, joihin käynti oli ulkoa luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** Ulkoseinät: "ulkolaudoitus, vuoraushuopa, 4" ponttilankut ja ½" insoliitti". Kellarin seinät betonia ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puu-rakenteiset, eristeenä kutterinpuru. Sisäkatossa paneelit.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusiruutuiset perinteiset symmetriset ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat neliruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovissa kolme symmetristä vaakapeiliä ja kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty "Kunnas 6".

607. Karjakatu 23 kuvassa ensimmäinen oikealta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

606. Karjakatu 23 katujulkisivun ominaispiirteet ovat säilyneet. Asuintilojen ikkunat on uusittu puittejako säilyttäen. Puitteiden dimensiot ovat lähellä alkuperäistä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

609. Karjakatu 23 piharakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet. Katto on uusittu ja mahdollisesti yksi sisäänkäynti lisätty. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

610. Karjakatu 23 tyyli ja ominaispiirteet ovat tunnistettavissa pihan puolella, vaikka rakennusosia on uusittu tyylistä poikkeavina. Kuistin ylimääräiseksi käynyt sisäänkäynti on poistettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

608. Tontin 268 pihan luonne on säilynyt avoimena yhteispihana. Pintamateriaalit ovat perinteiset nurmi ja kivituhka. Tontin eteläreunalla on kuusiaita ja koivuistutuksia (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa oli puusäiliöitä, pesutupa, eteinen ja käymälä. Pihalla on mahdollisesti ollut myös 1980-luvulla luvan saanut autokatos, joka on purettu pois.

- **Rakennuslupa:** 25.10.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut, ovet ja ikkunat tasattu yläreunastaan julkisivun pituiseen päätelistään
- **Ovet ja ikkunat:** Vinopaneloidut ulko-ovet, joissa kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** harjakatto, jossa huopakate
- **Eriyispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Vuonna 2010 piharakennus kunnostettiin. Peltikatto lisättiin vanhan huovan päälle. Saunaosasto kunnostettiin ja piippu vaihdettiin tehdaspiippuksi. Suunnittelijana isännöitsija Esa Kourujärvi.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1958:** Ullakolle rakennettiin uunilämmitteinen ullakkohuone, joka todennäköisesti liittyi osaksi alla olevaa asuntoa. Alla olevan asunnon puuhella vaihdettiin sähköliedeeksi.
- **1992:** Nurkka-asunto laajennettiin ullakolle huoneella ja suihkullisella wc-tilalla sekä kellariin saunalla. Kellarin lattiaa madallettiin 500mm. L-sivun sisäänkäynnin päälle lisättiin katos. Suunnittelijana rakennuspiirtäjä Riitta Moisala.
- **2000:** Sisänurkan asunto laajennettiin ullakolle koko ullakon laajudelta ja lisättiin lapeikkuna pihan puolelle. Ullakolle tehtiin myös suihkullinen pesuhuone.
- **2004:** Nurkka-asunnon ullakkohuonetta laajennettiin. Suunnittelijana rakennusmestari Jukka Kanninen.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen.
- Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- Vesikatto on uusittu saumattuna peltikatteena. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia. L-sisäänkäynnin katos on uusittu.
- Rakennus on ilmeisesti lisälämmöneristetty.

611. Karjakatu 23 nurkka-asunnon sisäänkäynnin päälle on lisätty katos. Haukkaikkunat ovat alkuperäiset. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

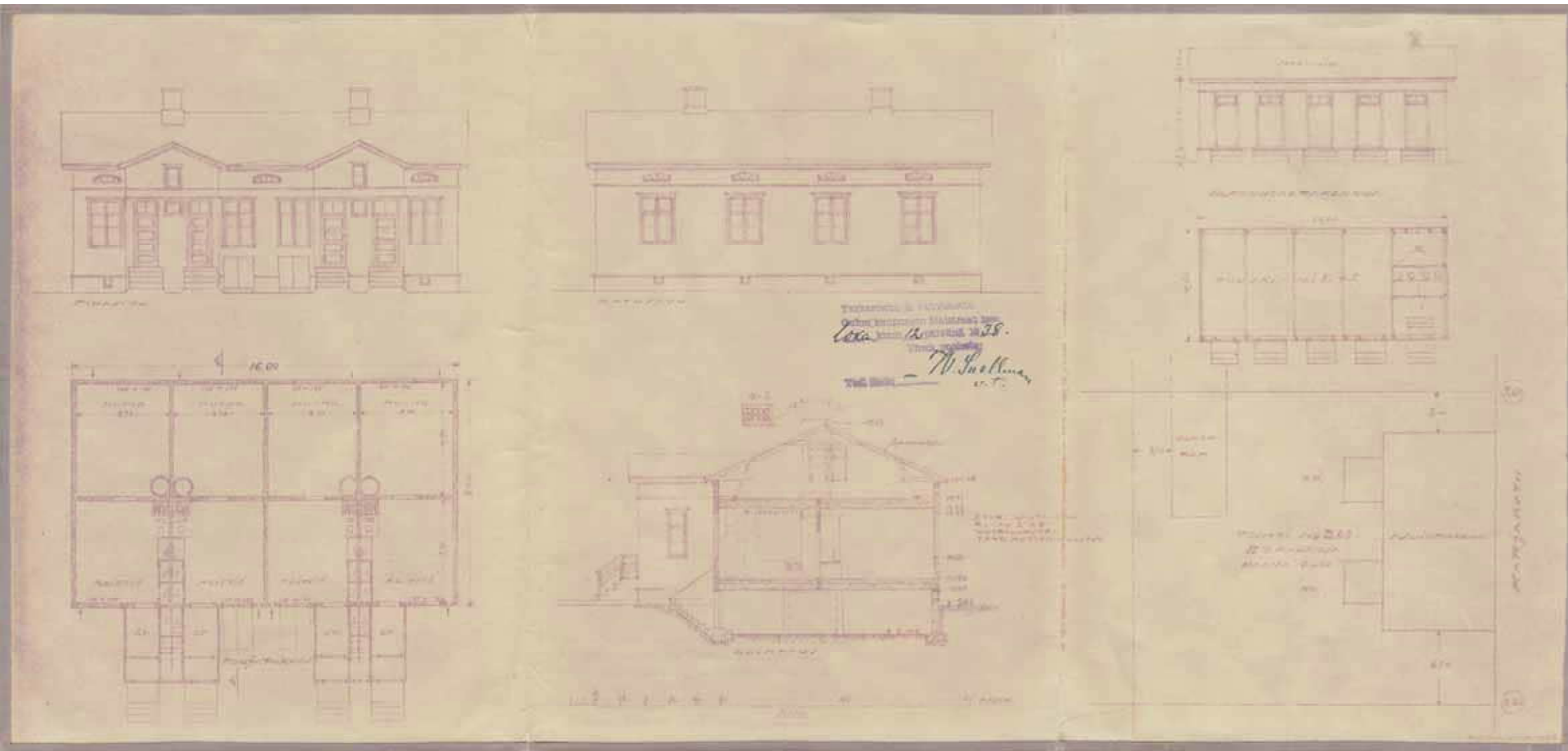
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä on todennäköisesti vähentynyt ainakin yhdellä.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ilmeisesti pohjakerros ja ullakko osittain
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia pientä sisäänkäyntikatosta lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääpiirteittäin säilynyt, vaikka rakennusosien vaihtamisella on vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Ullakolle on rakennettu asuinhuoneita.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisen mukaisina. Kuistin toinen sisäänkäynti on poistettu ja pihan puolelle lisätty vaikeasti huomattava lapeikkuna. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitejakosäilyttäen. Ullakon haukkaikkunat ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennuksen** alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet.
- **Aita** on saman tyylinen puusäleaita kuin 1960-luvulla.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena yhteispihana, mitä se ilmakuvien perusteella on aina ollut. Pihan pintamateriaalit ovat pääosin perinteiset nurmi ja kivituhka. Kuusialta rajaa tonttia eteläisivulla. Tontilla on joitain kookkaita koi-voja ja syreenipensas.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

612. Karjakatu 25 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on korkeat umpikuistit sekä klassismille tyypilliset 6-ruutuiset ikkunat. Haukkaikkunoissa on varioitu perusratkaisua tekemällä niistä yläreunastaan kaarevat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 25 (Tontti 2, ent. 269)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 12.10.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 16,0 m x 9,0 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** seinärakenne: "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", täytteenä kutte-riilastu, vuoraushuopa". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa paneeli.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli. Kuisteissa ovet ja ikkunat ovat tasattuna yhtenäisenä kulkevaan päälilistään.
- **Ikkunat:** Kuusiruutuiset perinteiset ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla neljä symmetristä vaakapeiliä ja kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Katemateriaali galvanoitu levy, eli saumattu palapeltikatto
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".

614. Karjakatu 25, 27 ja 29. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

613. Karjakatu 25:n katujulkisivu on säilynyt alkuperäisen mukaisena. Haukka-ikkunat ja kellarin ikkunat ovat alkuperäisiä tai alkuperäisen mukaisia. Pääkerroksen ja ullakon päädyn ikkunat on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

616. Karjakatu 25:n piharakennuksen vinopaneloidut ovat tontin rakentumisajan tyylliset. HDF-pintaist ovet poikkeavat tyylistä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

617. Piharakennuksessa on huomiota herättävän pitkät räystäät. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

615. Tonttia 269 on lohkaistu Kajaanintien alta. Pienentyneen pihan luonne on muuttunut myös suurentuneen piharakennuksen ja korkean liikenteen suoja-aidan vuoksi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

618. Karjakatu 25:n alkuperäinen tyyli on vielä selvästi tunnistettavissa, vaikka rakennusosia on uusittu tyylistä poikkeavina. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin pihalla on ollut tavanomainen raxsilalle tyypillinen ulkokuone, jossa on ollut puusäiliöitä ja käymälä. uonna 1954 toinen pääty muutettiin saunaksi, jossa pesuhuone ja vesipisteet. Käymälä säilyi, mutta sitä kavenettiin. 2000-luvun alussa piharakennus purettiin ja tilalle rakennettiin uusi alkuperäistä mukaileva autotalli.

- **Rakennuslupa:** 21.12.2001
- **Suunnittelija:** arkkitehti Heikki Nuortimo
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 6,0m x 10,0m + räystäät
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja harkkoperustus
- **Julkisivut:** vaakapaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** vinopaneloituina puuovina. Näistä osa on uusittu nosto-ovina tai HDF-pintaistina umpioivina. Kaksiruutuisia puu-ikkunoita, päädyssä alkupe-
räinen haukka-ikkuna.
- **Katto:** harjakatto, jossa kolmiorimahuopakate
- **Eriyispiirteet:** Pitkät räystäät.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2001:** Rakennus muutettiin kahden asunnon paritaloksi. Päätyasunnot yhdistettiin ja niitä laajennettiin ullakolle koko asunnon alalta. Kuistit muutettiin lämpimiksi myös ullakolta ja ylimääräiset sisäänkäynnit poistettiin. Ovi siirrettiin keskelle kuistia ja ikkunoita lisättiin kuisteihin. Asuntoihin rakennettiin wc-, sauna- ja pesutilat. Toisen asunnon saunatilat tehtiin kellariin, muutoin kellaria ei otettu käyttöön. Ullakolle suunniteltiin kattolyhdyt pihan puolelle, mutta näitä ei toteutettu. Sen sijaan pihan puolen haukkaikkunat suurennettiin kuistien keskellä. Ulko-ovet vaihdettiin. Todennäköisesti rakennus myös lisälämmöneristettiin sisäpuolelta, mutta tästä ei ole varmuutta. Suunnittelijana arkkitehti Heikki Nuortimo.

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puitejako säilyttäen todennäköisesti 2000-luvun peruskorjauksen yhteydessä.
- Katto on uusittu saumattuna peltikatteena.

619. Karjakatu 25:n pihan puolella kuistien sisäänkäyntejä on muutettu ja ullakon haukkaikkunat suurennettu. Kainuuntie on leikannut tontista siivun rakennuksen ulkoseinää viistäen. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

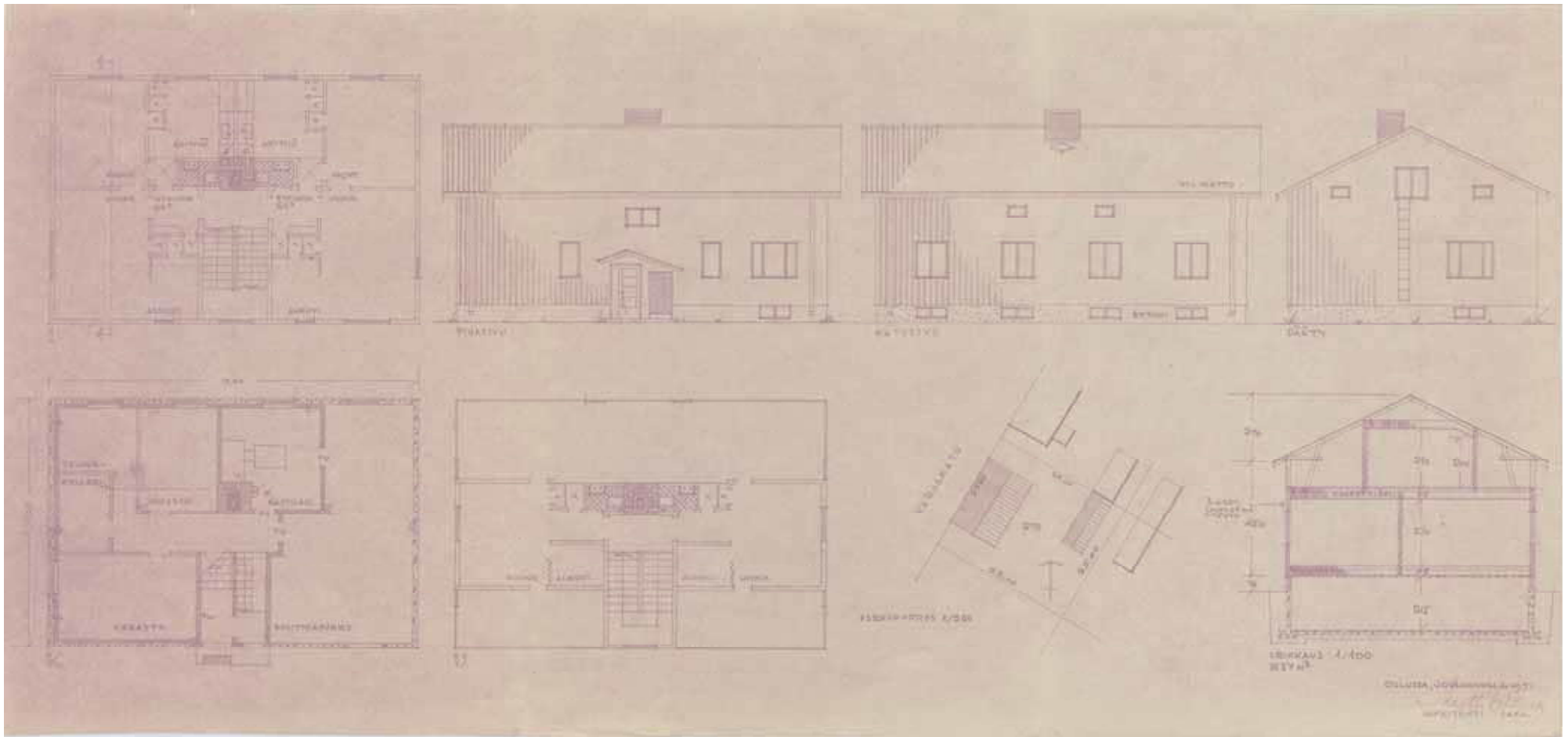
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko ja pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on pääpiirteittäin säilynyt, vaikka rakennusosien uusimisella on vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut muutoksia etenkin ullakolla. Pohjakerroksessa muutokset ovat maltillisia. Kellariin on lisätty saunatilat.
- **Alkuperäinen** rakenne on säilynyt.
- **Julkisivut:** Kadun puolella julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen mukaisina, vaikka rakennusosia on uusittu. Pihan puolella kuistien aukotuksessa ja sisäänkäynneissä on muutoksia. Lisäksi ullakon haukkaikkunoita on suurennettu kuistien välistä.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen. Ullakon kaarevat haukkaikkunat ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennus** on purettu ja tilalle on rakennettu uusi materiaaleiltaan alkuperäistä mukaileva autotalli. Osa rakennuksen ulko-ovista on vaihdettu tyylistä poikkeavina.
- **Aita** on puinen liikenteen suoja-aita, jonka tyyli poikkeaa Kainuuntien puolella Puu-Raksilalle tyypillisestä puusäleaidasta.
- **Pihan** luonne on muuttunut Kainuuntien leikattua pihasta palasen. Pihaa kutistaa myös uusi alkuperäistä hieman kookkaampi autotalli. Piha on säilynyt avoimena yhteispihana.

Muuta:

- Voimassa 04.05.2001 hyväksytty asemakaava ak1687.

620. Oulun kaupungin rakennuskonttorin työntekijöistä tontille 270 ehtivät laatia omat ehdotuksensa rakennusmestarit K. Kunnas vuonna 1939, J. W. Miesmaa vuonna 1946, A. Rönkönharju vuonna 1948 ja arkkitehti Martti Heikura vuonna 1951. Lopulta arkkitehti Martti Heikuran vuonna 1951 suunnittelema tontin viides rakennuslupa toteutettiin. Alkuperäiset neljä asuntoa vähenivät kahteen ja rakennus sai jälleenrakennuskauden funktionalistisia tyylipiirteitä. Pystysuuntaisen rimalaudoituksen sijaan rakennuksen julkisivuverhoukseksi toteutui Puu-Raksilalle tyypillinen vaakapanelointi. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Karjakatu 27 (Tontti 270) Purettu Kainuuntien alta

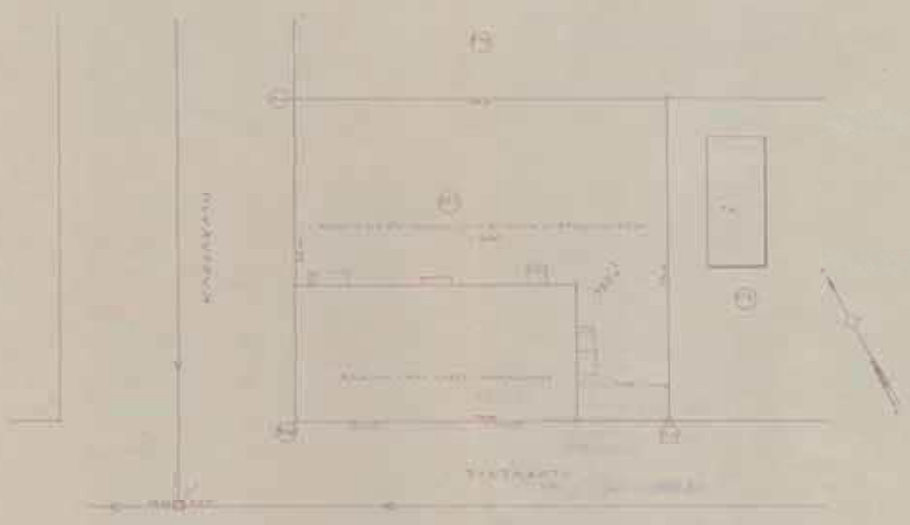
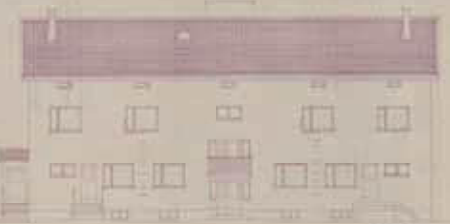
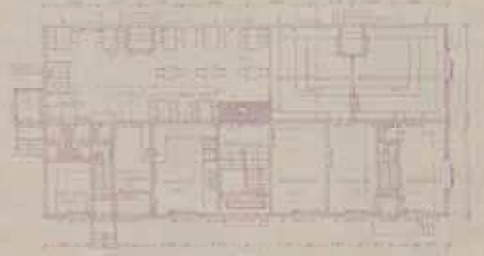
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 18.12.1951
- **Suunnittelija:** arkkitehti Martti Heikura
- **Anoja / tontin vuokraaja:** rakentamisen aikainen vuokraaja ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 2 asuntoa ja ullakolla 2 keittiötöntä huoneistoa.
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kuistiton pientalo
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden funktionalismi
- **Asunnoissa** 2 huonetta, alkovi, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja wc-tiloissa
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kellarissa** talouskellarit, kattilahuone, polttoainevarasto ja varastoja.
- **Ullakolla** kaksi keittiötöntä huoneistoa, jotka mahdollisesti kuuluivat alempiin asuntoihin
- **Rakenne:** Seinissä: "Kolminkertainen lautaseinä ja täyte". Kellarin seinissä ja lattiassa. Välipohjat puurakenteiset ja täytteenä konehöylänlastu.
- **Julkisivut:** rimalaudoitus, mutta toteutui vaakapaneloituna
- **Ikkunat:** funktionalismille tyypillisiä keski- ja kolmijakoisia tai jaottomia ikkunoita.
- **Ovet:** Pääovessa lasiaukko, joka jaoteltu vaakavälipuitteihin neljään ruutuun. Vino lankavedin, joka kääntyy lasiaukon eteen. Tukitilan rimoitettu ja matalampi ovi eritelty toiminnallisesti pääovesta. Sisätiloissa on käytetty taite-seiniä tai verhoa erottamaan alkovi ullakkohuoneesta.
- **Katto:** Tiilikate, mutta toteutui kolmiorimahuopakatteena.
- **Erityispiirteet:** Rakennuksen mittasuhteet tulevat klassismin ajan asemakavasta. Sen sijaan esimerkiksi ovet, ikkunat, tilajako, julkisivusommiteluperiaatteet ja detaljikäsittely viittaavat funktionalismiin.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen kuulunut myös piharakennus, jossa pesutupa, roskasäiliö ja puusäiliötä.

621. Karjakatu 27 kuvassa keskimmäisenä osin koivun takana. Kuvassa erottuu vaakapanelointi ja katto, joka toteutui ilmeisesti kolmiorimahuopakatteena. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

Handwritten signature and date: J. H. ... 1900

Handwritten signature and date: J. H. ... 1900

Karjakatu 29 (Tontti 271) Purettu Kainuuntien alta

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

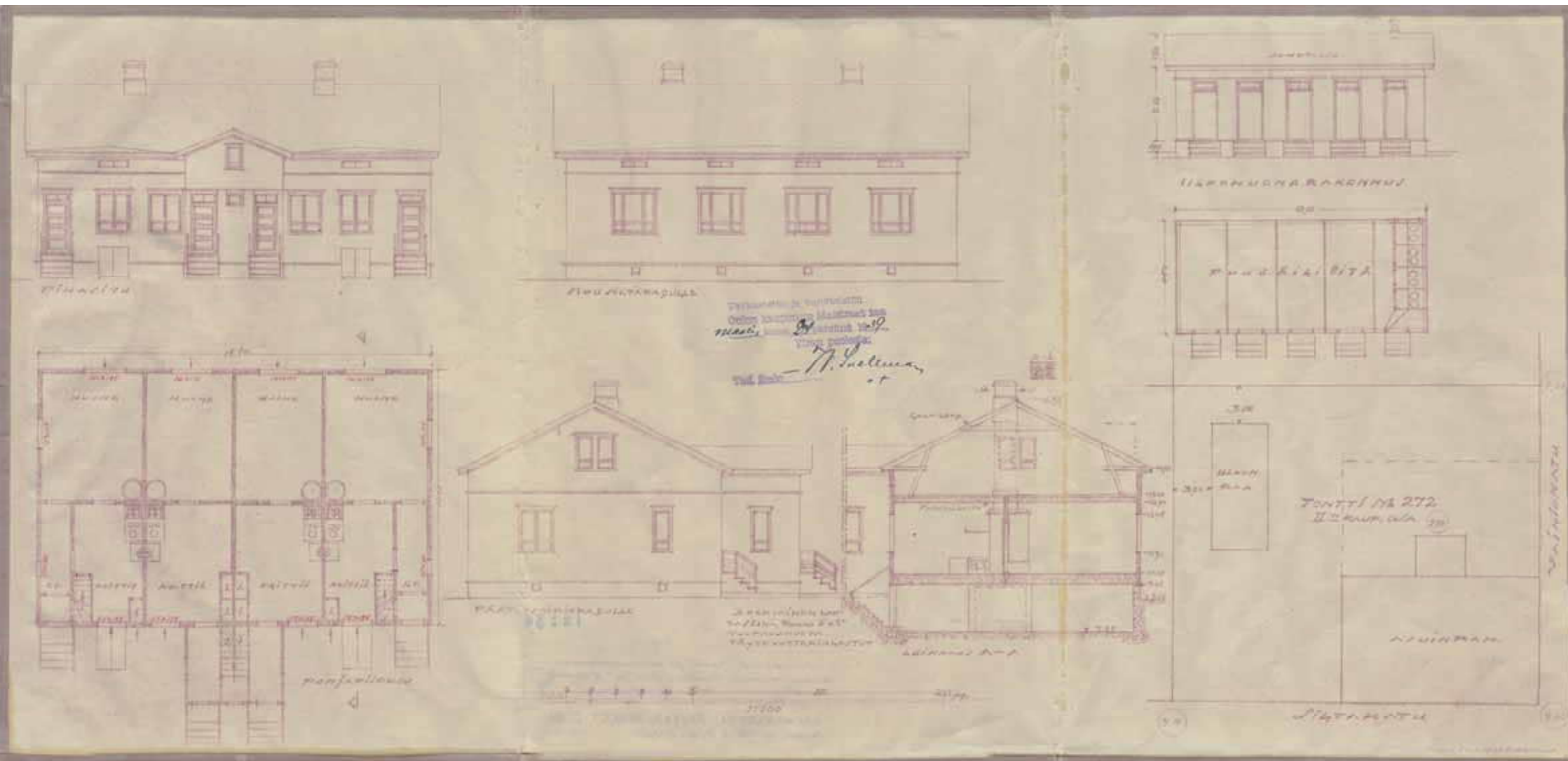
Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 18.9.1951
- **Suunnittelija:** rakennusmestari J. Karvonen
- **Tontin vuokraaja:** -
- **Asuntomäärä:** 2 ja pohjakerroksessa liiketiloja
- **Kerroksia:** 2 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen pienkerrostalo, jonka pohja-ala 22,0 m x 10,5 m. Pihan puolella tuuletusparvekkeet ja päädyssä sisäänkäyntikuisti tai tuulikaappi.
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden funktionalismi
- **Toisen kerroksen asunnoissa** 3–4 huonetta, keittiö, eteishalli ja wc
- **Pohjakerroksessa** myymälä- ja kahvilatiloja aputiloineen
- **Kellarissa** kahvilan ja myymälän varastotilat, polttoainevarasto, kattilahuone, talouskellarit, askarteluhuone ja sauna. Kulku kellariin rappukäytävän ja liiketilojen kautta.
- **Ullakolla** kuivausullakko ja säiliöitä. Kulku ullakolle rappukäytävän kautta.
- **Vesipisteet** keittiöissä ja wc-tiloissa sekä pesu- ja aputiloissa
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Rakenne:** seinät 6"hirsistä pystyyn, kellari betoniperustus ja tiilimuuratut seinät. Kellarin lattia ja katto betonia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** Suunnitelmissa rapatut, mutta toteutuneet kdun puolella vaaka-panelointina ja pihan puolella mineriittilevytyksenä. Liiketilän näyteikkunoita ympäröi pystyrimoitus. Pihan puolella tuuletusparvekkeet.
- **Ikkunat:** Sivu- ja kolmijakoisia ikkunoita. Ensimmäisessä kerroksessa suuret jaottomat näyteikkunat. Ullakolla haukkaikkunat.
- **Ovet:** Ovissa lasiaukot, joissa funktionalismille tyypilliset pyöristetyn nurkat. Liiketilöjen ovien yllä on yläikkunat.
- **Katto:** Suunnitelmissa katemateriaalina tiili, mutta toteutunut huopakatteena.
- **Eriyispiirteet:** Ensimmäisessä kerroksessa toiminut ruokatavara- ja siirtomaa-tavaramyymälät sekä kahvila 35-37 henkilölle. Runko toteutettiin pystyhirsistä, mitä asukkaat kävivät ihmettelemässä rakennustyömaalla.

623. Karjakatu 29 näyttäisi massaltaan ja aukotukseltaan toteutuneen suunnitelmien mukaisesti. Pystyhirsirunkoinen rakennus verhoiltiin kuitenkin rappauksen sijasta kadun puolelta vaakalau-doituksella ja pihan puolelta mineriittilevyillä. Vesikatteeksi ei laitettu tiilikattoa vaan tavallinen huopakate. Tonttia ympäröi korkea metalliverkkoaita. Taustalla näkyvät Karjasillan kerrostalot. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

622. Viereisellä sivulla: Karjakatu 29:n liike- ja asuinrakennuksen lupapiirustukset vuodelta 1951. Tontille haettiin lupa J. Karvosen asuinoppatalolle jo vuonna 1946, mutta tätä ei toteutettu. Sen sijaan 1950-luvun alussa paikalle nousi jälleenrakennuskauden pienkerrostalo, jonka pohjakerroksessa oli sekatavaramyymälä ja kahvila. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

624. Teuvo Pakkalan katu 30 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 2:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kaikissa keittiö, yksi huone ja eteinen tai kuisti sekä komerot. Keskimmäisiin asuntoihin ja ullakolle on käynti korkean kuistin kautta. Talousrakennuksessa sijaitsee käymälä ja puusäiliöt. Tässä rakennuksessa on Puu-Raksilan yleisimmät ikkunat eli 6-ruutuiset risti-ikkunat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 30 (ent. Vainiokatu 30) (Tontti 272) Purettu Kainuuntien alta

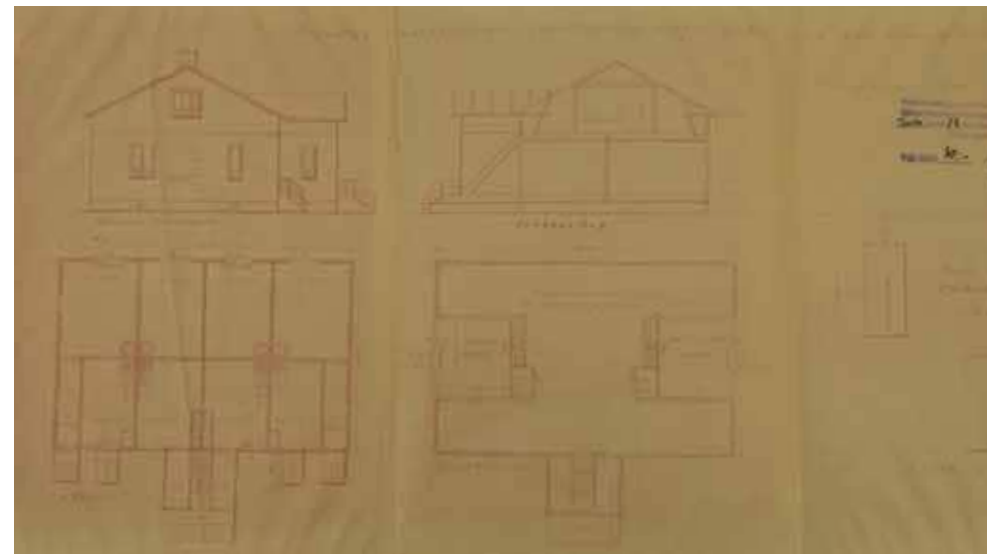
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

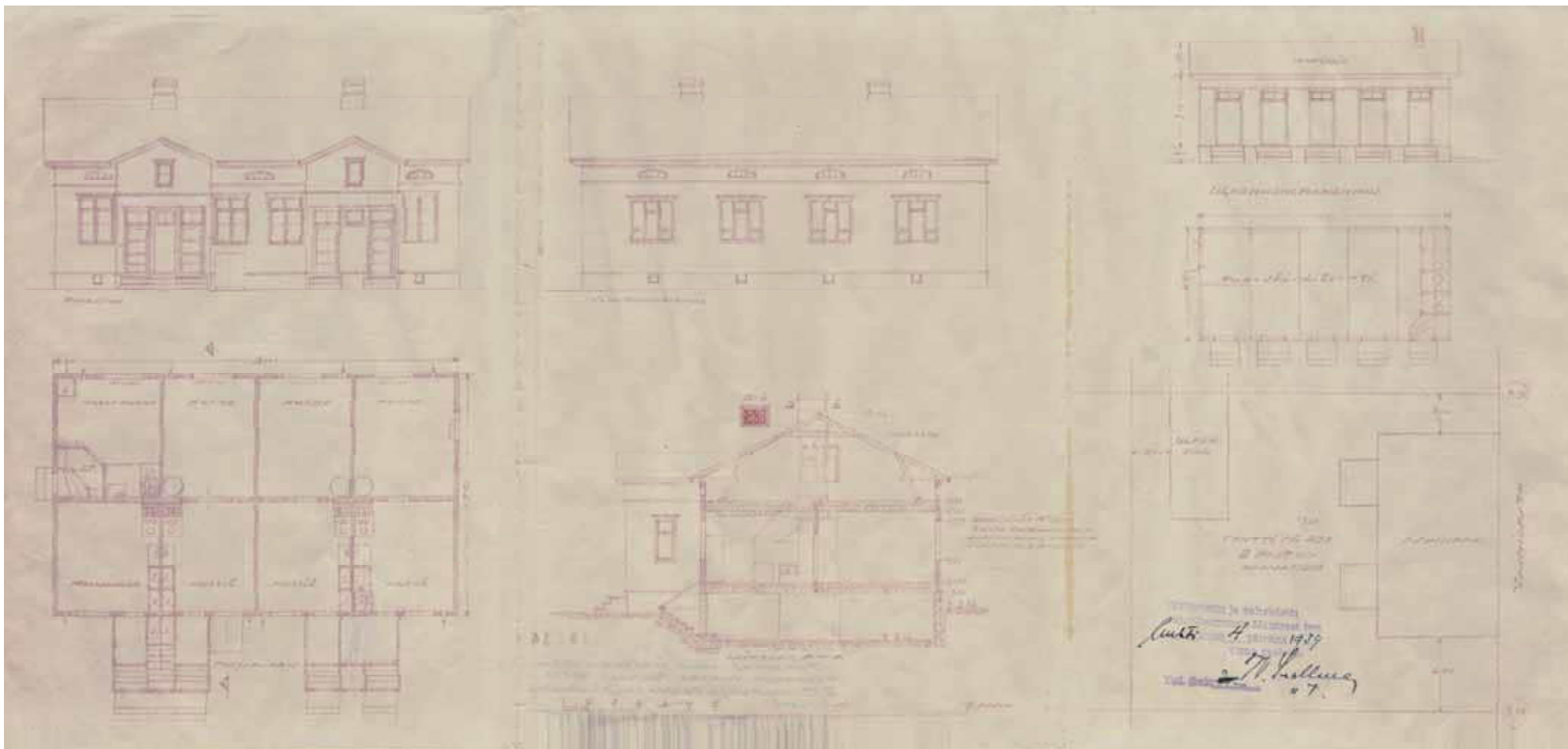
- **Rakennuslupa:** 22.3.1938
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Sulo Ilmari Kaijalainen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala on 15,5 m x 10,0 m.
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinissä: "kolminkertainen lautaseinä, runko 2"x5", täytteenä kutterilastu, vuoraushuopa". Kellarin seinissä betoni ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa panelointi.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, vesilista sekä betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusiruutuiset alajaolliset ikkunat, joissa keskimäinen yläruutu suuri näköalaruutu ja alakulmissa funktionalismille tyypilliset pienet tuuletusruudut. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä symmetristä vaakapeiliä. Yläikkunoiden sijaan ilmeisesti toteutettu ovien ylimmät peiliot lasiaukkoina.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate.
- **Eriyispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 2".
- **Muutokset:** Rakennukseen lisättiin ullakkohuoneet vuonna 1945. Ajalle tyypillisen ullakkohuonemuutoksen suunnitteli E. Meriluoma.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen kuului myös samaan aikaan suunniteltu alueelle ja aikakaudelle tyypillinen piharakennus, jossa puusäiliöt ja käymälä.

625. Teuvo Pakkalan katu 30. Kerroslistaa ja ovien yläikkunoita ei ilmeisesti toteutettu. Kuistin keskelle on lisätty kolmas ovi, joka johtaa ullakon asuntoihin. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

626. Ote E. Meriluoman suunnittelema ullakkohuoneiden lisäyksen lupapiirustuksesta vuodelta 1945. Ullakkohuoneet lämmitettiin Porinmateilla. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

627. Teuvo Pakkalan katu 28 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa ja livari Salmisen rakennuttamaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1938. Rakennus poikkeaa pohjaratkaisultaan perusversiosta, sillä rakennuksessa on yhteensä viisi asuntoa, joista kolmessa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Lisäksi rakennuksen pohjoispäättyyn suunniteltiin kaksi hellahuonetta. Käynti toiseen hellahuoneeseen on rakennuksen päädyssä. Käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäiliöt. Asuinrakennuksessa on korkeat umpikuistit, joista toisesta käynti ullakolle erillisen ulko-oven kautta. Ikkunat ovat pihan puolella klassismille tyypilliset 6-ruutuiset ikkunat, mutta kadun puolella funktionaalistissävyytteiset, joissa pienet tuuletusruudut alanurkissa ja keskellä ylhäällä. Haukkaikkunoissa on varioitu perusratkaisua tekemällä niistä yläreunastaan kaarevat. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkisto)

Teuvo Pakkalan katu 28 (ent. Vainiokatu 28) (Tontti 273) Purettu Kainuuntien alta

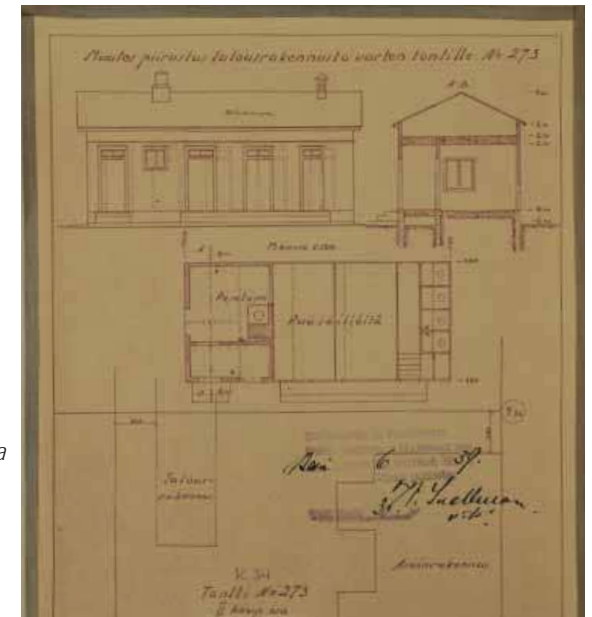
ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 13.3.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** livari Salminen
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 16,0 m x 9,5 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen tai hellahuone ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Pohjia ei esitetty, mutta tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti toisen kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinät: "4" lankuista, vuoraushuopa ja ulkovuoraus laudoista. Sisäpuolelle insoliitti". Kellarin seinissä betoni ja alapohja maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa paneeli.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisoskeli. Kuisteissa ovet ja ikkunat ovat tasattuna yhtenäisenä kulkevaan päälilistaan.
- **Ikkunat:** Pihanpuolella perinteiset kuusiruutuiset ikkunat. Kadunpuolella kolmijakoiset ikkunat joissa vaakavälipuitteet jakavat pienemmät ruudut sivuilla alas ja keskellä ylös. Ullakolla on kaarevat neliruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä symmetristä vaakapeiliä. Ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyyppillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".
- **Muutokset:** Rakennukseen molempiin päätyihin lisättiin uunilämmitteiset ullakkohuoneet vuonna 1945. Suunnittelijana Arvo Koskipaasi.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen on kuulunut myös samaan aikaan suunniteltu piharakennus, johon toteutettiin alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen pesutupa, puusäiliöt ja käymälä.

628. Teuvo Pakkalan katu 28 kuvassa vasemmalla. Hellahuonee sisäänkäynti erottuu rakennuksen päädyssä. Matalalta paistava aurinko tuo julkisivun yksityiskohdat selvästi esiin. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

629. Ote A. Koskipaasin suunnitelmasta talusrakennuksen muutoksesta pesutuvalliseksi. Muutoslupa haettiin ilmeisesti ennen rakennuksen valmistumista, vain kaksi kuukautta alkuperäisen luvan myöntämisen jälkeen. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

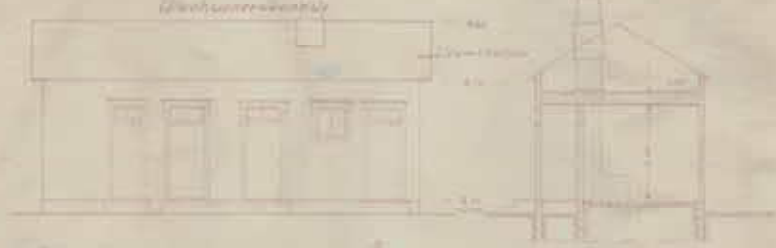
Piirustus auiin- ja ulkoisrakennusta varten toni. II No 274 Oulun kaupungin II = kaupunginosassa.

1:n Vainiokadulla

2:n toni. II No 273

Ulkoisrakennus

1:n Vainiokadulla

kuuti. 4 39
 N. Suellus
 v. t.

Millakara 1120

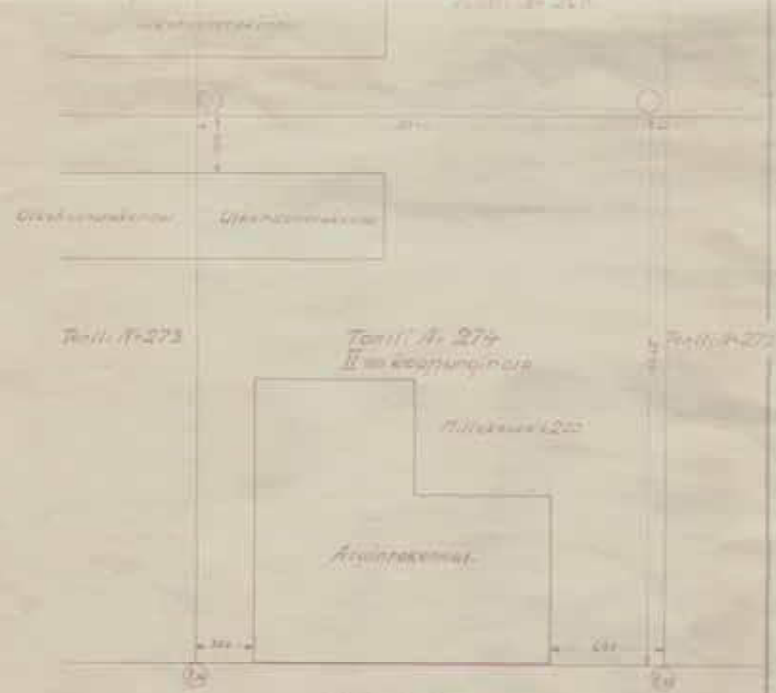
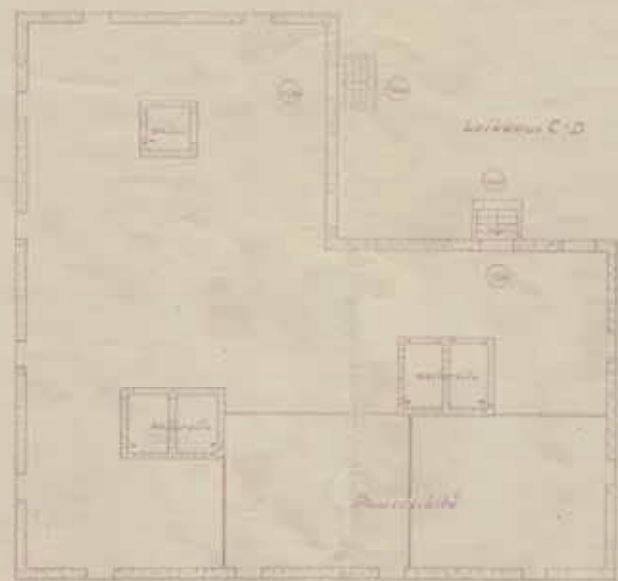
Pohjoispuolelta

Leikkaukset C-D

Tonin II-273

Tonin II-274
 Oulun kaupungin II

Tonin II-272

Vainiokatu
 Oulussa, maaliskuun 26 p:nä 1931 Arto Kallio

Teuvo Pakkalan katu 26 (ent. Vainiokatu 26) (Tontti 274) Purettu Kainuuntien alta

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

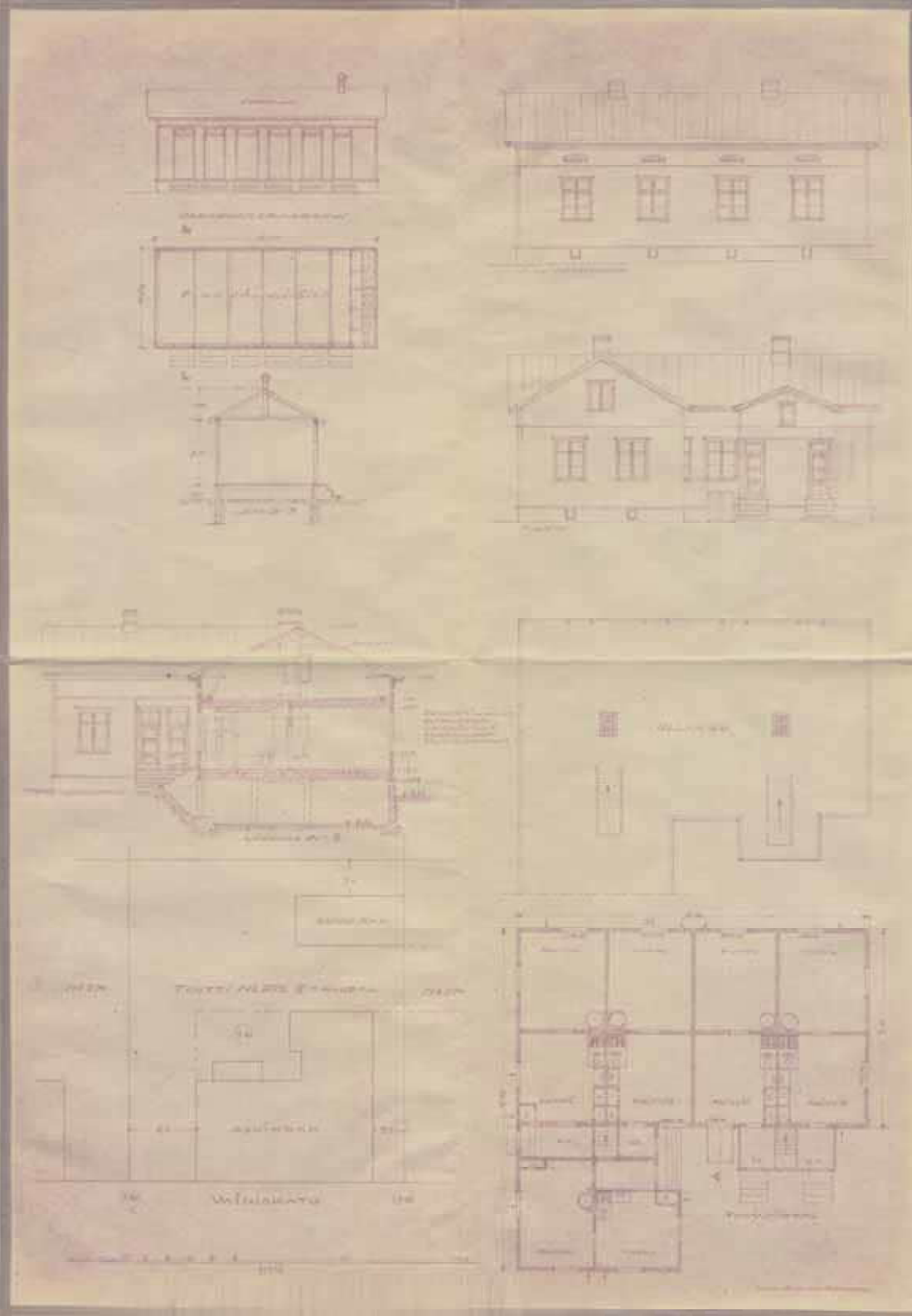
Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 4.4.1939
- **Suunnittelija:** Arvo Koskipaasi.
- **Tontin vuokraaja:** Urho Koskipaasi
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 sekä kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kuistiton pientalo, jonka pohja-ala 16,0 m x 15,0 m x 9,0 m x 8,5 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** Kaksi huoneistoa, joissa huone, keittiö ja eteinen. Yksi huoneisto, jossa huone, makuualkovi, keittiö ja eteinen sekä yksi huoneisto, jossa 3 huonetta, keittokomero ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit. Lisäksi kellarissa oli puusäiliöitä.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti rakennuksen sisänurkan eteisestä.
- **Rakenne:** puurakenteiset seinät ja välipohjat. Kellarissa seinät betonia ja kellarissa maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset.
- **Julkisivut:** holkkilaudoitus ja betonisokkeli. Rakennukseen toteutettiin myös kerros- ja vesilistat.
- **Ikkunat:** Kuusi- tai neliruutuiset risti-ikkunat.
- **Ovet:** Rakenteeltaan viitteelliset. Ovien yllä yläikkunat tai ovisia lasiaukko oven yläosassa.
- **Katto:** peltikatto eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen asuinrakennus.
- **Muutokset:** Rakennuksen päätyasunto laajennettiin ullakolle yhden makuuhuoneen verran vuonna 1961. Suunnittelijana Yrjö Kataja.
- **Piharakennus:** Kokonaisuuteen kuului myös samaan aikaan suunniteltu piharakennus, jossa oli pesutupa, puusäiliöt ja käymälä.

630. Teuvo Pakkalan katu 22–30. Tontin 274 rakennus kuvassa kolmas oikealta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

631. Viereisellä sivulla: Arvo Koskipaasin suunnitteleman asuinrakennuksen lupakuvat vuodelta 1939. Tavanomaisten yhden huoneen ja keittiön asuntojen lisäksi rakennuksessa on myös tavanomaista suuremmat kahden ja kolmen huoneen ja keittiön huoneistot. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

632. Teuvo Pakkalan katu 24 edustaa Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvit-
tyksessä nimetty Kunnas 6. Tässä rakennuksessa on yksi korkean mallinen kuisti sekä 6-ruutuiset
klassismille tyypilliset ikkunat. Haukkaikkunoita on varioitu tekemällä ne yläreunastaan kaare-
viksi. Yhden huoneen, keittiön ja eteisen sisältäviä asuntoja on viisi kappaletta. Kaikkiin asuntoi-
hin oli ajalle tyypillisesti omat sisäänkäynnit. Lupapiirustukset vuodelta 1938. Kokonaisuuteen
kuului myös samaan aikaan suunniteltu piharakennus, jossa oli puusäiliöt ja käymälä. (Piirustuk-
set: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalankatu 24 (ent. Vainiokatu 24) (Tontti 1, ent. 275)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 18.4.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Arvo Hakala, vuokraoikeus siirretty Otto ja Eeva Konolalle
- **Asuntomäärä:** 5 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen L-mallinen ja yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 16,00 m x 9,0 m x 15,50 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** sijaitsevat tulisijojen perustuksissa olevat talouskellarit, joihin käynti oli ulkoa luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**
- **Rakenne:** seinärakenne: "4" lankuista, vuoraushuopa, ulkolaudoitus 1" holk-kilaudoista, täytekutterinlastu". Kellarin seinät betonia ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset, eristeenä kutterinpuru. Sisäkatossa paneelit.
- **Julkisivut:** Holkkilaudoitus, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusiruutuiset perinteiset symmetriset ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat neliruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla kome symmetristä leveää vaakapeiliä. Kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Rakennus edustaa Kunnaksen L-mallin tyyppiratkaisua, joka on tässä selvityksessä nimetty "Kunnas 6".

634. Teuvo Pakkalan katu 22–30. Tontin 275 rakennus on kuvassa toinen oikealta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

633. Teuvo Pakkalan katu 24 ikkunat on palautettu lähemmäksi alkuperäistä tyyliä. Sisäänkäyntikatus ja toinen ovi ovat 2000-luvun lisäykset. Liikenteeltä suojaa korkea puuaita. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

636. Jälleenrakennuskauden henkinen kuisti on 2000-luvun laajennus. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

635. Tontin 275 pihalle on rakennettu kaksi piharakennusta ja ajoväylälle on ladottu noppakiveys. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

637. Pohjoissivulla sijaitsevat asuntojen sisäänkäynnit ja 2000-luvulla lisätyt kellaritilojen lasikatetut uloskäynnit. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin vuoden 1939 ulkokuoneessa oli puusäiliöitä ja käymälä. Vuonna 1952 rakennukseen suunniteltiin tehtäväksi pesutupa, sauna ja työhuone. Rakennus on purettu 2000-luvun lopulla.

Ulkosauna-varasto sekä autotalli:

- **Rakennuslupa:** 4.8.2006
- **Suunnittelija:** Arkkitehtitoimisto Veli Karjalainen ky.
- **Kerrosia:** 1, **Pohja-ala:** Autotalli 6,0m x 10,0m ja varasto 4,6m x 9,9m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakapanelointi
- **Ovet ja ikkunat:** vaakapaneloidut puuovet
- **Katto:** harjakatto, jossa konesaumattu peltikate
- **Erityispiirteet:** Varasto mukaillee sijainniltaan, kooltaan, aukotukseltaan ja materiaaliltaan alkuperäistä piharakennusta. Autokatoksen materiaalit vastaavat kuin varastossa.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1952:** Rakennus suunniteltiin laajennettavaksi yhdellä asunnolla pohjaltaan neliön muotoiseksi. Ullakolle suunniteltiin myös kolme ullakkohuonetta ja kellariin keskuslämmityshuone sekä autotalli. Ikkunat eistettiin uusittavaksi ajalle tyypillisinä jaottomina ja pystysuuntaisilla tuuletusikkunoilla varustettuna. Muutoksen suunnitteli V. Holappa, mutta suunnitelmaa ei toteutettu ainakaan laajennuksen osalta. Ikkunat sen sijaan ovat muutossuunnitelman mukaiset vuoden 1964 valokuvassa.
- **2006:** Rakennuksen pohjoispäädyn kaksi asuntoa laajennettiin sekä kellariin että ullakolle. Käytännössä talo rakennettiin puoliksi uudestaan, sillä puuverhoillun rakennuksen rungoksi muutettiin betoniharkko. Seinien lisäksi myös ala- ja välipohjat tehtiin betonirakenteisina. Yläpohja uusittiin puurakenteisena. Kaikki tilat rakennettiin uudestaan ja asuntoihin tuli ajanmukaiset sauna- ja pesutilat sekä wc:t. Uudistettujen asuntojen sisäänkäynnit siirrettiin rakennuksen koillisivulle, ja niihin rakennettiin katos. Sinne tuli myös uloskäynnit kellaritiloista. Pihan puolelle lisättiin lapeikkunoita. Ikkunat ja ulko-ovet uusittiin koko rakennuksessa. Ikkunoiden puitejako muutettiin risti-ikkunoiksi. Suunnittelijana arkkitehti Veli Karjalainen.
- **2007:** Rakennuksen eteläpäädyn asunto peruskorjattiin. Runkorakenne säilyi, mutta hirsiseinät lisälämmöneristettiin rakennuksen ulkopuolelta ja ulko-verhous uusittiin. Kaksi alkuperäistä asuntoa on yhdistetty mahdollisesti jo aiemmin. Ullakko otettiin korkean tilan osalta käyttöön ja pihan puolelle lisättiin lapeikkuna. Kellariin ei muutoksia. Kuistin eteen lisättiin lasiveranta, jossa lapekatto. Suunnittelijana arkkitehti Veli Karjalainen.

638. Teuvo
Pakkalan katu 24
piharakennukset
ovat 2000-luvun
jälkipuoliskolla
rakennetut. (Kuva:
Riitta Kosonen,
Arkkitehtitoimisto
Jorma Teppo Oy,
5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kolmeen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** ullakko, pohjakerros ja puolet kellaria
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt pihan puolen kuistilajennusta lukuun ottamatta.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt. Pihan puolen kuistilajennuksella ja rakennusosien uusimisella on vaikutusta tyyliin. Ikkunoiden puitejako on palautettu lähelle alkuperäistä tyyliä.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia.
- **Alkuperäinen** kantavarakenne on säilynyt rakennuksen eteläpäädyssä, mutta pohjoispäädyn asunto on rakennettu kokonaan uudestaan betoniharkkorakenteisena ja betonisilla ala- ja välipohjilla.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen henkisinä. Ikkunoiden ja ovien uusiminen sekä kuistilajennus ja lapeikkunat muuttavat julkisivuja. Rakennukseen on lisätty ulkopuolinen lisälämmöneriste eteläpäätyyn.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina palauttaen asuinkerroksen puitejakoa lähemmäksi alkuperäistä. Haukkaikkunoiden muoto ja puitejako on säilynyt.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on alkuperäinen tai alkuperäisen mukainen saumattu palapeltikaten peltikatteena.

Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu ja tilalle on rakennettu vastaava moderneilla rakennusmenetelmillä. Lisäksi tontin länsinurkkaan on tehty kolmen auton autokatos.
- **Aita** on puuaita, joka poikkeaa tyyliiltään Puu-Raksilalle ominaisista puusäleaidoista.
- **Pihan** luonne on muuttunut uuden piharakennuksen, kuistilajennuksen ja pihan kivemäisenmyötä tiiviimmäksi. Tontin etelälaidalla on ollut puu- tia pensasrivi. Nyt etelälaitaa rajaa Kainuuntieltä suojaava korkea aita.

Muuta:

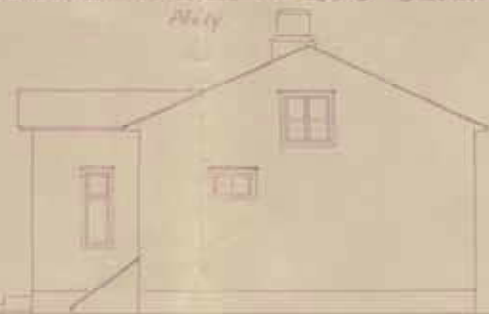
- Voimassa 18.07.2006 hyväksytty asemakaava ak1903.

Piirustus asuin- ja ulkokuonerakennuksille varten. Tontille N:o 276 Oulun kaupungin II:n kaupunginosalla.

Levä Vainikkodalle

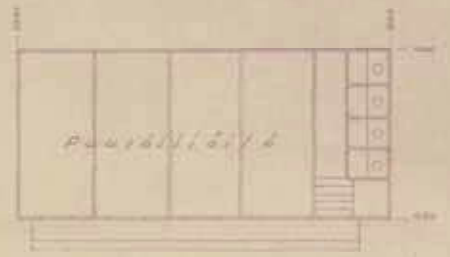
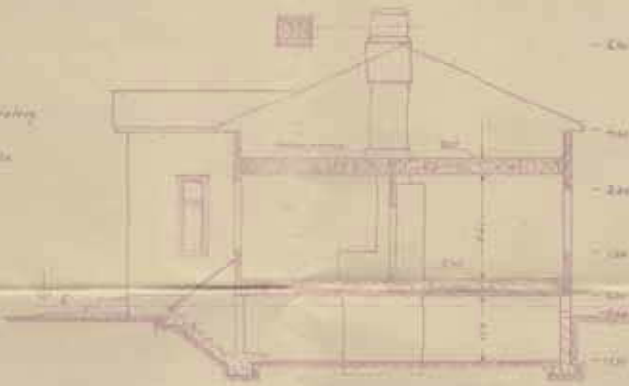
Maity

Ulkokuonerakennus

Mittasuunnitelmaksi 1/100

Leikkaukset A-B

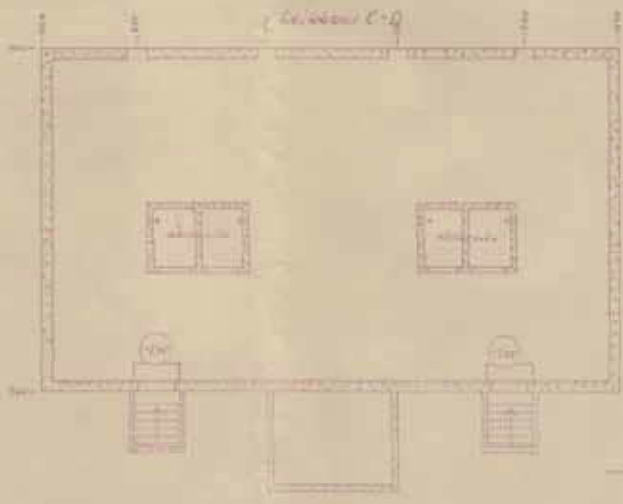
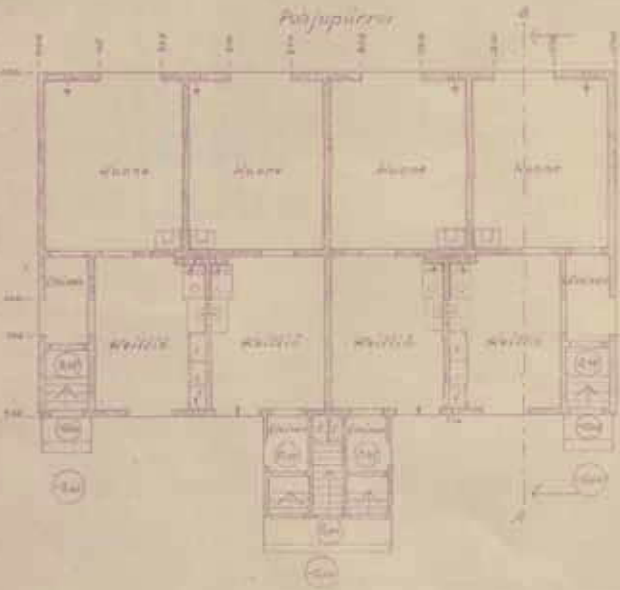

Tontti N:o 262

Pöytäsuunnitelma

Leikkaukset C-D

*Tekninen ja Piirustus
Kokous pöytäkirja
huhtikuun 4 päivän kokouksen
pöytäkirja
Tontti N:o 276
- A. Huhtanen*

*Tontti N:o 276
II:n kaupunginosalla
Mittasuunnitelmaksi 1/200*

Vainikkodalle

*Arkkitehti
A. Huhtanen*

Teuvo Pakkalan katu 22 (ent. Vainiokatu 22) (Tontti 276)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 4.4.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Tontin vuokraaja:** 1939 livari Salminen, vuokraoikeus siirretty 1940 Maria ja Arvo Pikkarainen
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** harjakattoinen yksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala on 9,0 m x 15,4 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellarissa** sijaitsiva tulisijojen perustuksissa olevat talouskellarit, joihin käynti oli ulkoa luukkujen kautta.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistin keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** puurakenteinen, kellarin seinät betonia ja lattiana maalattia, väli- ja yläpohjat puurakenteiset, eristeenä sahanpuru.
- **Julkisivut:** Holkkilaudoitus, suunnitelmista poiketen kerros- ja vesilistat toteutettu, betonisokkeli
- **Ikkunat:** Kuusiruutuiset risti-ikkunat, pihan puolen ikkunat perinteisellä symmetrisellä ruutujaolla. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaarevat haukkaikkunat.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat.
- **Katto:** Galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Rakennus on Puu-Raksilalle tyypillinen pientalo.

641. Teuvo Pakkalan katu 22 etualalla oikealla kuvattuna 1970-luvulla. (Kuva: Raksilan perinneyhdistys.)

639. Teuvo Pakkalan katu 22 on säilynyt kadun puolelta pitkälti alkuperäisen mukaisena. Asuintiljen ikkunat on uusittu. kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

640. Viereisellä sivulla: Tontin 276 lupapiirustukset vuodelta 1939. Rakennuksen neliasuntainen pohjaratkaisu on ajalle tyypillinen. Piharakennuksessa oli puusäiliöt ja käymälä. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

643. Teuvo Pakkalan katu 22 talousrakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

644. Uudehko valokatteinen pergola. (Kuva: Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

642. Tontin 276 piha-alue on säilynyt luonteeltaan vastaavana kuin 1960-luvulla. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

645. Teuvo Pakkalan katu 22 on säilynyt kadun puolelta pitkälti alkuperäisen mukaisena. Asuintiljen ikkunat on uusittu kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin ulkokuoneessa oli puusäiliöitä ja käymälä. Lisäksi pihalla on uudehko pergola rakennelma ja pieni jätekatos.

- **Rakennuslupa:** 4.4.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Arvo Koskipaasi
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 4,5m x 10,0m
- **Runkorakenne:** rankorakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakaneloidut
- **Ovet ja ikkunat:** Ovien yllä kaksiruutuiset yläikkunat. Ovet olleet todennäköisesti vaakaneloidut.
- **Katto:** harjakatto, joka katettu bitumihuovalla
- **Erityispiirteet:** Ajalle ja Puu-Raksilalle tyypillinen talousrakennus.
- **Muutokset:** Vesikate uusittu profiilipeltikatteenä. Yksi ulko-ovista uusittu pystypaneelipintaisena. Vuonna 1979 myönnettiin lupa muuttaa käymälä saunaksi. Päättyyn lisättiin uudet pienet neliöikkunat.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- Ei luvan varaisia muutoksia.

Muut havaitut muutokset:

- Peruskorjaus kesällä 1975. Taloon tuli sähkölämmitys, lämmin vesi ja sisä- vessa. Kolme pönttöuunia säilyivät.
- Rakennus on muutettu yhden asunnon omakotitaloksi. Kolme ylimääräistä sisäänkäyntiä on poistettu.
- Ikkunat on uusittu puuikkunoina alkuperäistä puitejakoa noudattaen.
- Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina puu- ja paneeliovina.
- Rakennus on ilmeisesti lisälämmöneristetty.

646. Teuvo Pakkalan katu 22 on säilynyt kadun puolelta pitkälti alkuperäisen mukaisena. Asuintiljen ikkunat on uusittu. kuvattuna. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

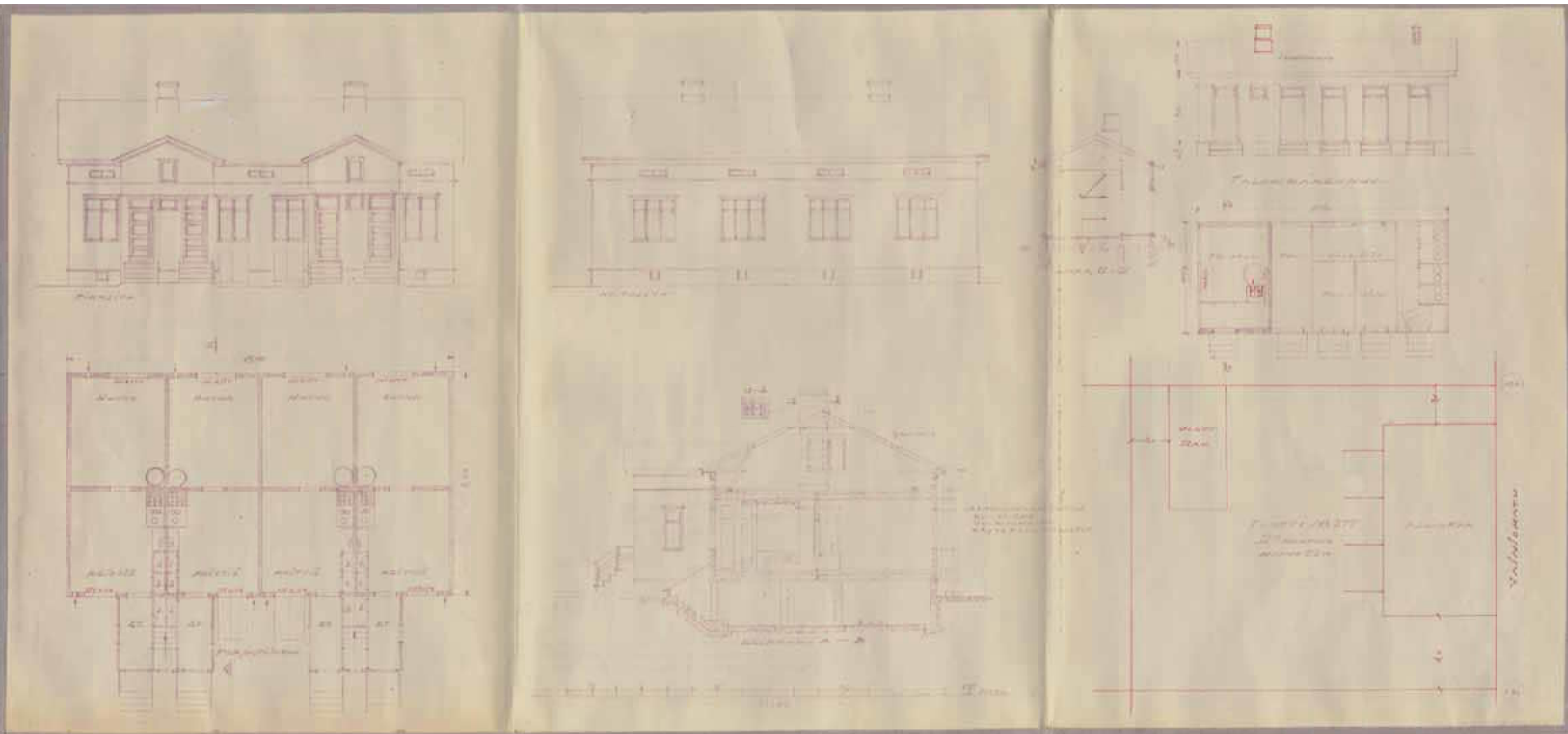
- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt yhteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt. Ulko-ovien ja ikkunoiden vaihdolla on pientä vaikutusta tyyliin.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisen mukaisina. Pihan puolella on poistettu kolme sisäänkäyntiä ja rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen. Ullakon ikkunat ovat alkuperäisiä.
- **Ovet:** Ulko-ovien alkuperäisyydestä ei ole varmuutta.
- **Katto:** Katto on uusittu entisen kaltaisena saumattuna peltikatteena.

Piha:

- **Piharakennus** on säilynyt lähes alkuperäisenä, mutta vesikate on muutettu profiilipelliksi ja rakennuksen toiseen pätyyn on tehty sauna. Lisäksi pihan toisessa nurkassa on uudehko pergola-rakennelma.
- **Aita** on osin saman tyylinen puusäleaita kuin 1960-luvulla, osin liikenteeltä suojaava korkeampi puuaita.
- **Pihan luonne** on säilynyt alkuperäisen kaltaisena avoimena ja jakamattona. Uusi pergola muuttaa hieman tilarakennetta. Pihan pinnat ovat perinteiset nurmi ja kivituhka. Tontilla on pari suurta koivua.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

647. Teuvo Pakkalan katu 20 edustaa tässä selvityksessä Kunnas 1:ksi nimettyä Kyösti Kunnaksen suunnittelemaa tyyppiratkaisua. Lupapiirustukset ovat vuodelta 1939. Rakennuksessa on neljä asuntoa, joissa kylmä umpikuisti, keittiö, yksi huone ja komeroita. Käymälä sijaitsee ulkorakennuksessa, missä ovat myös asuntokohtaiset puusäiliöt ja pesutupa. Asuinrakennuksessa on korkeat umpikuistit, joiden kautta käynti ullakolle. Ikkunat ovat Puu-Raksillan yleisimmät 6-ruutuiset ikkunat risti-ikkunat. Haukaikkunat ovat kaksiruutuiset. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 20 (ent. Vainiokatu 20) (Tontti 277)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Kyösti Kunnas
- **Tontin vuokraaja:** Olavi Makonen, Vilho Tauniharju ja Juhani Feeti Marjamaa
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kaksikuistinen pientalo, jonka pohja-ala 15,40 m x 9,00 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti kuistien keskeltä erillisillä portailla.
- **Rakenne:** Seinärakenne: "3-kertainen lautaseinä, runko 2"x5", täyteenä kutte-ri-lastu, vuoraushuopa". Kellarin seinissä betoni ja alapohjana maalattia. Väli- ja yläpohjat puurakenteiset. Sisäkatossa paneeli.
- **Julkisivut:** vaakapaneeli, kerros- ja vesilistat, betonisokkeli. Kerroslista ei ilmeisesti alun pitäen toteutunut.
- **Ikkunat:** kuusi- ja neljäruutuiset risti-ikkunat. Kapeat vuorilaudat ja päälilistana yksinkertainen lauta. Ullakolla kaksiruutuiset haukkaikkunat.
- **Ovet:** Neljä sisäänkäyntiä. Ovilla neljä symmetristä vaakapeiliä ja jaottomat yläikkunat.
- **Katto:** galvanoitu levy eli saumattu palapeltikate
- **Erytyspiirteet:** Edustaa Puu-Raksilalle tyypillistä Kunnaksen tyyppiratkaisua, joka on tässä selivityksessä nimetty "Kunnas 1".

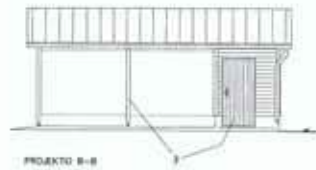
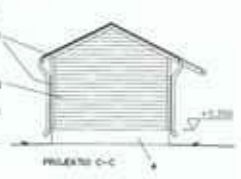
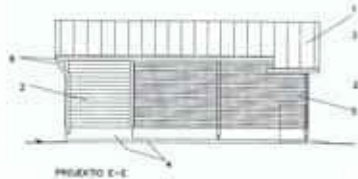
649. Teuvo Pakkalan katu 20 kuvassa vasemmalla. Suunnitelman mukaista kerroslistaa ei näy kuvassa. Portit olivat metalliputkiportteja ja pihaa ympäröi puusäleaita. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

648. Teuvo Pakkalan katu 20 päädyn ikkunat on suurennettu ja kaikki ikkunat uusittu puitejako säilyttäen. Pätyyn on lisäksi lisätty ilmalämpöpumppu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

AUTOKATOS/VAMASTO
RAKENNUKSEN TARKENNETAAN 2 KPL. TONIN PIELIVUONAA,
K3, ASEMAPIIRREKSI

1. KONESAUMATTU PELTIKATE (KUTEN PÄÄKÄÄRMÄLLE, SOKKELI PANEELIARVON 200L, SÄÄNÄ KIPÄÄ)
2. VAAKALAUDOITUS (KUTEN PÄÄKÄÄRMÄLLE, MAALAUKSI, SOKKELI MONICOLOR MON K150, PERINNE VUORE)
3. VUORE- JA KÄYSTÄLÄUDAT, KATTORUUDUT, IKKUNTOIPAT, OVIKÄ OULUVA LITTOVAISEN, MAALAUKSI, SOKKELI MONICOLOR MON K150, MAALAUKSI VALKONEN
4. SOKKELI JA BETONILATTIA, MAALAUKSI, SOKKELI MONICOLOR MON K150, GRANITIN HARMAA
5. PÄÄKÄÄRMÄLLE VAARAKAAN 23x23 mm, ASEMAPIIRRE K/3, TÖÖ 100L, MAALAUKSI, SOKKELI MONICOLOR MON K150, PERINNE VUORE
6. SÄÄNÄKORUUT JA -SÄÄNÄKORUUT, MUOVIPAINOITTU TERÄS, VALKONEN

652. 2000-luvun piharakennusten julkisivupiirustukset ja leikkaus. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

651. Teuvo Pakkalan katu 20:n pihan pinnat on tarkasti rajattu. Kuistien väliin on lisätty parveke ja mutterin muotoinen suuri terassi. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Alun perin vuoden 1939 ulkokuoneessa puusäiliöitä, pesutupa, eteinen ja käymälä. Rakennus on purettu 2000-luvulla, minkä jälkeen pihalle rakennettiin kaksi auto-katosta, jotka ovat toistensa peilikuvat. 1960-luvulla saatiin lupa matalalle yhden auton autotallille, joka on myös purettu 2000-luvulla. Nykyisin tontilla on myös pieni kasvihuone.

- **Rakennuslupa:** 22.8.2003
- **Suunnittelija:** Juha Pekka Mikkonen, Arkkitehtuuritoimisto Juha Pekka Mikkonen
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 3,5m x 7,3m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoniperustus
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus ja vaakarimoitus avokatoksen kohdalla
- **Ovet ja ikkunat:** pystypaneloidut ovet
- **Katto:** harjakatto, jossa konesaumattu peltikate
- **Erityispiirteet:** Kaksi rakennusta ovat toistensa peilikuvat ja sijaitsevat tontin nurkissa.

650. Tontin 277 luonne on muuttunut 1960-luvun avoimesta ja huolettomasti hoidetusta pihasta tarkkarajaisesti hoidetuksi piha-alueeksi. Pihan avoimus ja luonne yhteispihana ovat säilyneet, mutta kaksi piharakennusta pienentävät alkuperäistä piha-alaa. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

- **2003:** Tontille tehtiin kaksi ajoliittymää ja vanha varasto sekä autokatos purettiin. Päärakennus muutettiin kahden asunnon paritaloksi. Identtiset asunnot laajennettiin sekä kellariin että ullakolle koko rakennuksen alalta. Myös kuistit muutettiin lämpimiksi ja niihin sijoitettiin portaat. Asuinhuoneiden lisäksi rakennukseen tehtiin saunaosasto ja pesu- ja wc-tilat. Kuistien ylimääräiset sisäänkäynnit poistettiin. Kuistien väliin tehtiin parvekkeet ja kuistien sivulapetta nostettiin. Parvekkeen alla rakennettiin terassi. Kaikki ikkunat ja ulko-ovet uusittiin. Päätyihin lisättiin suurempia ikkunoita molempiin kerroksiin. Todennäköisesti myös vesikatto uusittiin tässä vaiheessa. Suunnittelijana Juha Pekka Mikkonen, Arkkitehtuuritoimisto Juha Pekka Mikkonen.
- **2012:** Yhteen asuntoon tehty laajennettu suihkullinen kylpyhuone eteistä pienentämällä. Suunnittelijana Pia Krogius, Arkkitehtuuritoimisto Pia Krogius.

Muut havaitut muutokset:

- Rakennuksen lämmöneristystä on parannettu.
- Ulko

653. Kuistien ylimääräiset sisäänkäynnit on poistettu ja aukotusta muutettu. Kuistienmittasuhteet ovat säilyneet. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtuuritoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärä on vähentynyt kahteen.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadun puolella. Pihan puolella parveke- ja terassilaajennukset muuttavat rakennuksen muotoa. Lisäksi kuistien sisempiä katonlappeita on nostettu.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt kadun puolella. Pihan puolella on tehty tyyliin vaikuttavia muutoksia, kuten parveke, terassi, ulko-ovien uusiminen tyylistä poikkeavina ja kuistien aukkomuutokset.
- **Pohjakaaviossa** on tapahtunut runsaasti muutoksia kaikissa kerroksissa.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt pitkälti alkuperäisen mukaisena. Pihan puolen julkisivuissa on useita muutoksia. Lähes kaikki rakennusosat on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu leveäpuiteisina puitejako säilyttäen. Pihan puolella on myös uusia ikkunoita. Päädyn ikkunoita on lisätty ja suurennettu vastaavina kuin rakennuksen muut ikkunat.
- **Ovet:** Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu saumattuna peltikatteena.

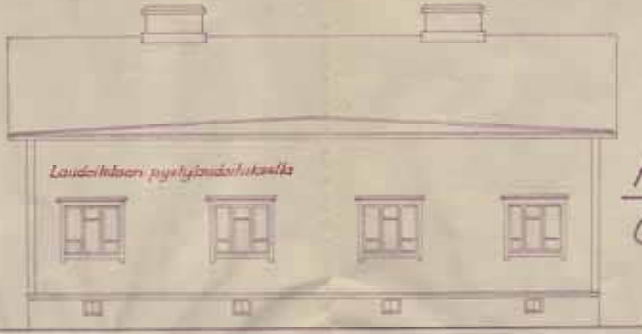
Piha:

- **Alkuperäinen piharakennus** on purettu ja tilalle rakennettu kaksi identtistä autokatosta.
- **Aita** on tyypillistä puusäleaitaa hieman koristeellisempi. Alkuperäiset metalliputkiportit on poistettu.
- **Pihan luonne** on muuttunut tarkasti hoidetuksi ja tarkkarajaiseksi, vaikka avoimuus on säilynyt. Myös pihan tilarakenne on muuttunut hieman kahden autokatoksen myötä.

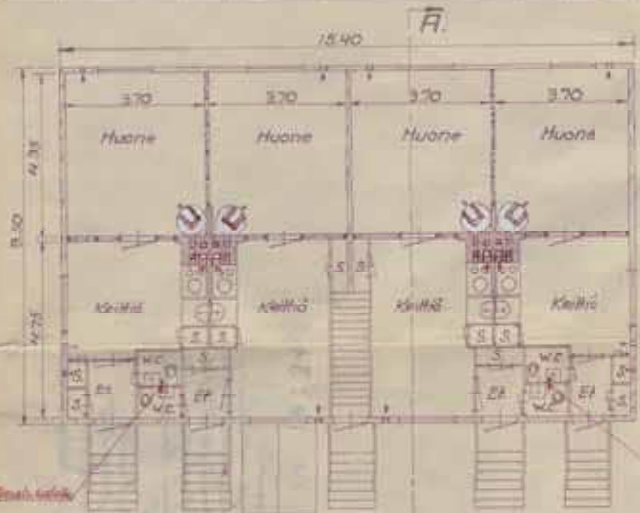
Muuta:

- Voimassa 24.09.2002 hyväksytty asemakaava ak1751.

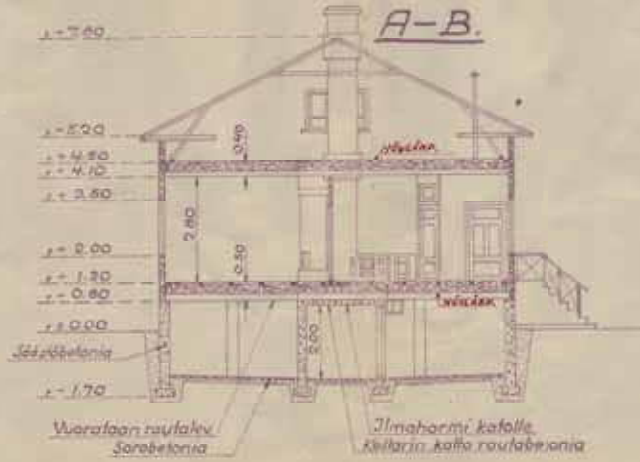
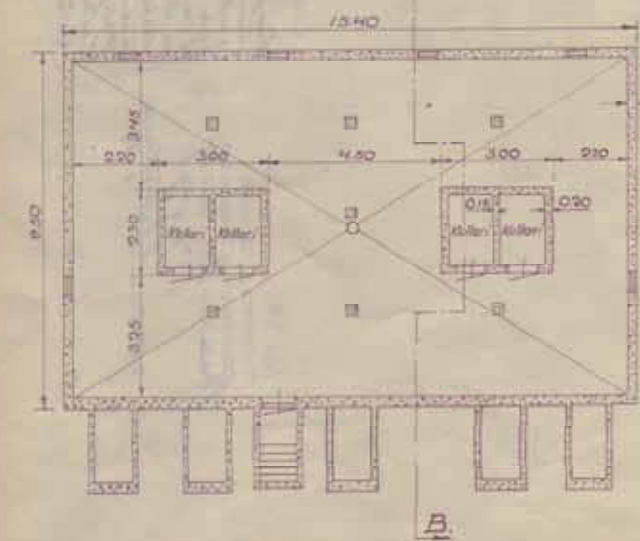
Julkisivu Vainiokadulle.

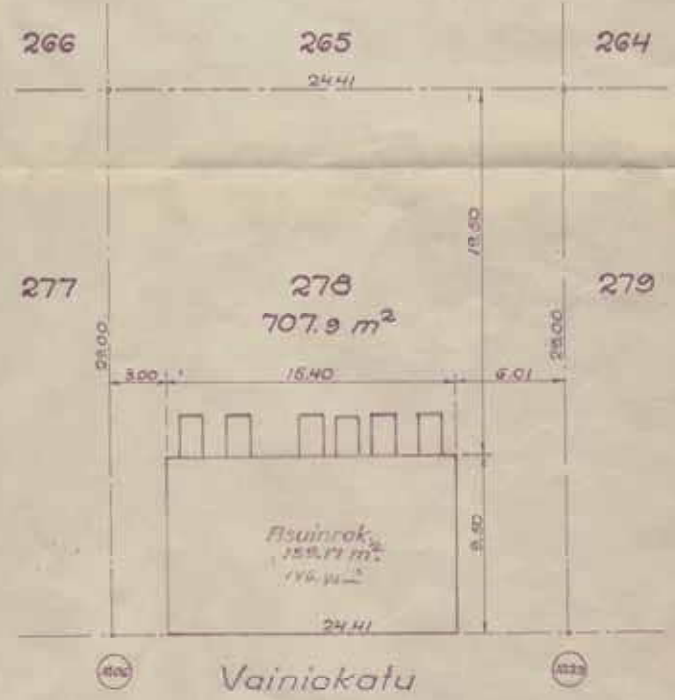
Asuinrakennuksen piirustus
Oulun kaupungin II osan tontille №278.
1:100.

Rakennuksen päälitus ilmoitettava kaupungin rakennusvirastolle, sijaitsee kaupungin tontilla, avoimia kolo 11-12.
Sokkelin tarkastus, sen valaistusta, ilmoitettava kaupungin rakennusvirastolle.
Palomuurien ja savujohtojen tarkastus ilmoitettava maistraatin jäsenille ennen kuin permantti ja välikatto pannaan paikalleen ja tulipesä maunetaan.
Lopputarkastus ilmoitettava maistraatin jäsenille ennen kuin rakennus tai osa siitä asuttavaksi tai käyttäväksi luovutetaan.

Asemakarilta 1:200.
Oulun kaupungin II osan tontilla №278.

Ouluca 28 p:nä heinäkuuta 1939.
Pekka Raimiäinen
arkkitehti

Teuvo Pakkalan katu 18 (ent. Vainiokatu 18) (Tontti 278)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 16.5.1939 (ei ulkorakennusta)
- **Suunnittelija:** rakennusmestari Pekka Kainulainen
- **Tontin vuokraaja:** 1939 Aarne Kiviaho, vuokraoikeus siirretty 1940 Maria Leinonen ja Hanna Keihäskoski
- **Asuntomäärä:** 4 asuntoa
- **Kerroksia:** 1 + kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen kuistiton pientalo, jonka pohja-ala 15,4 m x 9,5 m
- **Tyyli:** 1930-luvun klassismi
- **Asunnoissa** 1 huone, keittiö, wc ja eteinen.
- **Vesipisteet** keittiössä ja vessassa
- **Lämmitys:** uunilämmitys ja puuhellat
- **Kellariin** käynti ulkoa luukkujen kautta. Tulisijojen perustuksissa sijaitsivat talouskellarit.
- **Kylmä ullakko**, jonne käynti talon keskeltä erillisellä sisäänkäynnillä.
- **Rakenne:** Kellarin seinissä säästöbetoni, lattiassa sorabetonia ja katossa rautalevyvuoraus. Talouskellarin katto rautabetonia. Muutoin puurakenteinen ja välipohjissa täytteenä höylänpurua.
- **Julkisivut:** Pystylaudointu, vesilista ja betonisokkeli. Pihan puolella kerroslista.
- **Ikkunat:** Piirustuksissa kuusiruutuiset porrastavat ikkunat, joissa pienempi tuuletusruutu reunoilla alhaalla ja keskellä ylhäällä. Ikkunat kuitenkin toteutettiin kokonaan alajakoisina. Sivuvuorilaudat ulotettu alavuorilaudan ohi. Päällistana yksinkertainen lauta.
- **Ovet:** Viisi sisäänkäyntiä. Ovilla kolme vaakapeiliä; ylin peili kaksiruutuinen lasiaukko. Sisäovissa neljä peiliä.
- **Katto:** Galvanoitu rautalevy eli saumattu palapeltikate
- **Erityispiirteet:** Puu-Raksilalle tyypillinen neljän asunnon asuintalo.

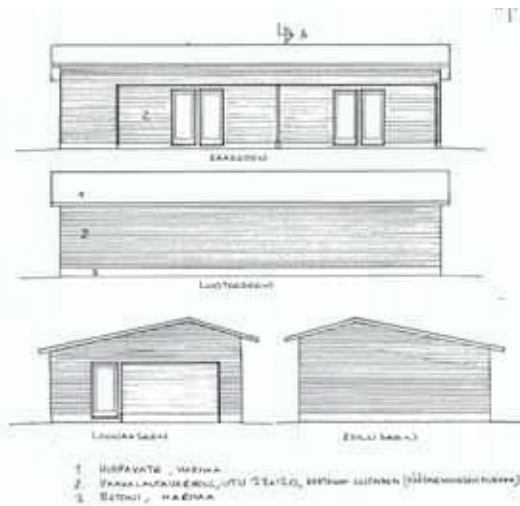
655. Viereisellä sivulla: Pekka Kainulaisen suunnitteleman kuistittoman asuinrakennuksen lupapiirustukset vuodelta 1939. Julkisivut oli merkitty laudoitettavaksi pystylaudointuksella, mutta ne toteutuivat vaakasuuntaisena panelointina, kuten muutkin Puu-Raksilassa pystysuuntaisina suunnitellut julkisivuverhoukset. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

656. Teuvo Pakkalan katu 18 kuvassa oikealla. Funktionalismiin viittaavat ikkunat klassisen symmetrisessä julkisivussa kertovat tyylien murroksesta. (Kuva: Pohjois-Pohjanmaan museo, kuvaaja Ahti Paulaharju, 1964.)

654. Teuvo Pakkalan katu 18 kerroslistaa ei ollut vielä 1960-luvulla. Yhden asunnon ikkunat on uusittu, mutt ovat alkuperäisiä siroja puuikkunoita. Rakennuksen sokkeliä on vahvistettu ulkopuolelta betonilla. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

658. Autokatoksen julkisivu- ja pohjapiirustukset vuodelta 2013. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkkitehti)

659. Kookas autokatos hallitsee näkymää tontille tultaessa. Autokatos poikkeaa kooltaan tyyliltään Puu-Raksilalle tyypillisistä piharakennuksista. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

657. Tontilla 278 ei ollut talousrakennusta ennen vuotta 2013, minkä aikana tai jälkeen tehtiin uusi autokatos. Liikenne- ja paikoitusalueen kasvaessa myös tontin viherpinta-ala pieneni. Vielä 1960-luvulla tontin sisäreunalla oli hyötynuutarha. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

660. 1950-luvun muutokset ovat muuttaneet rakennuksen tyyliä merkittävästi pihan puolella. Ulko-ovet on uusittu alkuperäisestä tyylistä poikkeavina, mutta suurin osa ikkunoista on alkuperäisiä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

Piharakennukset

Vuonna 2013 myönnettiin lupa kookkaalle neljän auton autokatokselle, jossa oli myös pyöräkatokset sekä varastotiloja.

- **Rakennuslupa:** 2013
- **Suunnittelija:** Insinööritoimisto Arto Kivioja & Co
- **Kerroksia:** 1
- **Pohja-ala:** 14,0m x 7,0m
- **Runkorakenne:** puurakenteinen ja betoni perustus.
- **Julkisivut:** vaakalaudoitus
- **Ovet ja ikkunat:** ovet pystypaneloidut
- **Katto:** Epäsymmetrinen matala harjakatto, jossa huopakate
- **Erityispiirteet:** Poikkeuksellisen kookas piharakennus Puu-Raksilan mittakaavassa.

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **1941:** Saatiin lupa rakennuksen laanemiseksi L-malliseksi ja yhden keskimmäisen asunnon muuttamiselle liiketilaksi. Muutosta ei toteutettu. Suunnittelijana oli Pekka Kainulainen.
- **1953–54:** Kaikkia asuntoja laajennettiin ullakkohuoneilla, joita mahdollisesti käytettiin myös erillisinä asuntoina. Asuntojen sisäänkäyntien yhteyteen rakennettiin matalat kuistit. Pihan puolen kuistien välistä katon lapetta nostettiin siten, että saatiin suuremmat ikkunat ja parvekkeen ovet keskiasuntojen huoneisiin. Kuistien väliin rakennettiin parveke. Suunnittelijana A. Rönköharju.
- **1995:** Kellari lämpöeristettiin ainakin toisen keskiasunnon kohdalta. Tämän asunnon kellariin rakennettiin oleskelu-, sauna- ja pesutilat. Vanhan välipohjan kannattajat uusittiin. Suunnittelijana rakennusinsinööri Mikko Ahola.
- **2010:** Kellari muutettiin pesu- ja työtiloiksi myös toisen päätyasunnon osalta. Sokkelin vierusta oli suunniteltu salaajitettavaksi. Välipohjan pääkannattajat uusittiin. Suunnittelijana rakennusinsinööri Tatu Raitala.

Muut havaitut muutokset:

- Yhden keskiasunnon ikkunat on uusittu puitejako säilyttäen. Ulko-ovet on uusittu rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- Katto uusittu saumattuna peltikatteena. Syöksytorvet ja räystäskourut ovat uusia. Sokkelia on vahvistettu.

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** pohjakerros ja osa ullakkoa ja kellaria
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt kadunpuolella, mutta pihan puolella kuistilaajennukset ja lappeennosto muuttavat muotoa huomattavasti.
- **Tyyli:** Rakennuksen tyyli on säilynyt kadun puolella alkuperäisen mukaisena, mutta pihan puolella tyyli on muuttunut 1950-luvun kerrostuman myötä.
- **Pohjakaavion säilyneisyyttä** ei voida arvioida, koska uudehkoa pohjapiirrosta ei ole ollut käytössä. Ullakkolla ja kellarissa on tapahtunut muutoksia.
- **Alkuperäinen** rakenne on pääosin säilynyt. Kellarin ja pohjakerroksen välisestä välipohjasta on uusittu pääkannattimia. Sokkeli on vahvistettu.
- **Julkisivut:** Katujulkisivu on säilynyt alkuperäisen mukaisena, mutta pihan puolella julkisivu on muuttunut merkittävästi 1950-luvun muutosten vuoksi. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat ovat pääosin alkuperäiset joko 1930-luvulta tai 1950-luvulta peräisen olevat sirot puuikkunat. Yhden asunnon osalta ikkunat on vaihdettu puitejako säilyttäen.
- **Ovet:** Ulko-ovet on vaihdettu joko 1950-luvulla tai / sekä myöhemmin rakennuksen alkuperäisestä tyylistä poikkeavina.
- **Katto:** Katto on uusittu konesaumattuna peltikatteena.

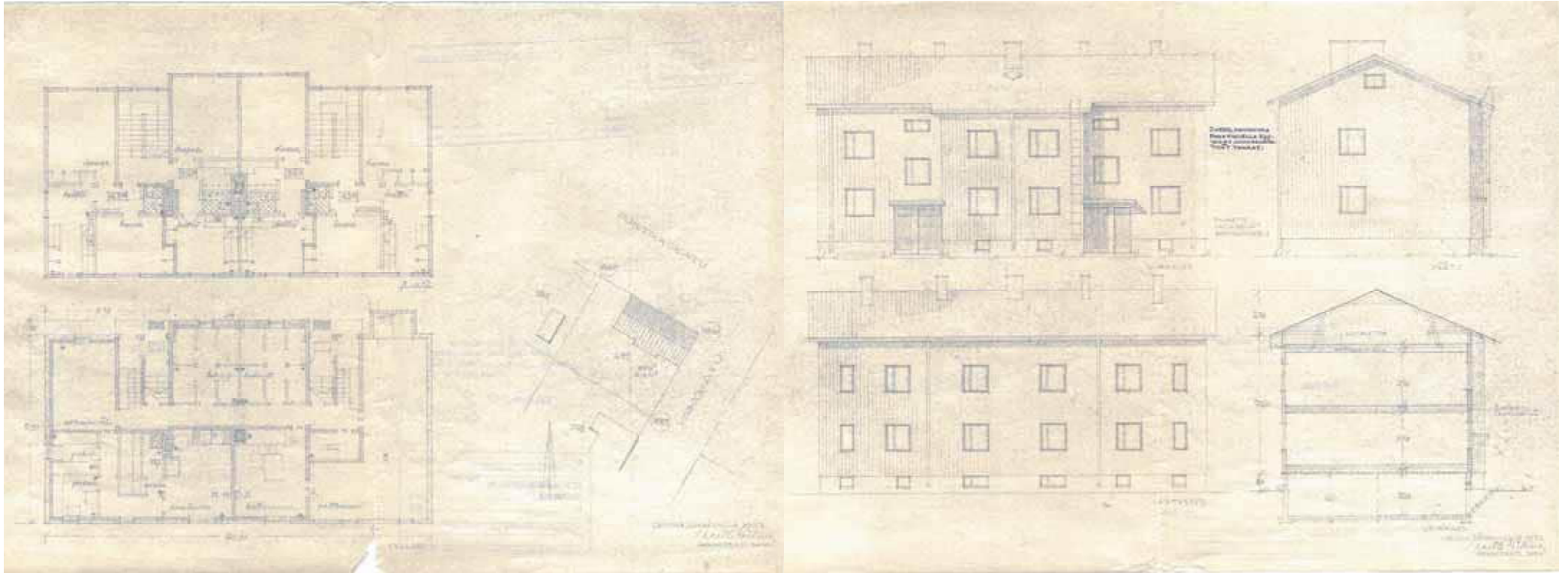
Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, mutta pihalle on rakennettu kooltaan ja tyyliältään Puu-Raksilalle tyyppillisistä talousrakennuksista poikkeava autokatos.
- **Aita** on hieman koristeellisempi puusäleaita kuin 1960-luvulla. saman tyylinen kuin 1960-luvulla. Toinen alkuperäisistä metalliputkiporteista on säilynyt.
- **Pihan** luonne on muuttunut tiivimmäksi kookkaan piharakennuksen ja kuistilaajennusten myötä. Piha on säilynyt avoimena yhteispihana.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

661. Rakennuksen sokkelia on vahvistettu ja vesikate vaihdettu. Alkuperäiset ikkunat edesauttavat rakennuksen tyylin säilymistä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

662. Martti Heikuran vuonna 1953 suunnittelema pienkerrostalo. Asuntosuunnittelun kehitymisestä kertoo kellariin nimettynä sijoitettu urheiluvälinevarasto. Asunnoissa oli yhdestä kahteen huonetta ja keittiö, eteinen sekä wc-tila. Rakennus toteutui suunnitelmista poiketen vaakalauodoitettuna, kuten muutkin Puu-Raksilan pystylauodoitetuksi suunnitellut rakennukset. Myös tiilikate jäi toteutumatta ja tilalle tehtiin kolmiorima huopakate. (Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

Teuvo Pakkalan katu 16 (ent. Vainiokatu 16) (Tontti 279)

ALKUPERÄISET OMINAISPIIRTEET

Asuinrakennus

- **Rakennuslupa:** 1.12.1953
- **Suunnittelija:** arkkitehti Martti Heikura
- **Anoja / tontin vuokraaja:** ei tiedossa
- **Asuntomäärä:** 8 asuntoa
- **Kerroksia:** 2 + kellari ja kuivausullakko
- **Muoto / mittasuhteet:** Harjakattoinen pienkerrostalo, jonka pohja-ala 9,70 m x 20,00 m
- **Tyyli:** jälleenrakennuskauden puukerrostalo
- **Asunnoissa** 1-2 huonetta, keittiö, wc ja eteinen
- **Vesipisteet** keittiöissä ja vessassa. Katossa **sähkölamput**.
- **Lämmitys:** keskuslämmitys
- **Kellarissa** kattilahuone, polttoainevarasto, sähköpääkeskus, talouskellarit, sauna, pesu- ja pukuhuoneet sekä urheiluvälinevarasto
- **Ullakolla** kuivausullakko, varastokopit ja paisuntasäili
- **Rakenne:**Kellarin seinät, lattia ja katto betonia. Muutoin puurakenteinen. 3-kertainen lautaseinä ja ullakolla lautalattia. Välipohjissa ja yläpohjassa kutterinpuru.
- **Julkisivut:** Pystylaudoitus ja betonisokkeli. Julkisivut toteutuneet vaakaneloituina
- **Ikkunat:** Sivujakoiset ikkunat tuuletusikkunoilla. Sirot vuorilaudat.
- **Ovet:** Kaksi katettua sisäänkäyntiä, joissa sivukäynnit tukitiloihin. Ovilla pystyrimat. Ovilla ylälasit ja suunnitelmassa pääovessä kapea kolmiosainen pystylasi toisessa reunassa.
- **Katto:** Suunnitelmissa tiilikatto, mutta toteutunut kolmiorimahuopakatteena
- **Erityispiirteet:** Pitkää julkisivua on rikottu pihan puolella ulustyöntyväällä keski-osalla. Ei piharakennuksia.

665. Teuvo Pakkalan katu 16 kuvattuna pihan puolelta. (Kuva: Raksilan asukasyhdistys.)

663. Teuvo Pakkalan katu 16. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

664. Viereisellä sivulla: Lupapiirustukset vuodelta 1953.(Piirustukset: Oulun kaupunginarkisto)

667. Teuvo Pakkalan katu 16 lännestä kuvattuna. Pihan puolella on rakennuksen massaa porrastettu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

MUUTOKSET

Muutostyöt (perustuvat rakennuslupiin) :

Asuinrakennus:

- **2008:** Märkätilat uusittiin koko rakennuksessa. Asuntojen wc-tilat kasvatettiin suihkullisiksi ja keittiöitä uusittiin. Myös huoneistojen väliseinissä pieniä muutoksia. Kellarissa alkapohja ja talotekniikkaa uusittiin. Suunnittelijana Päivi Vihervalli / Juha Palosaari / RTC Oulu Oy, Vahanan yhtiöt .

Muut havaitut muutokset:

- Ikkunat vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- Katto uusittu huopakatteena, syöksytorvet ja räystäskourut ovat uusia

668. Puistikkokadun julkisivu on säilynyt alkuperäisen mukaisena. Ikkunat ja huopakate on uusittu. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

666. Tontin 279 pihalue on säilynyt pääosin alkuperäisratkaisujen mukaisena. Autopaikoitusta tontille on lisätty. Pintamateriaalit ovat perinteinen kivituhka ja nurmi. (Kuva: Ilmakuva 7.5.2020, Terratec Oy, Oulun kaupungin karttapalvelu)

NYKYTILANNE JA SÄILYNEISYYS

- **Käyttötarkoitus:** Rakennus on säilynyt asuinkäytössä.
- **Asuntomäärä:** Asuntomäärässä ei tiedossa muutoksia.
- **Käytössä olevat kerrokset:** kaksi kerrosta ja kellari
- **Muoto / mittasuhteet:** Rakennuksen muoto on säilynyt. Siihen ei ole tehty ulkoisia laajennuksia.
- **Tyyli:** Rakennus on säilynyt ulkoisesti ikkunoiden ja vesikatteen vaihtoa lukuun ottamatta lähes alkuperäisenä.
- **Pohjakaavio** on todennäköisesti säilynyt märkätilojen muutoksia lukuun ottamatta.
- **Alkuperäinen rakenne** on säilynyt.
- **Julkisivut:** Julkisivut ovat säilyneet alkuperäisinä tai alkuperäisen mukaisina. Rakennusosia on uusittu.
- **Ikkunat:** Ikkunat on vaihdettu puuikkunoina puitejako säilyttäen.
- **Ovet:** Ulko-ovien alkuperäisyydestä ei ole varmuutta.
- **Katto:** Katto on uusittu huopakatteena. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat uusia.

Piha:

- **Piharakennuksia** ei ole alun perin ollut, eikä niitä ole nytkään.
- **Aita** on Teuvo Pakkalan kadun puolella uusittu metalliputkirunoisesta verkko-aidasta puusäleaidaksi.
- **Pihan** luonne on säilynyt avoimena, mitä se ilmakuviin perusteella on aina ollut. Tontin eteläreunalla on koivurivi.

Muuta:

- Voimassa 2.3.1965 hyväksytty asemakaava ak379.

670. Ulko-ovet ovat alkuperäiset tai likimain alkuperäisen mukaisina uusitut. Viisto katos suojaa sisäänkäyntejä. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

669. Näkymä Teuvo Pakkalan kadulta kohti Puistikkokadun kulmauksessa seisovaa Teuvo Pakkalankatu 16:ta. (Kuva: Riitta Kosonen, Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, 5/2021.)

